FOLKETINGET

EU's traktater

ROM

MAASTRICHT

AMSTERDAM

NICE

UDVIDELSEN 2004

UDVIDELSEN 2007

Denne traktatsamling indeholder en sammenskrevet udgave af EU- og EF-traktaterne, Edinburgh-afgørelsen, det nationale kompromis om de danske forbehold samt udvalgte aftaler og retsakter

EU's traktater

Februar 2009

Folketingets EU-Oplysning
Christiansborg
DK-1240 København K

Telefon: 3337 3337
Email: euopl@ft.dk
Internet: www.euo.dk

ISBN (bog): 978-87-7982-077-7
ISBN (netversion): 978-87-7982-078-4

Gratis udgivelse

Layout: phonowerk
Tryk: TSG Group
2. oplag 5.000

INDHOLD

FORORD 15

TRAKTATEN OM DEN EUROPÆISKE UNION 17

PRÆAMBEL 17

AFSNIT I – FÆLLES BESTEMMELSER 19
Artikel 1 EU EU's oprettelse og grundlag 19
Artikel 2 EU EU's mål 19
Artikel 3 EU EU's institutionelle ramme 20
Artikel 4 EU Det Europæiske Råd 20
Artikel 5 EU Institutionernes beføjelser 20
Artikel 6 EU EU's principper 21
Artikel 7 EU Overtrædelse af principper 21

AFSNIT II – BESTEMMELSER OM ÆNDRING AF TRAKTATEN OM OPRETTELSE AF DET EUROPÆISKE ØKONOMISKE FÆLLESSKAB MED HENBLIK PÅ OPRETTELSE AF DET EUROPÆISKE FÆLLESSKAB 22
Artikel 8 EU 22

AFSNIT III – BESTEMMELSER OM ÆNDRING AF TRAKTATEN OM OPRETTELSE AF DET EUROPÆISKE KUL- OG STÅLFÆLLESSKAB 23
Artikel 9 EU 23

AFSNIT IV – BESTEMMELSER OM ÆNDRING AF TRAKTATEN OM OPRETTELSE AF DET EUROPÆISKE ATOMENERGIFÆLLESSKAB 23
Artikel 10 EU 23

AFSNIT V – BESTEMMELSER OM EN FÆLLES UDENRIGS- OG SIKKERHEDSPOLITIK 23
Artikel 11 EU Målsætninger, medlemsstaternes loyalitet og solidaritet 23
Artikel 12 EU Virkeliggørelse af målene 24
Artikel 13 EU Fastlæggelse af principper og overordnede retningslinjer; fælles strategier og mål 24
Artikel 14 EU Vedtagelse af fælles aktioner 25
Artikel 15 EU Vedtagelse af fælles holdninger 26
Artikel 16 EU Samordnet og konvergent optræden 26
Artikel 17 EU Rækkevidden for den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik 26
Artikel 18 EU Formandskabets rolle 27
Artikel 19 EU Samordnet optræden i internationale sammenhænge 27
Artikel 20 EU Samarbejde mellem diplomatiske og konsulære missioner 28
Artikel 21 EU Høring og underretning af Europa-Parlamentet 28
Artikel 22 EU Forslag fra medlemsstater og Kommissionen 28
Artikel 23 EU Stemmeregler, konstruktiv afståelse, henvisning til Det Europæiske Råd 29
Artikel 24 EU Internationale aftaler 30
Artikel 25 EU Den Udenrigs- og Sikkerhedspolitiske Komité 30
Artikel 26 EU Rådets generalsekretær, den højtstående repræsentant 31
Artikel 27 EU Kommissionens rolle 31
Artikel 27 A EU Forstærket samarbejde til beskyttelse af de fælles værdier 31
Artikel 27 B EU Forstærket samarbejde: fælles aktioner og fælles holdninger 32
Artikel 27 C EU Procedure for indførelse af forstærket samarbejde 32
Artikel 27 D EU Orientering af Rådet og EP om forstærket samarbejde 32
Artikel 27 E EU Procedure for iværksættelse af forstærket samarbejde 32
Artikel 28 EU Finansiering af udgifter og anvendelse af bestemmelser i TEF 33

AFSNIT VI – BESTEMMELSER OM POLITISAMARBEJDE OG RETLIGT SAMARBEJDE I KRIMINALSAGER 33
Artikel 29 EU Målsætning 33
Artikel 30 EU Politisamarbejde; Europol 34
Artikel 31 EU Retligt samarbejde i kriminalsager 35
Artikel 32 EU Myndighedsudøvelse på en anden medlemsstats område 36

Artikel 33 EU Lov og orden og den indre sikkerhed . . . 36
Artikel 34 EU Samarbejde mellem medlemsstaternes kompetente tjenester . . . 36
Artikel 35 EU Domstolens kompetence . . . 37
Artikel 36 EU Koordinationsudvalget . . . 38
Artikel 37 EU Medlemsstaternes udtalelser i internationale sammenhænge . . . 39
Artikel 38 EU Internationale aftaler . . . 39
Artikel 39 EU Høring og underretning af Europa-Parlamentet . . . 39
Artikel 40 EU Forstærket samarbejde inden for politi- og retsområde. . . . 39
Artikel 40 A EU Procedure for indførelse af forstærket samarbejde . . . 40
Artikel 40 B EU Procedure for de øvrige medlemsstaters deltagelse . . . 40
Artikel 41 EU Finansiering af udgifter og anvendelse af bestemmelser i TEF . . . 41
Artikel 42 EU Overførelse af områder til EF-samarbejdet om fri bevægelighed . . . 41

AFSNIT VII – BESTEMMELSER OM FORSTÆRKET SAMARBEJDE 42
Artikel 43 EU Generelle krav til forstærket samarbejde, "fleksibilitet" . . . 42
Artikel 43 A EU Forstærket samarbejde som "sidste udvej" . . . 43
Artikel 43 B EU Medlemmernes deltagelse i forstærket samarbejde . . . 43
Artikel 44 EU Forhandlinger og vedtagelser vedr. forstærket samarbejde . . . 43
Artikel 44 A EU Afholdelse af udgifter vedr. gennemførelsen af et forstærket samarbejde . . . 44
Artikel 45 EU Sammenhæng med Unionens og Fællesskabets politikker . . . 44

AFSNIT VIII – AFSLUTTENDE BESTEMMELSER 44
Artikel 46 EU Domstolens kompetence mht. traktaterne . . . 44
Artikel 47 EU Forholdet til eksisterende traktater . . . 45
Artikel 48 EU Traktatændringer og afholdelse af regeringskonferencer . . . 45
Artikel 49 EU Ansøgning om EU-medlemskab; procedure og vilkår for optagelse . . . 45
Artikel 50 EU Ophævelse af visse bestemmelser . . . 46
Artikel 51 EU Traktatens tidsmæssige udstrækning . . . 46
Artikel 52 EU Ratifikation, deponering og ikrafttræden. . . . 46
Artikel 53 EU Traktatens officielle sprog . . . 46

TRAKTATEN OM OPRETTELSE AF DET EUROPÆISKE FÆLLESSKAB 48

PRÆAMBEL 48

FØRSTE DEL – PRINCIPPERNE 50

Artikel 1 EF Det Europæiske Fællesskab . . . 50
Artikel 2 EF Fællesskabets mål og opgaver . . . 50
Artikel 3 EF Målsætninger og aktiviteter . . . 50
Artikel 4 EF Samordning af økonomiske politikker, fælles penge- og valutapolitik, fælles valuta . . . 52
Artikel 5 EF Legalitet, subsidiaritet og proportionalitet . . . 52
Artikel 6 EF Integration af miljøhensyn i EU's politikker . . . 52
Artikel 7 EF Fællesskabets institutioner . . . 53
Artikel 8 EF Den Europæiske Centralbank . . . 53
Artikel 9 EF Den Europæiske Investeringsbank . . . 53
Artikel 10 EF Medlemsstaternes foranstaltninger og loyalitetsprincippet . . . 53
Artikel 11 EF Procedure for indførelse af et forstærket samarbejde. . . . 54
Artikel 11 A EF Procedure for de øvrige medlemsstaters deltagelse i forstærket samarbejde . . . 54
Artikel 12 EF Forbud mod national forskelsbehandling . . . 54
Artikel 13 EF Foranstaltninger mod forskelsbehandling pga. køn, race, etnisk oprindelse m.v.. . . . 55
Artikel 14 EF Oprettelse af det indre marked med fri bevægelighed for varer, personer, tjenesteydelser og kapital . . . 55
Artikel 15 EF Midlertidige undtagelser med mindst mulige forstyrrelser for det indre markeds funktion 56
Artikel 16 EF Tjenesteydelser af almen økonomisk interesse . . . 56

ANDEN DEL – UNIONSBORGERSKAB 57

Artikel 17 EF Indførelse af et unionsborgerskab . . . 57
Artikel 18 EF Unionsborgernes ret til fri bevægelighed og opholdsret. . . . 57
Artikel 19 EF Valgret og valgbarhed ved kommunalvalg og EP-valg . . . 57
Artikel 20 EF Unionsborgeres beskyttelse hos andre landes konsulære myndigheder . . . 58
Artikel 21 EF Unionsborgeres ret til indgivelse af andragender til EU's institutioner . . . 58

Artikel 22 EF Procedure for vedtagelser om unionsborgerskab . . . 58

TREDJE DEL – FÆLLESSKABETS POLITIKKER 59

AFSNIT I – FRIE VAREBEVÆGELSER 59
Artikel 23 EF Toldunion . . . 59
Artikel 24 EF Fri omsætning af varer fra tredjeland . . . 59

KAPITEL 1 – TOLDUNIONEN . . . 59
Artikel 25 EF Forbud mod told og andre afgifter mellem medlemsstaterne . . . 59
Artikel 26 EU Vedtagelser af toldsatser i den fælles toldtarif . . . 60
Artikel 27 EU Kommissionens opgaver . . . 60

KAPITEL 2 – FORBUD MOD KVANTITATIVE RESTRIKTIONER MELLEM MEDLEMSSTATERNE . . . 60
Artikel 28 EF Forbud mod kvantitative indførselsrestriktioner . . . 60
Artikel 29 EF Forbud mod kvantitative udførselsrestriktioner . . . 60
Artikel 30 EF Undtagelser fra forbudet mod handelsrestriktioner . . . 61
Artikel 31 EF Statslige handelsmonopoler, forbud mod forskelsbehandling . . . 61

AFSNIT II – LANDBRUGET 62
Artikel 32 EF Handelen med landbrugsvarer . . . 62
Artikel 33 EF Målsætningen for den fælles landbrugspolitik . . . 62
Artikel 34 EF Fælles markedsordning for landbrugsprodukter . . . 63
Artikel 35 EF Fælles landbrugsprojekter og -foranstaltninger . . . 63
Artikel 36 EF Undtagelser fra de fælles konkurrenceregler (landbrugsstøtte) . . . 64
Artikel 37 EF Retningslinjer for landbrugspolitikken; fælles ordning for landbrugsprodukter . . . 64
Artikel 38 EF Udligningsafgifter . . . 65

AFSNIT III – DEN FRIE BEVÆGELIGHED FOR PERSONER, TJENESTEYDELSER OG KAPITAL 66

KAPITEL 1 – ARBEJDSKRAFTEN . . . 66
Artikel 39 EF Fri bevægelighed og ophold . . . 66
Artikel 40 EF Procedure for vedtagelse af direktiver og forordninger om fri bevægelighed . . . 67
Artikel 41 EF Vedtagelse af foranstaltninger til gennemførelse af den frie bevægelighed . . . 67
Artikel 42 EF Social tryghed for vandrende arbejdstagere og deres pårørende . . . 67

KAPITEL 2 – ETABLERINGSRETTEN . . . 68
Artikel 43 EF Fri etableringsret og forbud mod restriktioner . . . 68
Artikel 44 EF Procedure for vedtagelse af direktiver om etableringsret . . . 68
Artikel 45 EF Udøvelse af offentlig myndighed; undtagne erhverv . . . 69
Artikel 46 EF Særlige regler for fremmede statsborgere begrundet i offentlig orden, sikkerhed og sundhed . . . 69
Artikel 47 EF Procedure for vedtagelse af direktiver om gensidig anerkendelse af eksamensbeviser m.v. . . . 70
Artikel 48 EF Ligestilling af selskaber i EU med statsborgere i EU . . . 70

KAPITEL 3 – TJENESTEYDELSER . . . 71
Artikel 49 EF Fri udveksling af tjenesteydelser og forbud mod restriktioner . . . 71
Artikel 50 EF Definition af tjenesteydelser . . . 71
Artikel 51 EF Tjenesteydelser vedr. transport, banker og forsikringsselskaber . . . 71
Artikel 52 EF Procedure for vedtagelse af direktiver om liberalisering af tjenesteydelser . . . 72
Artikel 53 EF Videregående liberaliseringer . . . 72
Artikel 54 EF Overgangsregler . . . 72
Artikel 55 EF Anvendelse af bestemmelserne om etableringsfrihed . . . 72

KAPITEL 4 – KAPITAL OG BETALINGER . . . 73
Artikel 56 EF Frie kapitalbevægelser og forbud mod restriktioner . . . 73
Artikel 57 EF Begrænsninger i frie kapitalbevægelser til og fra tredjelande . . . 73
Artikel 58 EF Medlemsstaternes ret til at anvende egne bestemmelser i skattelovgivningen . . . 73
Artikel 59 EF Midlertidige beskyttelsesforanstaltninger over for tredjelande . . . 74
Artikel 60 EF Hasteforanstaltninger over for tredjelande . . . 74

AFSNIT IV – VISUM, ASYL, INDVANDRING OG ANDRE POLITIKKER I FORBINDELSE MED DEN FRI BEVÆGELIGHED FOR PERSONER 75
Artikel 61 EF Indførelse af et område med frihed, sikkerhed og retfærdighed . . . 75
Artikel 62 EF Afskaffelse af kontrol ved indre grænser; passage af ydre grænser; visumregler . . . 75
Artikel 63 EF Asyl, flygtninge, indvandring, tredjelandsstatsborgere . . . 76
Artikel 64 EF Indre sikkerhed og nødsituationer . . . 77
Artikel 65 EF Civilretligt samarbejde med grænseoverskridende virkning . . . 78

Artikel 66 EF Samarbejde mellem landenes administrationer . . . 78
Artikel 67 EF Procedurer for vedtagelser, overgangsperiode på fem år . . . 79
Artikel 68 EF EF-Domstolens kompetence. . . . 80
Artikel 69 EF Protokoller om UKs, Irlands og Danmarks stilling . . . 80

AFSNIT V – TRANSPORT 80
Artikel 70 EF Fælles transportpolitik . . . 80
Artikel 71 EF Procedure for vedtagelse af fælles regler for transportområdet . . . 81
Artikel 72 EF Overgangsregler . . . 81
Artikel 73 EF Særlige støtteforanstaltninger der er forenelige med traktaten . . . 81
Artikel 74 EF Foranstaltninger vedr. transportpriser og -vilkår . . . 82
Artikel 75 EF Afskaffelse af forskelsbehandling vedr. transportpriser og -vilkår . . . 82
Artikel 76 EF Forbud mod national understøttelse eller beskyttelse af virksomheder . . . 82
Artikel 77 EF Nedbringelse af afgifter og gebyrer ved grænsepassage . . . 83
Artikel 78 EF Særregel for Tyskland . . . 83
Artikel 79 EF Høring af et rådgivende udvalg i transportspørgsmål . . . 83
Artikel 80 EF Transportafsnittets anvendelse på transport med jernbane, ad landeveje og vandveje . . . 83

AFSNIT VI – DE FÆLLES REGLER OM KONKURRENCE, FISKALE SPØRGSMÅL OG INDBYRDES TILNÆRMELSE AF LOVGIVNINGERNE 84

KAPITEL 1 – KONKURRENCEREGLERNE . . . 84
1. AFDELING – REGLER FOR VIRKSOMHEDERNE . . . 84
Artikel 81 EF Forbud mod konkurrencebegrænsende aftaler . . . 84
Artikel 82 EF Forbud mod misbrug af dominerende stilling. . . . 85
Artikel 83 EF Procedure for vedtagelse af retsakter om anvendelsen af art. 81 og 82 . . . 86
Artikel 84 EF Medlemsstaternes lovgivning indtil ikrafttrædelsen af art. 81, stk. 3 og art 82 . . . 86
Artikel 85 EF Kommissionens beføjelser ved overtrædelser . . . 87
Artikel 86 EF Regler for offentlige og monopollignende virksomheder . . . 87

2. AFDELING – STATSSTØTTE . . . 88
Artikel 87 EF Forbud mod statsstøtte og undtagelser fra forbudet . . . 88
Artikel 88 EF Procedure for vedtagelse af retsakter om statsstøtte; Kommissionens beføjelser . . . 89
Artikel 89 EF Procedure for vedtagelse af retsakter mht. anvendelsen af art. 88, stk. 3 m.v. . . . 89

KAPITEL 2 – FISKALE BESTEMMELSER . . . 90
Artikel 90 EF Forbud mod diskriminerende afgifter . . . 90
Artikel 91 EF Forbud mod godtgørelse for interne afgifter ved udførsel af varer . . . 90
Artikel 92 EF Godkendelse af godtgørelse af afgifter ved udførsel til andre medlemsstater. . . . 90
Artikel 93 EF Procedure for vedtagelse af bestemmelser om harmonisering af indirekte skatter . . . 90

KAPITEL 3 – TILNÆRMELSE AF LOVGIVNINGERNE . . . 91
Artikel 94 EF Procedure for vedtagelse af direktiver om harmonisering af medlemsstaternes love og bestemmelser med direkte indvirkning på det fælles markeds funktion . . . 91
Artikel 95 EF Procedure for vedtagelse af foranstaltninger om harmonisering af medlemsstaternes love og bestemmelser vedr. det fælles markeds oprettelse og funktion; miljøgaranti. . . . 91
Artikel 96 EF Fjernelse af bestående forskelle som forvansker konkurrencevilkårene. . . . 93
Artikel 97 EF Indførelse af nationale foranstaltninger som kan fordreje konkurrencevilkårene . . . 93

AFSNIT VII – DEN ØKONOMISKE OG MONETÆRE POLITIK 94

KAPITEL 1 – DEN ØKONOMISKE POLITIK. . . . 94
Artikel 98 EF Målsætninger for den økonomiske politik. . . . 94
Artikel 99 EF Samordning af medlemsstaternes økonomiske politikker . . . 94
Artikel 100 EF Vedtagelse af foranstaltninger i tilfælde af vanskeligheder i en medlemsstat . . . 95
Artikel 101 EF Forbud mod overtræk i nationale centralbanker. . . . 96
Artikel 102 EF Forbud mod privilegeret adgang til finansiering . . . 96
Artikel 103 EF Forbud mod hæftelse for medlemsstaternes gæld. . . . 96
Artikel 104 EF Overvågning og sanktioner vedr. uforholdsmæssigt store offentlige underskud . . . 97

KAPITEL 2 – DEN MONETÆRE POLITIK . . . 99
Artikel 105 EF ESCB's opgaver, prisstabilitet, høring af ECB . . . 99
Artikel 106 EF Udstedelse af pengesedler og mønter . . . 100
Artikel 107 EF ESCB's organisation, ESCB-statutten . . . 101
Artikel 108 EF ECB og de nationale centralbankers uafhængighed . . . 101
Artikel 109 EF Medlemsstaternes lovgivning om nationale centralbanker . . . 101
Artikel 110 EF ECB's opgaver . . . 102
Artikel 111 EF Internationale aftaler om valutakurser i valutakurspolitik . . . 102

KAPITEL 3 – BESTEMMELSER VEDRØRENDE INSTITUTIONERNE 103
Artikel 112 EF ECB's styrelsesråd 103
Artikel 113 EF Deltagelse i ECB's og Rådets møder 104
Artikel 114 EF Oprettelse af Det Økonomiske og Finansielle Udvalg 104
Artikel 115 EF Henstillinger og forslag vedr. art. 99, stk. 4 106

KAPITEL 4 – OVERGANGSBESTEMMELSER 106
Artikel 116 EF Anden fase af ØMU'en, 1. januar 1994 106
Artikel 117 EF Oprettelse af Det Europæiske Monetære Institut (EMI) 107
Artikel 118 EF Ecu-kurvens sammensætning 109
Artikel 119 EF En medlemsstats vanskeligheder mht. sin betalingsbalance 109
Artikel 120 EF Beskyttelsesforanstaltninger ved pludselig betalingsbalancekrise 110
Artikel 121 EF Beretning om medlemsstaternes opfyldelse af forpligtelserne vedr. ØMU'en 111
Artikel 122 EF Medlemsstater med dispensation; stemmerettigheder 113
Artikel 123 EF Oprettelse af ESCB og ECB; indførelse af den fælles valuta 114
Artikel 124 EF Medlemsstaternes valutakurspolitik 115

AFSNIT VIII – BESKÆFTIGELSE **115**
Artikel 125 EF Samordnet strategi for beskæftigelse 115
Artikel 126 EF Medlemsstaternes beskæftigelsespolitikker; beskæftigelsesfremme 115
Artikel 127 EF Målsætning om et højt beskæftigelsesniveau 116
Artikel 128 EF Retningslinjer for medlemsstaternes beskæftigelsespolitikker 116
Artikel 129 EF Tilskyndelsesforanstaltninger på beskæftigelsesområdet 117
Artikel 130 EF Det rådgivende beskæftigelsesudvalg 117

AFSNIT IX – DEN FÆLLES HANDELSPOLITIK **117**
Artikel 131 EF Toldunionen og målsætningen for handelspolitikken 117
Artikel 132 EF Harmonisering af medlemsstaternes støtteordninger om eksport til tredjelande 118
Artikel 133 EF Procedure for vedtagelse af bestemmelser vedr. den fælles handelspolitik 118
Artikel 134 EF Beskyttelsesforanstaltninger 120

AFSNIT X – TOLDSAMARBEJDE **120**
Artikel 135 EF Styrkelse af toldsamarbejdet 120

AFSNIT XI – SOCIAL- OG ARBEJDSMARKITIKKEN, UDDANNELSE, ERHVERVSUDDANNELSE OG UNGDOM **121**

KAPITEL 1 – SOCIALE BESTEMMELSER 121
Artikel 136 EF Målsætninger om beskæftigelsesfremme og forbedring af leve- og arbejdsvilkår 121
Artikel 137 EF Fællesskabets indsatsområde til virkeliggørelse af målsætningerne 121
Artikel 138 EF Konsultation med arbejdsmarkedets parter 123
Artikel 139 EF Overenskomster og aftaler på fællesskabsplan 124
Artikel 140 EF Samarbejde inden for social- og arbejdsmarkedspolitikken 124
Artikel 141 EF Lige løn og ligebehandling 125
Artikel 142 EF Betalt frihed 125
Artikel 143 EF Kommissionens rapport om gennemførelsen af målene i art. 136 126
Artikel 144 EF Det rådgivende udvalg for social beskyttelse 126
Artikel 145 EF Kommissionens årlige rapport (jf. art 143) 126

KAPITEL 2 – DEN EUROPÆISKE SOCIALFOND 127
Artikel 146 EF Oprettelse af Den Europæiske Socialfond (ESF) 127
Artikel 147 EF Administration af fonden 127
Artikel 148 EF Vedtagelse af gennemførelsesbestemmelser vedr. ESF 127

KAPITEL 3 – UDDANNELSE, ERHVERVSUDDANNELSE OG UNGDOM 127
Artikel 149 EF Målsætningen vedr. uddannelse 127
Artikel 150 EF Målsætningen vedr. erhvervsuddannelse 128

AFSNIT XII – KULTUR **129**
Artikel 151 EF Målsætning og procedure for vedtagelse af tilskyndelsesforanstaltninger 129

AFSNIT XIII – FOLKESUNDHED **130**
Artikel 152 EF Målsætning og procedure for vedtagelse af foranstaltninger 130

AFSNIT XIV – FORBRUGERBESKYTTELSE **132**
Artikel 153 EF Målsætning og procedure for vedtagelse af foranstaltninger 132

AFSNIT XV – TRANSEUROPÆISKE NET **132**
Artikel 154 EF Oprettelse og udvikling af transeuropæiske net på transport-, telekommunikations- og energiinfrastrukturområdet 132
Artikel 155 EF Målsætninger og prioriteter 133

Artikel 156 EF Procedure for vedtagelser af foranstaltninger . . . 134

AFSNIT XVI – INDUSTRI 134

Artikel 157 EF Målsætninger og procedure for vedtagelse af beslutninger . . . 134

AFSNIT XVII – ØKONOMISK OG SOCIAL SAMHØRIGHED 135

Artikel 158 EF Målsætninger . . . 135
Artikel 159 EF Strukturfondene, procedure for vedtagelse af særlige aktioner . . . 135
Artikel 160 EF Målsætning for Den Europæiske Regionalfond. . . . 136
Artikel 161 EF Strukturfondens opgaver; Samhørighedsfonden . . . 136
Artikel 162 EF Procedure for gennemførelsesbeslutninger vedr. Regionalfonden . . . 136

AFSNIT XVIII – FORSKNING OG TEKNOLOGISK UDVIKLING 137

Artikel 163 EF Målsætningen om styrkelse af det videnskabelige og teknologiske grundlag . . . 137
Artikel 164 EF Iværksættelse af aktioner og programmer . . . 137
Artikel 165 EF Samordning af nationale politikker med Fællesskabet . . . 138
Artikel 166 EF Procedure for vedtagelse af flerårige rammeprogrammer . . . 138
Artikel 167 EF Virksomheders og universiteters deltagelse i rammeprogrammer . . . 138
Artikel 168 EF Rammeprogrammer med deltagelse af flere medlemsstater . . . 139
Artikel 169 EF Forsknings- og udviklingsprogrammer med deltagelse af flere medlemsstater . . . 139
Artikel 170 EF Samarbejde med tredjelande vedr. forskning og teknologisk udvikling. . . . 139
Artikel 171 EF Oprettelse af fællesforetagender m.v.. . . . 139
Artikel 172 EF Procedure for vedtagelse af bestemmelser . . . 140
Artikel 173 EF Kommissionens årsrapport om aktiviteter vedr. forskning og teknologisk udvikling m.v. 140

AFSNIT XIX – MILJØ 140

Artikel 174 EF Målsætninger på miljøområdet . . . 140
Artikel 175 EF Procedure for vedtagelse af retsakter m.v. på miljøområdet . . . 141
Artikel 176 EF Indførelse af strengere nationale beskyttelsesforanstaltninger . . . 142

AFSNIT XX – UDVIKLINGSSAMARBEJDE 143

Artikel 177 EF Målsætninger . . . 143
Artikel 178 EF Hensyn til udviklingslandene i Fællesskabets politikker . . . 143
Artikel 179 EF Procedure for vedtagelse af foranstaltninger . . . 143
Artikel 180 EF Samordning af Fællesskabets og medlemsstaternes politikker, herunder bistandsprogrammer . . . 144
Artikel 181 EF Samarbejde med tredjelande og internationale organisationer . . . 144

AFSNIT XXI – ØKONOMISK, FINANSIELT OG TEKNISK SAMARBEJDE MED TREDJELANDE 144

Artikel 181 A EF Samarbejde med tredjelande og procedure for vedtagelse af foranstaltninger . . . 144

FJERDE DEL – DE OVERSØISKE LANDE OG TERRITORIERS ASSOCIERING 146

Artikel 182 EF Associering med ikke-europæiske lande og territorier med særlige forbindelser med EU-lande . . . 146
Artikel 183 EF Målsætninger . . . 146
Artikel 184 EF Indførelse af toldfri varer fra disse lande . . . 147
Artikel 185 EF Foranstaltninger ved omlægning af samhandelen . . . 147
Artikel 186 EF Fri bevægelighed for arbejdskraften fra disse lande og territorier . . . 148
Artikel 187 EF Oversøiske landes og territoriers associering med Fællesskabet . . . 148
Artikel 188 EF Særlige bestemmelser vedr. Grønland . . . 148

FEMTE DEL – FÆLLESSKABETS INSTITUTIONER 149

AFSNIT I – BESTEMMELSER VEDRØRENDE INSTITUTIONERNE 149

KAPITEL 1 – INSTITUTIONERNE . . . 149

1. AFDELING – EUROPA-PARLAMENTET . . . 149

Artikel 189 EF Antallet af medlemmer i EP; udøvelse af beføjelser . . . 149
Artikel 190 EF Europa-Parlamentets sammensætning; direkte valg. . . . 150
Artikel 191 EF Politiske partier på europæisk plan . . . 151
Artikel 192 EF Deltagelse i lovgivningsprocessen og anmodning om retsakter . . . 151
Artikel 193 EF Nedsættelse af undersøgelsesudvalg . . . 152
Artikel 194 EF Borgernes ret til at indgive andragender . . . 152
Artikel 195 EF Ombudsmandens udnævnelse og opgaver. . . . 152
Artikel 196 EF Afholdelse af årlige og ekstraordinære sessioner . . . 153
Artikel 197 EF Udpegelse af Europa-Parlamentets formand; Kommissionens og Rådets deltagelse i

møder . . . 153
Artikel 198 EF Afstemningsregler . . . 154
Artikel 199 EF Europa-Parlamentets forretningsorden; offentliggørelse af aktstykker . . . 154
Artikel 200 EF Åben drøftelse af Kommissionens årlige beretning . . . 154
Artikel 201 EF Mistillidsvotum til Kommissionen . . . 154

2. AFDELING – RÅDET . . . 155
Artikel 202 EF Rådets beføjelser . . . 155
Artikel 203 EF Rådets sammensætning og formandskab . . . 155
Artikel 204 EF Indkaldelse af Rådet . . . 155
Artikel 205 EF Afstemning, stemmeregler, simpelt og kvalificeret flertal . . . 155
Artikel 206 EF Fuldmagt til at stemme på anden medlemsstats vegne . . . 157
Artikel 207 EF COREPER; Generalsekretariatet; Rådets forretningsorden; aktindsigt . . . 157
Artikel 208 EF Anmodning til Kommissionen om undersøgelser . . . 158
Artikel 209 EF Fastsættelse af vedtægter for udvalg . . . 158
Artikel 210 EF Løn og pension til medlemmer af Kommissionen og Domstolen . . . 158

3. AFDELING – KOMMISSIONEN . . . 158
Artikel 211 EF Kommissionens beføjelser; initiativret . . . 158
Artikel 212 EF Årlig beretning om Fællesskabets virksomhed . . . 159
Artikel 213 EF Kommissionens sammensætning og uafhængighed . . . 159
Artikel 214 EF Kommissionens udnævnelse og godkendelse . . . 160
Artikel 215 EF Frivillig fratræden og afskedigelse . . . 160
Artikel 216 EF Afskedigelse af et medlem af Kommissionen . . . 161
Artikel 217 EF Kommissionens organisation; formand, næstformænd . . . 161
Artikel 218 EF Samarbejdet med Rådet, Kommissionens forretningsorden . . . 161
Artikel 219 EF Afstemning i Kommissionen, beslutningsdygtighed . . . 161

4. AFDELING – DOMSTOLEN . . . 162
Artikel 220 EF Domstolens beføjelser . . . 162
Artikel 221 EF Domstolens sammensætning, organisation . . . 162
Artikel 222 EF Generaladvokater . . . 162
Artikel 223 EF Udnævnelse af dommere, generaladvokater, nybesættelse . . . 163
Artikel 224 EF Retten i Første Instans; dommere; justitssekretæren . . . 163
Artikel 225 EF Retten i Første Instans, kompetence, procesreglement, særlige retsinstanser . . . 164
Artikel 225 A EF Oprettelse af særlige retsinstanser . . . 165
Artikel 226 EF Traktatkrænkelsesprocedure iværksat af Kommissionen . . . 165
Artikel 227 EF Traktatkrænkelsesprocedure iværksat af en medlemsstat . . . 165
Artikel 228 EF Opfyldelse af domme, tvangsbøder . . . 166
Artikel 229 EF Domstolens prøvelse af sanktioner fastsat i forordninger . . . 166
Artikel 229 A EF Tillæggelse af nye kompetencer . . . 167
Artikel 230 EF Annulationssøgsmål fra medlemsstater, EF-institutioner m.v. . . . 167
Artikel 231 EF Retsvirkninger . . . 167
Artikel 232 EF Passivitetssøgsmål mod Rådet, EP eller Kommissionen . . . 168
Artikel 233 EF Institutionernes pligt til opfyldelse af domme . . . 168
Artikel 234 EF Præjudicielle spørgsmål, Domstolens kompetence . . . 168
Artikel 235 EF Søgsmål mod Fællesskabet vedr. erstatning uden for kontraktforhold . . . 169
Artikel 236 EF Personalesager; tvister mellem Fællesskabet og dets ansatte . . . 169
Artikel 237 EF Søgsmål vedr. EIB og ESCB . . . 169
Artikel 238 EF Voldgiftsbestemmelser i Fællesskabets aftaler . . . 170
Artikel 239 EF Voldgiftssager mellem medlemsstater . . . 170
Artikel 240 EF Nationale domstoles kompetence i tvister . . . 170
Artikel 241 EF Uanvendelighedsindsigelse . . . 170
Artikel 242 EF Opsættende virkning . . . 170
Artikel 243 EF Foreløbige forholdsregler . . . 171
Artikel 244 EF Fuldbyrdelse af domme . . . 171
Artikel 245 EF Domstolens statut og procesreglement . . . 171

5. AFDELING – REVISIONSRETTEN . . . 171
Artikel 246 EF Revisionsrettens beføjelser . . . 171
Artikel 247 EF Rettens sammensætning, udnævnelse, uafhængighed . . . 171
Artikel 248 EF Revisionens omfang og grundlag, årsberetninger; forretningsorden . . . 173

KAPITEL 2 – FÆLLES BESTEMMELSER FOR FLERE INSTITUTIONER . . . 174
Artikel 249 EF Forordninger, direktiver, beslutninger, henstillinger m.v. . . . 174
Artikel 250 EF Rådets ændring af Kommissionens forslag; Kommissionens ændring eller tilbagetrækning af forslag . . . 175
Artikel 251 EF Fælles beslutningstagen med Europa-Parlamentet, Forligsudvalget . . . 175

Artikel 252 EF Samarbejdsprocedure med Europa-Parlamentet . . . 177
Artikel 253 EF Begrundelsespligt af vedtagne retsakter . . . 178
Artikel 254 EF Offentliggørelse og ikrafttrædelse; EU-Tidende . . . 178
Artikel 255 EF Aktindsigt i dokumenter fra Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen. . . . 178
Artikel 256 EF Tvangsfuldbyrdelse af Rådets og Kommissionens beslutninger . . . 179

KAPITEL 3 – DET ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG. . . . 179
Artikel 257 EF ØSU's sammensætning . . . 179
Artikel 258 EF Antallet af medlemmer, beskikkelse og uafhængighed . . . 179
Artikel 259 EF Udnævnelsesprocedure, embedsperiode . . . 180
Artikel 260 EF Valg af formand og præsidium, forretningsorden . . . 181
Artikel 261 EF Faglige sektioner, underudvalg . . . 181
Artikel 262 EF Høring, udtalelse på eget initiativ . . . 181

KAPITEL 4 – REGIONSUDVALGET . . . 182
Artikel 263 EF Sammensætning, beskikkelse, uafhængighed m.v. . . . 182
Artikel 264 EF Valg af formand og præsidium, forretningsorden . . . 183
Artikel 265 EF Høring, udtalelse på eget initiativ . . . 183

KAPITEL 5 – DEN EUROPÆISKE INVESTERINGSBANK . . . 184
Artikel 266 EF Juridisk status, medlemmer, vedtægter . . . 184
Artikel 267 EF EIB's opgaver. . . . 184

AFSNIT II – FINANSIELLE BESTEMMELSER 185
Artikel 268 EF Budgettet . . . 185
Artikel 269 EF Fællesskabets egne indtægter . . . 185
Artikel 270 EF Budgetdisciplin . . . 185
Artikel 271 EF Bevilling af udgifter og overførsel af bevillinger . . . 186
Artikel 272 EF Procedure for vedtagelse af budgettet . . . 186
Artikel 273 EF Midlertidigt budget, tolvtedele . . . 189
Artikel 274 EF Gennemførelse af budgettet. . . . 190
Artikel 275 EF Regnskab . . . 190
Artikel 276 EF Decharge . . . 190
Artikel 277 EF Regningsenhed . . . 191
Artikel 278 EF Valutatransaktioner og finansielle transaktioner . . . 191
Artikel 279 EF Regnskabsregulativer m.v. . . . 191
Artikel 280 EF Bekæmpelse af svig m.v. . . . 192

SJETTE DEL – ALMINDELIGE OG AFSLUTTENDE BESTEMMELSER 193

Artikel 281 EF Fællesskabets juridiske status. . . . 193
Artikel 282 EF Fællesskabets rets- og handleevne . . . 193
Artikel 283 EF Vedtægten for tjenestemænd . . . 193
Artikel 284 EF Kommissionens mulighed for indhentelse af oplysninger . . . 193
Artikel 285 EF Fællesskabsstatistikker . . . 193
Artikel 286 EF Beskyttelse af personoplysninger, databeskyttelse . . . 194
Artikel 287 EF Tavshedspligt . . . 194
Artikel 288 EF Fællesskabets ansvar i og uden for kontraktforhold . . . 194
Artikel 289 EF Hjemstedet for Fællesskabets institutioner . . . 195
Artikel 290 EF Sprog . . . 195
Artikel 291 EF Privilegier og immuniteter . . . 195
Artikel 292 EF Afgørelse af tvister. . . . 195
Artikel 293 EF Medlemsstaternes indbyrdes forhandlinger til fordel for deres borgere . . . 195
Artikel 294 EF Ligestilling af statsborgere ved kapitalanbringelser . . . 196
Artikel 295 EF Ejendomsretlige ordninger i medlemsstaterne. . . . 196
Artikel 296 EF Medlemsstaternes væsentlige sikkerhedsinteresser. . . . 196
Artikel 297 EF Konsultation ved alvorlige indre urolighed er, som kan påvirke fællesmarkedets funktion . . . 196
Artikel 298 EF Fordrejning af konkurrencevilkårene . . . 197
Artikel 299 EF Traktatens geografiske udstrækning . . . 197
Artikel 300 EF Aftaler med tredjelande og internationale organisationer. . . . 199
Artikel 301 EF Økonomiske sanktioner over for tredjelande (fælles holdning, fælles aktion). . . . 200
Artikel 302 EF Kommissionens forbindelser med FN og andre organisationer . . . 200
Artikel 303 EF Samarbejdet med Europarådet . . . 201
Artikel 304 EF Samarbejdet med OECD. . . . 201
Artikel 305 EF Traktatens forhold til EKSF- og Euratom-Traktaten. . . . 201

Artikel 306 EF Unionen mellem Benelux-landene . . . 201
Artikel 307 EF Konventioner indgået forud for nye medlemsstaters tiltrædelse . . . 201
Artikel 308 EF Vedtagelse af retsakter uden specifik hjemmel . . . 202
Artikel 309 EF Suspension af stemmerettigheder i EF-traktaten . . . 202
Artikel 310 EF Aftaler om associering med tredjelande . . . 203
Artikel 311 EF Protokoller knyttet til traktaten . . . 203
Artikel 312 EF Traktatens tidsmæssige udstrækning . . . 203

AFSLUTTENDE BESTEMMELSER 204

Artikel 313 EF Traktatens ratifikation og ikrafttrædelse . . . 204
Artikel 314 EF Traktatens officielle sprog . . . 204

BILAG 205

PROTOKOLLER 206

A. PROTOKOL KNYTTET SOM BILAG TIL TRAKTATEN OM DEN EUROPÆISKE UNION 206

Protokol nr. 1 ad artikel 17 i traktaten om Den Europæiske Union (1997) . . . 206

B. PROTOKOL KNYTTET SOM BILAG TIL TRAKTATEN OM DEN EUROPÆISKE UNION OG TRAKTATEN OM OPRETTELSE AF DET EUROPÆISKE FÆLLESSKAB 207

Protokol nr. 2 om integration af Schengen-reglerne i Den Europæiske Union (1997) . . . 207
Protokol nr. 3 om anvendelse af visse aspekter af artikel 14 i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab på Det Forenede Kongerige og på Irland (1997) . . . 212
Protokol nr. 4 om Det Forenede Kongeriges og Irlands stilling (1997) . . . 214
Protokol nr. 5 om Danmarks stilling (1997) . . . 217

C. PROTOKOLLER KNYTTET SOM BILAG TIL TRAKTATEN OM DEN EUROPÆISKE UNION, TIL TRAKTATEN OM OPRETTELSE AF DET EUROPÆISKE FÆLLESSKAB OG TRAKTATEN OM OPRETTELSE AF DET EUROPÆISKE ATOMENERGIFÆLLESSKAB 220

Protokol nr. 6 vedrørende statutten for Domstolen (2001) . . . 220
Protokol nr. 7 knyttet til Traktaten om Den Europæiske Union og til traktaterne om oprettelse af De Europæiske Fællesskaber (1992) . . . 239
Protokol nr. 8 om fastlæggelse af hjemstedet for De Europæiske Fællesskabers institutioner og for visse af Fællesskabernes organer og tjenester samt Europol (1997) . . . 240
Protokol nr. 9 om de nationale parlamenters rolle i Den Europæiske Union (1997) . . . 242
Protokol nr. 10 Protokol om udvidelse af Den Europæiske Union (2001) . . . 244

D. PROTOKOLLER KNYTTET SOM BILAG TIL TRAKTATEN OM OPRETTELSE AF DET EUROPÆISKE FÆLLESSKAB. 248

Protokol nr. 11 Protokol vedrørende vedtægterne for Den Europæiske Investeringsbank (1957) . . . 248
Protokol nr. 12 om vedrørende Italien (1957) . . . 248
Protokol nr. 13 om varer med oprindelse i og indført fra bestemte lande, og som ved indførsel til en af medlemsstaterne indrømmes en særlig ordning (1957) . . . 248
Protokol nr. 14 om import til Det europæiske økonomiske Fællesskab af olieprodukter raffineret på De nederlandske Antiller (1962) . . . 248
Protokol nr. 15 om den særlige ordning for Grønland (1985) . . . 249
Protokol nr. 16 om ejendomserhvervelse i Danmark (1992) . . . 250
Protokol nr. 17 ad artikel 141 i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab (1992) . . . 251
Protokol nr. 18 om statutten for Det Europæiske System af Centralbanker og Den Europæiske Centralbank (1992) . . . 251
Protokol nr. 19 om statutten for Det Europæiske Monetære Institut (1992) . . . 251
Protokol nr. 20 om proceduren i forbindelse med uforholdsmæssigt store underskud (1992) . . . 252
Protokol nr. 21 om konvergenskriterierne som nævnt i artikel 121 i Traktaten om oprettelse af Det

Europæiske Fællesskab (1992) 254
Protokol nr. 22 om vedrørende Danmark (1992) 256
Protokol nr. 23 om vedrørende Portugal (1992) 256
Protokol nr. 24 om overgangen til tredje fase af Den Økonomiske og Monetære Union (1992) 257
Protokol nr. 25 om visse bestemmelser vedrørende Det Forenede Kongerige Storbritannien og Nordirland (1992) 258
Protokol nr. 26 om visse bestemmelser vedrørende Danmark (1992). 261
Protokol nr. 27 om vedrørende Frankrig (1992). 261
Protokol nr. 28 om økonomisk og social samhørighed (1992). 262
Protokol nr. 29 om asyl for statsborgerne i Den Europæiske Unions medlemsstater (1997). 264
Protokol nr. 30 om anvendelse af nærhedsprincippet og proportionalitetsprincippet (1997) 266
Protokol nr. 31 om medlemsstaternes forbindelser med tredjelande med hensyn til passage af de ydre grænser (1997) 270
Protokol nr. 32 om offentlig radio- og tv-virksomhed i medlemsstaterne (1997). 271
Protokol nr. 33 om dyrebeskyttelse og dyrevelfærd (1997) 272
Protokol nr. 34 om de finansielle konsekvenser af udløbet af EKSF-traktaten og om Kul- og Stålforskningsfonden (2001). 273
Protokol nr. 35 vedrørende artikel 67 i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab (2001) 275

E. PROTOKOL KNYTTET SOM BILAG TIL TRAKTATERNE OM OPRETTELSE AF DET EUROPÆISKE FÆLLESSKAB OG DET EUROPÆISKE ATOMENERGIFÆLLESSKAB 276

Protokol nr. 36 vedrørende De Europæiske Fællesskabers privilegier og immuniteter (1965) 276

PROTOKOL KNYTTET SOM BILAG TIL TRAKTATEN OM OPRETTELSE AF DET EUROPÆISKE FÆLLESSKAB 277

Protokol vedrørende artikel 67 i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab 277

ERKLÆRINGER VEDTAGET AF KONFERENCEN (2001) 278

ERKLÆRINGER SOM KONFERENCEN HAR NOTERET SIG (2003) 288

ERKLÆRINGER VEDTAGET AF DE BEFULDMÆGTIGEDE (2003) 290

ANDRE ERKLÆRINGER (2003) 291

ERKLÆRINGER (2005) 294

UDVALGTE AFTALER OG RETSAKTER 295

EDINBURGH-AFGØRELSEN 295

DANMARK I EUROPA (DET NATIONALE KOMPROMIS) 301

RÅDETS AFGØRELSE AF 22. DECEMBER 2004 OM AT FÅ VISSE OMRÅDER, DER ER OMFATTET AF AFSNIT IV I TREDJE DEL I TRAKTATEN OM OPRETTELSE AF DET EUROPÆISKE FÆLLESSKAB, UNDERLAGT PROCEDUREN I ARTIKEL 251 I TRAKTATEN 307

RÅDETS AFGØRELSE AF 8. DECEMBER 2008 OM ÆNDRING AF RÅDETS FORRETNINGSORDEN 311

RÅDETS AFGØRELSE AF 1. JANUAR 2007 OM RÆKKEFØLGEN FOR UDØVELSE AF FORMANDSHVERVET FOR RÅDET 314

FÆLLES ERKLÆRING OM DEN PRAKTISKE GENNEMFØRELSE AF DEN FÆLLES BESLUTNINGSPROCEDURE 317

INTERINSTITUTIONEL AFTALE OM BEDRE LOVGIVNING 324

INTERINSTITUTIONEL AFTALE OM EN MERE SYSTEMATISK OMARBEJDNING AF RETSAKTER 334

RAMMEAFTALE OM FORBINDELSERNE MELLEM EUROPA-PARLAMENTET OG KOMMISSIONEN 339

RÅDSERKLÆRING I FORBINDELSE MED RAMMEAFTALE OM FORBINDELSERNE MELLEM EUROPA-PARLAMENTET OG KOMMISSIONEN 353

INTERINSTITUTIONEL AFTALE OM BUDGETDISCIPLIN OG FORSVARLIG ØKONOMISK FORVALTNING 355

REGISTER 382

FORORD

EU's traktatgrundlag er ændret som følge af Bulgariens og Rumæniens tiltrædelse af EU den 1. januar 2007.

Denne traktatsamling indeholder en sammenskrevet udgave af EU-traktaten og EF-traktaten som revideret ved Amsterdam-traktaten, Nice-traktaten, traktaten af 2003 om tiltrædelse af de ti central- og østeuropæiske lande og traktaten af 2005 om tiltrædelse af Bulgarien og Rumænien[1].

Bestemmelserne i traktaten om Bulgariens og Rumæniens tiltrædelse trådte i kraft d. 1. januar 2007.

Bestemmelser, som er indført i forbindelse med Bulgariens og Rumæniens tiltrædelse, er fremhævet med fed skrift.

Som udgangspunkt medtages gældende protokoller og erklæringer. Euratom-traktaten samt visse protokoller og erklæringer udelades af pladshensyn. Disse tekster er tilgængelige på Internettet: www.euo.dk/dokumenter/traktater.

Traktatsamlingen indeholder Edinburgaftalen og Det Nationale Kompromis samt udvalgte aftaler og retsakter. En oversigt over disse dokumenter kan findes på side XII i indholdsfortegnelsen.

Traktatsamlingen er forsynet med en indholdsfortegnelse og et alfabetisk register.

Overskrifterne til de enkelte artikler er udarbejdet af EU-Oplysningen.

Der tages forbehold for eventuelle fejl i tekst og opsætning.

EU-Oplysningen modtager gerne kommentarer og oplysninger om eventuelle fejl. Disse kan rettes til: Niels Sørensen, email niels.sorensen@ft.dk.

Særligt vedrørende 2. oplag 2009:

Rådets afgørelse af 1. januar 2007 om ændring af Rådets forretningsorden vedrørende afstemninger med kvalificeret flertal er erstattet af en afgørelse, som trådte i kraft den 1. januar 2009.

Den interinstitutionelle aftale om budgetdisciplin og forsvarlig økonomisk forvaltning er ajourført med den seneste ændring af bilag 1 (den finansielle ramme for 2007-2013).

1 Traktaterne er tilgængelige på www.euo.dk/dokumenter/traktat

Flere af de udvalgte aftaler og retsakter er opdateret med nye henvisninger i fodnoten til offentliggørelse i EU-Tidende. Der er i forbindelse med genoptrykningen af traktatsamlingen rettet et antal mindre fejl i opsætningen af bogen.

TRAKTATEN OM DEN EUROPÆISKE UNION

PRÆAMBEL

HANS MAJESTÆT BELGIERNES KONGE, HENDES MAJESTÆT DANMARKS DRONNING, PRÆSIDENTEN FOR FORBUNDSREPUBLIKKEN TYSKLAND, PRÆSIDENTEN FOR DEN HELLENSKE REPUBLIK, HANS MAJESTÆT KONGEN AF SPANIEN, PRÆSIDENTEN FOR DEN FRANSKE REPUBLIK, PRÆSIDENTEN FOR IRLAND, PRÆSIDENTEN FOR DEN ITALIENSKE REPUBLIK, HANS KONGELIGE HØJHED STORHERTUGEN AF LUXEMBOURG, HENDES MAJESTÆT DRONNINGEN AF NEDERLANDENE, PRÆSIDENTEN FOR DEN PORTUGISISKE REPUBLIK, HENDES MAJESTÆT DRONNINGEN AF DET FORENEDE KONGERIGE STORBRITANNIEN OG NORDIRLAND[2],

SOM ER BESLUTTET PÅ at markere en ny fase i den europæiske integrationsproces, der blev indledt med oprettelsen af De Europæiske Fællesskaber,

SOM ERINDRER OM den historiske betydning af at bringe det europæiske kontinents deling til ophør og om behovet for at tilvejebringe et solidt grundlag for opbygningen af fremtidens Europa,

SOM BEKRÆFTER den betydning, de tillægger principperne om frihed, demokrati og respekt for menneskerettighederne samt de grundlæggende frihedsrettigheder og retsstatsprincippet,

SOM BEKRÆFTER den betydning, de tillægger de grundlæggende arbejdsmarkedsmæssige og sociale rettigheder som defineret i den europæiske socialpagt, der blev undertegnet i Torino den 18. oktober 1961, og i fællesskabspagten om arbejdstagernes grundlæggende arbejdsmarkedsmæssige og sociale rettigheder fra 1989,

SOM ØNSKER at styrke solidariteten mellem deres folk, samtidig med at de respekterer disses historie, kultur og traditioner,

SOM ØNSKER at udbygge institutionernes demokratiske og effektive virkemåde yderligere for at sætte disse i stand til inden for en fælles institutionel ramme bedre at udføre de opgaver, der pålægges dem,

2 **Republikken Bulgarien**, Den Tjekkiske Republik, Republikken Estland, Republikken Cypern, Republikken Letland, Republikken Litauen, Republikken Ungarn, Republikken Malta, Republikken Østrig, Republikken Polen, **Rumænien**, Republikken Slovenien, Den Slovakiske Republik, Republikken Finland og Kongeriget Sverige er efterfølgende blevet medlemmer af Den Europæiske Union.

SOM HAR DET FORSÆT at opnå en styrkelse af og konvergens mellem deres økonomier og at indføre en Økonomisk og Monetær Union, som i overensstemmelse med denne traktat omfatter en fælles og stabil valuta,

SOM ER BESLUTTET PÅ at fremme økonomiske og sociale fremskridt for deres folk under hensyn til princippet om bæredygtig udvikling og som led i gennemførelsen af det indre marked samt i tilvejebringelsen af øget samhørighed og miljøbeskyttelse, og på at gennemføre politikker, der sikrer, at fremskridt med hensyn til økonomisk integration ledsages af parallelle fremskridt på andre områder,

SOM HAR DET FORSÆT at indføre et fælles borgerskab for statsborgerne i deres lande,

SOM HAR DET FORSÆT at gennemføre en fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik, herunder gradvis udformning af en fælles forsvarspolitik, som vil kunne føre til et fælles forsvar i overensstemmelse med artikel 17, og derved styrke den europæiske identitet og uafhængighed med det formål at fremme fred, sikkerhed og fremskridt i Europa og i verden som helhed,

SOM ER BESLUTTET PÅ at lette den frie bevægelighed for personer, samtidig med at deres befolkningers sikkerhed og tryghed sikres ved oprettelsen af et område med frihed, sikkerhed og retfærdighed i overensstemmelse med bestemmelserne i denne traktat,

SOM HAR DET FORSÆT at videreføre processen hen imod en stadig snævrere sammenslutning mellem de europæiske folk, i hvilken beslutningerne træffes så nært på borgerne som muligt i overensstemmelse med subsidiaritetsprincippet,

SOM TAGER de yderligere skridt i betragtning, der skal tages for at fremme den europæiske integration,

HAR VEDTAGET at oprette en Europæisk Union, og har med dette mål for øje udpeget som befuldmægtigede:

(listen over befuldmægtigede er ikke gengivet)

SOM, efter at have udvekslet deres fuldmagter og fundet dem i god og behørig form, er blevet enige om følgende bestemmelser:

AFSNIT I
FÆLLES BESTEMMELSER

Artikel 1 EU
EU's oprettelse og grundlag

Ved denne traktat opretter de HØJE KONTRAHERENDE PARTER indbyrdes en EUROPÆISK UNION, i det følgende benævnt »Unionen«.

Denne traktat udgør en ny fase i processen hen imod en stadig snævrere union mellem de europæiske folk, hvor beslutningerne træffes så åbent som muligt og så tæt på borgerne som muligt.

Unionens grundlag er De Europæiske Fællesskaber samt den politik og det samarbejde, som indføres ved denne traktat. Unionen har til opgave på en sammenhængende og solidarisk måde at tilrettelægge forbindelserne mellem medlemsstaterne og mellem deres folk.

Artikel 2 EU
EU's mål

Unionen har som mål:

— at fremme økonomiske og sociale fremskridt og et højt beskæftigelsesniveau og opnå en afbalanceret og bæredygtig udvikling, navnlig gennem etableringen af et område uden indre grænser, styrkelse af den økonomiske og sociale samhørighed og oprettelsen af en Økonomisk og Monetær Union, der i sin endelige udformning skal omfatte en fælles valuta i overensstemmelse med bestemmelserne i denne traktat

— at styrke sin identitet i internationale sammenhænge, især gennem iværksættelsen af en fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik, herunder gradvis udformning af en fælles forsvarspolitik, som vil kunne føre til et fælles forsvar i overensstemmelse med artikel 17

— at styrke beskyttelsen af medlemsstaternes statsborgeres rettigheder og interesser gennem indførelsen af et unionsborgerskab

— at bevare og udbygge Unionen som et område med frihed, sikkerhed og retfærdighed, hvor der er fri bevægelighed for personer, kombineret med passende foranstaltninger vedrørende kontrol ved de ydre grænser, asyl, indvandring og forebyggelse og bekæmpelse af kriminalitet

— at opretholde gældende fællesskabsret fuldt ud og udbygge den med henblik på at overveje, i hvilket omfang det eventuelt er nødvendigt at revidere den politik og det samarbejde, der iværksættes ved denne traktat, med henblik på at sikre effektiviteten af Fællesskabets mekanismer og institutioner.

Unionens mål skal gennemføres som foreskrevet i denne traktat og i overensstemmelse med de betingelser og efter den tidsplan, som er fastsat heri, samt under iagttagelse af subsidiaritetsprincippet som defineret i artikel 5 i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab.

Artikel 3 EU
EU's institutionelle ramme

Unionen har en fælles institutionel ramme, som sikrer sammenhæng og kontinuitet i de foranstaltninger, der iværksættes for at nå målene, idet gældende fællesskabsret samtidig overholdes og udbygges.

Unionen påser i særdeleshed, at der er sammenhæng i hele Unionens optræden udadtil som led i de fælles politikker for udenrigsanliggender, sikkerhed, økonomi og udviklingssamarbejde. Rådet og Kommissionen har ansvaret for at sikre denne sammenhæng og samarbejder med henblik herpå. De varetager inden for deres respektive kompetenceområder gennemførelsen af disse politikker.

Artikel 4 EU
Det Europæiske Råd

Det Europæiske Råd tilfører Unionen den fremdrift, der er nødvendig for dens udvikling, og fastlægger de overordnede politiske retningslinjer herfor.

Det Europæiske Råd består af stats- og regeringscheferne i medlemsstaterne samt af formanden for Kommissionen. Disse bistås af medlemsstaternes udenrigsministre og et medlem af Kommissionen. Det Europæiske Råd træder sammen mindst to gange årligt under forsæde af stats- eller regeringschefen for den medlemsstat, som udøver formandskabet for Rådet.

Det Europæiske Råd forelægger Europa-Parlamentet en rapport efter hvert af sine møder samt en skriftlig årsrapport om Unionens fremskridt.

Artikel 5 EU
Institutionernes beføjelser

Europa-Parlamentet, Rådet, Kommissionen, Domstolen og Revisionsretten udøver deres beføjelser under de betingelser og med de mål for øje, som er fastsat dels i traktaterne om oprettelse af De Europæiske Fællesskaber og i senere traktater og

retsakter om ændring eller supplering af nævnte traktater, dels i de øvrige bestemmelser i nærværende traktat.

Artikel 6 EU
EU's principper

1. Unionen bygger på principperne om frihed, demokrati og respekt for menneskerettighederne og de grundlæggende frihedsrettigheder samt retsstatsprincippet, der alle er principper, som medlemsstaterne har til fælles.

2. Unionen respekterer de grundlæggende rettigheder, således som de garanteres ved den europæiske konvention til beskyttelse af menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder, undertegnet i Rom den 4. november 1950, og således som de følger af medlemsstaternes fælles forfatningsmæssige traditioner, som generelle principper for fællesskabsretten.

3. Unionen respekterer medlemsstaternes nationale identitet.

4. Unionen tilvejebringer de nødvendige midler for at nå sine mål og gennemføre sin politik.

Artikel 7 EU
Overtrædelse af principper

1. På begrundet forslag af en tredjedel af medlemsstaterne, Europa-Parlamentet eller Kommissionen kan Rådet med et flertal på fire femtedele af sine medlemmer efter samstemmende udtalelse fra Europa-Parlamentet fastslå, at der er en klar fare for, at en medlemsstat groft overtræder principper i artikel 6, stk. 1, og rette passende henstillinger til denne medlemsstat. Inden Rådet fastslår dette, hører det den berørte medlemsstat, og det kan efter samme fremgangsmåde anmode uafhængige personer om inden for en rimelig frist at fremlægge en rapport om situationen i den pågældende medlemsstat.

Rådet efterprøver regelmæssigt, om de forhold, der har fået Rådet til at fastslå ovennævnte, stadig er gældende.

2. Rådet kan i dets sammensætning af stats- og regeringschefer med enstemmighed på forslag af en tredjedel af medlemsstaterne eller Kommissionen og efter samstemmende udtalelse fra Europa-Parlamentet fastslå, at en medlemsstat groft og vedvarende overtræder principper i artikel 6, stk. 1, efter at have opfordret den pågældende medlemsstats regering til at fremsætte sine bemærkninger.

3. Hvis en overtrædelse som omhandlet i stk. 2 er fastslået, kan Rådet med kvalificeret flertal beslutte at suspendere visse af de rettigheder, der følger af anvendelsen af denne traktat på den pågældende medlemsstat, herunder de stemmeret-

tigheder, der er tillagt repræsentanten for den pågældende medlemsstats regering i Rådet. Rådet tager i så fald hensyn til en sådan suspensions mulige følger for fysiske og juridiske personers rettigheder og forpligtelser.

Den pågældende medlemsstat er under alle omstændigheder fortsat bundet af sine forpligtelser i henhold til denne traktat.

4. Rådet kan senere med kvalificeret flertal beslutte at ændre eller tilbagekalde foranstaltninger, der er truffet i medfør af stk. 3, som følge af ændringer i den situation, som har ført til, at de blev indført.

5. Ved anvendelsen af denne artikel træffer Rådet afgørelse uden at tage den pågældende medlemsstats regeringsrepræsentants stemme i betragtning. Det forhold, at medlemmer, der er til stede eller repræsenteret, undlader at stemme, hindrer ikke vedtagelsen af de i stk. 2 omhandlede afgørelser. Kvalificeret flertal defineres som samme forholdsmæssige andel af de berørte rådsmedlemmers vægtede stemmer som den, der er fastsat i artikel 205, stk. 2, i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab.

Dette stykke gælder også, hvis stemmerettigheder suspenderes i medfør af stk. 3.

6. Ved anvendelsen af stk. 1 og 2 træffer Europa-Parlamentet afgørelse med et flertal på to tredjedele af de afgivne stemmer og et flertal af sine medlemmer.

AFSNIT II
BESTEMMELSER OM ÆNDRING AF TRAKTATEN OM OPRETTELSE AF DET EUROPÆISKE ØKONOMISKE FÆLLESSKAB MED HENBLIK PÅ OPRETTELSE AF DET EUROPÆISKE FÆLLESSKAB

Artikel 8 EU

(gengives ikke)

AFSNIT III
BESTEMMELSER OM ÆNDRING AF TRAKTATEN OM OPRETTELSE AF DET EUROPÆISKE KUL- OG STÅLFÆLLESSKAB

Artikel 9 EU

(gengives ikke)

AFSNIT IV
BESTEMMELSER OM ÆNDRING AF TRAKTATEN OM OPRETTELSE AF DET EUROPÆISKE ATOMENERGIFÆLLESSKAB

Artikel 10 EU

(gengives ikke)

AFSNIT V
BESTEMMELSER OM EN FÆLLES UDENRIGS- OG SIKKERHEDSPOLITIK

Artikel 11 EU
Målsætninger, medlemsstaternes loyalitet og solidaritet

1. Unionen fastlægger og gennemfører en fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik, der dækker alle områder inden for udenrigs- og sikkerhedspolitikken og har følgende mål:

— beskyttelse af Unionens fælles værdier, grundlæggende interesser, uafhængighed og integritet i overensstemmelse med principperne i De Forenede Nationers pagt

— styrkelse af Unionens sikkerhed i alle henseender

— bevarelse af freden og styrkelse af den internationale sikkerhed i overensstemmelse med principperne i De Forenede Nationers pagt samt principperne i Helsingfors-slutakten og målene i Paris-chartret, herunder de principper og de mål, der vedrører de ydre grænser

— fremme af det internationale samarbejde

— udvikling og befæstelse af demokratiet og retsstatsprincippet samt respekt for menneskerettighederne og de grundlæggende frihedsrettigheder.

2. Medlemsstaterne støtter aktivt og uforbeholdent Unionens udenrigs- og sikkerhedspolitik i en ånd af loyalitet og gensidig solidaritet.

Medlemsstaterne samarbejder for at styrke og udvikle deres gensidige politiske solidaritet. De afstår fra enhver handling, som strider imod Unionens interesser, eller som kan skade dens effektivitet som en sammenhængende faktor i internationale forbindelser.

Rådet påser, at disse principper overholdes.

Artikel 12 EU
Virkeliggørelse af målene

Unionen tilstræber at virkeliggøre målene i artikel 11 ved

— at fastlægge principperne og de overordnede retningslinjer for den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik

— at træffe afgørelse om fælles strategier

— at vedtage fælles aktioner

— at vedtage fælles holdninger

— at styrke det systematiske samarbejde mellem medlemsstaterne om deres politik.

Artikel 13 EU
Fastlæggelse af principper og overordnede retningslinjer; fælles strategier og mål

1. Det Europæiske Råd fastlægger principperne og de overordnede retningslinjer for den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik, herunder for anliggender, der har indvirkning på forsvarsområdet.

2. Det Europæiske Råd træffer afgørelse om fælles strategier, som skal iværksættes af Unionen, på områder, hvor medlemsstaterne har vigtige fælles interesser.

I de fælles strategier fastsættes mål og varighed og de midler, der skal stilles til rådighed af Unionen og medlemsstaterne.

3. Rådet træffer de nødvendige afgørelser for fastlæggelse og iværksættelse af den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik på grundlag af de overordnede retningslinjer, som Det Europæiske Råd fastlægger.

Rådet anbefaler Det Europæiske Råd fælles strategier og iværksætter dem, især ved at vedtage fælles aktioner og fælles holdninger.

Rådet påser, at Unionens aktion fremtræder som en helhed, er sammenhængende og effektiv.

Artikel 14 EU
Vedtagelse af fælles aktioner

1. Rådet vedtager fælles aktioner. Fælles aktioner vedrører konkrete situationer, hvor der skønnes at være behov for operationel aktion fra Unionens side. De fastsætter mål og rækkevidde, de midler, der skal stilles til rådighed for Unionen, om nødvendigt deres varighed, og betingelserne for deres gennemførelse.

2. Hvis der sker en ændring af forholdene, der har væsentlig betydning for et spørgsmål, der er genstand for en fælles aktion, reviderer Rådet principperne og målene for denne aktion og vedtager de nødvendige afgørelser. Så længe Rådet ikke har truffet afgørelse, opretholdes den fælles aktion.

3. Fælles aktioner forpligter medlemsstaterne i deres stillingtagen og handlinger.

4. Rådet kan anmode Kommissionen om at forelægge det passende forslag vedrørende den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik med henblik på at sikre gennemførelsen af en fælles aktion.

5. Enhver national stillingtagen eller handling i forbindelse med en fælles aktion forudsætter, at der sker underretning derom så betids, at der om nødvendigt kan holdes forudgående samråd i Rådet. Forpligtelsen til at give forhåndsunderretning gælder ikke for foranstaltninger, som alene indebærer transformation til det nationale plan af rådsafgørelser.

6. Gør forholdenes udvikling det påtrængende nødvendigt, og foreligger der ikke nogen rådsafgørelse, kan medlemsstaterne straks træffe de foranstaltninger, der er absolut nødvendige under hensyntagen til de almindelige mål for den fælles aktion.

En medlemsstat, der træffer sådanne foranstaltninger, underretter omgående Rådet herom.

7. Volder iværksættelsen af en fælles aktion alvorlige vanskeligheder for en medlemsstat, skal denne forelægge sagen for Rådet, der skal drøfte den og søge passende løsninger. Disse må ikke stride imod målene for aktionen eller være til skade for dens effektivitet.

Artikel 15 EU
Vedtagelse af fælles holdninger

Rådet vedtager fælles holdninger. Fælles holdninger fastlægger Unionens tilgang til et bestemt spørgsmål af geografisk eller tematisk karakter. Medlemsstaterne drager omsorg for, at deres nationale politik er i overensstemmelse med de fælles holdninger.

Artikel 16 EU
Samordnet og konvergent optræden

Medlemsstaterne orienterer hinanden og rådfører sig med hinanden i Rådet om alle udenrigs- og sikkerhedspolitiske spørgsmål, som er af almindelig interesse, med henblik på at sikre, at Unionen udøver sin indflydelse så effektivt som muligt gennem en samordnet og konvergent optræden.

Artikel 17 EU
Rækkevidden for den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik

1. Den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik omfatter alle spørgsmål vedrørende Unionens sikkerhed, herunder gradvis udformning af en fælles forsvarspolitik, som vil kunne føre til et fælles forsvar, hvis Det Europæiske Råd træffer afgørelse herom. Det henstiller i så fald til medlemsstaterne, at de vedtager en sådan afgørelse i overensstemmelse med deres forfatningsmæssige bestemmelser.

Unionens politik i denne artikels betydning berører ikke den særlige karakter af visse medlemsstaters sikkerheds- og forsvarspolitik og skal overholde de forpligtelser, som visse medlemsstater, hvis fælles forsvar foregår i Den Nordatlantiske Traktats Organisation (NATO), har i henhold til den nordatlantiske traktat, og skal være forenelig med den fælles sikkerheds- og forsvarspolitik, der er fastlagt inden for denne ramme.

Den gradvise udformning af en fælles forsvarspolitik understøttes, i det omfang medlemsstaterne måtte finde det hensigtsmæssigt, af samarbejde mellem dem på forsvarsmaterielområdet.

2. De spørgsmål, der er omhandlet i denne artikel, omfatter humanitære opgaver og redningsopgaver, fredsbevarende opgaver og kampstyrkers opgaver i forbindelse med krisestyring, herunder fredsskabelse.

3. Afgørelser i henhold til denne artikel, der har indvirkning på forsvarsområdet, berører ikke de politikker og forpligtelser, der er nævnt i stk. 1, andet afsnit.

4. Denne artikels bestemmelser er ikke til hinder for, at der på bilateralt plan inden for rammerne af Den Vesteuropæiske Union (WEU) og NATO udvikles et tættere samarbejde mellem to eller flere medlemsstater, for så vidt dette samarbejde ikke er i strid med eller hæmmer det samarbejde, der er omhandlet i dette traktatafsnit.

5. Med henblik på at fremme målene i denne artikel vil bestemmelserne heri blive gennemgået på ny i overensstemmelse med artikel 48.

Artikel 18 EU
Formandskabets rolle

1. Formandskabet repræsenterer Unionen i anliggender vedrørende den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik.

2. Formandskabet har ansvaret for iværksættelsen af afgørelser i henhold til dette traktatafsnit; i denne forbindelse udtrykker det i princippet Unionens holdning i internationale organisationer og på internationale konferencer.

3. Formandskabet bistås af generalsekretæren for Rådet, der udøver hvervet som højtstående repræsentant for den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik.

4. Kommissionen tilknyttes fuldt ud de i stk. 1 og 2 nævnte opgaver. Formandskabet bistås i disse opgaver om nødvendigt af den medlemsstat, der skal varetage det efterfølgende formandskab.

5. Rådet kan, når det skønner det nødvendigt, udpege en særlig repræsentant med et mandat i forbindelse med særlige politikspørgsmål.

Artikel 19 EU
Samordnet optræden i internationale sammenhænge

1. Medlemsstaterne samordner deres optræden i internationale organisationer og på internationale konferencer. De forsvarer de fælles holdninger i disse fora.

I internationale organisationer og på internationale konferencer, hvori ikke alle medlemsstaterne deltager, forsvarer de medlemsstater, der deltager, de fælles holdninger.

2. De medlemsstater, der er repræsenteret i internationale organisationer eller på internationale konferencer, hvor ikke alle medlemsstaterne er repræsenteret, skal holde disse underrettet om alle spørgsmål af fælles interesse, jf. dog stk. 1 og artikel 14, stk. 3.

De medlemsstater, der også er medlemmer af De Forenede Nationers Sikkerhedsråd, rådfører sig med hinanden og holder de øvrige medlemsstater fuldt ud underrettet. De medlemsstater, der er faste medlemmer af Sikkerhedsrådet, forsvarer i udøvelsen af deres funktion Unionens holdninger og interesser, uden at dette dog berører det ansvar, der påhviler dem i medfør af De Forenede Nationers pagt.

Artikel 20 EU
Samarbejde mellem diplomatiske og konsulære missioner

Medlemsstaternes diplomatiske og konsulære missioner og Kommissionens delegationer i tredjelande og på internationale konferencer samt deres repræsentationer ved internationale organisationer samarbejder for at sikre, at de fælles holdninger og fælles aktioner, som Rådet har vedtaget, overholdes og iværksættes.

De intensiverer deres samarbejde ved at udveksle oplysninger, foretage fælles vurderinger og bidrage til iværksættelsen af bestemmelserne i artikel 20 i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab.

Artikel 21 EU
Høring og underretning af Europa-Parlamentet

Formandskabet hører Europa-Parlamentet om de vigtigste aspekter og grundlæggende valg i forbindelse med den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik og påser, at der tages behørigt hensyn til Europa-Parlamentets synspunkter. Formandskabet og Kommissionen underretter regelmæssigt Europa- Parlamentet om udviklingen i Unionens udenrigs- og sikkerhedspolitik.

Europa-Parlamentet kan stille spørgsmål eller rette henstillinger til Rådet. Det drøfter en gang om året de fremskridt, der er gjort med iværksættelsen af den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik.

Artikel 22 EU
Forslag fra medlemsstater og Kommissionen

1. Enhver medlemsstat eller Kommissionen kan forelægge Rådet alle spørgsmål vedrørende den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik og fremsætte forslag for Rådet.

2. I tilfælde, hvor der hurtigt skal træffes en afgørelse, indkalder formandskabet enten på egen foranledning eller på anmodning af Kommissionen eller en medlemsstat

inden for 48 timer eller, hvor en afgørelse er uopsættelig, inden for en endnu kortere frist til en ekstraordinær samling i Rådet.

Artikel 23 EU

Stemmeregler, konstruktiv afståelse, henvisning til Det Europæiske Råd

1. Afgørelser under dette traktatafsnit træffes af Rådet med enstemmighed. Det forhold, at medlemmer, der er til stede eller repræsenteret, afholder sig fra at stemme, hindrer ikke vedtagelsen af sådanne afgørelser.

Hvis et medlem af Rådet afholder sig fra at stemme i forbindelse med afstemninger, kan medlemmet kvalificere sin stemmeundladelse ved at afgive en formel erklæring i henhold til dette afsnit. I så fald er det pågældende medlem ikke forpligtet til at anvende afgørelsen, men accepterer, at afgørelsen forpligter Unionen. Under udvisning af gensidig solidaritet afholder den pågældende medlemsstat sig fra enhver handling, som vil kunne komme i konflikt med eller hindre en handling fra Unionens side på grundlag af den pågældende afgørelse, og de øvrige medlemsstater respekterer dens holdning. Hvis de medlemmer af Rådet, der på denne måde knytter en erklæring til deres stemmeundladelse, udgør over en tredjedel af stemmerne vægtet i overensstemmelse med artikel 205, stk. 2, i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, er afgørelsen ikke vedtaget.

2. Uanset stk. 1 træffer Rådet afgørelse med kvalificeret flertal,

— når det vedtager fælles aktioner eller fælles holdninger eller træffer enhver anden afgørelse på grundlag af en fælles strategi

— når det træffer afgørelse om iværksættelse af en fælles aktion eller en fælles holdning

— når det udpeger en særlig repræsentant i henhold til artikel 18, stk. 5.

Hvis et medlem af Rådet erklærer, at det af vigtige, nærmere anførte årsager, der vedrører den nationale politik, agter at stemme imod vedtagelsen af en afgørelse, der skal træffes med kvalificeret flertal, finder der ikke afstemning sted. Rådet kan med kvalificeret flertal anmode om, at sagen henvises til Det Europæiske Råd med henblik på enstemmig afgørelse.

Rådets medlemmers stemmer tildeles den vægt, der er fastsat i artikel 205, stk. 2, i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab. **Afgørelser træffes med mindst 255 stemmer, afgivet af mindst to tredjedele af medlemmerne, der stemmer for**. Når Rådet træffer afgørelse med kvalificeret flertal, kan et medlem af Rådet kræve, at det kontrolleres, at de medlemsstater, der udgør dette kvalificerede flertal, repræsenterer mindst 62 % af Unionens samlede befolkning. Hvis det viser sig, at denne betingelse ikke er opfyldt, er den pågældende afgørelse ikke vedtaget.

Dette stykke gælder ikke for afgørelser, der har indvirkning på militær- eller forsvarsområdet.

3. I procedurespørgsmål træffer Rådet afgørelse med et flertal af medlemmernes stemmer.

Artikel 24 EU
Internationale aftaler

1. Når det er nødvendigt at indgå en aftale med en eller flere stater eller internationale organisationer til gennemførelse af dette afsnit, kan Rådet bemyndige formandskabet, der om nødvendigt bistås af Kommissionen, til at indlede forhandlinger med henblik herpå. Sådanne aftaler indgås af Rådet efter henstilling fra formandskabet.

2. Rådet træffer afgørelse med enstemmighed, når aftalen vedrører et spørgsmål, hvor der kræves enstemmighed for vedtagelse af interne afgørelser.

3. Når aftalen skal indgås med henblik på at iværksætte en fælles aktion eller en fælles holdning, træffer Rådet afgørelse med kvalificeret flertal i overensstemmelse med artikel 23, stk. 2.

4. Bestemmelserne i denne artikel gælder også for spørgsmål, der henhører under afsnit VI. Når aftalen vedrører et spørgsmål, hvor der kræves kvalificeret flertal for vedtagelse af interne afgørelser eller foranstaltninger, træffer Rådet afgørelse med kvalificeret flertal i overensstemmelse med artikel 34, stk. 3.

5. Ingen aftale er bindende for en medlemsstat, hvis repræsentant i Rådet meddeler, at medlemsstaten må opfylde de krav, der gælder ifølge dens egen forfatningsmæssige procedure; de øvrige medlemmer af Rådet kan dog vedtage, at aftalen skal gælde foreløbigt.

6. Aftaler, der indgås på de betingelser, der er fastsat i denne artikel, er bindende for Unionens institutioner.

Artikel 25 EU
Den Udenrigs- og Sikkerhedspolitiske Komité

Med forbehold af artikel 207 i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab følger en udenrigs- og sikkerhedspolitisk komité den internationale situation på de områder, der henhører under den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik, og bidrager til at fastlægge politikken ved at afgive udtalelser til Rådet på dettes foranledning eller på eget initiativ. Komitéen følger ligeledes iværksættelsen af den vedtagne politik med forbehold af formandskabets og Kommissionens beføjelser.

Inden for dette traktatafsnits område varetager denne komité under Rådets ansvar den politiske kontrol med og den strategiske ledelse af krisestyringsoperationer.

Rådet kan med henblik på en krisestyringsoperation og for hele dennes varighed, som fastlagt af Rådet, bemyndige komitéen til at træffe relevante afgørelser vedrørende den politiske kontrol med og den strategiske ledelse af operationen, dog med forbehold af artikel 47.

Artikel 26 EU
Rådets generalsekretær, den højtstående repræsentant

Rådets generalsekretær, der er højtstående repræsentant for den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik, bistår Rådet i spørgsmål, der falder ind under anvendelsesområdet for den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik, navnlig ved at bidrage til udformningen, forberedelsen og implementeringen af politikafgørelser, samt ved efter behov på Rådets vegne og på formandskabets anmodning at føre politisk dialog med tredjelande.

Artikel 27 EU
Kommissionens rolle

Kommissionen tilknyttes fuldt ud arbejdet vedrørende den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik.

Artikel 27 A EU
Forstærket samarbejde til beskyttelse af de fælles værdier

1. Forstærket samarbejde på et af de områder, der er omhandlet i dette traktatafsnit, har til formål at beskytte Unionens værdier og tjene dens interesser som helhed ved at styrke dens identitet som en sammenhængende kraft i internationale sammenhænge. Det skal overholde

— principperne, målene, de overordnede retningslinjer og sammenhængen i den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik og de afgørelser, der træffes som led i denne politik

— Det Europæiske Fællesskabs beføjelser og

— sammenhængen mellem alle Unionens politikker og dens optræden udadtil.

2. Artikel 11-27 og artikel 27 B-28 finder anvendelse på det forstærkede samarbejde i henhold til denne artikel, medmindre andet er fastsat i artikel 27 C og i artikel 43-45.

Artikel 27 B EU

Forstærket samarbejde: fælles aktioner og fælles holdninger

Forstærket samarbejde i henhold til dette traktatafsnit vedrører iværksættelse af fælles aktioner eller fælles holdninger. Det kan ikke vedrøre spørgsmål, der har konsekvenser på det militære område eller på forsvarsområdet.

Artikel 27 C EU

Procedure for indførelse af forstærket samarbejde

Medlemsstater, der har til hensigt at indføre et forstærket indbyrdes samarbejde i henhold til artikel 27 B, retter anmodning herom til Rådet.

Anmodningen sendes til Kommissionen og til orientering til Europa-Parlamentet. Kommissionen afgiver udtalelse, navnlig om sammenhængen mellem det påtænkte forstærkede samarbejde og Unionens politikker. Bemyndigelsen gives af Rådet, som træffer afgørelse i overensstemmelse med artikel 23, stk. 2, andet og tredje afsnit, under overholdelse af artikel 43-45.

Artikel 27 D EU

Orientering af Rådet og EP om forstærket samarbejde

Med forbehold af formandskabets og Kommissionens beføjelser påser Rådets generalsekretær/højtstående repræsentant for den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik navnlig, at Europa-Parlamentet og alle medlemmer af Rådet orienteres fuldt ud om gennemførelsen af forstærket samarbejde inden for den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik.

Artikel 27 E EU

Procedure for iværksættelse af forstærket samarbejde

En medlemsstat, som ønsker at deltage i et forstærket samarbejde indført i overensstemmelse med artikel 27 C, giver meddelelse herom til Rådet og informerer Kommissionen. Kommissionen sender inden tre måneder efter datoen for modtagelsen af meddelelsen Rådet en udtalelse. Inden fire måneder efter datoen for modtagelsen af meddelelsen træffer Rådet afgørelse om anmodningen og om sådanne særlige ordninger, som det måtte finde nødvendige. Afgørelsen betragtes som positiv, medmindre Rådet med kvalificeret flertal inden for samme frist beslutter at stille den i bero; i så fald begrunder Rådet sin beslutning og fastsætter en frist for fornyet behandling heraf.

I forbindelse med denne artikel træffer Rådet afgørelse med kvalificeret flertal. Kvalificeret flertal defineres som samme forholdsmæssige andel af de berørte rådsmedlemmers vægtede stemmer og samme forholdsmæssige andel af de berørte rådsmedlemmers antal som dem, der er fastsat i artikel 23, stk. 2, tredje afsnit.

Artikel 28 EU
Finansiering af udgifter og anvendelse af bestemmelser i TEF

1. Artikel 189, 190, 196-199, 203, 204, 206-209, 213-219, 255 og 290 i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab finder anvendelse på bestemmelserne vedrørende de områder, der er nævnt i dette traktatafsnit.

2. Institutionernes administrationsudgifter i forbindelse med bestemmelserne vedrørende de områder, der er omfattet af dette traktatafsnit, afholdes over De Europæiske Fællesskabers budget.

3. Aktionsudgifter til iværksættelse af de pågældende bestemmelser afholdes ligeledes over De Europæiske Fællesskabers budget bortset fra udgifter til operationer, der har indvirkning på militæreller forsvarsområdet, og tilfælde, hvor Rådet med enstemmighed træffer anden afgørelse.

Såfremt udgifterne ikke afholdes over De Europæiske Fællesskabers budget, afholdes de af medlemsstaterne efter fordelingsnøglen baseret på bruttonationalindkomsten, medmindre Rådet med enstemmighed træffer anden afgørelse. Hvad angår udgifter til operationer, der har indvirkning på militær- eller forsvarsområdet, er medlemsstater, hvis repræsentant i Rådet har afgivet en formel erklæring i henhold til artikel 23, stk. 1, andet afsnit, ikke forpligtet til at bidrage til finansieringen heraf.

4. Budgetproceduren i henhold til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab finder anvendelse på de udgifter, der afholdes over De Europæiske Fællesskabers budget.

AFSNIT VI
BESTEMMELSER OM POLITISAMARBEJDE OG RETLIGT SAMARBEJDE I KRIMINALSAGER

Artikel 29 EU
Målsætning

Uden at det berører Det Europæiske Fællesskabs beføjelser, har Unionen som mål at give borgerne et højt tryghedsniveau i et område med frihed, sikkerhed og retfærdighed gennem udformning af fælles handling mellem medlemsstaterne inden for politisamarbejde og retligt samarbejde i kriminalsager og gennem forebyggelse og bekæmpelse af racisme og fremmedhad.

Dette mål skal nås både ved at forebygge og bekæmpe organiseret og anden kriminalitet, især terrorisme, menneskehandel og overgreb mod børn, ulovlig narkotikahandel og ulovlig våbenhandel, korruption og svig, gennem:

— tættere samarbejde mellem medlemsstaternes politi, toldmyndigheder og andre kompetente myndigheder, både direkte og gennem Den Europæiske Politienhed (Europol), i overensstemmelse med artikel 30 og 32

— forstærket samarbejde mellem medlemsstaternes retlige og andre kompetente myndigheder, herunder gennem Den Europæiske Enhed for Retligt Samarbejde (Eurojust), i overensstemmelse med artikel 31 og 32

— om nødvendigt indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes strafferetlige regler i overensstemmelse med artikel 31, litra e).

Artikel 30 EU
Politisamarbejde; Europol

1. Fælles handling vedrørende politisamarbejde omfatter:

a) operativt samarbejde mellem de kompetente myndigheder, herunder politi, toldmyndigheder og andre særlige retshåndhævende myndigheder i medlemsstaterne vedrørende forebyggelse, afsløring og efterforskning af kriminelle handlinger

b) indsamling, opbevaring, behandling, analyse og udveksling af relevante oplysninger, herunder oplysninger, som de retshåndhævende myndigheder er i besiddelse af på baggrund af rapporter om mistænkelige finansielle transaktioner, navnlig via Europol, under overholdelse af relevante bestemmelser om beskyttelse af personoplysninger

c) samarbejde og fælles initiativer inden for uddannelse, udveksling af forbindelsesofficerer, udstationering, brug af udstyr og kriminalvidenskabelig forskning

d) fælles vurdering af bestemte efterforskningsteknikker, der vedrører afsløring af grove former for organiseret kriminalitet.

2. Rådet skal fremme samarbejdet via Europol og skal især inden 5 år efter Amsterdamtraktatens ikrafttræden:

a) sætte Europol i stand til at lette og støtte forberedelsen og fremme samordningen og gennemførelsen af særlige efterforskningsaktioner mellem medlemsstaternes kompetente myndigheder, herunder fælles operative aktioner med deltagelse af repræsentanter for Europol i en støttefunktion

b) vedtage foranstaltninger, der sætter Europol i stand til at anmode de kompetente myndigheder i medlemsstaterne om at gennemføre og samordne deres efterforskning i særlige tilfælde og til at udvikle særlig sagkundskab, som kan stilles til rådighed for medlemsstaterne for at bistå dem i efterforskningen af sager vedrørende organiseret kriminalitet

c) fremme forbindelsesordninger mellem embedsmænd inden for anklagemyndighed og efterforskning med særligt kendskab til bekæmpelse af organiseret kriminalitet, i tæt samarbejde med Europol

d) oprette et forsknings-, dokumentations- og statistiknet vedrørende grænseoverskridende kriminalitet.

Artikel 31 EU
Retligt samarbejde i kriminalsager

1. Fælles handling vedrørende retligt samarbejde i kriminalsager omfatter:

a) fremme og fremskyndelse af samarbejdet vedrørende retspleje og fuldbyrdelse af afgørelser mellem kompetente ministerier og retlige eller tilsvarende myndigheder i medlemsstaterne, herunder, når det er relevant, gennem Eurojust

b) lettelse af udlevering mellem medlemsstaterne

c) sikring af forenelighed mellem medlemsstaternes gældende regler, i det omfang det er nødvendigt for at forbedre samarbejdet

d) forebyggelse af konflikter om stedlig kompetence mellem medlemsstaterne

e) gradvis vedtagelse af foranstaltninger til fastsættelse af mindsteregler for, hvad der udgør kriminelle handlinger, og for straffene for organiseret kriminalitet, terrorisme og ulovlig narkotikahandel.

2. Rådet skal fremme samarbejdet via Eurojust ved

a) at sætte Eurojust i stand til at bidrage til en passende koordinering mellem medlemsstaternes nationale retsforfølgende myndigheder

b) at fremme Eurojusts støtte i efterforskningen i kriminalsager vedrørende grov grænseoverskridende kriminalitet, især i forbindelse med organiseret kriminalitet, navnlig under hensyntagen til Europols analyser

c) at lette et tæt samarbejde mellem Eurojust og det europæiske retlige netværk, specielt med henblik på at lette efterkommelse af retsanmodninger og udleveringsbegæringer.

Artikel 32 EU

Myndighedsudøvelse på en anden medlemsstats område

Rådet fastsætter de betingelser og begrænsninger, hvorunder de kompetente myndigheder, der er nævnt i artikel 30 og 31, kan arbejde på en anden medlemsstats område i samarbejde og i forståelse med denne stats myndigheder.

Artikel 33 EU

Lov og orden og den indre sikkerhed

Dette traktatafsnit er ikke til hinder for, at medlemsstaterne kan udøve deres beføjelser med hensyn til opretholdelse af lov og orden og beskyttelse af den indre sikkerhed.

Artikel 34 EU

Samarbejde mellem medlemsstaternes kompetente tjenester

1. På de i dette traktatafsnit omhandlede områder underretter og konsulterer medlemsstaterne hinanden i Rådet for at samordne deres optræden. De etablerer med henblik herpå et samarbejde mellem de kompetente tjenester i deres respektive administrationer.

2. Rådet træffer foranstaltninger og fremmer samarbejde under anvendelse af den passende form og fremgangsmåde, der er fastsat i dette traktatafsnit, med henblik på at bidrage til opfyldelse af Unionens målsætninger. Rådet kan med henblik herpå på initiativ af en medlemsstat eller Kommissionen med enstemmighed:

a) vedtage fælles holdninger, hvori det fastlægger Unionens tilgang til et bestemt spørgsmål

b) vedtage rammeafgørelser om indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes love og administrative bestemmelser; rammeafgørelser er bindende for medlemsstaterne med hensyn til det tilsigtede mål, men overlader det til de nationale myndigheder at bestemme form og midler for gennemførelsen. De indebærer ikke umiddelbar anvendelighed

c) vedtage afgørelser i ethvert andet øjemed i overensstemmelse med målsætningerne i dette traktatafsnit, uden at de dog indebærer nogen indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes love og administrative bestemmelser. Disse afgørelser er bindende, og de indebærer ikke umiddelbar anvendelighed; Rådet vedtager med kvalificeret flertal de foranstaltninger, der er nødvendige for at gennemføre afgørelserne på unionsplan

d) udarbejde konventioner, som det anbefaler, at medlemsstaterne vedtager i overensstemmelse med deres forfatningsmæssige bestemmelser. Medlems-

staterne indleder de relevante procedurer inden for en tidsfrist, som Rådet fastsætter.

Når konventioner er vedtaget af mindst halvdelen af medlemsstaterne, træder de i kraft for disse medlemsstater, medmindre andet er fastsat i dem. Gennemførelsesforanstaltningerne til disse konventioner vedtages i Rådet med et flertal på to tredjedele af de kontraherende parter.

3. Ved de rådsafgørelser, som kræver kvalificeret flertal, tildeles medlemmernes stemmer den vægt, der er fastsat i artikel 205, stk. 2, i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, **og afgørelse træffes med mindst 255 stemmer, afgivet af mindst to tredjedele af medlemmerne, der stemmer for.** Når Rådet træffer afgørelse med kvalificeret flertal, kan et medlem af Rådet kræve, at det kontrolleres, at de medlemsstater, der udgør dette kvalificerede flertal, repræsenterer mindst 62 % af Unionens samlede befolkning. Hvis det viser sig, at denne betingelse ikke er opfyldt, er den pågældende afgørelse ikke vedtaget.

4. I procedurespørgsmål træffer Rådet afgørelse med et flertal af medlemmernes stemmer.

Artikel 35 EU
Domstolens kompetence

1. De Europæiske Fællesskabers Domstol har på de betingelser, der er fastsat i denne artikel, kompetence til at afgøre præjudicielle spørgsmål om gyldigheden og fortolkningen af rammeafgørelser og andre afgørelser, om fortolkningen af konventioner, der er udarbejdet i henhold til dette traktatafsnit, og om gyldigheden og fortolkningen af gennemførelsesforanstaltningerne hertil.

2. I en erklæring fremsat i forbindelse med undertegnelsen af Amsterdam-traktaten eller på ethvert senere tidspunkt vil en medlemsstat kunne godkende, at Domstolen får kompetence til at træffe præjudiciel afgørelse som anført i stk. 1.

3. En medlemsstat, der fremsætter en erklæring i henhold til stk. 2, anfører, at enten

a) kan en ret i denne medlemsstat, hvis afgørelser ifølge de nationale retsregler ikke kan appelleres, anmode Domstolen om at træffe præjudiciel afgørelse vedrørende et spørgsmål, der rejses under en retssag ved denne ret, og som angår gyldigheden eller fortolkningen af en retsakt som nævnt i stk. 1, når den pågældende ret skønner, at en afgørelse af dette spørgsmål er nødvendig, før den afsiger sin dom, eller

b) kan en ret i denne medlemsstat anmode Domstolen om at træffe præjudiciel afgørelse vedrørende et spørgsmål, der rejses under en retssag ved denne ret,

og som angår gyldigheden eller fortolkningen af en retsakt som nævnt i stk. 1, når den pågældende ret skønner, at en afgørelse af dette spørgsmål er nødvendig, før den afsiger sin dom.

4. En medlemsstat kan, uanset om den har fremsat en erklæring i henhold til stk. 2, indgive indlæg eller andre skriftlige udtalelser til Domstolen i sager som omhandlet i stk. 1.

5. Domstolen har ingen kompetence til at prøve gyldigheden eller proportionaliteten af operationer, som udføres af en medlemsstats politi eller andre retshåndhævende myndigheder, eller udøvelsen af medlemsstaternes beføjelser med hensyn til opretholdelse af lov og orden og beskyttelse af den indre sikkerhed.

6. Domstolen har kompetence til at prøve lovligheden af rammeafgørelser og andre afgørelser i forbindelse med klager, der af en medlemsstat eller af Kommissionen indbringes under påberåbelse af inkompetence, væsentlige formelle mangler, overtrædelse af denne traktat eller af retsregler vedrørende dens gennemførelse samt af magtfordrejning. De i dette stykke omhandlede klager skal indgives senest to måneder efter, at retsakten er offentliggjort.

7. Domstolen har kompetence til at afgøre alle tvister mellem medlemsstaterne vedrørende fortolkningen eller anvendelsen af retsakter, der er vedtaget i henhold til artikel 34, stk. 2, hvis sådanne tvister ikke kan bilægges af Rådet inden seks måneder efter, at et medlem af Rådet har forelagt det sagen. Domstolen har endvidere kompetence til at afgøre alle tvister mellem medlemsstaterne og Kommissionen vedrørende fortolkningen eller anvendelsen af konventioner, der er udarbejdet i henhold til artikel 34, stk. 2, litra d).

Artikel 36 EU
Koordinationsudvalget

1. Der nedsættes et koordinationsudvalg bestående af højtstående embedsmænd. Udvalget har ud over sin koordinerende funktion til opgave:

— at afgive udtalelser til Rådet, enten på dettes opfordring eller på eget initiativ

— med forbehold af artikel 207 i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab at bidrage til forberedelsen af Rådets arbejde på de områder, der er nævnt i artikel 29.

2. Kommissionen tilknyttes fuldt ud arbejdet på de områder, der er nævnt i dette traktatafsnit.

Artikel 37 EU
Medlemsstaternes udtalelser i internationale sammenhænge

Medlemsstaterne udtaler sig i internationale organisationer og under internationale konferencer, som de deltager i, i overensstemmelse med de fælles holdninger, der fastlægges i medfør af bestemmelserne i dette traktatafsnit.

Artikel 18 og 19 finder tilsvarende anvendelse i de spørgsmål, der hører under dette traktatafsnit.

Artikel 38 EU
Internationale aftaler

De i artikel 24 omhandlede aftaler kan omfatte spørgsmål, der hører under dette traktatafsnit.

Artikel 39 EU
Høring og underrettelse af Europa-Parlamentet

1. Rådet hører Europa-Parlamentet, før det vedtager foranstaltninger som nævnt i artikel 34, stk. 2, litra b), c) og d). Europa-Parlamentet afgiver udtalelse inden for en frist, som Rådet kan fastsætte, men som skal være på mindst tre måneder. Hvis der ikke afgives udtalelse inden for denne frist, kan Rådet træffe afgørelse.

2. Formandskabet og Kommissionen underretter regelmæssigt Europa-Parlamentet om det arbejde, der finder sted vedrørende områder, som henhører under dette traktatafsnit.

3. Europa-Parlamentet kan stille spørgsmål og rette henstillinger til Rådet. Det har hvert år en drøftelse om de fremskridt, der er gjort med hensyn til de områder, der er omhandlet i dette traktatafsnit.

Artikel 40 EU
Forstærket samarbejde inden for politi- og retsområde

1. Forstærket samarbejde på et af de områder, der er omhandlet i dette traktatafsnit, har til formål at gøre det muligt for Unionen hurtigere at udvikle sig til et område med frihed, sikkerhed og retfærdighed under overholdelse af Det Europæiske Fællesskabs beføjelser og de mål, der er fastsat i dette traktatafsnit.

2. Artikel 29-39 og artikel 40 A, 40 B og 41 finder anvendelse på forstærket samarbejde i henhold til denne artikel, medmindre andet er fastsat i artikel 40 A og artikel 43-45.

3. De bestemmelser i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, der vedrører Domstolens beføjelser samt udøvelsen af disse beføjelser, finder anvendelse på denne artikel samt på artikel 40 A og 40 B.

Artikel 40 A EU
Procedure for indførelse af forstærket samarbejde

1. Medlemsstater, der har til hensigt at indføre et forstærket indbyrdes samarbejde i henhold til artikel 40, retter anmodning til Kommissionen, der kan forelægge Rådet et forslag herom. Hvis Kommissionen ikke fremsætter noget forslag, giver den de berørte medlemsstater en begrundelse herfor. Disse kan så forelægge Rådet et initiativ med henblik på at få bemyndigelse til det pågældende forstærkede samarbejde.

2. Bemyndigelsen i stk. 1 gives, under overholdelse af artikel 43-45, af Rådet, der træffer afgørelse med kvalificeret flertal på forslag af Kommissionen eller på initiativ af mindst otte medlemsstater og efter høring af Europa-Parlamentet. Rådets medlemmers stemmer tildeles den vægt, der er fastsat i artikel 205, stk. 2, i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab.

Et medlem af Rådet kan anmode om, at sagen forelægges Det Europæiske Råd. Efter denne forelæggelse for Det Europæiske Råd kan Rådet træffe afgørelse i overensstemmelse med første afsnit i dette stykke.

Artikel 40 B EU
Procedure for de øvrige medlemsstaters deltagelse

En medlemsstat, som ønsker at deltage i et forstærket samarbejde indført i overensstemmelse med artikel 40 A, giver meddelelse herom til Rådet og til Kommissionen, som inden tre måneder efter datoen for modtagelsen af denne meddelelse afgiver en udtalelse til Rådet, eventuelt med en henstilling vedrørende særlige ordninger, som den måtte finde nødvendige, for at den berørte medlemsstat kan deltage i det pågældende samarbejde. Rådet træffer afgørelse om anmodningen inden fire måneder efter datoen for modtagelsen af meddelelsen. Afgørelsen betragtes som positiv, medmindre Rådet med kvalificeret flertal inden for samme frist beslutter at stille den i bero; i så fald begrunder Rådet sin beslutning og fastsætter en frist for fornyet behandling heraf.

I forbindelse med denne artikel træffer Rådet afgørelse på betingelserne i artikel 44, stk. 1.

Artikel 41 EU

Finansiering af udgifter og anvendelse af bestemmelser i TEF

1. Artikel 189, 190, 195, 196-199, 203 og 204, artikel 205, stk. 3, og artikel 206-209, 213-219, 255 og 290 i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab finder anvendelse på bestemmelserne vedrørende de områder, der er nævnt i dette traktatafsnit.

2. De administrationsudgifter, som bestemmelserne vedrørende de områder, der er nævnt i dette traktatafsnit, medfører for institutionerne, afholdes over De Europæiske Fællesskabers budget.

3. Aktionsudgifter til iværksættelse af de pågældende bestemmelser afholdes ligeledes over De Europæiske Fællesskabers budget, medmindre Rådet træffer anden afgørelse med enstemmighed. I tilfælde, hvor udgifterne ikke afholdes over De Europæiske Fællesskabers budget, afholdes de af medlemsstaterne efter fordelingsnøglen baseret på bruttonationalindkomsten, medmindre Rådet træffer anden afgørelse med enstemmighed.

4. Budgetproceduren i henhold til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab finder anvendelse på de udgifter, der afholdes over De Europæiske Fællesskabers budget.

Artikel 42 EU

Overførelse af områder til EF-samarbejdet om fri bevægelighed

Rådet kan med enstemmighed på initiativ af Kommissionen eller en medlemsstat og efter høring af Europa-Parlamentet beslutte, at handlinger, der henhører under områder, som er nævnt i artikel 29, skal være omfattet af afsnit IV i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, og samtidig bestemme, hvilke afstemningsregler der skal gælde herfor. Det henstiller til medlemsstaterne, at de vedtager en sådan beslutning i overensstemmelse med deres forfatningsmæssige bestemmelser.

AFSNIT VII
BESTEMMELSER OM FORSTÆRKET SAMARBEJDE

Artikel 43 EU
Generelle krav til forstærket samarbejde, ”fleksibilitet”

Medlemsstater, der har til hensigt at indføre et forstærket indbyrdes samarbejde, kan anvende de institutioner, procedurer og mekanismer, der er omhandlet i denne traktat og traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, hvis samarbejdet

a) tager sigte på at fremme Unionens og Fællesskabets mål, beskytte og varetage deres interesser og styrke deres integrationsproces

b) overholder de omhandlede traktater og Unionens fælles institutionelle ramme

c) overholder gældende fællesskabsret og de foranstaltninger, der er vedtaget i henhold til de øvrige bestemmelser i de omhandlede traktater

d) forbliver inden for rammerne af Unionens eller Fællesskabets beføjelser og ikke vedrører områder, der henhører under Fællesskabets enekompetence

e) ikke skader det indre marked som defineret i artikel 14, stk. 2, i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab eller den økonomiske og sociale sammhørighed, der er indført i henhold til afsnit XVII i samme traktat

f) ikke indebærer begrænsning af eller forskelsbehandling i samhandelen mellem medlemsstaterne og ikke fordrejer konkurrencevilkårene mellem dem

g) omfatter mindst otte medlemsstater

h) respekterer ikke-deltagende medlemsstaters beføjelser, rettigheder og forpligtelser

i) ikke berører bestemmelserne i protokollen om integration af Schengen-reglerne i Den Europæiske Union

j) er åbent for alle medlemsstater i overensstemmelse med artikel 43 B.

Artikel 43 A EU

Forstærket samarbejde som ”sidste udvej”

Forstærket samarbejde kan kun iværksættes som en sidste udvej, når det er fastslået i Rådet, at de fastsatte mål ikke kan nås inden for en rimelig frist ved anvendelse af de relevante bestemmelser i traktaterne.

Artikel 43 B EU

Medlemmernes deltagelse i forstærket samarbejde

Forstærket samarbejde er åbent for alle medlemsstater, når det indføres. Det vil ligeledes være åbent for alle medlemsstater når som helst derefter i overensstemmelse med artikel 11 A i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab og artikel 27 E og 40 B i nærværende traktat, forudsat at medlemsstaterne efterkommer den oprindelige afgørelse og de afgørelser, der er truffet i henhold hertil. Kommissionen og de medlemsstater, der deltager i et forstærket samarbejde, skal tilskynde til, at det størst mulige antal medlemsstater deltager.

Artikel 44 EU

Forhandlinger og vedtagelser vedr. forstærket samarbejde

1. Med henblik på vedtagelsen af de retsakter og afgørelser, der er nødvendige for gennemførelsen af et forstærket samarbejde som omhandlet i artikel 43, gælder de relevante institutionelle bestemmelser i denne traktat og traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab. Medens alle Rådets medlemmer skal kunne deltage i forhandlingerne, er det imidlertid kun repræsentanterne for de deltagende medlemsstater, der deltager i vedtagelsen af afgørelser. Kvalificeret flertal defineres som samme forholdsmæssige andel af de berørte rådsmedlemmers vægtede stemmer og samme forholdsmæssige andel af de berørte rådsmedlemmers antal som dem, der er fastsat i artikel 205, stk. 2, i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab og i artikel 23, stk. 2, andet og tredje afsnit, i nærværende traktat for så vidt angår forstærket samarbejde på grundlag af artikel 27 C. Enstemmighed kræver kun de berørte rådsmedlemmers stemmer.

Sådanne retsakter og afgørelser indgår ikke som en del af gældende EU-ret.

2. Medlemsstaterne skal, i det omfang de er berørt, anvende de retsakter og afgørelser, der vedtages til gennemførelse af det forstærkede samarbejde, som de deltager i. Sådanne retsakter og afgørelser er kun bindende for de deltagende medlemsstater og gælder i givet fald kun umiddelbart i disse stater. Medlemsstater, der ikke deltager i det forstærkede samarbejde, må ikke hæmme de deltagende medlemsstaters gennemførelse heraf.

Artikel 44 A EU

Afholdelse af udgifter vedr. gennemførelsen af et forstærket samarbejde

De udgifter, bortset fra institutionernes administrationsomkostninger, som gennemførelsen af et forstærket samarbejde medfører, afholdes af de deltagende medlemsstater, medmindre Rådet beslutter andet med enstemmighed blandt alle sine medlemmer efter høring af Europa-Parlamentet.

Artikel 45 EU

Sammenhæng med Unionens og Fællesskabets politikker

Rådet og Kommissionen sikrer sammenhæng i de foranstaltninger, der gennemføres på grundlag af dette afsnit, samt sammenhæng mellem disse foranstaltninger og Unionens og Fællesskabets politikker og samarbejder med henblik herpå.

AFSNIT VIII
AFSLUTTENDE BESTEMMELSER

Artikel 46 EU

Domstolens kompetence mht. traktaterne

De bestemmelser i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, traktaten om oprettelse af Det Europæiske Kul- og Stålfællesskab og traktaten om oprettelse af Det Europæiske Atomenergifællesskab, der vedrører EF-Domstolens kompetence samt udøvelsen af denne kompetence, finder kun anvendelse på følgende bestemmelser i nærværende traktat:

a) bestemmelserne om ændring af traktaten om oprettelse af Det Europæiske Økonomiske Fællesskab med henblik på oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, traktaten om oprettelse af Det Europæiske Kul- og Stålfællesskab og traktaten om oprettelse af Det Europæiske Atomenergifællesskab;

b) bestemmelserne i afsnit VI på de i artikel 35 fastsatte betingelser

c) bestemmelserne i afsnit VII på de i artikel 11 og 11 A i traktaten om oprettelse af Det Euro-pæiske Fællesskab og artikel 40 i nærværende traktat fastsatte betingelser

d) artikel 6, stk. 2, med hensyn til institutionernes handlinger, for så vidt Domstolen har kompetence i henhold til traktaterne om oprettelse af De Europæiske Fællesskaber og i henhold til nærværende traktat

e) procedurebestemmelserne - og kun dem - i artikel 7, idet Domstolen træffer afgørelse på begæring af den berørte medlemsstat inden for en frist på en måned fra den dato, hvor Rådet har fastslået den pågældende situation i overensstemmelse med bestemmelserne i denne artikel.

f) artikel 46-53.

Artikel 47 EU
Forholdet til eksisterende traktater

Med forbehold af bestemmelserne om ændring af traktaten om oprettelse af Det Europæiske Økonomiske Fællesskab med henblik på oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, traktaten om oprettelse af Det Europæiske Kul- og Stålfællesskab og traktaten om oprettelse af Det Europæiske Atomenergifællesskab samt nærværende afsluttende bestemmelser er der intet i nærværende traktat, der berører traktaterne om oprettelse af De Europæiske Fællesskaber og senere traktater og akter om ændring eller supplering af disse.

Artikel 48 EU
Traktatændringer og afholdelse af regeringskonferencer

Enhver medlemsstats regering eller Kommissionen kan forelægge Rådet forslag til ændring af de traktater, som Unionen bygger på.

Hvis Rådet efter høring af Europa-Parlamentet og i givet fald af Kommissionen udtaler sig til fordel for afholdelse af en konference mellem repræsentanterne for medlemsstaternes regeringer, indkaldes denne af Rådets formand for i fællesskab at fastlægge de ændringer, der skal foretages i nævnte traktater. Hvis det drejer sig om institutionelle ændringer på det monetære område, skal Rådet for Den Europæiske Centralbank også høres.

Ændringerne træder i kraft efter at være blevet ratificeret af alle medlemsstaterne i overensstemmelse med deres forfatningsmæssige bestemmelser.

Artikel 49 EU
Ansøgning om EU-medlemskab; procedure og vilkår for optagelse

Enhver europæisk stat, som overholder principperne i artikel 6, stk. 1, kan ansøge om at blive medlem af Unionen. Den retter sin ansøgning til Rådet, som træffer afgørelse med enstemmighed efter høring af Kommissionen og efter samstemmende udtagelse fra Europa-Parlamentet, der udtaler sig med absolut flertal blandt sine medlemmer.

Vilkårene for optagelsen og sådanne tilpasninger af de til grund for Unionen liggende traktater, som optagelsen medfører, fastlægges ved en aftale mellem medlems-

staterne og den ansøgende stat. Denne aftale forelægges samtlige kontraherende stater til ratifikation i overensstemmelse med deres forfatningsmæssige bestemmelser.

Artikel 50 EU
Ophævelse af visse bestemmelser

Artikel 2-7 og artikel 10-19 i traktaten om oprettelse af et fælles Råd og en fælles Kommission for De Europæiske Fællesskaber, undertegnet i Bruxelles den 8. april 1965, ophæves.

Artikel 2, artikel 3, stk. 2, og afsnit III i Den Europæiske Fælles Akt, undertegnet i Luxembourg den 17. februar 1986 og i Haag den 28. februar 1986, ophæves.

Artikel 51 EU
Traktatens tidsmæssige udstrækning

Denne traktat er indgået for ubegrænset tid.

Artikel 52 EU
Ratifikation, deponering og ikrafttræden

Denne traktat skal ratificeres af De Høje Kontraherende Parter i overensstemmelse med deres forfatningsmæssige bestemmelser. Ratifikationsdokumenterne deponeres hos Den Italienske Republiks regering.

Denne traktat træder i kraft den 1. januar 1993, forudsat at samtlige ratifikationsinstrumenter er deponeret eller, hvis dette ikke er tilfældet, den første dag i den måned, der følger efter deponeringen af det sidste ratifikationsdokument.

Artikel 53 EU
Traktatens officielle sprog

Denne traktat, der er udarbejdet i et eksemplar på dansk, engelsk, fransk, græsk, irsk, italiensk, nederlandsk, portugisisk, spansk og tysk, hvilke tekster alle har samme gyldighed, deponeres i Den Italienske Republiks regerings arkiver. Denne regering fremsender en bekræftet genpart til hver af de øvrige signatarstaters regeringer.

I medfør af tiltrædelsestraktaterne har teksterne til denne traktat på **bulgarsk**, estisk, finsk, lettisk, litauisk, maltesisk, polsk, **rumænsk**, slovakisk, slovensk, tjekkisk og ungarsk, tilsvarende samme gyldighed.

TIL BEKRÆFTELSE HERAF har undertegnede befuldmægtigede underskrevet denne traktat.

Udfærdiget i Maastricht, den syvende februar nitten hundrede og tooghalvfems.

(listen over befuldmægtigede er ikke gengivet)

TRAKTATEN OM OPRETTELSE AF DET EUROPÆISKE FÆLLESSKAB

PRÆAMBEL

HANS MAJESTÆT BELGIERNES KONGE, PRÆSIDENTEN FOR FORBUNDSREPUBLIKKEN TYSKLAND, PRÆSIDENTEN FOR DEN FRANSKE REPUBLIK, PRÆSIDENTEN FOR DEN ITALIENSKE REPUBLIK, HENDES KONGELIGE HØJHED STORHERTUGINDEN AF LUXEMBOURG, HENDES MAJESTÆT DRONNINGEN AF NEDERLANDENE[3],

SOM ER BESLUTTET PÅ at skabe grundlag for en stadig snævrere sammenslutning mellem de europæiske folk,

SOM HAR DET FORSÆT gennem fælles handling at sikre økonomiske og sociale fremskridt for deres lande ved at fjerne de skranker, der deler Europa,

SOM SÆTTER DET som et væsentligt mål for deres bestræbelser stadig at forbedre deres folks levevilkår og beskæftigelsesforhold,

SOM ERKENDER, at fjernelsen af bestående hindringer kræver fælles indsats med henblik på at sikre en vedvarende ekspansion, ligevægt i samhandelen og redelig konkurrence,

SOM TILSTRÆBER at styrke enheden i deres økonomier og at fremme disses harmoniske udvikling ved at formindske ulighederne mellem de forskellige områder og forbedre de mindre begunstigede områders stilling,

SOM ØNSKER gennem en fælles handelspolitik at bidrage til gradvis ophævelse af restriktionerne i den internationale samhandel,

SOM ER SINDET at bekræfte den solidaritet, der knytter Europa og de oversøiske lande sammen, og som ønsker at sikre disse lande øget velstand i overensstemmelse med grundsætningerne i De Forenede Nationers pagt,

SOM HAR SAT SIG FOR ved denne forening af de økonomiske kræfter at bevare og styrke freden og friheden, og som opfordrer de øvrige europæiske folk, der deler dette ideal, til at tilslutte sig disse bestræbelser,

3 **Republikken Bulgarien**, Den Tjekkiske Republik, Republikken Estland, Republikken Cypern, Republikken Letland, Republikken Litauen, Republikken Ungarn, Republikken Malta, Republikken Østrig, Republikken Polen, **Rumænien**, Republikken Slovenien, Den Slovakiske Republik, Republikken Finland og Kongeriget Sverige er efterfølgende blevet medlemmer af Den Europæiske Union.

SOM ER BESLUTTET PÅ at tilskynde til, at deres folk opnår det højst mulige videnniveau gennem bred adgang til uddannelse og vedvarende ajourføring heraf,

HAR VEDTAGET at oprette et EUROPÆISK FÆLLESSKAB, og har med dette mål for øje udpeget som befuldmægtigede:

(listen over befuldmægtigede er ikke gengivet)

SOM, efter at de har udvekslet deres fuldmagter og fundet dem i god og behørig form, er blevet enige om følgende bestemmelser:

FØRSTE DEL
PRINCIPPERNE

Artikel 1 EF
Det Europæiske Fællesskab

Ved denne traktat opretter DE HØJE KONTRAHERENDE PARTER indbyrdes et EUROPÆISK FÆLLESSKAB.

Artikel 2 EF
Fællesskabets mål og opgaver

Fællesskabet har til opgave gennem oprettelsen af et fælles marked og en Økonomisk og Monetær Union samt gennem iværksættelsen af fælles politikker eller aktioner som omhandlet i artikel 3 og 4 i Fællesskabet som helhed at fremme en harmonisk, afbalanceret og bæredygtig udvikling af den økonomiske virksomhed, et højt beskæftigelsesniveau, et højt socialt beskyttelsesniveau, ligestilling mellem mænd og kvinder, en bæredygtig og ikke-inflationær vækst, høj konkurrenceevne og en høj grad af konvergens med hensyn til de økonomiske resultater, et højt niveau for miljøbeskyttelse og forbedring af miljøkvaliteten, højnelse af levestandarden og livskvaliteten, økonomisk og social samhørighed samt solidaritet mellem medlemsstaterne.

Artikel 3 EF
Målsætninger og aktiviteter

1. Med de i artikel 2 nævnte mål for øje skal Fællesskabets virke under de betingelser og i det tempo, som er foreskrevet i denne traktat, indebære:

a) forbud, medlemsstaterne imellem, mod told og kvantitative restriktioner ved varers ind- og udførsel, såvel som af alle andre foranstaltninger med tilsvarende virkning

b) indførelse af en fælles handelspolitik

c) oprettelse af et indre marked ved fjernelse af hindringerne for den frie bevægelighed for varer, personer, tjenesteydelser og kapital mellem medlemsstaterne

d) indførelse af foranstaltninger vedrørende personers indrejse og færden som fastlagt i afsnit IV

e) indførelse af en fælles politik på landbrugs- og fiskeriområdet

f) indførelse af en fælles politik på transportområdet

g) gennemførelse af en ordning, der sikrer, at konkurrencen inden for det indre marked ikke fordrejes

h) indbyrdes tilnærmelse af de nationale lovgivninger i det omfang, dette er nødvendigt for det fælles markeds funktion

i) fremme af samordning mellem medlemsstaternes beskæftigelsespolitikker med henblik på at øge deres effektivitet ved udvikling af en samordnet beskæftigelsesstrategi

j) indførelse af en politik på det sociale og arbejdsmarkedsmæssige område, herunder en Europæisk Socialfond

k) styrkelse af den økonomiske og sociale samhørighed

l) indførelse af en miljøpolitik

m) styrkelse af fællesskabsindustriens konkurrenceevne

n) fremme af forskning og teknologisk udvikling

o) tilskyndelse til oprettelse og udvikling af transeuropæiske net

p) bidrag til opnåelse af et højt sundhedsbeskyttelsesniveau

q) bidrag til kvalitetsuddannelser og udfoldelsesmuligheder for medlemsstaternes kulturer

r) indførelse af en politik vedrørende udviklingssamarbejde

s) associering af de oversøiske lande og territorier med henblik på at forøge samhandelen og på at fremme den økonomiske og sociale udvikling i fællesskab

t) bidrag til styrkelse af forbrugerbeskyttelse

u) indførelse af foranstaltninger på områderne energi, civilbeskyttelse og turisme.

2. I alle de aktiviteter, der er nævnt i denne artikel, tilstræber Fællesskabet at fjerne uligheder og fremme ligestilling mellem mænd og kvinder.

Artikel 4 EF

Samordning af økonomiske politikker, fælles penge- og valutapolitik, fælles valuta

1. Med de i artikel 2 nævnte mål for øje skal medlemsstaternes og Fællesskabets virke under de betingelser og i det tempo, som er foreskrevet i denne traktat, indebære gennemførelse af en økonomisk politik, der bygger på snæver samordning af medlemsstaternes økonomiske politikker, på det indre marked og på fastlæggelse af fælles mål, og som føres i overensstemmelse med princippet om en åben markedsøkonomi med fri konkurrence.

2. Sideløbende hermed og i overensstemmelse med denne traktats bestemmelser samt tidsplanen og fremgangsmåderne heri skal dette virke indebære uigenkaldelig fastlåsning af vekselkurserne, der fører til indførelse af en fælles valuta, ecuen, og fastlæggelse og gennemførelse af en fælles penge- og valutakurspolitik, der skal have som hovedmål at fastholde prisstabilitet samt, uden at dette mål berøres heraf, at støtte de generelle økonomiske politikker i Fællesskabet i overensstemmelse med princippet om en åben markedsøkonomi med fri konkurrence.

3. Medlemsstaterne og Fællesskabet skal i deres virke handle i overensstemmelse med følgende principper: stabile priser, sunde offentlige finanser og monetære vilkår og en holdbar betalingsbalance.

Artikel 5 EF

Legalitet, subsidiaritet og proportionalitet

Fællesskabet handler inden for rammerne af de beføjelser og mål, der er tillagt det ved denne traktat.

På de områder, som ikke hører ind under dets enekompetence, handler Fællesskabet, i overensstemmelse med subsidiaritetsprincippet, kun hvis og i det omfang målene for den påtænkte handling ikke i tilstrækkelig grad kan opfyldes af medlemsstaterne og derfor, på grund af den påtænkte handlings omfang eller virkninger, bedre kan gennemføres på fællesskabsplan.

Fællesskabet handler kun i det omfang, det er nødvendigt for at nå denne traktats mål.

Artikel 6 EF

Integration af miljøhensyn i EU's politikker

Miljøbeskyttelseskrav skal integreres i udformningen og gennemførelsen af Fællesskabets politikker og aktioner som nævnt i artikel 3, især med henblik på at fremme en bæredygtig udvikling.

Artikel 7 EF
Fællesskabets institutioner

1. De opgaver, der påhviler Fællesskabet, varetages af

— et EUROPA-PARLAMENT

— et RÅD

— en KOMMISSION

— en DOMSTOL

— en REVISIONSRET.

Hver institution handler inden for rammerne af de beføjelser, som er tillagt den ved denne traktat.

2. Rådet og Kommissionen bistås af et Økonomisk og Socialt Udvalg og et Regionsudvalg med rådgivende funktioner.

Artikel 8 EF
Den Europæiske Centralbank

Der oprettes efter fremgangsmåderne i denne traktat et Europæisk System af Centralbanker, i det følgende benævnt »ESCB«, og en europæisk centralbank, i det følgende benævnt »ECB«, som handler inden for rammerne af de beføjelser, der er tillagt dem ved denne traktat og ved den statut for ESCB og for ECB, i det følgende benævnt »ESCB-statutten«, der er knyttet som bilag hertil.

Artikel 9 EF
Den Europæiske Investeringsbank

Der oprettes en Europæisk Investeringsbank, der handler inden for rammerne af de beføjelser, der er tillagt den ved denne traktat og ved den statut, der er knyttet som bilag hertil.

Artikel 10 EF
Medlemsstaternes foranstaltninger og loyalitetsprincippet

Medlemsstaterne træffer alle almindelige eller særlige foranstaltninger, som er egnede til at sikre opfyldelsen af de forpligtelser, som følger af denne traktat, eller af retsakter udstedt af Fællesskabets institutioner. De letter Fællesskabet i gennemførelsen af dets opgaver.

De afholder sig fra at træffe foranstaltninger, der er egnede til at bringe virkeliggørelsen af denne traktats målsætning i fare.

Artikel 11 EF
Procedure for indførelse af et forstærket samarbejde

1. Medlemsstater, der har til hensigt at indføre et forstærket indbyrdes samarbejde på et af de områder, der er nævnt i denne traktat, retter anmodning til Kommissionen, der kan forelægge Rådet et forslag herom. Hvis Kommissionen ikke fremsætter noget forslag, giver den de berørte medlemsstater en begrundelse herfor.

2. Bemyndigelsen til at indlede et forstærket samarbejde som nævnt i stk. 1 gives under overholdelse af artikel 43-45 i traktaten om Den Europæiske Union af Rådet, der træffer afgørelse med kvalificeret flertal på forslag af Kommissionen og efter høring af Europa-Parlamentet. Når det forstærkede samarbejde vedrører et område, der hører under fremgangsmåden i artikel 251 i denne traktat, kræves der samstemmende udtalelse fra Europa-Parlamentet.

Et medlem af Rådet kan anmode om, at sagen forelægges for Det Europæiske Råd. Efter denne forelæggelse for Det Europæiske Råd kan Rådet træffe afgørelse i overensstemmelse med første afsnit i dette stykke.

3. De retsakter og afgørelser, der er nødvendige for gennemførelsen af det forstærkede samarbejde, er underlagt alle de relevante bestemmelser i denne traktat, medmindre andet er fastsat i denne artikel og i artikel 43-45 i traktaten om Den Europæiske Union.

Artikel 11 A EF
Procedure for de øvrige medlemsstaters deltagelse i forstærket samarbejde

En medlemsstat, som ønsker at deltage i et forstærket samarbejde indført i overensstemmelse med artikel 11, giver meddelelse herom til Rådet og til Kommissionen, som afgiver en udtalelse til Rådet inden tre måneder efter datoen for modtagelsen af denne meddelelse. Inden fire måneder efter datoen for modtagelsen af meddelelsen træffer Kommissionen afgørelse herom og om sådanne særlige ordninger, som den måtte finde nødvendige.

Artikel 12 EF
Forbud mod national forskelsbehandling

Inden for denne traktats anvendelsesområde og med forbehold af dennes særlige bestemmelser er al forskelsbehandling, der udøves på grundlag af nationalitet, forbudt.

Efter fremgangsmåden i artikel 251 kan Rådet give forskrifter med henblik på at forbyde sådan forskelsbehandling.

Artikel 13 EF
Foranstaltninger mod forskelsbehandling pga. køn, race, etnisk oprindelse m.v.

1. Med forbehold af denne traktats øvrige bestemmelser og inden for rammerne af de beføjelser, som traktaten tillægger Fællesskabet, kan Rådet med enstemmighed på forslag af Kommissionen og efter høring af Europa-Parlamentet træffe hensigtsmæssige foranstaltninger til at bekæmpe forskelsbehandling på grund af køn, race eller etnisk oprindelse, religion eller tro, handicap, alder eller seksuel orientering.

2. Når Rådet, uden at der er tale om nogen form for harmonisering af medlemsstaternes love og administrative bestemmelser, vedtager fællesskabstilskyndelsesforanstaltninger til støtte for medlemsstaternes aktioner med henblik på at bidrage til virkeliggørelsen af målene i stk. 1, træffer det uanset stk. 1 afgørelse efter fremgangsmåden i artikel 251.

Artikel 14 EF
Oprettelse af det indre marked med fri bevægelighed for varer, personer, tjenesteydelser og kapital

1. Fællesskabet vedtager foranstaltninger med henblik på gradvis oprettelse af det indre marked i løbet af perioden indtil den 31. december 1992 i henhold til bestemmelserne i denne artikel og i artiklerne 15, 26, 47, stk. 2, 49, 80, 93 og 95 og med forbehold af de øvrige bestemmelser i denne traktat.

2. Det indre marked indebærer et område uden indre grænser med fri bevægelighed for varer, personer, tjenesteydelser og kapital i overensstemmelse med bestemmelserne i denne traktat.

3. Rådet, der træffer afgørelse med kvalificeret flertal på forslag af Kommissionen, fastlægger de retningslinjer og betingelser, der er nødvendige for at sikre afbalancerede fremskridt i alle berørte sektorer.

Artikel 15 EF

Midlertidige undtagelser med mindst mulige forstyrrelser for det indre markeds funktion

Ved udarbejdelsen af forslagene med henblik på virkeliggørelsen af målene i artikel 14 tager Kommissionen hensyn til omfanget af den indsats, der inden for økonomier på forskellige udviklingstrin må gøres i den periode, i hvilken det indre marked opretteres, og den kan fremsætte forslag om hensigtsmæssige bestemmelser.

Hvis disse bestemmelser tager form af undtagelser, skal de være af midlertidig karakter og medføre de mindste forstyrrelser i fællesmarkedets funktion.

Artikel 16 EF

Tjenesteydelser af almen økonomisk interesse

Med forbehold af artikel 73, 86 og 87 og i betragtning af den plads, som tjenesteydelser af almen økonomisk interesse indtager i Unionens fælles værdinormer, og den rolle, som de spiller med henblik på at fremme social og territorial samhørighed, sørger Fællesskabet og medlemsstaterne inden for deres respektive kompetenceområde og inden for rammerne af denne traktats anvendelsesområde for, at sådanne tjenester ydes på grundlag af principper og vilkår, der gør det muligt for dem at opfylde deres opgaver.

ANDEN DEL
UNIONSBORGERSKAB

Artikel 17 EF
Indførelse af et unionsborgerskab

1. Der indføres et unionsborgerskab. Unionsborgerskab har enhver, der er statsborger i en medlemsstat. Unionsborgerskab er et supplement til det nationale statsborgerskab og træder ikke i stedet for dette.

2. Unionsborgerne har de rettigheder og er underkastet de pligter, der er indeholdt i denne traktat.

Artikel 18 EF
Unionsborgernes ret til fri bevægelighed og opholdsret

1. Enhver unionsborger har ret til at færdes og opholde sig frit på medlemsstaternes område med de begrænsninger og på de betingelser, der er fastsat i denne traktat og i gennemførelsesbestemmelserne hertil.

2. Såfremt en handling fra Fællesskabets side viser sig påkrævet for at nå dette mål, og denne traktat ikke indeholder fornøden hjemmel hertil, kan Rådet vedtage bestemmelser, der skal gøre det lettere at udøve de rettigheder, der er nævnt i stk. 1. Det træffer afgørelse efter fremgangsmåden i artikel 251.

3. Stk. 2 finder ikke anvendelse på bestemmelser vedrørende pas, identitetskort, opholdsbeviser eller andre dokumenter, der er sidestillet hermed, og heller ikke på bestemmelser vedrørende social sikring eller social beskyttelse.

Artikel 19 EF
Valgret og valgbarhed ved kommunalvalg og EP-valg

1. Enhver unionsborger, der har bopæl i en medlemsstat, hvor han ikke er statsborger, har valgret og er valgbar ved kommunale valg i den medlemsstat, hvor han har bopæl, på samme betingelser som statsborgerne i denne stat. Denne ret udøves med forbehold af de nærmere bestemmelser, som Rådet, der træffer afgørelse med enstemmighed på forslag af Kommissionen ogefter høring af Europa-Parlamentet, har vedtaget; de nærmere bestemmelser kan omfatte undtagelser, når specifikke problemer i en medlemsstat tilsiger dette.

2. Med forbehold af artikel 190, stk. 4, og gennemførelsesbestemmelserne hertil, har enhver unionsborger, der har bopæl i en medlemsstat, hvor han ikke er statsbor-

ger, valgret og er valgbar ved valg til Europa-Parlamentet i den medlemsstat, hvor han har bopæl, på samme betingelser som statsborgerne i denne stat. Denne ret kan udøves med forbehold af de nærmere bestemmelser, som Rådet, der træffer afgørelse med enstemmighed på forslag af Kommissionen og efter høring af Europa-Parlamentet, har vedtaget; de nærmere bestemmelser kan omfatte undtagelser, når specifikke problemer i en medlemsstat tilsiger dette.

Artikel 20 EF
Unionsborgeres beskyttelse hos andre landes konsulære myndigheder

Enhver unionsborger nyder i tredjelande, hvor den medlemsstat, hvori han er statsborger, ikke er repræsenteret, enhver medlemsstats diplomatiske og konsulære myndigheders beskyttelse på samme vilkår som statsborgere i denne medlemsstat. Medlemsstaterne udarbejder indbyrdes de nødvendige regler og indleder de påkrævede internationale forhandlinger med henblik på at sikre denne beskyttelse.

Artikel 21 EF
Unionsborgeres ret til indgivelse af andragender til EU's institutioner

Enhver unionsborger har ret til at indgive andragender til Europa-Parlamentet i medfør af artikel 194.

Enhver unionsborger kan henvende sig til den ombudsmandsinstitution, der indføres i overensstemmelse med artikel 195.

Enhver unionsborger kan skrive til enhver af de institutioner eller organer, der er nævnt i denne artikel eller i artikel 7, på et af de i artikel 314 nævnte sprog og få svar på samme sprog.

Artikel 22 EF
Procedure for vedtagelser om unionsborgerskab

Kommissionen aflægger rapport til Europa-Parlamentet, Rådet og Det Økonomiske og Sociale Udvalg hvert tredje år om gennemførelsen af bestemmelserne i denne del. Denne rapport skal omfatte spørgsmålet om Unionens udvikling.

På grundlag heraf og med forbehold af de øvrige bestemmelser i denne traktat kan Rådet, der træffer afgørelse med enstemmighed på forslag af Kommissionen og efter høring af Europa-Parlamentet, vedtage bestemmelser med henblik på at styrke eller udbygge de rettigheder, der er fastsat i denne del, og det henstiller til medlemsstaterne at vedtage disse bestemmelser i overensstemmelse med deres forfatningsmæssige bestemmelser.

TREDJE DEL
FÆLLESSKABETS POLITIKKER

AFSNIT I
FRIE VAREBEVÆGELSER

Artikel 23 EF
Toldunion

1. Fællesskabets grundlag er en Toldunion, som omfatter al vareudveksling, og som indebærer forbud mod told ved indførsel fra og ved udførsel til andre medlemsstater, såvel som mod alle afgifter med tilsvarende virkning, samt indførelse af en fælles toldtarif over for tredjeland.

2. Bestemmelserne i artikel 25 og i kapitel 2 i dette afsnit finder anvendelse på varer med oprindelse i medlemsstaterne, og på de varer hidrørende fra tredjeland, som frit kan omsættes i medlemsstaterne.

Artikel 24 EF
Fri omsætning af varer fra tredjeland

Ved varer, som frit kan omsættes i en medlemsstat, forstås sådanne fra tredjeland hidrørende varer, for hvilke de af vedkommende medlemsstat foreskrevne formaliteter i forbindelse med indførelsen er blevet opfyldt, og for hvilke denne medlemsstat har opkrævet gældende told og afgifter med tilsvarende virkning, og for hvilke disse told- og afgiftsbeløb ikke er blevet helt eller delvis godtgjort.

KAPITEL 1
TOLDUNIONEN

Artikel 25 EF
Forbud mod told og andre afgifter mellem medlemsstaterne

Told ved indførsel og udførsel og andre afgifter med tilsvarende virkning er forbudt mellem medlemsstaterne. Dette gælder også finanstold.

Artikel 26 EU
Vedtagelser af toldsatser i den fælles toldtarif

Rådet fastsætter med kvalificeret flertal på forslag af Kommissionen toldsatserne i den fælles toldtarif.

Artikel 27 EU
Kommissionens opgaver

Kommissionen tager under udøvelsen af de hverv, der er betroet den i medfør af dette kapitel, hensyn til:

a) nødvendigheden af at fremme samhandelen mellem medlemsstaterne og tredjeland

b) udviklingen af konkurrencevilkårene inden for Fællesskabet i det omfang, denne udvikling medfører en styrkelse af virksomhedernes konkurrenceevne

c) Fællesskabets behov for forsyninger med råvarer og halvfabrikata, idet den samtidig bør påse, at konkurrencevilkårene mellem medlemsstaterne med hensyn til færdigvarer ikke fordrejes

e) nødvendigheden af at undgå alvorlige forstyrrelser i medlemsstaternes økonomiske liv og af at sikre en rationel udvikling af produktionen og en forøgelse af forbruget inden for Fællesskabet.

KAPITEL 2
FORBUD MOD KVANTITATIVE RESTRIKTIONER MELLEM MEDLEMSSTATERNE

Artikel 28 EF
Forbud mod kvantitative indførselsrestriktioner

Kvantitative indførselsrestriktioner såvel som alle foranstaltninger med tilsvarende virkning er forbudt mellem medlemsstaterne.

Artikel 29 EF
Forbud mod kvantitative udførselsrestriktioner

Kvantitative udførselsrestriktioner såvel som alle foranstaltninger med tilsvarende virkning er forbudt mellem medlemsstaterne.

Artikel 30 EF

Undtagelser fra forbudet mod handelsrestriktioner

Bestemmelserne i artikel 28 og 29 er ikke til hinder for sådanne forbud eller restriktioner vedrørende indførsel, udførsel eller transit, som er begrundet i hensynet til den offentlige sædelighed, den offentlige orden, den offentlige sikkerhed, beskyttelse af menneskers og dyrs liv og sundhed, beskyttelse af planter, beskyttelse af nationale skatte af kunstnerisk, historisk eller arkæologisk værdi, eller beskyttelse af industriel og kommerciel ejendomsret. Disse forbud eller restriktioner må dog hverken udgøre et middel til vilkårlig forskelsbehandling eller en skjult begrænsning af samhandelen mellem medlemsstaterne.

Artikel 31 EF

Statslige handelsmonopoler, forbud mod forskelsbehandling

1. Medlemsstaterne tilpasser de statslige handelsmonopoler, således at enhver forskelsbehandling af medlemsstaternes statsborgere med hensyn til forsynings- og afsætningsvilkår er udelukket.

Denne artikels bestemmelser finder anvendelse på ethvert organ, gennem hvilket en medlemsstat, de jure eller de facto, direkte eller indirekte, kontrollerer, leder eller øver mærkbar indflydelse på indførsel eller udførsel mellem medlemsstaterne. Disse bestemmelser finder også anvendelse på statskoncessionerede monopoler.

2. Medlemsstaterne afholder sig fra at indføre nye foranstaltninger, som strider mod de i stk. 1 anførte principper, eller som begrænser rækkevidden af de artikler, der angår forbuddet mod told og kvantitative restriktioner mellem medlemsstaterne.

3. I tilfælde af, at et statsligt handelsmonopol indebærer en regulering, der tilsigter at lette afsætningen eller sikre en bedre udnyttelse af landbrugsprodukter, skal der ved anvendelse af bestemmelserne i denne artikel sikres tilsvarende garantier for de pågældende producenters beskæftigelse og levestandard.

AFSNIT II
LANDBRUGET

Artikel 32 EF
Handelen med landbrugsvarer

1. Fællesmarkedet omfatter tillige landbruget og handelen med landbrugsvarer. Ved landbrugsvarer forstås jordbrugsprodukter, husdyrbrugsprodukter og fiskeriprodukter samt varer, der direkte er forbundet med disse produkter, og som har undergået en første bearbejdning.

2. Bestemmelserne vedrørende fællesmarkedets oprettelse finder anvendelse på landbrugsvarer, medmindre andet er bestemt i artiklerne 33-38.

3. De varer, på hvilke bestemmelserne i artiklerne 33-38 finder anvendelse, er opregnet i listen i bilag I til denne traktat.

4. Fællesmarkedets funktion og udvikling skal for så vidt angår landbrugsvarerne ledsages af udformningen af en fælles landbrugspolitik.

Artikel 33 EF
Målsætningen for den fælles landbrugspolitik

1. Den fælles landbrugspolitik har til formål:

a) at forøge landbrugets produktivitet ved fremme af den tekniske udvikling, ved rationalisering af landbrugsproduktionen og ved den bedst mulige anvendelse af produktionsfaktorerne, især arbejdskraften

b) herigennem at sikre landbrugsbefolkningen en rimelig levestandard, især ved en forhøjelse af de individuelle indkomster for de i landbruget beskæftigede personer

c) at stabilisere markederne

d) at sikre forsyningerne

e) at sikre forbrugerne rimelige priser på landbrugsvarer.

2. Ved udarbejdelsen af den fælles landbrugspolitik og de særlige foranstaltninger, som den kan medføre, tages der hensyn til:

a) landbrugserhvervets særlige karakter, der følger af landbrugets sociale struktur og af de strukturelle og naturbetingede forskelle mellem de forskellige landbrugsområder

b) nødvendigheden af, at ønskelige tilpasninger gennemføres gradvis

c) den kendsgerning, at landbruget i medlemsstaterne udgør en sektor, som er snævert forbundet med økonomien som helhed.

Artikel 34 EF
Fælles markedsordning for landbrugsprodukter

1. Med henblik på at nå de i artikel 33 nævnte mål oprettes en fælles ordning af markederne for landbrugsvarer.

Alt efter varernes art skal denne markedsordning antage en af nedennævnte former:

a) fælles konkurrenceregler

b) en tvungen samordning af de forskellige nationale markedsordninger

c) en europæisk markedsordning.

2. Den fælles ordning under en af de i stk. 1 nævnte former kan omfatte alle foranstaltninger, der er nødvendige for at nå de i artikel 33 fastsatte mål, især prisregulering, støtte til såvel produktion som afsætning af de forskellige varer, oplagrings- og udligningsordninger samt fælles ordninger til stabilisering af ind- eller udførsel.

Den fælles ordning skal begrænses til at forfølge de i artikel 33 anførte mål og bør udelukke enhver form for forskelsbehandling af Fællesskabets producenter eller forbrugere.

En eventuel fælles prispolitik skal baseres på fælles kriterier og ensartede beregningsmetoder.

3. Med henblik på at muliggøre, at formålet med den i stk. 1 omhandlede fælles ordning nås, kan der oprettes et eller flere struktur- og garantifonde for landbruget.

Artikel 35 EF
Fælles landbrugsprojekter og -foranstaltninger

Med henblik på at nå de i artikel 33 anførte mål kan der inden for rammerne af den fælles landbrugspolitik navnlig fastsættes bestemmelser om:

a) en effektiv samordning af de bestræbelser, der udfoldes inden for den faglige uddannelses, forskningens og den landbrugsfaglige oplysnings område; denne samordning kan indebære, at projekter eller institutioner finansieres i fællesskab

b) fælles foranstaltninger med henblik på udvidelse af forbruget af visse varer.

Artikel 36 EF
Undtagelser fra de fælles konkurrenceregler (landbrugsstøtte)

Bestemmelserne i kapitlet om konkurrenceregler finder kun anvendelse på produktionen af og handelen med landbrugsvarer i det omfang, Rådet beslutter dette inden for rammerne af de bestemmelser og i overensstemmelse med den fremgangsmåde, der er fastsat i artikel 37, stk. 2 og 3, samt under hensyntagen til den i artikel 33 angivne målsætning.

Rådet kan især tillade ydelse af støtte:

a) med henblik på at beskytte bedrifter, der er ugunstigt stillet som følge af strukturelle eller naturbetingede forhold

b) inden for rammerne af økonomiske udviklingsprogrammer.

Artikel 37 EF
Retningslinjer for landbrugspolitikken; fælles ordning for landbrugsprodukter

1. Med henblik på at fastlægge retningslinjerne for en fælles landbrugspolitik sammenkalder Kommissionen, så snart denne traktat er trådt i kraft, medlemsstaterne til en konference for at foretage en sammenligning af deres landbrugspolitik, især ved at opstille en opgørelse over deres produktionsmuligheder og behov.

2. Inden to år efter denne traktats ikrafttræden fremlægger Kommissionen under hensyntagen til arbejdet på den i stk. 1 nævnte konference og efter høring af Det Økonomiske og Sociale Udvalg, forslag vedrørende udarbejdelse og iværksættelse af den fælles landbrugspolitik, herunder også om afløsning af nationale markedsordninger med en af de i artikel 34, stk. 1, nævnte former for fælles ordning, såvel som om iværksættelsen af de i dette afsnit særligt nævnte foranstaltninger.

Disse forslag skal tage hensyn til sammenhængen mellem de landbrugsspørgsmål, som er omhandlet i dette afsnit.

På forslag af Kommissionen og efter høring af Europa-Parlamentet udsteder Rådet med kvalificeret flertal forordninger eller direktiver eller vedtager beslutninger uden herved at begrænse rækkevidden af sine eventuelle henstillinger.

3. Rådet kan under de i foregående stykker anførte betingelser med kvalificeret flertal vedtage at lade den i artikel 34, stk. 1, omhandlede fælles ordning afløse nationale markedsordninger, såfremt:

a) den fælles ordning yder medlemsstater, der modsætter sig en sådan afløsning, og som har en national ordning for vedkommende produktion, tilsvarende garantier for de pågældende producenters beskæftigelse og levestandard, når der tages hensyn til det tempo, hvori den mulige tilpasning og nødvendige specialisering kan gennemføres, og

b) denne ordning sikrer samhandelen inden for Fællesskabet betingelser svarende til dem, der gælder på et nationalt marked.

4. Såfremt der er tilvejebragt en fælles ordning for visse råvarer, medens der endnu ikke findes en fælles ordning for de hertil svarende forarbejdede produkter, kan de pågældende råvarer indføres fra lande uden for Fællesskabet, hvis de anvendes til fremstilling af forarbejdede produkter, som er bestemt til udførsel til tredjeland.

Artikel 38 EF
Udligningsafgifter

Såfremt en vare i en medlemsstat er underkastet en national markedsordning eller en anden indenlandsk regulering med tilsvarende virkning, som i konkurrencemæssig henseende påvirker en lignende produktion i en anden medlemsstat, pålægger medlemsstaterne vedkommende vare en udligningsafgift ved indførslen fra den medlemsstat, i hvilken markedsordningen eller reguleringen findes, medmindre denne medlemsstat pålægger en udligningsafgift ved udførslen.

Kommissionen fastsætter disse afgifter på det niveau, som er nødvendigt for at genoprette ligevægten; den kan ligeledes tillade anvendelsen af andre foranstaltninger på de vilkår og i den nærmere udformning, som den fastsætter.

AFSNIT III
DEN FRIE BEVÆGELIGHED FOR PERSONER, TJENESTEYDELSER OG KAPITAL

KAPITEL 1
ARBEJDSKRAFTEN

Artikel 39 EF
Fri bevægelighed og ophold

1. Arbejdskraftens frie bevægelighed sikres inden for Fællesskabet.

2. Den forudsætter afskaffelse af enhver i nationaliteten begrundet forskelsbehandling af medlemsstaternes arbejdstagere, for så vidt angår beskæftigelse, aflønning og øvrige arbejdsvilkår.

3. Med forbehold af de begrænsninger, der retfærdiggøres af hensynet til den offentlige orden, den offentlige sikkerhed og den offentlige sundhed, indebærer den retten til:

a) at søge faktisk tilbudte stillinger

b) frit at bevæge sig inden for medlemsstaternes område i dette øjemed

c) at tage ophold i en af medlemsstaterne for der at have beskæftigelse i henhold til de ved lov eller administrativt fastsatte bestemmelser, der gælder for indenlandske arbejdstageres beskæftigelse

d) at blive boende på en medlemsstats område på de af Kommissionen ved gennemførelsesforordninger fastsatte vilkår efter at have haft ansættelse der.

4. Bestemmelserne i denne artikel gælder ikke for ansættelser i den offentlige administration.

Artikel 40 EF

Procedure for vedtagelse af direktiver og forordninger om fri bevægelighed

Rådet vedtager efter fremgangsmåden i artikel 251 og efter høring af Det Økonomiske og Sociale Udvalg ved udstedelse af direktiver eller forordninger de foranstaltninger, der er nødvendige for at gennemføre arbejdskraftens frie bevægelighed, således som denne er bestemt i artikel 39, især ved at:

a) sikre et snævert samarbejde mellem de nationale arbejdskraftmyndigheder

b) afskaffe sådanne administrative fremgangsmåder og sådan administrativ praksis samt de for adgangen til ledige stillinger fastsatte frister, som hidrører enten fra indenlandsk lovgivning eller fra tidligere indgåede aftaler mellem medlemsstaterne, og hvis bibeholdelse ville hindre arbejdskraftens frie bevægelighed

c) afskaffe alle frister og andre begrænsninger, som er fastsat enten i indenlandsk lovgivning eller i aftaler, der tidligere er indgået mellem medlemsstaterne, og som byder arbejdstagere fra de øvrige medlemsstater andre vilkår for det frie beskæftigelsesvalg end dem, der gælder for indenlandske arbejdstagere

d) iværksætte ordninger, der kan formidle og skabe ligevægt mellem udbud og efterspørgsel på arbejdsmarkedet på en måde, som udelukker alvorlig fare for levestandarden og beskæftigelsen i de forskellige egne og industrier.

Artikel 41 EF

Vedtagelse af foranstaltninger til gennemførelse af den frie bevægelighed

Inden for rammerne af et fælles program fremmer medlemsstaterne udvekslingen af unge arbejdstagere.

Artikel 42 EF

Social tryghed for vandrende arbejdstagere og deres pårørende

Rådet vedtager efter fremgangsmåden i artikel 251 de foranstaltninger vedrørende social tryghed, der er nødvendige for at gennemføre arbejdskraftens frie bevægelighed, især ved at indføre en ordning, som gør det muligt at sikre vandrende arbejdstagere og deres ydelsesberettigede pårørende:

a) sammenlægning af alle tidsrum, der i de forskellige nationale lovgivninger tages i betragtning med henblik på at indrømme og opretholde retten til ydelser og på beregning af disse

b) betaling af ydelser til personer, der bor inden for medlemsstaternes områder.

Rådet træffer afgørelse med enstemmighed under hele den i artikel 251 omhandlede fremgangsmåde.

KAPITEL 2
ETABLERINGSRETTEN

Artikel 43 EF
Fri etableringsret og forbud mod restriktioner

Inden for rammerne af nedennævnte bestemmelser er der forbud mod restriktioner, som hindrer statsborgere i en medlemsstat i frit at etablere sig på en anden medlemsstats område. Dette forbud omfatter også hindringer for, at statsborgere i en medlemsstat, bosat på en medlemsstats område, opretter agenturer, filialer eller datterselskaber.

Med forbehold af bestemmelserne i kapitlet vedrørende kapitalen indebærer etableringsfriheden adgang til at optage og udøve selvstændig erhvervsvirksomhed samt til at oprette og lede virksomheder, herunder navnlig selskaber i den i artikel 48 anførte betydning, på de vilkår, som i etableringslandets lovgivning er fastsat for landets egne statsborgere.

Artikel 44 EF
Procedure for vedtagelse af direktiver om etableringsret

1. Efter fremgangsmåden i artikel 251 og efter høring af Det Økonomiske og Sociale Udvalg udsteder Rådet direktiver om gennemførelse af etableringsfriheden inden for en bestemt erhvervsgren.

2. Rådet og Kommissionen udfører de opgaver, som er overdraget dem i henhold til ovennævnte bestemmelser, navnlig ved:

a) i almindelighed i første række at behandle de erhverv, for hvis vedkommende etableringsfrihed i særlig grad vil fremme udviklingen af produktion og handel

b) at sikre et snævert samarbejde mellem de kompetente nationale myndigheder med henblik på at lære de særlige forhold at kende, der gør sig gældende inden for Fællesskabet på de forskellige erhvervsområder

c) at ophæve de administrative fremgangsmåder og sådan administrativ praksis, som hidrører fra indenlandsk lovgivning eller fra tidligere indgåede aftaler mellem medlemsstaterne, og hvis bibeholdelse ville være en hindring for etableringsfriheden

d) at påse, at arbejdstagere fra en medlemsstat, som er beskæftiget på en anden medlemsstats område, kan forblive på dette område for der at udøve selvstændig erhvervsvirksomhed, såfremt de opfylder de betingelser, som de skulle opfylde, hvis de kom ind i denne stat på det tidspunkt, hvor de ville påbegynde denne virksomhed

e) at gøre det muligt for statsborgere i en medlemsstat at erhverve og udnytte fast ejendom, der ligger i en anden medlemsstat, for så vidt dette ikke strider mod principperne i artikel 33, stk. 2

f) at lade den gradvise fjernelse af hindringerne for etableringsfriheden inden for hver af de pågældende erhvervsgrene gælde både betingelserne for at oprette agenturer, filialer eller datterselskaber på en medlemsstats område, og betingelserne for, at personale fra hovedvirksomheden kan indtræde i disses ledende eller kontrollerende organer

g) i det nødvendige omfang og med det formål at gøre dem lige byrdefulde at samordne de garantier, som kræves i medlemsstaterne af de i artikel 48, stk. 2, nævnte selskaber til beskyttelse af såvel selskabsdeltagernes som tredjemands interesser

h) at sikre, et etableringsvilkårene ikke fordrejes som følge af støtteforanstaltninger fra medlemsstaternes side.

Artikel 45 EF
Udøvelse af offentlig myndighed; undtagne erhverv

Virksomhed, som varigt eller lejlighedsvis er forbundet med udøvelse af offentlig myndighed i en medlemsstat, er i den pågældende stat ikke omfattet af bestemmelserne i dette kapitel.

På forslag af Kommissionen kan Rådet med kvalificeret flertal undtage visse erhverv fra bestemmelserne i dette kapitel.

Artikel 46 EF
Særlige regler for fremmede statsborgere begrundet i offentlig orden, sikkerhed og sundhed

1. Bestemmelserne i dette kapitel og de forholdsregler, der træffes i medfør heraf, udelukker ikke anvendelse af love eller administrativt fastsatte bestemmelser, der indeholder særlige regler for fremmede statsborgere, og som er begrundet i hensynet til den offentlige orden, den offentlige sikkerhed eller den offentlige sundhed.

2. Rådet udsteder efter fremgangsmåden i artikel 251 direktiver om samordning af ovennævnte love og bestemmelser.

Artikel 47 EF
Procedure for vedtagelse af direktiver om gensidig anerkendelse af eksamensbeviser m.v.

1. For at lette adgangen til at optage og udøve selvstændig erhvervsvirksomhed udsteder Rådet efter fremgangsmåden i artikel 251 direktiver om gensidig anerkendelse af eksamensbeviser, certifikater og andre kvalifikationsbeviser.

2. Med samme mål for øje udsteder Rådet efter fremgangsmåden i artikel 251 direktiver om samordning af medlemsstaternes love og administrativt fastsatte bestemmelser om adgangen til at optage og udøve selvstændig erhvervsvirksomhed. Rådet udsteder med enstemmighed under hele den i artikel 251 omhandlede fremgangsmåde direktiver, hvis gennemførelse i mindst én af medlemsstaterne medfører en ændring af bestående lovgivningsprincipper for erhvervsreguleringen, der vedrører uddannelse og adgangsbetingelser for fysiske personer. I andre tilfælde træffer Rådet afgørelse med kvalificeret flertal.

3. For så vidt angår udøvelse af lægegerning eller lignende virksomhed eller af farmaceutisk virksomhed, forudsætter den gradvise ophævelse af restriktionerne en samordning af de betingelser, der er opstillet af de forskellige medlemsstater for udøvelse af sådanne erhverv.

Artikel 48 EF
Ligestilling af selskaber i EU med statsborgere i EU

Selskaber, som er oprettet i overensstemmelse med en medlemsstats lovgivning, og hvis vedtægtsmæssige hjemsted, hovedkontor eller hovedvirksomhed er beliggende inden for Fællesskabet, ligestilles, for så vidt angår anvendelsen af bestemmelserne i dette kapitel, med personer, der er statsborgere i medlemsstaterne.

Ved selskaber forstås privatretlige selskaber, heri indbefattet kooperative selskaber, samt alle andre juridiske personer, der henhører under den offentlige ret eller privatretten, med undtagelse af selskaber, som ikke arbejder med gevinst for øje.

KAPITEL 3
TJENESTEYDELSER

Artikel 49 EF
Fri udveksling af tjenesteydelser og forbud mod restriktioner

Inden for rammerne af nedennævnte bestemmelser er der forbud mod restriktioner, der hindrer fri udveksling af tjenesteydelser inden for Fællesskabet, for så vidt angår statsborgere i medlemsstaterne, der er bosat i et andet af Fællesskabets lande end modtageren af den pågældende ydelse.

På forslag af Kommissionen kan Rådet med kvalificeret flertal vedtage at udstrække anvendelsen af bestemmelserne i dette kapitel til tjenesteydere, der er statsborgere i et tredjeland og bosat inden for Fællesskabet.

Artikel 50 EF
Definition af tjenesteydelser

Som tjenesteydelser i denne traktats forstand betragtes de ydelser, der normalt udføres mod betaling, i det omfang de ikke omfattes af bestemmelserne vedrørende den frie bevægelighed for varer, kapital og personer.

Tjenesteydelserne omfatter især:

a) virksomhed af industriel karakter

b) virksomhed af handelsmæssig karakter

c) virksomhed af håndværksmæssig karakter

d) de liberale erhvervs virksomhed.

Med forbehold af bestemmelserne i kapitlet om etableringsretten kan tjenesteyderen midlertidigt udøve sin virksomhed i det land, hvor ydelsen præsteres, på samme vilkår, som det pågældende land fastsætter for sine egne statsborgere.

Artikel 51 EF
Tjenesteydelser vedr. transport, banker og forsikringsselskaber

1. Den frie udveksling af tjenesteydelser på transportområdet omfattes af bestemmelserne i afsnittet vedrørende transport.

2. Liberaliseringen af de af bankernes og forsikringsselskabernes tjenesteydelser, som er forbundet med kapitalbevægelser, skal gennemføres sideløbende med liberalisering af kapitalbevægelserne.

Artikel 52 EF
Procedure for vedtagelse af direktiver om liberalisering af tjenesteydelser

1. På forslag af Kommissionen og efter høring af Det Økonomiske og Sociale Udvalg og Europa-Parlamentet udsteder Rådet med kvalificeret flertal direktiver om gennemførelse af liberaliseringen af en bestemt tjenesteydelse.

2. De i stk. 1 omhandlede direktiver skal i almindelighed i første række tage sigte på tjenesteydelser, som direkte påvirker produktionsomkostningerne, eller hvis liberalisering bidrager til at lette vareudvekslingen.

Artikel 53 EF
Videregående liberaliseringer

Medlemsstaterne erklærer sig rede til at gennemføre liberaliseringen af tjenesteydelser i videre udstrækning, end de er forpligtet til i henhold til de direktiver, der er udstedt i medfør af artikel 52, stk. 1, hvis deres almindelige økonomiske situation og forholdene i vedkommende erhvervsgren gør det muligt.

Kommissionen retter henstillinger til de pågældende medlemsstater herom.

Artikel 54 EF
Overgangsregler

Så længe begrænsningerne i den frie udveksling af tjenesteydelser ikke er afskaffet, anvender hver medlemsstat dem over for alle de i artikel 49, stk. 1, omhandlede tjenesteydere, uanset disses nationalitet eller opholdssted.

Artikel 55 EF
Anvendelse af bestemmelserne om etableringsfrihed

Bestemmelserne i artiklerne 45-48 finder anvendelse på det i dette kapitel omhandlede sagsområde.

KAPITEL 4
KAPITAL OG BETALINGER

Artikel 56 EF
Frie kapitalbevægelser og forbud mod restriktioner

1. Inden for rammerne af bestemmelserne i dette kapitel er alle restriktioner for kapitalbevægelser mellem medlemsstaterne indbyrdes og mellem medlemsstaterne og tredjelande forbudt.

2. Inden for rammerne af bestemmelserne i dette kapitel er alle restriktioner for betalinger mellem medlemsstaterne indbyrdes og mellem medlemsstaterne og tredjelande forbudt.

Artikel 57 EF
Begrænsninger i frie kapitalbevægelser til og fra tredjelande

1. Bestemmelserne i artikel 56 berører ikke anvendelsen over for tredjelande af restriktioner, der den 31. december 1993 eksisterer i henhold til national lovgivning eller fællesskabslovgivning med hensyn til sådanne kapitalbevægelser til eller fra tredjelande, som vedrører direkte investeringer, herunder investering i fast ejendom, etablering, levering af finansielle tjenesteydelser eller værdipapirers adgang til kapitalmarkeder. **For så vidt angår restriktioner, der eksisterer i henhold national lovgivning i Bulgarien, Estland og Ungarn, er den relevante dato den 31. december 1999.**

2. Idet det tilstræbes at virkeliggøre målsætningen om fri kapitalbevægelighed mellem medlemsstater og tredjelande i den størst mulige udstrækning, og uden at de øvrige kapitler i denne traktat berøres heraf, kan Rådet, der træffer afgørelse med kvalificeret flertal på forslag af Kommissionen, vedtage foranstaltninger om kapitalbevægelser til eller fra tredjelande, som vedrører direkte investeringer, herunder investering i fast ejendom, etablering, levering af finansielle tjenesteydelser eller værdipapirers adgang til kapitalmarkeder. Der kræves enstemmighed ved vedtagelse i henhold til dette stykke af foranstaltninger, som er et tilbageskridt i fællesskabslovgivningen med hensyn til liberaliseringen af kapitalbevægelser til eller fra tredjelande.

Artikel 58 EF
Medlemsstaternes ret til at anvende egne bestemmelser i skattelovgivningen

1. Bestemmelserne i artikel 56 griber ikke ind i medlemsstaternes ret til:

a) at anvende de relevante bestemmelser i deres skattelovgivning, som sondrer imellem skatteydere, hvis situation er forskellig med hensyn til deres bopælssted eller med hensyn til det sted, hvor deres kapital er investeret

b) at træffe de nødvendige foranstaltninger for at hindre overtrædelser af deres nationale ret og forskrifter, især på skatte- og afgiftsområdet og i forbindelse med tilsynet med finansielle institutioner, eller til af administrative eller statistiske hensyn at fastlægge procedurer for anmeldelse af kapitalbevægelser eller til at træffe foranstaltninger, der er begrundet i hensynet til den offentlige orden eller den offentlige sikkerhed.

2. Bestemmelserne i dette kapitel griber ikke ind i muligheden for at anvende sådanne restriktioner for etableringsretten, der er forenelige med denne traktat.

3. De foranstaltninger og fremgangsmåder, der er nævnt i stk. 1 og 2, må ikke udgøre et middel til vilkårlig forskelsbehandling eller en skjult begrænsning af den frie bevægelighed for kapital og betalinger, som defineret i artikel 56.

Artikel 59 EF
Midlertidige beskyttelsesforanstaltninger over for tredjelande

Hvis kapitalbevægelser til eller fra tredjelande under ganske særlige omstændigheder medfører eller truer med at medføre alvorlige vanskeligheder for Den Økonomiske og Monetære Unions funktion, kan Rådet, der træffer afgørelse med kvalificeret flertal på forslag af Kommissionen og efter høring af ECB, træffe beskyttelsesforanstaltninger for en periode på højst seks måneder over for tredjelande, hvis sådanne foranstaltninger er strengt nødvendige.

Artikel 60 EF
Hasteforanstaltninger over for tredjelande

1. Hvis en handling fra Fællesskabets side i de i artikel 301 omhandlede tilfælde skønnes nødvendig, kan Rådet efter fremgangsmåden i artikel 301 træffe de nødvendige hasteforanstaltninger med hensyn til kapitalbevægelser og betalinger over for de berørte tredjelande.

2. Med forbehold af artikel 297, og så længe Rådet ikke har truffet foranstaltninger i medfør af stk. 1, kan en medlemsstat af alvorlige politiske grunde af hastende karakter træffe ensidige foranstaltninger over for et tredjeland med hensyn til kapitalbevægelser og betalinger. Kommissionen og de øvrige medlemsstater underrettes om sådanne foranstaltninger senest på dagen for deres ikrafttrædelse.

Rådet, der træffer afgørelse med kvalificeret flertal på forslag af Kommissionen, kan beslutte, at den pågældende medlemsstat skal ændre eller ophæve de pågældende

foranstaltninger. Formanden for Rådet underretter Europa-Parlamentet om en sådan afgørelse truffet af Rådet.

AFSNIT IV
VISUM, ASYL, INDVANDRING OG ANDRE POLITIKKER I FORBINDELSE MED DEN FRI BEVÆGELIGHED FOR PERSONER

Artikel 61 EF
Indførelse af et område med frihed, sikkerhed og retfærdighed

Med henblik på gradvis at indføre et område med frihed, sikkerhed og retfærdighed vedtager Rådet

a) inden fem år efter Amsterdam-traktatens ikrafttræden foranstaltninger, der skal sikre fri bevægelighed for personer i overensstemmelse med artikel 14, og i forbindelse hermed direkte tilknyttede ledsageforanstaltninger vedrørende kontrol ved de ydre grænser, asyl og indvandring i henhold til artikel 62, nr. 2) og 3), og artikel 63, nr. 1), litra a), og nr. 2), litra a), samt foranstaltninger med henblik på at forebygge og bekæmpe kriminalitet i henhold til artikel 31, litra e), i traktaten om Den Europæiske Union

b) andre foranstaltninger vedrørende asyl, indvandring og beskyttelse af tredjelandsstatsborgeres rettigheder i henhold til artikel 63

c) foranstaltninger vedrørende civilretligt samarbejde i henhold til artikel 65

d) passende foranstaltninger til fremme og udbygning af administrativt samarbejde i henhold til artikel 66

e) foranstaltninger inden for politisamarbejde og retligt samarbejde vedrørende kriminalsager, der tager sigte på et højt sikkerhedsniveau gennem forebyggelse og bekæmpelse af kriminalitet i Unionen i henhold til bestemmelserne i traktaten om Den Europæiske Union.

Artikel 62 EF
Afskaffelse af kontrol ved indre grænser; passage af ydre grænser; visumregler

Rådet vedtager efter fremgangsmåden i artikel 67 og inden fem år efter Amsterdam-traktatens ikrafttræden:

1) foranstaltninger med henblik på i overensstemmelse med artikel 14 at sikre, at personer, uanset om de er unionsborgere eller tredjelandsstatsborgere, ikke kontrolleres ved passage af de indre grænser.

2) foranstaltninger vedrørende passage af medlemsstaternes ydre grænser, hvori der fastlægges

a) standarder og procedurer, som medlemsstaterne skal følge ved udøvelse af personkontrol ved disse grænser

b) visumregler for forventet ophold i højst tre måneder, herunder

i) listen over de tredjelande, hvis statsborgere skal være i besiddelse af visum, når de passerer de ydre grænser, og dem, hvis statsborgere er fritaget for dette krav

ii) procedurer og betingelser for medlemsstaternes udstedelse af visa

iii) ensartet udformning af visa

iv) regler om et ensartet visum

3) foranstaltninger vedrørende de betingelser, på hvilke tredjelandsstatsborgere frit kan rejse inden for medlemsstaternes område i højst tre måneder.

Artikel 63 EF

Asyl, flygtninge, indvandring, tredjelandsstatsborgere

Rådet vedtager efter fremgangsmåden i artikel 67 og inden fem år efter Amsterdam-traktatens ikrafttræden:

1) foranstaltninger vedrørende asyl i overensstemmelse med Genève-konventionen af 28. juli 1951 og protokollen af 31. januar 1967 om flygtninges retsstilling og andre relevante aftaler, inden for følgende områder:

a) kriterier og procedurer til afgørelse af, hvilken medlemsstat der er ansvarlig for behandlingen af en asylansøgning, der er indgivet af en tredjelandsstatsborger i en af medlemsstaterne

b) minimumsstandarder for modtagelse af asylansøgere i medlemsstaterne

c) minimumsstandarder for tredjelandsstatsborgeres opnåelse af status som flygtninge

d) minimumsstandarder for procedurer i medlemsstaterne for tildeling eller fratagelse af flygtningestatus

2) foranstaltninger vedrørende flygtninge og fordrevne på følgende områder:

a) minimumsstandarder for midlertidig beskyttelse af fordrevne fra tredjelande, der ikke kan vende tilbage til deres hjemland, og for personer, der i øvrigt har behov for international beskyttelse

b) fremme af en ligelig fordeling mellem medlemsstaterne af indsatsen med hensyn til modtagelse af flygtninge og fordrevne og følgerne heraf

3) foranstaltninger vedrørende indvandringspolitikken på følgende områder:

a) betingelser for indrejse og ophold og standarder for procedurer for medlemsstaternes udstedelse af langtidsvisa og opholdstilladelser, bl.a. med henblik på familiesammenføring

b) ulovlig indvandring og ulovligt ophold, herunder repatriering af personer med ulovligt ophold

4) foranstaltninger til definition af de rettigheder og betingelser, hvorefter tredjelandsstatsborgere, som har lovligt ophold i en medlemsstat, kan opholde sig i andre medlemsstater.

Foranstaltninger, der vedtages af Rådet i medfør af nr. 3) og 4), er ikke til hinder for, at den enkelte medlemsstat på de pågældende områder opretholder eller indfører nationale bestemmelser, der er forenelige med denne traktat og internationale aftaler.

Foranstaltninger, der vedtages i medfør af nr. 2), litra b), nr. 3), litra a), og nr. 4), er ikke omfattet af ovennævnte frist på fem år.

Artikel 64 EF
Indre sikkerhed og nødsituationer

1. Dette traktatafsnit er ikke til hinder for, at medlemsstaterne kan udøve deres beføjelser med hensyn til opretholdelse af lov og orden og beskyttelse af den indre sikkerhed.

2. Hvis en eller flere medlemsstater står over for en nødsituation i form af en pludselig tilstrømning af tredjelandsstatsborgere, kan Rådet, med forbehold af stk. 1, med kvalificeret flertal på forslag af Kommissionen vedtage midlertidige foranstaltninger af højst seks måneders varighed til fordel for de berørte medlemsstater.

Artikel 65 EF
Civilretligt samarbejde med grænseoverskridende virkning

Foranstaltninger vedrørende samarbejde om civilretlige spørgsmål med grænseoverskridende virkninger, der skal træffes i henhold til artikel 67, og i det omfang de er nødvendige for det indre markeds funktion, omfatter

a) forbedring og forenkling:

— af ordningen for forkyndelse af retslige og udenretslige dokumenter på tværs af grænserne

— af samarbejdet om bevisoptagelse

— af anerkendelsen og fuldbyrdelsen af retsafgørelser i borgerlige sager, herunder handelssager, samt af afgørelser i udenretslige sager

b) fremme af foreneligheden mellem medlemsstaternes gældende regler om lovvalg og konflikter om stedlig kompetence

c) fjernelse af hindringer for, at civile retssager forløber tilfredsstillende, om nødvendigt ved fremme af foreneligheden mellem medlemsstaternes civile retsplejeregler.

Artikel 66 EF
Samarbejde mellem landenes administrationer

Rådet træffer efter fremgangsmåden i artikel 67 foranstaltninger til at sikre samarbejde mellem de kompetente tjenester i medlemsstaternes administrationer på de områder, der er omfattet af dette traktatafsnit, og mellem disse tjenester og Kommissionen.

Artikel 67 EF[4]

Procedurer for vedtagelser, overgangsperiode på fem år

1. I en overgangsperiode på fem år efter Amsterdam-traktatens ikrafttræden træffer Rådet afgørelse med enstemmighed på forslag af Kommissionen eller på initiativ af en medlemsstat og efter høring af Europa-Parlamentet.

2. Efter denne periode på fem år:

— træffer Rådet afgørelse på forslag af Kommissionen; Kommissionen behandler enhver anmodning fra medlemsstaterne om, at den forelægger Rådet et forslag

— træffer Rådet med enstemmighed og efter høring af Europa-Parlamentet afgørelse med henblik på at få alle eller dele af de områder, der er omhandlet i dette traktatafsnit, underlagt fremgangsmåden i artikel 251, og med henblik på at tilpasse bestemmelserne vedrørende Domstolens beføjelser.

3. Uanset stk. 1 og 2 vedtages de foranstaltninger, der er nævnt i artikel 62, nr. 2), litra b), nr. i) og iii), fra Amsterdam-traktatens ikrafttræden af Rådet med kvalificeret flertal på forslag af Kommissionen og efter høring af Europa-Parlamentet.

4. Uanset stk. 2 vedtages de foranstaltninger, der er nævnt i artikel 62, nr. 2), litra b), nr. ii) og iv), efter en periode på fem år efter Amsterdam-traktatens ikrafttræden af Rådet efter fremgangsmåden i artikel 251.

5. Uanset stk. 1 vedtager Rådet efter fremgangsmåden i artikel 251:

— de i artikel 63, nr. 1), og artikel 63, nr. 2), litra a), omhandlede foranstaltninger, forudsat at Rådet forudgående og i overensstemmelse med nærværende artikels stk. 1 har vedtaget fællesskabsbestemmelser, som fastlægger fælles regler og grundlæggende principper for dette spørgsmål

— de i artikel 65 omhandlede foranstaltninger, bortset fra familieretlige aspekter.

4 Rådet vedtog den 22. december 2004 afgørelse nr. 2004/927/EF om at få visse områder, der er omfattet af afsnit IV i tredje del i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, underlagt proceduren i artikel 251 i traktaten. Afgørelsen indebærer, at regler for så vidt angår grænsekontrol og indvanding pr. 1. januar 2005 vedtages med kvalificeret flertal efter proceduren om fælles beslutningstagen. Afgørelsen er optrykt på side 307 ff. i denne traktatsamling.

Artikel 68 EF
EF-Domstolens kompetence

1. Artikel 234 finder anvendelse på dette traktatafsnit under følgende omstændigheder og på følgende betingelser: Såfremt et spørgsmål om fortolkningen af dette traktatafsnit eller om gyldigheden eller fortolkningen af retsakter udstedt af Fællesskabets institutioner på grundlag af dette traktatafsnit rejses under en retssag ved en national ret, hvis afgørelser ifølge de nationale retsregler ikke kan appelleres, skal denne ret, hvis den skønner, at en afgørelse af dette spørgsmål er nødvendig, før den afsiger sin dom, anmode Domstolen om at afgøre spørgsmålet.

2. Domstolen har i intet tilfælde kompetence til at afgøre spørgsmål om foranstaltninger eller afgørelser, der træffes i medfør af artikel 62, nr. 1), vedrørende opretholdelse af lov og orden og beskyttelse af den indre sikkerhed.

3. Rådet, Kommissionen eller en medlemsstat kan anmode Domstolen om at afgøre spørgsmål om fortolkning af dette traktatafsnit eller af retsakter udstedt af Fællesskabets institutioner på grundlag af dette traktatafsnit. Domstolens afgørelse som svar på en sådan anmodning finder ikke anvendelse på domme afsagt af medlemsstaternes retter, som har fået retskraft.

Artikel 69 EF
Protokoller om UKs, Irlands og Danmarks stilling

Dette traktatafsnit anvendes i overensstemmelse med bestemmelserne i protokollen om Det Forenede Kongeriges og Irlands stilling og protokollen om Danmarks stilling og med forbehold af protokollen om anvendelse af visse aspekter af artikel 14 i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab på Det Forenede Kongerige og på Irland.

AFSNIT V
TRANSPORT

Artikel 70 EF
Fælles transportpolitik

På det i dette afsnit omhandlede sagsområde søger medlemsstaterne at nå traktatens mål inden for rammerne af en fælles transportpolitik.

Artikel 71 EF

Procedure for vedtagelse af fælles regler for transportområdet

1. Med henblik på gennemførelsen af artikel 70 og under hensyntagen til transportspørgsmålenes særlige karakter fastsætter Rådet efter fremgangsmåden i artikel 251 og efter høring af Det Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget:

a) fælles regler for international transport til eller fra en medlemsstats område eller gennem en eller flere medlemsstaters områder

b) de betingelser, under hvilke transportvirksomheder har adgang til at udføre interne transporter i en medlemsstat, hvor de ikke er hjemmehørende

c) foranstaltninger til forbedring af transportsikkerheden

d) alle andre formålstjenlige bestemmelser.

2. Uanset fremgangsmåden i stk. 1 og under hensyntagen til det nødvendige i en tilpasning til den økonomiske udvikling, der følger af det fælles markeds oprettelse, fastsætter Rådet på forslag af Kommissionen og efter høring af Europa-Parlamentet samt Det Økonomiske og Sociale Udvalg med enstemmighed de bestemmelser, der vedrører principperne for ordningen på transportområdet, og hvis anvendelse alvorligt kunne påvirke levestandarden og beskæftigelsesniveauet i visse egne samt udnyttelsen af transportmateriellet.

Artikel 72 EF

Overgangsregler

Indtil de i artikel 71, stk. 1, omhandlede bestemmelser er fastsat, kan ingen medlemsstat uden Rådets enstemmige samtykke ændre de bestemmelser, der gælder på transportområdet den 1. januar 1958 eller for tiltrædende staters vedkommende på datoen for tiltrædelsen på en sådan måde, at de direkte eller indirekte bliver mindre gunstige for transportvirksomheder fra andre medlemsstater end for indenlandske transportvirksomheder.

Artikel 73 EF

Særlige støtteforanstaltninger der er forenelige med traktaten

Støtteforanstaltninger, som modsvarer behovet for en samordning af transportvæsenet, eller som udgør godtgørelse for visse forpligtelser, der har sammenhæng med begrebet offentlig tjenesteydelse, er forenelige med denne traktat.

Artikel 74 EF

Foranstaltninger vedr. transportpriser og -vilkår

Enhver foranstaltning, der træffes inden for rammerne af denne traktat vedrørende transportpriser og -vilkår, skal tage hensyn til transportvirksomhedernes økonomiske situation.

Artikel 75 EF

Afskaffelse af forskelsbehandling vedr. transportpriser og -vilkår

1. I samfærdselen inden for Fællesskabet afskaffes enhver forskelsbehandling, som består i, at en transportvirksomhed for samme transportforbindelse anvender forskellige transportpriser og -vilkår på samme slags gods, alt efter godsets oprindelses- eller bestemmelsesland.

2. Bestemmelsen i stk. 1 udelukker ikke, at andre foranstaltninger kan vedtages af Rådet i medfør af artikel 71, stk. 1.

3. På forslag af Kommissionen og efter høring af Det Økonomiske og Sociale Udvalg fastsætter Rådet med kvalificeret flertal regler, der sikrer gennemførelsen af bestemmelserne i stk. 1.

Det kan især fastsætte de bestemmelser, der er nødvendige for at gøre det muligt for Fællesskabets institutioner at påse overholdelsen af den i stk. 1 nævnte regel og for at sikre brugerne den fulde fordel af denne.

4. På eget initiativ eller efter anmodning af en medlemsstat undersøger Kommissionen de i stk. 1 omhandlede tilfælde af forskelsbehandling, og efter at have indhentet udtalelse fra de pågældende medlemsstater træffer den de nødvendige beslutninger inden for rammerne af de i overensstemmelse med bestemmelserne i stk. 3 fastlagte regler.

Artikel 76 EF

Forbud mod national understøttelse eller beskyttelse af virksomheder

1. Ved transport inden for Fællesskabet er det forbudt medlemsstaterne at anvende priser og vilkår, der indebærer nogen form for understøttelse eller beskyttelse til fordel for en eller flere bestemte virksomheder eller industrier, medmindre Kommissionen giver bemyndigelse dertil.

2. Kommissionen undersøger på eget initiativ eller på begæring af en medlemsstat de i stk. 1 omhandlede priser og vilkår, idet den på den ene side især tager hensyn til de krav, som en hensigtsmæssig regional økonomisk politik stiller, til de underudviklede områders behov og til problemerne i områder, der er alvorligt berørt af politiske

forhold, og på den anden side til virkningerne af disse priser og vilkår på konkurrencen mellem de forskellige transportgrene.

Efter at have indhentet udtalelse fra de pågældende medlemsstater træffer Kommissionen de fornødne beslutninger.

3. Det i stk. 1 omhandlede forbud gælder ikke konkurrencetariffer.

Artikel 77 EF
Nedbringelse af afgifter og gebyrer ved grænsepassage

Afgifter eller gebyrer, som en transportvirksomhed ved grænsepassage opkræver ud over transportpriserne, må ikke overstige et rimeligt niveau i betragtning af de med passagen faktisk forbundne omkostninger.

Medlemsstaterne bestræber sig på gradvis at nedbringe disse omkostninger.

Kommissionen kan rette henstillinger til medlemsstaterne med henblik på anvendelsen af denne artikel.

Artikel 78 EF
Særregel for Tyskland

Bestemmelserne i dette afsnit af traktaten udgør ingen hindring for de foranstaltninger, der er truffet i Forbundsrepublikken Tyskland, for så vidt disse er nødvendige for at opveje de af Tysklands deling forårsagede ulemper for økonomien i visse af Forbundsrepublikkens områder, der berøres af denne deling.

Artikel 79 EF
Høring af et rådgivende udvalg i transportspørgsmål

Der oprettes et rådgivende udvalg for Kommissionen sammensat af sagkyndige udpeget af medlemsstaternes regeringer. Kommissionen hører dette udvalg i transportspørgsmål, når den skønner det hensigtsmæssigt, uden at de beføjelser, der tilkommer Det Økonomiske og Sociale Udvalg, herved indskrænkes.

Artikel 80 EF
Transportafsnittets anvendelse på transport med jernbane, ad landeveje og vandveje

1. Bestemmelserne i dette afsnit finder anvendelse på transporter med jernbane, ad landeveje og sejlbare vandveje.

2. Rådet kan med kvalificeret flertal træffe beslutning om, hvorvidt, i hvilket omfang og på hvilken måde passende bestemmelser vil kunne fastsættes for sø- og luftfart.

Procedurebestemmelserne i artikel 71 finder anvendelse.

AFSNIT VI
DE FÆLLES REGLER OM KONKURRENCE, FISKALE SPØRGSMÅL OG INDBYRDES TILNÆRMELSE AF LOVGIVNINGERNE

KAPITEL 1
KONKURRENCEREGLERNE

1. AFDELING
REGLER FOR VIRKSOMHEDERNE

Artikel 81 EF
Forbud mod konkurrencebegrænsende aftaler

1. Alle aftaler mellem virksomheder, alle vedtagelser inden for sammenslutninger af virksomheder og alle former for samordnet praksis, der kan påvirke handelen mellem medlemsstater, og som har til formål eller til følge at hindre, begrænse eller fordreje konkurrencen inden for fællesmarkedet, er uforenelige med fællesmarkedet og er forbudt, navnlig sådanne, som består i:

a) direkte eller indirekte fastsættelse af købs- eller salgspriser eller af andre forretningsbetingelser

b) begrænsning af eller kontrol med produktion, afsætning, teknisk udvikling eller investeringer

c) opdeling af markeder eller forsyningskilder

d) anvendelse af ulige vilkår for ydelser af samme værdi over for handelspartnere, som derved stilles ringere i konkurrencen

e) at det stilles som vilkår for indgåelse af en aftale, at medkontrahenten godkender tillægsydelser, som efter deres natur eller ifølge handelssædvane ikke har forbindelse med aftalens genstand.

2. De aftaler eller vedtagelser, som er forbudt i medfør af denne artikel, har ingen retsvirkning.

3. Bestemmelserne i stk. 1 kan dog erklæres uanvendelige på:

— enhver aftale eller kategori af aftaler mellem virksomheder

— enhver vedtagelse eller kategori af vedtagelser inden for sammenslutninger af virksomheder,

og

— enhver samordnet praksis eller kategori deraf

som bidrager til at forbedre produktionen eller fordelingen af varerne eller til at fremme den tekniske eller økonomiske udvikling, samtidig med at de sikrer forbrugerne en rimelig andel af fordelen herved, og uden at der:

a) pålægges de pågældende virksomheder begrænsninger, som ikke er nødvendige for at nå disse mål

b) gives disse virksomheder mulighed for at udelukke konkurrencen for en væsentlig del af de pågældende varer.

Artikel 82 EF
Forbud mod misbrug af dominerende stilling

En eller flere virksomheders misbrug af en dominerende stilling på fællesmarkedet eller en væsentlig del heraf er uforenelig med fællesmarkedet og forbudt, i den udstrækning samhandelen mellem medlemsstater herved kan påvirkes.

Misbrug kan især bestå i:

a) direkte eller indirekte påtvingelse af urimelige købs- eller salgspriser eller af andre urimelige forretningsbetingelser

b) begrænsning af produktion, afsætning eller teknisk udvikling til skade for forbrugerne

c) anvendelse af ulige vilkår for ydelser af samme værdi over for handelspartnere, som derved stilles ringere i konkurrencen

d) at det stilles som vilkår for indgåelse af en aftale, at medkontrahenten godkender tillægsydelser, som efter deres natur eller ifølge handelssædvane ikke har forbindelse med aftalens genstand.

Artikel 83 EF

Procedure for vedtagelse af retsakter om anvendelsen af art. 81 og 82

1. De fornødne forordninger eller direktiver om anvendelsen af principperne i artikel 81 og 82 udstedes af Rådet med kvalificeret flertal på forslag af Kommissionen og efter høring af Europa-Parlamentet.

2. Bestemmelserne i stk. 1 har især til formål:

a) ved indførelse af bøder og tvangsbøder at sikre overholdelsen af de i artikel 81, stk. 1, og artikel 82 nævnte forbud

b) at fastlægge de nærmere retningslinjer for anvendelsen af bestemmelsen i artikel 81, stk. 3, under hensyntagen til nødvendigheden af dels at sikre et effektivt tilsyn, dels at forenkle den administrative kontrol mest muligt

c) i påkommende tilfælde at træffe nærmere bestemmelse om anvendelsesområdet for bestemmelserne i artiklerne 81 og 82 inden for de forskellige erhvervsgrene

d) at fastlægge opgavefordelingen mellem Kommissionen og Domstolen i forbindelse med anvendelsen af de i dette stykke nævnte bestemmelser

e) at bestemme forholdet mellem den nationale lovgivning på den ene side, og på den anden side bestemmelserne i denne afdeling samt de bestemmelser, der er fastsat i medfør af denne artikel.

Artikel 84 EF

Medlemsstaternes lovgivning indtil ikrafttrædelsen af art. 81, stk. 3 og art 82

Indtil de i medfør af artikel 83 trufne bestemmelser træder i kraft, træffer medlemsstaternes myndigheder i overensstemmelse med deres lovgivning og bestemmelserne i artiklerne 81, navnlig stk. 3, og 82 afgørelse om aftalers tilladelighed samt om misbrug af en dominerende stilling på fællesmarkedet.

Artikel 85 EF

Kommissionens beføjelser ved overtrædelser

1. Under forbehold af bestemmelserne i artikel 84 påser Kommissionen, at de i artiklerne 81 og 82 fastlagte principper anvendes. På begæring af en medlemsstat eller på eget initiativ undersøger den sammen med medlemsstatens kompetente myndigheder, der skal bistå den, tilfælde af formodet overtrædelse af forannævnte principper. Finder Kommissionen, at der har fundet en overtrædelse sted, foreslår den passende midler til at bringe denne til ophør.

2. Bringes en overtrædelse ikke til ophør, fastslår Kommissionen ved en beslutning, der skal ledsages af grunde, at der foreligger en overtrædelse. Den kan offentliggøre beslutningen og bemyndige medlemsstaterne til at træffe de nødvendige modforanstaltninger på de vilkår og i den nærmere udformning, som den fastsætter.

Artikel 86 EF

Regler for offentlige og monopollignende virksomheder

1. Medlemsstaterne afstår for så vidt angår offentlige virksomheder og virksomheder, som de indrømmer særlige eller eksklusive rettigheder, fra at træffe eller opretholde foranstaltninger, som er i strid med denne traktats bestemmelser, navnlig de i artiklerne 12 og 81-89 nævnte.

2. Virksomheder, der har fået overdraget at udføre tjenesteydelser af almindelig økonomisk interesse, eller som har karakter af fiskale monopoler, er underkastet denne traktats bestemmelser, navnlig konkurrencereglerne, i det omfang anvendelsen af disse bestemmelser ikke retligt eller faktisk hindrer opfyldelsen af de særlige opgaver, som er betroet dem. Udviklingen af samhandelen må ikke påvirkes i et sådant omfang, at det strider mod Fællesskabets interesse.

3. Kommissionen påser, at bestemmelserne i denne artikel bringes i anvendelse, og meddeler, såfremt det er påkrævet, medlemsstaterne passende direktiver eller beslutninger.

2. AFDELING
STATSSTØTTE

Artikel 87 EF
Forbud mod statsstøtte og undtagelser fra forbudet

1. Bortset fra de i denne traktat hjemlede undtagelser er statsstøtte eller støtte, som ydes ved hjælp af statsmidler under enhver tænkelig form, og som fordrejer eller truer med at fordreje konkurrencevilkårene ved at begunstige visse virksomheder eller visse produktioner, uforenelig med fællesmarkedet i det omfang, den påvirker samhandelen mellem medlemsstaterne.

2. Forenelige med fællesmarkedet er:

a) støtte af social karakter til enkelte forbrugere, forudsat at den ydes uden forskelsbehandling med hensyn til varernes oprindelse

b) støtte, hvis formål er at råde bod på skader, der er forårsaget af naturkatastrofer eller af andre usædvanlige begivenheder

c) støtteforanstaltninger for økonomien i visse af Forbundsrepublikken Tysklands områder, som er påvirket af Tysklands deling, i det omfang de er nødvendige for at opveje de økonomiske ulemper, som denne deling har forårsaget.

3. Som forenelige med fællesmarkedet kan betragtes:

a) støtte til fremme af den økonomiske udvikling i områder, hvor levestandarden er usædvanlig lav, eller hvor der hersker en alvorlig underbeskæftigelse

b) støtte, der kan fremme virkeliggørelsen af vigtige projekter af fælleseuropæisk interesse eller afhjælpe en alvorlig forstyrrelse i en medlemsstats økonomi

c) støtte til fremme af udviklingen af visse erhvervsgrene eller økonomiske regioner, når den ikke ændrer samhandelsvilkårene på en måde, der strider mod den fælles interesse

d) støtte til fremme af kulturen og bevarelse af kulturarven, når den ikke ændrer samhandels- og konkurrencevilkårene i Fællesskabet i et omfang, der strider mod de fælles interesser

e) andre former for støtte, hvorom Rådet på forslag af Kommissionen træffer beslutning med kvalificeret flertal.

Artikel 88 EF

Procedure for vedtagelse af retsakter om statsstøtte; Kommissionens beføjelser

1. Kommissionen foretager sammen med medlemsstaterne en løbende undersøgelse af de støtteordninger, som findes i disse stater. Den foreslår dem sådanne foranstaltninger, som fællesmarkedets funktion eller gradvise udvikling kræver.

2. Finder Kommissionen — efter at have givet de interesserede parter en frist til at fremsætte deres bemærkninger — at en støtte, som ydes af en stat eller med statsmidler, ifølge artikel 87 ikke er forenelig med fællesmarkedet, eller at denne støtte misbruges, træffer den beslutning om, at den pågældende stat skal ophæve eller ændre støtteforanstaltningen inden for den tidsfrist, som Kommissionen fastsætter.

Såfremt den pågældende stat ikke retter sig efter denne beslutning inden udløbet af den fastsatte frist, kan Kommissionen eller en anden interesseret stat, uanset bestemmelserne i artiklerne 226 og 227, indbringe sagen direkte for Domstolen.

På begæring af en medlemsstat kan Rådet med enstemmighed beslutte, at en af denne stat ydet eller planlagt støtte, uanset bestemmelserne i artikel 87 eller de i artikel 89 nævnte forordninger, skal betragtes som forenelig med fællesmarkedet, hvis ganske særlige omstændigheder berettiger en sådan beslutning. Har Kommissionen indledt den i dette stykkes første afsnit fastsatte fremgangsmåde med hensyn til denne støtteforanstaltning, bevirker den pågældende stats begæring til Rådet, at sagens behandling udsættes, indtil Rådet har taget stilling til spørgsmålet.

Dog træffer Kommissionen beslutning, såfremt Rådet ikke har taget stilling inden tre måneder efter, at begæringen er fremsat.

3. Kommissionen skal underrettes så betids om enhver påtænkt indførelse eller ændring af støtteforanstaltninger, at den kan fremsætte sine bemærkninger hertil. Er Kommissionen af den opfattelse, at det påtænkte er uforeneligt med fællesmarkedet i henhold til artikel 87, iværksætter den uopholdeligt den i stk. 2 fastsatte fremgangsmåde. Den pågældende medlemsstat må ikke gennemføre de påtænkte foranstaltninger, før den nævnte fremgangsmåde har ført til endelig beslutning.

Artikel 89 EF

Procedure for vedtagelse af retsakter mht. anvendelsen af art. 88, stk. 3 m.v.

Rådet, der træffer afgørelse med kvalificeret flertal på forslag fra Kommissionen og efter høring af Europa-Parlamentet, kan udstede de fornødne forordninger med henblik på anvendelsen af artikel 87 og 88 og især fastlægge betingelser for an-

vendelsen af artikel 88, stk. 3, og de former for støtte, som skal være undtaget fra denne fremgangsmåde.

KAPITEL 2
FISKALE BESTEMMELSER

Artikel 90 EF
Forbud mod diskriminerende afgifter

Ingen medlemsstat må direkte eller indirekte pålægge varer fra andre medlemsstater interne afgifter af nogen art, som er højere end de afgifter, der direkte eller indirekte pålægges lignende indenlandske varer.

Endvidere må ingen medlemsstat pålægge varer fra andre medlemsstater interne afgifter, som indirekte vil kunne beskytte andre produkter.

Artikel 91 EF
Forbud mod godtgørelse for interne afgifter ved udførsel af varer

Ved udførsel af varer til en medlemsstats område kan der ikke ydes godtgørelse for interne afgifter ud over det beløb, der har været pålagt dem direkte eller indirekte.

Artikel 92 EF
Godkendelse af godtgørelse af afgifter ved udførsel til andre medlemsstater

For så vidt angår andre skatter end omsætningsafgifter, forbrugsafgifter og andre indirekte skatter kan fritagelse for afgiftsbetaling eller godtgørelse af afgifter ved udførsel til andre medlemsstater ikke ydes, og udligningsafgifter ved indførsel fra medlemsstater ikke pålægges, medmindre Rådet på forhånd med kvalificeret flertal og på Kommissionens forslag har godkendt de påtænkte foranstaltninger for en begrænset periode.

Artikel 93 EF
Procedure for vedtagelse af bestemmelser om harmonisering af indirekte skatter

Rådet, der træffer afgørelse med enstemmighed på forslag af Kommissionen og efter høring af Europa-Parlamentet og Det Økonomiske og Sociale Udvalg, vedtager bestemmelser om harmonisering af lovgivningerne vedrørende omsætningsafgifter, punktafgifter og andre indirekte skatter, i det omfang en sådan harmonisering er

nødvendig for at sikre det indre markeds oprettelse og funktion inden for den i artikel 14 fastsatte frist.

KAPITEL 3
TILNÆRMELSE AF LOVGIVNINGERNE

Artikel 94 EF
Procedure for vedtagelse af direktiver om harmonisering af medlemsstaternes love og bestemmelser med direkte indvirkning på det fælles markeds funktion

Rådet, der træffer afgørelse med enstemmighed på forslag af Kommissionen og efter høring af Europa-Parlamentet og Det Økonomiske og Sociale Udvalg, udsteder direktiver om indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes love og administrative bestemmelser, der direkte indvirker på det fælles markeds oprettelse eller funktion.

Artikel 95 EF
Procedure for vedtagelse af foranstaltninger om harmonisering af medlemsstaternes love og bestemmelser vedr. det fælles markeds oprettelse og funktion; miljøgaranti

1. Uanset artikel 94 og medmindre andet er bestemt i denne traktat, finder følgende bestemmelser anvendelse med henblik på virkeliggørelsen af de i artikel 14 fastsatte mål. Rådet, der træffer afgørelse efter fremgangsmåden i artikel 251 og efter høring af Det Økonomiske og Sociale Udvalg, vedtager de foranstaltninger med henblik på indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes love og administrative bestemmelser, der vedrører det indre markeds oprettelse og funktion.

2. Stk. 1 finder ikke anvendelse på fiskale bestemmelser, bestemmelser vedrørende den frie bevægelighed for personer og bestemmelser vedrørende ansattes rettigheder og interesser.

3. Kommissionens forslag i henhold til stk. 1 inden for sundhed, sikkerhed, miljøbeskyttelse og forbrugerbeskyttelse skal bygge på et højt beskyttelsesniveau under hensyntagen til navnlig enhver ny udvikling baseret på videnskabelige kendsgerninger. Inden for deres respektive kompetenceområder bestræber Europa-Parlamentet og Rådet sig også på at nå dette mål.

4. Hvis en medlemsstat, efter at Rådet eller Kommissionen har vedtaget en

harmoniseringsforanstaltning, finder det nødvendigt at opretholde nationale bestemmelser, som er begrundet i vigtige behov, hvortil der henvises i artikel 30, eller som vedrører miljøbeskyttelse eller beskyttelse af arbejdsmiljøet, giver den Kommissionen meddelelse om disse bestemmelser og om grundene til deres opretholdelse.

5. Når en medlemsstat endvidere med forbehold af stk. 4 og efter at Rådet eller Kommissionen har vedtaget en harmoniseringsforanstaltning, finder det nødvendigt at indføre nationale bestemmelser baseret på nyt videnskabeligt belæg vedrørende miljøbeskyttelse eller beskyttelse af arbejdsmiljøet på grund af et problem, der er specifikt for den pågældende medlemsstat, og som viser sig efter vedtagelsen af harmoniseringsforanstaltningen, giver den Kommissionen meddelelse om de påtænkte bestemmelser og om grundene til deres indførelse.

6. Kommissionen bekræfter eller forkaster inden seks måneder efter meddelelsen som omhandlet i stk. 4 og 5 de pågældende nationale bestemmelser efter at have konstateret, om de er et middel til vilkårlig forskelsbehandling eller en skjult begrænsning af samhandelen mellem medlemsstaterne, og om de udgør en hindring for det indre markeds funktion.

Hvis Kommissionen ikke har truffet nogen afgørelse inden for dette tidsrum betragtes de i stk. 4 og 5 omhandlede nationale bestemmelser som godkendt.

Hvis det er begrundet i spørgsmålets kompleksitet, og hvis der ikke foreligger risiko for menneskers sundhed, kan Kommissionen meddele den pågældende medlemsstat, at den i dette stykke omhandlede periode kan forlænges med en ny periode på indtil seks måneder.

7. Hvis en medlemsstat i medfør af stk. 6 bemyndiges til at opretholde eller indføre nationale bestemmelser, der er en undtagelse fra en harmoniseringsforanstaltning, undersøger Kommissionen omgående, om den skal foreslå en tilpasning af denne foranstaltning.

8. Hvis en medlemsstat rejser et specifikt problem vedrørende folkesundheden på et område, der har været omfattet af tidligere harmoniseringsforanstaltninger, underretter den Kommissionen, der omgående undersøger, om den skal foreslå Rådet passende foranstaltninger.

9. Uanset den i artikel 226 og 227 fastsatte fremgangsmåde kan Kommissionen eller en medlemsstat henvende sig direkte til Domstolen, hvis de finder, at en anden medlemsstat misbruger de i nærværende artikel fastsatte beføjelser.

10. De ovennævnte harmoniseringsforanstaltninger indeholder i de relevante tilfælde en beskyttelsesklausul, der bemyndiger medlemsstaterne til med en eller flere af de ikke-økonomiske begrundelser, der er nævnt i artikel 30, at træffe foreløbige foranstaltninger, der er undergivet en fællesskabskontrolprocedure.

Artikel 96 EF

Fjernelse af bestående forskelle som forvansker konkurrencevilkårene

Finder Kommissionen, at bestående forskelle i medlemsstaternes ved lov eller administrativt fastsatte bestemmelser forvansker konkurrencevilkårene på fællesmarkedet og derved fremkalder en fordrejning, som bør fjernes, holder den samråd med de pågældende medlemsstater herom.

Fører dette samråd ikke til en aftale, som fjerner den pågældende fordrejning, udsteder Rådet på forslag af Kommissionen med kvalificeret flertal de dertil nødvendige direktiver. Kommissionen og Rådet kan træffe alle andre formålstjenlige foranstaltninger, der har hjemmel i denne traktat.

Artikel 97 EF

Indførelse af nationale foranstaltninger som kan fordreje konkurrencevilkårene

1. Når der er grund til at frygte, at indførelse eller ændring af en ved lov eller administrativt fastsat bestemmelse fremkalder en fordrejning som nævnt i artikel 96, skal den medlemsstat, som vil gennemføre foranstaltningen, rådføre sig med Kommissionen. Efter samråd med medlemsstaterne henstiller Kommissionen til de pågældende stater at træffe formålstjenlige foranstaltninger med henblik på at undgå den omhandlede fordrejning.

2. Såfremt den medlemsstat, som vil indføre eller ændre nationale bestemmelser, ikke følger en henstilling, som Kommissionen har rettet til den, kan det ikke i medfør af artikel 96 kræves, at de øvrige medlemsstater ændrer deres nationale bestemmelser med henblik på at fjerne denne fordrejning. Fremkalder en medlemsstat, som ikke har taget hensyn til Kommissionens henstilling, en fordrejning udelukkende til egen skade, finder bestemmelserne i artikel 96 ikke anvendelse.

AFSNIT VII
DEN ØKONOMISKE OG MONETÆRE POLITIK

KAPITEL 1
DEN ØKONOMISKE POLITIK

Artikel 98 EF
Målsætninger for den økonomiske politik

Medlemsstaterne fører deres økonomiske politikker med henblik på at bidrage til virkeliggørelsen af Fællesskabets mål, som disse er fastlagt i artikel 2, og i forbindelse med de overordnede retningslinjer, der er nævnt i artikel 99, stk. 2. Medlemsstaterne og Fællesskabet handler i overensstemmelse med princippet om en åben markedsøkonomi med fri konkurrence, der fremmer en effektiv ressourceallokering, og i overensstemmelse med principperne i artikel 4.

Artikel 99 EF
Samordning af medlemsstaternes økonomiske politikker

1. Medlemsstaterne betragter deres økonomiske politikker som et spørgsmål af fælles interesse og samordner dem i Rådet i overensstemmelse med artikel 98.

2. Rådet, der træffer afgørelse med kvalificeret flertal på grundlag af en henstilling fra Kommissionen, udarbejder et udkast til de overordnede retningslinjer for medlemsstaternes og Fællesskabets økonomiske politikker og forelægger sine resultater for Det Europæiske Råd.

Det Europæiske Råd drøfter på grundlag af denne rapport fra Rådet en konklusion med hensyn til de overordnede retningslinjer for medlemsstaternes og Fællesskabets økonomiske politikker.

På grundlag af denne konklusion vedtager Rådet, der træffer afgørelse med kvalificeret flertal, en henstilling, hvori disse overordnede retningslinjer er fastlagt. Rådet underretter Europa-Parlamentet om sin henstilling.

3. For at sikre en snævrere samordning af de økonomiske politikker og en varig konvergens mellem medlemsstaternes økonomiske resultater skal Rådet på grundlag af rapporter fra Kommissionen overvåge den økonomiske udvikling i hver medlemsstat og i Fællesskabet samt de økonomiske politikkers overensstemmelse med de

overordnede retningslinjer, der er omhandlet i stk. 2, og regelmæssigt foretage en samlet bedømmelse.

Med henblik på denne multilaterale overvågning tilsender medlemsstaterne Kommissionen oplysning om vigtige foranstaltninger, som de har truffet inden for deres økonomiske politik, samt andre oplysninger, som de måtte finde nødvendige.

4. Viser det sig i forbindelse med den i stk. 3 nævnte fremgangsmåde, at en medlemsstats økonomiske politik ikke er i overensstemmelse med de overordnede retningslinjer, der er omhandlet i stk. 2, eller at der er risiko for, at den bringer Den Økonomiske og Monetære Unions rette virkemåde i fare, kan Rådet, der træffer afgørelse med kvalificeret flertal på grundlag af en henstilling fra Kommissionen, rette de nødvendige henstillinger til den pågældende medlemsstat. Rådet, der træffer afgørelse med kvalificeret flertal på forslag af Kommissionen, kan beslutte at offentliggøre sine henstillinger.

Formanden for Rådet og Kommissionen aflægger rapport til Europa-Parlamentet om resultaterne af den multilaterale overvågning. Formanden for Rådet kan opfordres til at give møde i Europa- Parlamentets kompetente udvalg, hvis Rådet har offentliggjort henstillingerne.

5. Rådet, der træffer afgørelse efter fremgangsmåden i artikel 252, kan vedtage nærmere bestemmelser for den multilaterale overvågningsprocedure, der er omhandlet i stk. 3 og 4 i nærværende artikel.

Artikel 100 EF
Vedtagelse af foranstaltninger i tilfælde af vanskeligheder i en medlemsstat

1. Med forbehold af de øvrige fremgangsmåder i denne traktat kan Rådet, der træffer afgørelse med kvalificeret flertal på forslag af Kommissionen, vedtage foranstaltninger, der er afpasset efter den økonomiske situation, navnlig hvis der opstår alvorlige forsyningsvanskeligheder med hensyn til visse produkter.

2. I tilfælde af vanskeligheder eller alvorlig risiko for store vanskeligheder i en medlemsstat som følge af naturkatastrofer eller usædvanlige begivenheder, som den ikke selv er herre over, kan Rådet, der træffer afgørelse med kvalificeret flertal på forslag af Kommissionen, på bestemte betingelser yde den pågældende medlemsstat finansiel støtte fra Fællesskabet. Formanden for Rådet underretter Europa-Parlamentet om den afgørelse, der er truffet.

Artikel 101 EF

Forbud mod overtræk i nationale centralbanker

1. Det er ECB og medlemsstaternes centralbanker, i det følgende benævnt »de nationale centralbanker«, forbudt at give fællesskabsinstitutioner eller -organer, centralregeringer, regionale, lokale eller andre offentlige myndigheder, andre organer inden for den offentlige sektor eller offentlige foretagender i medlemsstaterne mulighed for at foretage overtræk eller at yde dem andre former for kreditfaciliteter, og det samme gælder ECB's og de nationale centralbankers køb af gældsinstrumenter direkte fra disse.

2. Bestemmelserne i stk. 1 gælder ikke for offentligt ejede kreditinstitutter, som i forbindelse med forsyningen med reserver fra centralbankernes side skal have samme behandling af de nationale centralbanker og ECB som private kreditinstitutter.

Artikel 102 EF

Forbud mod privilegeret adgang til finansiering

1. Enhver foranstaltning, der ikke er baseret på tilsynsmæssige hensyn, og hvorved der gives fællesskabsinstitutioner eller -organer, centralregeringer, regionale, lokale eller andre offentlige myndigheder, andre organer inden for den offentlige sektor eller offentlige foretagender i medlemsstaterne privilegeret adgang til finansielle institutioner, er forbudt.

2. Rådet, der træffer afgørelse efter fremgangsmåden i artikel 252, skal inden den 1. januar 1994 fastlægge definitioner for gennemførelsen af det forbud, der er omhandlet i stk. 1.

Artikel 103 EF

Forbud mod hæftelse for medlemsstaternes gæld

1. Fællesskabet hæfter ikke for og må heller ikke påtage sig forpligtelser indgået af centralregeringer, regionale, lokale eller andre offentlige myndigheder, andre organer inden for den offentlige sektor eller offentlige foretagender i en medlemsstat, idet dette dog ikke gælder for gensidige finansielle garantier for gennemførelsen af et bestemt projekt i fællesskab. En medlemsstat hæfter ikke for og påtager sig ikke forpligtelser indgået af centralregeringer, regionale, lokale eller andre offentlige myndigheder, andre organer inden for den offentlige sektor eller offentlige foretagender i en anden medlemsstat, idet dette dog ikke gælder for gensidige finansielle garantier for gennemførelsen af et bestemt projekt i fællesskab.

2. Om nødvendigt kan Rådet, der træffer afgørelse efter fremgangsmåden i artikel 252, fastlægge definitioner med henblik på gennemførelsen af de forbud, der er omhandlet i artikel 101 og i nærværende artikel.

Artikel 104 EF
Overvågning og sanktioner vedr. uforholdsmæssigt store offentlige underskud

1. Medlemsstaterne skal undgå uforholdsmæssigt store offentlige underskud.

2. Kommissionen overvåger udviklingen i medlemsstaternes budgetsituation og i deres offentlige gæld med henblik på at identificere alvorlige fejl. Den skal navnlig undersøge, om budgetdisciplinen overholdes på grundlag af følgende to kriterier:

a) hvorvidt den procentdel, som det forventede eller faktiske offentlige underskud udgør af bruttonationalproduktet, overstiger en given referenceværdi, medmindre

— denne procentdel er faldet væsentligt og vedvarende og har nået et niveau, der ligger tæt på referenceværdien

— eller overskridelsen af referenceværdien kun er exceptionel og midlertidig, og nævnte procentdel fortsat ligger tæt på referenceværdien

b) hvorvidt den procentdel, som den offentlige gæld udgør af bruttonationalproduktet, overstiger en given referenceværdi, medmindre denne procentdel mindskes tilstrækkeligt og nærmer sig referenceværdien med en tilfredsstillende hastighed.

Referenceværdierne er fastsat i den protokol om proceduren i forbindelse med uforholdsmæssigt store underskud, der er knyttet som bilag til denne traktat.

3. Hvis en medlemsstat ikke opfylder kravene i forbindelse med et af eller begge disse kriterier, udarbejder Kommissionen en rapport. I Kommissionens rapport tages der ligeledes hensyn til, om det offentlige underskud overstiger de offentlige investeringsudgifter, samt til alle andre relevante forhold, herunder medlemsstatens økonomiske og budgetmæssige situation på mellemlang sigt.

Kommissionen kan ligeledes udarbejde en rapport, hvis den, selv om kravene efter kriterierne er opfyldt, er af den opfattelse, at der er risiko for et uforholdsmæssigt stort underskud i en medlemsstat.

4. Det i artikel 114 omhandlede udvalg afgiver udtalelse om Kommissionens rapport.

5. Hvis Kommissionen finder, at der er eller kan opstå et uforholdsmæssigt stort underskud i en medlemsstat, skal den afgive en udtalelse til Rådet.

6. Rådet, der træffer afgørelse med kvalificeret flertal på grundlag af en henstilling fra Kommissionen og under hensyntagen til de bemærkninger, som den pågældende

medlemsstat måtte ønske at fremsætte, fastslår efter en generel vurdering, om der foreligger et uforholdsmæssigt stort underskud.

7. Fastslås det i henhold til stk. 6, at der foreligger et uforholdsmæssigt stort underskud, retter Rådet henstillinger til den pågældende medlemsstat med henblik på at bringe denne situation til ophør inden for en given frist. Disse henstillinger offentliggøres ikke, jf. dog stk. 8.

8. Konstaterer Rådet, at dets henstillinger ikke er fulgt op af virkningsfulde foranstaltninger inden for den fastsatte frist, kan det offentliggøre sine henstillinger.

9. Undlader en medlemsstat fortsat at efterkomme Rådets henstillinger, kan Rådet beslutte at pålægge medlemsstaten inden for en bestemt frist at træffe foranstaltninger til den nedbringelse af underskuddet, som Rådet skønner nødvendig for at rette op på situationen.

I et sådant tilfælde kan Rådet anmode den pågældende medlemsstat om at forelægge rapporter i henhold til en bestemt tidsplan for at undersøge denne medlemsstats tilpasningsbestræbelser.

10. Den i artikel 226 og 227 fastsatte klageret kan ikke udøves i forbindelse med stk. 1-9 i nærværende artikel.

11. Så længe en medlemsstat ikke efterkommer en beslutning, der er truffet i overensstemmelse med stk. 9, kan Rådet beslutte at anvende eller forstærke, alt efter situationen, en eller flere af følgende foranstaltninger:

— kræve, at den pågældende medlemsstat offentliggør yderligere oplysninger, der skal specificeres af Rådet, før den udsteder obligationer og andre værdipapirer

— opfordre Den Europæiske Investeringsbank til at tage sin udlånspolitik over for den pågældende medlemsstat op til fornyet overvejelse

— kræve, at den pågældende medlemsstat deponerer et ikke-rentebærende beløb af en passende størrelse hos Fællesskabet, indtil det uforholdsmæssigt store underskud efter Rådets opfattelse er blevet korrigeret

— pålægge bod af en passende størrelse.

Formanden for Rådet underretter Europa-Parlamentet om de afgørelser, der er truffet.

12. Rådet ophæver nogle af eller alle sine afgørelser som omhandlet i stk. 6-9 og stk. 11, i det omfang det uforholdsmæssigt store underskud i den pågældende medlemsstat efter Rådets opfattelse er blevet korrigeret. Hvis Rådet tidligere er frem-

kommet med offentlige henstillinger, fremsætter det, så snart afgørelsen efter stk. 8 er ophævet, en offentlig erklæring om, at der ikke længere er et uforholdsmæssigt stort underskud i den pågældende medlemsstat.

13. Når Rådet træffer de i stk. 7-9 og stk. 11 og 12 nævnte afgørelser, træffer det afgørelse på grundlag af en henstilling fra Kommissionen med et flertal på to tredjedele af sine medlemmers stemmer som vægtet i henhold til artikel 205, stk. 2, idet stemmer afgivet af den berørte medlemsstat dog ikke medregnes.

14. Den protokol om proceduren i forbindelse med uforholdsmæssigt store underskud, der er knyttet som bilag til denne traktat, indeholder yderligere bestemmelser vedrørende gennemførelsen af den procedure, der er beskrevet i denne artikel.

Rådet, der træffer afgørelse med enstemmighed på forslag af Kommissionen og efter høring af Europa-Parlamentet og ECB, vedtager passende bestemmelser, som derefter erstatter ovennævnte protokol.

Med forbehold af de øvrige bestemmelser i dette stykke fastsætter Rådet, der træffer afgørelse med kvalificeret flertal på forslag af Kommissionen og efter høring af Europa-Parlamentet, inden den 1. januar 1994 de nærmere regler og definitioner for anvendelsen af bestemmelserne i nævnte protokol.

KAPITEL 2
DEN MONETÆRE POLITIK

Artikel 105 EF
ESCB's opgaver, prisstabilitet, høring af ECB

1. Hovedmålet for ESCB er at fastholde prisstabilitet. Uden at målsætningen om prisstabilitet derved berøres, støtter ESCB de generelle økonomiske politikker i Fællesskabet med henblik på at bidrage til gennemførelsen af Fællesskabets mål som fastsat i artikel 2. ESCB handler i overensstemmelse med princippet om en åben markedsøkonomi med fri konkurrence, som fremmer en effektiv ressourceallokering, og i overensstemmelse med principperne i artikel 4.

2. De grundlæggende opgaver, der skal udføres af ESCB, er:

— at formulere og gennemføre Fællesskabets monetære politik

— at foretage transaktioner i udenlandsk valuta i overensstemmelse med bestemmelserne i artikel 111

— at besidde og forvalte medlemsstaternes officielle valutareserver

— at fremme betalingssystemernes smidige funktion.

3. Stk. 2, tredje led, berører ikke medlemsstaternes regeringers besiddelse og forvaltning af arbejdsbeholdninger i udenlandske valutaer.

4. ECB skal høres

— om ethvert forslag til fællesskabsretsakt inden for dens kompetenceområder

— af de nationale myndigheder om ethvert udkast til retsforskrift inden for dens kompetenceområder, men inden for de rammer og på de betingelser, der fastsættes af Rådet efter fremgangsmåden i 107, stk. 6.

— ECB kan forelægge udtalelser for de relevante fællesskabsinstitutioner eller -organer eller nationale myndigheder om spørgsmål inden for dens kompetenceområder.

5. ESCB bidrager til en smidig gennemførelse af de kompetente myndigheders politikker vedrørende tilsyn med kreditinstitutter og det finansielle systems stabilitet.

6. Rådet, der træffer afgørelse med enstemmighed på forslag af Kommissionen og efter høring af ECB samt efter samstemmende udtalelse fra Europa-Parlamentet, kan overdrage ECB specifikke opgaver i forbindelse med politikker vedrørende tilsyn med kreditinstitutter og andre finansielle institutioner bortset fra forsikringsselskaber.

Artikel 106 EF
Udstedelse af pengesedler og mønter

1. ECB har eneret til at bemyndige udstedelse af pengesedler i Fællesskabet. ECB og de nationale centralbanker kan udstede pengesedler. De pengesedler, der udstedes af ECB og de nationale centralbanker, er de eneste, der har status som lovlige betalingsmidler i Fællesskabet.

2. Medlemsstaterne kan udstede mønter med forbehold af ECB's godkendelse af omfanget heraf. Rådet, der træffer afgørelse efter fremgangsmåden i artikel 252 og efter høring af ECB, kan vedtage foranstaltninger med henblik på at harmonisere den pålydende værdi og de tekniske specifikationer for alle mønter, som er bestemt til at sættes i omløb, i den udstrækning det er nødvendigt af hensyn til mønternes smidige omløb i Fællesskabet.

Artikel 107 EF
ESCB's organisation, ESCB-statutten

1. ESCB består af ECB og de nationale centralbanker.

2. ECB har status som juridisk person.

3. ESCB styres af ECB's besluttende organer, som er Styrelsesrådet og direktionen.

4. ESCB-statutten er nedfældet i en protokol, der er knyttet som bilag til denne traktat.

5. Artikel 5.1, 5.2, 5.3, 17, 18, 19.1, 22, 23, 24, 26, 32.2, 32.3, 32.4, 32.6, 33.1.a) og 36 i ESCB-statutten kan ændres af Rådet, der enten træffer afgørelse med kvalificeret flertal på grundlag af en henstilling fra ECB og efter høring af Kommissionen eller med enstemmighed på forslag af Kommissionen og efter høring af ECB. I hvert tilfælde skal der indhentes samstemmende udtalelse fra Europa-Parlamentet.

6. Rådet, der træffer afgørelse med kvalificeret flertal enten på forslag af Kommissionen og efter høring af Europa-Parlamentet og ECB eller på grundlag af en henstilling fra ECB og efter høring af Europa-Parlamentet og Kommissionen, vedtager de bestemmelser, der er nævnt i artikel 4, 5.4, 19.2, 20, 28.1, 29.2, 30.4 og 34.3 i ESCB-statutten.

Artikel 108 EF
ECB og de nationale centralbankers uafhængighed

Under udøvelsen af de beføjelser og gennemførelsen af de opgaver og pligter, som de har fået pålagt ved denne traktat og ESCB-statutten, må hverken ECB, de nationale centralbanker eller medlemmerne af disses besluttende organer søge eller modtage instrukser fra fællesskabsinstitutioner eller -organer, fra medlemsstaternes regeringer eller fra nogen anden side. Fællesskabets institutioner og organer samt medlemsstaternes regeringer forpligter sig til at respektere dette princip og til ikke at søge at øve indflydelse på, hvordan medlemmerne af ECB's eller af de nationale centralbankers besluttende organer udfører deres opgaver.

Artikel 109 EF
Medlemsstaternes lovgivning om nationale centralbanker

Senest på tidspunktet for oprettelsen af ESCB sørger hver medlemsstat for, at dens nationale lovgivning, herunder statutterne for dens nationale centralbank, er forenelig med denne traktat og ESCB-statutten.

Artikel 110 EF
ECB's opgaver

1. Med henblik på at udføre de opgaver, der er pålagt ESCB, skal ECB i overensstemmelse med bestemmelserne i denne traktat og på de betingelser, der er fastsat i ESCB-statutten:

— udstede forordninger i det omfang, det er nødvendigt for at gennemføre de opgaver, der er fastlagt i artikel 3.1, første led, og i artikel 19.1, 22 eller 25.2 i ESCB-statutten, samt i tilfælde, der fastsættes i de retsakter vedtaget af Rådet, der er nævnt i artikel 107, stk. 6

— vedtage de beslutninger, der er nødvendige for at udføre de opgaver, der er pålagt ESCB efter denne traktat og ESCB-statutten

— rette henstillinger og afgive udtalelser.

2. En forordning er almengyldig. Den er bindende i alle enkeltheder og gælder umiddelbart i hver medlemsstat.

Henstillinger og udtalelser er ikke bindende.

En beslutning er bindende i alle enkeltheder for dem, den angiver at være rettet til.

Artikel 253, 254 og 256 gælder for forordninger og beslutninger vedtaget af ECB.

ECB kan beslutte at offentliggøre sine beslutninger, henstillinger og udtalelser.

3. Inden for de grænser og på de vilkår, der vedtages af Rådet efter fremgangsmåden i artikel 107, stk. 6, skal ECB være berettiget til at pålægge foretagender bøder eller tvangsbøder i tilfælde af manglende opfyldelse af forpligtelser i henhold til dens forordninger og beslutninger.

Artikel 111 EF
Internationale aftaler om valutakurser i valutakurspolitik

1. Uanset artikel 300 kan Rådet, der træffer afgørelse med enstemmighed på grundlag af en henstilling fra ECB eller Kommissionen og efter høring af ECB, hvor det tilstræbes at opnå en konsensus, der er i overensstemmelse med målsætningen om prisstabilitet, efter høring af Europa-Parlamentet, i overensstemmelse med fremgangsmåden i stk. 3 for de der nævnte arrangementer indgå formelle aftaler om et valutakurssystem for ecuen over for ikke-fællesskabsvalutaer. Rådet, der træffer afgørelse med kvalificeret flertal på grundlag af en henstilling fra ECB eller Kommissionen og efter høring af ECB, hvor det tilstræbes at opnå en konsensus, der er i overensstemmelse med målsætningen om prisstabilitet, kan vedtage, ændre eller

ophæve centralkurserne for ecuen inden for valutakurssystemet. Formanden for Rådet underretter Europa-Parlamentet om enhver vedtagelse, ændring eller ophævelse af centralkurserne for ecuen.

2. Såfremt der ikke findes noget valutakurssystem i forhold til en eller flere ikke-fællesskabsvalutaer som nævnt i stk. 1, kan Rådet, der træffer afgørelse med kvalificeret flertal enten på grundlag af en henstilling fra Kommissionen og efter høring af ECB eller på grundlag af en henstilling fra ECB, udarbejde generelle retningslinjer for valutakurspolitikken i forhold til disse valutaer. Disse generelle retningslinjer berører ikke ESCB's hovedmålsætning om at fastholde prisstabilitet.

3. Såfremt Fællesskabet skal forhandle aftaler om monetære spørgsmål eller spørgsmål vedrørende valutakursordninger med en eller flere stater eller internationale organisationer, fastlægger Rådet, der træffer afgørelse med kvalificeret flertal på grundlag af en henstilling fra Kommissionen og efter høring af ECB, uanset artikel 300 arrangementer for forhandling og indgåelse af sådanne aftaler. Disse arrangementer skal sikre, at Fællesskabet udtrykker én enkelt holdning. Kommissionen tilknyttes forhandlingerne fuldt ud.

Aftaler, der er indgået i henhold til dette stykke, er bindende for Fællesskabets institutioner, ECB og medlemsstaterne.

4. Med forbehold af stk. 1 skal Rådet, der træffer afgørelse med kvalificeret flertal på forslag af Kommissionen og efter høring af ECB, fastlægge Fællesskabets holdning på internationalt plan i forbindelse med spørgsmål af særlig interesse for Den Økonomiske og Monetære Union samt fastlægge dets repræsentation under overholdelse af den kompetencefordeling, der er fastsat i artikel 99 og 105.

5. Med forbehold af Fællesskabets kompetence og Fællesskabets aftaler for så vidt angår Den Økonomiske og Monetære Union, kan medlemsstaterne forhandle i internationale organer og indgå internationale aftaler.

KAPITEL 3
BESTEMMELSER VEDRØRENDE INSTITUTIONERNE

Artikel 112 EF
ECB's styrelsesråd

1. ECB's Styrelsesråd består af medlemmerne af ECB's direktion og cheferne for de nationale centralbanker.

2. a) Direktionen består af formanden, næstformanden og fire andre medlem mer.

b) Formanden og næstformanden samt de øvrige medlemmer af direktionen udnævnes blandt personer, som er værdige i almindeligt omdømme, og som har professionel erfaring i monetære forhold eller i bankvæsen, efter fælles overenskomst mellem medlemsstaternes regeringer på stats- eller regeringschefsniveau, på grundlag af en indstilling fra Rådet, efter høring af Europa-Parlamentet og Styrelsesrådet for ECB.

Deres embedsperiode er på 8 år, og mandatet kan ikke fornyes.

Kun statsborgere i medlemsstaterne kan være medlemmer af direktionen.

Artikel 113 EF
Deltagelse i ECB's og Rådets møder

1. Formanden for Rådet og et medlem af Kommissionen kan uden stemmeret deltage i møderne i ECB's Styrelsesråd.

Formanden for Rådet kan fremsætte forslag til drøftelse i ECB's Styrelsesråd.

2. Formanden for ECB opfordres til at deltage i Rådets møder, når dette behandler spørgsmål vedrørende ESCB's mål og opgaver.

3. ECB fremsender en årsberetning om ESCB's aktiviteter og om den monetære politik i det foregående og det indeværende år til Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen og også til Det Europæiske Råd. Formanden for ECB forelægger beretningen for Rådet og for Europa-Parlamentet, som kan foranstalte en generel drøftelse på grundlag heraf.

Formanden for ECB og de øvrige medlemmer af direktionen kan på anmodning af Europa-Parlamentet eller på eget initiativ høres af Europa-Parlamentets kompetente udvalg.

Artikel 114 EF
Oprettelse af Det Økonomiske og Finansielle Udvalg

1. Med henblik på at fremme en samordning af medlemsstaternes politik i det fulde omfang, der er nødvendigt for det indre markeds funktion, oprettes der et rådgivende Monetært Udvalg.

Udvalget har til opgave:

— at følge medlemsstaternes og Fællesskabets monetære og finansielle situation samt medlemsstaternes almindelige betalingssystemer og at aflægge regelmæssige beretninger herom til Rådet og Kommissionen

— at afgive udtalelser, enten på opfordring af Rådet eller Kommissionen eller på eget initiativ, til brug for disse institutioner

— med forbehold af artikel 207 at bidrage til forberedelsen af Rådets arbejde som nævnt i artikel 59, 60, artikel 99, stk. 2, 3, 4 og 5, artikel 100, 102, 103, 104, artikel 116, stk. 2, artikel 117, stk. 6, artikel 119, 120, artikel 121, stk. 2, og artikel 122, stk. 1

— mindst en gang om året at undersøge situationen med hensyn til kapitalbevægelser og friheden til at foretage betalinger, som den følger af anvendelsen af denne traktat og af Rådets foranstaltninger; undersøgelsen skal omfatte alle foranstaltninger vedrørende kapitalbevægelser og betalinger; udvalget aflægger beretning til Kommissionen og Rådet om resultaterne af denne undersøgelse.

Medlemsstaterne og Kommissionen udnævner hver to medlemmer af Det Monetære Udvalg.

2. Ved indledningen af tredje fase oprettes der et Økonomisk og Finansielt Udvalg. Det Monetære Udvalg, der er omhandlet i stk. 1, opløses.

Det Økonomiske og Finansielle Udvalg har til opgave:

— at afgive udtalelser, enten på opfordring af Rådet eller Kommissionen eller på eget initiativ, til brug for disse institutioner

— at følge medlemsstaternes og Fællesskabets økonomiske og finansielle situation og aflægge regelmæssige beretninger herom til Rådet og Kommissionen, især om de finansielle forbindelser med tredjelande og internationale institutioner

— med forbehold af artikel 207 at bidrage til forberedelsen af Rådets arbejde som nævnt i artikel 59, 60, artikel 99, stk. 2-5, artikel 100, 102, 103, 104, artikel 105, stk. 6, artikel 106, stk. 2, artikel 107, stk. 5 og 6, artikel 111, 119, artikel 120, stk. 2 og 3, artikel 122, stk. 2, og artikel 123, stk. 4 og 5, og at udføre andre rådgivende og forberedende opgaver, som Rådet har pålagt det

— mindst en gang om året at undersøge situationen med hensyn til kapitalbevægelser og friheden til at foretage betalinger, som den følger af anvendelsen af traktaten og af Rådets foranstaltninger; undersøgelsen skal omfatte alle foranstaltninger vedrørende kapitalbevægelser og betalinger; udvalget

aflægger beretning til Kommissionen og Rådet om resultaterne af denne undersøgelse.

Medlemsstaterne, Kommissionen og ECB udnævner hver højst to medlemmer af udvalget.

3. Rådet, der træffer afgørelse med kvalificeret flertal på forslag af Kommissionen og efter høring af ECB og det i denne artikel omhandlede udvalg, fastlægger nærmere bestemmelser for sammensætningen af Det Økonomiske og Finansielle Udvalg. Formanden for Rådet underretter Europa-Parlamentet om den pågældende afgørelse.

4. Ud over de opgaver, der er anført i stk. 2, følger udvalget, såfremt og så længe der findes medlemsstater med en dispensation som nævnt i artikel 122 og 123, disse medlemsstaters monetære og finansielle situation samt deres generelle betalingssystem og aflægger regelmæssige beretninger herom til Rådet og Kommissionen.

Artikel 115 EF
Henstillinger og forslag vedr. art. 99, stk. 4

For så vidt angår spørgsmål, der falder ind under anvendelsesområdet for artikel 99, stk. 4, artikel 104, bortset fra stk. 14, artikel 111, 121, 122 og 123, stk. 4 og 5, kan Rådet eller en medlemsstat anmode Kommissionen om, alt efter tilfældet, at fremsætte en henstilling eller et forslag. Kommissionen behandler sådanne anmodninger og forelægger straks Rådet sine konklusioner.

KAPITEL 4
OVERGANGSBESTEMMELSER

Artikel 116 EF
Anden fase af ØMU'en, 1. januar 1994

1. Anden fase i gennemførelsen af Den Økonomiske og Monetære Union begynder den 1. januar 1994.

2. Inden denne dato

a) skal hver medlemsstat:

— om nødvendigt træffe passende foranstaltninger til at efterleve forbuddene i artikel 56 og i artikel 101 og artikel 102, stk. 1

— om fornødent, med henblik på at muliggøre den i litra b) nævnte vurdering, vedtage flerårige programmer med det formål at sikre den vedvarende konvergens, der er nødvendig for gennemførelsen af Den Økonomiske og Monetære Union, navnlig for så vidt angår prisstabilitet og sunde offentlige finanser

b) skal Rådet på grundlag af en rapport fra Kommissionen vurdere de fremskridt, der er gjort med hensyn til den økonomiske og monetære konvergens, især for så vidt angår prisstabilitet og sunde offentlige finanser, og de fremskridt, der er gjort med hensyn til gennemførelsen af fællesskabsbestemmelserne om det indre marked.

3. Bestemmelserne i artikel 101, artikel 102, stk. 1, artikel 103, stk. 1, og artikel 104, bortset fra stk. 1, 9, 11 og 14, finder anvendelse fra begyndelsen af anden fase.

Bestemmelserne i artikel 100, stk. 2, artikel 104, stk. 1, 9 og 11, artikel 105, 106, 108, 111, 112, 113 samt artikel 114, stk. 2 og 4, finder anvendelse fra begyndelsen af tredje fase.

4. I anden fase skal medlemsstaterne bestræbe sig på at undgå uforholdsmæssigt store offentlige underskud.

5. Under anden fase skal hver medlemsstat i givet fald indlede den proces, der skal føre frem til dens centralbanks uafhængighed i overensstemmelse med bestemmelserne i artikel 109.

Artikel 117 EF

Oprettelse af Det Europæiske Monetære Institut (EMI)

1. Ved indledningen af anden fase oprettes Det Europæiske Monetære Institut, i det følgende benævnt »EMI«, og det påbegynder sit virke; det har status som juridisk person og ledes og forvaltes af et råd, der består af en formand og cheferne for de nationale centralbanker, idet en af disse chefer skal være næstformand.

Formanden udnævnes ved fælles overenskomst mellem medlemsstaternes regeringer på stats- og regeringschefsniveau på grundlag af en indstilling fra Rådet for EMI og efter høring af Europa-Parlamentet og Rådet. Formanden udvælges blandt personer, som er værdige i almindeligt omdømme og har professionel erfaring i monetære forhold eller i bankvæsen. Kun statsborgere i medlemsstaterne kan være formand for EMI. Rådet for EMI udnævner næstformanden.

Statutten for EMI fastsættes i en protokol, der knyttes som bilag til denne traktat.

2. EMI har til opgave at

— styrke samarbejdet mellem medlemsstaternes centralbanker

— styrke samordningen af medlemsstaternes monetære politik med henblik på at sikre prisstabilitet

— overvåge det europæiske monetære systems funktion

— afholde konsultationer vedrørende spørgsmål, der falder ind under de nationale centralbankers kompetence, og som berører de finansielle institutioners og markeders stabilitet

— overtage opgaverne fra Den Europæiske Fond for Monetært Samarbejde, som opløses; de nærmere bestemmelser for opløsningen fastsættes i statutten for EMI

— lette anvendelsen af ecuen og overvåge dens udvikling, herunder om ecu-clearingsystemet fungerer smidigt.

3. Som forberedelse til tredje fase skal EMI

— forberede de instrumenter og procedurer, der er nødvendige for at føre en fælles monetær politik i tredje fase

— hvor det er nødvendigt fremme harmoniseringen af de regler og den praksis, der gælder for indsamling, udarbejdelse og udgivelse af statistikker inden for dets kompetenceområde

— forberede regler for transaktioner, som skal udføres af de nationale centralbanker inden for rammerne af ESCB

— fremme effektiviteten af grænseoverskridende betalinger

— føre tilsyn med den tekniske forberedelse af ecu-sedler.

Senest den 31. december 1996 skal EMI fastlægge de vedtægtsmæssige, organisationsmæssige og logistiske rammer, der er nødvendige for, at ESCB kan udføre sine opgaver i tredje fase. Disse rammer forelægges ECB til afgørelse på datoen for dennes oprettelse.

4. EMI, der træffer afgørelse med et flertal på to tredjedele af medlemmerne af dets Råd, kan

— afgive udtalelser eller rette henstillinger vedrørende det generelle sigte for penge- og valutakurspolitikken samt de dertil knyttede foranstaltninger, som hver medlemsstat har indført

— rette udtalelser eller henstillinger til regeringerne og til Rådet vedrørende politikker, som vil kunne påvirke Fællesskabets monetære situation indadtil og udadtil, og navnlig det europæiske monetære systems funktion

— rette henstillinger til medlemsstaternes monetære myndigheder vedrørende varetagelsen af deres monetære politik.

5. EMI kan efter enstemmig afgørelse beslutte at offentliggøre sine udtalelser og henstillinger.

6. EMI høres af Rådet om ethvert forslag til fællesskabsretsakt inden for dets kompetenceområde.

Inden for de rammer og på de betingelser, der fastsættes af Rådet, som træffer afgørelse med kvalificeret flertal på forslag af Kommissionen og efter høring af Europa-Parlamentet og EMI, høres EMI af myndighederne i medlemsstaterne om ethvert udkast til retsforskrift inden for dets kompetenceområde.

7. Rådet, der træffer afgørelse med enstemmighed på forslag af Kommissionen og efter høring af Europa-Parlamentet og EMI, kan overdrage EMI andre opgaver med henblik på forberedelsen af tredje fase.

8. I de tilfælde, hvor ECB ifølge denne traktat har en rådgivende funktion, skal henvisninger til ECB i tiden indtil oprettelsen af ECB forstås som henvisninger til EMI.

9. I anden fase forstås udtrykket ECB, som anvendt i artikel 230, 232, 233, 234, 237 og 288, som EMI.

Artikel 118 EF
Ecu-kurvens sammensætning

Ecu-kurvens valutasammensætning ændres ikke.

Fra indledningen af tredje fase er ECU'ens værdi uigenkaldeligt fastlåst i overensstemmelse med bestemmelserne i artikel 123, stk. 4.

Artikel 119 EF
En medlemsstats vanskeligheder mht. sin betalingsbalance

1. I tilfælde af, at en medlemsstat har vanskeligheder eller alvorligt trues af vanskeligheder med hensyn til sin betalingsbalance, enten som følge af uligevægt på dens globale betalingsbalance eller som følge af arten af den valuta, den råder over, og navnlig når disse vanskeligheder vil kunne bringe det fælles markeds funktion eller den gradvise virkeliggørelse af den fælles handelspolitik i fare, indleder Kommissionen straks en undersøgelse af situationen i den pågældende stat og af de for-

anstaltninger, som denne har truffet eller kan træffe i henhold til bestemmelserne i denne traktat under anvendelse af alle til rådighed stående midler. Kommissionen angiver de foranstaltninger, som den henstiller til den pågældende stat at træffe.

Såfremt de af en medlemsstat trufne forholdsregler og de af Kommissionen foreslåede foranstaltninger viser sig utilstrækkelige til at afhjælpe de opståede eller truende vanskeligheder, skal Kommissionen efter at have indhentet udtalelse fra det i artikel 114 nævnte udvalg rette henstilling til Rådet om gensidig bistandsydelse og passende former herfor.

Kommissionen holder regelmæssigt Rådet underrettet om situationen og dens udvikling.

2. Rådet træffer med kvalificeret flertal afgørelse om ydelse af gensidig bistand; det udsteder direktiver eller vedtager beslutninger, som fastlægger vilkårene for og den nærmere udformning af denne bistand. Den gensidige bistand kan især gå ud på:

a) fælles optræden over for andre internationale organisationer, til hvilke medlemsstaterne kan henvende sig

b) foranstaltninger, som er nødvendige for at undgå omlægninger i samhandelen, når den stat, der er i vanskeligheder, opretholder eller genindfører kvantitative restriktioner over for tredjelande

c) ydelse af kreditter i begrænset omfang fra de øvrige medlemsstater under forbehold af deres samtykke.

3. Godkender Rådet ikke den gensidige bistand, hvorom Kommissionen har rettet henstilling, eller er den ydede bistand og de trufne foranstaltninger utilstrækkelige, bemyndiger Kommissionen den stat, der er i vanskeligheder, til at træffe beskyttelsesforanstaltninger på de vilkår og i den nærmere udformning, som Kommissionen fastsætter.

Rådet kan med kvalificeret flertal tilbagekalde denne bemyndigelse og ændre vilkårene for og udformningen af beskyttelsesforanstaltningerne.

4. Denne artikel finder ikke længere anvendelse fra begyndelsen af tredje fase, jf. dog artikel 122, stk. 6.

Artikel 120 EF
Beskyttelsesforanstaltninger ved pludselig betalingsbalancekrise

1. Opstår der en pludselig betalingsbalancekrise, og træffes der ikke omgående beslutning i henhold til artikel 119, stk. 2, kan den pågældende medlemsstat i fore-

byggende øjemed træffe de nødvendige beskyttelsesforanstaltninger. Disse foranstaltninger skal medføre mindst mulig forstyrrelse i det fælles markeds funktion og må ikke gå ud over, hvad der er absolut nødvendigt for at afhjælpe de pludseligt opståede vanskeligheder.

2. Kommissionen og de øvrige medlemsstater skal underrettes om disse beskyttelsesforanstaltninger senest ved deres ikrafttræden. Kommissionen kan anbefale Rådet, at der ydes gensidig bistand i henhold til artikel 119.

3. Efter udtalelse fra Kommissionen og høring af det i artikel 114 nævnte udvalg kan Rådet med kvalificeret flertal beslutte, at den pågældende stat skal ændre, udsætte eller ophæve ovennævnte beskyttelsesforanstaltninger.

4. Denne artikel finder ikke længere anvendelse fra begyndelsen af tredje fase, jf. dog artikel 122, stk. 6.

Artikel 121 EF
Beretning om medlemsstaternes opfyldelse af forpligtelserne vedr. ØMU'en

1. Kommissionen og EMI aflægger beretning til Rådet om medlemsstaternes opfyldelse af deres forpligtelser med hensyn til virkeliggørelsen af Den Økonomiske og Monetære Union. Disse beretninger skal omfatte en undersøgelse af, hvorvidt hver medlemsstats nationale lovgivning, herunder den nationale centralbanks statut, er forenelig med artikel 108 og 109 i denne traktat, samt med ESCB-statutten. I beretningerne skal det ligeledes undersøges, om der er opnået en høj grad af vedvarende konvergens ved, at hver medlemsstat har opfyldt følgende kriterier:

— en høj grad af prisstabilitet; dette vil fremgå af en inflationstakt, som ligger tæt op ad inflationstakten i de højst tre medlemsstater, der har nået de bedste resultater med hensyn til prisstabilitet

— holdbare offentlige finanser; dette vil fremgå af, at medlemsstaten har opnået en offentlig budgetstilling, der ikke udviser et uforholdsmæssigt stort underskud som fastslået i henhold til artikel 104, stk. 6

— overholdelse af de normale udsvingsmargener i det europæiske monetære systems valutakursmekanisme i mindst to år uden devaluering over for andre medlemsstaters valutaer

— den varige karakter af den konvergens, medlemsstaten har opnået, samt af dens deltagelse i det europæiske monetære systems valutakursmekanisme, som afspejlet i de langfristede rentesatser.

De fire kriterier, der er nævnt i dette stykke, og de relevante tidsrum, de skal overholdes i, er præciseret nærmere i en protokol, der er knyttet som bilag til denne traktat. Kommissionens og EMI's beretninger skal også omhandle ecuens udvikling, resultaterne af markedsintegrationen, situationen for og udviklingen i betalingsbalancens løbende poster og en redegørelse for udviklingen i enhedslønomkostningerne og andre prisindeks.

2. På grundlag af disse beretninger vurderer Rådet med kvalificeret flertal efter henstilling fra Kommissionen,

— om hver enkelt medlemsstat opfylder de nødvendige betingelser for indførelsen af en fælles valuta

— om et flertal af medlemsstaterne opfylder de nødvendige betingelser for indførelsen af en fælles valuta

og anbefaler sine konklusioner til Rådet i dets sammensætning af stats- og regeringscheferne. Europa-Parlamentet skal høres og forelægge sin udtalelse for Rådet i dets sammensætning af stats- og regeringscheferne.

3. Under behørigt hensyn til de beretninger, der er omhandlet i stk. 1, samt til den udtalelse fra Europa-Parlamentet, der er omhandlet i stk. 2, skal Rådet, i dets sammensætning af stats- og regeringscheferne, med kvalificeret flertal og senest den 31. december 1996 afgøre

— om et flertal af medlemsstaterne opfylder de nødvendige betingelser for indførelsen af en fælles valuta på grundlag af de anbefalinger fra Rådet, der er omhandlet i stk. 2

— om det er hensigtsmæssigt for Fællesskabet at gå over til tredje fase af Den Økonomiske og Monetære Union

og i bekræftende fald

— fastsætte datoen for indledning af tredje fase.

4. Hvis datoen for indledning af tredje fase ikke er blevet fastsat ved udgangen af 1997, indledes den tredje fase den 1. januar 1999. Inden den 1. juli 1998 skal Rådet, i dets sammensætning af stats- og regeringscheferne, efter en gentagelse af fremgangsmåden i stk. 1 og 2 med undtagelse af stk. 2, andet led, og under hensyn til de i stk. 1 omhandlede beretninger samt Europa-Parlamentets udtalelse, med kvalificeret flertal og på grundlag af Rådets anbefalinger som omhandlet i stk. 2 bekræfte, hvilke medlemsstater der opfylder de nødvendige betingelser for indførelse af en fælles valuta.

Artikel 122 EF

Medlemsstater med dispensation; stemmerettigheder

1. Såfremt beslutningen er blevet truffet om at fastsætte datoen i overensstemmelse med artikel 121, stk. 3, træffer Rådet på grundlag af sine anbefalinger som omhandlet i artikel 121, stk. 2, med kvalificeret flertal på grundlag af en henstilling fra Kommissionen afgørelse om, hvorvidt nogle medlemsstater skal indrømmes en dispensation som defineret i stk. 3 i nærværende artikel og i givet fald hvilke. Sådanne medlemsstater benævnes i denne traktat »medlemsstater med dispensation«.

Såfremt Rådet i overensstemmelse med artikel 121, stk. 4, har bekræftet, hvilke medlemsstater der opfylder de nødvendige betingelser for indførelse af en fælles valuta, skal de medlemsstater, der ikke opfylder betingelserne, indrømmes en dispensation som defineret i stk. 3 i nærværende artikel. Sådanne medlemsstater benævnes i denne traktat »medlemsstater med dispensation«.

2. Mindst en gang hvert andet år, eller på anmodning fra en medlemsstat med dispensation, aflægger Kommissionen og ECB beretning til Rådet efter fremgangsmåden i artikel 121, stk. 1. Efter høring af Europa-Parlamentet og efter drøftelse i Rådet i dets sammensætning af stats- og regeringscheferne, træffer Rådet med kvalificeret flertal på forslag af Kommissionen afgørelse om, hvilke medlemsstater med dispensation der opfylder de nødvendige betingelser baseret på kriterierne i artikel 121, stk. 1, og ophæver de pågældende medlemsstaters dispensation.

3. En dispensation som anført i stk. 1 medfører, at følgende artikler ikke gælder for den pågældende medlemsstat: artikel 104, stk. 9 og 11, artikel 105, stk. 1, 2, 3 og 5, artikel 106, 110, 111 og artikel 112, stk. 2, litra b). Udelukkelsen af den pågældende medlemsstat og dens nationale centralbank fra rettighederne og forpligtelserne inden for ESCB er præciseret i kapitel IX i ESCB-statutten.

4. I artikel 105, stk. 1, 2 og 3, artikel 106, 110, 111 og artikel 112, stk. 2, litra b), forstås ved medlemsstater »medlemsstater uden dispensation«.

5. Stemmerettighederne for medlemsstater med dispensation suspenderes i forbindelse med de rådsafgørelser, hvortil der henvises i de i stk. 3 nævnte artikler i denne traktat. Uanset artikel 205 og artikel 250, stk. 1, defineres kvalificeret flertal i dette tilfælde som to tredjedele af de stemmer, der er afgivet af repræsentanterne for medlemsstater uden dispensation som vægtet i overensstemmelse med artikel 205, stk. 2, og der kræves enstemmighed blandt de pågældende medlemsstater for så vidt angår en retsakt, der kræver enstemmighed.

6. Artikel 119 og 120 finder fortsat anvendelse på en medlemsstat med dispensation.

Artikel 123 EF

Oprettelse af ESCB og ECB; indførelse af den fælles valuta

1. Straks efter, at afgørelsen om datoen for indledning af tredje fase er truffet i overensstemmelse med artikel 121, stk. 3, eller i påkommende tilfælde straks efter den 1. juli 1998:

— vedtager Rådet de bestemmelser, der henvises til i artikel 107, stk. 6

— udpeger regeringerne i medlemsstaterne uden dispensation efter fremgangsmåden i artikel 50 i ESCB-statutten formanden, næstformanden og de øvrige medlemmer af ECB's direktion. Hvis der er medlemsstater med dispensation, kan antallet af medlemmer af direktionen være mindre end det, der er fastsat i artikel 11.1 i ESCB-statutten, men det må under ingen omstændigheder være under fire.

Så snart direktionen er blevet udnævnt, er ESCB og ECB oprettet, og de forbereder deres fulde virke som beskrevet i denne traktat og ESCB-statutten. Den fulde udøvelse af deres beføjelser begynder på tredje fases første dag.

2. Så snart ECB er oprettet, overtager ECB om nødvendigt EMI's opgaver. EMI træder i likvidation, når ECB er oprettet; de nærmere regler for likvidationen er fastsat i EMI-statutten.

3. Hvis og så længe der er medlemsstater med dispensation, og med forbehold af artikel 107, stk. 3, i denne traktat, nedsættes ECB's Generelle Råd, jf. artikel 45 i ESCB-statutten, som ECB's tredje besluttende organ.

4. På datoen for indledning af tredje fase vedtager Rådet, der træffer afgørelse med enstemmighed blandt medlemsstaterne uden dispensation på forslag af Kommissionen og efter høring af ECB, de omregningskurser, til hvilke deres valutaer fastlåses uigenkaldeligt, og til hvilken uigenkaldeligt fastlåst kurs ecuen træder i stedet for disse valutaer, og ecuen vil blive en selvstændig valuta. Denne foranstaltning ændrer ikke i sig selv ecuens værdi udadtil. Rådet, der træffer afgørelse med kvalificeret flertal blandt ovennævnte medlemsstater på forslag af Kommissionen og efter høring af ECB, træffer de andre foranstaltninger, som er nødvendige for en hurtig indførelse af ecuen som disse medlemsstaters fælles valuta. Artikel 122, stk. 5, andet punktum, finder anvendelse.

5. Hvis det i overensstemmelse med fremgangsmåden i artikel 122, stk. 2, besluttes at ophæve en dispensation, vedtager Rådet med enstemmighed blandt medlemsstaterne uden dispensation og den berørte medlemsstat, på forslag af Kommissionen og efter høring af ECB, den kurs, til hvilken ecuen træder i stedet for den berørte medlemsstats valuta, og træffer de andre foranstaltninger, som er nødvendige for indførelse af ecuen som fælles valuta i den pågældende medlemsstat.

Artikel 124 EF
Medlemsstaternes valutakurspolitik

1. Indtil indledningen af tredje fase behandler hver medlemsstat sin valutakurspolitik som et spørgsmål af fælles interesse. Medlemsstaterne tager i denne forbindelse hensyn til erfaringer fra samarbejdet inden for rammerne af det europæiske monetære system (EMS) og udviklingen af ecuen under iagttagelse af de gældende beføjelser.

2. Fra indledningen af tredje fase og så længe en medlemsstat har dispensation, finder stk. 1 tilsvarende anvendelse på den pågældende medlemsstats valutakurspolitik.

AFSNIT VIII
BESKÆFTIGELSE

Artikel 125 EF
Samordnet strategi for beskæftigelse

Medlemsstaterne og Fællesskabet arbejder i henhold til dette traktatafsnit på at udvikle en samordnet strategi for beskæftigelse og især for fremme af en veluddannet, velkvalificeret og smidig arbejdsstyrke og arbejdsmarkeder, som reagerer på økonomiske forandringer, med henblik på at nå de mål, der er fastsat i artikel 2 i traktaten om Den Europæiske Union og i artikel 2 i nærværende traktat.

Artikel 126 EF
Medlemsstaternes beskæftigelsespolitikker; beskæftigelsesfremme

1. Medlemsstaterne bidrager med deres beskæftigelsespolitikker til at nå de mål, der er nævnt i artikel 125, på en måde, som er i overensstemmelse med de overordnede retningslinjer for medlemsstaternes og Fællesskabets økonomiske politik, som vedtages i henhold til artikel 99, stk. 2.

2. Under hensyn til national praksis for så vidt angår arbejdsmarkedets parters ansvar betragter medlemsstaterne beskæftigelsesfremme som et spørgsmål af fælles interesse og samordner deres indsats i den henseende i Rådet i overensstemmelse med artikel 128.

Artikel 127 EF

Målsætning om et højt beskæftigelsesniveau

1. Fællesskabet bidrager til et højt beskæftigelsesniveau ved at tilskynde til samarbejde mellem medlemsstaterne og ved at støtte og i nødvendigt omfang supplere deres foranstaltninger. Det respekterer i den forbindelse medlemsstaternes kompetence.

2. Målsætningen om et højt beskæftigelsesniveau skal tages med i overvejelserne ved udformningen og gennemførelsen af Fællesskabets politikker og aktiviteter.

Artikel 128 EF

Retningslinjer for medlemsstaternes beskæftigelsespolitikker

1. Det Europæiske Råd overvejer hvert år beskæftigelsessituationen i Fællesskabet og vedtager konklusioner herom på grundlag af en fælles årsrapport fra Rådet og Kommissionen.

2. På grundlag af Det Europæiske Råds konklusioner fastlægger Rådet hvert år med kvalificeret flertal på forslag af Kommissionen og efter høring af Europa-Parlamentet, Det Økonomiske og Sociale Udvalg, Regionsudvalget og Beskæftigelsesudvalget i artikel 130 retningslinjer, som medlemsstaterne skal tage hensyn til i deres egne beskæftigelsespolitikker. Disse retningslinjer skal være i overensstemmelse med de overordnede retningslinjer, der vedtages i henhold til artikel 99, stk. 2.

3. Hver medlemsstat forelægger Rådet og Kommissionen en årsrapport om de vigtigste foranstaltninger, den har truffet til gennemførelse af sin beskæftigelsespolitik på baggrund af retningslinjerne for beskæftigelse, som nævnt i stk. 2.

4. På grundlag af de rapporter, der er nævnt i stk. 3, og efter at have hørt Beskæftigelsesudvalget foretager Rådet hvert år en gennemgang af gennemførelsen af medlemsstaternes politikker på baggrund af retningslinjerne for beskæftigelse. Rådet kan med kvalificeret flertal efter henstilling fra Kommissionen rette henstillinger til medlemsstaterne, hvis det finder det hensigtsmæssigt på baggrund af gennemgangen.

5. På grundlag af resultaterne af denne gennemgang forelægger Rådet og Kommissionen Det Europæiske Råd en fælles årsrapport om beskæftigelsessituationen i Fællesskabet og om gennemførelsen af retningslinjerne for beskæftigelsen.

Artikel 129 EF
Tilskyndelsesforanstaltninger på beskæftigelsesområdet

Rådet kan efter fremgangsmåden i artikel 251 og efter høring af Det Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget vedtage tilskyndelsesforanstaltninger, der skal fremme samarbejdet mellem medlemsstaterne og støtte deres indsats på beskæftigelsesområdet gennem initiativer, der tager sigte på at udvikle en udveksling af oplysninger og gode erfaringer, og som skal sikre komparativ analysevirksomhed og rådgivning samt fremme fornyende metoder og evaluere erfaringer, navnlig ved hjælp af pilotprojekter.

Disse foranstaltninger indebærer ikke harmonisering af medlemsstaternes love og administrative bestemmelser.

Artikel 130 EF
Det rådgivende beskæftigelsesudvalg

Rådet nedsætter efter høring af Europa-Parlamentet et beskæftigelsesudvalg af rådgivende karakter, som skal fremme samordningen mellem medlemsstaterne vedrørende beskæftigelses- og arbejdsmarkedspolitikkerne. Udvalget har til opgave:

— at overvåge beskæftigelsessituationen og beskæftigelsespolitikkerne i medlemsstaterne og Fællesskabet

— med forbehold af artikel 207 at afgive udtalelser på Rådets eller Kommissionens anmodning eller på eget initiativ og at bidrage til forberedelsen af Rådets arbejde som nævnt i artikel 128.

Udvalget hører under opfyldelsen af sit mandat arbejdsmarkedets parter.

Hver medlemsstat og Kommissionen udpeger to medlemmer af udvalget.

AFSNIT IX
DEN FÆLLES HANDELSPOLITIK

Artikel 131 EF
Toldunionen og målsætningen for handelspolitikken

Ved at oprette en Toldunion har medlemsstaterne til hensigt i fælles interesse at bidrage til en harmonisk udvikling af verdenshandelen, en gradvis afskaffelse af restriktionerne i den internationale handel og en sænkning af toldskrankerne.

Den fælles handelspolitik skal tage hensyn til den gunstige indflydelse, som afskaffelse af tolden mellem medlemsstaterne kan udøve med hensyn til at styrke konkurrenceevnen hos medlemsstaternes virksomheder.

Artikel 132 EF
Harmonisering af medlemsstaternes støtteordninger om eksport til tredjelande

1. Med forbehold af de forpligtelser, som medlemsstaterne har påtaget sig inden for andre internationale organisationer, skal medlemsstaternes støtteordninger vedrørende eksport til tredjeland gradvis harmoniseres, i det omfang det er nødvendigt for at undgå, at konkurrencen mellem virksomhederne inden for Fællesskabet fordrejes.

På forslag af Kommissionen udsteder Rådet med kvalificeret flertal de direktiver, der er nødvendige herfor.

2. Foranstående bestemmelser finder ikke anvendelse på godtgørelse, som ydes ved eksport af varer fra en medlemsstat til tredjeland, det være sig godtgørelse af told eller afgifter med tilsvarende virkning eller af indirekte skatter, herunder omsætningsafgifter, forbrugsafgifter og andre indirekte skatter, i det omfang denne godtgørelse ikke overstiger de afgiftsbeløb, som har været pålagt de eksporterede varer direkte eller indirekte.

Artikel 133 EF
Procedure for vedtagelse af bestemmelser vedr. den fælles handelspolitik

1. Den fælles handelspolitik bygger på ensartede principper navnlig for så vidt angår toldændringer, indgåelse af told- og handelsaftaler, gennemførelse af ensartethed i liberaliseringsforanstaltninger, eksportpolitik og handelspolitiske beskyttelsesforanstaltninger, herunder foranstaltninger mod dumping og subsidieordninger.

2. Kommissionen fremsætter forslag for Rådet vedrørende iværksættelse af den fælles handelspolitik.

3. Skal der føres forhandlinger om aftaler med en eller flere stater eller internationale organisationer, retter Kommissionen henstillinger til Rådet, som bemyndiger den til at indlede de nødvendige forhandlinger. Rådet og Kommissionen skal sikre, at de aftaler, der forhandles, er i overensstemmelse med Fællesskabets interne politikker og regler.

Disse forhandlinger føres af Kommissionen inden for rammerne af direktiver, som Rådet kan meddele den, og i samråd med et særligt udvalg, der er udpeget af Rådet til at bistå den i dette arbejde. Kommissionen aflægger regelmæssigt rapport til det særlige udvalg om, hvordan forhandlingerne skrider frem.

De relevante bestemmelser i artikel 300 finder anvendelse.

4. Ved udøvelsen af de beføjelser, som i denne artikel er tillagt Rådet, træffer det afgørelse med kvalificeret flertal.

5. Stk. 1-4 finder ligeledes anvendelse på forhandling og indgåelse af aftaler på områderne handel med tjenesteydelser og handelsrelaterede aspekter af intellektuel ejendomsret, for så vidt disse aftaler ikke er omfattet af de nævnte stykker, jf. dog stk. 6.

Uanset stk. 4 træffer Rådet afgørelse med enstemmighed om forhandling og indgåelse af en aftale på et af de områder, der er nævnt i første afsnit, hvis denne aftale omfatter bestemmelser, hvor der kræves enstemmighed for vedtagelse af interne regler, eller hvis en sådan aftale vedrører et område, hvor Fællesskabet endnu ikke ved vedtagelse af interne regler har udøvet sine beføjelser i henhold til denne traktat.

Rådet træffer afgørelse med enstemmighed om forhandling og indgåelse af en aftale af horisontal karakter, for så vidt den også vedrører det foregående afsnit eller stk. 6, andet afsnit.

Dette stykke anfægter ikke medlemsstaternes ret til at opretholde og indgå aftaler med tredjelande eller internationale organisationer, for så vidt disse aftaler overholder fællesskabsretten og de andre relevante internationale aftaler.

6. En aftale kan ikke indgås af Rådet, hvis den indeholder bestemmelser, der overskrider Fællesskabets interne beføjelser, især ved at medføre en harmonisering af medlemsstaternes love og administrative bestemmelser på et område, hvor traktaten udelukker en sådan harmonisering.

I den henseende er aftaler om handel med kulturelle og audiovisuelle tjenesteydelser, tjenesteydelser i forbindelse med uddannelse, sociale tjenesteydelser og tjenesteydelser inden for menneskers sundhed, uanset stk. 5, første afsnit, omfattet af blandet kompetence mellem Fællesskabet og dets medlemsstater. Forhandling heraf kræver derfor ud over en fællesskabsafgørelse, der træffes i overensstemmelse med de relevante bestemmelser i artikel 300, fælles overenskomst mellem medlemsstaterne. De således forhandlede aftaler indgås i fællesskab af Fællesskabet og medlemsstaterne.

Forhandling og indgåelse af internationale aftaler på transportområdet er fortsat omfattet af bestemmelserne i afsnit V og i artikel 300.

7. Med forbehold af stk. 6, første afsnit, kan Rådet med enstemmighed på forslag af Kommissionen og efter høring af Europa-Parlamentet udvide anvendelsen af stk. 1-4

til at omfatte internationale forhandlinger og aftaler om intellektuel ejendomsret, for så vidt de ikke er omfattet af stk. 5.

Artikel 134 EF
Beskyttelsesforanstaltninger

For at sikre, at gennemførelse af de handelspolitiske foranstaltninger, som medlemsstaterne har truffet i overensstemmelse med denne traktat, ikke hindres af fordrejninger i samhandelen, eller i tilfælde af, at forskelle mellem disse foranstaltninger medfører økonomiske vanskeligheder i en eller flere stater, retter Kommissionen henstilling om metoderne for det nødvendige samarbejde fra de andre medlemsstaters side. Gør Kommissionen ikke dette, kan den bemyndige medlemsstaterne til at træffe de nødvendige beskyttelsesforanstaltninger på de vilkår og i den nærmere udformning, som den fastsætter.

I tilfælde af uopsættelighed anmoder medlemsstaterne Kommissionen om bemyndigelse til selv at træffe de nødvendige foranstaltninger; Kommissionen udtaler sig hurtigst muligt, og de pågældende medlemsstater underretter derefter de øvrige medlemsstater. Kommissionen kan til enhver tid beslutte, at de pågældende medlemsstater skal ændre eller ophæve disse foranstaltninger.

Fortrinsvis skal sådanne foranstaltninger vælges, som medfører de mindste forstyrrelser i det fælles markeds funktion.

AFSNIT X
TOLDSAMARBEJDE

Artikel 135 EF
Styrkelse af toldsamarbejdet

Inden for denne traktats anvendelsesområde træffer Rådet efter fremgangsmåden i artikel 251 foranstaltninger til styrkelse af toldsamarbejdet mellem medlemsstaterne og mellem disse og Kommissionen. Disse foranstaltninger berører ikke anvendelsen af medlemsstaternes strafferet eller retsplejeregler.

AFSNIT XI
SOCIAL- OG ARBEJDSMARKITIKKEN, UDDANNELSE, ERHVERVSUDDANNELSE OG UNGDOM

KAPITEL 1
SOCIALE BESTEMMELSER

Artikel 136 EF
Målsætninger om beskæftigelsesfremme og forbedring af leve- og arbejdsvilkår

Fællesskabet og medlemsstaterne, der er opmærksomme på de grundlæggende arbejdsmarkedsmæssige og sociale rettigheder som bl.a. er fastlagt i den europæiske socialpagt undertegnet i Torino den 18. oktober 1961 og fællesskabspagten af 1989 om arbejdstagernes grundlæggende arbejdsmarkedsmæssige og sociale rettigheder, har som mål at fremme beskæftigelsen, en forbedring af leve- og arbejdsvilkårene for herigennem at muliggøre en udjævning af disse vilkår på et stadigt stigende niveau, en passende social beskyttelse, dialogen på arbejdsmarkedet, en udvikling af de menneskelige ressourcer, der skal muliggøre et varigt højt beskæftigelsesniveau, og bekæmpelse af social udstødelse.

Med henblik herpå iværksætter Fællesskabet og medlemsstaterne foranstaltninger, der tager hensyn til forskellene i national praksis, særlig på overenskomstområdet, samt til nødvendigheden af at opretholde fællesskabsøkonomiens konkurrenceevne.

De er af den opfattelse, at en sådan udvikling vil blive en følge såvel af fællesmarkedets virksomhed, der vil fremme en harmonisering af de sociale ordninger, som af de i denne traktat foreskrevne fremgangsmåder og af den indbyrdes tilnærmelse af love og administrativt fastsatte bestemmelser.

Artikel 137 EF
Fællesskabets indsatsområde til virkeliggørelse af målsætningerne

1. Med henblik på at virkeliggøre de i artikel 136 fastlagte mål støtter og supplerer Fællesskabet medlemsstaternes indsats på følgende områder:

a) forbedring af især arbejdsmiljøet for at beskytte arbejdstagernes sikkerhed og sundhed

b) arbejdsvilkårene

c) arbejdstagernes sociale sikring og sociale beskyttelse

d) beskyttelse af arbejdstagere ved ophævelse af en arbejdskontrakt

e) information og høring af arbejdstagerne

f) repræsentation af og kollektivt forsvar for arbejdstagernes og arbejdsgivernes interesser, herunder medbestemmelse, jf. dog stk. 5

g) beskæftigelsesvilkår for tredjelandsstatsborgere, der opholder sig lovligt på Fællesskabets område

h) integration af personer, der er udstødt fra arbejdsmarkedet, jf. dog artikel 150

i) lige muligheder for mænd og kvinder på arbejdsmarkedet og ligebehandling i arbejdet

j) bekæmpelse af social udstødelse

k) modernisering af de sociale beskyttelsessystemer, jf. dog litra c).

2. Med henblik herpå kan Rådet:

a) vedtage foranstaltninger til fremme af samarbejdet mellem medlemsstaterne gennem initiativer, der tager sigte på at opnå større viden, udvikle udvekslingen af oplysninger og god praksis, fremme nytænkning og vurdere erfaringerne, men uden at der er tale om nogen form for harmonisering af medlemsstaternes love og administrative bestemmelser

b) på de i stk. 1, litra a)-i), nævnte områder ved udstedelse af direktiver vedtage minimumsforskrifter, der skal gennemføres gradvis under hensyn til de vilkår og tekniske bestemmelser, der gælder i hver af medlemsstaterne. I disse direktiver skal det undgås at pålægge administrative, finansielle og retlige byrder af en sådan art, at de hæmmer oprettelse og udvikling af små og mellemstore virksomheder.

Rådet træffer afgørelse efter fremgangsmåden i artikel 251 og efter høring af Det Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget undtagen på de områder, der er nævnt i denne artikels stk. 1, litra c), d), f) og g), hvor Rådet træffer afgørelse med enstemmighed på forslag af Kommissionen og efter høring af Europa-Parlamentet og de nævnte udvalg. Rådet kan med enstemmighed på forslag af Kommissionen og efter høring af Europa-Parlamentet beslutte at lade fremgangsmåden i artikel 251 finde anvendelse på nærværende artikels stk. 1, litra d), f) og g).

3. En medlemsstat kan overlade det til arbejdsmarkedets parter, efter en fælles anmodning fra disse, at gennemføre direktiver, der er udstedt i henhold til stk. 2.

I så tilfælde sikrer den sig, at arbejdsmarkedets parter senest på den dato, hvor et direktiv skal være gennemført i overensstemmelse med artikel 249, har indført de nødvendige bestemmelser ad aftalemæssig vej, idet den skal træffe de nødvendige foranstaltninger for på et hvilket som helst tidspunkt at være i stand til at sikre de resultater, der er foreskrevet i det pågældende direktiv.

4. Bestemmelser, som vedtages i henhold til denne artikel,

— anfægter ikke medlemsstaternes mulighed for at fastlægge de grundlæggende principper i deres sociale sikringsordninger og må ikke i væsentligt omfang berøre den økonomiske balance i disse ordninger

— er ikke til hinder for, at de enkelte medlemsstater opretholder eller indfører strengere beskyttelsesforanstaltninger, når de er forenelige med denne traktat.

5. Bestemmelserne i denne artikel gælder ikke for lønforhold, organisationsret, strejkeret eller ret til lockout.

Artikel 138 EF
Konsultation med arbejdsmarkedets parter

1. Kommissionen har til opgave at fremme konsultationen af arbejdsmarkedets parter på fællesskabsplan og træffer alle nødvendige foranstaltninger med henblik på at lette dialogen mellem dem, idet den samtidig sørger for en afbalanceret støtte til begge parter.

2. Med henblik herpå konsulterer Kommissionen arbejdsmarkedets parter om de mulige retningslinjer for en fællesskabsindsats, før den fremsætter forslag på det sociale og arbejdsmarkedspolitiske område.

3. Hvis Kommissionen efter denne konsultation finder en fællesskabsindsats hensigtsmæssig, konsulterer den arbejdsmarkedets parter om indholdet af det påtænkte forslag. Arbejdsmarkedets parter afgiver en udtalelse eller om nødvendigt en henstilling til Kommissionen.

4. I forbindelse med denne konsultation kan arbejdsmarkedets parter meddele Kommissionen, at de ønsker at indlede processen i artikel 139. Varigheden af proceduren må ikke overstige 9 måneder, medmindre arbejdsmarkedets parter og Kommissionen i fællesskab træffer beslutning om en forlængelse.

Artikel 139 EF
Overenskomster og aftaler på fællesskabsplan

1. Dialogen mellem arbejdsmarkedets parter på fællesskabsplan kan, hvis parterne finder det ønskeligt, føre til overenskomstmæssige forbindelser, herunder aftaler.

2. Iværksættelsen af aftaler, der indgås på fællesskabsplan, finder sted — enten efter de fremgangsmåder og den praksis, arbejdsmarkedets parter og medlemsstaterne normalt anvender — eller i spørgsmål under artikel 137 efter fælles anmodning fra de underskrivende parter, ved en afgørelse, som Rådet træffer på forslag af Kommissionen.

Rådet træffer afgørelse med kvalificeret flertal, undtagen når den pågældende aftale indeholder en eller flere bestemmelser, der vedrører et af de områder, hvor der kræves enstemmighed i henhold til artikel 137, stk. 2. I så fald træffer Rådet afgørelse med enstemmighed.

Artikel 140 EF
Samarbejde inden for social- og arbejdsmarkedspolitikken

Med henblik på at virkeliggøre de i artikel 136 fastlagte mål og med forbehold af de øvrige bestemmelser i denne traktat fremmer Kommissionen samarbejdet mellem medlemsstaterne og letter samordningen af deres indsats på samtlige områder inden for social- og arbejdsmarkedspolitikken, der er omfattet af dette kapitel, navnlig i spørgsmål vedrørende:

— beskæftigelse

— arbejdsretten og arbejdsvilkårene

— den almindelige og videregående faglige uddannelse

— social sikring

— forebyggelse af arbejdsulykker og erhvervssygdomme

— sundhedsforskrifter for arbejde

— organisationsretten og retten til kollektive forhandlinger mellem arbejdsgivere og arbejdstagere.

Med henblik herpå skal Kommissionen i nær kontakt med medlemsstaterne foretage undersøgelser, afgive udtalelser og tilrettelægge samråd både med hensyn til spørgsmål af national karakter og til spørgsmål af interesse for internationale organisationer.

Kommissionen hører Det Økonomiske og Sociale Udvalg, inden den afgiver de i denne artikel omhandlede udtalelser.

Artikel 141 EF
Lige løn og ligebehandling

1. Hver medlemsstat gennemfører princippet om lige løn til mænd og kvinder for samme arbejde eller arbejde af samme værdi.

2. Ved løn forstås i denne artikel den almindelige grund- eller minimumsløn og alle andre ydelser, som arbejdstageren som følge af arbejdsforholdet modtager fra arbejdsgiveren direkte eller indirekte i penge eller naturalier.

Lige løn uden forskelsbehandling baseret på køn indebærer:

a) at den løn, der ydes for samme akkordlønnede arbejde, fastsættes på samme beregningsgrundlag

b) at den løn, der ydes for tidlønnet arbejde, er den samme for samme slags arbejde.

3. Rådet vedtager efter fremgangsmåden i artikel 251 og efter høring af Det Økonomiske og Sociale Udvalg foranstaltninger, der skal sikre anvendelsen af princippet om lige muligheder for og ligebehandling af mænd og kvinder i forbindelse med beskæftigelse og erhverv, herunder princippet om lige løn for samme arbejde eller arbejde af samme værdi.

4. For at sikre fuld ligestilling mellem mænd og kvinder i praksis på arbejdsmarkedet er princippet om ligebehandling ikke til hinder for, at de enkelte medlemsstater opretholder eller vedtager foranstaltninger, der tager sigte på at indføre specifikke fordele, der har til formål at gøre det lettere for det underrepræsenterede køn at udøve en erhvervsaktivitet eller at forebygge eller opveje ulemper i den erhvervsmæssige karriere.

Artikel 142 EF
Betalt frihed

Medlemsstaterne bestræber sig på at opretholde det bestående ligeværd mellem deres ordninger vedrørende betalt frihed.

Artikel 143 EF

Kommissionens rapport om gennemførelsen af målene i art. 136

Kommissionen udarbejder hvert år en rapport om gennemførelsen af målene i artikel 136, herunder om udviklingen i den demografiske situation i Fællesskabet. Den fremsender denne rapport til Europa-Parlamentet, Rådet og Det Økonomiske og Sociale Udvalg.

Europa-Parlamentet kan opfordre Kommissionen til at udarbejde rapporter om særlige spørgsmål vedrørende den sociale og arbejdsmarkedsmæssige situation.

Artikel 144 EF

Det rådgivende udvalg for social beskyttelse

Rådet nedsætter efter høring af Europa-Parlamentet et udvalg for social beskyttelse af rådgivende karakter, der skal fremme samarbejdet om social beskyttelse mellem medlemsstaterne samt mellem disse og Kommissionen. Udvalget har til opgave:

— at følge den sociale situation og udviklingen i politikkerne vedrørende social beskyttelse i medlemsstaterne og i Fællesskabet

— at fremme udvekslingen af oplysninger, erfaringer og god praksis mellem medlemsstaterne og med Kommissionen

— med forbehold af artikel 207 at udarbejde rapporter, afgive udtalelser eller iværksætte andre aktiviteter på de områder, der hører under dets kompetence, på Rådets eller Kommissionens anmodning eller på eget initiativ.

Under udøvelsen af sit mandat etablerer udvalget hensigtsmæssige kontakter med arbejdsmarkedets parter.

Hver medlemsstat og Kommissionen udpeger to medlemmer af udvalget.

Artikel 145 EF

Kommissionens årlige rapport (jf. art 143)

Kommissionens årsberetning til Europa-Parlamentet skal indeholde et særligt kapitel om udviklingen af de sociale forhold i Fællesskabet.

Europa-Parlamentet kan opfordre Kommissionen til at afgive redegørelser om særlige spørgsmål vedrørende de sociale forhold.

KAPITEL 2
DEN EUROPÆISKE SOCIALFOND

Artikel 146 EF
Oprettelse af Den Europæiske Socialfond (ESF)

For at forbedre arbejdskraftens beskæftigelsesmuligheder inden for det indre marked og således bidrage til en højnelse af levestandarden oprettes der inden for rammerne af nedennævnte bestemmelser en Europæisk Socialfond, som skal lette arbejdskraftens adgang til beskæftigelse og fremme dens geografiske og faglige bevægelighed inden for Fællesskabet samt lette tilpasningen til industrielle ændringer og til ændringer i produktionssystemerne, navnlig ved erhvervsuddannelse og omskoling.

Artikel 147 EF
Administration af fonden

Fondens administration påhviler Kommissionen.

Kommissionen bistås i dette arbejde af et udvalg, som ledes af et medlem af Kommissionen, og som er sammensat af repræsentanter for regeringerne samt for arbejdstager- og arbejdsgiverorganisationerne.

Artikel 148 EF
Vedtagelse af gennemførelsesbestemmelser vedr. ESF

Rådet vedtager efter fremgangsmåden i artikel 251 og efter høring af Det Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget gennemførelsesbestemmelserne vedrørende Den Europæiske Socialfond.

KAPITEL 3
UDDANNELSE, ERHVERVSUDDANNELSE OG UNGDOM

Artikel 149 EF
Målsætningen vedr. uddannelse

1. Fællesskabet bidrager til udviklingen af et højt uddannelsesniveau ved at fremme samarbejdet mellem medlemsstaterne og om nødvendigt at støtte og supplere disses indsats, med fuld respekt for medlemsstaternes ansvar for undervisningsindhol-

det og opbygningen af uddannelsessystemerne samt deres kulturelle og sproglige mangfoldighed.

2. Målene for Fællesskabets indsats er

— at udvikle den europæiske dimension på uddannelsesområdet, navnlig gennem undervisning i og udbredelse af medlemsstaternes sprog

— at begunstige studerendes og læreres mobilitet, bl.a. ved at fremme den akademiske anerkendelse af eksamensbeviser og studieperioder

— at fremme samarbejdet mellem uddannelsesinstitutionerne

— at fremme udvekslingen af oplysninger og erfaringer om spørgsmål, som er fælles for medlemsstaternes uddannelsessystemer

— at tilskynde til udvikling af udvekslingen af unge og ungdomsledere

— at tilskynde til udvikling af fjernundervisning.

3. Fællesskabet og medlemsstaterne fremmer samarbejdet med tredjelande og med de internationale organisationer, der beskæftiger sig med uddannelsesforhold, herunder navnlig Europarådet.

4. For at bidrage til virkeliggørelse af målene i denne artikel vedtager Rådet

— efter fremgangsmåden i artikel 251 og efter høring af Det Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget: tilskyndelsesforanstaltninger, men uden at der er tale om nogen form for harmonisering af medlemsstaternes love og administrative bestemmelser

— med kvalificeret flertal på forslag af Kommissionen: henstillinger.

Artikel 150 EF
Målsætningen vedr. erhvervsuddannelse

1. Fællesskabet iværksætter en erhvervsuddannelsespolitik, der støtter og supplerer medlemsstaternes aktioner med fuld respekt for, at ansvaret for undervisningsindholdet og tilrettelæggelsen af erhvervsuddannelserne ligger hos medlemsstaterne.

2. Målene for Fællesskabets indsats er

— at lette tilpasningen til den industrielle udvikling, navnlig ved erhvervsuddannelse og omskoling

— at forbedre den grundlæggende erhvervsuddannelse samt efter- og videreuddannelsen for at lette den erhvervsmæssige integration og reintegration på arbejdsmarkedet

— at lette adgangen til erhvervsuddannelse og begunstige mobiliteten for erhvervslærere og personer under uddannelse, navnlig unge

— at stimulere samarbejdet om erhvervsuddannelse mellem uddannelsesinstitutioner og virksomheder

— at fremme udvekslingen af oplysninger og erfaringer om spørgsmål, der er fælles for medlemsstaternes uddannelsessystemer.

3. Fællesskabet og medlemsstaterne fremmer samarbejdet med tredjelande og med de internationale organisationer, der beskæftiger sig med erhvervsuddannelsesforhold.

4. Rådet vedtager efter fremgangsmåden i artikel 251 og efter høring af Det Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget foranstaltninger, som kan bidrage til virkeliggørelsen af de mål, der er anført i denne artikel, men uden at der er tale om nogen form for harmonisering af medlemsstaternes love og administrative bestemmelser.

AFSNIT XII
KULTUR

Artikel 151 EF
Målsætning og procedure for vedtagelse af tilskyndelsesforanstaltninger

1. Fællesskabet bidrager til, at medlemsstaternes kulturer kan udfolde sig, idet det respekterer den nationale og regionale mangfoldighed og samtidig fremhæver den fælles kulturarv.

2. Fællesskabet skal ved sin indsats fremme samarbejdet mellem medlemsstaterne og om nødvendigt støtte og udbygge medlemsstaternes indsats på følgende områder:

— forbedring af kendskabet til og formidlingen af de europæiske folkeslags kultur og historie

— bevarelse og beskyttelse af den kulturarv, der er af europæisk betydning

— ikke-kommercielle udvekslinger

— kunstneriske og litterære frembringelser, herunder i den audiovisuelle sektor.

3. Fællesskabet og dets medlemsstater fremmer samarbejdet med tredjelande og med de internationale organisationer, der beskæftiger sig med kulturelle forhold, herunder navnlig Europarådet.

4. Fællesskabet tager hensyn til de kulturelle aspekter i sin indsats i henhold til andre bestemmelser i denne traktat, navnlig med henblik på at respektere og fremme sine kulturers mangfoldighed.

5. For at bidrage til virkeliggørelse af målene i denne artikel vedtager Rådet

— efter fremgangsmåden i artikel 251 og efter høring af Regionsudvalget: tilskyndelsesforanstaltninger, men uden at der er tale om nogen form for harmonisering af medlemsstaternes love og administrative bestemmelser; Rådet træffer afgørelse med enstemmighed under hele den i artikel 251 omhandlede fremgangsmåde

— med enstemmighed på forslag af Kommissionen: henstillinger.

AFSNIT XIII
FOLKESUNDHED

Artikel 152 EF
Målsætning og procedure for vedtagelse af foranstaltninger

1. Der skal sikres et højt sundhedsbeskyttelsesniveau ved fastlæggelsen og gennemførelsen af alle Fællesskabets politikker og aktiviteter.

Fællesskabets indsats, der skal være et supplement til de nationale politikker, skal være rettet mod at forbedre folkesundheden og forebygge sygdomme hos mennesker samt imødegå forhold, der kan indebære risiko for menneskers sundhed. Indsatsen skal omfatte bekæmpelse af de største trusler mod sundheden ved at fremme forskning i deres årsager, spredning og forebyggelse samt sundhedsoplysning og -uddannelse.

Fællesskabet supplerer medlemsstaternes indsats for at begrænse narkotikarelaterede helbredsskader, herunder ved oplysning og forebyggelse.

2. Fællesskabet fremmer samarbejdet mellem medlemsstaterne på de områder, der er omhandlet i denne artikel, og støtter om nødvendigt deres indsats.

Medlemsstaterne samordner indbyrdes og i kontakt med Kommissionen deres politikker og programmer på de i stk. 1 omhandlede områder. Kommissionen kan i nær kontakt med medlemsstaterne tage ethvert passende initiativ for at fremme denne samordning.

3. Fællesskabet og medlemsstaterne fremmer samarbejdet med tredjelande og med de internationale organisationer, der beskæftiger sig med folkesundhed.

4. Rådet bidrager efter fremgangsmåden i artikel 251 og efter høring af Det Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget til virkeliggørelse af målene i nærværende artikel ved

a) at vedtage foranstaltninger til fastsættelse af en høj standard for kvaliteten og sikkerheden af organer og stoffer af menneskelig oprindelse, blod og blodprodukter; disse foranstaltninger er ikke til hinder for, at den enkelte medlemsstat opretholder eller indfører strengere beskyttelsesforanstaltninger

b) uanset artikel 37 at vedtage foranstaltninger på veterinær- og plantesundhedsområdet, der direkte har til formål at beskytte folkesundheden

c) at vedtage tilskyndelsesforanstaltninger med henblik på beskyttelse og forbedring af folkesundheden, men uden at der er tale om nogen form for harmonisering af medlemsstaternes love og administrative bestemmelser.

Rådet kan også med kvalificeret flertal på forslag af Kommissionen vedtage henstillinger med henblik på at nå målene i denne artikel.

5. Fællesskabets indsats på folkesundhedsområdet respekterer fuldt ud medlemsstaternes ansvar for organisation og levering af sundhedstjenesteydelser og medicinsk behandling. Navnlig berører de i stk. 4, litra a), omhandlede foranstaltninger ikke nationale bestemmelser om donation eller medicinsk anvendelse af organer og blod.

AFSNIT XIV
FORBRUGERBESKYTTELSE

Artikel 153 EF
Målsætning og procedure for vedtagelse af foranstaltninger

1. For at fremme forbrugernes interesser og sikre et højt forbrugerbeskyttelsesniveau bidrager Fællesskabet til at beskytte forbrugernes sundhed, sikkerhed og økonomiske interesser og til at fremme deres ret til oplysning og uddannelse og til at organisere sig for at beskytte deres interesser.

2. Forbrugerbeskyttelseshensyn inddrages ved udformningen og gennemførelsen af andre af Fællesskabets politikker og aktiviteter.

3. Fællesskabet bidrager til at nå målene i stk. 1 ved

a) foranstaltninger, som det vedtager i henhold til artikel 95 som led i gennemførelsen af det indre marked

b) foranstaltninger, som støtter, supplerer og overvåger den politik, medlemsstaterne fører.

4. Rådet vedtager efter fremgangsmåden i artikel 251 og efter høring af Det Økonomiske og Sociale Udvalg de foranstaltninger, der er omhandlet i stk. 3, litra b).

5. Foranstaltninger, som vedtages i medfør af stk. 4, er ikke til hinder for, at den enkelte medlemsstat opretholder eller indfører strengere beskyttelsesforanstaltninger. Disse foranstaltninger skal være forenelige med denne traktat. De meddeles Kommissionen.

AFSNIT XV
TRANSEUROPÆISKE NET

Artikel 154 EF
Oprettelse og udvikling af transeuropæiske net på transport-, telekommunikations- og energiinfrastrukturområdet

1. For at bidrage til virkeliggørelsen af målene i artikel 14 og 158 og give unionsborgerne, de erhvervsdrivende og de regionale og lokale administrative enheder mulighed for fuldt ud at udnytte de fordele, som etableringen af et område uden indre

grænser medfører, bidrager Fællesskabet til oprettelse og udvikling af transeuropæiske net på transport-, telekommunikations- og energiinfrastrukturområdet.

2. Inden for rammerne af et åbent og konkurrencepræget markedssystem tager Fællesskabets indsats sigte på at fremme de nationale nets indbyrdes sammenkobling og interoperabilitet samt adgangen til disse net. I denne indsats tilgodeses især nødvendigheden af at skabe forbindelse mellem på den ene side områder, indlandsområder og randområder og på den anden side Fællesskabets centrale områder.

Artikel 155 EF
Målsætninger og prioriteter

1. Med henblik på virkeliggørelsen af målene i artikel 154:

— skal Fællesskabet opstille et sæt retningslinjer omfattende mål og prioriteter samt hovedlinjerne i de aktioner, der påtænkes gennemført for transeuropæiske net; i disse retningslinjer fastlægges projekter af fælles interesse

— skal Fællesskabet iværksætte enhver form for aktion, som måtte være nødvendig for at sikre nettenes interoperabilitet, navnlig inden for harmonisering af tekniske standarder

— kan Fællesskabet støtte projekter af fælles interesse, der støttes af medlemsstater, og som fastlægges inden for rammerne af de retningslinjer, der er omhandlet i første led, navnlig i form af forundersøgelser, lånegarantier eller rentegodtgørelser; Fællesskabet kan også gennem den samhørighedsfond, der er oprettet i overensstemmelse med artikel 161, bidrage til finansieringen af specifikke projekter i medlemsstaterne på transportinfrastrukturområdet.

I Fællesskabets indsats tages der hensyn til projekternes økonomiske levedygtighed.

2. Medlemsstaterne samordner indbyrdes, i kontakt med Kommissionen, den politik, der føres på nationalt plan, og som kan få væsentlig indflydelse på gennemførelsen af målene i artikel 154. Kommissionen kan i snævert samarbejde med medlemsstaterne tage ethvert egnet initiativ for at fremme denne samordning.

3. Fællesskabet kan beslutte at samarbejde med tredjelande for at fremme projekter af gensidig interesse og sikre nettenes interoperabilitet.

Artikel 156 EF

Procedure for vedtagelser af foranstaltninger

De i artikel 155, stk. 1, omhandlede retningslinjer og andre foranstaltninger vedtages af Rådet efter fremgangsmåden i artikel 251 og efter høring af Det Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget.

Retningslinjer og projekter af fælles interesse, der vedrører en medlemsstats område, kræver den pågældende medlemsstats godkendelse.

AFSNIT XVI
INDUSTRI

Artikel 157 EF

Målsætninger og procedure for vedtagelse af beslutninger

1. Fællesskabet og medlemsstaterne sørger for, at de nødvendige betingelser for udviklingen af fællesskabsindustriens konkurrenceevne er til stede.

Med henblik herpå tager deres indsats i overensstemmelse med et åbnet og konkurrencepræget markedssystem sigte på:

— at industrien hurtigere kan tilpasse sig strukturforandringerne

— at fremme et klima, der er gunstigt for initiativer og udvikling af virksomheder overalt i Fællesskabet, navnlig små og mellemstore virksomheder

— at fremme et klima, der er gunstigt for samarbejde mellem virksomheder

— at fremme udnyttelsen af det industrielle potentiale i politikkerne for innovation, forskning og teknologisk udvikling.

2. Medlemsstaterne rådfører sig med hinanden i kontakt med Kommissionen og samordner om nødvendigt deres aktioner. Kommissionen kan tage de initiativer, den finder hensigtsmæssige for at fremme deres samordning.

3. Fællesskabet bidrager til gennemførelsen af målene i stk. 1 gennem de politikker og aktioner, som det iværksætter i henhold til andre bestemmelser i denne traktat. Rådet kan efter fremgangsmåden i artikel 251 og efter høring af Det Økonomiske og Sociale Udvalg træffe beslutning om specifikke foranstaltninger til støtte for medlemsstaternes aktioner med henblik på virkeliggørelse af målene i stk. 1.

Dette traktatafsnit danner ikke grundlag for Fællesskabets indførelse af nogen form for foranstaltning, der kan fordreje konkurrencen, eller som indeholder fiskale bestemmelser eller bestemmelser vedrørende ansattes rettigheder og interesser.

AFSNIT XVII
ØKONOMISK OG SOCIAL SAMHØRIGHED

Artikel 158 EF
Målsætninger

For at fremme en harmonisk udvikling af Fællesskabet som helhed udvikler og fortsætter dette sin indsats for at styrke sin økonomiske og sociale samhørighed.

Fællesskabet stræber navnlig efter at formindske forskellene mellem de forskellige områders udviklingsniveauer og forbedre situationen for de mindst begunstigede områder eller øer, herunder landdistrikter.

Artikel 159 EF
Strukturfondene, procedure for vedtagelse af særlige aktioner

Medlemsstaterne fører deres økonomiske politik og samordner denne med henblik på tillige at nå de mål, der er fastlagt i artikel 158. Udformningen og gennemførelsen af Fællesskabets politikker og aktioner samt gennemførelsen af det indre marked skal ske under hensyntagen til målene i artikel 158 og skal bidrage til deres virkeliggørelse. Fællesskabet støtter ligeledes denne virkeliggørelse med den virksomhed, som det udøver gennem strukturfondene (Den Europæiske Udviklings- og Garantifond for Landbruget, Udviklingssektionen, Den Europæiske Socialfond og Den Europæiske Fond for Regionaludvikling), Den Europæiske Investeringsbank og andre eksisterende finansielle instrumenter.

Kommissionen aflægger hvert tredje år rapport til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget om fremskridtene i forbindelse med virkeliggørelsen af den økonomiske og sociale samhørighed, og om hvordan de forskellige midler efter denne artikel har bidraget hertil. Rapporten ledsages i givet fald af passende forslag.

Hvis det viser sig nødvendigt med særlige aktioner ud over fondene og med forbehold af de foranstaltninger, der træffes som led i Fællesskabets øvrige politikker, kan disse aktioner vedtages af Rådet, der træffer afgørelse efter fremgangsmåden i artikel 251 og efter høring af Det Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget.

Artikel 160 EF
Målsætning for Den Europæiske Regionalfond

Den Europæiske Fond for Regionaludvikling skal bidrage til at udligne de største regionale skævheder i Fællesskabet ved at deltage i udviklingen og strukturtilpasningen af de områder, der er bagefter i udvikling, og i omstillingen af de industriområder, der er i tilbagegang.

Artikel 161 EF
Strukturfondens opgaver; Samhørighedsfonden

Med forbehold af artikel 162 definerer Rådet, der træffer afgørelse med enstemmighed på forslag af Kommissionen og efter samstemmende udtalelse fra Europa-Parlamentet og efter høring af Det Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget, strukturfondenes opgaver, hovedmål og indretning, hvilket kan medføre en sammenlægning af fondene. Rådet fastsætter også efter samme fremgangsmåde de almindelige regler, der skal gælde for fondene, samt de nødvendige bestemmelser for at sikre disses effektivitet og samordningen mellem fondene indbyrdes og med andre eksisterende finansielle instrumenter.

En Samhørighedsfond, der er oprettet af Rådet efter samme fremgangsmåde, yder finansielle bidrag til projekter inden for miljø og transeuropæiske net på transportinfrastrukturområdet.

Fra den 1. januar 2007 træffer Rådet afgørelse med kvalificeret flertal på forslag af Kommissionen, efter samstemmende udtalelse fra Europa-Parlamentet og efter høring af Det Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget, såfremt de flerårige finansielle overslag, der gælder fra 1. januar 2007, og den dertil knyttede interinstitutionelle aftale er vedtaget på dette tidspunkt. Hvis det ikke er tilfældet, finder fremgangsmåden i dette stykke anvendelse fra datoen for vedtagelsen heraf.

Artikel 162 EF
Procedure for gennemførelsesbeslutninger vedr. Regionalfonden

Gennemførelsesbeslutningerne vedrørende Den Europæiske Fond for Regionaludvikling træffes af Rådet efter fremgangsmåden i artikel 251, og efter høring af Det Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget.

For så vidt angår Den Europæiske Udviklings- og Garantifond for Landbruget, Udviklingssektionen, og Den Europæiske Socialfond, finder henholdsvis artikel 37 og 148 fortsat anvendelse.

AFSNIT XVIII
FORSKNING OG TEKNOLOGISK UDVIKLING

Artikel 163 EF
Målsætningen om styrkelse af det videnskabelige og teknologiske grundlag

1. Fællesskabet har som mål at styrke det videnskabelige og teknologiske grundlag for Fællesskabets industri og at fremme udviklingen af dens internationale konkurrenceevne samt at fremme alle de forskningsaktioner, der skønnes nødvendige i medfør af andre kapitler i denne traktat.

2. I dette øjemed opmuntrer det i hele Fællesskabet virksomheder, herunder små og mellemstore virksomheder, forskningscentre og universiteter i deres indsats for forskning og teknologisk udvikling af høj kvalitet; det støtter deres samarbejdsbestræbelser, idet det i særdeleshed søger at gøre det muligt for virksomhederne at udnytte mulighederne i det indre marked fuldt ud, især ved at skabe fri adgang til de enkelte landes offentlige aftaler, ved at fastlægge fælles standarder og ved at fjerne juridiske og fiskale hindringer for dette samarbejde.

3. Alle Fællesskabets aktioner i henhold til denne traktat, herunder demonstrationsaktioner, vedrørende forskning og teknologisk udvikling vedtages og iværksættes efter bestemmelserne i dette afsnit.

Artikel 164 EF
Iværksættelse af aktioner og programmer

Med henblik på at nå disse mål gennemfører Fællesskabet følgende aktioner, som skal supplere de aktioner, der iværksættes i medlemsstaterne:

a) iværksættelse af programmer for forskning, teknologisk udvikling og demonstration gennem fremme af samarbejdet med og mellem virksomheder, forskningscentre og universiteter

b) fremme af samarbejdet vedrørende forskning, teknologisk udvikling og demonstration i Fællesskabet med tredjelande og internationale organisationer

c) formidling og nyttiggørelse af resultaterne af aktiviteter vedrørende forskning, teknologisk udvikling og demonstration i Fællesskabet

d) fremme af uddannelse og mobilitet for forskere i Fællesskabet.

Artikel 165 EF

Samordning af nationale politikker med Fællesskabet

1. Fællesskabet og medlemsstaterne samordner deres indsats inden for forskning og teknologisk udvikling for at sikre den indbyrdes sammenhæng mellem de nationale politikker og Fællesskabets politik.

2. Kommissionen kan i nært samarbejde med medlemsstaterne tage ethvert initiativ, der kan bidrage til at fremme den i stk. 1 nævnte samordning.

Artikel 166 EF

Procedure for vedtagelse af flerårige rammeprogrammer

1. Rådet vedtager efter fremgangsmåden i artikel 251 og efter høring af Det Økonomiske og Sociale Udvalg et flerårigt rammeprogram, som omfatter samtlige Fællesskabets aktioner.

I rammeprogrammet:

— fastsættes de videnskabelige og teknologiske mål, der skal opnås ved de i artikel 164 omhandlede aktioner, samt prioriteringerne i forbindelse hermed

— angives hovedlinjerne i disse aktioner

— fastsættes det samlede maksimumsbeløb og de nærmere vilkår for Fællesskabets finansielle deltagelse i rammeprogrammet samt de påtænkte aktioners respektive andele.

2. Rammeprogrammet tilpasses eller udbygges på baggrund af udviklingen.

3. Rammeprogrammet iværksættes ved hjælp af særprogrammer, der udarbejdes inden for hver enkelt af aktionerne. I hvert særprogram angives de nærmere bestemmelser for programmets gennemførelse, varigheden af dette og de midler, der skønnes nødvendige hertil. Summen af de beløb, der skønnes nødvendige, og som fastsættes i særprogrammerne, må ikke overstige det samlede maksimumsbeløb for rammeprogrammet og for hver enkelt aktion.

4. Rådet, der træffer afgørelse med kvalificeret flertal på forslag af Kommissionen og efter høring af Europa-Parlamentet og Det Økonomiske og Sociale Udvalg, vedtager særprogrammerne.

Artikel 167 EF

Virksomheders og universiteters deltagelse i rammeprogrammer

Med henblik på iværksættelsen af det flerårige rammeprogram fastsætter Rådet:

— reglerne for virksomheders, forskningscentres og universiteters deltagelse

— reglerne for formidling af forskningsresultater.

Artikel 168 EF
Rammeprogrammer med deltagelse af flere medlemsstater

Under iværksættelsen af det flerårige rammeprogram kan der vedtages supplerende programmer, hvori der kun deltager visse medlemsstater, som sikrer finansieringen med forbehold af eventuel deltagelse fra Fællesskabets side.

Rådet vedtager de regler, der skal finde anvendelse på de supplerende programmer, navnlig vedrørende videnformidling og andre medlemsstaters adgang.

Artikel 169 EF
Forsknings- og udviklingsprogrammer med deltagelse af flere medlemsstater

Under iværksættelsen af det flerårige rammeprogram kan Fællesskabet i forståelse med de pågældende medlemsstater åbne mulighed for deltagelse i forsknings- og udviklingsprogrammer, der iværksættes af flere medlemsstater, herunder deltagelse i de strukturer, der oprettes for gennemførelsen af disse programmer.

Artikel 170 EF
Samarbejde med tredjelande vedr. forskning og teknologisk udvikling

Under iværksættelsen af det flerårige rammeprogram kan Fællesskabet åbne mulighed for et samarbejde vedrørende forskning, teknologisk udvikling og demonstration i Fællesskabet med tredjelande eller internationale organisationer.

De nærmere bestemmelser for dette samarbejde kan fastlægges ved aftaler mellem Fællesskabet og de pågældende tredjeparter, idet disse aftaler forhandles og indgås i overensstemmelse med artikel 300.

Artikel 171 EF
Oprettelse af fællesforetagender m.v.

Fællesskabet kan oprette fællesforetagender eller enhver anden struktur, der er nødvendig for korrekt gennemførelse af programmerne for forskning, teknologisk udvikling og demonstration i Fællesskabet.

Artikel 172 EF
Procedure for vedtagelse af bestemmelser

Rådet vedtager med kvalificeret flertal på forslag af Kommissionen og efter høring af Europa-Parlamentet og Det Økonomiske og Sociale Udvalg de i artikel 171 omhandlede bestemmelser.

Rådet vedtager efter fremgangsmåden i artikel 251 og efter høring af Det Økonomiske og Sociale Udvalg de i artikel 167, 168 og 169 omhandlede bestemmelser. Vedtagelsen af de supplerende programmer kræver endvidere de pågældende medlemsstaters samtykke.

Artikel 173 EF
Kommissionens årsrapport om aktiviteter vedr. forskning og teknologisk udvikling m.v.

I begyndelsen af hvert år forelægger Kommissionen en rapport for Europa-Parlamentet og Rådet. Denne rapport omhandler navnlig de aktiviteter, der har fundet sted det foregående år inden for forskning og teknologisk udvikling og resultatformidling, samt arbejdsprogrammet for det igangværende år.

AFSNIT XIX
MILJØ

Artikel 174 EF
Målsætninger på miljøområdet

1. Fællesskabets politik på miljøområdet skal bidrage til forfølgelse af nedennævnte mål:

— bevarelse, beskyttelse og forbedring af miljøkvaliteten

— beskyttelse af menneskers sundhed

— en forsigtig og rationel udnyttelse af naturressourcerne

— fremme på internationalt plan af foranstaltninger til løsning af de regionale og globale miljøproblemer.

2. Fællesskabets politik på miljøområdet tager sigte på et højt beskyttelsesniveau under hensyntagen til de forskelligartede forhold, der gør sig gældende i de forskellige områder i Fællesskabet. Den bygger på forsigtighedsprincippet og princippet

om forebyggende indsats, princippet om indgreb over for miljøskader fortrinsvis ved kilden og princippet om, at forureneren betaler.

I den forbindelse omfatter de harmoniseringsforanstaltninger, der skal iværksættes for at opfylde miljøbeskyttelseskravene, i relevante tilfælde en beskyttelsesklausul, der giver medlemsstaterne bemyndigelse til af ikke-økonomiske miljøhensyn at træffe foreløbige foranstaltninger, der underkastes en fællesskabskontrolprocedure.

3. Ved udarbejdelsen af Fællesskabets politik på miljøområdet tages der hensyn til:

— eksisterende videnskabelige og tekniske data

— de miljømæssige forhold i de forskellige områder i Fællesskabet

— fordele og ulemper ved foranstaltningens gennemførelse eller undladelse af at gennemføre den

— den økonomiske og sociale udvikling i Fællesskabet som helhed og den afbalancerede udvikling i dets områder.

4. Inden for rammerne af deres respektive beføjelser samarbejder Fællesskabet og medlemsstaterne med tredjelande og med de kompetente internationale organisationer. De nærmere bestemmelser vedrørende samarbejdet, for så vidt angår Fællesskabet, kan nedfældes i aftaler mellem dette og de pågældende tredjeparter, idet disse aftaler forhandles og indgås i overensstemmelse med artikel 300.

Det foregående afsnit berører ikke medlemsstaternes kompetence til at forhandle i internationale organer og indgå internationale aftaler.

Artikel 175 EF
Procedure for vedtagelse af retsakter m.v. på miljøområdet

1. Rådet træffer efter fremgangsmåden i artikel 251 og efter høring af Det Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget afgørelse om de aktioner, der skal iværksættes af Fællesskabet med henblik på at gennemføre de mål, der er anført i artikel 174.

2. Uanset den i stk. 1 nævnte fremgangsmåde for beslutningstagning og med forbehold af artikel 95 vedtager Rådet med enstemmighed på forslag af Kommissionen og efter høring af Europa-Parlamentet, Det Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget

a) bestemmelser af hovedsagelig fiskal karakter

b) foranstaltninger, der berører

— fysisk planlægning

— kvantitativ forvaltning af vandressourcerne, eller som direkte eller indirekte berører disse ressourcers disponibilitet

— arealanvendelse, bortset fra affaldshåndtering

c) foranstaltninger, der i væsentlig grad berører en medlemsstats valg mellem forskellige energikilder og den generelle sammensætning af dens energiforsyning.

Rådet kan på betingelserne i første afsnit fastlægge de i dette stykke nævnte spørgsmål, om hvilke der skal træffes afgørelse med kvalificeret flertal.

3. På andre områder vedtager Rådet efter fremgangsmåden i artikel 251 og efter høring af Det Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget generelle handlingsprogrammer for prioriterede mål, som skal virkeliggøres.

Rådet vedtager på betingelserne i stk. 1 eller efter omstændighederne stk. 2 de nødvendige foranstaltninger for disse programmers iværksættelse.

4. Med forbehold af visse foranstaltninger af fællesskabskarakter finansieres og gennemføres miljøpolitikken af medlemsstaterne.

5. Med forbehold af princippet om, at forureneren betaler, fastsætter Rådet, såfremt en foranstaltning, der bygger på bestemmelserne i stk. 1, indebærer udgifter, der skønnes uforholdsmæssigt store for en medlemsstats offentlige myndigheder, i den retsakt, hvorved pågældende foranstaltning vedtages, passende bestemmelser i form af:

— undtagelser af midlertidig karakter og/eller

— finansiel støtte fra den Samhørighedsfond, der er oprettet i henhold til artikel 161.

Artikel 176 EF

Indførelse af strengere nationale beskyttelsesforanstaltninger

Beskyttelsesforanstaltninger, som vedtages i henhold til artikel 175, er ikke til hinder for, at de enkelte medlemsstater opretholder eller indfører strengere beskyttelsesforanstaltninger. Disse foranstaltninger skal være forenelige med denne traktat. De meddeles Kommissionen.

AFSNIT XX
UDVIKLINGSSAMARBEJDE

Artikel 177 EF
Målsætninger

1. Fællesskabets politik med hensyn til udviklingssamarbejde, som er et supplement til medlemsstaternes politik, skal fremme:

— en bæredygtig økonomisk og social udvikling i udviklingslandene og særlig i de mest ugunstigt stillede blandt disse

— en harmonisk og gradvis integration af udviklingslandene i verdensøkonomien

— bekæmpelse af fattigdommen i udviklingslandene.

2. Fællesskabets politik på dette område skal bidrage til den generelle målsætning om udvikling og befæstelse af demokratiet og retsstaten samt til målsætningen om respekt for menneskerettighederne og de grundlæggende frihedsrettigheder.

3. Fællesskabet og medlemsstaterne respekterer de forpligtelser og tager hensyn til de målsætninger, som de har godkendt inden for rammerne af De Forenede Nationer og andre kompetente internationale organisationer.

Artikel 178 EF
Hensyn til udviklingslandene i Fællesskabets politikker

Fællesskabet tager hensyn til de i artikel 177 omhandlede mål i de politikker, som det iværksætter, og som vil kunne berøre udviklingslandene.

Artikel 179 EF
Procedure for vedtagelse af foranstaltninger

1. Med forbehold af de øvrige bestemmelser i denne traktat vedtager Rådet efter fremgangsmåden i artikel 251 de nødvendige foranstaltninger med henblik på at forfølge målene i artikel 177. Disse foranstaltninger kan være flerårige programmer.

2. Den Europæiske Investeringsbank bidrager på de betingelser, der er fastsat i dens vedtægter, til iværksættelsen af de foranstaltninger, der er nævnt i stk. 1.

3. Bestemmelserne i denne artikel berører ikke samarbejdet med landene i Afrika, Vestindien og Stillehavet inden for rammerne af AVS-EF-konventionen.

Artikel 180 EF
Samordning af Fællesskabets og medlemsstaternes politikker, herunder bistandsprogrammer

1. Fællesskabet og medlemsstaterne samordner deres politik med hensyn til udviklingssamarbejde og fører samråd om deres bistandsprogrammer, herunder i internationale organisationer og på internationale konferencer. De kan iværksætte fælles aktioner. Medlemsstaterne bidrager om nødvendigt til iværksættelsen af Fællesskabets bistandsprogrammer.

2. Kommissionen kan tage ethvert passende initiativ for at fremme den i stk. 1 omhandlede samordning.

Artikel 181 EF
Samarbejde med tredjelande og internationale organisationer

Inden for rammerne af deres respektive beføjelser samarbejder Fællesskabet og medlemsstaterne med tredjelande og med kompetente internationale organisationer. De nærmere bestemmelser vedrørende Fællesskabets udviklingssamarbejde kan nedfældes i aftaler mellem dette og de pågældende tredjeparter, idet disse aftaler forhandles og indgås i overensstemmelse med artikel 300.

Stk. 1 berører ikke medlemsstaternes kompetence til at forhandle i internationale organer og indgå internationale aftaler.

AFSNIT XXI
ØKONOMISK, FINANSIELT OG TEKNISK SAMARBEJDE MED TREDJELANDE

Artikel 181 A EF
Samarbejde med tredjelande og procedure for vedtagelse af foranstaltninger

1. Med forbehold af de øvrige bestemmelser i denne traktat, især bestemmelserne i afsnit XX, iværksætter Fællesskabet inden for sine kompetenceområder samarbejdsaktioner med tredjelande på det økonomiske, finansielle og tekniske område. Disse aktioner supplerer de aktioner, som iværksættes af medlemsstaterne, og er i overensstemmelse med Fællesskabets udviklingspolitik.

Fællesskabets politik på dette område skal bidrage til den generelle målsætning om udvikling og befæstelse af demokratiet og retsstaten samt til målsætningen om respekt for menneskerettighederne og de grundlæggende frihedsrettigheder.

2. Rådet vedtager med kvalificeret flertal på forslag af Kommissionen og efter høring af Europa-Parlamentet de foranstaltninger, der er nødvendige for at gennemføre stk. 1. Rådet træffer afgørelse med enstemmighed i forbindelse med de associeringsaftaler, der er omhandlet i artikel 310, og i forbindelse med aftaler, der skal indgås med de stater, der er kandidater til tiltrædelse af Unionen.

3. Inden for rammerne af deres respektive beføjelser samarbejder Fællesskabet og medlemsstaterne med tredjelande og med kompetente internationale organisationer. De nærmere bestemmelser vedrørende Fællesskabets samarbejde kan nedfældes i aftaler mellem dette og de pågældende tredjeparter, idet disse aftaler forhandles og indgås i overensstemmelse med artikel 300.

Første afsnit berører ikke medlemsstaternes kompetence til at forhandle i internationale organer og indgå internationale aftaler.

FJERDE DEL
DE OVERSØISKE LANDE OG TERRITORIERS ASSOCIERING

Artikel 182 EF
Associering med ikke-europæiske lande og territorier med særlige forbindelser med EU-lande

Medlemsstaterne er enige om at associere de ikke-europæiske lande og territorier, der opretholder særlige forbindelser med Danmark, Frankrig, Nederlandene og Det Forenede Kongerige, med Fællesskabet. Disse lande og territorier, i det følgende benævnt »lande og territorier«, er opregnet i den liste, som er knyttet til denne traktat som bilag II.

Formålet med associeringen er at fremme den økonomiske og sociale udvikling i disse lande og territorier og at oprette nære økonomiske forbindelser mellem disse og Fællesskabet som helhed.

I overensstemmelse med principperne i denne traktats præambel skal associeringen først og fremmest åbne mulighed for at tjene befolkningernes interesser i disse lande og territorier og øge deres velstand for herved at lede dem frem til den økonomiske, sociale og kulturelle udvikling, som de tilstræber.

Artikel 183 EF
Målsætninger

Associeringen tilstræber nedennævnte mål:

1) Medlemsstaterne anvender i deres samhandel med disse lande og territorier samme regler, som de i henhold til denne traktat anvender indbyrdes.

2) Hvert land eller territorium anvender i sin samhandel med medlemsstaterne og de øvrige lande og territorier samme regler, som det anvender over for den europæiske stat, med hvilken det opretholder særlige forbindelser.

3) Medlemsstaterne bidrager til de investeringer, som den fremskridende udvikling af disse lande og territorier kræver.

4) For så vidt angår de investeringer, der finansieres af Fællesskabet, er deltagelse i licitationer og leverancer åben på lige betingelser for alle fysiske og juridiske personer, som henholdsvis er statsborgere eller hjemmehørende i medlemsstaterne eller i disse lande og territorier.

5) Medmindre der træffes særlige bestemmelser i henhold til artikel 187, gælder i forholdet mellem medlemsstaterne og disse lande og territorier uden nogen form for forskelsbehandling de i kapitlet om etableringsretten nævnte bestemmelser for deres statsborgeres og selskabers ret til at etablere sig, ligesom de dér nævnte fremgangsmåder finder tilsvarende anvendelse.

Artikel 184 EF
Indførelse af toldfri varer fra disse lande

1. Varer med oprindelse i disse lande og territorier nyder ved indførsel til medlemsstaterne godt af forbuddet mod told mellem medlemsstaterne, som gælder i overensstemmelse med denne traktats bestemmelser.

2. Ved indførsel i hvert af disse lande eller territorier er told, der pålægges varer fra medlemsstaterne og de øvrige lande og territorier, forbudt i overensstemmelse med bestemmelserne i artikel 25.

3. Disse lande og territorier kan dog opkræve sådan told, som er nødvendig for deres udvikling og industrialisering, eller som er finanstold og har til formål af skaffe midler til deres offentlige budgetter.

De i foregående afsnit nævnte toldsatser kan ikke overstige samme niveau som dem, der pålægges varer, der hidrører fra den medlemsstat, med hvilken det pågældende land eller territorium opretholder særlige forbindelser.

4. Stk. 2 finder ikke anvendelse på de lande og territorier, der som følge af særlige internationale forpligtelser anvender en toldtarif, der ikke hjemler forskelsbehandling.

5. Indførelse eller ændring af toldsatser for varer, der indføres i disse lande og territorier, må hverken retligt eller faktisk føre til direkte eller indirekte forskelsbehandling af varer, der hidrører fra forskellige medlemsstater.

Artikel 185 EF
Foranstaltninger ved omlægning af samhandelen

Såfremt toldsatsernes niveau for varer hidrørende fra tredjeland ved indførsel til et land eller territorium, når bestemmelserne i artikel 184, stk. 1, finder anvendelse, vil kunne fremkalde omlægninger af samhandelen til skade for en medlemsstat, kan denne begære, at Kommissionen foreslår de øvrige medlemsstater nødvendige foranstaltninger for at afhjælpe denne situation.

Artikel 186 EF

Fri bevægelighed for arbejdskraften fra disse lande og territorier

Med forbehold af bestemmelserne vedrørende den offentlige sundhed, den offentlige sikkerhed og den offentlige orden fastsættes bestemmelser om fri bevægelighed for arbejdskraften fra disse lande og territorier inden for medlemsstaterne og for arbejdskraften fra medlemsstaterne inden for disse lande og territorier ved senere overenskomster, som kræver medlemsstaternes enstemmige godkendelse.

Artikel 187 EF

Oversøiske landes og territoriers associering med Fællesskabet

Rådet vedtager med udgangspunkt i de resultater, der er opnået som led i disse lande og territoriers associering med Fællesskabet, og på grundlag af de principper, der er nedfældet i denne traktat, enstemmigt de nærmere retningslinjer for og fremgangsmåden ved de pågældende lande og territoriers associering med Fællesskabet.

Artikel 188 EF

Særlige bestemmelser vedr. Grønland

Bestemmelserne i artikel 182-187 finder anvendelse på Grønland, medmindre andet følger af de særlige bestemmelser for Grønland, der er fastsat i den protokol om den særlige ordning for Grønland, der er knyttet som bilag til denne traktat.

FEMTE DEL
FÆLLESSKABETS INSTITUTIONER

AFSNIT I
BESTEMMELSER VEDRØRENDE INSTITUTIONERNE

KAPITEL 1
INSTITUTIONERNE

1. AFDELING
EUROPA-PARLAMENTET

Artikel 189 EF

Antallet af medlemmer i EP; udøvelse af beføjelser

Europa-Parlamentet, der består af repræsentanter for folkene i de i Fællesskabet sammensluttede stater, udøver de beføjelser, som er tillagt det ved denne traktat.

Antallet af medlemmer af Europa-Parlamentet må ikke overstige 736.

Artikel 190 EF[5]

Europa-Parlamentets sammensætning; direkte valg

1. Repræsentanterne i Europa-Parlamentet for folkene i de i Fællesskabet sammensluttede stater vælges ved almindelige direkte valg.

2. Antallet af repræsentanter, der vælges i hver enkelt medlemsstat, fastsættes til:

Belgien	24
Bulgarien	**18**
Cypern	6
Danmark	14
Estland	6
Finland	14
Det Forenede Kongerige (UK)	78
Frankrig	78
Grækenland	24
Irland	13
Italien	78
Letland	9
Litauen	13
Luxembourg	6

Malta	5
Nederlandene	27
Polen	54
Portugal	24
Rumænien	**35**
Slovakiet	14
Slovenien	7
Spanien	54
Sverige	19
Den Tjekkiske Republik	24
Tyskland	99
Ungarn	24
Østrig	18
I alt	785

I tilfælde af ændringer af dette stykke skal antallet af repræsentanter, der vælges i de enkelte medlemsstater, sikre en passende repræsentation af folkene i de i Fællesskabets sammensluttede stater.

5. Tiltrædelsestraktaten vedr. Bulgarien og Rumænien (2005) indeholder følgende bestemmelser:
Med virkning fra begyndelsen af valgperioden 2009-2014 affattes første afsnit i artikel 190, stk. 2 således:
Antallet af repræsentanter, der vælges i hvert enkelt medlemsstat, fastsættes til:

Belgien	22
Bulgarien	17
Cypern	6
Danmark	13
Estland	6
Finland	13
Det Forenede Kongerige (UK)	72
Frankrig	72
Grækenland	22
Irland	12
Italien	72
Letland	8
Litauen	12
Luxembourg	6

Malta	5
Nederlandene	25
Polen	50
Portugal	22
Rumænien	33
Slovakiet	13
Slovenien	7
Spanien	50
Sverige	18
Den Tjekkiske Republik	22
Tyskland	99
Ungarn	22
Østrig	17
I alt	736

3. Repræsentanterne vælges for en periode på fem år.

4. Europa-Parlamentet udarbejder forslag til afholdelse ag almindelige direkte valg ifølge en i alle medlemsstater ensartet fremgangs eller efter principper, der er fælles for allemedlemsstater.

Rådet, der træffer afgørelse med enstemmighed efter samstemmende udtalelse fra Europa-Parlamentet, der er tiltrådt af et flertal af dets medlemmer, fastsætter herom forskrifter, som det henstiller til medlemsstaterne at vedtage i overensstemmelse med deres forfatningsmæssige bestemmelser.

5. Europa-Parlamentet fastsætter sine medlemmers statut og de almindelige betingelser for udøvelsen af deres hverv efter høring af Kommissionen og med godkendelse fra Rådet, der træffer afgørelse med kvalificeret flertal. Alle bestemmelser og betingelser i forbindelse med beskatningsordningen for medlemmer og forhenværende medlemmer vedtages med enstemmighed af Rådet.

Artikel 191 EF
Politiske partier på europæisk plan

Politiske partier på europæisk plan er vigtige som en integrationsfaktor inden for Unionen. De bidrager til en europæisk bevidstgørelse og til at udtrykke unionsborgernes politiske vilje.

Rådet fastsætter efter fremgangsmåden i artikel 251 statutten for politiske partier på europæisk plan og navnlig reglerne for deres finansiering.

Artikel 192 EF
Deltagelse i lovgivningsprocessen og anmodning om retsakter

I det i denne traktat anførte omfang deltager Europa-Parlamentet i vedtagelse af fællesskabsretsakter, idet det udøver sine beføjelser i henhold til de i artikel 251 og 252 fastlagte fremgangsmåder samt afgiver samstemmende udtalelser eller rådgivende udtalelser.

Europa-Parlamentet kan med et flertal af medlemmernes stemmer anmode Kommissionen om at fremsætte passende forslag om spørgsmål, som efter dets opfattelse kræver udarbejdelse af en fællesskabsretsakt til gennemførelse af denne traktat.

Artikel 193 EF
Nedsættelse af undersøgelsesudvalg

Under udførelsen af sine opgaver kan Europa-Parlamentet efter anmodning fra en fjerdedel af sine medlemmer nedsætte et midlertidigt undersøgelsesudvalg, der, uden at de beføjelser, som denne traktat har tillagt andre institutioner eller organer, derved berøres, skal undersøge påstande om overtrædelser eller om fejl eller forsømmelser i forbindelse med gennemførelsen af fællesskabsretten, medmindre de påståede forhold er under retslig behandling, i hvilket tilfælde denne retslige behandling først skal afsluttes.

Det midlertidige undersøgelsesudvalg ophører med at bestå, når det afgiver sin beretning.

De nærmere vilkår for udøvelse af undersøgelsesbeføjelsen fastlægges efter fælles overenskomst mellem Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen.

Artikel 194 EF
Borgernes ret til at indgive andragender

Enhver unionsborger samt enhver fysisk eller juridisk person med bopæl eller hjemsted i en medlemsstat er berettiget til på egen hånd eller i samvirke med andre borgere eller personer at indgive andragender til Europa-Parlamentet om forhold, der henhører under områder, som Fællesskabet beskæftiger sig med, og som vedrører den pågældende direkte.

Artikel 195 EF
Ombudsmandens udnævnelse og opgaver

1. Europa-Parlamentet udnævner en ombudsmand, som skal være beføjet til at modtage klager fra enhver unionsborger eller enhver fysisk eller juridisk person med bopæl eller hjemsted i en medlemsstat over tilfælde af fejl eller forsømmelser i forbindelse med handlinger foretaget af Fællesskabets institutioner eller organer, med undtagelse af Domstolen og Retten i Første Instans under udøvelsen af deres domstolsfunktioner.

Ombudsmanden skal i overensstemmelse med sit hverv foretage de undersøgelser, som han finder berettigede, enten på eget initiativ eller på grundlag af de klager, der forelægges ham direkte eller gennem et medlem af Europa-Parlamentet, medmindre de påståede forhold er under eller har været under retslig behandling. Konstaterer ombudsmanden, at der foreligger fejl eller forsømmelser, forelægger han sagen for den pågældende institution, som har en frist på tre måneder til at meddele ham sin udtalelse. Ombudsmanden sender derpå en rapport til Europa-Parlamentet og til den pågældende institution. Den person, som klagen hidrører fra, underrettes om resultatet af disse undersøgelser.

Ombudsmanden aflægger en årlig beretning til Europa-Parlamentet om resultatet af sine undersøgelser.

2. Ombudsmanden udnævnes efter hvert valg til Europa-Parlamentet for dettes valgperiode. Han kan genudnævnes.

Domstolen kan på begæring af Europa-Parlamentet afskedige ombudsmanden, hvis han ikke længere opfylder de nødvendige betingelser for at udøve sit hverv, eller hvis han har begået en alvorlig forseelse.

3. Ombudsmanden udfører sit hverv i fuldstændig uafhængighed. Han må ved udøvelsen af sine pligter hverken søge eller modtage instruktioner fra noget andet organ. Ombudsmanden må, så længe hans embedsperiode varer, ikke udøve nogen anden — lønnet eller ulønnet — erhvervsmæssig virksomhed.

4. Europa-Parlamentet fastsætter ombudsmandens statut og de almindelige betingelser for udøvelsen af hans hverv efter høring af Kommissionen og med godkendelse af Rådet, der træffer afgørelse med kvalificeret flertal.

Artikel 196 EF
Afholdelse af årlige og ekstraordinære sessioner

Europa-Parlamentet afholder en årlig session. Det træder uden indkaldelse sammen den anden tirsdag i marts.

Europa-Parlamentet kan træde sammen til ekstraordinær session efter anmodning af et flertal af dets medlemmer, af Rådet eller af Kommissionen.

Artikel 197 EF
Udpegelse af Europa-Parlamentets formand; Kommissionens og Rådets deltagelse i møder

Europa-Parlamentet udpeger blandt sine medlemmer sin formand og sit præsidium.

Kommissionens medlemmer har adgang til alle møder og til på begæring at tage ordet på Kommissionens vegne.

Kommissionen besvarer mundtligt eller skriftligt de spørgsmål, som Europa-Parlamentet eller dettes medlemmer stiller den.

Rådet udtaler sig for Europa-Parlamentet på de betingelser, som det fastsætter i sin forretningsorden.

Artikel 198 EF
Afstemningsregler

Medmindre andet er fastsat i denne traktat, træffer Europa-Parlamentet sine afgørelser med absolut flertal af de afgivne stemmer.

Forretningsordenen fastsætter det beslutningsdygtige antal medlemmer.

Artikel 199 EF
Europa-Parlamentets forretningsorden; offentliggørelse af aktstykker

Europa-Parlamentet fastsætter sin forretningsorden; hertil kræves et flertal af medlemmernes stemmer.

Europa-Parlamentets aktstykker offentliggøres i henhold til forretningsordenens bestemmelser.

Artikel 200 EF
Åben drøftelse af Kommissionens årlige beretning

Europa-Parlamentet drøfter i et offentligt møde den almindelige årsberetning, som Kommissionen forelægger det.

Artikel 201 EF
Mistillidsvotum til Kommissionen

Indbringes forslag om mistillidsvotum vedrørende Kommissionens virksomhed, kan Europa-Parlamentet tidligst tage stilling hertil tre dage efter forslagets indbringelse og kun ved en offentlig afstemning.

Såfremt forslaget om mistillidsvotum vedtages med to tredjedels flertal af de afgivne stemmer og af et flertal af Europa-Parlamentets medlemmer, skal Kommissionens medlemmer samlet nedlægge deres hverv. De viderefører dog de løbende forretninger, indtil deres efterfølgere er blevet udnævnt i henhold til artikel 214. I dette tilfælde udløber tjenesteperioden for de medlemmer af Kommissionen, der er udnævnt til at efterfølge dem, på den dato, hvor tjenesteperioden for de medlemmer af Kommissionen, der samlet har måttet nedlægge deres hverv, vil være udløbet.

2. AFDELING
RÅDET

Artikel 202 EF
Rådets beføjelser

For at sikre virkeliggørelsen af de i denne traktat opstillede mål og på de deri fastsatte vilkår skal Rådet:

— drage omsorg for samordningen af medlemsstaternes almindelige økonomiske politik

— have beføjelse til at træffe beslutninger

— i de retsakter, det vedtager, tildele Kommissionen beføjelser til at gennemføre de af Rådet udfærdigede forskrifter. Rådet kan opstille visse nærmere vilkår for udøvelsen af disse beføjelser. Rådet kan ligeledes i særlige tilfælde forbeholde sig retten til selv direkte at udøve gennemførelsesbeføjelser. Ovennævnte vilkår skal være i overensstemmelse med de principper og regler, som Rådet, der træffer afgørelse med enstemmighed på forslag af Kommissionen og efter udtalelse fra Europa-Parlamentet, har fastsat i forvejen.

Artikel 203 EF
Rådets sammensætning og formandskab

Rådet består af en repræsentant for hver medlemsstat på ministerplan, som skal være beføjet til at forpligte denne medlemsstats regering.

Formandshvervet udøves på skift af hver medlemsstat i Rådet for seks måneder ad gangen, efter den rækkefølge, som Rådet træffer afgørelse om ved enstemmighed.

Artikel 204 EF
Indkaldelse af Rådet

Rådet træder sammen efter indkaldelse fra formanden på initiativ af denne, af et medlem af Rådet eller af Kommissionen.

Artikel 205 EF
Afstemning, stemmeregler, simpelt og kvalificeret flertal

1. Medmindre andet er fastsat i denne traktat, træffes Rådets afgørelser med et flertal af medlemmernes stemmer.

2. Ved de rådsafgørelser, som kræver kvalificeret flertal, tildeles medlemmernes stemmer følgende vægt:

Belgien	12
Bulgarien	**10**
Cypern	4
Danmark	7
Estland	4
Finland	7
Det Forenede Kongerige (UK)	29
Frankrig	29
Grækenland	12
Irland	7
Italien	29
Letland	4
Litauen	7
Luxembourg	4
Malta	3
Nederlandene	13
Polen	27
Portugal	12
Rumænien	**14**
Slovakiet	7
Slovenien	4
Spanien	27
Sverige	10
Den Tjekkiske Republik	12
Tyskland	29
Ungarn	12
Østrig	10
I alt	345

Rådets afgørelser træffes med mindst 255 stemmer afgivet af et flertal af medlemmerne, der stemmer for, når de i henhold til denne traktat skal træffes på forslag af Kommissionen.

I alle andre tilfælde træffes Rådets afgørelser med mindst 255 stemmer, afgivet af mindst to tredjedele af medlemmerne, der stemmer for.

3. Det forhold, at medlemmer, der er til stede eller repræsenteret, undlader at stemme, hindrer ikke vedtagelsen af de af Rådets afgørelser, der kræver enstemmighed.

4. Når Rådet træffer afgørelse med kvalificeret flertal, kan et medlem af Rådet kræve, at det kontrolleres, at de medlemsstater, der udgør dette kvalificerede flertal, repræsenterer mindst 62 % af Unionens samlede befolkning. Hvis det viser sig, at denne betingelse ikke er opfyldt, er den pågældende afgørelse ikke vedtaget.

Artikel 206 EF

Fuldmagt til at stemme på anden medlemsstats vegne

Hvert medlem af Rådet kan kun fra ét af de øvrige medlemmer modtage fuldmagt til at stemme.

Artikel 207 EF

COREPER; Generalsekretariatet; Rådets forretningsorden; aktindsigt

1. En komité, der sammensættes af medlemsstaternes faste repræsentanter, har til opgave at forberede Rådets arbejde og udføre de hverv, der tildeles det af Rådet. Komitéen kan vedtage procedureafgørelser i de tilfælde, der er nævnt i Rådets forretningsorden.

2. Rådet bistås af et generalsekretariat, som ledes af en generalsekretær, der er højtstående repræsentant for den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik, bistået af en vicegeneralsekretær med ansvar for Generalsekretariatets daglige drift. Generalsekretæren og vicegeneralsekretæren udnævnes af Rådet, der træffer afgørelse med kvalificeret flertal.

Rådet træffer afgørelse om Generalsekretariatets organisation.

3. Rådet fastsætter selv sin forretningsorden.

Med henblik på anvendelsen af artikel 255, stk. 3, udarbejder Rådet i forretningsordenen bestemmelser om, på hvilke betingelser offentligheden skal have aktindsigt i Rådets dokumenter. Med henblik på gennemførelsen af dette stykke fastlægger Rådet, i hvilke tilfælde det skal anses for at optræde som lovgivende myndighed, for at sikre større aktindsigt i disse tilfælde, samtidig med at beslutningsprocessen forbliver effektiv. Når Rådet optræder som lovgivende myndighed, skal afstemnings-

resultaterne og stemmeforklaringerne samt erklæringer til mødeprotokollen under alle omstændigheder offentliggøres.

Artikel 208 EF
Anmodning til Kommissionen om undersøgelser

Rådet kan anmode Kommissionen om at foretage sådanne undersøgelser, som det anser for hensigtsmæssige for at virkeliggøre de fælles mål, og om at forelægge det dertil egnede forslag.

Artikel 209 EF
Fastsættelse af vedtægter for udvalg

Efter udtalelse fra Kommissionen udfærdiger Rådet vedtægterne for de i denne traktat forudsete udvalg.

Artikel 210 EF
Løn og pension til medlemmer af Kommissionen og Domstolen

Rådet fastsætter med kvalificeret flertal lønninger, godtgørelser og pensioner for Kommissionens formand og medlemmer, for Domstolens præsident, dommere, generaladvokater og justitssekretær samt for medlemmerne af og justitssekretæren ved Retten i Første Instans. Det fastsætter ligeledes med kvalificeret flertal alle godtgørelser, der ydes som vederlag.

3. AFDELING
KOMMISSIONEN

Artikel 211 EF
Kommissionens beføjelser; initiativret

For at sikre Fællesmarkedets funktion og udvikling skal Kommissionen:

— drage omsorg for gennemførelsen af de i denne traktat indeholdte bestemmelser og af de bestemmelser, som med hjemmel i denne træffes af institutionerne

— rette henstillinger og afgive udtalelser om de i denne traktat omhandlede forhold, hvis traktaten udtrykkeligt fastsætter dette, eller hvis Kommissionen skønner det nødvendigt

— have beføjelse til selvstændigt at træffe beslutninger og til at medvirke ved tilblivelsen af Rådets og Europa-Parlamentets retsakter på de i denne traktat fastsatte betingelser

— udøve de beføjelser, som Rådet tildeler den med henblik på gennemførelse af de af dette udfærdigede forskrifter.

Artikel 212 EF
Årlig beretning om Fællesskabets virksomhed

Hvert år og senest en måned før åbningen af Europa-Parlamentets session offentliggør Kommissionen en almindelig beretning om Fællesskabets virksomhed.

Artikel 213 EF
Kommissionens sammensætning og uafhængighed

1. Kommissionens medlemmer vælges under hensyn til deres almindelige duelighed, og deres uafhængighed skal være uomtvistelig.

Kommissionen skal omfatte en statsborger fra hver medlemsstat[6].

Antallet af medlemmer i Kommissionen kan ændres af Rådet med enstemmighed.

2. Kommissionens medlemmer udfører deres hverv i fuldkommen uafhængighed og i Fællesskabets almene interesse.

Ved udførelsen af deres pligter må de ikke søge eller modtage instruktioner fra nogen regering eller noget andet organ. De afholder sig fra enhver handling, som er uforenelig med karakteren af deres hverv. Hver medlemsstat forpligter sig til at respektere denne grundsætning og til ikke at forsøge at påvirke Kommissionens medlemmer under udførelsen af deres hverv.

Kommissionens medlemmer må ikke, så længe deres tjeneste varer, udøve nogen anden — lønnet eller ulønnet — erhvervsmæssig virksomhed. Ved indsættelsen i hvervet afgiver de en højtidelig forsikring, hvorefter de, såvel i deres tjenesteperiode som efter at denne er afsluttet, vil overholde de forpligtelser, der følger med deres

6 Artiklens bestemmelser vedrørende antallet af medlemmer af Kommissionen er ændret ved protokol 10, artikel 4, stk. 2-4 om udvidelsen af Den Europæiske Union. Ifølge denne protokol reduceres antallet af kommissionsmedlemmer i 2009 på grundlag af en ordning med ligelig rotation. Ifølge Lissabontraktaten vil antallet af kommissærer udgøre 2/3 del af antallet af medlemsstater fra 2014.

Lissabontraktaten blev forkastet ved en folkeafstemning i Irland den 12. juni 2008. Én af irernes grunde til at stemme nej, var ønsket om at beholde en kommissær. Stats- og regeringscheferne blev på Det Europæiske Råds møde d. 11.-12. december 2008 enige om at imødekomme den irske befolkning ved blandt andet at træffe beslutning om, at Kommissionen fortsat skal omfatte en statsborger fra hver medlemsstat. I en erklæring fastsætter Det Europæiske Råd, at det inden udgangen af 2014 skal vedtage en beslutning, som sikrer at alle EU medlemslande får en kommissær. Beslutningen skal tages ved enstemmighed.

hverv, i særdeleshed pligten til efter tjenesteperiodens ophør at udvise hæderlighed og tilbageholdenhed med hensyn til overtagelse af visse hverv eller opnåelse af visse fordele. Overtrædes disse forpligtelser, kan Domstolen på begæring af Rådet eller af Kommissionen — alt efter omstændighederne — afskedige de pågældende fra hans stilling i henhold til artikel 216 eller fratage ham retten til pension eller andre tilsvarende fordele.

Artikel 214 EF
Kommissionens udnævnelse og godkendelse

1. Kommissionens medlemmer udnævnes for fem år efter fremgangsmåden i stk. 2, jf. dog artikel 201.

De kan genudnævnes.

2. Rådet i dets sammensætning af stats- og regeringschefer indstiller med kvalificeret flertal den person, som det foreslår udnævnt til formand for Kommissionen; indstillingen godkendes af Europa-Parlamentet.

Rådet vedtager med kvalificeret flertal og efter fælles overenskomst med den indstillede formand listen over de øvrige personer, som det foreslår udnævnt til medlemmer af Kommissionen; listen udarbejdes i overensstemmelse med hver enkelt medlemsstats indstilling.

Kommissionens indstillede formand og de øvrige indstillede medlemmer af Kommissionen skal som kollegium godkendes ved en afstemning i Europa-Parlamentet. Efter Europa-Parlamentets godkendelse udnævner Rådet med kvalificeret flertal Kommissionens formand og øvrige medlemmer.

Artikel 215 EF
Frivillig fratræden og afskedigelse

Bortset fra ordinære nyansættelser og dødsfald ophører tjenesten for et medlem af Kommissionen ved frivillig fratræden eller ved afskedigelse.

For resten af det fratrådte, afskedigede eller afdøde medlems tjenesteperiode udnævner Rådet med kvalificeret flertal et nyt medlem. Rådet kan med enstemmighed beslutte, at der ikke skal udnævnes nogen efterfølger.

Ved frivillig fratræden, afskedigelse eller dødsfald udnævnes der en efterfølger for formanden for resten af dennes tjenesteperiode. Udnævnelse af en efterfølger for formanden sker efter fremgangsmåden i artikel 214, stk. 2.

Bortset fra de i artikel 216 nævnte afskedigelsestilfælde fungerer Kommissionens medlemmer, indtil deres efterfølgere er udpeget, eller indtil Rådet i overensstem-

melse med denne artikels stk. 2 har besluttet, at der ikke skal udnævnes nogen efterfølger.

Artikel 216 EF
Afskedigelse af et medlem af Kommissionen

Ethvert medlem af Kommissionen kan afskediges af Domstolen på begæring af Rådet eller Kommissionen, hvis han ikke længere opfylder de nødvendige betingelser for at udøve sit hverv, eller hvis han har begået en alvorlig forseelse.

Artikel 217 EF
Kommissionens organisation; formand, næstformænd

1. Kommissionen arbejder under formandens politiske ledelse, og formanden træffer afgørelse om dens interne organisation for at sikre sammenhæng, effektivitet og kollegialitet i dens arbejde.

2. Kommissionens ansvarsområder struktureres og fordeles mellem dens medlemmer af formanden. Formanden kan ændre fordelingen af disse ansvarsområder i løbet af en mandatperiode. Kommissionens medlemmer udøver de hverv, der tillægges dem af formanden, under dennes tilsyn.

3. Formanden udnævner efter kollegiets godkendelse næstformænd blandt Kommissionens medlemmer.

4. Et medlem af Kommissionen træder tilbage, hvis formanden efter kollegiets godkendelse anmoder herom.

Artikel 218 EF
Samarbejdet med Rådet, Kommissionens forretningsorden

1. Rådet og Kommissionen holder indbyrdes samråd og aftaler i fællesskab formerne for deres samarbejde.

2. Kommissionen fastsætter sin forretningsorden med henblik på at sikre sin egen og sine tjenestegrenes virksomhed i overensstemmelse med bestemmelserne i denne traktat. Den drager omsorg for, at forretningsordenen offentliggøres.

Artikel 219 EF
Afstemning i Kommissionen, beslutningsdygtighed

Kommissionens afgørelser træffes af et flertal af det i artikel 213 nævnte antal medlemmer.

Kommissionen er kun beslutningsdygtig, såfremt det i dens forretningsorden fastsatte antal medlemmer er til stede.

4. AFDELING
DOMSTOLEN

Artikel 220 EF
Domstolens beføjelser

Domstolen og Retten i Første Instans skal inden for rammerne af deres respektive beføjelser værne om lov og ret ved fortolkningen og anvendelsen af denne traktat.

Der kan endvidere på de betingelser, der er fastsat i artikel 225 A, til Retten i Første Instans knyttes særlige retsinstanser, som på visse særlige områder skal udøve den domstolskompetence, der er fastsat i denne traktat.

Artikel 221 EF
Domstolens sammensætning, organisation

Domstolen består af en dommer per medlemsstat.

Domstolen sættes i afdelinger eller i den store afdeling i overensstemmelse med de regler herfor, der er fastsat i Domstolens statut.

Domstolen kan endvidere sættes i plenum, hvor statutten giver mulighed herfor.

Artikel 222 EF
Generaladvokater

Domstolen bistås af otte generaladvokater. På Domstolens begæring kan Rådet med enstemmighed vedtage at forøge antallet af generaladvokater.

Generaladvokaten skal fuldstændig upartisk og uafhængigt offentligt fremsætte begrundede forslag til afgørelse af de sager, som i henhold til Domstolens statut kræver hans medvirken.

Artikel 223 EF

Udnævnelse af dommere, generaladvokater, nybesættelse

Til dommere og generaladvokater ved Domstolen vælges personer, hvis uafhængighed er uomtvistelig, og som i deres hjemland opfylder betingelserne for at indtage de højeste dommerembeder, eller som er jurister, hvis faglige kvalifikationer er almindeligt anerkendt. De udnævnes af medlemsstaternes regeringer efter fælles overenskomst for et tidsrum af seks år.

Hvert tredje år finder en delvis nybesættelse af dommerembederne og generaladvokaternes embeder sted på de betingelser, der er fastsat i Domstolens statut.

Dommerne vælger af deres midte for et tidsrum af tre år Domstolens præsident. Denne kan genvælges.

De afgående dommere og generaladvokater kan genudnævnes.

Domstolen udnævner sin justitssekretær og træffer bestemmelse om hans stilling.

Domstolen fastsætter sit procesreglement. Reglementet skal godkendes af Rådet med kvalificeret flertal.

Artikel 224 EF

Retten i Første Instans; dommere; justitssekretæren

Retten i Første Instans består af mindst en dommer per medlemsstat. Antallet af dommere fastsættes i Domstolens statut. Det kan i statutten bestemmes, at Retten bistås af generaladvokater.

Til medlemmer af Retten i Første Instans vælges personer, hvis uafhængighed er uomtvistelig, og som har de nødvendige kvalifikationer til at varetage høje retslige funktioner. De udnævnes af medlemsstaternes regeringer efter fælles overenskomst for et tidsrum af seks år. En delvis fornyelse finder sted hvert tredje år. Afgående medlemmer kan genudnævnes.

Dommerne vælger af deres midte for et tidsrum af tre år præsidenten for Retten i Første Instans. Denne kan genvælges.

Retten i Første Instans udnævner sin justitssekretær og træffer bestemmelse om hans stilling.

Retten i Første Instans fastsætter med Domstolens tiltrædelse sit procesreglement. Reglementet skal godkendes af Rådet med kvalificeret flertal.

Medmindre andet er fastsat i Domstolens statut, finder denne traktats bestemmelser om Domstolen anvendelse på Retten i Første Instans.

Artikel 225 EF
Retten i Første Instans, kompetence, procesreglement, særlige retsinstanser

1. Retten i Første Instans har kompetence til som første instans at træffe afgørelse i de sager, der er omhandlet i artikel 230, 232, 235, 236 og 238, bortset fra sager, der henvises til en særlig retsinstans, eller sager, der i henhold til statutten er forbeholdt Domstolen. Det kan fastsættes i statutten, at Retten i Første Instans har kompetence i andre arter af sager.

De afgørelser, der træffes af Retten i Første Instans i medfør af dette stykke, kan appelleres til Domstolen, dog kun for så vidt angår retsspørgsmål, på de betingelser og med de begrænsninger, der er fastsat i statutten.

2. Retten i Første Instans har kompetence til at træffe afgørelse i sager, der indbringes vedrørende afgørelser truffet af de i medfør af artikel 225 A oprettede særlige retsinstanser.

De afgørelser, der træffes af Retten i Første Instans i medfør af dette stykke, kan på de betingelser og med de begrænsninger, der er fastsat i Domstolens statut, undtagelsesvis underkastes fornyet prøvelse ved Domstolen, hvis der er alvorlig risiko for, at fællesskabsrettens ensartede anvendelse eller sammenhæng kan påvirkes.

3. Retten i Første Instans har kompetence til at afgøre præjudicielle spørgsmål, som forelægges den i medfør af artikel 234, inden for særlige områder fastlagt i statutten.

Hvis Retten i Første Instans finder, at sagen kræver en principafgørelse, der kan påvirke fællesskabsrettens ensartede anvendelse eller sammenhæng, kan den henvise sagen til Domstolen, for at denne skal træffe afgørelse.

De afgørelser, der træffes af Retten i Første Instans om præjudicielle spørgsmål, kan på de betingelser og med de begrænsninger, der er fastsat i Domstolens statut, undtagelsesvis underkastes fornyet prøvelse ved Domstolen, hvis der er alvorlig risiko for, at fællesskabsrettens ensartede anvendelse eller sammenhæng kan påvirkes.

Artikel 225 A EF

Oprettelse af særlige retsinstanser

Rådet kan med enstemmighed på forslag af Kommissionen og efter høring af Europa-Parlamentet og Domstolen eller på begæring af Domstolen og efter høring af Europa-Parlamentet og Kommissionen oprette særlige retsinstanser, der i første instans skal træffe afgørelse i visse arter af sager inden for særlige områder.

I afgørelsen om at oprette en særlig retsinstans fastsættes bestemmelserne om sammensætningen af denne samt omfanget af dens beføjelser.

De særlige retsinstansers afgørelser kan appelleres til Retten i Første Instans, dog kun for så vidt angår retsspørgsmål samt, hvis dette er fastsat i afgørelsen om oprettelse af den særlige retsinstans, spørgsmål vedrørende sagens faktiske omstændigheder.

Til medlemmer af de særlige retsinstanser vælges personer, hvis uafhængighed er uomtvistelig, og som har de nødvendige kvalifikationer til at varetage retslige funktioner. De udnævnes af Rådet med enstemmighed.

De særlige retsinstanser fastsætter med Domstolens tiltrædelse deres procesreglement. Reglementet skal godkendes af Rådet med kvalificeret flertal.

Medmindre andet er fastsat i afgørelsen om oprettelse af den særlige retsinstans, finder denne traktats bestemmelser om Domstolen og bestemmelserne i Domstolens statut anvendelse på de særlige retsinstanser.

Artikel 226 EF

Traktatkrænkelsesprocedure iværksat af Kommissionen

Finder Kommissionen, at en medlemsstat ikke har overholdt en forpligtelse, der påhviler den i henhold til denne traktat, fremsætter den en begrundet udtalelse herom efter at have givet den pågældende stat lejlighed til at fremsætte sine bemærkninger.

Retter den pågældende stat sig ikke efter den fremsatte udtalelse inden for den frist, der er fastsat af Kommissionen, kan denne indbringe sagen for Domstolen.

Artikel 227 EF

Traktatkrænkelsesprocedure iværksat af en medlemsstat

En medlemsstat, der finder, at en anden medlemsstat ikke har overholdt en forpligtelse, der påhviler den i henhold til denne traktat, kan indbringe sagen for Domstolen.

Før en medlemsstat indbringer en klage over en anden medlemsstat på grund af en påstået overtrædelse af de forpligtelser, der påhviler denne i henhold til denne traktat, skal den forelægge sagen for Kommissionen.

Efter at de pågældende stater har haft lejlighed til skriftligt og mundtligt at fremsætte deres bemærkninger i sagen og til det af modparten anførte, afgiver Kommissionen en begrundet udtalelse.

Såfremt Kommissionen ikke har afgivet sin udtalelse inden tre måneder efter sagens forelæggelse, skal dette ikke være til hinder for, at klagen indbringes for Domstolen.

Artikel 228 EF

Opfyldelse af domme, tvangsbøder

1. Såfremt Domstolen fastslår, at en medlemsstat ikke har overholdt en forpligtelse, som påhviler den i henhold til denne traktat, skal denne stat gennemføre de til dommens opfyldelse nødvendige foranstaltninger.

2. Hvis Kommissionen finder, at den pågældende medlemsstat ikke har truffet disse foranstaltninger, afgiver den, efter at have givet denne stat lejlighed til at fremsætte sine bemærkninger, en begrundet udtalelse, hvori den præciserer, på hvilke punkter den pågældende medlemsstat ikke har efterkommet Domstolens dom.

Hvis den pågældende medlemsstat ikke har truffet de til dommens opfyldelse nødvendige foranstaltninger inden for den frist, som Kommissionen har fastsat, kan denne indbringe sagen for Domstolen. Den angiver i denne forbindelse størrelsen af det faste beløb eller den tvangsbøde, som den pågældende medlemsstat skal betale, og som den under omstændighederne finder passende.

Hvis Domstolen fastslår, at den pågældende medlemsstat ikke har efterkommet dens dom, kan den pålægge den betaling af et fast beløb eller en tvangsbøde.

Denne fremgangsmåde berører ikke bestemmelserne i artikel 227.

Artikel 229 EF

Domstolens prøvelse af sanktioner fastsat i forordninger

Forordninger udstedt af Europa-Parlamentet og Rådet i fællesskab eller af Rådet i henhold til denne traktats bestemmelser, kan tillægge Domstolen fuld prøvelsesret vedrørende de i disse forordninger omhandlede sanktioner.

Artikel 229 A EF

Tillæggelse af nye kompetencer

Med forbehold af denne traktats øvrige bestemmelser kan Rådet med enstemmighed på forslag af Kommissionen og efter høring af Europa-Parlamentet vedtage bestemmelser med henblik på at tillægge Domstolen kompetence i et omfang, der fastsættes af Rådet, til at afgøre tvister vedrørende anvendelsen af retsakter vedtaget på grundlag af denne traktat, hvorved der indføres fællesskabsretlige industrielle ejendomsrettigheder. Rådet henstiller til medlemsstaterne at vedtage disse bestemmelser i overensstemmelse med deres forfatningsmæssige bestemmelser.

Artikel 230 EF

Annulationssøgsmål fra medlemsstater, EF-institutioner m.v.

Domstolen prøver lovligheden af retsakter vedtaget af Europa-Parlamentet og Rådet i fællesskab, af Rådet, af Kommissionen eller af ECB, bortset fra henstillinger og udtalelser, samt de af Europa-Parlamentets retsakter, der skal have retsvirkning over for tredjemand.

I denne henseende har Domstolen kompetence til at udtale sig om klager, der af en medlemsstat, af Europa-Parlamentet, af Rådet eller af Kommissionen indbringes under påberåbelse af inkompetence, væsentlige formelle mangler, overtrædelse af denne traktat eller af retsregler vedrørende dens gennemførelse samt af magtfordrejning.

Domstolen har på samme grundlag kompetence til at udtale sig om klager, der indbringes af Revisionsretten og af ECB med henblik på at bevare disses prærogativer.

Enhver fysisk eller juridisk person kan på samme grundlag indbringe klage over beslutninger, der retter sig til ham, samt over beslutninger, som, skønt de er udfærdiget i form af en forordning eller en beslutning rettet til en anden person, dog berører ham umiddelbart og individuelt.

De i denne artikel omhandlede klager skal indgives inden to måneder, efter at retsakten, alt efter sin art, er offentliggjort eller meddelt klageren eller, i mangel heraf senest to måneder efter, at klageren har fået kendskab til den.

Artikel 231 EF

Retsvirkninger

Såfremt klagen findes berettiget, erklærer Domstolen den anfægtede retsakt for ugyldig.

Med hensyn til forordninger angiver Domstolen dog, dersom den skønner det nødvendigt, hvilke af den annullerede forordnings virkninger der skal betragtes som bestående.

Artikel 232 EF
Passivitetssøgsmål mod Rådet, EP eller Kommissionen

Undlader Europa-Parlamentet, Rådet eller Kommissionen i strid med denne traktat at træffe afgørelse, kan medlemsstaterne eller Fællesskabets andre institutioner indbringe klage for Domstolen for at få fastslået denne overtrædelse af traktaten.

En sådan klage kan kun antages til behandling, hvis den pågældende institution har været opfordret til at handle. Hvis institutionen ikke har taget stilling inden to måneder efter denne opfordring, kan klagen indbringes inden for en frist på yderligere to måneder.

På de i de foregående stykker fastsatte betingelser kan enhver fysisk eller juridisk person indbringe klage til Domstolen over, at en af Fællesskabets institutioner har undladt at udstede en retsakt til ham, henstillinger og udtalelser dog undtaget.

Domstolen har på samme grundlag kompetence til at udtale sig om klager, der indbringes af ECB på de områder, der henhører under dens beføjelser, eller som indbringes mod denne.

Artikel 233 EF
Institutionernes pligt til opfyldelse af domme

Den eller de institutioner, fra hvilken en annulleret retsakt hidrører, eller hvis undladelse er erklæret stridende mod denne traktat, har pligt til at gennemføre de til dommens opfyldelse nødvendige foranstaltninger.

Denne pligt berører ikke den forpligtelse, som måtte følge af anvendelsen af artikel 288, stk. 2.

Denne artikel gælder også for ECB.

Artikel 234 EF
Præjudicielle spørgsmål, Domstolens kompetence

Domstolen har kompetence til at afgøre præjudicielle spørgsmål:

a) om fortolkningen af denne traktat

b) om gyldigheden og fortolkningen af retsakter udstedt af Fællesskabets institutioner og ECB

c) om fortolkningen af vedtægter for organer, der oprettes af Rådet, når bestemmelse herom findes i de pågældende vedtægter.

Såfremt et sådant spørgsmål rejses ved en ret i en af medlemsstaterne, kan denne ret, hvis den skønner, at en afgørelse af dette spørgsmål er nødvendig, før den afsiger sin dom, anmode Domstolen om at afgøre spørgsmålet.

Såfremt et sådant spørgsmål rejses under en retssag ved en national ret, hvis afgørelser ifølge de nationale retsregler ikke kan appelleres, er retten pligtig at indbringe sagen for Domstolen.

Artikel 235 EF

Søgsmål mod Fællesskabet vedr. erstatning uden for kontraktforhold

Domstolen har kompetence til at afgøre tvister vedrørende de i artikel 288, stk. 2, omhandlede skadeserstatninger.

Artikel 236 EF

Personalesager; tvister mellem Fællesskabet og dets ansatte

Domstolen har kompetence til at afgøre alle tvister mellem Fællesskabet og dets ansatte med de begrænsninger og på de betingelser, der er fastsat i vedtægten for dets tjenestemænd, eller som fremgår af de ansættelsesvilkår, der gælder for dets øvrige ansatte.

Artikel 237 EF

Søgsmål vedr. EIB og ESCB

Med de nedenfor nævnte begrænsninger har Domstolen kompetence til at afgøre tvister, som vedrører:

a) opfyldelse af medlemsstaternes forpligtelse ifølge vedtægterne for Den Europæiske Investeringsbank. Bankens bestyrelse har i dette tilfælde de beføjelser, der i henhold til artikel 226 er tillagt Kommissionen

b) afgørelser truffet af Den Europæiske Investeringsbanks styrelsesråd. Hver medlemsstat, Kommissionen og Bankens bestyrelse kan herom indbringe klage på de i artikel 230 fastsatte betingelser

c) afgørelser truffet af Den Europæiske Investeringsbanks bestyrelse. Klager over disse afgørelser kan kun indbringes af medlemsstaterne eller af Kommissionen på de i artikel 230 fastsatte betingelser og kun for overtrædelse af de i artikel 21, stk. 2, 5, 6 og 7, i vedtægterne for Banken fastsatte formforskrifter

d) de nationale centralbankers opfyldelse af deres forpligtelser ifølge denne traktat og ESCB-statutten. Rådet for ECB har i dette tilfælde over for de nationale centralbanker de beføjelser, der i henhold til artikel 226 er tillagt Kommissionen over for medlemsstaterne. Såfremt Domstolen fastslår, at en national centralbank ikke har overholdt en forpligtelse, som påhviler den i henhold til denne traktat, skal denne centralbank gennemføre de til dommens opfyldelse nødvendige foranstaltninger.

Artikel 238 EF
Voldgiftsbestemmelser i Fællesskabets aftaler

Domstolen har kompetence til at træffe afgørelse i henhold til en voldgiftsbestemmelse, som indeholdes i en af Fællesskabet eller i en på dets vegne indgået offentligretlig eller privatretlig aftale.

Artikel 239 EF
Voldgiftssager mellem medlemsstater

Domstolen har kompetence til at afgøre enhver tvistighed mellem medlemsstaterne, der har forbindelse med denne traktats sagsområde, såfremt tvistigheden forelægges den i henhold til en voldgiftsaftale.

Artikel 240 EF
Nationale domstoles kompetence i tvister

Med forbehold af den kompetence, der er tillagt Domstolen ved denne traktat, er de tvister, i hvilke Fællesskabet er part, ikke af den grund unddraget de nationale dømmende myndigheders kompetence.

Artikel 241 EF
Uanvendelighedsindsigelse

Uanset udløbet af den frist, der er fastsat i artikel 230, stk. 5, kan hver part i en retstvist, der angår en forordning udstedt af Europa-Parlamentet og Rådet i fællesskab, af Rådet, af Kommissionen eller af ECB, for Domstolen påberåbe sig de i artikel 230, stk. 2, nævnte grunde og gøre gældende, at forordningen ikke kan finde anvendelse.

Artikel 242 EF
Opsættende virkning

Indbringelse af klager for Domstolen har ikke opsættende virkning. Domstolen kan dog, hvis den skønner, at forholdene kræver det, udsætte gennemførelsen af den anfægtede retsakt.

Artikel 243 EF
Foreløbige forholdsregler

I sager, der er indbragt for Domstolen, kan den foreskrive de nødvendige foreløbige forholdsregler.

Artikel 244 EF
Fuldbyrdelse af domme

De af Domstolen afsagte domme fuldbyrdes i overensstemmelse med de i artikel 256 fastsatte regler.

Artikel 245 EF
Domstolens statut og procesreglement

Domstolens statut er fastsat i en særlig protokol.

Rådet kan med enstemmighed på begæring af Domstolen og efter høring af Europa-Parlamentet og Kommissionen eller på begæring af Kommissionen og efter høring af Europa-Parlamentet og Domstolen ændre bestemmelserne i statutten, bortset fra afsnit I heri.

5. AFDELING
REVISIONSRETTEN

Artikel 246 EF
Revisionsrettens beføjelser

Revisionsretten varetager revisionen af regnskaberne.

Artikel 247 EF
Rettens sammensætning, udnævnelse, uafhængighed

1. Revisionsretten består af en statsborger fra hver medlemsstat.

2. Revisionsrettens medlemmer udvælges blandt personer, som i deres respektive lande tilhører eller har tilhørt eksterne kontrolinstitutioner, eller som er særligt kvalificerede til dette hverv. Deres uafhængighed skal være uomtvistelig.

3. Revisionsrettens medlemmer udnævnes for seks år. Rådet vedtager med kvalificeret flertal efter høring af Europa-Parlamentet den liste over medlemmer, der er

udarbejdet i overensstemmelse med hver enkelt medlemsstats indstilling. Revisionsrettens medlemmer kan genudnævnes.

De udpeger af deres midte Revisionsrettens formand for et tidsrum af tre år. Hans mandat kan fornyes.

4. Revisionsrettens medlemmer udfører deres hverv i fuldkommen uafhængighed og i Fællesskabets almene interesse.

Ved udførelsen af deres pligter må de ikke søge eller modtage instruktioner fra nogen regering eller noget andet organ. De afholder sig fra enhver handling, som er uforenelig med karakteren af deres hverv.

5. Revisionsrettens medlemmer må ikke, så længe deres tjeneste varer, udøve nogen anden — lønnet eller ulønnet — erhvervsmæssig virksomhed. Ved indsættelsen i hvervet afgiver de en højtidelig forsikring om, at de, såvel i deres tjenesteperiode som efter at denne er afsluttet, vil overholde de forpligtelser, der følger af deres hverv, i særdeleshed pligten til efter tjenesteperiodens ophør at udvise hæderlighed og tilbageholdenhed med hensyn til overtagelse af visse hverv eller opnåelse af visse fordele.

6. Bortset fra ordinære nybesættelser og dødsfald ophører tjenesten for et medlem af Revisionsretten ved frivillig fratræden eller ved afskedigelse, der fastslås af Domstolen i overensstemmelse med bestemmelserne i stk. 7.

For resten af den pågældende tjenesteperiode udnævnes en efterfølger.

Bortset fra afskedigelse fungerer Revisionsrettens medlemmer, indtil deres efterfølger er udpeget.

7. Revisionsrettens medlemmer kan hverken afskediges eller frakendes retten til pension eller til andre fordele, der træder i stedet herfor, medmindre Domstolen på Revisionsrettens begæring fastslår, at de ikke længere opfylder de nødvendige betingelser eller ikke længere iagttager de forpligtelser, der følger med hvervet.

8. Rådet fastsætter med kvalificeret flertal arbejdsvilkår, navnlig vederlag, godtgørelser og pensioner for Revisionsrettens formand og dens medlemmer. Det fastsætter ligeledes med samme flertal alle godtgørelser, der træder i stedet for vederlag.

9. Bestemmelserne i protokollen vedrørende De Europæiske Fællesskabers privilegier og immuniteter, der gælder for dommerne ved Domstolen, gælder ligeledes for Revisionsrettens medlemmer.

Artikel 248 EF

Revisionens omfang og grundlag, årsberetninger; forretningsorden

1. Revisionsretten reviderer regnskaberne over samtlige Fællesskabets indtægter og udgifter. Den reviderer endvidere regnskaberne vedrørende samtlige indtægter og udgifter for ethvert af Fællesskabet oprettet organ, for så vidt oprettelsesakten ikke udelukker det.

Revisionsretten afgiver en erklæring til Europa-Parlamentet og Rådet om regnskabernes rigtighed og de underliggende transaktioners lovlighed og formelle rigtighed; erklæringen offentliggøres i Den Europæiske Unions Tidende. Erklæringen kan suppleres med specifikke vurderinger for hvert enkelt af Fællesskabets større aktivitetsområder.

2. Revisionsretten efterprøver lovligheden og den formelle rigtighed af indtægterne og udgifterne og sikrer sig, at den økonomiske forvaltning har været forsvarlig. I forbindelse hermed aflægger den navnlig beretning om eventuelle uregelmæssigheder.

Revision af indtægterne sker på grundlag af fastlæggelser og indbetalinger af indtægter til Fællesskabet.

Revision af udgifterne sker på grundlag af indgåede forpligtelser og afholdte udgifter.

Sådan revision kan foretages inden afslutningen af regnskaberne for det pågældende regnskabsår.

3. Revisionen foretages på grundlag af regnskabsbilag og i fornødent omfang ved undersøgelser på stedet i Fællesskabets øvrige institutioner, i organer, der forvalter indtægter eller udgifter på Fællesskabets vegne, og i medlemsstaterne, herunder hos enhver fysisk eller juridisk person, der modtager betalinger fra budgettet. Revision i medlemsstaterne foretages i forbindelse med de nationale revisionsinstitutioner eller, såfremt disse ikke har de fornødne beføjelser, i forbindelse med de kompetente nationale myndigheder. Revisionsretten og medlemsstaternes revisionsinstitutioner skal samarbejde på grundlag af tillid, men samtidig således, at de bevarer deres uafhængighed. Disse institutioner eller myndigheder meddeler Revisionsretten, om de er indforstået med at deltage i revisionen.

Fællesskabets øvrige institutioner, de organer, der forvalter indtægter eller udgifter på Fællesskabets vegne, enhver fysisk eller juridisk person, der modtager betalinger fra budgettet, og de nationale revisionsinstitutioner eller, såfremt disse ikke har de fornødne beføjelser, de kompetente nationale myndigheder afgiver på Revisionsrettens begæring alle dokumenter eller oplysninger, der er nødvendige til gennemførelse af Revisionsrettens opgaver.

I forbindelse med Den Europæiske Investeringsbanks forvaltning af Fællesskabets udgifter og indtægter reguleres Revisionsrettens adgang til oplysninger, som Banken ligger inde med, af en aftale mellem Revisionsretten, Banken og Kommissionen. Hvis der ikke indgås nogen aftale, skal Revisionsretten ikke desto mindre have adgang til oplysninger, der er nødvendige for revisionen af de af Fællesskabets udgifter og indtægter, som Banken forvalter.

4. Efter hvert regnskabsårs udløb udarbejder Revisionsretten en årsberetning. Denne beretning oversendes til Fællesskabets øvrige institutioner og offentliggøres i Den Europæiske Unions Tidende sammen med de nævnte institutioners besvarelser af Revisionsrettens bemærkninger.

Revisionsretten kan endvidere når som helst fremkomme med bemærkninger, navnlig i form af særberetninger, til særlige spørgsmål og på begæring fra en af Fællesskabets øvrige institutioner afgive udtalelser.

Den vedtager sine årsberetninger, sine særberetninger eller sine udtalelser med et flertal af sine medlemmers stemmer. Dog kan den af sin midte oprette afdelinger med henblik på vedtagelse af bestemte typer beretninger eller udtalelser på betingelser fastsat i dens forretningsorden.

Den bistår Europa-Parlamentet og Rådet i forbindelse med revisionen af og gennemførelsen af budgettet.

Revisionsretten fastsætter selv sin forretningsorden. Denne skal godkendes af Rådet med kvalificeret flertal.

KAPITEL 2
FÆLLES BESTEMMELSER FOR FLERE INSTITUTIONER

Artikel 249 EF
Forordninger, direktiver, beslutninger, henstillinger m.v.

Til udførelse af deres opgaver på de i denne traktat fastsatte betingelser skal Europa-Parlamentet og Rådet i fællesskab, Rådet og Kommissionen udstede forordninger og direktiver samt vedtage beslutninger, rette henstillinger eller afgive udtalelser.

En forordning er almengyldig. Den er bindende i alle enkeltheder og gælder umiddelbart i hver medlemsstat.

Et direktiv er med hensyn til det tilsigtede mål bindende for enhver medlemsstat, som det rettes til, men overlader det til de nationale myndigheder at bestemme form og midler for gennemførelsen.

En beslutning er bindende i alle enkeltheder for dem, den angiver at være rettet til.

Henstillinger og udtalelser er ikke bindende.

Artikel 250 EF
Rådets ændring af Kommissionens forslag; Kommissionens ændring eller tilbagetrækning af forslag

1. Når Rådet i medfør af denne traktat træffer afgørelse på forslag af Kommissionen, kan det kun ændre dette forslag ved enstemmig vedtagelse, jf. dog artikel 251, stk. 4 og 5.

2. Så længe Rådet ikke har truffet afgørelse, kan Kommissionen ændre sit forslag under hele forløbet af de procedurer, der fører frem til vedtagelse af en fællesskabsretsakt.

Artikel 251 EF
Fælles beslutningstagen med Europa-Parlamentet, Forligsudvalget

1. Når der i denne traktat henvises til denne artikel med henblik på vedtagelse af en retsakt, anvendes følgende fremgangsmåde:

2. Kommissionen forelægger Europa-Parlamentet og Rådet et forslag.

Rådet, der træffer afgørelse med kvalificeret flertal efter udtalelse fra Europa-Parlamentet,

— kan, hvis det godkender alle ændringer i Europa-Parlamentets udtalelse, vedtage det således ændrede forslag til retsakt

— kan, hvis Europa-Parlamentet ikke foreslår nogen ændringer, vedtage den foreslåede retsakt

— vedtager i alle andre tilfælde en fælles holdning, som det meddeler Europa-Parlamentet. Rådet giver Europa-Parlamentet en udførlig redegørelse for grundene til sin fælles holdning. Kommissionen giver Europa-Parlamentet en udførlig redegørelse for sin holdning.

Hvis Europa-Parlamentet inden for en frist på tre måneder efter meddelelsen

a) godkender den fælles holdning eller ikke har udtalt sig, anses den pågældende retsakt for vedtaget i overensstemmelse med den fælles holdning

b) med absolut flertal blandt sine medlemmer forkaster den fælles holdning, anses den pågældende retsakt for ikke-vedtaget

c) med absolut flertal blandt sine medlemmer foreslår ændringer til den fælles holdning, fremsendes den således ændrede tekst til Rådet og til Kommissionen, som afgiver udtalelse om disse ændringer.

3. Godkender Rådet med kvalificeret flertal inden for en frist på tre måneder efter modtagelsen af Europa-Parlamentets ændringer alle disse ændringer, anses den pågældende retsakt for vedtaget i form af den således ændrede fælles holdning; Rådet skal dog træffe enstemmig afgørelse om de ændringer, hvorom Kommissionen har afgivet negativ udtalelse. Hvis Rådet ikke godkender alle ændringerne, indkalder formanden for Rådet efter aftale med formanden for Europa-Parlamentet inden for en frist på seks uger til et møde i Forligsudvalget.

4. Forligsudvalget, der sammensættes af Rådets medlemmer eller deres repræsentanter og et tilsvarende antal repræsentanter for Europa-Parlamentet, har til opgave at skabe enighed om et fælles udkast, som kan accepteres af et kvalificeret flertal af Rådets medlemmer eller disses repræsentanter og flertallet af Europa-Parlamentets repræsentanter. Kommissionen deltager i Forligsudvalgets arbejde og tager de nødvendige initiativer med sigte på at søge at tilnærme Europa-Parlamentets og Rådets holdninger til hinanden. Ved udførelsen af denne opgave gennemgår Forligsudvalget den fælles holdning på grundlag af Europa-Parlamentets foreslåede ændringer.

5. Hvis Forligsudvalget inden for en frist på seks uger efter indkaldelsen godkender et fælles udkast, har Europa-Parlamentet og Rådet hver især en frist på seks uger fra denne godkendelse til at vedtage den pågældende retsakt i overensstemmelse med det fælles udkast, idet dette skal ske med et absolut flertal af de afgivne stemmer for Europa-Parlamentets vedkommende og med kvalificeret flertal for Rådets vedkommende. Godkender en af de to institutioner ikke den foreslåede retsakt inden for denne frist, anses denne for ikke-vedtaget.

6. Godkender Forligsudvalget ikke noget fælles udkast, anses den foreslåede retsakt for ikke-vedtaget.

7. De i denne artikel anførte frister på tre måneder og seks uger forlænges på Europa-Parlamentets eller Rådets initiativ med henholdsvis højst en måned eller højst to uger.

Artikel 252 EF
Samarbejdsprocedure med Europa-Parlamentet

Når der i denne traktat henvises til denne artikel med henblik på vedtagelse af en retsakt, anvendes følgende fremgangsmåde:

a) Rådet, der træffer afgørelse med kvalificeret flertal på forslag af Kommissionen og efter udtalelse fra Europa-Parlamentet, fastlægger en fælles holdning.

b) Rådets fælles holdning meddeles Europa-Parlamentet. Rådet og Kommissionen giver Europa-Parlamentet en udførlig redegørelse for grundene til Rådets fælles holdning samt for Kommissionens holdning.

   Hvis Europa-Parlamentet inden for en frist på tre måneder fra denne meddelelse bifalder denne fælles holdning, eller har det ikke afgivet udtalelse inden udløbet af nævnte frist, vedtager Rådet endeligt den pågældende retsakt i overensstemmelse med den fælles holdning.

c) Europa-Parlamentet kan inden for den i litra b) nævnte frist på tre måneder med absolut flertal blandt sine medlemmer foreslå ændringer til Rådets fælles holdning. Europa-Parlamentet kan ligeledes med samme flertal forkaste Rådets fælles holdning. Resultatet af forhandlingerne fremsendes til Rådet og Kommissionen.

   Hvis Europa-Parlamentet har forkastet Rådets fælles holdning, kan Rådet ved en anden behandling kun træffe afgørelse med enstemmighed.

d) Kommissionen behandler på ny inden for en frist på en måned det forslag, på grundlag af hvilket Rådet har fastlagt sin fælles holdning, under hensyn til de af Europa-Parlamentet foreslåede ændringer.

   Kommissionen fremsender til Rådet sammen med sit genbehandlede forslag de ændringsforslag fra Europa-Parlamentet, som den ikke har accepteret, idet den afgiver udtalelse om disse. Rådet kan med enstemmighed vedtage disse ændringer.

e) Rådet vedtager med kvalificeret flertal det af Kommissionen genbehandlede forslag.

   Rådet kan kun med enstemmighed ændre det af Kommissionen genbehandlede forslag.

f) I de tilfælde, der er omhandlet i litra c), d) og e), træffer Rådet afgørelse inden for en frist på tre måneder. Hvis en afgørelse ikke træffes inden for denne frist, anses Kommissionens forslag ikke for vedtaget.

g) De i litra b) og f) omhandlede frister kan forlænges med højst en måned ved fælles overenskomst mellem Rådet og Europa-Parlamentet.

Artikel 253 EF
Begrundelsespligt af vedtagne retsakter

De forordninger, direktiver og beslutninger, som vedtages af Europa-Parlamentet og Rådet i fællesskab samt de nævnte retsakter, som vedtages af Rådet eller Kommissionen, skal begrundes og henvise til de forslag og udtalelser, som skal indhentes i henhold til denne traktat.

Artikel 254 EF
Offentliggørelse og ikrafttrædelse; EU-Tidende

1. Forordninger, direktiver og beslutninger vedtaget efter fremgangsmåden i artikel 251 undertegnes af formanden for Europa-Parlamentet og formanden for Rådet, og de offentliggøres i Den Europæiske Unions Tidende. De træder i kraft på det i retsakterne fastsatte tidspunkt eller, hvis et sådant ikke er angivet, den tyvende dag efter offentliggørelsen.

2. Rådets og Kommissionens forordninger samt disse institutioners direktiver, der er rettet til alle medlemsstaterne, offentliggøres i Den Europæiske Unions Tidende. De træder i kraft på det i retsakterne fastsatte tidspunkt eller, hvis et sådant ikke er angivet, den tyvende dag efter offentliggørelsen.

3. Andre direktiver samt beslutninger meddeles dem, de er rettet til, og får virkning ved denne meddelelse.

Artikel 255 EF
Aktindsigt i dokumenter fra Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen

1. Alle unionsborgere og alle fysiske og juridiske personer, der har bopæl eller hjemsted i en medlemsstat, har ret til aktindsigt i dokumenter fra Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen efter de principper og på de betingelser, der fastsættes i henhold til stk. 2 og 3.

2. Generelle principper for og begrænsninger i denne aktindsigt af hensyn til offentlige eller private interesser, fastsættes af Rådet efter fremgangsmåden i artikel 251 senest to år efter Amsterdam-traktatens ikrafttræden.

3. Ovennævnte institutioner indarbejder hver især særlige bestemmelser vedrørende aktindsigt i deres forretningsordener.

Artikel 256 EF
Tvangsfuldbyrdelse af Rådets og Kommissionens beslutninger

De af Rådets og Kommissionens beslutninger, der indebærer en forpligtelse for andre end stater til at betale en pengeydelse, kan tvangsfuldbyrdes.

Tvangsfuldbyrdelsen sker efter den borgerlige retsplejes regler i den medlemsstat, på hvis område den finder sted. Fuldbyrdelsespåtegning skal efter en prøvelse, der kun omfatter ægtheden af det pågældende fuldbyrdelsesgrundlag, påføres af den nationale myndighed, som hver af medlemsstaternes regeringer har udpeget og anmeldt for Kommissionen og Domstolen.

Når disse formkrav er opfyldt på rekvirentens begæring, kan denne lade tvangsfuldbyrdelsen udføre ved indbringelse direkte for den myndighed, der ifølge den nationale lovgivning er kompetent hertil.

Tvangsfuldbyrdelsen kan kun udsættes efter beslutning af Domstolen. Prøvelsen af fuldbyrdelsesforanstaltningernes lovlighed falder dog inden for de nationale dømmende myndigheders kompetence.

KAPITEL 3
DET ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG

Artikel 257 EF
ØSU's sammensætning

Der oprettes et rådgivende Økonomisk og Socialt Udvalg.

Udvalget skal bestå af repræsentanter for de forskellige økonomiske og sociale grupper i det organiserede civilsamfund, herunder navnlig for producenter, landbrugere, fragtførere, arbejdstagere, handlende og håndværkere, liberale erhverv, forbrugere og almindelige samfundsinteresser.

Artikel 258 EF
Antallet af medlemmer, beskikkelse og uafhængighed

Antallet af medlemmer i Det Økonomiske og Sociale Udvalg må ikke overstige 350.

Antallet af udvalgets medlemmer fastsættes således:

Belgien	12
Bulgarien	**12**

Cypern	6
Danmark	9
Estland	7
Finland	9
Det Forenede Kongerige (UK)	24
Frankrig	24
Grækenland	12
Irland	9
Italien	24
Letland	7
Litauen	9
Luxembourg	6
Malta	5
Nederlandene	12
Polen	21
Portugal	12
Rumænien	**15**
Slovakiet	9
Slovenien	7
Spanien	21
Sverige	12
Den Tjekkiske Republik	12
Tyskland	24
Ungarn	12
Østrig	12
I alt	344

Udvalgets medlemmer må ikke være bundet af nogen instruktion. De udfører deres hverv i fuldkommen uafhængighed og i Fællesskabernes almene interesse.

Rådet fastsætter med kvalificeret flertal udvalgsmedlemmernes dagpenge.

Artikel 259 EF

Udnævnelsesprocedure, embedsperiode

1. Udvalgets medlemmer beskikkes for fire år efter indstilling fra medlemsstaterne. Rådet vedtager med kvalificeret flertal den liste over medlemmer, der er udarbejdet i overensstemmelse med hver medlemsstats indstilling. Genbeskikkelse af udvalgets medlemmer kan finde sted.

2. Rådet indhenter udtalelse fra Kommissionen. Det kan indhente udtalelser fra de europæiske organisationer, der repræsenterer de forskellige økonomiske og sociale sektorer, som berøres af Fællesskabets virksomhed.

Artikel 260 EF
Valg af formand og præsidium, forretningsorden

Udvalget vælger af sin midte sin formand og sit præsidium for et tidsrum af to år.

Det fastsætter selv sin forretningsorden.

Udvalget indkaldes af formanden efter Rådets eller Kommissionens anmodning. Det kan ligeledes træde sammen på eget initiativ.

Artikel 261 EF
Faglige sektioner, underudvalg

Udvalget opdeles i faglige sektioner for de vigtigste af de områder, som denne traktat omfatter.

De faglige sektioner arbejder inden for rammerne af udvalgets almindelige kompetence. De kan ikke rådspørges uafhængigt af Udvalget.

Inden for udvalget kan der i øvrigt nedsættes underudvalg, der om bestemte spørgsmål eller på bestemte områder udarbejder forslag til udtalelser, som forelægges udvalget til overvejelse.

De nærmere retningslinjer for sammensætningen af de faglige sektioner og underudvalgene og for disses kompetence fastsættes i forretningsordenen.

Artikel 262 EF
Høring, udtalelse på eget initiativ

Udvalget skal i de tilfælde, der er nævnt i denne traktat, høres af Rådet eller Kommissionen. Disse institutioner kan høre udvalget i alle tilfælde, hvor de finder det hensigtsmæssigt. Udvalget kan selv tage initiativ til at afgive udtalelse i tilfælde, hvor det finder det hensigtsmæssigt.

Hvis Rådet eller Kommissionen finder det nødvendigt, giver de udvalget en frist for fremsættelsen af dets udtalelse. Denne frist skal være på mindst en måned fra det tidspunkt, hvor formanden har fået meddelelse herom. Efter fristens udløb kan sagen behandles, uanset at udtalelse ikke foreligger.

Udvalgets og de faglige sektioners udtalelser samt et referat af forhandlingerne tilstilles Rådet og Kommissionen.

Udvalget kan høres af Europa-Parlamentet.

KAPITEL 4
REGIONSUDVALGET

Artikel 263 EF
Sammensætning, beskikkelse, uafhængighed m.v.

Der oprettes et rådgivende udvalg, i det følgende benævnt »Regionsudvalget«, bestående af repræsentanter for de regionale og lokale myndigheder, der skal være enten valgt til en regional eller lokal myndighed eller politisk ansvarlige over for en valgt forsamling.

Antallet af medlemmer i Regionsudvalget må ikke overstige 350.

Antallet af udvalgets medlemmer fastsættes således:

Belgien	12
Bulgarien	**12**
Cypern	6
Danmark	9
Estland	7
Finland	9
Det Forenede Kongerige (UK)	24
Frankrig	24
Grækenland	12
Irland	9
Italien	24
Letland	7
Litauen	9
Luxembourg	6
Malta	5
Nederlandene	12
Polen	21
Portugal	12
Rumænien	**15**
Slovakiet	9
Slovenien	7
Spanien	21
Sverige	12
Den Tjekkiske Republik	12
Tyskland	24
Ungarn	12

Østrig	12
I alt	344

Udvalgets medlemmer samt et tilsvarende antal suppleanter beskikkes for fire år efter indstilling fra de respektive medlemsstater. Genbeskikkelse kan finde sted. Rådet vedtager med kvalificeret flertal den liste over medlemmer og suppleanter, der er udarbejdet efter indstilling fra hver enkelt medlemsstat. Ved udløbet af det i stk. 1 omhandlede mandat, som kvalificerede de pågældende til indstillingen, ophører deres mandat i udvalget automatisk, og der beskikkes efter samme fremgangsmåde en efterfølger for den resterende del af mandatperioden. Et medlem af udvalget kan ikke samtidig være medlem af Europa-Parlamentet.

Udvalgets medlemmer må ikke være bundet af nogen instruktion. De udfører deres hverv i fuldkommen uafhængighed og i Fællesskabernes almindelige interesse.

Artikel 264 EF
Valg af formand og præsidium, forretningsorden

Regionsudvalget vælger af sin midte sin formand og sit præsidium for et tidsrum af to år.

Det fastsætter selv sin forretningsorden.

Udvalget indkaldes af formanden efter Rådets eller Kommissionens anmodning. Det kan ligeledes træde sammen på eget initiativ.

Artikel 265 EF
Høring, udtalelse på eget initiativ

Regionsudvalget høres af Rådet eller Kommissionen i de tilfælde, der er nævnt i denne traktat, og i alle andre tilfælde, især vedrørende grænseoverskridende samarbejde, hvor en af disse to institutioner finder det hensigtsmæssigt.

Hvis Rådet eller Kommissionen finder det nødvendigt, giver de udvalget en frist for fremsættelsen af dets udtalelse. Denne frist skal være på mindst en måned fra det tidspunkt, hvor formanden har fået meddelelse herom. Efter fristens udløb kan sagen behandles, uanset at udtalelsen ikke foreligger.

Når Det Økonomiske og Sociale Udvalg høres i henhold til artikel 262, underrettes Regionsudvalget af Rådet eller Kommissionen om denne anmodning om udtalelse. Regionsudvalget kan, når det finder, at der er særlige regionale interesser på spil, afgive en udtalelse herom.

Regionsudvalget kan høres af Europa-Parlamentet.

Det kan afgive udtalelse på eget initiativ i de tilfælde, hvor det finder det hensigtsmæssigt.

Udvalgets udtalelser samt et referat af forhandlingerne tilstilles Rådet og Kommissionen.

KAPITEL 5
DEN EUROPÆISKE INVESTERINGSBANK

Artikel 266 EF
Juridisk status, medlemmer, vedtægter

Den Europæiske Investeringsbank har status som juridisk person.

Den Europæiske Investeringsbanks medlemmer er medlemsstaterne.

Den Europæiske Investeringsbanks vedtægter indeholdes i en protokol, der knyttes som bilag til denne traktat. Rådet kan på anmodning af Den Europæiske Investeringsbank og efter høring af Europa-Parlamentet og Kommissionen eller på anmodning af Kommissionen og efter høring af Europa-Parlamentet og Den Europæiske Investeringsbank med enstemmighed ændre artikel 4, 11 og 12 samt artikel 18, stk. 5, i Bankens vedtægter.

Artikel 267 EF
EIB's opgaver

Den Europæiske Investeringsbank har til opgave ved anvendelse dels af midler lånt på kapitalmarkedet, dels af egne midler, i Fællesskabets interesse at bidrage til en afbalanceret og gnidningsløs udvikling af det fælles marked. I dette øjemed letter den, ved ydelse af lån og garantier og uden sigte på fortjeneste, finansieringen af nedennævnte projekter inden for alle erhvervssektorer:

a) projekter, som har ophjælpning af mindre udviklede områder for øje

b) projekter, som tager sigte på modernisering eller omstilling af virksomheder eller skabelse af nye beskæftigelsesmuligheder, og som er foranlediget af det fælles markeds gradvise gennemførelse, men som på grund af deres omfang eller karakter ikke fuldt ud kan finansieres ved udnyttelse af de i de enkelte medlemsstater tilstedeværende midler

c) projekter af fælles interesse for flere medlemsstater, som på grund af deres omfang eller karakter ikke fuldt ud kan finansieres ved udnyttelse af de i de enkelte medlemsstater tilstedeværende midler.

Under udførelsen af sine opgaver letter Banken finansieringen af investeringsprogrammer sammen med støtte fra strukturfondene og andre af Fællesskabets finansielle instrumenter.

AFSNIT II
FINANSIELLE BESTEMMELSER

Artikel 268 EF
Budgettet

Alle Fællesskabets indtægter og udgifter, herunder dem, der vedrører Den Europæiske Socialfond, skal anslås for hvert regnskabsår og optages i budgettet.

De administrationsudgifter, som bestemmelserne i traktaten om Den Europæiske Union om den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik samt om samarbejdet om retlige og indre anliggender medfører for institutionerne, afholdes over budgettet. De aktionsudgifter, som gennemførelsen af disse bestemmelser medfører, kan på de deri anførte vilkår ligeledes afholdes over budgettet.

Indtægter og udgifter på budgettet skal balancere.

Artikel 269 EF
Fællesskabets egne indtægter

Budgettet finansieres med forbehold af andre indtægter fuldt ud af egne indtægter.

Rådet, der træffer afgørelse med enstemmighed på forslag af Kommissionen og efter høring af Europa-Parlamentet, fastsætter bestemmelserne vedrørende Fællesskabets ordning med egne indtægter, som det henstiller til medlemsstaterne at vedtage i overensstemmelse med deres forfatningsmæssige bestemmelser.

Artikel 270 EF
Budgetdisciplin

For at sikre budgetdisciplin fremsætter Kommissionen ingen forslag til fællesskabsretsakter, ændrer ikke sine forslag og vedtager ingen gennemførelsesforanstaltninger, der kan have betydelig indvirkning på budgettet, uden at afgive forsikring om, at forslaget eller foranstaltningen kan finansieres inden for rammerne af Fælles-

skabets egne indtægter efter de bestemmelser, som Rådet har fastsat i henhold til artikel 269.

Artikel 271 EF
Bevilling af udgifter og overførsel af bevillinger

De i budgettet anførte udgifter bevilges for et regnskabsår ad gangen, medmindre andet er fastsat i det i medfør af artikel 279 udfærdigede regnskabsregulativ.

På de betingelser, der fastsættes i medfør af artikel 279, kan bevillinger, som ikke er beregnet til dækning af personaleudgifter, og som ikke er udnyttede ved regnskabsårets udløb, overføres, men kun til det følgende regnskabsår.

Bevillingerne opdeles i hovedkonti efter udgifternes art eller formål og opdeles yderligere i det omfang, der er nødvendigt, i overensstemmelse med det i medfør af artikel 279 udstedte regnskabsregulativ.

Europa-Parlamentets, Rådets og Kommissionens og Domstolens udgifter opføres i særskilte afsnit i budgettet, dog således at en særlig ordning kan gennemføres for visse fællesudgifter.

Artikel 272 EF
Procedure for vedtagelse af budgettet

1. Regnskabsåret løber fra den 1. januar til den 31. december.

2. Hver af Fællesskabets institutioner opstiller inden den 1. juli et overslag over sine udgifter. Kommissionen sammenfatter disse overslag i et foreløbigt budgetforslag. Den føjer hertil en udtalelse, der kan indeholde afvigende overslag.

Dette foreløbige forslag indeholder et overslag over indtægterne og et overslag over udgifterne.

3. Kommissionen forelægger Rådet det foreløbige budgetforslag senest den 1. september i det år, der ligger forud for det, forslaget vedrører.

Når Rådet påtænker at fravige det foreløbige forslag, indhenter det en udtalelse fra Kommissionen og i givet fald fra de andre interesserede institutioner.

Rådet vedtager budgetforslaget med kvalificeret flertal og oversender det til Europa-Parlamentet.

4. Budgetforslaget skal forelægges Europa-Parlamentet senest den 5. oktober i det år, der ligger forud for det, forslaget vedrører.

Europa-Parlamentet har ret til med et flertal af sine medlemmers stemmer at ændre budgetforslaget, og til med absolut flertal af de afgivne stemmer at foreslå Rådet ændringer i forslaget vedrørende de udgifter, der nødvendigt følger af traktaten eller af retsakter udstedt i henhold til denne.

Hvis Europa-Parlamentet inden femogfyrre dage efter forelæggelse af budgetforslaget har godkendt dette, er budgettet endeligt vedtaget. Hvis Europa-Parlamentet inden for denne frist hverken har ændret budgetforslaget eller foreslået nogen ændring af dette, betragtes budgettet som endeligt vedtaget.

Såfremt Europa-Parlamentet inden udløbet af denne frist har vedtaget ændringer eller stillet ændringsforslag, oversendes budgetforslaget til Rådet i den ændrede form eller ledsaget af ændringsforslag.

5. Efter at Rådet har drøftet budgetforslaget med Kommissionen og i givet fald med de andre interesserede institutioner, træffer det afgørelse på følgende måde:

a) Rådet kan med kvalificeret flertal modificere enhver af de af Europa-Parlamentet vedtagne ændringer

b) for så vidt angår ændringsforslagene:

— hvis en af Europa-Parlamentet foreslået ændring ikke medfører forhøjelse af det samlede udgiftsbeløb for en institution, navnlig fordi den udgiftsforhøjelse, der ville følge af ændringsforslaget udtrykkeligt udlignes af en eller flere foreslåede ændringer, der medfører en tilsvarende nedsættelse af udgifterne, kan Rådet med kvalificeret flertal forkaste dette ændringsforslag. Træffes der ingen beslutning om at forkaste ændringsforslaget, er det godkendt

— hvis en af Europa-Parlamentet foreslået ændring medfører forhøjelse af det samlede udgiftsbeløb for en institution, kan Rådet med kvalificeret flertal godkende ændringsforslaget. Træffes der ingen beslutning om at godkende ændringsforslaget, er det forkastet

— hvis Rådet i henhold til bestemmelserne i det af de to foregående afsnit har forkastet et ændringsforslag, kan det med kvalificeret flertal enten opretholde det i budgetforslaget opførte beløb eller fastsætte et andet beløb.

Budgetforslaget ændres i overensstemmelse med de ændringsforslag, Rådet har godkendt.

Har Rådet ikke inden femten dage efter forelæggelsen af budgetforslaget modificeret nogen af de ændringer, Europa-Parlamentet har vedtaget, og er Europa-Parlamentets ændringsforslag blevet godkendt, betragtes budgettet som endeligt

vedtaget. Rådet meddeler Europa-Parlamentet, at det ikke har modificeret nogen af ændringerne, og at ændringsforslagene er blevet godkendt.

Har Rådet inden udløbet af denne frist modificeret en eller flere af de ændringer, Europa-Parlamentet har vedtaget, eller er Europa-Parlamentets ændringsforslag blevet forkastet eller modificeret, oversendes det modificerede budgetforslag på ny til Europa-Parlamentet. Rådet gør dette bekendt med udfaldet af sine rådslagninger.

6. Når Europa-Parlamentet er blevet underrettet om udfaldet af behandlingen af sine ændringsforslag, kan det inden femten dage efter forelæggelsen af budgetforslaget med et flertal af sine medlemmers stemmer og med tre femtedele af de afgivne stemmer ændre eller forkaste Rådets modifikationer af de af Europa-Parlamentet foretagne ændringer og vedtager derved budgettet. Har Europa-Parlamentet ikke truffet nogen afgørelse inden udløbet af denne frist, betragtes budgettet som endeligt vedtaget.

7. Når den i denne artikel foreskrevne behandling er afsluttet, fastslår Europa-Parlamentets formand, at budgettet er endeligt vedtaget.

8. Dog kan Europa-Parlamentet, når vægtige grunde taler herfor, med et flertal af sine medlemmers stemmer og med to tredjedele af de afgivne stemmer, forkaste budgetforslaget og begære, at et nyt forslag forelægges det.

9. For samtlige udgifter, der ikke er en nødvendig følge af traktaten eller af retsakter udstedt i henhold til denne, fastsættes der hvert år en maksimalsats for forhøjelser i forhold til udgifter af samme art i det løbende regnskabsår.

Efter høring af Udvalget for Økonomisk Politik fastslår Kommissionen denne maksimalsats således, som den fremgår af:

— udviklingen inden for Fællesskabets af bruttonationalindkomsten i faste priser

— den gennemsnitlige ændring i medlemsstaternes budgetter

og

— udviklingen af leveomkostningerne i løbet af det seneste regnskabsår.

Om maksimalsatsen skal der inden den 1. maj gives meddelelse til alle Fællesskabets institutioner. Disse er pligtige til at rette sig efter den under budgetbehandlingen, dog med forbehold af bestemmelserne i dette stykkes fjerde og femte afsnit.

Er den forhøjelsessats, der følger af det budgetforslag, som Rådet har udarbejdet, med hensyn til sådanne udgifter, som ikke nødvendigt følger af traktaten eller af

retsakter udstedt i henhold til denne, større end halvdelen af maksimalsatsen, kan Europa-Parlamentet, ved udøvelsen af sin ret til at foretage ændringer, yderligere forhøje det samlede beløb for sådanne udgifter med op til halvdelen af maksimalsatsen.

Når Europa-Parlamentet, Rådet eller Kommissionen finder, at Fællesskabernes virksomhed nødvendiggør en forhøjelse ud over den sats, der er fastlagt ved den i dette stykke foreskrevne fremgangsmåde, kan der fastsættes en anden sats ved aftale mellem Rådet, hvis afgørelse træffes med kvalificeret flertal, og Europa-Parlamentet, hvis afgørelse træffes med et flertal af dets medlemmers stemmer og med tre femtedele af de angivne stemmer.

10. Hver institution udøver de beføjelser, der tilkommer den i henhold til denne artikel, under iagttagelse af bestemmelserne i traktaten og af de i medfør af denne udstedte retsakter, navnlig af dem, der vedrører Fællesskabernes egne indtægter og ligevægten mellem indtægter og udgifter.

Artikel 273 EF
Midlertidigt budget, tolvtedele

Såfremt budgettet ikke er vedtaget ved regnskabsårets begyndelse, kan der i henhold til bestemmelserne i det i medfør af artikel 279 udstedte regnskabsregulativ på grundlag af hver hovedkonto eller anden inddeling afholdes månedlige udgifter på indtil en tolvtedel af det forrige regnskabsårs bevillinger, dog at Kommissionen højst kan råde over beløb svarende til en tolvtedel af de beløb, der er opført i det budgetforslag, som er under udarbejdelse.

Under forudsætning af, at de øvrige betingelser i stk. 1 iagttages, kan Rådet med kvalificeret flertal tillade udgifter, der overstiger denne tolvtedel.

Hvis denne afgørelse vedrører andre udgifter end dem, der nødvendigt følger af traktaten eller af retsakter udstedt i henhold til denne, oversender Rådet den straks til Europa-Parlamentet; inden for en frist af tredive dage kan Europa-Parlamentet med et flertal af sine medlemmers stemmer og med tre femtedele af de afgivne stemmer træffe en afvigende afgørelse om disse udgifter, for så vidt angår den del, der overstiger den i stk. 1 omhandlede tolvtedel. Denne del af Rådets afgørelse stilles i bero, indtil Europa-Parlamentet har truffet afgørelse. Dersom Europa-Parlamentet ikke inden udløbet af nævnte frist har truffet en afvigende afgørelse, betragtes Rådets afgørelse som endeligt vedtaget.

De i stk. 2 og 3 omhandlede afgørelser fastsætter de nødvendige foranstaltninger vedrørende indtægter med henblik på at sikre gennemførelsen af denne artikel.

Artikel 274 EF
Gennemførelse af budgettet

Inden for rammerne af de givne bevillinger og i overensstemmelse med bestemmelserne i det i medfør af artikel 279 udstedte regnskabsregulativ gennemfører Kommissionen budgettet på eget ansvar i overensstemmelse med princippet om forsvarlig økonomisk forvaltning. Medlemsstaterne samarbejder med Kommissionen med henblik på at sikre, at bevillingerne anvendes i overensstemmelse med princippet om forsvarlig økonomisk forvaltning.

Regulativet fastsætter særlige retningslinjer for institutionernes medvirken ved afholdelsen af egne udgifter.

Med de begrænsninger og på de betingelser, der fastsættes i det i medfør af artikel 279 udstedte regnskabsregulativ, kan Kommissionen inden for budgettets rammer overføre bevillinger dels fra en hovedkonto til en anden hovedkonto, dels fra en underkonto til en anden underkonto.

Artikel 275 EF
Regnskab

Kommissionen forelægger hvert år Rådet og Europa-Parlamentet regnskabet vedrørende anvendelsenaf budgettets poster i det forløbne regnskabsår. Den forelægger endvidere en oversigt over Fællesskabets aktiver og passiver.

Artikel 276 EF
Decharge

1. Europa-Parlamentet meddeler efter henstilling fra Rådet, der træffer afgørelse med kvalificeret flertal, Kommissionen decharge for gennemførelsen af budgettet. Med henblik herpå gennemgår det næst efter Rådet de i artikel 275 nævnte regnskaber og oversigter, Revisionsrettens årsberetning med tilhørende svar fra de kontrollerede institutioner til Revisionsrettens bemærkninger, den revisionserklæring, der er omhandlet i artikel 248, stk. 1, andet afsnit, samt Revisionsrettens særberetninger.

2. Før Europa-Parlamentet meddeler Kommissionen decharge, og når det ellers finder det påkrævet i forbindelse med Kommissionens udøvelse af dennes beføjelser med hensyn til gennemførelsen af budgettet, kan det anmode Kommissionen om at redegøre for afholdelsen af udgifterne eller for, hvorledes de finansielle kontrolsystemer fungerer. Kommissionen forelægger alle fornødne oplysninger for Europa-Parlamentet på dettes begæring.

3. Kommissionen træffer alle egnede foranstaltninger til at efterkomme bemærkningerne i afgørelserne om decharge og andre bemærkninger fra Europa-Parlamentet

i forbindelse med afholdelsen af udgifterne samt de kommentarer, der ledsager de henstillinger om decharge, som Rådet vedtager.

Kommissionen aflægger efter anmodning fra Europa-Parlamentet eller Rådet beretning om, hvilke foranstaltninger den har truffet på baggrund af disse bemærkninger og kommentarer, navnlig om instrukserne til de tjenestegrene, der varetager budgettets gennemførelse. Sådanne beretninger tilsendes ligeledes Revisionsretten.

Artikel 277 EF
Regningsenhed

Budgettet opstilles i den regningsenhed, der fastsættes i det i medfør af artikel 279 udstedte regnskabsregulativ.

Artikel 278 EF
Valutatransaktioner og finansielle transaktioner

Under forudsætning af, at Kommissionen underretter de kompetente myndigheder i de pågældende medlemsstater, kan den overføre sine tilgodehavender i en medlemsstats valuta til en anden medlemsstats valuta i det omfang, det er påkrævet for at kunne anvende disse tilgodehavender til de i denne traktat fastsatte formål. Hvis Kommissionen har disponible tilgodehavender eller tilgodehavender, der kan frigøres, i de valutaer, den har brug for, skal den så vidt muligt undgå at foretage sådanne overførsler.

Kommissionen står i forbindelse med hver medlemsstat gennem en af medlemsstaten udpeget myndighed. Ved gennemførelsen af sine finansielle transaktioner anvender den den pågældende medlemsstats seddelbank eller et andet af medlemsstaten godkendt pengeinstitut.

Artikel 279 EF
Regnskabsregulativer m.v.

1. På forslag af Kommissionen og efter høring af Europa-Parlamentet og udtalelse fra Revisionsretten skal Rådet med enstemmighed

a) udstede regnskabsregulativer, som navnlig fastlægger de nærmere retningslinjer for opstillingen og gennemførelsen af budgettet og for regnskabsaflæggelsen og revisionen

b) fastlægge reglerne for finansinspektørernes, de anvisningsberettigedes og regnskabsførernes ansvar og organisere kontrollen med disse.

Fra den 1. januar 2007 træffer Rådet afgørelse med kvalificeret flertal på forslag af Kommissionen og efter høring af Europa-Parlamentet og udtalelse fra Revisionsretten.

2. På forslag af Kommissionen og efter høring af Europa-Parlamentet og udtalelse fra Revisionsretten skal Rådet med enstemmighed fastsætte de retningslinjer og den fremgangsmåde, hvorefter de i ordningen om Fællesskabets egne indtægter fastsatte budgetindtægter stilles til rådighed for Kommissionen, samt fastlægge de foranstaltninger, der skal træffes for i givet fald at imødekomme likviditetsbehovet.

Artikel 280 EF
Bekæmpelse af svig m.v.

1. Fællesskabet og medlemsstaterne bekæmper svig og enhver anden ulovlig aktivitet, der skader Fællesskabets finansielle interesser, ved hjælp af foranstaltninger, der træffes i overensstemmelse med denne artikel, som virker afskrækkende og er af en sådan art, at de yder en effektiv beskyttelse i medlemsstaterne.

2. Medlemsstaterne træffer de samme foranstaltninger til bekæmpelse af svig, der skader Fællesskabets finansielle interesser, som til bekæmpelse af svig, der skader deres egne finansielle interesser.

3. Med forbehold af andre bestemmelser i denne traktat samordner medlemsstaterne deres optræden med henblik på at beskytte Fællesskabets finansielle interesser mod svig. Med henblik herpå tilrettelægger de sammen med Kommissionen et snævert, løbende samarbejde mellem de kompetente myndigheder.

4. Rådet vedtager efter fremgangsmåden i artikel 251 og efter høring af Revisionsretten de nødvendige foranstaltninger til forebyggelse og bekæmpelse af svig, der skader Fællesskabets finansielle interesser, med henblik på at yde en effektiv og ensartet beskyttelse i medlemsstaterne. Disse foranstaltninger berører ikke anvendelsen af medlemsstaternes strafferet eller retsplejeregler.

5. Kommissionen aflægger, i samarbejde med medlemsstaterne, årligt rapport til Europa-Parlamentet og Rådet om de foranstaltninger, der er truffet for at gennemføre denne artikel.

SJETTE DEL
ALMINDELIGE OG AFSLUTTENDE BESTEMMELSER

Artikel 281 EF
Fællesskabets juridiske status

Fællesskabet har status som juridisk person.

Artikel 282 EF
Fællesskabets rets- og handleevne

Fællesskabet har i hver medlemsstat den videstgående rets- og handleevne, som vedkommende stats lovgivning tillægger juridiske personer; det kan i særdeleshed erhverve og afhænde fast ejendom og løsøre og optræde som part i retssager. I denne henseende repræsenteres det af Kommissionen.

Artikel 283 EF
Vedtægten for tjenestemænd

På forslag af Kommissionen og efter at have indhentet udtalelse fra de øvrige interesserede institutioner udfærdiger Rådet med kvalificeret flertal vedtægten for tjenestemænd i De Europæiske Fællesskaber og ansættelsesvilkårene for disse Fællesskabers øvrige ansatte.

Artikel 284 EF
Kommissionens mulighed for indhentelse af oplysninger

Med henblik på gennemførelsen af de opgaver, der er overdraget den, kan Kommissionen med de begrænsninger og på de betingelser, der er fastsat af Rådet i overensstemmelse med denne traktats bestemmelser, indhente alle nødvendige oplysninger og foretage alle nødvendige undersøgelser.

Artikel 285 EF
Fællesskabsstatistikker

1. Med forbehold af artikel 5 i protokollen om statutten for Det Europæiske System af Centralbanker og Den Europæiske Centralbank, vedtager Rådet i henhold til fremgangsmåden i artikel 251 foranstaltninger til udarbejdelse af statistikker, hvor det er nødvendigt for, at Fællesskabet kan udøve sin virksomhed.

2. Udarbejdelsen af fællesskabsstatistikker skal være karakteriseret ved upartiskhed, pålidelighed, objektivitet, videnskabelig uafhængighed, omkostningseffektivitet og de statistiske oplysningers fortrolighed; den må ikke medføre uforholdsmæssigt store byrder for erhvervslivet.

Artikel 286 EF
Beskyttelse af personoplysninger, databeskyttelse

1. Fra den 1. januar 1999 gælder fællesskabsretsakter om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling og fri udveksling af personoplysninger for institutioner og organer, der er oprettet ved eller på grundlag af denne traktat.

2. Før den i stk. 1 nævnte dato opretter Rådet efter fremgangsmåden i artikel 251 en uafhængig kontrolinstans, der skal have ansvaret for at overvåge gennemførelsen af sådanne fællesskabsretsakter i Fællesskabets institutioner og organer, og det vedtager om nødvendigt andre relevante bestemmelser.

Artikel 287 EF
Tavshedspligt

Medlemmer af Fællesskabets institutioner, medlemmerne af udvalgene samt Fællesskabets tjenestemænd og øvrige ansatte har — selv efter at deres hverv er ophørt — forpligtelse til ikke at give oplysninger om forhold, som ifølge deres natur er tjenestehemmeligheder, navnlig oplysninger om virksomheder og om deres forretningsforbindelser eller omkostningsforhold.

Artikel 288 EF
Fællesskabets ansvar i og uden for kontraktforhold

Fællesskabets ansvar i kontraktforhold bestemmes efter den lovgivning, der finder anvendelse på den pågældende kontrakt.

For så vidt angår ansvar uden for kontraktforhold, skal Fællesskabet i overensstemmelse med de almindelige retsgrundsætninger, der er fælles for medlemsstaternes retssystemer, erstatte skader forvoldt af dets institutioner eller af dets ansatte under udøvelsen af deres hverv.

Stk. 2 finder anvendelse på samme vilkår på skader forvoldt af ECB eller af dens ansatte under udøvelsen af deres hverv.

De ansattes personlige ansvar over for Fællesskabet fastsættes i den vedtægt eller i de ansættelsesvilkår, der gælder for dem.

Artikel 289 EF
Hjemstedet for Fællesskabets institutioner

Hjemstedet for Fællesskabets institutioner fastlægges ved overenskomst mellem medlemsstaternes regeringer.

Artikel 290 EF
Sprog

Med forbehold af de i Domstolens statut fastsatte bestemmelser fastlægger Rådet med enstemmighed den ordning, der skal gælde for Fællesskabets institutioner på det sproglige område.

Artikel 291 EF
Privilegier og immuniteter

Fællesskabet nyder på medlemsstaternes område de for udførelsen af dets opgave nødvendige privilegier og immuniteter på de betingelser, der er fastsat i protokollen af 8. april 1965 vedrørende De Europæiske Fællesskabers privilegier og immuniteter. Dette gælder også Den Europæiske Centralbank, Det Europæiske Monetære Institut og Den Europæiske Investeringsbank.

Artikel 292 EF
Afgørelse af tvister

Medlemsstaterne forpligter sig til ikke at søge tvister vedrørende fortolkningen eller anvendelsen af denne traktat afgjort på anden måde end fastsat i traktaten.

Artikel 293 EF
Medlemsstaternes indbyrdes forhandlinger til fordel for deres borgere

Medlemsstaterne indleder i det omfang, det er nødvendigt, indbyrdes forhandlinger for til fordel for deres statsborgere at sikre:

— beskyttelse af personer såvel som nydelse af rettigheder og beskyttelse af disse på de betingelser, som de enkelte stater indrømmer egne statsborgere

— afskaffelse af dobbeltbeskatning inden for Fællesskabet

— gensidig anerkendelse af de i artikel 48, stk. 2, nævnte selskaber, opretholdelse af et selskabs status som juridisk person i tilfælde af, at dets hjemsted forlægges fra et land til et andet, og mulighed for sammenslutning af selskaber, som er underkastet forskellige nationale lovgivninger

— forenkling af formaliteter vedrørende gensidig anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser og voldgiftskendelser.

Artikel 294 EF
Ligestilling af statsborgere ved kapitalanbringelser

Med forbehold af de øvrige bestemmelser i denne traktat indrømmer medlemsstaterne de øvrige medlemsstaters statsborgere national behandling for så vidt angår kapitalanbringelser i de i artikel 48 nævnte selskaber.

Artikel 295 EF
Ejendomsretlige ordninger i medlemsstaterne

De ejendomsretlige ordninger i medlemsstaterne berøres ikke af denne traktat.

Artikel 296 EF
Medlemsstaternes væsentlige sikkerhedsinteresser

1. Denne traktats bestemmelser er ikke til hinder for følgende regler:

a) ingen medlemsstat er forpligtet til at meddele oplysninger, hvis udbredelse efter dens opfattelse ville stride mod dens væsentlige sikkerhedsinteresser

b) hver medlemsstat kan træffe de foranstaltninger, som den anser for nødvendige til beskyttelse af sine væsentlige sikkerhedsinteresser, og som vedrører fabrikation af eller handel med våben, ammunition og krigsmateriel; disse foranstaltninger må ikke forringe konkurrencevilkårene inden for fællesmarkedet for varer, som ikke er bestemt specielt til militære formål.

2. Rådet fastlægger med enstemmighed på forslag af Kommissionen ændringer til den liste, det har fastlagt den 15. april 1958, over de varer, hvorpå bestemmelserne i stk. 1, litra b), finder anvendelse.

Artikel 297 EF
Konsultation ved alvorlige indre uroligheder, som kan påvirke fællesmarkedets funktion

Medlemsstaterne rådfører sig med hinanden med henblik på i fællesskab at træffe de bestemmelser, der er nødvendige for at undgå, at fællesmarkedets funktion påvirkes af de foranstaltninger, som en medlemsstat kan føle sig foranlediget til at træffe i tilfælde af alvorlige indre uroligheder, der forstyrrer den offentlige orden, i tilfælde af krig eller alvorlig international spænding, der udgør en krigstrussel, eller for at opfylde de forpligtelser, som den har indgået med henblik på bevarelse af freden og den internationale sikkerhed.

Artikel 298 EF
Fordrejning af konkurrencevilkårene

Såfremt foranstaltninger, der er truffet i de i artiklerne 296 og 297 nævnte tilfælde, medfører, at konkurrencevilkårene inden for fællesmarkedet fordrejes, undersøger Kommissionen sammen med den pågældende stat betingelserne for, at disse foranstaltninger kan tilpasses bestemmelserne i denne traktat.

Uanset den i artiklerne 226 og 227 fastsatte fremgangsmåde kan Kommissionen eller en medlemsstat henvende sig direkte til Domstolen, hvis de finder, at en anden medlemsstat misbruger de i artiklerne 296 og 297 fastsatte beføjelser. Domstolen træffer afgørelse for lukkede døre.

Artikel 299 EF
Traktatens geografiske udstrækning

1. Denne traktat gælder for Kongeriget Belgien, Den Tjekkiske Republik, Kongeriget Danmark, Forbundsrepublikken Tyskland, Republikken Estland, Den Hellenske Republik, Kongeriget Spanien, Den Franske Republik, Irland, Den Italienske Republik, Republikken Cypern, Republikken Letland, Republikken Litauen, Storhertugdømmet Luxembourg, Republikken Ungarn, Republikken Malta, Kongeriget Nederlandene, Republikken Østrig, Republikken Polen, Den Portugisiske Republik, Republikken Slovenien, Den Slovakiske Republik, Republikken Finland, Kongeriget Sverige og Det Forenede Kongerige Storbritannien, Nordirland, **Republikken Bulgarien og Rumænien.**

2. Denne traktat gælder for de franske oversøiske departementer, Azorerne, Madeira og De Kanariske Øer.

For at tage hensyn til den strukturelle sociale og økonomiske situation i de franske oversøiske departementer samt på Azorerne, Madeira og De Kanariske Øer, der forværres af deres fjerne beliggenhed, deres status som øsamfund, deres lille areal, deres vanskelige topografiske og klimatiske forhold, deres økonomiske afhængighed af nogle få produkter, forhold, som er vedvarende og kumulative, og som alvorligt hæmmer disse regioner i deres udvikling, vedtager Rådet imidlertid med kvalificeret flertal på forslag af Kommissionen og efter høring af Europa-Parlamentet særlige foranstaltninger, der navnlig tager sigte på at fastsætte betingelserne for anvendelsen af denne traktat i de pågældende regioner, herunder fælles politikker.

Når Rådet vedtager de relevante foranstaltninger, der er nævnt i andet afsnit, tager det hensyn til områder som f.eks. told- og handelspolitik, finanspolitik, frizoner, landbrugs- og fiskeripolitik, betingelser for levering af råvarer og nødvendige forbrugsvarer, statsstøtte samt betingelser for adgang til strukturfondene og Fællesskabets horisontale programmer.

Rådet vedtager de i andet afsnit nævnte foranstaltninger under hensyn til de særlige karakteristika og begrænsninger i forbindelse med regionerne i den yderste periferi uden at underminere fællesskabsrettens, herunder det indre markeds og de fælles politikkers, integritet og sammenhæng.

3. På de oversøiske lande og territorier, der er opregnet i listen i bilag II til denne traktat, anvendes den særlige associeringsordning, som er nærmere fastlagt i denne traktats fjerde del.

Denne traktat finder ikke anvendelse på de oversøiske lande og territorier der opretholder særlige forbindelser med Det Forenede Kongerige Storbritannien og Nordirland, og som ikke er nævnt i ovenstående liste.

4. Denne traktats bestemmelser finder anvendelse på de europæiske områder, hvis udenrigsanliggender varetages af en medlemsstat.

5. Denne traktats bestemmelser finder anvendelse på Ålandsøerne i overensstemmelse med bestemmelserne i protokol nr. 2 i akten vedrørende vilkårene for Republikken Østrigs, Republikken Finlands og Kongeriget Sveriges tiltrædelse.

6. Uanset de foregående stykker gælder følgende:

a) Denne traktat finder ikke anvendelse på Færøerne.

b) Denne traktat finder kun anvendelse på baseområderne Akrotiri og Dhekelia i Cypern, hvorover Det Forenede Kongerige udøver overhøjhed, i det omfang, det er nødvendigt for at sikre gennemførelsen af de ordninger, der er fastsat i den protokol om de baseområder i Cypern, hvorover det Forenede Kongerige Storbritannien og Nordirland udøver overhøjhed, som er knyttet til akten vedrørende vilkårene for Den Tjekkiske Republiks, Republikken Estlands, Republikken Cyperns, Republikken Letlands, Republikken Litauens, Republikken Ungarns, Republikken Maltas, Republikken Polens, Republikken Sloveniens og Den Slovakiske Republiks tiltrædelse af Den Europæiske Union, og efter bestemmelserne i nævnte protokol.

c) Bestemmelserne i denne traktat finder kun anvendelse på Kanaløerne og øen Man i det omfang, det er nødvendigt for at sikre anvendelsen på disse øer af den ordning, der er fastsat i traktaten vedrørende de nye medlemsstaters tiltrædelse af Det Europæiske Økonomiske Fællesskab og af Det Europæiske Atomenergifællesskab, undertegnet den 22. januar 1972.

Artikel 300 EF

Aftaler med tredjelande og internationale organisationer

1. I de tilfælde, hvor bestemmelserne i denne traktat forudsætter indgåelse af aftaler mellem Fællesskabet og en eller flere stater eller internationale organisationer, retter Kommissionen henstillinger til Rådet, der bemyndiger Kommissionen til at indlede de nødvendige forhandlinger.
Forhandlingerne føres af Kommissionen i samråd med særlige udvalg, der er udpeget af Rådet til at bistå den i dette arbejde, og inden for rammerne af de direktiver, som Rådet måtte meddele den.

Under udøvelsen af de beføjelser, der tillægges Rådet i dette stykke, træffer det afgørelse med kvalificeret flertal bortset fra de i stk. 2, første afsnit, nævnte tilfælde, hvor det træffer afgørelse med enstemmighed.

2. Med forbehold af de beføjelser, som på dette område er tillagt Kommissionen, træffer Rådet med kvalificeret flertal på forslag af Kommissionen afgørelse om undertegnelse, der kan ledsages af en beslutning om foreløbig anvendelse inden ikrafttrædelsen, samt om indgåelse af aftaler. Rådet træffer afgørelse med enstemmighed, når aftalen vedrører et område, hvor der kræves enstemmighed for vedtagelsen af interne regler, samt for aftaler, som er omhandlet i artikel 310.

Uanset bestemmelserne i stk. 3 anvendes de samme procedurer, når der skal træffes afgørelse om suspension af anvendelsen af en aftale, samt når det skal fastlægges, hvilke holdninger der skal indtages på Fællesskabets vegne i et organ, der er nedsat ved en aftale, når dette organ skal vedtage beslutninger, der har retsvirkninger, bortset fra beslutninger, der supplerer eller ændrer den institutionelle ramme for aftalen.

Europa-Parlamentet skal straks underrettes fuldt ud om afgørelser, der træffes i henhold til dette stykke vedrørende foreløbig anvendelse eller suspension af aftaler eller fastlæggelse af Fællesskabets holdning i et organ, der er nedsat i henhold til en aftale.

3. Med undtagelse af de aftaler, der er omhandlet i artikel 133, stk. 3, indgår Rådet aftalerne efter høring af Europa-Parlamentet, herunder i tilfælde, hvor aftalen angår et område, hvor fremgangsmåden i artikel 251 eller artikel 252 skal følges for vedtagelsen af interne regler.

Europa-Parlamentet afgiver sin udtalelse inden for en frist, som Rådet kan fastsætte under hensyntagen til, hvor meget sagen haster. Hvis der ikke er afgivet udtalelse ved fristens udløb, kan Rådet træffe afgørelse.

Uanset bestemmelserne i første afsnit kræves der samstemmende udtalelse fra Europa-Parlamentet for indgåelse af aftaler, som er omhandlet i artikel 310, og andre aftaler, hvorved der etableres en specifik institutionel ramme med særlige sam-

arbejdsprocedurer, samt aftaler, som har betydelige budgetmæssige virkninger for Fællesskabet, og aftaler, som medfører ændring af en retsakt, der er vedtaget efter fremgangsmåden i artikel 251.

Rådet og Europa-Parlamentet kan i hastetilfælde aftale en frist for afgivelse af den samstemmende udtalelse.

4. Uanset stk. 2 kan Rådet, når det indgår en aftale, bemyndige Kommissionen til på Fællesskabets vegne at godkende de ændringer, som ifølge aftalen skal vedtages ved en forenklet fremgangsmåde eller vedtages af et organ, der nedsættes ved aftalen; Rådet kan knytte særlige betingelser til en sådan bemyndigelse.

5. Når Rådet påtænker at indgå en aftale, som medfører ændringer i denne traktat, skal ændringerne forinden vedtages efter fremgangsmåden i artikel 48 i traktaten om Den Europæiske Union.

6. Europa-Parlamentet, Rådet, Kommissionen eller en medlemsstat kan indhente udtalelse fra Domstolen om en påtænkt aftales forenelighed med bestemmelserne i denne traktat. Hvis Domstolens udtalelse er benægtende, kan aftalen kun træde i kraft på de betingelser, der er fastsat i artikel 48 i traktaten om Den Europæiske Union.

7. Aftaler, der indgås på betingelserne i denne artikel, er bindende for Fællesskabets institutioner og for medlemsstaterne.

Artikel 301 EF

Økonomiske sanktioner over for tredjelande (fælles holdning, fælles aktion)

Såfremt en fælles holdning eller en fælles aktion, der vedtages ifølge bestemmelserne om den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik i traktaten om Den Europæiske Union, tager sigte på en handling fra Fællesskabets side for helt eller delvis at afbryde eller indskrænke de økonomiske forbindelser med et eller flere tredjelande, træffer Rådet med kvalificeret flertal på forslag af Kommissionen de nødvendige hasteforanstaltninger.

Artikel 302 EF

Kommissionens forbindelser med FN og andre organisationer

Kommissionen skal opretholde alle formålstjenlige forbindelser med organerne for De Forenede Nationer og disses særorganisationer.

Den opretholder i øvrigt passende forbindelser med alle internationale organisationer.

Artikel 303 EF
Samarbejdet med Europarådet

Fællesskabet indleder ethvert formålstjenligt samarbejde med Europarådet.

Artikel 304 EF
Samarbejdet med OECD

Fællesskabet indleder et snævert samarbejde med Organisationen for Økonomisk Samarbejde og Udvikling; de nærmere retningslinjer herfor fastlægges i gensidig forståelse.

Artikel 305 EF
Traktatens forhold til EKSF- og Euratom-Traktaten

1. Denne traktats bestemmelser ændrer ikke bestemmelserne i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Kul- og Stålfællesskab, navnlig ikke medlemsstaternes rettigheder og forpligtelser, beføjelserne for dette Fællesskabs institutioner og reglerne i den nævnte traktat om, hvorledes fællesmarkedet for kul og stål skal fungere.

2. Bestemmelserne i denne traktat berører ikke bestemmelserne i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Atomenergifællesskab.

Artikel 306 EF
Unionen mellem Benelux-landene

Bestemmelserne i denne traktat er ikke til hinder for, at de regionale unioner mellem Belgien og Luxembourg, og mellem Belgien, Luxembourg og Nederlandene fortsat består og gennemføres, i det omfang disse regionale unioners mål ikke nås ved anvendelsen af denne traktat.

Artikel 307 EF
Konventioner indgået forud for nye medlemsstaters tiltrædelse

De rettigheder og forpligtelser, der følger af konventioner, som før den 1. januar 1958 eller før tiltrædelsesdatoen for tiltrædende medlemsstaters vedkommende er indgået mellem på den ene side en eller flere medlemsstater og på den anden side et eller flere tredjelande, berøres ikke af bestemmelserne i denne traktat.

I det omfang, disse konventioner er uforenelige med denne traktat, bringer den eller de pågældende medlemsstater alle egnede midler i anvendelse med henblik på at fjerne de konstaterede uoverensstemmelser. Om fornødent bistår medlemsstaterne hinanden i dette øjemed og indtager i påkommende tilfælde en fælles holdning.

Ved anvendelsen af de konventioner, der omtales i stk. 1, tager medlemsstaterne i betragtning, at de fordele, hvorom de hver især har givet tilsagn i denne traktat, indgår som integrerende dele af Fællesskabets tilblivelsesproces, og derfor uløseligt hænger sammen med oprettelsen af fælles institutioner, med overdragelsen af beføjelser til disse og med de andre medlemsstaters indrømmelse af samme fordele.

Artikel 308 EF
Vedtagelse af retsakter uden specifik hjemmel

Såfremt en handling fra Fællesskabets side viser sig påkrævet for at virkeliggøre et af Fællesskabets mål inden for fællesmarkedets rammer, og denne traktat ikke indeholder fornøden hjemmel hertil, udfærdiger Rådet på forslag af Kommissionen og efter at have indhentet udtalelse fra Europa-Parlamentet med enstemmighed passende forskrifter herom.

Artikel 309 EF
Suspension af stemmerettigheder i EF-traktaten

1. Hvis der er truffet beslutning om at suspendere de stemmerettigheder, der er tillagt repræsentanten for en medlemsstats regering, i overensstemmelse med artikel 7, stk. 3, i traktaten om Den Europæiske Union, suspenderes disse stemmerettigheder også for så vidt angår denne traktat.

2. Hvis det i overensstemmelse med artikel 7, stk. 2, i traktaten om Den Europæiske Union er fastslået, at en medlemsstat groft og vedvarende overtræder principper i artikel 6, stk. 1, i nævnte traktat, kan Rådet endvidere med kvalificeret flertal beslutte at suspendere visse af de rettigheder, der følger af anvendelsen af nærværende traktat på den pågældende medlemsstat. Rådet tager i så fald hensyn til en sådan suspensions mulige følger for fysiske og juridiske personers rettigheder og forpligtelser.

Den pågældende medlemsstat er under alle omstændigheder fortsat bundet af sine forpligtelser i henhold til denne traktat.

3. Rådet kan senere med kvalificeret flertal beslutte at ændre eller tilbagekalde foranstaltninger, der er truffet i medfør af stk. 2, som følge af ændringer i den situation, som har ført til, at de blev indført.

4. Når Rådet træffer afgørelse som nævnt i stk. 2 og 3, tager det ikke den pågældende medlemsstats regeringsrepræsentants stemmer i betragtning. Uanset artikel 205, stk. 2, defineres kvalificeret flertal som samme forholdsmæssige andel af de berørte rådsmedlemmers vægtede stemmer som den, der er fastsat i artikel 205, stk. 2.

Dette stykke gælder også, hvis stemmerettigheder suspenderes i medfør af stk. 1. I så fald træffes en afgørelse, der kræver enstemmighed, uden den pågældende medlemsstats regeringsrepræsentants stemme.

Artikel 310 EF
Aftaler om associering med tredjelande

Fællesskabet kan med en eller flere stater eller internationale organisationer indgå aftaler, hvorved der skabes en associering med gensidige rettigheder og forpligtelser, fælles optræden og særlige procedureregler.

Artikel 311 EF
Protokoller knyttet til traktaten

De protokoller, der i gensidig forståelse mellem medlemsstaterne knyttes som bilag til denne traktat, udgør en integrerende del af traktaten.

Artikel 312 EF
Traktatens tidsmæssige udstrækning

Denne traktat er indgået for ubegrænset tid.

AFSLUTTENDE BESTEMMELSER

Artikel 313 EF
Traktatens ratifikation og ikrafttrædelse

Denne traktat skal ratificeres af De Høje Kontraherende Parter i overensstemmelse med deres forfatningsmæssige bestemmelser. Ratifikationsdokumenterne deponeres hos Den Italienske Republiks regering.

Denne traktat træder i kraft den første dag i den måned, der følger efter deponeringen af det sidste ratifikationsdokument. Finder deponeringen sted mindre end femten dage før begyndelsen af den følgende måned, træder traktaten dog i kraft den første dag i den anden måned efter deponeringen.

Artikel 314 EF
Traktatens officielle sprog

Denne traktat, udarbejdet i ét eksemplar på fransk, italiensk, nederlandsk og tysk, idet hver af disse tekster har samme gyldighed, deponeres i Den Italienske Republiks regerings arkiver. Denne regering fremsender en bekræftet afskrift til hver af de øvrige signatarstaters regeringer.

I medfør af tiltrædelsestraktaterne har teksterne til denne traktat på **bulgarsk**, dansk, engelsk, estisk, finsk, græsk, irsk, lettisk, litauisk, maltesisk, polsk, portugisisk, **rumænsk**, slovakisk, slovensk, spansk, svensk, tjekkisk og ungarsk tilsvarende samme gyldighed.

TIL BEKRÆFTELSE HERAF har undertegnede befuldmægtigede underskrevet denne traktat.

Udfærdiget i Rom, den femogtyvende marts nitten hundrede og syvoghalvtreds.

(listen over befuldmægtigede er ikke gengivet)

BILAG

BILAG I

LISTE

omhandlet i traktatens artikel 32 (landbrugsvarer)

(Medtages ikke).

BILAG II

OVERSØISKE LANDE OG TERRITORIER

på hvilke bestemmelserne i fjerde del af traktaten finder anvendelse

— Grønland
— Ny Kaledonien med tilhørende områder
— Fransk Polynesien
— De franske besiddelser i det sydlige Indiske Ocean og Antarktis
— Wallis og Futuna-øerne
— Mayotte
— Saint Pierre og Miquelon
— Aruba
— De Nederlandske Antiller:
— Bonaire
— Curaçao
— Saba
— Sint-Eustatius
— Sint-Maarten
— Anguilla
— Caymanøerne
— Falklandsøerne
— Sydgeorgien og Sydsandwichøerne
— Montserrat
— Pitcairn
— Saint Helena med tilhørende områder
— Britisk antarktisk territorium
— Britiske territorier i Det Indiske Ocean
— Turks- og Caicosøerne
— De Britiske Jomfruøer
— Bermuda.

PROTOKOLLER

A. PROTOKOL KNYTTET SOM BILAG TIL TRAKTATEN OM DEN EUROPÆISKE UNION

PROTOKOL NR. 1 AD ARTIKEL 17 I TRAKTATEN OM DEN EUROPÆISKE UNION (1997)

DE HØJE KONTRAHERENDE PARTER,

SOM TAGER HENSYN TIL behovet for fuldt ud at gennemføre bestemmelserne i artikel 17, stk. 1, andet afsnit, og stk. 3, i traktaten om Den Europæiske Union,

SOM TAGER HENSYN TIL at Unionens politik i artikel 17´s betydning ikke berører den særlige karakter af visse medlemsstaters sikkerheds- og forsvarspolitik og skal overholde de forpligtelser, som visse medlemsstater, hvis fælles forsvar foregår i NATO, har i henhold til den nordatlantiske traktat, og skal være forenelig med den fælles sikkerheds- og forsvarspolitik, der er fastlagt inden for denne ramme,

ER BLEVET ENIGE OM følgende bestemmelse, der knyttes som bilag til traktaten om Den Europæiske Union:

Den Europæiske Union udarbejder inden et år fra Amsterdam-traktatens ikrafttræden sammen med Den Vesteuropæiske Union ordninger for udvidet samarbejde mellem dem.

B. PROTOKOL KNYTTET SOM BILAG TIL TRAKTATEN OM DEN EUROPÆISKE UNION OG TRAKTATEN OM OPRETTELSE AF DET EUROPÆISKE FÆLLESSKAB

PROTOKOL NR. 2 OM INTEGRATION AF SCHENGEN-REGLERNE I DEN EUROPÆISKE UNION (1997)

DE HØJE KONTRAHERENDE PARTER,

SOM NOTERER SIG at de aftaler om gradvis ophævelse af kontrollen ved de fælles grænser, som visse af Den Europæiske Unions medlemsstater undertegnede i Schengen den 14. juni 1985 og den 19. juni 1990, samt de dermed forbundne aftaler og de regler, der er vedtaget på grundlag af disse aftaler, har til formål at fremme den europæiske integration og navnlig sætte Den Europæiske Union i stand til hurtigere at udvikle sig til et område med frihed, sikkerhed og retfærdighed,

SOM ØNSKER at inkorporere ovennævnte aftaler og regler i Den Europæiske Union,

SOM BEKRÆFTER at Schengen-reglerne kun finder anvendelse, såfremt og i det omfang de er forenelige med unions- og fællesskabsretten,

SOM TAGER HENSYN til Danmarks særlige stilling,

SOM TAGER I BETRAGTNING at Irland og Det Forenede Kongerige Storbritannien og Nordirland ikke er parter i og ikke har undertegnet ovennævnte aftaler, men at der bør træffes foranstaltning til at gøre det muligt for disse medlemsstater at acceptere nogle af eller alle bestemmelserne heri,

SOM ERKENDER at det som en konsekvens heraf er nødvendigt at anvende de bestemmelser i traktaten om Den Europæiske Union og traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, der vedrører et tættere samarbejde mellem nogle medlemsstater, og at disse bestemmelser kun bør anvendes som en sidste udvej,

SOM TAGER I BETRAGTNING at det er nødvendigt at bevare et særligt forhold til Republikken Island og Kongeriget Norge, idet begge disse stater har bekræftet, at de ønsker at blive bundet af ovennævnte bestemmelser på grundlag af den aftale, der blev undertegnet i Luxembourg den 19. december 1996,

ER BLEVET ENIGE OM følgende bestemmelser, der knyttes som bilag til traktaten om Den Europæiske Union og traktaten om Det Europæiske Fællesskab:

Artikel 1

Kongeriget Belgien, Kongeriget Danmark, Forbundsrepublikken Tyskland, Den Hellenske Republik, Kongeriget Spanien, Den Franske Republik, Den Italienske Republik, Storhertugdømmet Luxembourg, Kongeriget Nederlandene, Republikken Østrig, Den Portugisiske Republik, Republikken Finland og Kongeriget Sverige, der har undertegnet Schengen-aftalerne, bemyndiges til at indføre et tættere indbyrdes samarbejde inden for anvendelsesområdet for disse aftaler og dermed forbundne bestemmelser, som de fremgår af listen i bilaget til denne protokol, i det følgende benævnt "Schengen-reglerne". Dette samarbejde gennemføres inden for Den Europæiske Unions institutionelle og juridiske rammer og under overholdelse af de relevante bestemmelser i traktaten om Den Europæiske Union og traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab.

Artikel 2

1. Fra datoen for Amsterdam-traktatens ikrafttræden er Schengen-reglerne, herunder de afgørelser truffet af Eksekutivkomitéen under Schengen-aftalerne, som er vedtaget før denne dato, umiddelbart gældende for de tretten medlemsstater, der er nævnt i artikel 1, jf. dog stk. 2 i nærværende artikel. Fra samme dato træder Rådet i stedet for ovennævnte eksekutivkomité.

Rådet træffer med enstemmighed blandt de i artikel 1 nævnte medlemmer alle nødvendige foranstaltninger til at gennemføre dette stykke. Rådet fastlægger med enstemmighed i overensstemmelse med de relevante bestemmelser i traktaterne retsgrundlaget for hver af de bestemmelser eller afgørelser, der udgør Schengen-reglerne.

De Europæiske Fællesskabers Domstol udøver de beføjelser, der er tillagt den ved de relevante bestemmelser i traktaterne, med hensyn til sådanne bestemmelser og afgørelser og i overensstemmelse med det fastlagte retsgrundlag. Domstolen har i intet tilfælde kompetence med hensyn til foranstaltninger eller afgørelser vedrørende opretholdelse af lov og orden og beskyttelse af den indre sikkerhed.

Så længe ovennævnte foranstaltninger ikke er truffet, betragtes de bestemmelser eller afgørelser, som udgør Schengen-reglerne, som retsakter baseret på afsnit VI i traktaten om Den Europæiske Union, jf. dog artikel 5, stk. 2.

2. Stk. 1 gælder for de medlemsstater, som har undertegnet protokoller om tiltrædelse af Schengen-aftalerne fra de datoer, som Rådet beslutter med enstemmighed blandt de i artikel 1 nævnte medlemmer, medmindre betingelserne for nogle eller

alle af disse staters anvendelse af Schengen-reglerne er opfyldt før datoen for Amsterdam-traktatens ikrafttræden.

Artikel 3

Efter den fastlæggelse, der er omhandlet i artikel 2, stk. 1, andet afsnit, bevarer Danmark samme rettigheder og forpligtelser i forhold til de øvrige signatarer i Schengen-aftalerne med hensyn til de dele af Schengen-reglerne, der får retsgrundlag i afsnit IV i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, som før den nævnte fastlæggelse.

Med hensyn til de dele af Schengen-reglerne, der får retsgrundlag i afsnit VI i traktaten om Den Europæiske Union, har Danmark fortsat samme rettigheder og forpligtelser som de øvrige signatarer i Schengen-aftalerne.

Artikel 4

Irland og Det Forenede Kongerige Storbritannien og Nordirland, der ikke er bundet af Schengen-reglerne, kan til enhver tid anmode om at deltage i nogle af eller alle disse regler.

Rådet træffer afgørelse om anmodningen med enstemmighed blandt medlemmerne som nævnt i artikel 1 og repræsentanten for den pågældende stats regering.

Artikel 5

1. Forslag og initiativer til udbygning af Schengen-reglerne er underlagt de relevante traktatbestemmelser.

Hvis enten Irland eller Det Forenede Kongerige eller begge ikke inden for en rimelig tid skriftligt har meddelt Rådets formand, at de ønsker at deltage, anses i den forbindelse de i artikel 1 nævnte medlemsstater samt Irland eller Det Forenede Kongerige, såfremt en af disse stater ønsker at deltage i de pågældende samarbejdsområder, for at have opnået den bemyndigelse, der er omhandlet i artikel 11 i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab eller i artikel 40 i traktaten om Den Europæiske Union.

2. De relevante traktatbestemmelser, der er nævnt i stk. 1, første afsnit, finder anvendelse, også selv om Rådet ikke har vedtaget de foranstaltninger, der er nævnt i artikel 2, stk. 1, andet afsnit.

Artikel 6

Republikken Island og Kongeriget Norge deltager som associeret i gennemførelsen af Schengen-reglerne og den videre udvikling heraf på grundlag af den aftale, der blev undertegnet i Luxembourg den 19. december 1996. Relevante procedurer i den forbindelse fastsættes i en aftale, som Rådet indgår med disse stater, idet det træffer afgørelse med enstemmighed blandt de i artikel 1 nævnte medlemmer. En sådan aftale skal omfatte bestemmelser om Islands og Norges bidrag i forbindelse med eventuelle finansielle konsekvenser af gennemførelsen af denne protokol.

Rådet, der træffer afgørelse med enstemmighed, indgår en særskilt aftale med Island og Norge om fastsættelse af rettighederne og forpligtelserne i forholdet mellem Irland og Det Forenede Kongerige Storbritannien og Nordirland, på den ene side, og Island og Norge, på den anden side, på de områder af Schengen-reglerne, der gælder for disse stater.

Artikel 7

Rådet vedtager med kvalificeret flertal de nærmere bestemmelser for integration af Schengen-sekretariatet i Generalsekretariatet for Rådet.

Artikel 8

I forbindelse med forhandlingerne om optagelse af nye medlemsstater i Den Europæiske Union betragtes Schengen-reglerne og yderligere foranstaltninger, der træffes af institutionerne inden for rammerne heraf, som gældende regler, der skal accepteres fuldt ud af alle stater, der søger om optagelse.

BILAG

SCHENGEN-REGLERNE

1. Aftalen mellem regeringerne for staterne i Den Økonomiske Union Benelux, Forbundsrepublikken Tyskland og Den Franske Republik om gradvis ophævelse af kontrollen ved de fælles grænser, undertegnet i Schengen den 14. juni 1985.

2. Konventionen undertegnet i Schengen den 19. juni 1990 mellem Kongeriget Belgien, Forbundsrepublikken Tyskland, Den Franske Republik, Storhertugdømmet Luxembourg og Kongeriget Nederlandene om gennemførelse af aftalen om gradvis ophævelse af kontrollen ved de fælles grænser, undertegnet i Schengen den 14. juni 1985, med tilhørende slutakt og fælles erklæringer.

3. De protokoller og aftaler om tiltrædelse af aftalen af 1985 og gennemførelseskonventionen af 1990, der er indgået med Italien (undertegnet i Paris den 27. november 1990), Spanien og Portugal (undertegnet i Bonn den 25. juni 1991), Grækenland (undertegnet i Madrid den 6. november 1992), Østrig (undertegnet i Bruxelles

den 28. april 1995) og Danmark, Finland og Sverige (undertegnet i Luxembourg den 19. december 1996) med tilhørende slutakter og erklæringer.

4. Afgørelser og erklæringer vedtaget af Eksekutivkomitéen, der er nedsat ved gennemførelseskonventionen af 1990, samt retsakter vedtaget til gennemførelse af konventionen af de organer, som Eksekutivkomitéen har overdraget beslutningskompetence.

PROTOKOL NR. 3 OM ANVENDELSE AF VISSE ASPEKTER AF ARTIKEL 14 I TRAKTATEN OM OPRETTELSE AF DET EUROPÆISKE FÆLLESSKAB PÅ DET FORENEDE KONGERIGE OG PÅ IRLAND (1997)

DE HØJE KONTRAHERENDE PARTER,

SOM ØNSKER at løse visse spørgsmål vedrørende Det Forenede Kongerige og Irland,

SOM TAGER HENSYN til, at der i mange år har eksisteret særlige rejseordninger mellem Det Forenede Kongerige og Irland,

ER BLEVET ENIGE OM følgende bestemmelser, som knyttes som bilag til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab og traktaten om Den Europæiske Union:

Artikel 1

Uanset artikel 14 i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, andre bestemmelser i nævnte traktat eller i traktaten om Den Europæiske Union, foranstaltninger vedtaget i henhold til disse traktater eller internationale aftaler indgået af Fællesskabet eller af Fællesskabet og dets medlemsstater med et eller flere tredjelande, har Det Forenede Kongerige ret til ved sine grænser til andre medlemsstater at foretage en sådan kontrol af personer, der ønsker at indrejse i Det Forenede Kongerige, som det finder nødvendigt, med det formål:

a) at kontrollere retten til indrejse i Det Forenede Kongerige for statsborgere i stater, som er kontraherende parter i aftalen om Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde, og for personer, over for hvilke ovennævnte personer har forsørgerpligt, og som udøver rettigheder i henhold til fællesskabslovgivningen, samt borgere i andre stater, der har fået sådanne rettigheder tillagt ved en aftale, som Det Forenede Kongerige er bundet af; og

b) at træffe afgørelse om, hvorvidt andre personer skal have tilladelse til indrejse i Det Forenede Kongerige.

Intet i artikel 14 i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab eller i nogen anden bestemmelse i nævnte traktat eller i traktaten om Den Europæiske Union eller i foranstaltninger, der er vedtaget i medfør af dem, anfægter Det Forenede Kongeriges ret til at vedtage eller foretage en sådan kontrol. Henvisninger til Det Forenede Kongerige i denne artikel omfatter områder, hvis eksterne forbindelser henhører under Det Forenede Kongeriges ansvar.

Artikel 2

Det Forenede Kongerige og Irland kan fortsætte med at indgå indbyrdes aftaler vedrørende personbevægelser mellem deres områder (det fælles rejseområde), under fuld overholdelse af rettighederne for de personer, der er nævnt i artikel 1, stk. 1, litra a), i denne protokol. Så længe de opretholder sådanne ordninger, finder artikel 1 i denne protokol derfor anvendelse på Irland på samme betingelser og vilkår som for Det Forenede Kongerige. Intet i artikel 14 i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, i andre bestemmelser i nævnte traktat eller i traktaten om Den Europæiske Union eller i foranstaltninger, som er vedtaget i medfør af dem, berører sådanne ordninger.

Artikel 3

De øvrige medlemsstater har ret til ved deres grænser eller ethvert andet indrejsested til deres område at foretage en sådan kontrol af personer, der ønsker at indrejse på deres område fra Det Forenede Kongerige eller fra områder, hvis eksterne forbindelser henhører under dets ansvar, i samme øjemed som nævnt i artikel 1 i denne protokol, eller fra Irland, så længe bestemmelserne i artikel 1 i denne protokol gælder for Irland.

Intet i artikel 14 i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab eller i nogen anden bestemmelse i nævnte traktat eller i traktaten om Den Europæiske Union eller i foranstaltninger, der er vedtaget i medfør af dem, anfægter de øvrige medlemsstaters ret til at vedtage eller foretage en sådan kontrol.

PROTOKOL NR. 4 OM DET FORENEDE KONGERIGES OG IRLANDS STILLING (1997)

DE HØJE KONTRAHERENDE PARTER,

SOM ØNSKER at løse visse spørgsmål vedrørende Det Forenede Kongerige og Irland,

SOM HENVISER TIL protokollen om anvendelse af visse aspekter af artikel 14 i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab på Det Forenede Kongerige og Irland,

ER BLEVET ENIGE OM følgende bestemmelser, som knyttes som bilag til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab og traktaten om Den Europæiske Union:

Artikel 1

Med forbehold af artikel 3 deltager Det Forenede Kongerige og Irland ikke i Rådets vedtagelse af foranstaltninger, der foreslås i henhold til afsnit IV i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab. Uanset artikel 205, stk. 2, i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab defineres kvalificeret flertal som den samme forholdsmæssige andel af de berørte rådsmedlemmers vægtede stemmer som den, der er fastsat i artikel 205, stk. 2. For rådsafgørelser, der skal vedtages med enstemmighed, kræves der enstemmighed blandt Rådets medlemmer med undtagelse af repræsentanterne for Det Forenede Kongeriges og Irlands regeringer.

Artikel 2

Som følge af artikel 1 og med forbehold af artikel 3, 4 og 6, er ingen bestemmelser i afsnit IV i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, ingen foranstaltninger vedtaget i henhold til nævnte afsnit, ingen bestemmelser i internationale aftaler indgået af Fællesskabet i henhold til nævnte afsnit og ingen afgørelser truffet af Domstolen om fortolkning af sådanne bestemmelser eller foranstaltninger bindende for eller finder anvendelse i Det Forenede Kongerige eller Irland; ingen af disse bestemmelser, foranstaltninger eller afgørelser berører på nogen måde disse staters beføjelser, rettigheder og forpligtelser; ingen af disse bestemmelser, foranstaltninger eller afgørelser berører på nogen måde gældende fællesskabsret eller udgør en del af fællesskabslovgivningen, således som denne ret og denne lovgivning finder anvendelse på Det Forenede Kongerige eller Irland.

Artikel 3

1. Det Forenede Kongerige eller Irland kan inden tre måneder efter, at et forslag eller initiativ er blevet forelagt for Rådet i henhold til afsnit IV i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, skriftligt meddele Rådets formand, at den pågældende stat ønsker at deltage i vedtagelsen og anvendelsen af sådanne foreslåede foranstaltninger, hvorefter den skal have ret hertil. Uanset artikel 205, stk. 2, i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab defineres kvalificeret flertal som den samme forholdsmæssige andel af de berørte rådsmedlemmers vægtede stemmer som den, der er fastsat i artikel 205, stk. 2.

For rådsafgørelser, der skal vedtages med enstemmighed, kræves der enstemmighed blandt Rådets medlemmer med undtagelse af et medlem, der ikke har indgivet en sådan meddelelse. En foranstaltning, der vedtages i henhold til dette stykke, er bindende for alle de medlemsstater, der har deltaget i vedtagelsen.

2. Hvis en foranstaltning som nævnt i stk. 1 ikke kan vedtages inden for en rimelig tid med deltagelse af Det Forenede Kongerige eller Irland, kan Rådet vedtage den i henhold til artikel 1 uden deltagelse af Det Forenede Kongerige eller Irland. I så fald finder artikel 2 anvendelse.

Artikel 4

Det Forenede Kongerige eller Irland kan når som helst efter Rådets vedtagelse af en foranstaltning i henhold til afsnit IV i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab meddele Rådet og Kommissionen, at den pågældende stat ønsker at acceptere foranstaltningen. I så fald finder proceduren i artikel 11, stk. 3, i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab tilsvarende anvendelse.

Artikel 5

En medlemsstat, der ikke er bundet af en foranstaltning vedtaget i henhold til afsnit IV i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, påføres ingen finansielle følger af denne foranstaltning, bortset fra de administrationsomkostninger, der påhviler institutionerne.

Artikel 6

Hvis Det Forenede Kongerige eller Irland i tilfælde, som er nævnt i denne protokol, er bundet af en foranstaltning, som Rådet har vedtaget i henhold til afsnit IV i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, finder de relevante bestemmelser i denne traktat, herunder artikel 68, anvendelse på denne stat for den pågældende foranstaltning.

Artikel 7

Artikel 3 og 4 berører ikke protokollen om integration af Schengen-reglerne i Den Europæiske Union.

Artikel 8

Irland kan skriftligt meddele Rådets formand, at Irland ikke længere ønsker at være omfattet af denne protokol. I så fald gælder de almindelige traktatbestemmelser for Irland.

PROTOKOL NR. 5 OM DANMARKS STILLING (1997)

DE HØJE KONTRAHERENDE PARTER,

SOM ERINDRER OM afgørelsen truffet af stats- og regeringscheferne, forsamlet i Det Europæiske Råd i Edinburgh den 12. december 1992, om visse problemer, som Danmark har rejst vedrørende traktaten om Den Europæiske Union,

SOM HAR NOTERET SIG Danmarks holdning med hensyn til unionsborgerskab, Den Økonomiske og Monetære Union, forsvarspolitik og retlige og indre anliggender, som fastlagt i Edinburgh-afgørelsen,

SOM ERINDRER OM artikel 3 i protokollen om integration af Schengen-reglerne i Den Europæiske Union,

ER BLEVET ENIGE OM følgende bestemmelser, der knyttes som bilag til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab og traktaten om Den Europæiske Union:

DEL I

Artikel 1

Danmark deltager ikke i Rådets vedtagelse af foranstaltninger, der foreslås i henhold til afsnit IV i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab. Uanset artikel 205, stk. 2, i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab defineres kvalificeret flertal som den samme forholdsmæssige andel af de berørte rådsmedlemmers vægtede stemmer som den, der er fastsat i artikel 205, stk. 2. For rådsafgørelser, der skal vedtages med enstemmighed, kræves der enstemmighed blandt Rådets medlemmer med undtagelse af repræsentanten for Danmarks regering.

Artikel 2

Ingen af bestemmelserne i afsnit IV i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, ingen foranstaltninger, der er vedtaget i henhold til dette afsnit, ingen bestemmelser i internationale aftaler indgået af Fællesskabet i henhold til dette afsnit, og ingen afgørelser truffet af Domstolen om fortolkning af sådanne bestemmelser eller foranstaltninger er bindende for eller finder anvendelse i Danmark; ingen af disse bestemmelser, foranstaltninger eller afgørelser berører på nogen måde Danmarks beføjelser, rettigheder og forpligtelser; ingen af disse bestemmelser, foranstaltninger eller afgørelser berører på nogen måde gældende fællesskabsret eller udgør en del af fællesskabslovgivningen, således som denne ret og denne lovgivning finder anvendelse på Danmark.

Artikel 3

Danmark påføres ingen finansielle følger af foranstaltninger, som anført i artikel 1, bortset fra de administrationsomkostninger, der påhviler institutionerne.

Artikel 4

Artikel 1, 2 og 3 finder ikke anvendelse på foranstaltninger, der udpeger de tredjelande, hvis statsborgere skal være i besiddelse af visum ved passage af medlemsstaternes ydre grænser, eller foranstaltninger vedrørende en ensartet udformning af visa.

Artikel 5

1) Inden 6 måneder efter at Rådet har truffet afgørelse om et forslag om eller initiativ til udbygning af Schengen-reglerne efter bestemmelserne i afsnit IV i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, træffer Danmark afgørelse om, hvorvidt det vil gennemføre denne afgørelse i sin nationale lovgivning. Hvis Danmark beslutter sig herfor, vil denne afgørelse skabe en folkeretlig forpligtelse mellem Danmark og de øvrige medlemsstater, der er nævnt i artikel 1 i protokollen om integration af Schengen-reglerne i Den Europæiske Union, samt Irland eller Det Forenede Kongerige, hvis disse medlemsstater deltager i de pågældende samarbejdsområder.

2) Hvis Danmark beslutter ikke at gennemføre en rådsafgørelse som nævnt i stk. 1, overvejer de medlemsstater, der er nævnt i artikel 1 i protokollen om integration af Schengen-reglerne i Den Europæiske Union, hvilke passende foranstaltninger der skal træffes.

DEL II

Artikel 6

Med hensyn til foranstaltninger, der træffes af Rådet inden for artikel 13, stk. 1, og artikel 17 i traktaten om Den Europæiske Union, deltager Danmark ikke i udarbejdelsen og gennemførelsen af Unionens afgørelser og aktioner, som har indvirkning på forsvarsområdet, men Danmark vil ikke hindre, at der udvikles et snævrere samarbejde mellem medlemsstaterne på dette område. Danmark deltager derfor ikke i vedtagelsen heraf. Danmark vil ikke være forpligtet til at bidrage til finansiering af aktionsudgifter i forbindelse med sådanne foranstaltninger.

Artikel 7

Danmark kan til enhver tid i overensstemmelse med sine forfatningsmæssige bestemmelser underrette de øvrige medlemsstater om, at det ikke længere ønsker at benytte sig af alle eller en del af bestemmelserne i denne protokol. I så fald vil Danmark fuldt ud gennemføre alle de til den tid gældende relevante foranstaltninger, som er truffet inden for rammerne af Den Europæiske Union.

C. PROTOKOLLER KNYTTET SOM BILAG TIL TRAKTATEN OM DEN EUROPÆISKE UNION, TIL TRAKTATEN OM OPRETTELSE AF DET EUROPÆISKE FÆLLESSKAB OG TRAKTATEN OM OPRETTELSE AF DET EUROPÆISKE ATOMENERGIFÆLLESSKAB

PROTOKOL NR. 6 VEDRØRENDE STATUTTEN FOR DOMSTOLEN (2001)

DE HØJE KONTRAHERENDE PARTER,

SOM ØNSKER at fastsætte den statut for Domstolen, der er omhandlet i artikel 245 i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab og artikel 160 i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Atomenergifællesskab,

ER BLEVET ENIGE OM følgende bestemmelser, der knyttes som bilag til traktaten om Den Europæiske Union, traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab og traktaten om oprettelse af Det Europæiske Atomenergifællesskab:

Artikel 1

Domstolen træder sammen og udøver sin virksomhed i overensstemmelse med bestemmelserne i traktaten om Den Europæiske Union (EU-traktaten), traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab (EF-traktaten) og traktaten om oprettelse af Det Europæiske Atomenergifællesskab (Euroatom-traktaten) og i denne statut.

AFSNIT I
DOMMERNE OG GENERALADVOKATERNE

Artikel 2

Enhver dommer skal, inden han påbegynder sin embedsvirksomhed, i et offentligt retsmøde aflægge ed på at ville udføre sit hverv med fuldstændig upartiskhed og samvittighedsfuldhed og bevare tavshed om Domstolens rådslagninger og afstemninger.

Artikel 3

Dommerne er fritaget for retsforfølgning. For så vidt angår deres embedshandlinger, herunder mundtlige og skriftlige ytringer, nyder de denne immunitet også efter ophøret af deres embedsvirksomhed.

Domstolen kan i plenum ophæve immuniteten.

Indledes der efter immunitetens ophævelse strafferetlig forfølgning mod en dommer, kan denne i enhver af medlemsstaterne kun stilles for den ret, der er kompetent til at behandle sager mod medlemmerne af landets øverste domstol.

Artikel 12-15 og 18 i protokollen om De Europæiske Fællesskabers privilegier og immuniteter finder anvendelse på Domstolens dommere, generaladvokater, justitssekretær og assisterende referenter dog med forbehold af bestemmelserne i de foregående afsnit vedrørende dommernes fritagelse for retsforfølgning.

Artikel 4

Dommerne må ikke varetage noget politisk eller administrativt hverv.

De må ikke udøve nogen - lønnet eller ulønnet - erhvervsmæssig virksomhed, medmindre Rådet undtagelsesvis giver tilladelse hertil.

Ved deres tiltræden afgiver de en højtidelig forsikring, hvorefter de under deres embedsvirksomhed og efter dennes ophør vil overholde de forpligtelser, der følger med deres hverv, i særdeleshed pligten til, efter at deres embedsvirksomhed er ophørt, at udvise hæderlighed og tilbageholdenhed med hensyn til overtagelse af visse hverv eller opnåelse af visse fordele.

I tvivlstilfælde træffer Domstolen afgørelse.

Artikel 5

Bortset fra ordinære nybesættelser samt dødsfald ophører en dommers embedsvirksomhed ved fratræden.

Ved en dommers fratræden indgives afskedsansøgningen til Domstolens præsident, der videresender den til Rådets formand. Ved sidstnævnte meddelelse bliver embedet ledigt.

Bortset fra tilfælde, hvor artikel 6 finder anvendelse, fungerer enhver dommer i embedet, indtil hans efterfølger er tiltrådt.

Artikel 6

En dommer kan hverken afskediges eller frakendes retten til pension eller til andre fordele, der træder i stedet herfor, medmindre han efter Domstolens dommeres og generaladvokaters enstemmige opfattelse ikke længere opfylder de nødvendige forudsætninger eller lever op til de forpligtelser, der følger med embedet. Den pågældende dommer medvirker ikke ved sådanne afgørelser.

Justitssekretæren underretter Europa-Parlamentets formand og Kommissionens formand om Domstolens afgørelse og oversender den til Rådets formand.

Såfremt en dommer ved en sådan afgørelse afskediges fra sit embede, bliver embedet ledigt ved meddelelsen til Rådets formand.

Artikel 7

Ophører en dommer med at udøve sit hverv inden embedsperiodens udløb, udnævnes en efterfølger for resten af perioden.

Artikel 8

Bestemmelserne i artikel 2-7 finder anvendelse på generaladvokaterne.

AFSNIT II
ORGANISATION

Artikel 9

Ved den delvise nybesættelse af dommerembederne, der finder sted hvert tredje år, afgår der skiftevis fjorten og tretten dommere.

Ved den delvise nybesættelse af generaladvokaternes embeder, der finder sted hvert tredje år, afgår der hver gang fire generaladvokater.

Artikel 10

Justitssekretæren aflægger for Domstolen ed på at ville udøve sin virksomhed med fuldstændig upartiskhed og samvittighedsfuldhed og på at bevare tavshed om Domstolens rådslagninger og afstemninger.

Artikel 11

Domstolen udfærdiger bestemmelser om afløsning af justitssekretæren for tilfælde, hvor denne får forfald.

Artikel 12

Til Domstolen knyttes tjenestemænd og andre ansatte, for at den skal kunne udøve sin virksomhed. De er undergivet justitssekretæren under præsidentens tilsyn.

Artikel 13

På forslag af Domstolen kan Rådet med enstemmighed tillade udnævnelsen af assisterende referenter og træffe bestemmelse om deres stilling. De assisterende referenter kan på vilkår, der fastsættes i procesreglementet, kaldes til at deltage i forberedelsen af sager, der er indbragt for Domstolen, og til at samarbejde med den refererende dommer.

Til assisterende referenter vælges personer, hvis uafhængighed er uomtvistelig, og som kan dokumentere den nødvendige juridiske egnethed; de udnævnes af Rådet. De aflægger for Domstolen ed på at ville udføre deres hverv med fuldstændig upartiskhed og samvittighedsfuldhed og på at bevare tavshed om Domstolens rådslagninger og afstemninger.

Artikel 14

Dommerne, generaladvokaterne og justitssekretæren er forpligtet til at have bopæl ved Domstolens sæde.

Artikel 15

Domstolen udøver sin virksomhed vedvarende. Retsferiernes længde fastsættes af Domstolen under hensyn til tjenestens krav.

Artikel 16

Domstolen opretter af sin midte afdelinger, der sættes af tre eller fem dommere. Dommerne vælger af deres midte formænd for afdelingerne. Formændene for afdelinger med fem dommere vælges for et tidsrum af tre år. De kan genvælges én gang.

Den store afdeling sættes af tretten dommere. Dens forsæde føres af Domstolens præsident. Den store afdeling sammensættes endvidere af formændene for afdelingerne med fem dommere og af andre dommere udpeget i henhold til regler, der fastsættes i procesreglementet.

Domstolen sættes som stor afdeling, når en medlemsstat eller en af Fællesskabernes institutioner, som er part i sagen, anmoder herom.

Domstolen sættes i plenum, når den behandler sager, der er indbragt for den i henhold til EF-traktatens artikel 195, stk. 2, artikel 213, stk. 2, artikel 216 eller artikel

247, stk. 7, eller Euratom-traktatens artikel 107 D, stk. 2, artikel 126, stk. 2, artikel 129 eller artikel 160 B, stk. 7.

Finder Domstolen, at en sag, der er indbragt for den, er af særlig vigtighed, kan den desuden efter at have hørt generaladvokaten beslutte at henvise sagen til Domstolens plenum.

Artikel 17

Domstolens afgørelser kan kun gyldigt træffes af et ulige antal dommere.

Afgørelser truffet af afdelinger, der sættes af tre eller fem dommere, er kun gyldige, hvis de træffes af tre dommere.

Afgørelser truffet af den store afdeling er kun gyldige, når ni dommere er til stede.

Afgørelser truffet af Domstolen i plenum er kun gyldige, når femten dommere er til stede.

Får en dommer i en afdeling forfald, kan en dommer fra en anden afdeling tilkaldes i henhold til regler, der fastsættes i procesreglementet.

Artikel 18

Dommerne og generaladvokaterne kan ikke deltage i afgørelsen af nogen sag, hvori de tidligere har optrådt som befuldmægtiget, rådgiver eller advokat for en af parterne, eller hvorom de har måttet udtale sig som medlem af en ret eller en undersøgelseskommission eller i anden egenskab.

Mener en dommer eller en generaladvokat, at han af særlige grunde ikke kan deltage i afgørelsen eller i undersøgelsen af en bestemt sag, underretter han præsidenten herom. Finder præsidenten, at en dommer eller en generaladvokat af særlige grunde ikke bør sidde med eller fremkomme med forslag til afgørelser i en bestemt sag, gør han den pågældende opmærksom herpå.

Opstår der vanskeligheder angående anvendelsen af denne artikel, træffer Domstolen afgørelse.

En part kan ikke begære sammensætningen af Domstolen eller af en af dens afdelinger ændret under påberåbelse det være sig af en dommers nationalitet eller af, at der ikke til Domstolen eller en af dens afdelinger er knyttet nogen dommer af partens nationalitet.

AFSNIT III
RETTERGANGSMÅDEN

Artikel 19

Medlemsstaterne såvel som Fællesskabernes institutioner repræsenteres for Domstolen af en befuldmægtiget, der udpeges for hver enkelt sag; den befuldmægtigede kan bistås af en rådgiver eller af en advokat.

De stater, som er parter i aftalen om Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde, bortset fra medlemsstaterne, samt den i aftalen omhandlede EFTA-Tilsynsmyndighed repræsenteres på samme måde.

Andre parter skal repræsenteres af en advokat.

Kun en advokat, der har beskikkelse i en medlemsstat eller i en anden stat, som er part i aftalen om Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde, kan repræsentere eller bistå en part for Domstolen.

De befuldmægtigede, rådgivere og advokater, der møder for Domstolen, nyder på vilkår, der fastsættes i procesreglementet, de rettigheder og garantier, der er nødvendige for, at de kan udøve deres hverv uafhængigt.

Domstolen skal i henhold til procesreglementets bestemmelser over for de rådgivere og advokater, der møder for den, have de beføjelser, der normalt tilkommer domstole.

Lærere ved højere læreanstalter, der er statsborgere i medlemsstater, hvis lovgivning tillader dem at være rettergangsfuldmægtige, nyder for Domstolen samme rettigheder, som i denne artikel indrømmes advokater.

Artikel 20

Retsforhandlingerne for Domstolen opdeles i to stadier: et skriftligt og et mundtligt.

Den skriftlige forhandling omfatter overgivelsen til parterne og til de institutioner i Fællesskaberne, hvis beslutninger omtvistes, af stævninger, indlæg, svarskrifter og erklæringer tillige med eventuelle replikker og duplikker samt af alle påberåbte bilag og aktstykker eller af bekræftede genparter deraf.

Overgivelsen varetages af justitssekretæren i den rækkefølge og inden for de frister, der er fastsat i procesreglementet.

Den mundtlige forhandling omfatter oplæsningen af den rapport, der forelægges af den refererende dommer, Domstolens påhør af de befuldmægtigede, rådgiverne og advokaterne samt af generaladvokatens forslag til afgørelser og i påkommende tilfælde afhøringen af vidner og sagkyndige.

Finder Domstolen, at sagen ikke rejser nogen nye retsspørgsmål, kan den efter at have hørt generaladvokaten beslutte, at sagen skal pådømmes uden generaladvokatens forslag til afgørelse.

Artikel 21

Sag anlægges ved Domstolen ved indlevering af stævning til justitssekretæren. Stævningen skal angive sagsøgerens navn og bopæl, underskriverens stilling, den part eller de parter, mod hvem stævningen udtages, søgsmålets genstand, påstandene og en kort fremstilling af søgsmålsgrundene.

Stævningen ledsages i påkommende tilfælde af det aktstykke, der begæres kendt ugyldigt, eller i det i EF-traktatens artikel 232 og Euratom-traktatens artikel 148 omhandlede tilfælde af dokumentation vedrørende tidspunktet for den opfordring, der omhandles i nævnte artikler. Er disse dokumenter ikke vedlagt stævningen, opfordrer justitssekretæren vedkommende part til at fremskaffe dem inden en passende frist; søgsmålet kan ikke afvises, fordi forholdet først bringes i orden efter klagefristens udløb.

Artikel 22

I de tilfælde, der er omhandlet i Euratom-traktatens artikel 18, anlægges sag ved Domstolen ved indgivelse af søgsmålet til justitssekretæren. Søgsmålet skal angive sagsøgerens navn og bopæl, underskriverens stilling, den afgørelse der anfægtes, modparterne, tvistens genstand, påstandene og en kort fremstilling af søgsmålsgrundene.

Søgsmålet ledsages af en bekræftet genpart af den anfægtede afgørelse fra Voldgiftsudvalget.

Hvis Domstolen ikke giver sagsøgeren medhold, bliver Voldgiftsudvalgets afgørelse endelig.

Hvis Domstolen ophæver Voldgiftsudvalgets afgørelse, kan sagen i givet fald på foranledning af en af parterne på ny forelægges Voldgiftsudvalget. Dette er bundet af Domstolens afgørelse af retsspørgsmål.

Artikel 23

I de tilfælde, der er omhandlet i EU-traktatens artikel 35, stk. 1, EF-traktatens artikel 234 og Euratom-traktatens artikel 150, påhviler det den nationale ret, der beslutter at udsætte en sag og retter henvendelse til Domstolen, at oversende denne beslutning til Domstolen. Domstolens justitssekretær giver herefter meddelelse om beslutningen til sagens parter, medlemsstaterne og Kommissionen samt til Rådet eller Den Europæiske Centralbank, hvis den retsakt, hvis gyldighed eller fortolkning omtvistes, hidrører fra disse, og til Europa-Parlamentet og Rådet, hvis den retsakt, hvis gyldighed eller fortolkning omtvistes, er vedtaget af disse to institutioner i fællesskab.

Parterne, medlemsstaterne, Kommissionen og i påkommende tilfælde Europa-Parlamentet, Rådet og Den Europæiske Centralbank kan inden to måneder fra sidstnævnte meddelelse indgive indlæg eller andre skriftlige udtalelser til Domstolen.

I de tilfælde, der er omhandlet i EF-traktatens artikel 234, giver Domstolens justitssekretær endvidere meddelelse om den nationale rets beslutning til de stater, som er parter i aftalen om Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde, bortset fra medlemsstaterne samt til den i aftalen omhandlede EFTA-Tilsynsmyndighed, som alle inden to måneder efter meddelelsen kan indgive indlæg eller andre skriftlige udtalelser til Domstolen, såfremt sagen hører under aftalens anvendelsesområde.

Når der af Rådet er indgået en aftale med et eller flere tredjelande vedrørende et nærmere bestemt sagsområde, og det deri er bestemt, at disse tredjelande kan indgive skriftlige indlæg eller udtalelser i tilfælde, hvor en ret i en medlemsstat har forelagt Domstolen et præjudicielt spørgsmål, der vedrører den pågældende aftales anvendelsesområde, gives der ligeledes meddelelse om den nationale rets beslutning, hvori et sådant spørgsmål stilles, til de pågældende tredjelande, som inden for to måneder fra meddelelsen kan indgive indlæg eller andre skriftlige udtalelser til Domstolen.

Artikel 24

Domstolen kan forlange, at parterne fremlægger ethvert dokument og meddeler enhver oplysning, som den finder ønskelig. I tilfælde af at dette nægtes, fastslår Domstolen dette udtrykkeligt.

Domstolen kan ligeledes afkræve medlemsstaterne og de institutioner, der ikke er parter i retssagen, enhver oplysning, som den finder nødvendig for sagens behandling.

Artikel 25

Domstolen kan til enhver tid efter eget valg betro enkeltpersoner, grupper, bureauer, kommissioner eller organer den opgave at foretage en sagkyndig undersøgelse.

Artikel 26

Der kan afhøres vidner i overensstemmelse med procesreglementets bestemmelser.

Artikel 27

Domstolen kan i henhold til regler, der fastsættes i procesreglementet, over for udeblevne vidner udøve de beføjelser, der sædvanligt tilkommer domstole, og kan ikende bøder.

Artikel 28

Vidner og sagkyndige kan afhøres under ed ved benyttelse af den edsformular, der er foreskrevet i procesreglementet, eller på den måde, der er fastsat i vidnets eller den sagkyndiges nationale lovgivning.

Artikel 29

Domstolen kan beslutte, at et vidne eller en sagkyndig skal afhøres for den ret, i hvis område vidnet eller den sagkyndige har bopæl.

Denne beslutning tilstilles i overensstemmelse med procesreglementets bestemmelser vedkommende ret til udførelse. De dokumenter, der udfærdiges i forbindelse med udførelsen af denne retsanmodning, skal i henhold til samme bestemmelser sendes tilbage til Domstolen.

Domstolen påtager sig de hermed forbundne udgifter, men kan i påkommende tilfælde pålægge sagens parter disse omkostninger.

Artikel 30

Hver medlemsstat anser vidners eller sagkyndiges edsbrud som den tilsvarende lovovertrædelse begået for en national ret i et civilt søgsmål. Efter Domstolens anmeldelse indleder vedkommende medlemsstat retsforfølgning mod gerningsmanden for den kompetente nationale ret.

Artikel 31

Retsmøderne er offentlige, medmindre Domstolen af egen drift eller på begæring af parterne, af vægtige grunde, træffer anden bestemmelse.

Artikel 32

Under retsforhandlingerne kan Domstolen afhøre de sagkyndige, vidnerne samt parterne selv. De sidstnævnte kan dog kun forhandle mundtligt gennem deres rettergangsfuldmægtige.

Artikel 33

Om hvert retsmøde føres en retsbog, der underskrives af præsidenten og justitssekretæren.

Artikel 34

Retslisten fastlægges af præsidenten.

Artikel 35

Domstolens rådslagninger og afstemninger er og forbliver hemmelige.

Artikel 36

Dommene skal begrundes. De skal angive navnene på de dommere, der har medvirket ved afgørelsen.

Artikel 37

Dommene underskrives af præsidenten og justitssekretæren. De afsiges i et offentligt retsmøde.

Artikel 38

Domstolen træffer afgørelse om sagsomkostningerne.

Artikel 39

Under anvendelse af en summarisk fremgangsmåde, der fastlægges i procesreglementet, og som i fornødent omfang kan afvige fra visse af bestemmelserne i denne statut, kan Domstolens præsident på begæring træffe afgørelse enten om udsættelse som nævnt i EF-traktatens artikel 242 og Euratom-traktatens artikel 157, eller om anvendelse af foreløbige forholdsregler som nævnt i EF-traktatens artikel 243 eller Euratom-traktatens artikel 158, eller om udsættelse af tvangsfuldbyrdelse i overensstemmelse med EF-traktatens artikel 256, stk. 4, eller Euratom-traktatens artikel 164, stk. 3.

I tilfælde af præsidentens forfald træder en anden dommer i hans sted i overensstemmelse med bestemmelserne i procesreglementet.

Afgørelser, der træffes af præsidenten eller af dennes stedfortræder, er kun foreløbige og foregriber på ingen måde Domstolens afgørelse i hovedsagen.

Artikel 40

Medlemsstaterne og Fællesskabets institutioner kan indtræde i retstvister, der er indbragt for Domstolen.

Samme ret tilkommer alle andre personer, der godtgør at have en berettiget interesse i afgørelsen af en for Domstolen indbragt retstvist med undtagelse af retstvister mellem medlemsstater, mellem Fællesskabernes institutioner eller mellem medlemsstater på den ene side og Fællesskabets institutioner på den anden side.

Med forbehold af stk. 2 kan de stater, som er parter i aftalen om Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde, bortset fra medlemsstaterne, samt den i aftalen omhandlede EFTA-Tilsynsmyndighed indtræde i retstvister, der er indbragt for Domstolen, når disse tvister vedrører et af aftalens anvendelsesområder.

Påstande, der fremsættes i en begæring om intervention, kan kun gå ud på at understøtte en af parternes påstande.

Artikel 41

Undlader den, der behørigt er indstævnet, at indgive svarskrift, afsiges der en udeblivelsesdom over den pågældende. Inden en måned efter forkyndelsen af dom i sagen kan der fremsendes indsigelse imod den. Medmindre Domstolen træffer anden bestemmelse, har en sådan fremsendelse af indsigelse ikke opsættende virkning på fuldbyrdelsen af udeblivelsesdommen.

Artikel 42

Medlemsstaterne, Fællesskabets institutioner og alle andre fysiske eller juridiske personer kan i tilfælde og i henhold til regler, der fastsættes i procesreglementet, rejse tredjemandsindsigelse mod dommen i en sag, i hvilken de ikke er blevet tilvarslet, hvis dommen gør indgreb i deres rettigheder.

Artikel 43

Opstår der vanskeligheder vedrørende betydningen og rækkevidden af en dom, tilkommer det Domstolen at fortolke denne på begæring af en part eller en af Fællesskabernes institutioner, der godtgør at have en berettiget interesse heri.

Artikel 44

En pådømt sag kan kun begæres genoptaget af Domstolen, hvis der fremkommer en faktisk omstændighed af afgørende betydning, der inden dommens afsigelse var ukendt for Domstolen og for den part, der begærer sagen genoptaget.

Genoptagelsessagen indledes med en kendelse, hvorved Domstolen udtrykkeligt fastslår tilstedeværelsen af en ny faktisk omstændighed, anerkender, at denne har de egenskaber, der kan begrunde genoptagelse af sagen, og erklærer, at begæringen derfor kan imødekommes.

Begæringen om genoptagelse kan ikke fremsættes senere end ti år efter dommens afsigelse.

Artikel 45

Særlige frister, der tager hensyn til afstandene, fastsættes i procesreglementet.

Overskridelse af fristerne bevirker intet retstab, når den pågældende part godtgør, at der foreligger omstændigheder, som ikke kunne forudses, eller force majeure.

Artikel 46

Krav mod Fællesskaberne, der støttes på ansvar uden for kontraktforhold, forældes fem år efter, at den omstændighed, der ligger til grund for kravet, er indtrådt. Forældelsen afbrydes enten ved indgivelse af stævning til Domstolen, eller ved, at den skadelidte forud gør sit krav gældende over for vedkommende fællesskabsinstitution. I sidstnævnte tilfælde skal sag anlægges inden den frist på to måneder, der er omhandlet i EF-traktatens artikel 230 og Euratom-traktatens artikel 146; i påkommende tilfælde finder bestemmelserne i henholdsvis EF-traktatens artikel 232, stk. 2, og Euratom-traktatens artikel 148, stk. 2, anvendelse.

AFSNIT IV
DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABERS RET I FØRSTE INSTANS

Artikel 47

Artikel 2-8, artikel 14 og 15, artikel 17, stk. 1, 2, 4 og 5, samt 18 finder anvendelse på Retten og dens medlemmer. Ed som omhandlet i artikel 2 aflægges for Domstolen, som også træffer de i artikel 3, 4 og 6 omhandlede afgørelser, efter at Retten er blevet hørt.

Artikel 3, stk. 4, samt artikel 10, 11 og 14 finder tilsvarende anvendelse på Rettens justitssekretær.

Artikel 48

Retten består af **syvogtyve dommere**.

Artikel 49

Rettens medlemmer kan udpeges til at udøve hvervet som generaladvokat.

Generaladvokaten skal med henblik på at bistå Retten i udførelsen af dens opgave fuldstændig upartisk og uafhængigt offentligt fremsætte begrundede forslag til afgørelse af visse sager, der indbringes for Retten.

Kriterierne for fastlæggelse af, i hvilke sager dette skal ske, samt reglerne for udpegelse af generaladvokaterne fastsættes i procesreglementet for Retten.

Et medlem af Retten, der er udpeget til generaladvokat i en sag, kan ikke deltage i afgørelsen af den pågældende sag.

Artikel 50

Retten sættes i form af afdelinger bestående af tre eller fem dommere. Dommerne vælger af deres midte formænd for afdelingerne. Formændene for afdelinger med fem dommere vælges for et tidsrum af tre år. De kan genvælges én gang.

I procesreglementet fastsættes regler om oprettelse af afdelingerne og om sagsfordelingen. I visse tilfælde, som fastlægges nærmere i procesreglementet, kan Retten sættes af samtlige medlemmer eller af en enedommer.

Det kan i procesreglementet ligeledes fastsættes, at Retten sættes som stor afdeling i tilfælde og i henhold til regler, der fastsættes i dette reglement.

Artikel 51

Som en undtagelse fra bestemmelsen i EF-traktatens artikel 225, stk. 1, og Euratom-traktatens artikel 140 A, stk. 1, har Domstolen enekompetence i de søgsmål, som er omhandlet i EF-traktatens artikel 230 og 232 og Euratom-traktatens artikel 146 og 148, som er anlagt af en medlemsstat, og som er rettet mod:

a) en retsakt udstedt af Europa-Parlamentet eller af Rådet eller af de to institutioner i fællesskab, eller rettet mod en af disse institutioners undladelse af at træffe afgørelse, eller mod begge disse institutioners undladelse af i fællesskab at træffe afgørelse, dog bortset fra

   — beslutninger truffet af Rådet i medfør af EF-traktatens artikel 88, stk. 2, tredje afsnit

— retsakter vedtaget af Rådet i medfør af en rådsforordning om handelspolitiske beskyttelsesforanstaltninger som omhandlet i EF-traktatens artikel 133

— Rådets retsakter, hvorved det udøver gennemførelsesbeføjelser i henhold til EF-traktatens artikel 202, tredje led

b) en retsakt udstedt af Kommissionen eller Kommissionens undladelse af at træffe afgørelse i medfør af EF-traktatens artikel 11 A.

Ligeledes har Domstolen enekompetence i de søgsmål, som er omhandlet i de nævnte bestemmelser, og som er anlagt af en af fællesskabsinstitutionerne eller af Den Europæiske Centralbank, til prøvelse af en retsakt udstedt af Europa-Parlamentet, Rådet, de to institutioner i fællesskab eller af Kommissionen, eller til prøvelse af den omstændighed, at Europa-Parlamentet, Rådet, de to institutioner i fællesskab eller Kommissionen har undladt at træffe afgørelse, og det samme gælder søgsmål, som er anlagt af en af Fællesskabets institutioner til prøvelse af en retsakt udstedt af Den Europæiske Centralbank eller af, at Den Europæiske Centralbank har undladt at træffe afgørelse.

Artikel 52

Domstolens præsident og Rettens præsident fastsætter efter fælles aftale regler, hvorefter tjenestemænd og øvrige ansatte ved Domstolen skal kunne gøre tjeneste ved Retten med henblik på udøvelsen af dennes virksomhed. Visse tjenestemænd eller øvrige ansatte er undergivet Rettens justitssekretær under Rettens præsidents tilsyn.

Artikel 53

Afsnit III i denne statut finder tilsvarende anvendelse på rettergangsmåden ved Retten.

I nødvendigt omfang præciseres og udfyldes disse regler i Rettens procesreglement. Procesregle-mentet kan fravige artikel 40, stk. 4, og artikel 41 for at tage hensyn til de særlige forhold, der gør sig gældende for sager om intellektuel ejendomsret.

Uanset artikel 20, stk. 4, kan generaladvokaten fremsætte sine begrundede forslag til afgørelse skriftligt.

Artikel 54

Indgives en stævning eller et processkrift, der er stilet til Retten, fejlagtigt til Domstolens justitssekretær, fremsender denne straks dokumentet til Rettens justitssekretær; på samme måde når en stævning eller et andet processkrift, der er stilet

til Domstolen, fejlagtigt indgives til Rettens justitssekretær, fremsender denne straks dokumentet til Domstolens justitssekretær.

Finder Retten, at den ikke er kompetent til at påkende en sag, der er omfattet af Domstolens kompetence, henviser den sagen til Domstolen; når Domstolen finder, at en sag henhører under Rettens kompetence, henviser den på samme måde sagen til Retten, der i så fald ikke kan erklære sig inkompetent.

Såfremt der indbringes sager for Domstolen og Retten, som har samme genstand, som rejser de samme fortolkningsspørgsmål, eller hvori gyldigheden af den samme retsakt anfægtes, kan Retten, efter at have hørt parterne, udsætte sin behandling af den pågældende sag, indtil Domstolen har afsagt dom, eller kan, når der er tale om søgsmål, der er anlagt i medfør af EF-traktatens artikel 230 eller Euratom-traktatens artikel 146, erklære sig inkompetent, således at Domstolen kan træffe afgørelse i sagen. Under de samme betingelser kan Domstolen ligeledes beslutte at udsætte sin behandling af sagen; i så fald fortsætter behandlingen ved Retten.

Anfægter en medlemsstat og en af Fællesskabets institutioner den samme retsakt, erklærer Retten sig inkompetent, således at Domstolen kan træffe afgørelse.

Artikel 55

Afgørelser, hvorved en sags behandling ved Retten afsluttes, samt afgørelser, der afgør en del af en sags realitet, eller hvorved der tages stilling til en formalitetsindsigelse vedrørende Rettens kompetence eller en påstand om afvisning af sagen, skal af Rettens justitssekretær forkyndes for alle sagens parter samt alle medlemsstater og fællesskabsinstitutioner, selv om disse ikke har interveneret i sagen for Retten.

Artikel 56

Der kan iværksættes appel til Domstolen, senest to måneder efter forkyndelsen af den pågældende anfægtede afgørelse, af afgørelser, hvorved den pågældende sags behandling ved Retten er blevet afsluttet, samt af afgørelser, der afgør en del af en sags realitet, eller hvorved der tages stilling til en formalitetsindsigelse vedrørende Rettens kompetence eller en påstand om afvisning af sagen.

Appel kan iværksættes af enhver part, som helt eller delvis ikke har fået medhold. Andre intervenienter end medlemsstaterne og fællesskabsinstitutionerne kan dog kun iværksætte appel, såfremt den af Retten trufne afgørelse berører dem umiddelbart.

Undtagen i sager imellem Fællesskaberne og disses ansatte kan appel ligeledes iværksættes af medlemsstater og fællesskabsinstitutioner, der ikke har interveneret i den pågældende sag for Retten. I sådanne tilfælde har de pågældende

medlemsstater eller institutioner den samme retsstilling som medlemsstater eller institutioner, der har interveneret i første instans.

Artikel 57

Den, hvis begæring om intervention ikke er blevet taget til følge af Retten, kan appellere afgørelsen til Domstolen senest to uger efter forkyndelsen af afgørelsen om, at begæringen ikke tages til følge.

Afgørelser truffet af Retten i henhold til EF-traktatens artikel 242, 243 og artikel 256, stk. 4, eller Euratom-traktatens artikel 157, 158 og artikel 164, stk. 3, kan appelleres af parterne i sagen inden to måneder efter, at afgørelsen er forkyndt for dem.

Appel efter stk. 1 og 2 i nærværende artikel påkendes efter fremgangsmåden i artikel 39.

Artikel 58

Appel til Domstolen er begrænset til retsspørgsmål. Den kan kun støttes på, at Retten savner kompetence, at der er begået rettergangsfejl, som krænker appellantens interesser, eller at Retten har overtrådt fællesskabsretten.

Appel kan ikke iværksættes alene til forandring af afgørelser om sagsomkostningerne eller om disses størrelse.

Artikel 59

Når en afgørelse fra Retten appelleres, består retsforhandlingerne ved Domstolen af en skriftveksling og en mundtlig forhandling. I henhold til regler, der fastsættes i procesreglementet, kan Domstolen efter at have hørt generaladvokaten og parterne træffe afgørelse uden mundtlig forhandling.

Artikel 60

Appel har ikke opsættende virkning, jf. dog EF-traktatens artikel 242 og 243 og Euratom-traktatens artikel 157 og 158.

Uanset EF-traktatens artikel 244 og Euratom-traktatens artikel 159 har en afgørelse fra Retten om annullation af en forordning først retsvirkning fra udløbet af den frist, der er omhandlet i artikel 56, stk. 1, i denne statut, eller, såfremt appel er iværksat inden for denne frist, fra stadfæstelsen eller fra afvisningen af appellen, dog med forbehold af muligheden for en part til at fremsætte begæring til Domstolen om midlertidig ophævelse af retsvirkningerne af den annullerede forordning eller om

andre foreløbige forholdsregler i medfør af EF-traktatens artikel 242 og 243 eller Euratom-traktatens artikel 157 og 158.

Artikel 61

Giver Domstolen appellanten medhold, ophæver den den af Retten trufne afgørelse. Domstolen kan i denne forbindelse enten selv træffe endelig afgørelse, hvis sagen er moden til påkendelse, eller hjemvise den til Retten til afgørelse.

I tilfælde af hjemvisning er Retten bundet af de afgørelser om retsspørgsmål, der er indeholdt i Domstolens afgørelse.

Når der under en appel, der iværksættes af en medlemsstat eller en fællesskabsinstitution, der ikke har interveneret i den pågældende sag for Retten, gives appellanten medhold, kan Domstolen, dersom den skønner det nødvendigt, angive, hvilke af virkningerne af den af Retten trufne afgørelse, som er blevet ophævet, der skal betragtes som endelige for parterne i sagen.

Artikel 62

I de tilfælde, der er omhandlet i EF-traktatens artikel 225, stk. 2 og 3, og Euratom-traktatens artikel 140 A, stk. 2 og 3, kan førstegeneraladvokaten, når han finder, at der er en alvorlig risiko for, at fællesskabsrettens ensartede anvendelse eller sammenhæng kan påvirkes, foreslå Domstolen at foretage en fornyet prøvelse af den afgørelse, der er truffet af Retten.

Forslaget skal fremsættes en måned efter, at Retten har truffet afgørelsen. Domstolen beslutter, inden en måned efter at førstegeneraladvokaten har fremsat sit forslag, om der skal foretages en fornyet prøvelse af afgørelsen.

Artikel 62 a

Domstolen afgør de spørgsmål, der er underkastet fornyet prøvelse, efter en hasteprocedure på grundlag af de sagsakter, som Retten har fremsendt.

De parter, der er omhandlet i artikel 23, og i de tilfælde, der er omhandlet i EF-traktatens artikel 235, stk. 2, og i Euratom-traktatens artikel 140 A, parterne i sagen for Retten har inden for en nærmere fastsat frist ret til at indgive indlæg eller andre skriftlige udtalelser til Domstolen om de spørgsmål, der er underkastet fornyet prøvelse.

Domstolen kan beslutte at åbne den mundlige forhandling, før den træffer afgørelse.

Artikel 62 b

I de tilfælde, der er omhandlet i EF-traktatens artikel 225, stk. 2, og Euratom-traktatens artikel 140 A, stk. 2, har forslaget om fornyet prøvelse og beslutningen om indledning af proceduren for fornyet prøvelse ikke opsættende virkning, jf. dog EF-traktatens artikel 242 og 243. fastslår Domstolen, at Rettens afgørelse påvirker fællesskabsrettens ensartede anvendelse eller sammenhæng, henviser Retten sagen til Retten, som er bundet af de afgørelser om retsspørgsmål, der er indeholdt i Domstolens afgørelse; Domstolen kan angive, hvilke virkninger af Rettens afgørelse der skal betragtes som endelige for parterne i sagen. Følger afgørelsen af retstvisten, under hensyn til udfaldet af den fornyede prøvelse, af de faktiske omstændigheder, som Rettens afgørelse støtes på, afgør Domstolen imidlertidig sagen endeligt.

I de tilfælde, der er omhandlet i EF-traktatens artikel 225, stk. 3, og Euratom-traktatens artikel 140 A, stk. 3, får Rettens besvarelser af de spørgsmål, som Retten har fået forelagt, virkning ved udløbet af de frister, der er fastsat i artikel 62, stk. 2, medmindre der foreligger et forslag om fornyet prøvelse eller en beslutning om indledning af en procedure for fornyet prøvelse. Indledes der en procedure for fornyet prøvelse, får de besvarelser, der er underkastet fornyet prøvelse, virkning ved procedurens afslutning, med mindre Domstolen træffer en anden afgørelse. Fastslår Domstolen, at Rettens afgørelse påvirker fællesskabsrettens ensartede anvendelse eller sammenhæng, træder Domstolens besvarelse af de spørgsmål, der er underkastet fornyet prøvelse, i stedet for Rettens.

AFSNIT IV
RETSINSTANSERNE

Artikel 62 c

Bestemmelserne om de retsinstanser, der oprettes i henhold til EF-traktatens artikel 225 A og Euratom-traktatens artikel 140 B, hvad angår disses kompetence, sammenhæng, organisation og rettergangsmåde, findes i bilaget til denne statut.

AFSNIT V
AFSLUTTENDE BESTEMMELSER

Artikel 63

Procesreglementet for Domstolen og procesreglementet for Retten skal indeholde alle forskrifter, der er nødvendige for at anvende og om fornødent udfylde denne statut.

Artikel 64

Indtil vedtagelsen i denne statut af de regler om sprog, der skal gælde for Domstolen og Retten, finder reglerne om sprog i procesreglementet for Domstolen og i procesreglementet for Retten fortsat anvendelse. Enhver ændring eller ophævelse af disse bestemmelser skal foretages efter proceduren for ændring af denne statut.

BILAG I

RETTEN I EU-PERSONALESAGER

(Gengives ikke)

PROTOKOL NR. 7 KNYTTET TIL TRAKTATEN OM DEN EUROPÆISKE UNION OG TIL TRAKTATERNE OM OPRETTELSE AF DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER (1992)

DE HØJE KONTRAHERENDE PARTER

ER BLEVET ENIGE OM følgende bestemmelse, der knyttes som bilag til Traktaten om Den Europæiske Union og til traktaterne om oprettelse af De Europæiske Fællesskaber:

Intet i Traktaten om Den Europæiske Union, traktaterne om oprettelse af De Europæiske Fællesskaber og senere traktater og akter om ændring eller supplering af disse, berører anvendelsen i Irland af artikel 40.3.3 i Irlands forfatning.

PROTOKOL NR. 8 OM FASTLÆGGELSE AF HJEMSTEDET FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABERS INSTITUTIONER OG FOR VISSE AF FÆLLESSKABERNES ORGANER OG TJENESTER SAMT EUROPOL (1997)

REPRÆSENTANTERNE FOR MEDLEMSSTATERNES REGERINGER ER –

UNDER HENVISNING til artikel 289 i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, artikel 77 i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Kul- og Stålfællesskab og artikel 189 i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Atomenergifællesskab,

UNDER HENVISNING til traktaten om Den Europæiske Union, og

IDET DE ERINDRER OM OG BEKRÆFTER afgørelsen af 8. april 1965 og uden at foregribe afgørelser om hjemstedet for fremtidige institutioner, organer og tjenester –

BLEVET ENIGE OM følgende bestemmelser, der knyttes som bilag til traktaten om Den Europæiske Union og traktaterne om oprettelse af De Europæiske Fællesskaber:

Eneste Artikel

a) Europa-Parlamentet har hjemsted i Strasbourg og afholder dér de tolv månedlige plenarmøderækker, herunder også budgetmøderækken. Yderligere plenarmøderækker afholdes i Bruxelles. Europa-Parlamentets udvalg holder deres møder i Bruxelles. Europa-Parlamentets Generalsekretariat og dets tjenester er fortsat placeret i Luxembourg.

b) Rådet har hjemsted i Bruxelles. I april, juni og oktober holder Rådet sine samlinger i Luxembourg.

c) Kommissionen har hjemsted i Bruxelles. De i artikel 7, 8 og 9 i afgørelsen af 8. april 1965 nævnte afdelinger er placeret i Luxembourg.

d) Domstolen og Retten i Første Instans har hjemsted i Luxembourg.

e) Revisionsretten har hjemsted i Luxembourg.

f) Det Økonomiske og Sociale Udvalg har hjemsted i Bruxelles.

g) Regionsudvalget har hjemsted i Bruxelles.

h) Den Europæiske Investeringsbank har hjemsted i Luxembourg.

j) Det Europæiske Monetære Institut og Den Europæiske Centralbank har hjemsted i Frankfurt.

j) Den Europæiske Politienhed (Europol) har hjemsted i Haag.

PROTOKOL NR. 9 OM DE NATIONALE PARLAMENTERS ROLLE I DEN EUROPÆISKE UNION (1997)

DE HØJE KONTRAHERENDE PARTER,

SOM MINDER OM, at de enkelte nationale parlamenters kontrol af deres egen regering i relation til Den Europæiske Unions aktiviteter, er et spørgsmål, der falder ind under den enkelte medlemsstats særlige forfatningsmæssige system og praksis,

SOM imidlertid ØNSKER at tilskynde til, at de nationale parlamenter i højere grad inddrages i Den Europæiske Unions aktiviteter, og at øge deres muligheder for at udtrykke deres synspunkter i spørgsmål, som kan være af særlig interesse for dem,

ER BLEVET ENIGE OM følgende bestemmelser, der knyttes som bilag til traktaten om Den Europæiske Union og traktaterne om oprettelse af De Europæiske Fællesskaber:

I. Information til medlemsstaternes nationale parlamenter

1. Alle Kommissionens høringsdokumenter (grøn- og hvidbøger og meddelelser) sendes straks til medlemsstaternes nationale parlamenter.

2. Kommissionens forslag til lovgivning som defineret af Rådet i overensstemmelse med artikel 207, stk. 3, i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab skal foreligge i god tid, således at hver enkelt medlemsstats regering kan sikre, at dens eget nationale parlament modtager dem, som det er hensigtsmæssigt.

3. Der skal forløbe en periode på seks uger mellem det tidspunkt, hvor et lovgivningsforslag eller et forslag til foranstaltning, der skal vedtages i henhold til afsnit VI i traktaten om Den Europæiske Union, stilles til rådighed af Kommissionen for Europa-Parlamentet og Rådet på alle sprog, og det tidspunkt, hvor det sættes på Rådets dagsorden med henblik på afgørelse, enten med henblik på vedtagelse af en retsakt eller med henblik på vedtagelse af en fælles holdning i henhold til artikel 251 og 252 i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab; denne frist kan dog fraviges på grund af en sags hastende karakter, men dette skal begrundes i retsakten eller den fælles holdning.

II. Konferencen for organer med ansvar for EF-anliggender

4. Konferencen for Organer med Ansvar for EF-anliggender, i det følgende benævnt COSAC, der blev oprettet den 16.-17. november 1989 i Paris, kan forelægge sådanne bidrag for institutionerne for Den Europæiske Union, som den finder hensigtsmæssige, navnlig på grundlag af lovgivningsforslag, som repræsentanterne for medlems-

staternes regeringer efter fælles overenskomst kan beslutte at sende til COSAC på baggrund af emnernes art.

5. COSAC kan behandle lovforslag eller initiativer vedrørende indførelse af et område med frihed, sikkerhed og retfærdighed, der vil kunne have direkte indflydelse på den enkeltes rettigheder og frihedsrettigheder. Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen orienteres om eventuelle bidrag fra COSAC i henhold til dette punkt.

6. COSAC kan sende Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen sådanne bidrag til Unionens lovgivningsarbejde, som den finder hensigtsmæssige, især vedrørende anvendelsen af nærhedsprincippet, området frihed, sikkerhed og retfærdighed samt spørgsmål vedrørende grundlæggende rettigheder.

7. Bidrag fra COSAC forpligter på ingen måde de nationale parlamenter eller foregriber deres holdning.

PROTOKOL NR. 10 PROTOKOL OM UDVIDELSE AF DEN EUROPÆISKE UNION (2001)

DE HØJE KONTRAHERENDE PARTER

ER BLEVET ENIGE OM følgende bestemmelser, der knyttes til traktaten om Den Europæiske Union og traktaterne om oprettelse af De Europæiske Fællesskaber:

Artikel 1
Ophævelse af protokollen om institutionerne

Protokollen om institutionerne i perspektivet af en udvidelse af Den Europæiske Union, der er knyttet som bilag til traktaten om Den Europæiske Union og traktaterne om oprettelse af De Europæiske Fællesskaber, ophæves.

Artikel 2
Bestemmelser vedrørende Europa-Parlamentet

1. Den 1. januar 2004 og med virkning fra begyndelsen af valgperioden 2004-2009 affattes første afsnit i artikel 190, stk. 2, i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab og i artikel 108, stk. 2, i traktaten om Det Europæiske Atomenergifællesskab således:

Antallet af repræsentanter, der vælges i hver enkelt medlemsstat, fastsættes til:

Belgien	22
Danmark	13
Tyskland	99
Grækenland	22
Spanien	50
Frankrig	72
Irland	12
Italien	72
Luxembourg	6
Nederlandene	25
Østrig	17
Portugal	22
Finland	13
Sverige	18
Det Forenede Kongerige (UK)	72

2. Med forbehold af stk. 3 svarer det samlede antal repræsentanter i Europa-Parlamentet i valgperioden 2004-2009 til det antal repræsentanter, der er anført i artikel 190, stk. 2, i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab og i artikel 108, stk. 2, i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Atomenergifællesskab, hvortil kommer det antal repræsentanter for de nye medlemsstater, der følger af de tiltrædelsestraktater, som er undertegnet senest den 1. januar 2004.

3. Såfremt det i stk. 2 nævnte antal medlemmer er på under 732, korrigeres antallet af repræsentanter, der skal vælges i hver enkelt medlemsstat, forholdsmæssigt, således at det samlede antal kommer så tæt på 732 som muligt, dog uden at denne korrektion fører til, at det antal repræsentanter, der skal vælges i hver enkelt medlemsstat, overstiger det antal, der er fastsat i artikel 190, stk. 2 i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab og i artikel 108, stk. 2, i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Atomenergifællesskab, for valgperioden 1999-2004.

Rådet træffer afgørelse herom.

4. Uanset artikel 189, stk. 2, i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab og i artikel 108, stk. 2, i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Atomenergifællesskab vil antallet af medlemmer af Europa-Parlamentet, såfremt en eller flere tiltrædelsestraktater træder i kraft, efter at Rådet har truffet den i nærværende artikels stk. 3, andet afsnit, nævnte afgørelse, midlertidigt kunne overstige 732 i anvendelsesperioden for denne afgørelse. Den samme korrektion, som er nævnt i nærværende artikels stk. 3, første afsnit, anvendes på det antal repræsentanter, der skal vælges i de pågældende medlemsstater.

Artikel 3
Bestemmelser vedrørende stemmevægtningen i Rådet

1. [Ophævet].

2. På tidspunktet for hver enkelt tiltrædelse beregnes den tærskel, der er nævnt i artikel 205, stk. 2, andet afsnit, i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab og i artikel 118, stk. 2, andet afsnit, i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Atomenergifællesskab, således, at tærsklen for det kvalificerede flertal udtrykt i stemmer ikke overstiger den tærskel, der følger af tabellen i erklæringen vedrørende udvidelsen af Den Europæiske Union, som er optaget i slutakten fra den konference, der har vedtaget Nice-traktaten.

Artikel 4
Bestemmelser vedrørende Kommissionen

1. Den 1. november 2004 og med virkning fra det tidspunkt, hvor den første Kommission efter denne dato træder i funktion, affattes artikel 213, stk. 1, i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab og i artikel 126, stk. 1, i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Atomenergifællesskab, således:

> 1. Kommissionens medlemmer vælges under hensyn til deres almindelige duelighed, og deres uafhængighed skal være uomtvistelig.
>
> Kommissionen skal omfatte en statsborger fra hver medlemsstat.
>
> Antallet af medlemmer af Kommissionen kan ændres af Rådet med enstemmighed.

2. Når Unionen omfatter 27 medlemsstater, affattes artikel 213, stk. 1, i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab og artikel 126, stk. 1, i traktaten om oprettelsen af Det Europæiske Atomenergifællesskab, således:

> 1. Medlemmerne af Kommissionen vælges under hensyn til deres almindelige duelighed, og deres uafhængighed skal være uomtvistelig.
>
> Antallet af medlemmer af Kommissionen er lavere end antallet af medlemsstater. Kommissionens medlemmer vælges på grundlag af en ordning med ligelig rotation, hvis nærmere detaljer vedtages af Rådet med enstemmighed.
>
> Antallet af medlemmer af Kommissionen fastsættes af Rådet med enstemmighed.

Denne ændring finder anvendelse fra den dato, hvor den første Kommission efter datoen for den syvogtyvende medlemsstats tiltrædelse af Unionen træder i funktion.

3. Efter den syvogtyvende EU-medlemsstats undertegnelse af tiltrædelsestraktaten fastsætter Rådet med enstemmighed:

— antallet af medlemmer af Kommissionen;

— de nærmere detaljer for ordningen med ligelig rotation, der omfatter samtlige de kriterier og regler, der er nødvendige for en automatisk fastsættelse af sammensætningen af de på hinanden følgende kollegier på grundlag af følgende principper:

a) medlemsstaterne behandles fuldstændig ligeligt for så vidt angår fastlæggelsen af rækkefølgen og varigheden af deres statsborgeres medlemskab af Kom-

missionen; følgelig kan differencen mellem det samlede antal tjenesteperioder varetaget af statsborgere fra to givne medlemsstater aldrig overstige én;

b) med forbehold af overholdelse af litra a) sammensættes hvert af de på hinanden følgende kollegier, således at den demografiske og geografiske spredning i samtlige Unionens medlemsstater afspejles på tilfredsstillende måde.

4. Enhver medlemsstat, der tiltræder Unionen, har ret til ved sin tiltrædelse at få én statsborger som medlem af Kommissionen, indtil stk. 2 finder anvendelse.

D. PROTOKOLLER KNYTTET SOM BILAG TIL TRAKTATEN OM OPRETTELSE AF DET EUROPÆISKE FÆLLESSKAB.

PROTOKOL NR. 11 PROTOKOL VEDRØRENDE VEDTÆGTERNE FOR DEN EUROPÆISKE INVESTERINGSBANK (1957)

(gengives ikke)

PROTOKOL NR. 12 OM VEDRØRENDE ITALIEN (1957)

(gengives ikke)

PROTOKOL NR. 13 OM VARER MED OPRINDELSE I OG INDFØRT FRA BESTEMTE LANDE, OG SOM VED INDFØRSEL TIL EN AF MEDLEMSSTATERNE INDRØMMES EN SÆRLIG ORDNING (1957)

(gengives ikke)

PROTOKOL NR. 14 OM IMPORT TIL DET EUROPÆISKE ØKONOMISKE FÆLLESSKAB AF OLIEPRODUKTER RAFFINERET PÅ DE NEDERLANDSKE ANTILLER (1962)

(gengives ikke)

PROTOKOL NR. 15 OM DEN SÆRLIGE ORDNING FOR GRØNLAND (1985)

Artikel 1

1. Behandlingen ved indførsel til Fællesskabet af varer, der har oprindelse i Grønland og omfattes af den fælles markedsordning for fiskerivarer, skal, under overholdelse af den fælles markedsordning, ske under fritagelse for told og afgifter med tilsvarende virkning samt under fritagelse for kvantitative restriktioner og foranstaltninger med tilsvarende virkning, såfremt Fællesskabet i medfør af en aftale mellem Fællesskabet og den kompetente myndighed for Grønland får tilfredsstillende adgangsmuligheder til de grønlandske fiskerizoner.

2. Alle foranstaltninger vedrørende importordningen for nævnte varer, herunder foranstaltninger med henblik på vedtagelsen af sådanne foranstaltninger, vedtages efter fremgangsmåden i artikel 43 i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Økonomiske Fællesskab.

Artikel 2

Kommissionen forelægger for Rådet, der træffer afgørelse med kvalificeret flertal, forslag om de overgangsforanstaltninger, den anser for nødvendige som følge af den nye ordnings ikrafttræden, vedrørende bevarelse af rettigheder, som er erhvervet af personer i den periode, hvor Grønland var medlem af Fællesskabet, og vedrørende afklaring af situationen med hensyn til Fællesskabets finansielle støtte til Grønland i nævnte periode.

PROTOKOL NR. 16 OM EJENDOMSERHVERVELSE I DANMARK (1992)

DE HØJE KONTRAHERENDE PARTER,

SOM ØNSKER at finde en løsning på visse særlige problemer, der er af interesse for Danmark,

ER BLEVET ENIGE OM følgende bestemmelse, der knyttes som bilag til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab:

Uanset bestemmelserne i traktaten kan Danmark opretholde den gældende lovgivning om erhvervelse af ejendomme, der ikke er helårsboliger.

PROTOKOL NR. 17 AD ARTIKEL 141 I TRAKTATEN OM OPRETTELSE AF DET EUROPÆISKE FÆLLESSKAB (1992)

DE HØJE KONTRAHERENDE PARTER

ER BLEVET ENIGE OM følgende bestemmelse, der knyttes som bilag til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab:

Med henblik på anvendelsen af traktatens artikel 141 skal ydelser i medfør af en erhvervstilknyttet social sikringsordning ikke anses for løn, hvis og i det omfang de kan henføres til beskæftigelsesperioder, der ligger forud for den 17. maj 1990, undtagen for arbejdstagere eller deres ydelsesberettigede pårørende, der inden denne dato har anlagt søgsmål eller indbragt en dertil svarende klage i overensstemmelse med den relevante nationale ret.

PROTOKOL NR. 18 OM STATUTTEN FOR DET EUROPÆISKE SYSTEM AF CENTRALBANKER OG DEN EUROPÆISKE CENTRALBANK (1992)

Gengives ikke.

PROTOKOL NR. 19 OM STATUTTEN FOR DET EUROPÆISKE MONETÆRE INSTITUT (1992)

Gengives ikke idet EMI i henhold til artikel 123, stk. 2, træder i likvidation ved oprettelsen af ECB.

PROTOKOL NR. 20 OM PROCEDUREN I FORBINDELSE MED UFORHOLDSMÆSSIGT STORE UNDERSKUD (1992)

DE HØJE KONTRAHERENDE PARTER,

SOM ØNSKER at fastsætte nærmere bestemmelser for proceduren i forbindelse med uforholdsmæssigt store underskud, som nævnt i artikel 104 i Traktaten om Oprettelse af Det Europæiske Fællesskab,

ER BLEVET ENIGE OM følgende bestemmelser, der er knyttet som bilag til Traktaten om Oprettelse af Det Europæiske Fællesskab:

Artikel 1

De referenceværdier, der er nævnt i Traktatens artikel 104, stk. 2, er:

— 3 % for den andel, som det forventede eller faktiske offentlige underskud udgør af bruttonationalproduktet i markedspriser

— 60 % for den andel, som den offentlige gæld udgør af bruttonationalproduktet i markedspriser.

Artikel 2

I Traktatens artikel 104 og i denne protokol forstås ved:

— offentlig: den samlede offentlige sektor, dvs. centralregeringen, regionale eller lokale myndigheder samt sociale sikringsordninger, med undtagelse af kommercielle transaktioner, som defineret i det europæiske nationalregnskabssystem

— underskud: nettolåntagning, som defineret i det europæiske nationalregnskabssystem

— investering: faste bruttoinvesteringer, som defineret i det europæiske nationalregnskabssystem

— gæld: den samlede bruttogæld til pålydende værdi, der er udestående ved årets afslutning, og som er konsolideret mellem og inden for sektorerne i den samlede offentlige sektor som defineret i første led.

Artikel 3

For at sikre, at proceduren i forbindelse med uforholdsmæssigt store underskud fungerer effektivt, er Medlemsstaternes regeringer i henhold til denne procedure ansvarlige for underskuddet i den samlede offentlige sektor som defineret i artikel 2, første led. Medlemsstaterne sørger for, at nationale procedurer på budgetområdet sætter dem i stand til at opfylde deres forpligtelser inden for dette område, som de følger af denne Traktat. Medlemsstaterne underretter straks og regelmæssigt Kommissionen om deres forventede og faktiske underskud og om niveauerne for deres gæld.

Artikel 4

Kommissionen tilvejebringer de statistiske data, der skal benyttes med henblik på anvendelsen af denne protokol.

PROTOKOL NR. 21 OM KONVERGENSKRITERIERNE SOM NÆVNT I ARTIKEL 121 I TRAKTATEN OM OPRETTELSE AF DET EUROPÆISKE FÆLLESSKAB (1992)

DE HØJE KONTRAHERENDE PARTER,

SOM ØNSKER at præcisere de konvergenskriterier, der er nævnt i Traktatens artikel 121, stk. 1, og som skal vejlede Fællesskabet, når det træffer beslutning om overgangen til tredje fase af Den Økonomiske og Monetære Union,

ER BLEVET ENIGE OM følgende bestemmelser, der knyttes som bilag til Traktaten om Oprettelse af Det Europæiske Fællesskab:

Artikel 1

Kriteriet vedrørende prisstabilitet som nævnt i Traktatens artikel 121, stk. 1, første led, betyder, at en Medlemsstat har en holdbar prisudvikling og en gennemsnitlig inflationstakt, som betragtet i en periode på et år før undersøgelsen ikke overstiger inflationstakten i de højst tre Medlemsstater, der har nået de bedste resultater med hensyn til prisstabilitet, med mere end 1,5 procentpoint. Inflationen måles ved hjælp af forbrugerprisindekset på et sammenligneligt grundlag, der tager hensyn til forskelle i nationale definitioner.

Artikel 2

Kriteriet vedrørende den offentlige budgetstilling som nævnt i Traktatens artikel 121, stk. 1, andet led, betyder, at Medlemsstaten på tidspunktet for undersøgelsen ikke er omfattet af en rådsafgørelse som omhandlet i Traktatens artikel 104, stk. 6, om, at den pågældende Medlemsstat har et uforholdsmæssigt stort underskud.

Artikel 3

Kriteriet vedrørende deltagelse i Det Europæiske Monetære Systems valutakursmekanisme som nævnt i Traktatens artikel 121, stk. 1, tredje led, betyder, at en Medlemsstat har overholdt de normale udsvingsmargener i Det Europæiske Monetære Systems valutakursmekanisme uden alvorlige spændinger i mindst de seneste to år før undersøgelsen. Medlemsstaten må især ikke i samme periode på eget initiativ have devalueret sin valutas bilaterale centralkurs over for en anden medlemsstats valuta.

Artikel 4

Kriteriet vedrørende konvergens i rentesatserne som nævnt i Traktatens artikel 121, stk. 1, fjerde led, betyder, at en Medlemsstat over en periode på et år før undersøgelsen har haft en gennemsnitlig langfristet nominel rentesats, som ikke overstiger den tilsvarende rentesats i de højst tre Medlemsstater, der har nået de bedste resultater med hensyn til prisstabilitet, med mere end 2 procentpoint. Rentesatserne måles på grundlag af langfristede statsobligationer eller tilsvarende værdipapirer, idet der tages hensyn til forskelle i nationale definitioner.

Artikel 5

Kommissionen tilvejebringer de statistiske data, der skal bruges med henblik på anvendelsen af denne protokol.

Artikel 6

Rådet vedtager med enstemmighed på forslag af Kommissionen og efter høring af Europa-Parlamentet, EMI eller, alt efter tilfældet, ECB samt det udvalg, der er nævnt i Traktatens artikel 114, passende bestemmelser om detaljerne i forbindelse med konvergenskriterierne som nævnt i Traktatens artikel 121, som derefter skal træde i stedet for denne protokol.

PROTOKOL NR. 22 OM VEDRØRENDE DANMARK (1992)

DE HØJE KONTRAHERENDE PARTER,

SOM ØNSKER at løse visse særlige problemer i forbindelse med Danmark,

ER BLEVET ENIGE OM følgende bestemmelser, der knyttes som bilag til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab:

Bestemmelserne i artikel 14 i protokollen om statutten for Det Europæiske System af Centralbanker og Den Europæiske Centralbank berører ikke Danmarks Nationalbanks ret til at udføre sine nuværende opgaver vedrørende de dele af Kongeriget Danmark, der ikke udgør en del af Fællesskabet.

PROTOKOL NR. 23 OM VEDRØRENDE PORTUGAL (1992)

(gengives ikke)

PROTOKOL NR. 24 OM OVERGANGEN TIL TREDJE FASE AF DEN ØKONOMISKE OG MONETÆRE UNION (1992)

DE HØJE KONTRAHERENDE PARTER

erklærer karakteren af Fællesskabets bevægelse hen imod tredje fase af Den Økonomiske og Monetære Union irreversibel ved undertegnelsen af de nye traktatbestemmelser om Den Økonomiske og Monetære Union.

Alle Medlemsstater skal derfor, uanset om de opfylder de nødvendige betingelser for indførelsen af en fælles valuta eller ej, respektere viljen til, at Fællesskabet hurtigt indtræder i tredje fase; ingen Medlemsstat må derfor forhindre overgangen til tredje fase.

Hvis datoen for indledningen af tredje fase endnu ikke er blevet fastsat ved udgangen af 1997, skal de berørte Medlemsstater, Fællesskabets institutioner og andre berørte organer gennemføre alt det forberedende arbejde i løbet af 1998 med henblik på at sætte Fællesskabet i stand til at indtræde uigenkaldeligt i tredje fase den 1. januar 1999 og at sætte ECB og ESCB i stand til at indlede deres fulde virke fra denne dato.

Denne protokol knyttes som bilag til Traktaten om Oprettelse af Det Europæiske Fællesskab.

PROTOKOL NR. 25 OM VISSE BESTEMMELSER VEDRØRENDE DET FORENEDE KONGERIGE STORBRITANNIEN OG NORDIRLAND (1992)

DE HØJE KONTRAHERENDE PARTER,

SOM ANERKENDER, at Det Forenede Kongerige ikke er forpligtet eller bundet til at gå over til tredje fase af Den Økonomiske og Monetære Union, uden at dets regering og Parlament har truffet særskilt beslutning derom

SOM TAGER TIL EFTERRETNING, at Det Forenede Kongeriges regering normalt finansierer sit lånebehov ved salg af gældsinstrumenter til den private sektor

ER BLEVET ENIGE OM følgende bestemmelser, der knyttes som bilag til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab:

1. Det Forenede Kongerige skal meddele Rådet, hvorvidt det agter at gå over til tredje fase, inden Rådet foretager sin vurdering i henhold til traktatens artikel 121, stk. 2.

Medmindre Det Forenede Kongerige meddeler Rådet, at det agter at gå over til tredje fase, skal det ikke være forpligtet dertil.

Hvis der ikke er fastsat nogen dato for indledningen af tredje fase efter traktatens artikel 121, stk. 3, kan Det Forenede Kongerige meddele, at det agter at gå over til tredje fase inden den 1. januar 1998.

2. Punkt 3-9 i denne protokol finder anvendelse, hvis Det Forenede Kongerige meddeler Rådet, at det ikke agter at gå over til tredje fase.

3. Det Forenede Kongerige skal ikke medregnes blandt det flertal af medlemsstater, der opfylder de nødvendige betingelser, som er anført i traktatens artikel 121, stk. 2, andet led, og stk. 3, første led.

4. Det Forenede Kongerige bevarer alle sine beføjelser med hensyn til monetær politik i overensstemmelse med sin nationale lovgivning.

5. Traktatens artikel 4, stk. 2, artikel 104, stk. 1, 9 og 11, artikel 105, stk. 1-5, artikel 106, 108, 109, 110, 111, artikel 112, stk. 1 og stk. 2, litra b), og artikel 123, stk. 4 og 5, finder ikke anvendelse på Det Forenede Kongerige. Henvisninger i disse bestemmelser til Fællesskabet eller medlemsstaterne omfatter ikke Det Forenede Kongerige, og henvisninger til de nationale centralbanker omfatter ikke Bank of England.

6. Traktatens artikel 116, stk. 4, og artikel 119 og 120 finder fortsat anvendelse på Det Forenede Kongerige. Artikel 114, stk. 4, og artikel 124, finder anvendelse på Det Forenede Kongerige på samme måde, som hvis det havde en dispensation.

7. Det Forenede Kongeriges stemmerettigheder suspenderes i forbindelse med rådsakter, hvortil der henvises til de i punkt 5 i denne protokol nævnte artikler. Med henblik herpå skal der ved beregningen af et kvalificeret flertal i henhold til traktatens artikel 122, stk. 5, ses bort fra Det Forenede Kongeriges vægtede stemmer.

Det Forenede Kongerige er heller ikke berettiget til at deltage i udnævnelse af formanden og næstformanden for samt de øvrige medlemmer af ECB's direktion i henhold til traktatens artikel 112, stk. 2, litra b), og artikel 123, stk. 1.

8. Artikel 3, 4, 6, 7, 9.2, 10.1, 10.3, 11.2, 12.1, 14, 16, 18, 19, 20, 22, 23, 26, 27, 30-34, 50 og 52 i protokollen om statutten for Det Europæiske System af Centralbanker og Den Europæiske Centralbank (ESCB-statutten), finder ikke anvendelse på Det Forenede Kongerige.

Henvisninger i disse artikler til Fællesskabet eller medlemsstaterne omfatter ikke Det Forenede Kongerige, og henvisninger til de nationale centralbanker eller indehavere af kapitalandele omfatter ikke Bank of England.

Henvisninger i ESCB-statuttens artikel 10.3 og 30.2 til ECB's indskudte kapital omfatter ikke kapital indskudt af Bank of England.

9. Traktatens artikel 123, stk. 3 og ESCB-statuttens artikel 44-48 gælder, uanset om der er medlemsstater med dispensation, idet der dog skal foretages følgende ændringer:

a) Henvisninger i artikel 44 til ECB's og EMI's opgaver skal indbefatte sådanne opgaver, som fortsat skal udføres i tredje fase, dersom Det Forenede Kongerige træffer beslutning om, at det ikke vil gå over til denne fase.

b) Foruden de i artikel 47 omhandlede opgaver skal ECB ligeledes rådgive og medvirke i forbindelse med forberedelsen af enhver afgørelse, som Rådet i medfør af denne protokols artikel 10, litra a) og c), måtte træffe vedrørende Det Forenede Kongerige.

c) Bank of England skal fuldt ud indbetale sin kapitalandel til ECB's egenkapital som bidrag til dækning af ECB 's driftsudgifter på samme grundlag som de nationale centralbanker i medlemsstater med dispensation.

10. Hvis Det Forenede Kongerige ikke går over til tredje fase, kan det ændre sin meddelelse når som helst efter indledningen af denne fase. I så fald:

a) har Det Forenede Kongerige ret til at gå over til tredje fase, forudsat at det opfylder de nødvendige betingelser. Rådet træffer efter anmodning fra Det Forenede Kongerige og på de i traktatens artikel 122, stk. 2, opstillede betingelser og efter den heri fastsatte fremgangsmåde afgørelse om, hvorvidt Det Forenede Kongerige opfylder de nødvendige betingelser.

b) Bank of England indbetaler sit kapitalindskud fuldt ud, overfører valutareserveaktiver til ECB og bidrager til dennes reserver på samme grundlag som den nationale centralbank i en medlemsstat, hvis dispensation er ophævet.

c) Rådet træffer på de i traktatens artikel 123, stk. 5, opstillede betingelser og efter den heri fastsatte fremgangsmåde alle øvrige nødvendige afgørelser for at sætte Det Forenede Kongerige i stand til at gå over til tredje fase.

Hvis Det Forenede Kongerige går over til tredje fase i medfør af bestemmelserne i denne protokol, ophører punkt 3-9 med at gælde.

11. Uanset bestemmelserne i traktatens artikel 101 og artikel 116, stk. 3, og statuttens artikel 21.1, kan Det Forenede Kongeriges regering opretholde sin »Ways and Means«-facilitet hos Bank of England, såfremt og så længe Det Forenede Kongerige ikke går over til tredje fase.

PROTOKOL NR. 26 OM VISSE BESTEMMELSER VEDRØRENDE DANMARK (1992)

DE HØJE KONTRAHERENDE PARTER,

der i overensstemmelse med de generelle mål i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab ønsker at løse en række særlige problemer, som består på nuværende tidspunkt,

SOM TAGER I BETRAGTNING, at den danske grundlov indeholder bestemmelser, der kan indebære en folkeafstemning i Danmark forud for Danmarks deltagelse i tredje fase af Den Økonomiske og Monetære Union,

ER BLEVET ENIGE OM følgende bestemmelser, der knyttes som bilag til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab:

1. Den danske regering underretter Rådet om sin holdning vedrørende deltagelse i tredje fase, inden Rådet foretager sin vurdering i henhold til traktatens artikel 121, stk. 2.

2. I tilfælde af, at Danmark meddeler, at det ikke vil deltage i tredje fase, skal Danmark have en undtagelse. Virkningen af denne undtagelse er, at alle artikler og bestemmelser i traktaten og ESCB-statutten, hvori der henvises til en dispensation, vil gælde for Danmark.

3. I så tilfælde medregnes Danmark ikke blandt det flertal af medlemsstater, der opfylder de nødvendige betingelser, der er nævnt i traktatens artikel 121, stk. 2, andet led, og stk. 3, første led.

4. For så vidt angår ophævelsen af denne undtagelse, vil proceduren i artikel 122, stk. 2, kun blive indledt på Danmarks anmodning.

5. I tilfælde af, at undtagelsen ophæves, finder bestemmelserne i denne protokol ikke længere anvendelse.

PROTOKOL NR. 27 OM VEDRØRENDE FRANKRIG (1992)

(gengives ikke)

PROTOKOL NR. 28 OM ØKONOMISK OG SOCIAL SAMHØRIGHED (1992)

DE HØJE KONTRAHERENDE PARTER,

SOM ERINDRER OM, at Unionen har sat sig som mål at fremme økonomiske og sociale fremskridt, bl.a. gennem en styrkelse af den økonomiske og sociale samhørighed,

SOM ERINDRER OM, at der i artikel 2 i Traktaten om Oprettelse af Det Europæiske Fællesskab bl.a. nævnes den opgave at fremme økonomisk og social samhørighed samt solidaritet mellem medlemsstaterne, og at en styrkelse af den økonomiske og sociale samhørighed er med blandt de områder for Fællesskabets virke, som er opregnet i artikel 3,

SOM ERINDRER OM, at bestemmelserne i tredje del, afsnit XIV, om økonomisk og social samhørighed som helhed udgør retsgrundlaget for en konsolidering og yderligere udvikling af Fællesskabets indsats inden for den økonomiske og sociale samhørighed, herunder muligheden for at oprette en ny fond,

SOM ERINDRER OM, at bestemmelserne i tredje del, afsnit XII, om transeuropæiske net og afsnit XVI om miljø forudser oprettelse af en samhørighedsfond inden den 31. december 1993,

SOM GIVER UDTRYK FOR deres overbevisning om, at fremskridt hen imod en økonomisk og monetær union vil bidrage til den økonomiske vækst i alle medlemsstaterm

SOM BEMÆRKER, at størrelsen af Fællesskabets strukturfonde vil være fordoblet udtrykt realt mellem 1987 og 1993; hvilket indebærer store overførsler, især set i forhold til de mindre velstillede Medlemsstaters bruttonationalprodukt,

SOM BEMÆRKER, at EIB udlåner store og stigende beløb til gavn for de mindst velstillede regioner,

SOM BEMÆRKER ønsket om større fleksibilitet ved tildelingen af midler fra strukturfondene,

SOM BEMÆRKER ønsket om en graduering af niveauerne for fællesskabsdeltagelsen i programmer og projekter i visse lande,

SOM BEMÆRKER forslaget om at tage større hensyn til Medlemsstaternes relative velstand i ordningen med egne indtægter,

BEKRÆFTER PÅ NY, at fremme af økonomisk og social samhørighed er afgørende for Fællesskabets fulde udvikling og vedvarende succes, og understreger betydningen af, at den økonomiske og sociale samhørighed indgår i Traktatens artikel 2 og 3,

BEKRÆFTER PÅ NY deres overbevisning om, at strukturfondene fortsat bør spille en betydelig rolle i gennemførelsen af Fællesskabets målsætninger med hensyn til samhørighed,

BEKRÆFTER PÅ NY deres overbevisning om, at Den Europæiske Investeringsbank fortsat skal anvende størstedelen af sine midler på fremme af den økonomiske og sociale samhørighed, og erklærer, at de er villige til at tage EIB's kapitalbehov op til fornyet overvejelse, så snart det bliver nødvendigt af hensyn til dette formål,

BEKRÆFTER PÅ NY nødvendigheden af en gennemgribende evaluering af strukturfondenes drift og effektivitet i 1992 samt nødvendigheden af ved den lejlighed endnu en gang at vurdere, hvad der er den passende størrelse for disse fonde på baggrund af Fællesskabets opgaver med hensyn til social og økonomisk samhørighed,

ER ENIGE OM, at den samhørighedsfond, der skal oprettes inden den 31. december 1993, skal yde finansielle bidrag fra Fællesskabet til projekter på miljøområdet og inden for transeuropæiske net i medlemsstater, der har en bruttonationalindkomst pr. indbygger på mindre end 90% af gennemsnittet i Fællesskabet, og som har et program, der fører til opfyldelse af betingelserne for økonomisk konvergens som nævnt i Traktatens artikel 104,

ERKLÆRER, at de agter at tillade en større fleksibilitetsmargen ved tildelingen af midler fra strukturfondene til opfyldelse af specifikke behov, som ikke er dækket af de nuværende regler om strukturfondene,

ERKLÆRER, at de er villige til at graduere niveauerne for Fællesskabets deltagelse i strukturfondenes programmer og projekter med henblik på at undgå uforholdsmæssigt store udgiftsstigninger på budgetterne i de mindre velstillede medlemsstater,

ERKENDER behovet for regelmæssigt at overvåge de fremskridt, der er gjort i retning mod at opnå økonomisk og social samhørighed, tillige med deres vilje til at undersøge alle nødvendige foranstaltninger i den henseende,

ERKLÆRER, at de har til hensigt at tage større hensyn til de enkelte medlemsstaters bidragsevne i forbindelse med ordningen med egne indtægter og at undersøge, hvorledes der over for de mindre velstillede Medlemsstater kan kompenseres for de regressive elementer, som findes i den nuværende ordning med egne indtægter,

ER ENIGE OM, at denne protokol knyttes som bilag til Traktaten om Oprettelse af Det Europæiske Fællesskab.

PROTOKOL NR. 29 OM ASYL FOR STATSBORGERNE I DEN EUROPÆISKE UNIONS MEDLEMSSTATER (1997)

DE HØJE KONTRAHERENDE PARTER,

SOM TAGER I BETRAGTNING at Unionen i henhold til artikel 6, stk. 2, i traktaten om Den Europæiske Union respekterer de grundlæggende rettigheder, således som de garanteres ved den europæiske konvention til beskyttelse af menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder, undertegnet i Rom den 4. november 1950,

SOM TAGER I BETRAGTNING at De Europæiske Fællesskabers Domstol har kompetence til at sikre, at Det Europæiske Fællesskab overholder lovgivningen ved fortolkningen og anvendelsen af artikel 6, stk. 2, i traktaten om Den Europæiske Union,

SOM TAGER I BETRAGTNING at alle europæiske stater i henhold til artikel 49 i traktaten om Den Europæiske Union skal overholde principperne i artikel 6, stk. 1, i traktaten om Den Europæiske Union, når de ansøger om at blive medlem af Unionen,

SOM TAGER HENSYN TIL at der ved artikel 309 i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, indføres en procedure, hvorefter visse rettigheder kan suspenderes, hvis en medlemsstat groft og vedvarende overtræder disse principper,

SOM ERINDRER OM at enhver statsborger i en medlemsstat som unionsborger nyder en særlig status og beskyttelse, som medlemsstaterne skal garantere i henhold til bestemmelserne i anden del af traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab,

SOM TAGER HENSYN TIL at traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab indfører et område uden indre grænser og sikrer alle unionsborgere ret til at færdes og opholde sig frit på medlemsstaternes område,

SOM ERINDRER OM at spørgsmålet om udlevering af statsborgere i Unionens medlemsstater er behandlet i den europæiske konvention om udlevering af 13. december 1957 samt i konventionen af 27. september 1996, udarbejdet på grundlag af artikel 31 i traktaten om Den Europæiske Union, om udlevering mellem Den Europæiske Unions medlemsstater,

SOM ØNSKER AT UNDGÅ at asylinstituttet udnyttes til andre formål end de tilsigtede,

SOM TAGER I BETRAGTNING at denne protokol respekterer karakteren af og målene med Genève-konventionen om flygtninges retsstilling af 28. juli 1951,

ER BLEVET ENIGE OM følgende bestemmelser, der knyttes som bilag til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab:

Eneste Artikel

På grund af niveauet for beskyttelse af grundlæggende rettigheder og frihedsrettigheder i medlemsstaterne i Den Europæiske Union anses medlemsstaterne som sikre oprindelseslande i relation til hinanden i alle retlige og praktiske spørgsmål i forbindelse med asyl. En ansøgning om asyl, der indgives af en statsborger i en medlemsstat, kan derfor kun tages i betragtning eller antages til behandling i en anden medlemsstat i følgende tilfælde:

a) hvis den medlemsstat, hvori ansøgeren er statsborger, under anvendelse af artikel 15 i konventionen til beskyttelse af menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder efter ikrafttrædelsen af Amsterdam-traktaten træffer foranstaltninger til på sit område at fravige sine forpligtelser i henhold til denne konvention

b) hvis proceduren i artikel 7, stk. 1, i traktaten om Den Europæiske Union er indledt, og indtil Rådet træffer beslutning i den forbindelse

c) hvis Rådet på grundlag af artikel 7, stk. 1, i traktaten om Den Europæiske Union har fastslået, at den medlemsstat, hvori asylansøgeren er statsborger, groft og vedvarende overtræder principper i artikel 6, stk. 1

d) hvis en medlemsstat ensidigt træffer en sådan beslutning vedrørende en ansøgning fra en statsborger i en anden medlemsstat; i så fald underrettes Rådet omgående; ansøgningen behandles ud fra formodningen om, at den er åbenbart grundløs, uden at dette, uanset tilfældets art, på nogen måde berører medlemsstatens beslutningskompetence.

PROTOKOL NR. 30 OM ANVENDELSE AF NÆRHEDSPRINCIPPET OG PROPORTIONALITETSPRINCIPPET (1997)

DE HØJE KONTRAHERENDE PARTER,

SOM ER BESLUTTET PÅ at fastsætte betingelserne for anvendelse af nærhedsprincippet og proportionalitetsprincippet som nedfældet i artikel 3 B i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab med henblik på mere præcist at fastlægge kriterierne for disse princippers anvendelse og sikre, at alle institutionerne overholder dem nøje og gennemfører dem konsekvent,

SOM ØNSKER at sikre, at beslutninger træffes så tæt som muligt på Unionens borgere,

SOM TAGER HENSYN TIL den interinstitutionelle aftale af 25. oktober 1993 mellem Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen om procedurerne for gennemførelse af subsidiaritetsprincippet,

HAR BEKRÆFTET, at konklusionerne fra Det Europæiske Råds møde i Birmingham den 16. oktober 1992 og det generelle oplæg til anvendelse af nærhedsprincippet, som Det Europæiske Råd blev enigt om i Edinburgh den 11.-12. december 1992, fortsat skal tjene som rettesnor for EU-institutionernes virke og for udviklingen af nærhedsprincippets anvendelse, og er med henblik herpå

BLEVET ENIGE OM følgende bestemmelser, som knyttes til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab:

1. De enkelte institutioner sikrer ved udøvelsen af de beføjelser, som de er tillagt, at nærhedsprincippet overholdes. De skal også sikre, at proportionalitetsprincippet, hvorefter Fællesskabet kun handler i det omfang, det er nødvendigt for at nå traktatens mål, overholdes.

2. Ved anvendelsen af nærhedsprincippet og proportionalitetsprincippet skal traktatens generelle bestemmelser og mål overholdes, herunder navnlig kravet om at opretholde gældende fællesskabsret fuldt ud og bevare ligevægten mellem institutionerne; de principper for forholdet mellem national lovgivning og fællesskabslovgivning, som Domstolen har udviklet, berøres ikke, og der skal tages hensyn til artikel F, stk. 4, i traktaten om Den Europæiske Union, hvori det hedder, at »Unionen tilvejebringer de nødvendige midler for at nå sine mål og gennemføre sin politik«.

3. Nærhedsprincippet anfægter ikke de beføjelser, der er tillagt Det Europæiske Fællesskab i traktaten, som fortolket af Domstolen. Kriterierne i traktatens artikel 3 B, stk. 2, anvendes på områder, hvor Fællesskabet ikke har enekompetence. Nær-

hedsprincippet er en rettesnor for, hvorledes disse beføjelser skal udøves på fællesskabsplan. Nærhed er et dynamisk begreb, som bør anvendes i lyset af traktatens målsætninger. Det åbner mulighed for, at Fællesskabets handling inden for rammerne af dets beføjelser kan udvides, når omstændighederne kræver det, og omvendt indskrænkes eller indstilles, når den ikke længere er berettiget.

4. Ethvert forslag til fællesskabslovgivning skal begrundes med henblik på at godtgøre, at nærhedsprincippet og proportionalitetsprincippet overholdes; begrundelsen for at fastslå, at et fællesskabsmål bedre kan nås på fællesskabsplan, skal underbygges af kvalitative og om muligt kvantitative indikatorer.

5. For at en handling fra Fællesskabets side er berettiget, skal begge aspekter af nærhedsprincippet være overholdt: målene for den påtænkte handling kan ikke i tilstrækkelig grad opfyldes af medlemsstaterne inden for rammerne af deres nationale forfatningsmæssige system og kan derfor bedre gennemføres på fællesskabsplan.

Følgende retningslinjer bør følges for at undersøge, om ovennævnte betingelse er opfyldt:

— Det pågældende spørgsmål har tværnationale aspekter, som ikke på tilfredsstillende måde kan reguleres ved handling fra medlemsstaternes side

— En handling fra medlemsstaterne alene eller manglende handling fra Fællesskabets side vil være i konflikt med traktatens krav (såsom behovet for at rette op på konkurrenceforvridning, at undgå skjulte handelsrestriktioner eller at styrke den økonomiske og sociale samhørighed) eller vil på anden måde alvorligt skade medlemsstaternes interesser

— En handling på fællesskabsplan vil have klare fordele på grund af omfanget eller virkningerne heraf i sammenligning med en handling fra medlemsstaternes side.

6. Fællesskabets handling skal udformes så enkelt som muligt og være forenelig med en tilfredsstillende opfyldelse af foranstaltningens mål og behovet for effektiv håndhævelse. Fællesskabet lovgiver kun i det omfang, det er nødvendigt. Alt andet lige foretrækkes direktiver frem for forordninger, og rammedirektiver frem for detaljerede foranstaltninger. Direktiver efter traktatens artikel 189 er med hensyn til det tilsigtede mål bindende for enhver medlemsstat, som de rettes til, men overlader det til de nationale myndigheder at bestemme form og midler for gennemførelsen.

7. Med hensyn til karakteren og omfanget af Fællesskabets handling bør fællesskabsforanstaltninger give så meget spillerum til nationale beslutninger som muligt, samtidig med at foranstaltningens mål sikres, og traktatens krav opfyldes. Under overholdelse af fællesskabslovgivningen skal der drages omsorg for, at veletablerede nationale ordninger og den måde, hvorpå medlemsstaternes retssystemer er

opbygget og fungerer, respekteres. Hvor det er hensigtsmæssigt, bør fællesskabsforanstaltninger under hensyn til behovet for korrekt håndhævelse give medlemsstaterne valget mellem forskellige måder, hvorpå målene for foranstaltningerne kan nås.

8. Hvis anvendelsen af nærhedsprincippet fører til, at Fællesskabet undlader at handle, er medlemsstaterne forpligtet til i deres handling at overholde de generelle bestemmelser i traktatens artikel 5 ved at træffe alle sådanne foranstaltninger, som er egnede til at sikre opfyldelsen af deres forpligtelser i henhold til traktaten, og ved at afholde sig fra at træffe foranstaltninger, der vil kunne bringe virkeliggørelsen af traktatens mål i fare.

9. Kommissionen, hvis initiativret ikke berøres, bør

— undtagen i særligt hastende eller fortrolige tilfælde foretage omfattende konsultationer, før den foreslår lovgivning, og i givet fald offentliggøre høringsdokumenter

— begrunde sine forslags relevans i forhold til nærhedsprincippet; om fornødent skal den begrundelse, der er knyttet til et forslag, indeholde detaljerede oplysninger om dette spørgsmål. Fuldstændig eller delvis finansiering af Fællesskabets handling over fællesskabsbudgettet kræver en forklaring

— tage hensyn til behovet for, at enhver byrde af finansiel eller administrativ art, der pålægges Fællesskabet, nationale regeringer, lokale myndigheder, erhvervsdrivende og borgere, begrænses mest muligt og står i rimeligt forhold til det mål, der skal nås

— hvert år forelægge Det Europæiske Råd, Europa-Parlamentet og Rådet en rapport om anvendelsen af traktatens artikel 3 B. Årsrapporten sendes også til Regionsudvalget og Det Økonomiske og Sociale Udvalg.

10. Det Europæiske Råd tager hensyn til Kommissionens rapport, jf. punkt 9, fjerde led, i den rapport om Unionens fremskridt, som det forelægger Europa-Parlamentet i henhold til artikel D i traktaten om Den Europæiske Union.

11. Under fuld overholdelse af gældende procedurer undersøger Europa-Parlamentet og Rådet som en integrerende del af den generelle gennemgang af Kommissionens forslag, om disse er i overensstemmelse med traktatens artikel 3 B. Dette gælder både Kommissionens oprindelige forslag og de ændringer, Europa-Parlamentet og Rådet påtænker at foretage i det.

12. Hvis procedurerne i traktatens artikel 189 B og 189 C finder anvendelse, underrettes Europa-Parlamentet om Rådets holdning med hensyn til anvendelsen af traktatens artikel 3 B i en begrundelse fra Rådet om, hvad der førte Rådet til at fastlægge den fælles holdning. Rådet skal over for Europa-Parlamentet anføre grundene til,

at det finder, at et kommissionsforslag eller dele heraf ikke er i overensstemmelse med traktatens artikel 5.

13. Overholdelse af nærhedsprincippet vurderes i overensstemmelse med reglerne i traktaten.

PROTOKOL NR. 31 OM MEDLEMSSTATERNES FORBINDELSER MED TREDJELANDE MED HENSYN TIL PASSAGE AF DE YDRE GRÆNSER (1997)

DE HØJE KONTRAHERENDE PARTER,

SOM TAGER medlemsstaternes behov for effektiv kontrol ved deres ydre grænser, i givet fald i samarbejde med tredjelande, I BETRAGTNING,

ER BLEVET ENIGE OM følgende bestemmelse, der knyttes til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab:

Bestemmelserne om foranstaltninger vedrørende passage af de ydre grænser i artikel 62, nr. 2) litra a), i traktatens afsnit IV berører ikke medlemsstaternes kompetence til at forhandle eller indgå aftaler med tredjelande, så længe de overholder fællesskabsretten og andre relevante internationale aftaler.

PROTOKOL NR. 32 OM OFFENTLIG RADIO- OG TV-VIRKSOMHED I MEDLEMSSTATERNE (1997)

DE HØJE KONTRAHERENDE PARTER,

SOM TAGER I BETRAGTNING, at offentlig radio- og tv-virksomhed i medlemsstaterne hænger direkte sammen med de demokratiske, sociale og kulturelle behov i de enkelte samfund og med nødvendigheden af at bevare mediepluralisme,

ER BLEVET ENIGE OM følgende fortolkende bestemmelse, der knyttes som bilag til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab:

Traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab griber ikke ind i medlemsstaternes beføjelse til at finansiere public service radio- og tv-virksomhed, for så vidt finansieringen ydes til radio- og fjernsynsforetagender, så disse kan opfylde deres public service-opgaver som pålagt dem, defineret og tilrettelagt af de enkelte medlemsstater, og denne finansiering ikke ændrer handels- og konkurrencevilkårene i Fællesskabet i et omfang, der strider mod de fælles interesser, idet der tages hensyn til opfyldelsen af disse public service-opgaver.

PROTOKOL NR. 33 OM DYREBESKYTTELSE OG DYREVELFÆRD (1997)

DE HØJE KONTRAHERENDE PARTER,

SOM ØNSKER at sikre øget dyrebeskyttelse og respekt for dyrs velfærd som følende væsener,

ER BLEVET ENIGE OM følgende bestemmelse, der knyttes til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab:

Når Fællesskabets politikker inden for landbrug, transport, det indre marked og forskning fastlægges og gennemføres, tager Fællesskabet og medlemsstaterne fuldt hensyn til dyrs velfærd, samtidig med at de respekterer medlemsstaternes love og administrative bestemmelser samt deres skikke, navnlig med hensyn til religiøse ritualer, kulturelle traditioner og regionale skikke.

PROTOKOL NR. 34 OM DE FINANSIELLE KONSEKVENSER AF UDLØBET AF EKSF-TRAKTATEN OG OM KUL- OG STÅLFORSKNINGSFONDEN (2001)

DE HØJE KONTRAHERENDE PARTER,

SOM ØNSKER at løse en række spørgsmål i forbindelse med udløbet af traktaten om oprettelse af Det Europæiske Kul- og Stålfællesskab (EKSF),

SOM ØNSKER at overføre ejendomsretten til EKSF-midlerne til Det Europæiske Fællesskab,

SOM TAGER HENSYN til ønsket om at anvende disse midler til forskning inden for sektorer knyttet til kul- og stålindustrien og det heraf følgende behov for at fastlægge en række særlige regler herom,

ER BLEVET ENIGE OM følgende bestemmelser, der knyttes som bilag til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab:

Artikel 1

1. Alle EKSF's aktiver og passiver, som de eksisterer den 23. juli 2002, overføres den 24. juli 2002 til Det Europæiske Fællesskab.

2. Nettoværdien af disse aktiver og passiver, som de fremgår af EKSF's balance pr. 23. juli 2002, der vil kunne blive op- eller nedskrevet, herunder som følge af afviklingstransaktionerne, skal betragtes som aktiver bestemt til forskning inden for sektorer knyttet til kul- og stålindustrien og benævnes "EKSF under afvikling". Når afviklingen er afsluttet, benævnes de "Kul- og Stålforskningsfondens aktiver".

3. Provenuet af disse aktiver, som benævnes "Kul- og Stålforskningsfonden", skal udelukkende anvendes til forskning inden for sektorer knyttet til kul- og stålindustrien og uden for rammeprogrammet for forskning i overensstemmelse med bestemmelserne i denne protokol og i retsakter vedtaget på grundlag heraf.

Artikel 2

Rådet, der træffer afgørelse med enstemmighed på forslag af Kommissionen og efter høring af Europa-Parlamentet, vedtager alle de nødvendige bestemmelser for gennemførelsen af denne protokol, herunder de væsentligste principper og egnede beslutningsprocedurer, navnlig med henblik på vedtagelse af flerårige finansielle retningslinjer for forvaltningen af Kul- og Stålforskningsfondens aktiver samt tekniske retningslinjer for Kul- og Stålforskningsfondens forskningsprogram.

Artikel 3

Medmindre andet er fastsat i denne protokol og i retsakter vedtaget på grundlag heraf, finder bestemmelserne i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab anvendelse.

Artikel 4

Denne protokol finder anvendelse fra den 24. juli 2002.

PROTOKOL NR. 35 VEDRØRENDE ARTIKEL 67 I TRAKTATEN OM OPRETTELSE AF DET EUROPÆISKE FÆLLESSKAB (2001)

DE HØJE KONTRAHERENDE PARTER

ER BLEVET ENIGE OM følgende bestemmelse, der knyttes som bilag til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab:

ENESTE ARTIKEL

Fra den 1. maj 2004 træffer Rådet afgørelse med kvalificeret flertal på forslag af Kommissionen og efter høring af Europa-Parlamentet, når det vedtager de foranstaltninger, der er nævnt i artikel 66 i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab.

E. PROTOKOL KNYTTET SOM BILAG TIL TRAKTATERNE OM OPRETTELSE AF DET EUROPÆISKE FÆLLESSKAB OG DET EUROPÆISKE ATOMENERGIFÆLLESSKAB

PROTOKOL NR. 36 VEDRØRENDE DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABERS PRIVILEGIER OG IMMUNITETER (1965)

(gengives ikke)

PROTOKOL KNYTTET SOM BILAG TIL TRAKTATEN OM OPRETTELSE AF DET EUROPÆISKE FÆLLESSKAB

PROTOKOL VEDRØRENDE ARTIKEL 67 I TRAKTATEN OM OPRETTELSE AF DET EUROPÆISKE FÆLLESSKAB

DE HØJE KONTRAHERENDE PARTER

ER BLEVET ENIGE OM følgende bestemmelser, der knyttes som bilag til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab:

Eneste artikel

Fra den 1. maj 2004 træffer Rådet afgørelse med kvalificeret flertal på forslag af Kommissionen og efter høring af Europa-Parlamentet, når det vedtager de foranstaltninger, der er nævnt i artikel 66 i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab.

ERKLÆRINGER VEDTAGET AF KONFERENCEN (2001)

1. ERKLÆRING OM DEN EUROPÆISKE SIKKERHEDS- OG FORSVARSPOLITIK

I overensstemmelse med de tekster vedrørende den europæiske sikkerheds- og forsvarspolitik (formandskabets rapport og bilagene hertil), der blev godkendt af Det Europæiske Råd i Nice, er det Den Europæiske Unions mål, at denne hurtigt bliver operationel. Det Europæiske Råd vil på grundlag af de gældende bestemmelser i traktaten om Den Europæiske Union træffe afgørelse med henblik herpå så hurtigt som muligt i 2001 og senest på Det Europæiske Råds møde i Laeken/Bruxelles. Det er således ikke en betingelse herfor, at Nice-traktaten er trådt i kraft.

2. ERKLÆRING OM ARTIKEL 31, STK. 2, I TRAKTATEN OM DEN EUROPÆISKE UNION

Konferencen minder om,

— at beslutningen om at oprette en enhed bestående af nationale offentlige anklagere, retsembedsmænd eller polititjenestemænd med tilsvarende kompetence, der udstationeres af hver enkelt medlemsstat (Eurojust), som skal have til opgave at lette en passende koordinering mellem nationale retsforfølgende myndigheder og støtte efterforskningen i kriminalsager vedrørende organiseret kriminalitet, indgik i formandskabets konklusioner fra Det Europæiske Råd i Tammerfors den 15.?16. oktober 1999;

— at det europæiske retlige netværk blev oprettet ved fælles aktion 98/428/RIA vedtaget af Rådet den 29. juni 1998 (EFT L 191 af 7.7.1998, s. 4).

3. ERKLÆRING OM ARTIKEL 10 I TRAKTATEN OM OPRETTELSE AF DET EUROPÆISKE FÆLLESSKAB

INTERINSTITUTIONELLE AFTALER

Konferencen minder om, at pligten til loyalt samarbejde, som følger af artikel 10 i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, og som gælder i forholdet mellem medlemsstaterne og Fællesskabets institutioner, ligeledes gælder i forholdet mellem Fællesskabets institutioner indbyrdes. For så vidt angår forholdet mellem institutionerne kan Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen indgå interinstitutionelle aftaler, hvis det som led i opfyldelsen af denne pligt til loyalt samarbejde viser sig nødvendigt at lette anvendelsen af bestemmelserne i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab. Disse aftaler må hverken ændre eller

udbygge traktatens bestemmelser og må kun indgås med disse tre institutioners samtykke.

4. ERKLÆRING OM ARTIKEL 21, STK. 3, I TRAKTATEN OM OPRETTELSE AF DET EUROPÆISKE FÆLLESSKAB

SVAR INDEN FOR EN RIMELIG FRIST PÅ SKRIFTLIGE HENVENDELSER TIL UNIONENS INSTITUTIONER OG ORGANER

Konferencen opfordrer de institutioner og organer, der er nævnt i artikel 21, stk. 3, eller artikel 7, til at sørge for, at det svar, der skal gives på enhver skriftlig henvendelse fra en unionsborger, tilsendes denne inden for en rimelig frist.

5. ERKLÆRING OM ARTIKEL 67 I TRAKTATEN OM OPRETTELSE AF DET EUROPÆISKE FÆLLESSKAB

De høje kontraherende parter giver deres tilslutning til, at Rådet i den afgørelse, det skal
træffe i henhold til artikel 67, stk. 2, andet led,

— beslutter fra den 1. maj 2004 at træffe afgørelse efter fremgangsmåden i artikel 251, når det vedtager de foranstaltninger, der er nævnt i artikel 62, nr. 3, og artikel 63, nr. 3, litra b),

— beslutter at træffe afgørelse efter fremgangsmåden i artikel 251, når det vedtager de foranstaltninger, der er nævnt i artikel 62, nr. 2, litra a), fra den dato, hvor der er opnået enighed om anvendelsesområdet for foranstaltninger vedrørende personers passage af Den Europæiske Unions medlemsstaters ydre grænser.

Rådet bestræber sig i øvrigt på at lade fremgangsmåden i artikel 251 gælde for de andre
områder, der er omfattet af afsnit IV, eller for nogle af dem fra 1. maj 2004 eller snarest
muligt efter denne dato.

6. ERKLÆRING OM ARTIKEL 100 I TRAKTATEN OM OPRETTELSE AF DET EUROPÆISKE FÆLLESSKAB

Konferencen minder om, at afgørelser om finansiel støtte som omhandlet i traktatens artikel 100, der er forenelige med "no bail out-klausulen" i artikel 103, skal være i overensstemmelse med de finansielle overslag for 2000-2006 og især med punkt 11 i den interinstitutionelle aftale af 6. maj 1999 mellem Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen om budgetdisciplin og forbedring af budgetproceduren samt med tilsvarende bestemmelser i de fremtidige interinstitutionelle aftaler og finansielle overslag.

7. ERKLÆRING OM ARTIKEL 111 I TRAKTATEN OM OPRETTELSE AF DET EUROPÆISKE FÆLLESSKAB

Konferencen er enig om, at procedurerne bør være sådanne, at de muliggør fuld inddragelse af alle medlemsstaterne i euroområdet i hver fase af udarbejdelsen af Fællesskabets holdning på internationalt plan i forbindelse med spørgsmål af særlig interesse for Den Økonomiske og Monetære Union.

8. ERKLÆRING OM ARTIKEL 137 I TRAKTATEN OM OPRETTELSE AF DET EUROPÆISKE FÆLLESSKAB

Konferencen er enig om, at alle udgifter afholdt i henhold til artikel 137 falder ind under udgiftsområde 3 i de finansielle overslag.

9. ERKLÆRING OM ARTIKEL 175 I TRAKTATEN OM OPRETTELSE AF DET EUROPÆISKE FÆLLESSKAB

De høje kontraherende parter er fast besluttet på at påse, at Den Europæiske Union kommer til at spille en ledende rolle med henblik på at fremme miljøbeskyttelsen i Unionen og i internationalt sammenhæng at forfølge samme mål på globalt plan. Alle de muligheder, som traktaten giver, bør udnyttes fuldt ud for at forfølge dette mål, herunder også anvendelse af markedsorienterede incitamenter og instrumenter, der fremmer en bæredygtig udvikling.

10. ERKLÆRING OM ARTIKEL 181 A I TRAKTATEN OM OPRETTELSE AF DET EUROPÆISKE FÆLLESSKAB

Konferencen bekræfter med forbehold af de øvrige bestemmelser i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, at betalingsbalancestøtte til tredjelande ikke hører under anvendelsesområdet for artikel 181 A.

11. ERKLÆRING OM ARTIKEL 191 I TRAKTATEN OM OPRETTELSE AF DET EUROPÆISKE FÆLLESSKAB

Konferencen minder om, at bestemmelserne i artikel 191 ikke medfører overførsel af kompetence til Det Europæiske Fællesskab og ikke berører anvendelsen af de relevante nationale forfatningsmæssige bestemmelser.

Finansieringen af politiske partier på europæisk plan over De Europæiske Fællesskabers budget kan ikke anvendes til direkte eller indirekte finansiering af politiske partier på nationalt plan.

Bestemmelserne om finansiering af politiske partier anvendes på samme grundlag for alle de politiske retninger, der er repræsenteret i Europa-Parlamentet.

12. ERKLÆRING OM ARTIKEL 225 I TRAKTATEN OM OPRETTELSE AF DET EUROPÆISKE FÆLLESSKAB

Konferencen opfordrer Domstolen og Kommissionen til snarest at foretage en generel gennemgang af fordelingen af beføjelserne mellem Domstolen og Retten i Første Instans, især hvad angår direkte klageadgang, og til at forelægge passende forslag, så disse kan behandles af de kompetente instanser, så snart Nice-traktaten er trådt i kraft.

13. ERKLÆRING OM ARTIKEL 225, STK. 2 OG 3, I TRAKTATEN OM OPRETTELSE AF DET EUROPÆISKE FÆLLESSKAB

Konferencen finder, at de væsentligste bestemmelser vedrørende den procedure for fornyet prøvelse, der er omhandlet i artikel 225, stk. 2 og stk. 3, bør defineres i Domstolens statut.

Disse bestemmelser bør navnlig præcisere:

— parternes rolle i en sag indbragt for Domstolen med henblik på at sikre beskyttelse af deres rettigheder,

— virkningen af proceduren for fornyet prøvelse for eksigibiliteten af den afgørelse, som Retten i Første Instans har truffet

— virkningen af Domstolens afgørelse for tvisten mellem parterne.

14. ERKLÆRING OM ARTIKEL 225, STK. 2 OG 3, I TRAKTATEN OM OPRETTELSE AF DET EUROPÆISKE FÆLLESSKAB

Konferencen finder, at Rådet, når det vedtager de bestemmelser i statutten, der er nødvendige for gennemførelsen af artikel 225, stk. 2 og stk. 3, bør indføre en procedure, der sikrer, at der foretages en evaluering af den konkrete gennemførelse heraf senest tre år efter, at bestemmelserne i Nice-traktaten er trådt i kraft.

15. ERKLÆRING OM ARTIKEL 225, STK. 3, I TRAKTATEN OM OPRETTELSE AF DET EUROPÆISKE FÆLLESSKAB

Konferencen finder, at i de undtagelsestilfælde, hvor Domstolen beslutter at foretage fornyet prøvelse af en afgørelse truffet af Retten i Første Instans om et præjudicielt spørgsmål, bør den træffe afgørelse efter en hasteprocedure.

16. ERKLÆRING OM ARTIKEL 225 A I TRAKTATEN OM OPRETTELSE AF DET EUROPÆISKE FÆLLESSKAB

Konferencen anmoder Domstolen og Kommissionen om snarest at udarbejde et udkast til afgørelse om oprettelse af en særlig retsinstans med kompetence til at træffe afgørelse som første instans i tvister mellem Fællesskabet og dets ansatte.

17. ERKLÆRING OM ARTIKEL 229 A I TRAKTATEN OM OPRETTELSE AF DET EUROPÆISKE FÆLLESSKAB

Konferencen finder, at artikel 229 A ikke foregriber valget af den domstolsordning, der vil kunne indføres til behandling af retstvister vedrørende anvendelsen af retsakter vedtaget på grundlag af traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, hvorved der indføres fællesskabsretlige industrielle ejendomsrettigheder.

18. ERKLÆRING OM REVISIONSRETTEN

Konferencen anmoder Revisionsretten og de nationale kontrolinstitutioner om at forbedre rammerne og betingelserne for deres samarbejde, dog således at de opretholder deres respektive autonomi. Revisionsrettens formand kan med henblik herpå nedsætte et kontaktudvalg med formændene for de nationale kontrolinstitutioner.

19. ERKLÆRING OM ARTIKEL 10.6 I STATUTTEN FOR DET EUROPÆISKE SYSTEM AF CENTRALBANKER OG DEN EUROPÆISKE CENTRALBANK

Konferencen forventer, at en henstilling som omhandlet i artikel 10.6 i statutten for Det Europæiske System af Centralbanker og Den Europæiske Centralbank forelægges snarest.

20. ERKLÆRING OM UDVIDELSEN AF DEN EUROPÆISKE UNION

Den fælles holdning, som medlemsstaterne vil indtage under tiltrædelseskonferencerne for så vidt angår fordelingen af pladserne i Europa-Parlamentet, stemmevægtningen i Rådet, sammensætningen af Det Økonomiske og Sociale Udvalg og sammensætningen af Regionsudvalget, vil være i overensstemmelse med følgende oversigter for en Union med 27 medlemsstater:

1. EUROPA-PARLAMENTET

Medlemsstaternes pladser i EP

Tyskland	99
Det Forenede Kongerige (UK)	72
Frankrig	72
Italien	72
Spanien	50
Polen	50
Rumænien	33
Den Tjekkiske Republik	20
Nederlandene	25
Belgien	22
Ungarn	20

Portugal	22
Sverige	18
Bulgarien	17
Østrig	17
Slovakiet	13
Danmark	13
Finland	13
Litauen	12
Letland	8
Slovenien	7
Estland	6
Grækenland	22
Irland	12
Cypern	6
Luxembourg	6
Malta	5
I alt	732

2. STEMMEVÆGTNINGEN I RÅDET

Tyskland	29
Det Forenede Kongerige (UK)	29
Frankrig	29
Italien	29
Spanien	27
Polen	27
Rumænien	14
Nederlandene	13
Den Tjekkiske Republik	12
Belgien	12
Grækenland	12
Ungarn	12
Portugal	12
Sverige	10
Bulgarien	10
Østrig	10
Slovakiet	7
Danmark	7
Finland	7
Irland	7
Litauen	7
Letland	4

Slovenien	4
Estland	4
Cypern	4
Luxembourg	4
Malta	3
I alt	345

Rådets afgørelser træffes med mindst 258 stemmer afgivet af et flertal af medlemmerne, der stemmer for, når afgørelsen i henhold til denne traktat skal træffes på forslag af Kommissionen.

I alle andre tilfælde træffes Rådets afgørelser med mindst 258 stemmer afgivet af mindst to tredjedele af medlemmerne, der stemmer for.

Når Rådet træffer afgørelse med kvalificeret flertal, kan et medlem af Rådet kræve, at det kontrolleres, at de medlemsstater, der udgør dette kvalificerede flertal, repræsenterer mindst 62% af Unionens samlede befolkning. Hvis det viser sig, at denne betingelse ikke er opfyldt, er den pågældende afgørelse ikke vedtaget.

3. DET ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG

Medlemsstaternes medlemmer af ØSU

Tyskland	24
Det Forenede Kongerige (UK)	24
Frankrig	24
Italien	24
Spanien	21
Polen	21
Rumænien	15
Nederlandene	12
Den Tjekkiske Republik	12
Belgien	12
Grækenland	12
Ungarn	12
Portugal	12
Sverige	12
Bulgarien	12
Østrig	10
Slovakiet	9
Danmark	9
Finland	9
Irland	9

Litauen	9
Letland	7
Slovenien	7
Estland	7
Cypern	6
Luxembourg	6
Malta	5
I alt	344

4. REGIONSUDVALGET

Medlemsstaternes medlemmer af Regionsudvalget

Tyskland	24
Det Forenede Kongerige (UK)	24
Frankrig	24
Italien	24
Spanien	21
Polen	21
Rumænien	15
Nederlandene	12
Den Tjekkiske Republik	12
Belgien	12
Grækenland	12
Ungarn	12
Portugal	12
Sverige	12
Bulgarien	12
Østrig	10
Slovakiet	9
Danmark	9
Finland	9
Irland	9
Litauen	9
Letland	7
Slovenien	7
Estland	7
Cypern	6
Luxembourg	6
Malta	5
I alt	344

21. ERKLÆRING OM TÆRSKLEN FOR KVALIFICERET FLERTAL OG STEMMEANTALLET I DET BLOKERENDE MINDRETAL I EN UDVIDET UNION

For så vidt alle de kandidatlande, der er opført på listen i erklæringen vedrørende udvidelsen af Den Europæiske Union, endnu ikke er blevet medlem af Unionen, når de nye stemmevægte træder i kraft (den 1. januar 2005), hæves tærsklen for kvalificerede flertal, efterhånden som landene bliver medlem, fra en procentsats, der er lavere end den nuværende, til højst 73,4%. Når alle ovennævnte kandidatlande er blevet medlem, hæves det blokerende mindretal i Unionen, der således omfatter 27 lande, til 91 stemmer, og der foretages en automatisk konsekvenstilpasning af tærsklen for det kvalificeret flertal, der følger af tabellen i erklæringen vedrørende udvidelsen.

22. ERKLÆRING OM STEDET FOR DET EUROPÆISKE RÅDS MØDER

Fra 2002 afholdes et møde i Det Europæiske Råd under hvert formandskab i Bruxelles. Når Den Europæiske Union har 18 medlemmer, finder alle Det Europæiske Råds møder sted i Bruxelles.

23. ERKLÆRING OM UNIONENS FREMTID

1. Der er blevet besluttet vigtige reformer i Nice. Konferencen glæder sig over den vellykkede afslutning på konferencen mellem repræsentanterne for medlemsstaternes regeringer og opfordrer medlemsstaterne til at gennemføre en hurtig ratifikation af Nice-traktaten.

2. Konferencen er enig om, at afslutningen på konferencen mellem repræsentanterne for medlemsstaternes regeringer baner vej for udvidelsen af Den Europæiske Union, og understreger, at Unionen med ratifikationen af Nice-traktaten vil have fuldført de institutionelle ændringer, der er nødvendige for nye medlemsstaters tiltrædelse.

3. Efter at have banet vej for udvidelsen opfordrer konferencen til en bredere og mere dybtgående debat om Den Europæiske Unions fremtidige udvikling. Det svenske og det belgiske formandskab vil i 2001 i samarbejde med Kommissionen og med deltagelse af Europa-Parlamentet tilskynde til en bred debat med inddragelse af alle involverede parter: repræsentanter for de nationale parlamenter og for den offentlige mening som helhed, dvs. politiske og økonomiske kredse og universitetskredse, repræsentanter for civilsamfundet osv. Kandidatlandene vil blive inddraget i denne proces på en måde, der skal fastsættes nærmere.

4. På grundlag af en rapport til mødet i juni 2001 i Göteborg vil Det Europæiske Råd på mødet i december 2001 i Laeken/Bruxelles vedtage en erklæring, der skal indeholde passende initiativer til fortsættelse af denne proces.

5. Under processen bør bl.a. følgende spørgsmål tages op:

— mulighederne for at fastlægge og overvåge en mere præcis afgrænsning af kompetencefordelingen mellem Den Europæiske Union og medlemsstaterne, der tager hensyn til subsidiaritetsprincippet
— status for Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder, der i overensstemmelse med konklusionerne fra Det Europæiske Råd i Köln blev proklameret i Nice
— en forenkling af traktaterne med henblik på at gøre dem klarere og lettere at forstå uden at ændre deres indhold
— de nationale parlamenters rolle i den europæiske arkitektur.

6. Konferencen tager ovennævnte spørgsmål op ud fra en erkendelse af, at der er behov for at forbedre og overvåge Unionens og dens institutioners demokratiske legitimitet og åbenhed med henblik på at bringe dem tættere på borgerne i medlemsstaterne.

7. Konferencen er enig om, at der efter disse indledende skridt skal indkaldes til en ny konference mellem repræsentanterne for medlemsstaternes regeringer i 2004 for at behandle ovennævnte spørgsmål med henblik på at fortage de hermed forbundne traktatændringer.

8. Konferencen mellem repræsentanterne for medlemsstaternes regeringer må ikke udgøre nogen form for hindring eller forudsætning for udvidelsesprocessen. Endvidere vil de kandidatlande, der har afsluttet tiltrædelsesforhandlingerne med Unionen, blive indbudt til at deltage i konferencen. De kandidatlande, der ikke har afsluttet forhandlingerne om deres tiltrædelse, vil blive indbudt som observatører.

24. ERKLÆRING OM ARTIKEL 2 I PROTOKOLLEN OM DE FINANSIELLE KONSEKVENSER AF UDLØBET AF EKSF-TRAKTATEN OG OM KUL- OG STÅLFORSKNINGSFONDEN

Konferencen opfordrer Rådet til i medfør af protokollens artikel 2 at sørge for, at det statistiske system for EKSF efter EKSF-traktatens udløb videreføres indtil den 31. december 2002, og til at anmode Kommissionen om at fremsætte passende forslag.

ERKLÆRINGER SOM KONFERENCEN HAR NOTERET SIG (2003)

1. ERKLÆRING FRA LUXEMBOURG

Uden at det berører afgørelsen af 8. april 1965 samt de heri fastsatte bestemmelser og muligheder for så vidt angår hjemstedet for fremtidige institutioner, organer og tjenester, forpligter den luxembourgske regering sig til ikke at gøre krav på hjemstedet for appelkamrene under Harmoniseringskontoret for det Indre Marked (varemærker og design), der fortsat er placeret i Alicante, heller ikke hvis disse appelkamre bliver særlige retsinstanser som defineret i artikel 220 i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab.

2. ERKLÆRING FRA GRÆKENLAND, SPANIEN OG PORTUGAL OM ARTIKEL 161 I TRAKTATEN OM OPRETTELSE AF DET EUROPÆISKE FÆLLESSKAB

Grækenlands, Spaniens og Portugals accept af overgangen til kvalificeret flertal i artikel 161 i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab er givet ud fra den forudsætning, at ordet "flerårige" i stk. 3 betyder, at de finansielle overslag, der gælder fra 1. januar 2007, og den hertil knyttede interinstitutionelle aftale får en varighed, der er identisk med den, som gælder for nuværende finansielle overslag.

3. ERKLÆRING FRA DANMARK, TYSKLAND, NEDERLANDENE OG ØSTRIG OM ARTIKEL 161 I TRAKTATEN OM OPRETTELSE AF DET EUROPÆISKE FÆLLESSKAB

Med hensyn til erklæringen fra Grækenland, Spanien og Portugal om artikel 161 i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab erklærer Danmark, Tyskland, Nederlandene og Østrig, at denne erklæring ikke har præjudicerende virkning for Europa-Kommissionen, navnlig ikke for så vidt angår dennes initiativret.

SLUTAKT TIL TRAKTATEN OM TILTRÆDELSE AF DEN EUROPÆISKE UNION (2003)

- Oversigt over protokoller og erklæringer

Protokol nr. 1	Ændringer i vedtægterne for Den Europæiske Investeringsbank
Protokol nr. 2	Strukturomlægning af den tjekkiske stålindustri
Protokol nr. 3	De områder i Cypern, hvorover Det Forenede Kongerige Storbritannien og Nordirland udøver overhøjhed
Protokol nr. 4	Ignalina-kernekraftværket i Litauen
Protokol nr. 5	Persontransit ad landvejen mellem Kaliningrad-regionen og andre dele af Den Russiske Føderation

Protokol nr. 6	Erhvervelse af fritidsboliger i Malta
Protokol nr. 7	Abort i Malta
Protokol nr. 8	Strukturomlægning af den polske stålindustri
Protokol nr. 9	Enhed 1 og enhed 2 af Bohunice V1-kernekraftværket i Slovakiet
Protokol nr. 10	Cypern

ERKLÆRINGER VEDTAGET AF DE BEFULDMÆGTIGEDE (2003)

1. Fælles erklæring: Ét Europa
   Det er i dag et stort øjeblik for Europa. Vi har i dag afsluttet tiltrædelsesforhandlingerne mellem Den Europæiske Union og Cypern, Estland, Letland, Litauen, Malta, Polen, Slovakiet, Slovenien, Den Tjekkiske Republik og Ungarn. 75 millioner mennesker vil blive budt velkommen som nye borgere i Den Europæiske Union.

   Vi - de nuværende og tiltrædende medlemmer - erklærer vor fulde støtte til den vedvarende, inklusive og irreversible udvidelsesproces. Tiltrædelsesforhandlingerne med Bulgarien og Rumænien vil fortsætte på grundlag af de samme principper som dem, der har været gældende for forhandlingerne indtil nu. De resultater, der allerede er opnået i disse forhandlinger, vil ikke blive draget i tvivl. Afhængigt af de videre fremskridt i opfyldelsen af medlemsskabskriterierne er målet at byde Bulgarien og Rumænien velkommen som nye medlemmer af Den Europæiske Union i 2007. Vi udtrykker også vores tilfredshed med de vigtige beslutninger, der er truffet i dag med hensyn til de næste skridt i Tyrkiets kandidatur til medlemskab af den Europæiske Union.

   Det er vores fælles ønske at gøre Europa til et kontinent med demokrati, frihed, fred og fremskridt. EU vil fortsat være fast besluttet på at undgå nye skillelinjer i Europa og fremme stabilitet og velstand inden for og uden for EU's nye grænser. Vi glæder os til at samarbejde i vore fælles bestræbelser på at nå disse mål.

2. Fælles erklæring om Domstolen for De Europæiske Fællesskaber

ANDRE ERKLÆRINGER (2003)

FÆLLES ERKLÆRINGER: DE NUVÆRENDE MEDLEMSSTATER/ ESTLAND

3. Fælles erklæring om jagt på brune bjørne i Estland

FÆLLES ERKLÆRINGER: FORSKELLIGE NUVÆRENDE MEDLEMSSTATER/FORSKELLIGE NYE MEDLEMSSTATER

4. Fælles erklæring fra Den Tjekkiske Republik og Republikken Østrig om deres bilaterale aftale om kernekraftværket i Temelin

FÆLLES ERKLÆRINGER FRA DE NUVÆRENDE MEDLEMSSTATER

5. Erklæring om landdistriktudvikling
6. Erklæring om arbejdskraftens frie bevægelighed: Den Tjekkiske Republik
7. Erklæring om arbejdskraftens frie bevægelighed: Estland
8. Erklæring om olieskifer, det indre marked for elektricitet og Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 96/92/EF af 19. december 1996 om fælles regler for det indre marked for elektricitet (elektricitetsdirektivet): Estland
9. Erklæring om estisk og litauisk fiskeri i Svalbard-zonen
10. Erklæring om arbejdskraftens frie bevægelighed: Letland
11. Erklæring om arbejdskraftens frie bevægelighed: Litauen
12. Erklæring om persontransit ad landvejen mellem Kaliningrad-regionen og andre dele af Den Russiske Føderation
13. Erklæring om arbejdskraftens frie bevægelighed: Ungarn
14. Erklæring om arbejdskraftens frie bevægelighed: Malta
15. Erklæring om arbejdskraftens frie bevægelighed: Polen
16. Erklæring om arbejdskraftens frie bevægelighed: Slovenien
17. Erklæring om udvikling af det transeuropæiske net i Slovenien
18. Erklæring om arbejdskraftens frie bevægelighed: Slovakiet

FÆLLES ERKLÆRINGER FRA FORSKELLIGE NUVÆRENDE MEDLEMSSTATER

19. Fælles erklæring fra Forbundsrepublikken Tyskland og Republikken Østrig om arbejdskraftens frie bevægelighed: Den Tjekkiske Republik, Estland, Ungarn, Letland, Litauen, Polen, Slovenien og Slovakiet
20. Fælles erklæring fra Forbundsrepublikken Tyskland og Republikken Østrig om kontrollen med den nukleare sikkerhed

GENEREL FÆLLES ERKLÆRING FRA DE NUVÆRENDE MEDLEMSSTATER

21. Generel fælles erklæring

FÆLLES ERKLÆRINGER FRA FORSKELLIGE NYE MEDLEMSSTATER

22. Fælles erklæringer fra Den Tjekkiske Republik, Republikken Estland, Republikken Litauen, Republikken Polen, Republikken Slovenien og Den Slovakiske Republik om artikel 38 i tiltrædelsesakten
23. Fælles erklæring fra Republikken Ungarn og Republikken Slovenien om bilag X, kapitel 7, punkt 1, litra a), nr. ii), og bilag XIII, kapitel 6, punkt 1, litra a), nr. i), i tiltrædelsesakten

ERKLÆRINGER FRA DEN TJEKKISKE REPUBLIK

24. Erklæring fra Den Tjekkiske Republik om transportpolitik
25. Erklæring fra Den Tjekkiske Republik om arbejdstagere
26. Erklæring fra Den Tjekkiske Republik om artikel 35 i EU-traktaten

ERKLÆRINGER FRA REPUBLIKKEN ESTLAND

27. Erklæring fra Republikken Estland om stål
28. Erklæring fra Republikken Estland om fiskeri
29. Erklæring fra Republikken Estland om Kommissionen for Fiskeriet i det Nordøstlige Atlanterhav (NEAFC)
30. Erklæring fra Republikken Estland om fødevaresikkerhed

ERKLÆRINGER FRA REPUBLIKKEN LETLAND

31. Erklæring fra Republikken Letland om stemmevægtningen i Rådet
32. Erklæring fra Republikken Letland om fiskeri
33. Erklæring fra Republikken Letland ad artikel 142a i Rådets forordning (EF) nr. 40/94 af 20. december 1993 om EF-varemærker

ERKLÆRING FRA REPUBLIKKEN LITAUEN

34. Erklæring fra Republikken Litauen om litauisk fiskeri i det regulerede område under Kommissionen for Fiskeriet i det Nordøstlige Atlanterhav (NEAFC)

ERKLÆRINGER FRA REPUBLIKKEN MALTA

35. Erklæring fra Republikken Malta om neutralitet
36. Erklæring fra Republikken Malta om øen Gozo
37. Erklæring fra Republikken Malta om opretholdelse af nulsatsen for moms

ERKLÆRINGER FRA REPUBLIKKEN POLEN

38. Erklæring fra Republikken Polen om konkurrenceevnen for den polske produktion af visse frugtarter
39. Erklæring fra Republikken Polens regering om den offentlige sædelighed
40. Erklæring fra Republikken Polens regering om fortolkning af afvigelse fra kravene i direktiv 2001/82/EF og direktiv 2001/83/EF

ERKLÆRINGER FRA REPUBLIKKEN SLOVENIEN

41. Erklæring fra Republikken Slovenien om den fremtidige regionale inddeling af Republikken Slovenien
42. Erklæring fra Republikken Slovenien om den i Slovenien naturligt hjemmehørende biart Apis mellifera Carnica (kranjska cebela)

ERKLÆRINGER FRA KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER

43. Erklæring fra Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber om den generelle økonomiske beskyttelsesklausul, beskyttelsesklausulen vedrørende det indre marked og beskyttelsesklausulen vedrørende retlige og indre anliggender
44. Erklæring fra Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber om konklusionerne fra tiltrædelseskonferencen med Letland

ERKLÆRINGER (2005)

A. ERKLÆRINGER FRA DE NUVÆRENDE MEDLEMSSTATER:

1. Fælles erklæring om arbejdskraftens frie bevægelighed: Bulgarien
2. Fælles erklæring om bælgsæd: Bulgarien
3. Fælles erklæring om arbejdskraftens frie bevægelighed: Bulgarien
4. Fælles erklæring om udvikling af landdistrikterne: Bulgarien og Rumænien

B. FÆLLES ERKLÆRING FRA DE NUVÆRENDE MEDLEMSSTATER OG KOMMISIONEN

5. Fælles erklæring om Bulgariens og Rumæniens tiltrædelsesforberedelser

C. FÆLLES ERKLÆRING FRA FORSKELLIGE NUVÆRENDE MEDLEMSSTATER

6. Fælles erklæring fra Forbundsrepublikken Tyskland og Republikken Østrig om arbejdskraftens frie bevægelighed: Bulgarien og Rumænien

D. FÆLLES ERKLÆRING FRA REPUBLIKKEN BULGARIEN

7. Erklæring fra Republikken Bulgarien om brug af det kyrilliske alfabet i Den Europæiske Union

UDVALGTE AFTALER OG RETSAKTER

EDINBURGH-AFGØRELSEN

11.-12. december 1992

DANMARK OG DEN EUROPÆISKE UNION

Det Europæiske Råd mindede om, at den i Maastricht undertegnede Traktat ikke kan træde i kraft, medmindre alle tolv medlemsstater har ratificeret den i overensstemmelse med deres forfatningsmæssige bestemmelser, og det bekræftede betydningen af at afslutte processen snarest muligt som foreskrevet i artikel R i Traktaten uden at genåbne den nuværende tekst. Det Europæiske Råd noterede sig, at Danmark den 30. oktober forelagde medlemsstaterne et dokument med titlen "Danmark i Europa", hvori følgende punkter fremhæves som særlig vigtige:

- den forsvarspolitiske dimension,
- tredje fase af Den Økonomiske og Monetære Union,
- unionsborgerskab,
- samarbejde på området retlige og indre anliggender,
- åbenhed og gennemskuelighed i Fællesskabets beslutningsproces,
- faktisk gennemførelse af nærhedsprincippet,
- fremme af samarbejdet mellem medlemsstaterne for at bekæmpe arbejdsløsheden.

På denne baggrund er Det Europæiske Råd blevet enigt om følgende kompleks af ordninger, som er fuldt forenelige med Traktaten, og hvormed der tages sigte på at afhjælpe de danske problemer, hvorfor ordningerne udelukkende gælder for Danmark og ikke for andre nuværende eller kommende medlemsstater:

a) En afgørelse om visse problemer, som Danmark har rejst vedrørende Traktaten om Den Europæiske Union (bilag 1). Denne afgørelse vil få virkning på den dato, hvor Traktaten om Den Europæiske Union træder i kraft;

b) Erklæringerne i bilag 2.

Det Europæiske Råd har også taget de ensidige erklæringer i bilag 3, som vil blive knyttet til den danske akt om ratifikation af Traktaten om Den Europæiske Union, til efterretning.

BILAG 1

AFGØRELSE TRUFFET AF STATS- OG REGERINGSCHEFERNE, FORSAMLET I DET EUROPÆISKE RÅD, OM VISSE PROBLEMER, SOM DANMARK HAR REJST VEDRØRENDE TRAKTATEN OM DEN EUROPÆISKE UNION

Stats- og regeringscheferne, forsamlet i Det Europæiske Råd, hvis regeringer har undertegnet Traktaten om Den Europæiske Union, der består af uafhængige og suveræne stater, som frit har besluttet, at de i overensstemmelse med de eksisterende Traktater i fællesskab vil udøve visse af deres kompetencer,

— som i overensstemmelse med Traktaten om Den Europæiske Union ønsker at løse særlige problemer, der i øjeblikket består specielt for Danmark, og som Danmark har rejst i sit memorandum "Danmark i Europa" af 30. oktober 1992,

— som henviser til konklusionerne fra Det Europæiske Råd i Edinburgh om nærhed og åbenhed, som noterer sig erklæringerne fra Det Europæiske Råd i Edinburgh om Danmark,

— som tager de ensidige erklæringer til efterretning, som Danmark har afgivet ved samme lejlighed, og som vil blive knyttet til Danmarks ratifikationsakt,

— som noterer sig, at Danmark ikke agter at gøre brug af de efterfølgende bestemmelser på en sådan måde, at det hindrer et snævrere samarbejde og virke blandt medlemsstater, der er foreneligt med Traktaten, og som ligger inden for rammerne af Unionen og dens målsætninger,

er blevet enige om følgende afgørelse:

AFSNIT A. Borgerskab

Bestemmelserne vedrørende unionsborgerskab i anden del af Traktaten om Oprettelse af Det Europæiske Fællesskab giver medlemsstaternes statsborgere de yderligere rettigheder og den yderligere beskyttelse, der nævnes i den pågældende del. De træder ikke på nogen måde i stedet for nationalt statsborgerskab. Spørgsmålet om, hvorvidt en person besidder statsborgerskab i en medlemsstat, afgøres udelukkende efter vedkommende medlemsstats egen lovgivning.

AFSNIT B. Den Økonomiske og Monetære Union

1. Protokollen om visse bestemmelser vedrørende Danmark, der er knyttet til Traktaten om Oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, giver Danmark ret til at underrette Rådet for De Europæiske Fællesskaber om sin holdning vedrørende

deltagelse i tredje fase af Den Økonomiske og Monetære Union. Danmark har meddelt, at det ikke vil deltage i tredje fase. Denne meddelelse vil få virkning samtidig med, at denne afgørelse træder i kraft.

2. Danmark vil derfor ikke deltage i ordningen med en fælles valuta og vil ikke være bundet af de regler vedrørende økonomisk politik, som kun gælder for medlemsstater, der deltager i tredje fase af Den Økonomiske og Monetære Union, og det vil bevare sine nuværende beføjelser med hensyn til pengepolitik i henhold til danske love og forskrifter, herunder Danmarks Nationalbanks beføjelser i pengepolitiske anliggender.

3. Danmark vil deltage fuldt ud i anden fase af Den Økonomiske og Monetære Union og vil fortsat deltage i valutasamarbejdet inden for EMS.

AFSNIT C. Forsvarspolitik

Stats- og regeringscheferne tager til efterretning, at Danmark efter opfordring fra Den Vesteuropæiske Union (WEU) har fået status som observatør i denne organisation. De noterer sig også, at intet i Traktaten om Den Europæiske Union forpligter Danmark til at blive medlem af WEU.

I overensstemmelse hermed deltager Danmark ikke i udarbejdelsen og gennemførelsen af afgørelser og aktioner inden for Unionen, som har indvirkning på forsvarsområdet, men Danmark vil ikke hindre, at der udvikles et snævrere samarbejde mellem medlemsstater på dette område.

AFSNIT D. Retlige og indre anliggender

Danmark vil deltage fuldt ud i samarbejdet om retlige og indre anliggender på grundlag af bestemmelserne i afsnit VI i Traktaten om Den Europæiske Union.

AFSNIT E. Afsluttende bestemmelser

Denne afgørelse får virkning på den dato, hvor Traktaten om Den Europæiske Union træder i kraft; dens gyldighedsperiode bestemmes efter artikel Q og artikel N, stk. 2, i denne Traktat.

Danmark kan til enhver tid i overensstemmelse med sine forfatningsmæssige bestemmelser underrette de øvrige medlemsstater om, at det ikke længere ønsker at benytte sig af alle eller en del af bestemmelserne i denne afgørelse. I så fald vil Danmark fuldt ud gennemføre alle til den tid gældende relevante foranstaltninger, som er truffet inden for rammerne af Den Europæiske Union.

BILAG 2
ERKLÆRINGER FRA DET EUROPÆISKE RÅD

ERKLÆRING OM SOCIAL- OG ARBEJDSMARKEDSPOLITIK, FORBRUGER- OG MILJØANLIGGENDER SAMT FORDELINGSPOLITIK

1. Traktaten om Den Europæiske Union er ikke til hinder for, at de enkelte medlemsstater opretholder eller indfører strengere beskyttelsesforanstaltninger, som er forenelige med EF-Traktaten,

   — med hensyn til arbejdsvilkår og socialpolitik (Artikel 118 A, stk. 3, i EF-Traktaten og artikel 2, stk. 5, i aftalen om social- og arbejdsmarkedspolitikken indgået mellem Det Europæiske Fællesskabs medlemsstater med undtagelse af Det Forenede Kongerige),

   — med henblik på at opnå et højt forbrugerbeskyttelsesniveau (Artikel 129 A, stk. 3, i EF-Traktaten),

   — med henblik på at forfølge miljøbeskyttelsesmålsætningen (Artikel 130 T i EF-Traktaten).

2. De bestemmelser, der indføres med Traktaten om Den Europæiske Union, herunder bestemmelserne om Den Økonomiske og Monetære Union, giver den enkelte medlemsstat mulighed for at føre sin egen fordelingspolitik og for at opretholde eller forbedre sin sociale standard.

ERKLÆRING OM FORSVAR

Det Europæiske Råd tager til efterretning, at Danmark vil afstå fra sin ret til at varetage formandskabet for Unionen i alle tilfælde, hvor der er tale om at udarbejde og iværksætte afgørelser og aktioner under Unionen, der har indvirkning på forsvarsområdet. De regler for overtagelse af formandskabet, der normalt gælder, hvis en formand er ude af stand til at varetage sit hverv, finder da anvendelse. Disse regler finder tillige anvendelse med hensyn til Unionens repræsentation i internationale organisationer, på internationale konferencer og over for tredjelande.

BILAG 3
ENSIDIGE ERKLÆRINGER FRA DANMARK, DER SKAL KNYTTES TIL DEN DANSKE AKT OM RATIFIKATION AF TRAKTATEN OM DEN EUROPÆISKE UNION, OG SOM DE ELLEVE ANDRE MEDLEMSSTATER VIL TAGE TIL EFTERRETNING

ERKLÆRING OM UNIONSBORGERSKAB

1. Unionsborgerskab er et politisk og juridisk begreb, som er helt forskelligt fra begrebet statsborgerskab i den betydning, hvori dette er anvendt i Kongeriget Danmarks grundlov og i det danske retssystem. Intet i Traktaten om Den Europæiske Union medfører umiddelbart eller på længere sigt nogen forpligtelse til at skabe et unionsborgerskab, der ligger på linje med statsborgerskab i en nationalstat. Spørgsmålet om Danmarks deltagelse i en sådan udvikling opstår derfor ikke.

2. Unionsborgerskab giver ikke på nogen måde i sig selv en statsborger fra en anden medlemsstat ret til at opnå dansk statsborgerskab eller nogen af de rettigheder, pligter, privilegier eller fordele, som følger af dansk statsborgerskab i medfør af Danmarks forfatningsmæssige, juridiske og administrative regler. Danmark vil fuldt ud respektere alle specifikke rettigheder, der udtrykkelig følger af Traktaten, og som gælder for statsborgere fra medlemsstaterne.

3. Statsborgere fra Det Europæiske Fællesskabs øvrige medlemsstater har i Danmark valgret og er valgbare ved kommunale valg som foreskrevet i artikel 8 B i Traktaten om Det Europæiske Fællesskab. Danmark har til hensigt at indføre lovbestemmelser, hvorved statsborgere fra de øvrige medlemsstater får valgret og bliver valgbare ved valg til Europa-Parlamentet, i god tid før det næste valg i 1994. Danmark agter ikke at acceptere, at de nærmere bestemmelser, der skal vedtages i henhold til denne artikels stk. 1 og 2, kan føre til regler, som afsvækker de rettigheder, der allerede er indrømmet i Danmark i denne henseende.

4. Med forbehold af de øvrige bestemmelser i Traktaten om Oprettelse af Det Europæiske Fællesskab kræves der ifølge artikel 8 E heri enstemmighed fra samtlige medlemmer af Rådet for De Europæiske Fællesskaber, dvs. alle medlemsstaterne, for at en bestemmelse med henblik på at styrke eller udbygge de rettigheder, der er fastsat i anden del af EF-Traktaten, kan vedtages. Endvidere må enhver enstemmig afgørelse, der træffes af Rådet, vedtages i hver enkelt medlemsstat i overensstemmelse med dens forfatningsmæssige bestemmelser, før den kan træde i kraft. I Danmark vil en sådan vedtagelse i tilfælde af afgivelse af suverænitet som defineret i den danske grundlov kræve enten et

flertal på 5/6 af Folketingets medlemmer eller både et flertal blandt folketingsmedlemmerne og et flertal blandt vælgerne ved en folkeafstemning.

ERKLÆRING OM SAMARBEJDE PÅ OMRÅDET RETLIGE OG INDRE ANLIGGENDER

Ifølge artikel K.9 I Traktaten om Den Europæiske Union kræves der enstemmighed fra samtlige medlemmer af Rådet for Den Europæiske Union, dvs. alle medlemsstaterne, for at en beslutning om, at artikel 100 C i Traktaten om Oprettelse af Det Europæiske Fællesskab skal finde anvendelse på aktioner, der henhører under områder, som er nævnt i artikel K.1, nr. 1-6, kan vedtages. Endvidere må enhver enstemmig afgørelse, der træffes af Rådet, vedtages i hver enkelt medlemsstat i overensstemmelse med dens forfatningsmæssige bestemmelser, før den kan træde i kraft. I Danmark vil en sådan vedtagelse i tilfælde af afgivelse af suverænitet som defineret i den danske grundlov kræve enten et flertal på 5/6 af Folketingets medlemmer eller både et flertal blandt folketingsmedlemmerne og et flertal blandt vælgerne ved en folkeafstemning.

SLUTERKLÆRING

Ovenstående afgørelse og erklæringer er en følge af resultatet af den danske folkeafstemning den 2. juni 1992 om ratifikation af Maastricht-traktaten. For Danmarks vedkommende skal denne traktats målsætninger på de fire områder, der er nævnt i afgørelsens afsnit A-D, forstås på baggrund af disse dokumenter, som er forenelige med traktaten og ikke sætter spørgsmålstegn ved dens målsætninger.

DANMARK I EUROPA (DET NATIONALE KOMPROMIS)

A. INDLEDENDE BEMÆRKNINGER.

Det danske nej til EF-unionen den 2. juni 1992 var udtryk for, at et flertal af danskere ikke ønsker Europas forenede Stater. Det var derimod ikke et nej til EF-medlemskabet eller til europæisk samarbejde.

Med afstemningsresultatet 50,7% nej-stemmer og 49,3% ja-stemmer stilles der krav til de politiske partier om at formulere et nationalt kompromis, der kan forene befolkningen om Danmarks deltagelse i det fortsatte EF-samarbejde.

Europa har brug for et forpligtende samarbejde. Det er forudsætningen for en europæisk fremgang, hvor fred, beskæftigelse og miljø skal sættes i højsædet.
EF er den naturlige ramme for dette samarbejde. Målet er, at EF skal omfatte alle de europæiske demokratier.

Danmark skal ikke isoleres, men spille en aktiv rolle i Europas fortsatte udvikling.

Et nationalt kompromis danner samtidig udgangspunkt for en ny diskussion i befolkningen om en mere fremadrettet Europapolitik.

I denne sammenhæng er følgende målsætninger vigtige:

— EF skal demokratiseres, bl.a. så der bliver større åbenhed og gennemskuelighed i EF's beslutningsproces. Samtidig skal den danske EF-beslutningsproces ændres så Folketingets medlemmer og befolkningen i højere grad inddrages.

— Det europæiske samarbejde skal være mere åbent og fleksibelt, således at EFTA-landene samt de central- og østeuropæiske lande i højere grad inddrages i samarbejdet.

Der vil i Danmark blive afsat midler til et permanent bredt anlagt oplysningsarbejde om Europa. Folkelige organisationer og bevægelser må inddrages i dette arbejde.

B. DANSK UDSPIL OVERFOR DE ØVRIGE MEDLEMSLANDE.

1. Spørgsmål af fælles interesse.

Det europæiske samarbejde må være i overensstemmelse med folkenes velbegrundede ønske om at kunne følge med i og aktivt deltage i de demokratiske beslutninger. Derfor må de enkelte landes argumenter og afstemninger i Ministerrådet være offentlige. Dette må også gælde kommende regeringskonferencer.

Der må arbejdes på at skabe offentlighed i forvaltningen, ligesom EF-forslag må foreligge på samtlige sprog før de gøres til genstand for substansbehandling.

De nationale parlamenter bør inddrages stærkere i samarbejdet med EF-institutionerne, og deres indbyrdes samarbejde må udbygges.

Europa-Parlamentets mulighed for at udøve effektiv kontrol med EF-institutionernes administration og forvaltning må forstærkes.

Der må være en klarere arbejdsdeling mellem EF og medlemslandene. Det må defineres hvilke politiske områder, der skal forblive nationale anliggender. Det gælder f.eks. sundhedspolitik, national kulturpolitik samt uddannelsernes indhold og opbygning. EF skal ikke bevæge sig ind på områder, der bedre eller lige så godt varetages af det enkelte land.

Der er ikke brug for de EF-regler, der lægger op til en bureaukratisk og alt for detaljeret styring.

Det må sikres, at EF's reguleringer så vidt muligt har rammekarakter, således at medlemslandene kan fylde dem ud med konkrete regler, der stemmer overens med de særlige nationale forudsætninger. Det indebærer tillige at brugen af forordninger begrænses.

For Danmarks vedkommende har det afgørende betydning at bevare aftalesystemets styrke på det danske arbejdsmarked.

EF's retsregler på arbejdsmarkedsområdet (den sociale dimension) må have karakter af mindstekrav til sikring af lønmodtagernes rettigheder.

Nærhedsprincippet bør her anvendes til at klargøre og justere EF-reglerne, således at der i højere grad tages hensyn til de forskellige traditioner og organisationsformer i de enkelte medlemslande.

Som retsprincip og som politisk rettesnor vil nærhedsprincippet spille en vigtig rolle for Fællesskabets fremtidige udformning. Det lægger op til en hensigtsmæssig af-

grænsning af Fællesskabets og medlemsstaternes opgaver og skal derfor respekteres af fællesskabsorganerne på alle Fællesskabets aktivitetsområder.

Det må samtidig sikres, at klart grænseoverskridende problemer som f.eks. miljø fastholdes på fællesskabsplan.

Miljøpolitikken må bygge på bindende mindstekrav til miljøbeskyttelse på et stadigt stigende niveau. Der må udarbejdes en handlingsplan (hvidbog) om EF's arbejde for at styrke miljøindsatsen.

Danmark vil arbejde for at flest mulige afgørelser vedrørende minimumsbestemmelser i miljøpolitikken tages ved kvalificeret flertal.

Danmark vil endvidere i den konkrete udformning af retsakter arbejde for, at medlemslandene ikke kan tvinges til at gennemføre bestemmelser, der fører til lavere miljøbeskyttelseskrav.

Det indre marked må fastholdes og forbedres. Sker det ikke, er der betydelig risiko for tilbagefald til protektionisme og egoistisk økonomisk politik. Begge dele vil ødelægge mulighederne for bedre beskæftigelse og økonomisk fremgang.

Skal mulighederne i EF-landenes økonomiske samarbejde udnyttes tilfredsstillende, må EF i praksis gøre bekæmpelse af arbejdsløsheden til et afgørende mål for fællesskaberne. Der må tages initiativ til en forstærket, samordnet indsats for at øge beskæftigelsen i Europa. Det må udtrykkelig fastslås, at Danmark selv bestemmer sin sociale standard og sin fordelingspolitik.

2. Spørgsmål af særlig interesse for en aftale for Danmark.

I konsekvens af resultatet af folkeafstemningen 2. juni bortfaldt lovforslaget om Danmarks tiltrædelse af Maastricht-traktaten.

Danmark og de øvrige 11 lande, der har underskrevet denne traktat, står herefter overfor et reelt problem, der kun kan løses af alle 12 lande i fællesskab.

En aftale for Danmark skal respektere udfaldet af folkeafstemningen.

Aftalen skal være udtryk for reelle indholdsmæssige ændringer i forhold til det grundlag, der blev forkastet 2. juni.

Danmark må derfor i forhold til unionsmålsætningen - som den fremgår af Fælles Bestemmelser - præcisere, at EF-samarbejdet består af stater, som i henhold til de grundlæggende traktater frit har besluttet i fællesskab at udøve visse af deres kompetencer.

Den fælles udøvelse af kompetence har som sin selvfølgelige forudsætning, at Danmark er en uafhængig stat, således som denne status er defineret i den danske grundlov, og således som den udøves gennem de institutioner, folketing, regering, domstole og kongehus, der er forankrede i grundloven.

I sammenhæng med denne præcisering af målsætningen for Danmarks deltagelse i samarbejdet må en aftale indebære:

— Danmark holder sig udenfor den såkaldte forsvarspolitiske dimension, der indebærer medlemskab af Vestunionen samt fælles forsvarspolitik eller fælles forsvar.

— Danmark holder sig udenfor den fælles mønt og de krav til den økonomiske politik, der er knyttet til 3. fase af Den Økonomiske-Monetære Union. Men Danmark tillægger det stor betydning at deltage i valutasamarbejdet, som det er udformet i EMS'en, og således som det videreføres i 2. fase. Danmark må - også når andre EF-lande eventuelt går over i 3. fase - deltage i et nært valutasamarbejde i EF. Danmark skal således bevare sine nationale beføjelser i finans- og pengepolitikken - herunder lovgivningen om Danmarks Nationalbank.

— Danmark skal ikke være forpligtet i forhold til unionsborgerskabet. Men Danmark vil for herboende EF-borgere opretholde valgret og valgbarhed til kommunalvalgene og indføre begge dele til Europaparlamentsvalg.

— Danmark kan ikke godtage suverænitetsafgivelse på det retlige- og politimæssige område, men kan deltage på det hidtidige mellemstatslige grundlag. Det betyder, at Danmark for sit vedkommende ikke kan støtte, at dele af søjle 3 overføres til det overnationale samarbejde i søjle 1.

— I konsekvens heraf får unionsmålsætningen, som den fremgår af Fælles Bestemmelser i Maastricht-traktaten ikke virkning for Danmark på de ovenstående punkter.

Den danske aftale må være retlig bindende for alle 12 EF-lande og være uden tidsbegrænsning. Til gengæld vil Danmark ikke modsætte sig, at andre medlemslande på et eller flere af ovenstående områder går videre i samarbejdet.

Aftalens nærmere juridiske form fastlægges i de kommende forhandlinger. Danmark ønsker i forbindelse med en dansk aftale at gøre det klart, at Danmark i øvrigt deltager fuldt ud i EF-samarbejdet.

Ny folkeafstemning afholdes, når der foreligger et resultat, som Folketinget kan anbefale.

Det under punkt B anførte udgør Danmarks udspil til en løsning af spørgsmålene om Maastricht-traktaten og Danmarks situation.

C. DANSKE HOLDNINGER VED DRØFTELSERNE PÅ DET EUROPÆISKE RÅDS MØDER OM UDVIDELSE.

Det er vigtigt, at forhandlingerne om optagelse af nye medlemslande fra EFTA-landekredsen fremskyndes mest muligt.

Den nuværende traktat indeholder en balance mellem de store og små medlemslandes indflydelse (stemmevægt m.v.). Denne balance bør fastholdes. Det gælder også når Fællesskabet udvides med en række EFTA-lande.

Danmark vil fuldt ud leve op til sine finansielle forpligtelser i Fællesskabet. Det gælder også forpligtelser, der sigter på at styrke den økonomiske aktivitet og miljøindsatsen i de dårligst stillede egne af Fællesskabet.

Ligeledes bør Danmark opfordre til, at man allerede nu forstærker den løbende kontakt med Polen, Tjekkoslovakiet og Ungarn for at bane vej for medlemskab.

Det danske nej har sat en positiv proces igang: Der er sket et gennembrud i regeringernes og EF-institutionernes forståelse for det folkelige krav om demokrati, åbenhed, nærhed og respekt for det enkelte lands særpræg.

Birmingham-erklæringens princip om, at EF må respektere de enkelte nationers historie, kultur og traditioner må også gælde for de nye ansøgerlande og komme til udtryk i vilkårene for deres medlemskab.

Variationerne i alle 12 medlemslandes ratifikationsgrundlag er udtryk for den fleksibilitet, som naturligt må komme ansøgerlandene til gode i deres bestræbelser for at få imødekommet nationale ønsker under optagelseforhandlingerne.

Det er et afgørende perspektiv for Danmark at fremme en udvikling af det nordiske samarbejde også i en bredere europæisk ramme.

Skal dette lykkes, må der for det første opnås en aftale om Danmarks fortsatte deltagelse i EF-samarbejdet. Dernæst må de nordiske lande i forlængelse heraf opnå aftaler om medlemskab, som viser det fornødne hensyn til deres særlige forudsætninger.

Danmark må arbejde aktivt for, at dette samlede perspektiv for Norden i Europa kan blive virkelighed.

Under det danske formandskab bør der tages initiativ til en bredt anlagt konference om udviklingsperspektiverne i det europæiske samarbejde.

RÅDETS AFGØRELSE AF 22. DECEMBER 2004 OM AT FÅ VISSE OMRÅDER, DER ER OMFATTET AF AFSNIT IV I TREDJE DEL I TRAKTATEN OM OPRETTELSE AF DET EUROPÆISKE FÆLLESSKAB, UNDERLAGT PROCEDUREN I ARTIKEL 251 I TRAKTATEN

(2004/927/EF)[7]

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, særlig artikel 67, stk. 2, andet led,

under henvisning til udtalelse fra Europa-Parlamentet, og

ud fra følgende betragtninger:

(1) Med Amsterdam-traktaten fik Det Europæiske Fællesskab beføjelse til at vedtage foranstaltninger, der vedrører visa, asyl og indvandring og andre politikker vedrørende fri bevægelighed for personer, jf. bestemmelserne i afsnit IV i tredje del i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, i det følgende benævnt "traktaten".

(2) I henhold til artikel 67 i traktaten, der blev indført ved Amsterdam-traktaten, skal de fleste af disse foranstaltninger vedtages af Rådet med enstemmighed og efter høring af Europa-Parlamentet.

(3) Som anført i artikel 67, stk. 2, andet led, træffer Rådet, efter en overgangsperiode på fem år efter Amsterdam-traktatens ikrafttræden, med enstemmighed og efter høring af Europa-Parlamentet afgørelse med henblik på at få alle eller dele af de områder, der er omhandlet i afsnit IV i traktaten, underlagt proceduren i artikel 251 heri.

(4) Som følge af artikel 67, stk. 5 i traktaten, der blev tilføjet ved Nice-traktaten, vedtager Rådet i overensstemmelse med proceduren i artikel 251 de foranstaltninger vedrørende asyl, der er omhandlet i traktatens artikel 63, stk. 1 og stk. 2, litra a), for så vidt Rådet med enstemmighed og efter høring af Europa-Parlamentet har vedtaget fællesskabslovgivning, der fastsætter de fælles regler og grundprincipper, der gælder for sådanne spørgsmål, samt de foranstaltninger

7 EU-Tidende L 396 af 31. december 2004 s. 45-46.

vedrørende civilretligt samarbejde, der er omhandlet i artikel 65; undtaget herfra er aspekter, der vedrører familieretten, som ikke berøres af denne afgørelse.

(5) Desuden træffer Rådet i medfør af protokollen vedrørende artikel 67 i traktaten, som med Nice-traktaten er blevet knyttet til traktaten, fra 1. maj 2004 afgørelse med kvalificeret flertal på forslag af Kommissionen og efter høring af Europa-Parlamentet med henblik på at vedtage de foranstaltninger, der er omhandlet i traktatens artikel 66; protokollen berøres ikke af denne afgørelse.

(6) Ud over hvad der følger af Nice-traktaten, anmodede Det Europæiske Råd i forbindelse med godkendelsen af Haag-programmet til styrkelse af frihed, sikkerhed og retfærdighed i Den Europæiske Union på mødet den 4. og 5. november 2004 Rådet om senest den 1. april 2005 at vedtage en afgørelse, der skal være baseret på traktatens artikel 67, stk. 2, og hvori det fastsættes, at Rådet med henblik på vedtagelse af de foranstaltninger, der er omhandlet i traktatens artikel 62, nr. 1, nr. 2, litra a), og nr. 3, samt artikel 63, nr. 2, litra b), og nr. 3, litra b), skal træffe afgørelse efter proceduren i artikel 251 og i overensstemmelse med Domstolens retspraksis for så vidt angår valget af retsgrundlag for Fællesskabets retsakter.

(7) Det Europæiske Råd var dog af den opfattelse, at Rådet, indtil traktaten om en forfatning for Europa træder i kraft, fortsat bør træffe afgørelse med enstemmighed efter høring af Europa-Parlamentet i forbindelse med vedtagelse af de foranstaltninger vedrørende lovlig indvandring af tredjelandes statsborgere til og mellem medlemsstaterne, der er omhandlet i traktatens artikel 63, nr. 3, litra a), og nr. 4.

(8) Overgangen til den fælles beslutningsprocedure i forbindelse med vedtagelse af de foranstaltninger, der er omhandlet i traktatens artikel 62, nr. 1, anfægter ikke kravet om, at Rådet skal træffe afgørelse med enstemmighed i forbindelse med de afgørelser, der er omhandlet i artikel 3, stk. 2, i tiltrædelsesakten af 2003, i artikel 15, stk. 1, i aftalen mellem Den Europæiske Union, Det Europæiske Fællesskab og Det Schweiziske Forbund om Det Schweiziske Forbunds associering i gennemførelsen, anvendelsen og udviklingen af Schengen-reglerne[8], i artikel 4 i protokollen, der er knyttet som bilag til traktaten om Den Europæiske Union og traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, om integration af Schengen-reglerne i Den Europæiske Union og i enhver kommende tiltrædelsestraktat.

(9) Overgangen til den fælles beslutningsprocedure i forbindelse med vedtagelse af de foranstaltninger, der er omhandlet i traktatens artikel 62, nr. 2, litra a), anfægter ikke medlemsstaternes kompetence med hensyn til geografisk afgrænsning af deres grænser i overensstemmelse med folkeretten.

8 EU-Tidende L 53 af 27. februar 2008 s. 52-79

(10) Tilskyndelsesforanstaltninger til støtte for medlemsstaternes integration af tredjelandsstatsborgere, der lovligt opholder sig på medlemsstaternes område, kan desuden vedtages af Rådet i overensstemmelse med det relevante traktatmæssige retsgrundlag.

(11) Som følge af overgangen til den fælles beslutningsprocedure i forbindelse med vedtagelse af de foranstaltninger, der er omhandlet i traktatens artikel 62, nr. 2 og 3, bør de forordninger, der forbeholder Rådet gennemførelsesbeføjelserne vedrørende visse detailbestemmelser og konkrete procedurer i forbindelse med behandling af visumansøgninger og i forbindelse med grænsekontrol og grænseovervågning, ændres, således at Rådet i disse tilfælde træffer afgørelse med kvalificeret flertal.

(12) I medfør af artikel 1 og 2 i protokollen om Danmarks stilling, der er knyttet som bilag til traktaten om Den Europæiske Union og til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab deltager Danmark ikke i vedtagelsen af denne afgørelse, som ikke er bindende for og ikke finder anvendelse i Danmark.

(13) I medfør af artikel 3 i protokollen om Det Forenede Kongeriges og Irlands stilling, der er knyttet som bilag til traktaten om Den Europæiske Union og til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, har disse medlemsstater meddelt, at de ønsker at deltage i vedtagelsen og anvendelsen af denne afgørelse —

TRUFFET FØLGENDE AFGØRELSE:

Artikel 1

1. Fra den 1. januar 2005 træffer Rådet afgørelse efter proceduren i artikel 251 i traktaten, når det vedtager foranstaltninger, der er omhandlet i artikel 62, nr. 1, nr. 2, litra a), og nr. 3, i traktaten.

2. Fra den 1. januar 2005 træffer Rådet afgørelse efter proceduren i artikel 251 i traktaten, når det vedtager foranstaltninger, der er omhandlet i artikel 63, nr. 2, litra b), og nr. 3, litra b), i traktaten.

Artikel 2

Traktatens artikel 251 finder anvendelse for så vidt angår udtalelser fra Europa-Parlamentet, som Rådet modtager inden den 1. januar 2005 vedrørende forslag til foranstaltninger, som Rådet i medfør af denne afgørelse skal vedtage efter proceduren i traktatens artikel 251.

Artikel 3

1. I artikel 1, stk. 1 og 2 i Rådets forordning (EF) nr. 789/2001 af 24. april 2001 om at forbeholde Rådet gennemførelsesbeføjelserne vedrørende visse detailbestemmelser og konkrete procedurer i forbindelse med behandling af visumansøgninger[9] indsættes med virkning fra den 1. januar 2005"med kvalificeret flertal" i stedet for "med enstemmighed".

2. I artikel 1, stk. 1 i Rådets forordning (EF) nr. 790/2001 af 24. april 2001 om at forbeholde Rådet gennemførelsesbeføjelserne vedrørende visse detailbestemmelser og konkrete procedurer i forbindelse med grænsekontrol og grænseovervågning[10] indsættes med virkning fra den 1. januar 2005"med kvalificeret flertal" i stedet for "med enstemmighed".

Udfærdiget i Bruxelles, 22. december 2004.

På Rådets vegne

C. Veerman

Formand

9 EF-Tidende L 116 af 26. april 2001, s. 2.

10 EF-Tidende L 116 af 26. april 2001, s. 5.

RÅDETS AFGØRELSE AF 8. DECEMBER 2008 OM ÆNDRING AF RÅDETS FORRETNINGSORDEN

(2008/945/EF, Euratom)[11]

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, særlig artikel 207, stk. 3, første afsnit,

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Atomenergifællesskab, særlig artikel 121, stk. 3,

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Union, særlig artikel 28, stk. 1, og artikel 41, stk. 1,

under henvisning til artikel 2, stk. 2, i bilag III i Rådets forretningsorden[12], og

ud fra følgende betragtninger:

(1) Artikel 11, stk. 5, i Rådets forretningsorden (i det følgende benævnt "forretningsordenen") fastsætter, at når Rådet skal træffe en afgørelse med kvalificeret flertal, skal det, hvis et medlem af Rådet kræver det, kontrolleres, at de medlemsstater, der udgør det kvalificerede flertal, repræsenterer mindst 62 % af EU's samlede befolkning beregnet i overensstemmelse med befolkningstallene i artikel 1 i bilag III til forretningsordenen.

(2) I henhold til artikel 2, stk. 2, i bilag III til forretningsordenen om gennemførelsesbestemmelserne til bestemmelserne vedrørende stemmevægtningen i Rådet tilpasser Rådet med virkning fra den 1. januar hvert år de tal, der er nævnt i artikel 1 i det omhandlede bilag, i overensstemmelse med de oplysninger, De Europæiske Fællesskabers Statistiske Kontor har til rådighed pr. 30. september det foregående år.

(3) Forretningsordenen bør derfor tilpasses i overensstemmelse hermed for 2009 —

11 EU-Tidende L 337 af 16. december 2008 s. 92-93

12 Rådets afgørelse 2006/683/EF, Euratom af 15. december 2006 om vedtagelse af Rådets forretningsorden (EU-Tidende L 285 af 16. oktober 2006, s. 47).

TRUFFET FØLGENDE AFGØRELSE:

Artikel 1

Artikel 1 i bilag III i forretningsordenen affattes således:

”Artikel 1
Med henblik på anvendelsen af EF-traktatens artikel 205, stk. 4, Euratom-traktatens artikel 118, stk. 4, samt EU-traktatens artikel 23, stk. 2, tredje afsnit, og artikel 34, stk. 3, fastsættes det samlede befolkningstal for hver medlemsstat for perioden fra 1. januar til 31. december 2009 således:

BILAG

Medlemsstat	Befolkning (x 1000)
Tyskland	82.217,8
Frankrig	63.753,1
Det Forenede Kongerige	61.224,1
Italien	59.619,3
Spanien	45.283,3
Polen	38.115,6
Rumænien	21.528,6
Nederlandene	16.405,4
Grækenland	11.213,8
Belgien	10.666,9
Portugal	10.617,6
Den Tjekkiske Republik	10.381,1
Ungarn	10.045,4
Sverige	9.182,9
Østrig	8.331,9
Bulgarien	7.640,2
Danmark	5.475,8
Slovakiet	5.401,0
Finland	5.300,5
Irland	4.401,3
Litauen	3.366,4
Letland	2.270,9
Slovenien	2.025,9
Estland	1.340,9
Cypern	789,3
Luxembourg	483,8
Malta	410,3

I alt	497.493,1
Tærskel (62 %)	308.445,7”.

Artikel 2

Denne afgørelse har virkning fra den 1. januar 2009.

Den offentliggøres i Den Europæiske Unions Tidende.

Udfærdiget i Bruxelles, den 8. december 2008.

På Rådets vegne

B. Kouchner

Formand

RÅDETS AFGØRELSE AF 1. JANUAR 2007 OM RÆKKEFØLGEN FOR UDØVELSE AF FORMANDSHVERVET FOR RÅDET

(2007/5/EF, Euratom)[13]

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, særlig artikel 203, stk. 2,

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Atomenergifællesskab, særlig artikel 116, stk. 2,

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Union, særlig artikel 28, stk. 1, og artikel 41, stk. 1, og

ud fra følgende betragtninger:

(1) Ved afgørelse 2005/902/EF, Euratom[14] har Rådet fastsat rækkefølgen for udøvelse af formandshvervet for Rådet for de stater, ader var medlemmer af EU pr. 1. januar 2006.

(2) Den Europæiske Union bliver den 1. januar 2007 udvidet med to nye medlemsstater.

(3) Rækkefølgen for udøvelse af formandshvervet for Rådet bør derfor fastsættes således, at de nye medlemsstater medtages, og der bør vedtages en ny afgørelse til erstatning for afgørelse 2005/902/EF, Euratom —

TRUFFET FØLGENDE AFGØRELSE:

Artikel 1

1. Rækkefølgen for medlemsstaternes udøvelse af formandshvervet fra 1. januar 2007 er fastsat i bilaget.

13 EU-Tidende L 1 af 4. januar 2007, s. 11-12

14 EU-Tidende L 328 af 15. december 2005, s. 60-61.

2. Rådet kan med enstemmighed på forslag fra de berørte medlemsstater beslutte, at en medlemsstat udøver formandshvervet i en anden periode end den, der følger af bilaget.

Artikel 2

Denne afgørelse har virkning fra den 1. januar 2007.

Afgørelse 2005/902/EF, Euratom ophæves.

Artikel 3

Denne afgørelse offentliggøres i Den Europæiske Unions Tidende.

Udfærdiget i Bruxelles, den 1. januar 2007.

På Rådets vegne

F.-W. Steinmeier

Formand

Medlemsstat	Halvår	År
Tyskland	januar-juni	2007
Portugal	juli-december	2007
Slovenien	januar-juni	2008
Frankrig	juli-december	2008
Den Tjekkiske Republik	januar-juni	2009
Sverige	juli-december	2009
Spanien	januar-juni	2010
Belgien	juli-december	2010
Ungarn	januar-juni	2011
Polen	juli-december	2011
Danmark	januar-juni	2012
Cypern	juli-december	2012
Irland	januar-juni	2013
Litauen	juli-december	2013
Grækenland	januar-juni	2014
Italien	juli-december	2014
Letland	januar-juni	2015
Luxembourg	juli-december	2015
Nederlandene	januar-juni	2016
Slovakiet	juli-december	2016
Malta	januar-juni	2017
Det Forenede Kongerige	juli-december	2017
Estland	januar-juni	2018
Bulgarien	juli-december	2018
Østrig	januar-juni	2019
Rumænien	juli-december	2019
Finland	januar-juni	2020

EUROPA-PARLAMENTET
RÅDET
KOMMISSIONEN

FÆLLES ERKLÆRING OM DEN PRAKTISKE GENNEMFØRELSE AF DEN FÆLLES BESLUTNINGSPROCEDURE

(ARTIKEL 251 I EF-TRAKTATEN)[15]

GENERELLE PRINCIPPER

1. Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen, i det følgende samlet benævnt "institutionerne", konstaterer, at den nuværende praksis med kontakter mellem Rådets formandskab, Kommissionen og formændene for de pågældende udvalg og/eller ordførere i Europa-Parlamentet og mellem Forligsudvalgets formænd har vist sig at fungere.

2. Institutionerne bekræfter, at denne praksis, der har udviklet sig i alle faser af den fælles beslutningsprocedure, fortsat skal fremmes. Institutionerne forpligter sig til at gennemgå deres arbejdsmetoder for i endnu højere grad effektivt at udnytte alle de muligheder, der ligger i den fælles beslutningsprocedure som fastlagt i EF-traktaten.

3. I denne fælles erklæring klarlægges disse arbejdsmetoder og den praktiske gennemførelse heraf. Den supplerer den interinstitutionelle aftale om bedre lovgivning[16], særlig bestemmelserne heri om den fælles beslutningsprocedure. Institutionerne forpligter sig til fuldt ud at respektere sådanne forpligtelser på linje med principperne om åbenhed, ansvarlighed og effektivitet. I den forbindelse bør institutionerne drage særlig omsorg for at fremme forenklingen af forslag under overholdelse af gældende fællesskabsret.

4. Institutionerne samarbejder loyalt under hele proceduren med henblik på at tilnærme deres holdninger mest muligt til hinanden for derved at skabe mulighed for eventuelt at vedtage den pågældende retsakt på et tidligt stadium i proceduren.

15 EU-Tidende C 145 af 30. juni 2007, s. 5-9.

16 EU-Tidende C 321 af 31. december 2003, s. 1-5.

5. Med henblik herpå samarbejder de gennem passende interinstitutionelle kontakter for på alle stadier af den fælles beslutningsprocedure at følge fremskridtet i arbejdet og undersøge, hvorvidt der er overensstemmelse.

6. Institutionerne forpligter sig til, i overensstemmelse med deres respektive forretningsordener, regelmæssigt at udveksle oplysninger om udviklingen i de sager, der behandles efter den fælles beslutningsprocedure. Med henblik på en sammenhængende og samordnet afvikling af arbejdet sørger institutionerne for så vidt muligt at samordne deres respektive tidsplaner. De søger derfor at opstille en vejledende tidsplan for de forskellige stadier indtil den endelige vedtagelse af de forskellige lovgivningsforslag under fuld hensyntagen til beslutningstagningsprocessens politiske karakter.

7. Samarbejdet mellem institutionerne som led i den fælles beslutningsprocedure sker ofte
i form af trepartsmøder (”triloger”). Dette trilogsystem har vist sin levedygtighed og fleksibilitet ved markant at øge mulighederne for at nå til enighed under første- og andenbehandlingen, ligesom systemet har bidraget til at forberede arbejdet i Forligsudvalget.

8. Sådanne triloger foregår ofte i uformelle rammer. De kan holdes på alle stadier af proceduren og på forskellige repræsentationsniveauer afhængig af arten af de forventede drøftelser. Hver institution udpeger i overensstemmelse med sin egen forretningsorden sine deltagere i hvert møde, definerer sit mandat til forhandlingerne og informerer i god tid de andre institutioner om de nærmere detaljer vedrørende møderne.

9. Eventuelle udkast til kompromistekster, der vil blive forelagt på et kommende møde, fremsendes så vidt muligt til alle deltagere forud for mødet. For at øge åbenheden bekendtgøres triloger, der afholdes i Europa-Parlamentet og Rådet, hvor dette er praktisk muligt.

10. Rådsformandskabet søger at deltage i møderne i de parlamentariske udvalg. I givet fald behandler det indgående anmodninger om oplysninger om Rådets holdning.

FØRSTEBEHANDLING

11. Institutionerne samarbejder loyalt med henblik på at tilnærme deres holdninger mest muligt til hinanden, således at retsakten så vidt muligt kan vedtages ved førstebehandlingen.

Enighed ved førstebehandlingen i Europa-Parlamentet

12. Relevante kontakter etableres for at lette afviklingen af proceduren under førstebehandlingen.

13. Kommissionen støtter sådanne kontakter og udøver sin initiativret konstruktivt for at fremme en tilnærmelse mellem Europa-Parlamentets og Rådets holdninger under hensyntagen til den interinstitutionelle ligevægt og den rolle, Kommissionen har i medfør af traktaten.

14. Er der opnået enighed ved uformelle forhandlinger på triloger, fremsender formanden for Coreper i en skrivelse til formanden for det pågældende parlamentsudvalg detaljer om indholdet af aftalen i form af ændringer til Kommissionens forslag. Denne skrivelse skal angive, at Rådet er rede til at acceptere dette resultat, med forbehold af juridisk-sproglig revision, hvis det bekræftes ved afstemningen i plenarforsamlingen. En kopi af denne skrivelse fremsendes til Kommissionen.

15. Når en sag således står umiddelbart overfor at blive afsluttet ved førstebehandlingen, bør oplysninger om, at det er hensigten at indgå en aftale snarest muligt være let tilgængelige.

Enighed på stadiet for Rådets fælles holdning

16. Er der ikke opnået enighed før Europa-Parlamentets førstebehandling, kan kontakterne fortsættes med henblik på at nå til enighed på stadiet for Rådets fælles holdning.

17. Kommissionen støtter sådanne kontakter og udøver sin initiativret konstruktivt for at fremme en tilnærmelse mellem Europa-Parlamentets og Rådets holdninger under hensyntagen til den interinstitutionelle ligevægt og den rolle, Kommissionen har i medfør af traktaten.

18. Opnås der enighed på dette stadium, meddeler formanden for det pågældende parlamentsudvalg i en skrivelse til formanden for Coreper sin indstilling til plenarforsamlingen om at acceptere Rådets fælles holdning uden ændringer, med forbehold af Rådets bekræftelse af den fælles holdning og juridisk-sproglig revision. En kopi af denne skrivelse fremsendes til Kommissionen.

ANDENBEHANDLING

19. Rådet redegør i sin begrundelse så klart som muligt for de grunde, der førte til vedtagelsen af den fælles holdning. Europa-Parlamentet tager under andenbehandlingen mest muligt hensyn til denne begrundelse og til Kommissionens udtalelse.

20. Før Rådet fremsender sin fælles holdning, bestræber det sig på i samarbejde med Europa-Parlamentet og Kommissionen at fastsætte en dato for dennes frem-

sendelse for at sikre, at lovgivningsproceduren ved andenbehandlingen fungerer så effektivt som muligt.

Enighed ved andenbehandlingen i Europa-Parlamentet

21. Relevante kontakter opretholdes, så snart Rådets fælles holdning er fremsendt til Europa- Parlamentet, med henblik på en bedre forståelse af de respektive holdninger og for at gøre det muligt at afslutte lovgivningsproceduren hurtigst muligt.

22. Kommissionen støtter sådanne kontakter og afgiver sin udtalelse med henblik på at fremme en tilnærmelse af Europa-Parlamentets og Rådets holdninger under overholdelse af den interinstitutionelle ligevægt og den rolle, Kommissionen har i medfør af traktaten.

23. Er der opnået enighed ved uformelle forhandlinger på triloger, fremsender formanden for Coreper i en skrivelse til formanden for det pågældende parlamentsudvalg detaljer om indholdet af aftalen i form af ændringer til Rådets fælles holdning. Denne skrivelse skal angive, at Rådet er rede til at acceptere dette resultat, med forbehold af juridisk-sproglig revision, hvis det bekræftes ved afstemningen i plenarforsamlingen. En kopi af denne skrivelse fremsendes til Kommissionen.

FORLIGSPROCEDURE

24. Viser det sig, at Rådet ikke vil kunne acceptere alle Europa-Parlamentets ændringer ved andenbehandlingen, og når Rådet er klar til at forelægge sin holdning, afholdes en første trilog. Hver institution udpeger i henhold til sin forretningsorden sine deltagere i hvert møde og definerer sit mandat til forhandlingerne. Kommissionen oplyser tidligst muligt begge delegationer om, hvordan den agter at udtale sig om Europa-Parlamentets ændringer ved andenbehandlingen.

25. Triloger afholdes under hele forligsproceduren for at løse udestående spørgsmål og skabe grundlag for at nå til enighed i Forligsudvalget. Resultaterne af trilogerne skal drøftes og eventuelt godkendes på møder i de respektive institutioner.

26. Forligsudvalget indkaldes af formanden for Rådet efter aftale med formanden for Europa- Parlamentet og under overholdelse af traktaten.

27. Kommissionen deltager i Forligsudvalgets arbejde og tager de nødvendige initiativer til at tilnærme Europa-Parlamentets og Rådets holdninger til hinanden. Disse initiativer kan bl.a. bestå i at udarbejde udkast til kompromistekster på grundlag af Europa-Parlamentets og Rådets holdninger og under hensyntagen til den rolle, Kommissionen har i medfør af traktaten.

28. Formandskabet for Forligsudvalget udøves i fællesskab af formanden for Europa-Parlamentet og formanden for Rådet. Forligsudvalgets møder ledes på skift af en af de to formænd.

29. Datoerne for Forligsudvalgets møder samt dagsordenen for møderne fastsættes efter fælles aftale mellem de to formænd med henblik på, at Forligsudvalget kan fungere effektivt under hele forligsproceduren. Kommissionen høres om de påtænkte datoer. Europa-Parlamentet og Rådet afsætter passende vejledende datoer til forligsarbejde og underretter Kommissionen herom.

30. De to formænd kan sætte flere sager på dagsordenen på ethvert møde i Forligsudvalget. Ud over hovedpunktet ("B-punkt"), hvor der endnu ikke er nået til enighed, kan forligsprocedurer om andre emner åbnes og/eller afsluttes uden drøftelser om disse punkter ("A-punkt").

31. Under overholdelse af traktatens bestemmelser om frister tager Europa-Parlamentet og Rådet så vidt muligt hensyn til tidsplanerne, herunder institutionernes mødefrie perioder og valg til Europa-Parlamentet. Afbrydelser iarbejdet bør under alle omstændigheder være så korte som muligt.

32. Forligsudvalgets møder afholdes på skift i Europa-Parlamentet og i Rådet med henblik på en ligelig deling af faciliteter, herunder tolkefaciliteter.

33. Forligsudvalget arbejder på grundlag af Kommissionens forslag, Rådets fælles holdning og Kommissionens udtalelse herom, de af Europa-Parlamentet foreslåede ændringer, Kommissionens udtalelse om Europa-Parlamentets ændringer og et fælles arbejdsdokument for Europa-Parlamentets og Rådets delegationer. Dette arbejdsdokument skal gøre det let for brugerne at identificere de udestående spørgsmål og henvise til dem. Kommissionen forelægger som hovedregel sin udtalelse inden tre uger efter den officielle modtagelse af resultatet af Europa-Parlamentets afstemning, og senest inden Forligsudvalget indleder sit arbejde.

34. Formændene kan forelægge tekster for Forligsudvalget til godkendelse.

35. Når Forligsudvalget er nået til enighed om et fælles udkast, konstateres dette enten på et møde i Forligsudvalget eller senere ved en brevveksling mellem de to formænd. En kopi af disse breve sendes til Kommissionen.

36. Når Forligsudvalget til enighed om et fælles udkast, forelægges det efter en endelig

juridisk- sproglig revision for formændene til godkendelse. Under ekstraordinære omstændigheder kan et foreløbigt fælles udkast dog forelægges formændene til godkendelse for at overholde tidsfristerne.

37. Formændene fremsender det således godkendte fælles udkast til Europa-Parlamentets formand og til Rådets formand med en skrivelse undertegnet af begge. Kan Forligsudvalget ikke nå til enighed om et fælles udkast, underretter de to formænd Europa-Parlamentets formand og Rådets formand herom med en skrivelse undertegnet af begge. Disse skrivelser fungerer som protokol. Kopi af skrivelserne sendes til Kommissionen til orientering. Arbejdsdokumenter benyttet under forligsproceduren gøres tilgængelige i hver institutions register, så snart proceduren er afsluttet.

38. Forligsudvalgets sekretariat varetages i fællesskab af Europa-Parlamentets og Rådets generalsekretariater i samarbejde med Kommissionens generalsekretariat.

GENERELLE BESTEMMELSER

39. Finder Europa-Parlamentet eller Rådet det nødvendigt at forlænge de frister, der er fastsat i traktatens artikel 251, underretter de formanden for den anden institution og Kommissionen.

40. Opnås der enighed ved første- eller andenbehandling eller under forligsforhandlingerne, færdiggøres den tekst, der er nået til enighed om, i snævert samarbejde og efter fælles aftale mellem Europa-Parlamentets og Rådets jurist-lingvist-tjenester.

41. Der kan ikke foretages nogen ændringer i en tekst, der er nået til enighed om, uden
eksplicit godkendelse fra både Europa-Parlamentets og Rådets repræsentanter på det relevante niveau.

42. Færdiggørelsen foretages under hensyntagen til de forskellige procedurer i Europa- Parlamentet og Rådet, særlig med hensyn til overholdelse af frister for afslutning af interne procedurer. Institutionerne forpligter sig til ikke at bruge de fastsatte frister for den endelige juridisk-sproglige revision af retsakter til at genoptage drøftelserne om materielle spørgsmål.

43. Europa-Parlamentet og Rådet enes om en fælles præsentation af de tekster, der er udarbejdet af disse institutioner i fællesskab.

44. Institutionerne forpligter sig til så vidt muligt at benytte gensidigt acceptable standardformuleringer til indsættelse i retsakter, der vedtages efter den fælles beslutningsprocedure, særlig med hensyn til bestemmelser om udøvelse af gen-

nemførelsesbeføjelser (jf. afgørelsen om udvalgsprocedurer[17]), ikrafttræden, gennemførelse i national ret og anvendelse af retsakter og overholdelse af Kommissionens initiativret.

45. Institutionerne bestræber sig på at holde en fælles pressekonference for at informere om det positive udfald af lovgivningsprocessen ved første- eller andenbehandlingen eller i Forligsudvalget. De bestræber sig også på at udsende fælles pressemeddelelser.

46. Når Europa-Parlamentet og Rådet har vedtaget en retsakt efter den fælles beslutningsprocedure, undertegnes den af Europa-Parlamentets formand og af Rådets formand samt af disse institutioners generalsekretærer.

47. Europa-Parlamentets og Rådets formænd modtager teksten til underskrift på deres respektive sprog og undertegner så vidt muligt teksten samtidig ved en fælles, månedlig ceremoni for at undertegne vigtige retsakter under overværelse af medierne.

48. Den undertegnede tekst fremsendes til offentliggørelse i EU-tidende. Offentliggørelsen sker normalt inden for en frist af to måneder efter, at Europa-Parlamentet og Rådet har vedtaget retsakten.

49. Opdager en af institutionerne en skrivefejl eller en åbenbar fejl i en tekst (eller i en af de sproglige udgaver), underretter den straks de øvrige institutioner. Vedrører denne fejl en retsakt, der endnu ikke er vedtaget af Europa-Parlamentet eller af Rådet, udarbejder Europa-Parlamentets og Rådets jurist-lingvist-tjenester i snævert samarbejde det påkrævede corrigendum. Vedrører fejlen en tekst, der allerede er vedtaget af en eller begge af disse institutioner, vedtager Europa-Parlamentet og Rådet - uanset om teksten er offentliggjort eller ej - efter fælles aftale en berigtigelse udarbejdet i overensstemmelse med deres respektive procedurer.

17 Rådets afgørelse 1999/468/EØF af 28. juni 1999 om fastsættelse af de nærmere vilkår for udøvelsen af de beføjelser, der tillægges Kommissionen (EF-Tidende L 184 af 7. juli 1999, s. 23). Ændret ved afgørelse 2006/512/EF (EU-Tidende L 200 af 27. juni 2006, s. 11).

EUROPA-PARLAMENTET
RÅDET
KOMMISSIONEN

INTERINSTITUTIONEL AFTALE OM BEDRE LOVGIVNING

(2003/C 321/01)[18]

EUROPA-PARLAMENTET, RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION OG KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER HAR -

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, navnlig artikel 5, og protokollen om anvendelsen af nærhedsprincippet og proportionalitetsprincippet, som er knyttet som bilag til traktaten,

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Union,

under henvisning til erklæring nr. 18 om de omkostninger, der skønnes at følge af forslag fra Kommissionen, og erklæring nr. 19 om gennemførelsen af fællesskabsretten, som er knyttet som bilag til Maastricht-slutakten,

under henvisning til de interinstitutionelle aftaler af 25. oktober 1993 om procedurerne til iværksættelse af nærhedsprincippet[19], af 20. december 1994 om en hurtig arbejdsmetode ved officiel kodifikation af lovtekster[20], af 22. december 1998 om fælles retningslinjer for EF-lovgivningens affattelse[21] og af 28. november 2001 om en mere systematisk omarbejdning af retsakter[22],

idet de har noteret sig formandskabets konklusioner fra Det Europæiske Råds møde i Sevilla den 21. og 22. juni 2002 og i Bruxelles den 20. og 21. marts 2003,

18 EU-Tidende nr. C 321 af 31. december 2003, s. 1-5.

19 EF-Tidende C 329 af 6. december 1993, s. 135

20 EF-Tidende C 102 af 4. april 1996, s. 2.

21 EF-Tidende C 73 af 17. marts 1999, s. 1.

22 EF-Tidende C 77 af 28. marts 2002, s. 1.

idet de understreger, at indgåelsen af denne aftale ikke foregriber resultaterne af regeringskonferencen, som afholdes i forlængelse af Konventet om Den Europæiske Unions fremtid -

INDGÅET FØLGENDE AFTALE:

Fælles forpligtelser og målsætninger

1. Europa-Parlamentet, Rådet for Den Europæiske Union og Kommissionen for De Euro-pæiske Fællesskaber er enige om, at de i fællesskab vil forbedre kvaliteten af lovgivningen gennem en række initiativer og procedurer, der fastlægges i denne interinstitutionelle aftale.

2. De tre institutioner, der understreger den betydning, de tillægger fællesskabsmetoden, er enige om, at de under udøvelsen af deres beføjelser og under overholdelse af de i traktaterne fastlagte procedurer vil overholde generelle principper såsom princippet om demokratisk legitimitet, subsidiaritetsprincippet, proportionalitetsprincippet og retssikkerhedsprincippet. De er endvidere enige om at fremme enkelhed, klarhed og sammenhæng i affattelsen af lovgivningstekster og størst mulig åbenhed i lovgivningsprocessen.

De opfordrer medlemsstaterne til at gennemføre fællesskabsretten korrekt og hurtigt i national lovgivning inden for de fastsatte frister i overensstemmelse med formandskabets konklusioner fra Det Europæiske Råds møder i Stockholm, Barcelona og Sevilla.

Bedre koordinering af lovgivningsprocessen

3. De tre institutioner er enige om, at de vil nå frem til en bedre generel koordinering af deres lovgivningsvirksomhed, hvilket er en afgørende forudsætning for en bedre lovgivning for Den Europæiske Union.

4. De tre institutioner er enige om, at de vil koordinere deres forberedende og lovgivningsmæssige arbejde inden for rammerne af den fælles beslutningsprocedure bedre og sikre en passende offentlighed i denne forbindelse.

Rådet underretter i god tid Europa-Parlamentet om det udkast til flerårigt strategisk program, som det henstiller til Det Europæiske Råd at vedtage. De tre institutioner sender deres respektive årlige tidsplaner for lovgivningen til hinanden med henblik på at blive enige om en fælles årlig planlægning.

Europa-Parlamentet og Rådet bestræber sig særligt på for hvert lovgivningsforslag at udarbejde en vejledende tidsplan for de forskellige faser frem til den endelige vedtagelse af forslaget.

Når den flerårige planlægning har konsekvenser på interinstitutionelt plan, indleder de tre institutioner et samarbejde på passende måde.

Kommissionens årlige lovgivnings- og arbejdsprogram indeholder så vidt muligt oplysninger om valget af lovgivningsinstrumenter og om det påtænkte retsgrundlag for hvert forslag.

5. De tre institutioner sørger ud fra effektivitetshensyn så vidt muligt for en bedre samordning af behandlingen af fælles sager i de forberedende organer [23]i hver gren af den lovgivende myndighed[24].

6. De tre institutioner holder løbende hinanden underrettet om deres arbejde under hele
lovgivningsprocessen. Underretningen sker i henhold til passende procedurer, bl.a. en dialog mellem Europa-Parlamentets udvalg og plenarforsamling og Rådets formandskab og Kommissionen.

7. Kommissionen redegør hvert år for situationen vedrørende sine forslag til retsakter.

8. Kommissionen sørger for, at dens medlemmer som hovedregel deltager i drøftelserne i Europa-Parlamentets udvalg og i forhandlingerne på plenarmøderne om de forslag til retsakter, de er ansvarlige for.

Rådet vil følge en praksis med intensive kontakter med Europa-Parlamentet ved at deltage regelmæssigt i forhandlingerne på plenarmøderne, så vidt muligt med de berørte ministre. Rådet bestræber sig også på at deltage regelmæssigt i arbejdet i Europa-Parlamentets udvalg og i andre møder, fortrinsvis på ministerniveau eller på et passende niveau.

9. Kommissionen tager hensyn til de anmodninger om forelæggelse af forslag til retsakter, der fremsættes af Europa-Parlamentet eller Rådet i medfør af EF-traktatens artikel 192 henholdsvis artikel 208. Den giver et hurtigt og passende svar til Europa-Parlamentets kompetente udvalg og Rådets forberedende organer.

Større åbenhed og adgang til oplysninger

10. De tre institutioner bekræfter, at de tillægger det stor betydning at skabe større åbenhed og informere borgerne bedre under hele forløbet af lovgivningsarbejdet under hensyn til deres respektive forretningsordener. De sørger navnlig for den størst mulige udbredelse af offentlige politiske debatter gennem en systematisk

23 Europa-Parlamentets udvalg, arbejdsgrupper og De Faste Repræsentanters Komité i Rådet.

24 I denne aftale forstås ved "den lovgivende myndighed": Europa-Parlamentet og Rådet.

anvendelse af de nye informationsteknologier som f.eks. transmission via satellit og videostreaming på internettet. De tre institutioner sørger også for at udvide offentlighedens adgang til EUR-Lex.

11. De tre institutioner holder en fælles pressekonference for at bekendtgøre det positive udfald af lovgivningsprocessen i forbindelse med den fælles beslutningsprocedure, når der er opnået enighed, uanset om det er ved førstebehandlingen, andenbehandlingen eller efter en forligsprocedure.

Valg af lovgivningsinstrument og retsgrundlag

12. Kommissionen forklarer og begrunder over for Europa-Parlamentet og Rådet sit valg af lovgivningsinstrument, om muligt i forbindelse med sit årlige arbejdsprogram eller gennem de sædvanlige dialogprocedurer og under alle omstændigheder i begrundelsen for sine initiativer. Den behandler endvidere enhver anmodning fra den lovgivende myndighed i så henseende og tager hensyn til resultatet af eventuelle høringer, som den foretager forud for forelæggelsen af sine forslag.

Den sørger for, at det tiltag, den foreslår, er så enkelt som muligt under hensyn til, at formålet med foranstaltningen skal kunne opfyldes på hensigtsmæssig vis, og at foranstaltningen skal kunne gennemføres effektivt.

13. De tre institutioner henviser til definitionen af et direktiv (EF-traktatens artikel 249) og til de relevante bestemmelser i protokollen om anvendelsen af nærhedsprincippet og proportionalitetsprincippet. Kommissionen sørger for, at der i dens direktivforslag skabes en passende balance mellem generelle principper og detaljerede bestemmelser, således at man undgår en overdreven brug af EF-gennemførelsesbestemmelser.

14. Kommissionen giver en klar og fuldstændig begrundelse for det retsgrundlag, der er anvendt for hvert forslag. Hvis retsgrundlaget ændres, efter at et forslag fra Kommissionen er forelagt, høres Europa-Parlamentet på ny af den pågældende institution i overensstemmelse med De Europæiske Fællesskabers Domstols praksis.

15. Kommissionen angiver i begrundelsen for sine forslag altid de retsregler, der findes på fællesskabsplan på det pågældende område. Kommissionen anfører også i begrundelsen, hvorfor de foreslåede foranstaltninger er berettigede i forhold til subsidiaritetsprincippet og proportionalitetsprincippet. Kommissionen redegør endvidere for omfanget og resultaterne af de forudgående høringer og konsekvensanalyser, den har foretaget.

Anvendelse af alternative former for regulering

16. De tre institutioner erindrer om, at Fællesskabet kun lovgiver i det omfang, det er nødvendigt, i overensstemmelse med protokollen om anvendelsen af nærhedsprincippet og proportionalitetsprincippet. De anerkender, at det i visse tilfælde er hensigtsmæssigt at anvende alternative reguleringsmekanismer, når EF-traktaten ikke kræver, at der anvendes et specifikt retligt instrument.

17. Kommissionen sikrer, at anvendelse af samregulering og selvregulering altid er i overensstemmelse med fællesskabsretten og opfylder kriterierne om gennemsigtighed (bl.a. offentliggørelse af aftalerne) og om de involverede parters repræsentativitet. Desuden skal den pågældende regulering udgøre en samfundsmæssig merværdi. De pågældende mekanismer kan ikke anvendes, hvis de grundlæggende rettigheder eller vigtige politiske valg står på spil, eller i situationer, hvor reglerne skal anvendes ensartet i alle medlemsstaterne. De skal sikre en hurtig og fleksibel regulering, som hverken påvirker konkurrenceprincipperne eller det indre markeds enhed.

- Samregulering

18. Ved samregulering forstås en mekanisme, der består i, at det ved en fællesskabsretsakt overlades til godkendte parter på det pågældende område (f.eks. virksomheder, arbejdsmarkedets parter, ikke-statslige organisationer eller sammenslutninger) at opfylde de målsætninger, som den lovgivende myndighed fastlægger.

En sådan mekanisme kan anvendes på grundlag af kriterier, der fastlægges i retsakten, for at sikre, at lovgivningen tilpasses de omhandlede problemer og sektorer, for at lette lovgivningsarbejdet, idet den lovgivende myndighed kan koncentrere sig om de væsentligste aspekter, og for at drage fordel af de berørte parters erfaring.

19. Retsakten skal være i overensstemmelse med proportionalitetsprincippet som fastsat i EF-traktaten. Aftaler mellem arbejdsmarkedets parter skal være i overensstemmelse med bestemmelserne i EF-traktatens artikel 138 og 139. Kommissionen skal i begrundelsen for sine forslag forklare den kompetente lovgivende myndighed, hvorfor den foreslår, at der anvendes en sådan mekanisme.

20. Inden for de rammer, der fastlægges i basisretsakten, kan de berørte parter indgå frivillige aftaler om fastlæggelse af de nærmere regler til gennemførelse af retsakten.

Kommissionen fremsender udkastene til aftaler til den lovgivende myndighed. Kommissionen undersøger i henhold til sine forpligtelser, om udkastene til aftaler er i overensstemmelse med fællesskabsretten (navnlig basisretsakten).

Der kan i basisretsakten, eventuelt efter anmodning fra Europa-Parlamentet eller Rådet, i hvert enkelt tilfælde og afhængigt af emnet fastsættes en frist på to måneder fra den dato, hvor de får meddelelse om udkastet til aftale. Inden for denne frist kan hver af institutionerne foreslå ændringer, hvis det vurderes, at udkastet til aftale ikke opfylder de målsætninger, den lovgivende myndighed har fastlagt, eller modsætte sig, at aftalen træder i kraft, og eventuelt anmode Kommissionen om at forelægge et forslag til retsakt.

21. I den retsakt, der danner grundlag for en samreguleringsmekanisme, angives det, i hvilket omfang samregulering er mulig på det pågældende område. Den kompetente lovgivende myndighed fastsætter i retsakten de relevante foranstaltninger med hensyn til kontrol med anvendelsen i tilfælde af, at en eller flere af de involverede parter ikke overholder aftalen, eller at den ikke fungerer efter hensigten. Disse foranstaltninger kan f.eks. bestå i, at det bestemmes, at Kommissionen regelmæssigt skal informere den lovgivende myndighed om kontrollen med anvendelsen, eller i at der indsættes en revisionsklausul, hvorefter Kommissionen skal aflægge beretning ved udløbet af en bestemt periode og i givet fald foreslå en ændring af retsakten eller andre egnede lovgivningsforanstaltninger.

- Selvregulering

22. Ved selvregulering forstås, at virksomheder, arbejdsmarkedets parter, ikkestatslige organisationer og sammenslutninger har mulighed for indbyrdes og for dem selv at vedtage fælles retningslinjer på europæisk plan (bl.a. adfærdskodekser og brancheaftaler).
Sådanne frivillige initiativer forudsætter som hovedregel ingen stillingtagen fra institutionernes side, navnlig når der er tale om områder, som ikke er omfattet af traktaterne, eller hvor Unionen endnu ikke har lovgivet. Kommissionen undersøger som led i sine forpligtelser den selvregulering, der finder sted, med henblik på at kontrollere, at den er i overensstemmelse med EF-traktatens bestemmelser.

23. Kommissionen underretter Europa-Parlamentet og Rådet om den selvregulering, som efter dens opfattelse dels bidrager til opfyldelse af EF-traktatens målsætninger og er forenelig med dens bestemmelser, dels er tilfredsstillende med hensyn til de berørte parters repræsentativitet, sektormæssig og geografisk rækkevidde og de indgåede forpligtelsers merværdi. Den undersøger dog muligheden for at udarbejde et forslag til retsakt, eventuelt efter anmodning fra den kompetente lovgivende myndighed, eller hvis den pågældende selvregulering ikke overholdes.

Gennemførelsesforanstaltninger (udvalgsprocedure)

24. De tre institutioner understreger den vigtige rolle, som gennemførelsesforanstaltninger spiller i lovgivningen. De henviser til resultaterne af Konventet om Den Europæiske Unions fremtid vedrørende fastsættelse af de nærmere vilkår for udøvelsen af de gennemførelsesbeføjelser, der tillægges Kommissionen.

Europa-Parlamentet og Rådet understreger, at de i overensstemmelse med deres respektive kompetencer har indledt behandlingen af det forslag om ændring af Rådets afgørelse 1999/468/EF[25], som Kommissionen vedtog den 11. december 2002.

Forbedring af lovgivningens kvalitet

25. De tre institutioner sikrer hver især under udøvelsen af deres respektive beføjelser, at lovgivningen er af høj kvalitet, dvs. er klar, enkel og effektiv. De finder, at en forbedring af processen med retsaktsforberedende høring og en hyppigere anvendelse af konsekvensanalyser, såvel forudgående som efterfølgende, vil bidrage til at opfylde denne målsætning. De er besluttede på at anvende den interinstitutionelle aftale af 22. december 1998 om fælles retningslinjer for EF-lovgivningens affattelse fuldt ud.

a) Retsaktsforberedende høring

26. I perioden forud for forelæggelsen af forslag til retsakter foretager Kommissionen, som underretter Europa-Parlamentet og Rådet herom, så fuldstændige høringer som muligt og offentliggør resultaterne heraf. I visse tilfælde kan Kommissionen, hvis den finder det hensigtsmæssigt, forelægge et dokument om retsaktsforberedende høring, som Europa-Parlamentet og Rådet kan vælge at afgive udtalelse om.

b) Konsekvensanalyser

27. I overensstemmelse med protokollen om anvendelsen af nærhedsprincippet og proportionalitetsprincippet tager Kommissionen i sine forslag til retsakter behørigt hensyn til de finansielle eller administrative konsekvenser, navnlig for Unionen og medlemsstaterne. Desuden tager de tre institutioner hver især hensyn til målsætningen om at sikre en passende og effektiv anvendelse i medlemsstaterne.

28. De tre institutioner er enige om, at konsekvensanalyser bidrager positivt til at forbedre kvaliteten af fællesskabslovgivningen både hvad angår anvendelsesområdet og indholdet.

29. Kommissionen vil anvende en integreret proces med forudgående konsekvensanalyse for de større lovgivningsprojekter ved at forene konsekvensanalyserne vedrørende bl.a. de økonomiske, sociale og miljømæssige aspekter i én enkelt eva-

25 EF-Tidende L 184 af 17. juli 1999, s. 23.

luering. Resultaterne af analyserne stilles i deres helhed til fri rådighed for Europa-Parlamentet, Rådet og offentligheden. Kommissionen angiver i begrundelsen for sine forslag, hvorledes konsekvensanalyserne har påvirket forslagene.

30. I forbindelse med den fælles beslutningsprocedure kan Europa-Parlamentet og Rådet også på grundlag af kriterier og procedurer, der fastlægges i fællesskab, foretage konsekvensanalyser forud for vedtagelsen af et væsentligt ændringsforslag, enten ved førstebehandlingen eller på forligsstadiet. Snarest muligt efter vedtagelsen af nærværende aftale gør de tre institutioner status over deres respektive erfaringer og undersøger muligheden for at fastlægge en fælles fremgangsmåde.

c) Sammenhæng i teksterne

31. Europa-Parlamentet og Rådet træffer alle egnede foranstaltninger til at styrke deres tjenestegrenes grundige kontrol af formuleringen af de tekster, der vedtages efter den fælles beslutningsprocedure, med henblik på at undgå unøjagtigheder eller manglende sammenhæng. Institutionerne kan i dette øjemed aftale en kort frist for en sådan juridisk kontrol forud for den endelige vedtagelse af en retsakt.

Forbedring af gennemførelsen i national ret og anvendelsen

32. De tre institutioner, der understreger betydningen af, at medlemsstaterne overholder EF-traktatens artikel 10, opfordrer medlemsstaterne til at sørge for, at fællesskabsretten gennemføres korrekt og hurtigt i national lovgivning, inden for de fastsatte frister, idet en sådan gennemførelse er en nødvendig forudsætning for, at domstolene, de administrative organer, borgerne og de økonomiske og sociale aktører kan anvende lovgivningen på en sammenhængende og effektiv måde.

33. De tre institutioner sørger for, at alle direktiver indeholder en bindende frist for gennemførelsen i national ret. De fastsætter en gennemførelsesfrist i direktiverne, der er så kort som muligt, og som normalt ikke overstiger to år. De tre institutioner ønsker, at medlemsstaterne forstærker deres indsats med hensyn til gennemførelsen af direktiverne inden for de fastsatte frister. Europa-Parlamentet og Rådet noterer sig i den forbindelse, at Kommissionen agter at styrke samarbejdet med medlemsstaterne.

De tre institutioner minder om, at Kommissionen i henhold til EF-traktaten kan indlede en overtrædelsesprocedure i de tilfælde, hvor en medlemsstat ikke har overholdt fristen for gennemførelse. Europa-Parlamentet og Rådet noterer sig de forpligtelser, som Kommissionen har påtaget sig i den forbindelse[26].

26 Meddelelse fra Kommissionen af 12. december 2002 om bedre kontrol med gennemførelsen af fællesskabsretten, KOM(2002) 725 endelig udg., s. 20-21.

34. Kommissionen udarbejder årsberetninger om gennemførelsen af direktiverne i de forskellige medlemsstater ledsaget af oversigter over gennemførelsesgraden. Disse beretninger fremsendes til Europa-Parlamentet og Rådet og offentliggøres.

Rådet tilskynder medlemsstaterne til, både i egen og Fællesskabets interesse, at udarbejde og offentliggøre deres egne oversigter, der så vidt muligt viser overensstemmelsen mellem direktiverne og gennemførelsesforanstaltningerne. Rådet opfordrer de medlemsstater, der endnu ikke har gjort det, til snarest muligt at udpege en koordinator for gennemførelse.
Forenkling og begrænsning af lovgivningen

35. For at lette anvendelsen og øge læsbarheden af fællesskabslovgivningen er de tre institutioner enige om at iværksætte en ajourføring af lovgivningen og en begrænsning af dens omfang samt at gennemføre en kraftig forenkling af den eksisterende lovgivning. Med henblik herpå tager de udgangspunkt i Kommissionens flerårige program.

Ajourføringen af lovgivningen og begrænsningen af dens omfang sker bl.a. ved at ophæve retsakter, som ikke længere anvendes, og ved kodifikation eller omarbejdning af de øvrige retsakter.

Forenklingen af lovgivningen tager sigte på at forbedre og tilpasse lovgivningen ved at ændre eller erstatte retsakter og bestemmelser, der er for omfattende og for komplicerede til, at de kan anvendes efter hensigten. Denne forenkling sker ved omarbejdning af eksisterende retsakter eller ved hjælp af nye forslag til retsakter, således at indholdet af fællesskabspolitikkerne bevares. Kommissionen udvælger de områder af den nuværende fællesskabsret, der kan forenkles, på grundlag af kriterier, der fastsattes efter høring af den lovgivende myndighed.

36. Inden for seks måneder efter denne aftales ikrafttræden bør Europa-Parlamentet og Rådet, der som lovgivende myndighed skal vedtage de foreslåede forenklede retsakter endeligt, ændre deres arbejdsmetoder ved f.eks. at indføre ad hoc-strukturer, der specifikt tager sig af forenklingen af lovgivningen.

Gennemførelse og opfølgning af aftalen

37. Gennemførelsen af denne aftale følges af Den Tekniske Gruppe på Højt Plan vedrørende Interinstitutionelt Samarbejde.

38. De tre institutioner sørger for at stille de midler og ressourcer til rådighed for deres kompetente tjenestegrene, som er nødvendige for den korrekte gennemførelse af denne aftale.

Udfærdiget i Strasbourg den sekstende december to tusind og tre.

For Europa-Parlamentet	For Rådet	For Kommissionen
Formand	Formand	Formand
p.o.		

EUROPA-PARLAMENTET
RÅDET
KOMMISSIONEN

INTERINSTITUTIONEL AFTALE OM EN MERE SYSTEMATISK OMARBEJDNING AF RETSAKTER[27]

(2002/C 77/01)

EUROP-PARLAMENTET, RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION OG KOMMISSIONEN FOR DE EUROÆISKE FÆLLESSKABER ER -

ud fra følgende betragtninger:

(1) Det Europæiske Råd understregede på mødet i Edinburgh i december 1992, at det er vigtigt for Fællesskabet at gøre fællesskabslovgivningen mere tilgængelig og forståelig.

(2) På baggrund af retningslinjerne fra Det Europæiske Råd indgik Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen den 20. december 1994 en aftale mellem institutionerne om en hurtig arbejdsmetode ved officiel kodifikation af lovtekster[28], der skal gøre det væsentligt lettere at læse retsakter, hvori der er foretaget mange ændringer.

(3) Erfaringen viser imidlertid, at selv om den hurtige arbejdsmetode anvendes, opstår der ofte forsinkelse i Kommissionens forelæggelse af forslag til officiel kodifikation og i lovgivernes vedtagelse af kodifikationsretsakter, især hvis der i mellemtiden vedtages nye ændringer af den pågældende retsakt, der gør det nødvendigt at genoptage kodificeringen.

(4) Det er derfor, navnlig i forbindelse med retsakter, der ændres ofte, bedst at benytte en metode, der giver mulighed for at foretage ændringerne og kodifikationen i én og samme tekst.

(5) Når der skal foretages en indholdsmæssig ændring i en tidligere retsakt, giver omarbejdning mulighed for at vedtage én enkelt retsakt, hvorved der foretages

27 EF-Tidende C 77 af 28. marts 2002, s. 1-3

28 EF-Tidende C 102 af 4. april 1996, s. 2

både den ønskede ændring og en kodifikation af denne med de uændrede bestemmelser i den tidligere retsakt, der samtidig ophæves.

(6) Omarbejdning af retsakter kan således modvirke, at der udarbejdes en lang række isolerede ændringsretsakter, der ofte gør reglerne vanskelige at forstå, og den er derfor et velegnet middel til permanent og generelt at sikre fællesskabslovgivningens læsbarhed.

(7) En mere systematisk omarbejdning af retsakter indgår i de bestræbelser, institutionerne udfolder for at øge fællesskabslovgivningens tilgængelighed, og som bl.a. omfatter vedtagelsen af den hurtige arbejdsmetode ved officiel kodifikation og indførelsen af fælles retningslinjer for kvaliteten af fællesskabslovgivningens affattelse ved den interinstitutionelle overenskomst af 22. december 1998[29].

(8) Det Europæiske Råd gav på mødet i december 1999 i Helsingfors udtryk for ønsket om, at Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen hurtigst muligt indgår en interinstitutionel aftale om omarbejdning -

BLEVET ENIGE OM FØLGENDE:

1. Formålet med denne aftale er at fastlægge bestemmelser, der under anvendelse af Fællesskabets normale lovgivningsprocedure giver mulighed for en mere systematisk omarbejdning af retsakter.

2. Omarbejdning består i, at der vedtages en ny retsakt, der i én og samme tekst samler både de indholdsmæssige ændringer, der foretages retsakt, og de bestemmelser i den tidligere retsakt, der forbliver uændrede. Den nye retsakt træder i stedet for og ophæver den tidligere retsakt.

3. Et forslag fra Kommissionen til omarbejdning har til hovedformål at foretage indholdsmæssige ændringer i en tidligere retsakt. Forslaget omfatter accessorisk kodificering af de uændrede bestemmelser i den tidligere retsakt sammen med nævnte indholdsmæssige ændringer.

4. I denne aftale forstås ved:

— ”tidligere retsakt”: en gældende retsakt, således som den eventuelt er ændret ved en eller flere ændringsretsakter

— ”indholdsmæssig ændring”: enhver ændring, der berører indholdet af den tidligere retsakt i modsætning til rent formelle eller redaktionelle ændringer

29 EF-Tidende C 73 af 17. marts 1999, s. 1.

— ”uændret bestemmelser”: enhver bestemmelse i den tidligere retsakt, hvori der bortset fra rent formelle eller redaktionelle ændringer ikke foretages indholdsmæssige ændringer.

En ny retsakt, der, bortset fra standardbestemmelser eller -formler, ændrer indholdet af alle bestemmelserne i den tidligere retsakt, som den træder i stedet for og ophæver, betragtes ikke som omarbejdning.

5. Fællesskabets normale lovgivningsprocedure skal overholdes fuldt ud.

6. Forslaget til omarbejdning skal opfylde følgende kriterier:

a) I begrundelsen til forslaget

i) anføres udtrykkeligt, at der er tale om et omarbejdningsforslag, og grundene til valget af denne løsning angives

ii) begrundes hver af de foreslåede indholdsmæssige ændringer

iii) angives det præcist, hvilke bestemmelser i den tidligere retsakt, der forbliver uændrede.

b) Den konkrete udformning af den foreslåede retsakt

i) gør det muligt klart at identificere de indholdsmæssige ændringer og de nye betragtninger i forhold til de bestemmelser og betragtninger, som forbliver uændrede

ii) svarer for de bestemmelser og betragtninger, som forbliver uændrede, til den, der anvendes i forslag til officiel kodifikation af retsakter.

7. For at sikre klarhed og retssikkerhed skal enhver omarbejdning overholde[30] følgende lovtekniske regler:

a) Første betragtning angiver, at den nye retsakt er en omarbejdning af den tidligere retsakt.

b) Den artikel, hvorved den tidligere retsakt ophæves, indeholder en bestemmelse om, at henvisninger til denne skal forstås som henvisninger til omarbejdsningsretsakten, og at de skal læses i overensstemmelse med en sammenligningstabel, der er knyttet som bilag til omarbejdningsretsakten.

c) I omarbejdningsretsakten til et direktiv

30 Jf. bl.a. den interinstitutionelle overenskomst af 22. december 1998 om fælles retningslinjer for kvaliteten af EF-lovgivningens affattelse (EFT C 73 af 17.3.1999, s. 1).

i) fastslås det i den ophævende artikel, at de forpligtelser med hensyn til fristen for gennemførelse i national ret[31] og eventuelt fristen for anvendelse, der påhviler medlemsstaterne i henhold til det direktiv, der er ophævet ved omarbejdningsretsakten, ikke berøres af ophævelsen

ii) anføres de under nr. i) omhandlede frister i en tabel i et bilag

iii) omhandler artiklen om forpligtelsen til gennemførelse i national ret[32] af et direktiv, der er resultatet af en omarbejdning, kun de bestemmelser, hvori der er foretaget indholdsmæssige ændringer, og disse bestemmelser skal klart fremgå. De bestemmelser, der i det direktiv, der er resultatet af en omarbejdning, forbliver uændrede, gennemføres i henhold til de tidligere direktiver.

8. Hvis det under lovgivningsproceduren viser sig at være nødvendigt i omarbejdningsretsakten at foretage indholdsmæssige ændringer af de bestemmelser, som i Kommissionens forslag forbliver uændrede, foretages disse ændringer i overensstemmelse med den procedure, der er fastlagt i traktaten, afhængig af den pågældende hjemmel.

9. En rådgivende gruppe sammensat af Europa-Parlamentets, Rådets og Kommissionens juridiske tjenester gennemgår forslaget til omarbejdning. Den afgiver så hurtigt som muligt en udtalelse til Europa-Parlament, Rådet og Kommissionen om, at forslaget ikke indeholder andre indholdsmæssige ændringer end dem, der er angivet som sådanne.

10. Denne aftale træder i kraft dagen efter offentliggørelsen i De Europæiske Fællesskabers Tidende.

Den finder anvendelse på alle forslag til omarbejdning, der forelægges fra tidspunktet for dens ikrafttræden.

Der foretages en evaluering af aftalens gennemførelse tre år efter dens ikrafttræden. Med henblik herpå forelægger de juridiske tjenester i de institutioner, der har undertegnet aftalen, en evalueringsrapport og forslag til eventuelle nødvendige tilpasninger.

Udfærdiget i Bruxelles den otteogtyvende november to tusind og et.

31 Dvs. fristen for iværksættelse af de love og administrative bestemmelser, der er nødvendige for at efterkomme direktivets bestemmelser.

32 Dvs. forpligtelsen til at iværksætte de love og administrative bestemmelser, der er nødvendige for at efterkomme direktivets bestemmelser.

På Europa-Parlamentets vegne	På Rådets vegne	På Kommissionens vegne
Formand	Formand	Formand

ERKLÆRINGER

Fælles erklæring vedrørende punkt 2

Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen fastslår, at omarbejdningen kan være "vertikal" (den nye retsakt træder i stedet for en enkelt tidligere retsakt) eller "horisontal" (den nye retsakt træder i stedet for en række tidligere retsakter på et givet området).

Fælles erklæring vedrørende punkt 4

Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen er enige om, at når en isoleret ændring i en bestemmelse i realiteten ændrer selve indholdet af bestemmelsen, anses denne bestemmelse for fuldstændig ændret.

Erklæring fra Europa-Parlamentet og Rådet vedrørende punkt 6, litra b)

Europa-Parlamentet og Rådet noterer sig, at Kommissionen vil angive indholdsmæssige ændringer og enhver ny betragtning med gråskravering i de KOM-dokumenter, den forelægger.

Fælles erklæring vedrørende punkt 9

Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen bemærker, at det for at sikre en korrekt anvendelse af denne aftale er nødvendigt, at deres juridiske tjenester råder over tilstrækkelige menneskelige ressourcer, så antallet af repræsentanter i den rådgivende gruppe kan sikre en hurtig gennemgang af forslagene til omarbejdning fra Kommissionen, og der så hurtigt som muligt kan forelægges en udtalelse for institutionerne.

EUROPA-PARLAMENTET
KOMMISSIONEN

RAMMEAFTALE OM FORBINDELSERNE MELLEM EUROPA-PARLAMENTET OG KOMMISSIONEN[33]

Europa-Parlamentet og Kommissionen (i det følgende benævnt "de to institutioner") har,

— under henvisning til traktaten om Den Europæiske Union, traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab og traktaten om oprettelse af Det Europæiske Atomenergifællesskab (i det følgende benævnt "traktaterne"),

— under henvisning til de interinstitutionelle aftaler og dokumenter, der regulerer forbindelserne mellem de to institutioner,

— under henvisning til Parlamentets forretningsorden, særlig artikel 98, 99 og 120 samt bilag VII, og ud fra følgende betragtninger:

A. Traktaterne styrker den demokratiske legitimitet i Den Europæiske Unions beslutningsproces.

B. De to institutioner tillægger en effektiv gennemførelse og implementering af fællesskabsretten den allerstørste betydning.

C. Denne rammeaftale berører ikke de to institutioners eller nogen anden EU-institutions eller noget andet EU-organs kompetencer og beføjelser, men søger at sikre, at disse kompetencer og beføjelser udøves så effektivt som muligt.

D. Det er hensigtsmæssigt at ajourføre rammeaftalen fra juli 2000 og erstatte den med følgende tekst.

vedtaget følgende aftale:

33 Rammeaftalen er optrykt i Europa-Parlamentets forretningsorden, BILAG XIII, oktober 2008

I. ANVENDELSESOMRÅDE

1. De to institutioner er enige om nedennævnte foranstaltninger, der skal styrke Kommissionens politiske ansvar og legitimitet, udvide den konstruktive dialog, forbedre udvekslingen af informationer mellem de to institutioner og forbedre koordineringen af procedurer og planlægning.

De er også enige om specifikke gennemførelsesforanstaltninger for tilsendelse af kommissionsdokumenter og -oplysninger, jf. bilag 1, og om tidsplanen for Kommissionens lovgivnings- og arbejdsprogram, jf. bilag 2.

II. POLITISK ANSVAR

2. Hvert enkelt medlem af Kommissionen påtager sig det politiske ansvar for indsatsen inden for sit ansvarsområde, uden at dette berører princippet om Kommissionens kollegialitet.

Kommissionens formand har det fulde ansvar for at identificere enhver interessekonflikt, som bevirker, at et kommissionsmedlem ikke kan varetage sine opgaver.

Kommissionens formand er ligeledes ansvarlig for enhver efterfølgende foranstaltning, der træffes i denne anledning; såfremt behandlingen af en sag er blevet overdraget til anden side, underretter Kommissionens formand straks Parlamentets formand herom skriftligt.

3. Hvis Parlamentet beslutter at udtrykke mistillid til et kommissionsmedlem, anmoder Kommissionens formand efter grundigt at have overvejet denne beslutning enten det pågældende medlem om at træde tilbage eller begrunder sine afgørelser over for Parlamentet.

4. Skal der under valgperioden udpeges en efterfølger for et kommissionsmedlem i henhold til bestemmelserne i EF-traktatens artikel 215, sætter Kommissionens formand sig straks i forbindelse med Parlamentets formand for at aftale, hvorledes Kommissionens formand vil sikre, at det kommende kommissionsmedlem uden ophold og under overholdelse af institutionernes beføjelser præsenteres for Parlamentet.

Parlamentet sikrer, at dets procedurer iværksættes hurtigst muligt, således at Kommissionens formand er underrettet om Parlamentets holdning i god tid, før kommissionsmedlemmet skal varetage funktioner på Kommissionens vegne.

5. Kommissionens formand underretter straks Parlamentet om enhver afgørelse om tildeling af ansvarsområder til et kommissionsmedlem. I tilfælde af væsentlige ændringer af et kommissionsmedlems ansvarsområder giver han eller hun på anmodning af Parlamentet møde for det relevante parlamentsudvalg.

6. Enhver ændring af bestemmelserne i kommissionsmedlemmernes adfærdskodeks vedrørende interessekonflikter eller etisk adfærd sendes straks til Parlamentet. Kommissionen tager i den forbindelse hensyn til Parlamentets synspunkter.

7. I overensstemmelse med artikel 99 i Parlamentets forretningsorden udveksler Parlamentet synspunkter med den udpegede kommissionsformand i god tid før indledningen af procedurerne i forbindelse med godkendelsen af den nye Kommission. Parlamentet tager hensyn til den udpegede kommissionsformands bemærkninger.

Procedurerne udformes således, at det sikres, at den samlede udpegede Kommission vurderes på en åben, retfærdig og konsistent måde.

Medlemmerne af den udpegede Kommission sikrer fuld fremlæggelse af alle relevante oplysninger i overensstemmelse med den forpligtelse til uafhængighed, der er fastsat i EF-traktatens artikel 213.

III. KONSTRUKTIV DIALOG OG INFORMATIONSUDVEKSLING

i) Almindelige bestemmelser

8. Kommissionen sikrer, at Parlamentet fuldt ud og uden ophold underrettes om Kommissionens forslag og initiativer på lovgivnings- og budgetområdet.

På alle områder, hvor Parlamentet optræder som lovgivende myndighed eller som en del af budgetmyndigheden, underrettes det på lige fod med Rådet i alle faser af lovgivnings- og budgetprocessen.

9. På områderne fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik, politisamarbejde og retligt samarbejde i kriminalsager træffer Kommissionen foranstaltninger med henblik på at forbedre inddragelsen af Parlamentet, således at der i videst muligt omfang tages hensyn til Parlamentets synspunkter.

10. Kommissionens formand eller dens næstformand med ansvar for interinstitutionelle forbindelser vil hver tredje måned mødes med Formandskonferencen for at sikre en løbende dialog mellem de to institutioner på højeste plan. Kommissionens formand vil mindst to gange årligt deltage i Formandskonferencens møder.

11. De enkelte medlemmer af Kommissionen sikrer, at der foregår en regelmæssig og direkte udveksling af oplysninger mellem kommissionsmedlemmet og formanden for det relevante parlamentsudvalg.

12. Kommissionen offentliggør ikke forslag til retsakter eller andre vigtige initiativer eller beslutninger, før den skriftligt har underrettet Parlamentet herom.

På grundlag af Kommissionens lovgivnings- og arbejdsprogram og det flerårige program fastlægger de to institutioner på forhånd efter fælles aftale, hvilke forslag og initiativer der er af særlig betydning, og som skal forelægges på et plenarmøde i Parlamentet.

På samme måde fastlægger de, hvilke forslag og initiativer der skal orienteres om på Formandskonferencen, eller som det relevante parlamentsudvalg eller dets formand skal orienteres om på passende måde.

Disse afgørelser træffes inden for rammerne af den løbende dialog mellem de to institutioner, jf. punkt 10 i denne aftale, og ajourføres regelmæssigt under hensyntagen til enhver eventuel politisk udvikling.

13. Såfremt et internt kommissionsdokument - som Parlamentet ikke er blevet orienteret om, jf. punkt 8, 9 og 12 - bringes i omløb uden for institutionerne, kan Parlamentets formand anmode om straks at få det tilsendt, således at det kan videregives til ethvert medlem af Parlamentet, der anmoder herom.

14. Kommissionen giver regelmæssigt skriftlig underretning om de foranstaltninger, der træffes som reaktion på specifikke anmodninger, der rettes til den i Parlamentets beslutninger, og underretter herunder Parlamentet om de sager, hvor den ikke har været i stand til at følge dets synspunkter.

Hvad angår dechargeproceduren, finder de særlige bestemmelser i punkt 26 anvendelse.
Kommissionen tager hensyn til alle Parlamentets anmodninger til Kommissionen om at fremsætte forslag til retsakter, jf. EF-traktatens artikel 192, og besvarer enhver anmodning hurtigt og tilstrækkeligt detaljeret.

Efter anmodning fra Parlamentet eller Kommissionen gives oplysninger om opfølgningen af vigtige anmodninger fra Parlamentet også i det relevante parlamentsudvalg eller om nødvendigt på et plenarmøde i Parlamentet.

15. Såfremt en medlemsstat fremsætter et lovgivningsinitiativ efter EU-traktatens artikel 34, underretter Kommissionen efter anmodning Parlamentets relevante udvalg om sin holdning til initiativet.

16. Kommissionen underretter Parlamentet om listen over de ekspertgrupper, der er nedsat til at bistå Kommissionen under udøvelsen af dens initiativret. Listen ajourføres regelmæssigt og offentliggøres.
I denne sammenhæng underretter Kommissionen på passende måde det kompetente parlamentsudvalg på specifik og begrundet anmodning fra dets formand om disse gruppers virksomhed og sammensætning.

17. De to institutioner fører gennem passende kanaler en konstruktiv dialog om spørgsmål vedrørende vigtige administrative forhold, særlig spørgsmål, der har direkte virkninger for Parlamentets egen administration.

18. Påberåbes der fortrolighed med hensyn til oplysninger, der videregives i henhold til denne rammeaftale, finder bestemmelserne i bilag 1 anvendelse.

ii) Eksterne forbindelser, udvidelse og internationale aftaler

19. I forbindelse med internationale aftaler, herunder handelsaftaler, orienterer Kommissionen klart og i god tid Parlamentet såvel under aftalernes forberedende fase som under og ved afslutningen af internationale forhandlinger. Denne orientering omfatter udkastet til forhandlingsdirektiver, de vedtagne forhandlingsdirektiver samt de efterfølgende forhandlinger og disses afslutning.

Parlamentet orienteres i så god tid, at det i givet fald kan udtrykke sine synspunkter, og således at Kommissionen er i stand til at tage hensyn til Parlamentets synspunkter i videst muligt omfang. Orienteringen foregår gennem de relevante parlamentsudvalg og i givet fald på et plenarmøde.

Parlamentet påtager sig på sin side at fastsætte passende procedurer og sikkerhedsforanstaltninger med hensyn til fortrolighed i overensstemmelse med bestemmelserne i bilag 1.

20. Kommissionen træffer de foranstaltninger, der er nødvendige for at sikre, at Parlamentet straks informeres fuldt ud om:

i) afgørelser om midlertidig gennemførelse eller suspension af aftaler og

ii) EF-holdninger i et organ, der er nedsat i henhold til en aftale.

21. Når Kommissionen repræsenterer Fællesskabet, giver den på anmodning af Parlamentet mulighed for, at parlamentsmedlemmer deltager som observatører i EF-delegationer, der forhandler multilaterale aftaler. Parlamentsmedlemmer må ikke deltage direkte i forhandlingsmøderne.

Kommissionen påtager sig systematisk at orientere medlemmer af Parlamentet, der deltager som observatører i delegationer, der forhandler multilaterale aftaler.

22. Kommissionen orienterer budgetmyndigheden og behandler dens bemærkninger, før den i forbindelse med donorkonferencer afgiver løfter af finansiel art, som indebærer nye finansielle forpligtelser, og som kræver vedtagelse af budgetmyndigheden.

23. De to institutioner er enige om at samarbejde på området valgobservation. Kommissionen samarbejder med Parlamentet ved at yde den bistand, der er nødvendig, til delegationer fra Parlamentet, som deltager i EF-valgobservatørmissioner.

24. Kommissionen holder Parlamentet fuldt orienteret om fremskridtene i tiltrædelsesforhandlinger og navnlig om vigtige aspekter og udviklinger, således at det i god tid kan udtrykke sine synspunkter gennem de relevante parlamentsprocedurer.

25. Såfremt Parlamentet vedtager en henstilling i henhold til artikel 82 i dets forretningsorden om de forhold, der er omtalt i punkt 24, og såfremt Kommissionen af vigtige grunde beslutter, at den ikke kan støtte den pågældende henstilling, redegør den for grundene over for Parlamentet på et plenarmøde eller på det førstkommende møde i det relevante parlamentsudvalg.

iii) Gennemførelse af budgettet

26. I forbindelse med den årlige dechargeprocedure i henhold til EF-traktatens artikel 276 forelægger Kommissionen alle de oplysninger, der er nødvendige for at kontrollere gennemførelsen af budgettet for det pågældende år, og som formanden for det parlamentsudvalg, der i henhold til bilag VI i Parlamentets forretningsorden har dechargeproceduren som sagsområde, anmoder om til dette formål. Fremkommer der nye aspekter vedrørende tidligere år, som der allerede er givet decharge for, forelægger Kommissionen alle de oplysninger om sagen, der er nødvendige for at nå frem til en løsning, der er acceptabel for begge parter.

IV. SAMARBEJDE OM LOVGIVNINGSMÆSSIGE PROCEDURER OG PLANLÆGNING

i) Kommissionens politiske og lovgivningsmæssige programmer og Unionens flerårige planlægning

27. Kommissionen forelægger forslag til Unionens flerårige planlægning med henblik på at nå til enighed mellem de berørte institutioner om den interinstitutionelle planlægning.

28. En ny Kommission forelægger hurtigst muligt sit politiske og lovgivningsmæssige program.

29. Når Kommissionen udarbejder sit lovgivnings- og arbejdsprogram, samarbejder de to institutioner i overensstemmelse med den tidsplan, der er fastsat i bilag 2.

Kommissionen tager hensyn til Parlamentets prioriteringer.

Kommissionen giver tilstrækkeligt detaljerede oplysninger om sine planer for hvert enkelt punkt i lovgivnings- og arbejdsprogrammet.

30. Kommissionens næstformand med ansvar for interinstitutionelle forbindelser forpligter sig til hver tredje måned at aflægge beretning til Udvalgsformandskonferencen om den politiske gennemførelse af lovgivnings- og arbejdsprogrammet for det pågældende år og om enhver ajourføring som følge af udviklingen inden for de enkelte områder og vigtige politiske begivenheder.

ii) Almindelige lovgivningsprocedurer

31. Kommissionen forpligter sig til omhyggeligt at gennemgå de ændringer, som Parlamentet vedtager til dets forslag til retsakter, med henblik på at tage hensyn til dem i ethvert ændret forslag.

Når Kommissionen i henhold til EF-traktatens artikel 251 afgiver udtalelse om Parlamentets ændringer, forpligter den sig til at tage størst muligt hensyn til de ændringer, der er vedtaget ved andenbehandlingen; skulle den af vigtige grunde og efter behandling i kollegiet beslutte ikke at vedtage eller støtte disse ændringer, begrunder den dette over for Parlamentet og under alle omstændigheder i sin udtalelse til Parlamentets ændringer, jf. EF-traktatens artikel 251, stk. 2, tredje afsnit, litra c).

32. Kommissionen underretter på forhånd Parlamentet og Rådet, inden den trækker sine forslag tilbage.

33. Ved andre lovgivningsprocedurer end den fælles beslutningsprocedure

i) sørger Kommissionen for i god tid at minde Rådets organer om, at der ikke må indgås politiske aftaler om dens forslag, før Parlamentet har vedtaget sin udtalelse; den anmoder om, at forhandlingerne afsluttes på ministerniveau, når medlemmerne af Rådet har haft rimelig tid til at behandle Parlamentets udtalelse

ii) sørger Kommissionen for, at Rådet følger de regler, som er udviklet i EF-Domstolens praksis, om at Parlamentet skal høres på ny, såfremt Rådet ændrer et kommissionsforslag væsentligt; Kommissionen underretter Parlamentet om eventuelle påmindelser til Rådet om, at der skal foretages fornyet høring

iii) forpligter Kommissionen sig til i givet fald at trække et forslag til retsakt tilbage, som Parlamentet har forkastet. Såfremt Kommissionen af vægtige grunde efter behandling i kollegiet beslutter at fastholde forslaget, begrunder den dette i en redegørelse for Parlamentet.

34. Med henblik på at forbedre planlægningen af lovgivningen forpligter Parlamentet sig på sin side til:

i) at planlægge de lovgivningsmæssige punkter på sine dagsordener, således at de bringes i overensstemmelse med det gældende lovgivningsprogram og de beslutninger, som det har vedtaget om programmet

ii) for så vidt det er hensigtsmæssigt for proceduren, at overholde rimelige frister ved vedtagelse af sin udtalelse under førstebehandlingen i forbindelse med samrådsproceduren og den fælles beslutningsprocedure og i forbindelse med høringsproceduren

iii) i videst muligt omfang at vælge ordførere for kommende forslag, så snart lovgivningsprogrammet er vedtaget

iv) at behandle anmodninger om fornyet høring som spørgsmål af absolut prioritet, forudsat det har modtaget alle de nødvendige oplysninger.

iii) Kommissionens særlige lovgivnings- og gennemførelsesbeføjelser

35. Kommissionen holder Parlamentet fuldt og rettidigt underrettet om de retsakter, den vedtager, og som hører under dens egne lovgivningsbeføjelser.

Gennemførelsen af Rådets afgørelse 1999/468/EF af 28. juni 1999 om fastsættelse af de nærmere vilkår for udøvelsen af de gennemførelsesbeføjelser, der tillægges Kommissionen, sker i overensstemmelse med aftalen mellem Europa-Parlamentet og Kommissionen om gennemførelsesbestemmelser til denne afgørelse.

Hvad angår gennemførelsesforanstaltningerne inden for sektoren for værdipapirer, bankvæsen og forsikring bekræfter Kommissionen de tilsagn, den gav på plenarmødet den 5. februar 2002, og som blev bekræftet den 31. marts 2004. Kommissionen forpligter sig navnlig til i videst muligt omfang at tage hensyn til Parlamentets holdning og til enhver beslutning, det måtte vedtage om gennemførelsesforanstaltninger, som rækker ud over de gennemførelsesbeføjelser, der er fastsat i basisretsakten; i sådanne tilfælde bestræber den sig på at finde en afbalanceret løsning.

iv) Kontrol med gennemførelsen af fællesskabsretten

36. Ud over særberetningerne og årsberetningen om gennemførelsen af fællesskabsretten holder Kommissionen efter anmodning fra det kompetente parlamentsudvalg Parlamentet mundtligt orienteret om alle trin i processen fra fremsendelsen af en begrundet udtalelse og, hvis der indledes procedure for manglende meddelelse af gennemførelsesforanstaltninger til direktiver eller for manglende opfyldelse af en dom fra EF-Domstolens, fra fremsendelsen af en åbningsskrivelse.

V. KOMMISISONENS DELTAGELSE I PARLAMENTETS FORHANDLINGER

37. Parlamentet søger som generel regel at sikre, at punkter, som hører under et kommissionsmedlems ansvarsområder, samles.

Kommissionen søger som generel regel at sikre, at kommissionsmedlemmer, når Parlamentet anmoder om det, er til stede på plenarmøderne under behandlingen af de dagsordenspunkter, der hører under deres ansvarsområde.

38. For at sikre, at kommissionsmedlemmerne kan være til stede, forpligter Parlamentet sig til at bestræbe sig på at fastholde sine endelige forslag til dagsorden. Såfremt Parlamentet ændrer sit endelige forslag til dagsorden eller rækkefølgen af punkterne på dagsordenen for en mødeperiode, underretter det straks Kommissionen. Kommissionen gør sit bedste for at sikre, at det ansvarlige kommissionsmedlem kan komme til stede.

39. Kommissionen kan senest frem til Formandskonferencens vedtagelse af det endelige forslag til dagsorden for en mødeperiode foreslå medtagelse af punkter på dagsordenen. Parlamentet tager størst muligt hensyn til sådanne forslag.

40. Som hovedregel er det kommissionsmedlem, der er ansvarligt for et punkt, som behandles i et parlamentsudvalg, til stede på det pågældende udvalgsmøde, når han/hun indbydes hertil.
Kommissionsmedlemmer skal høres, hvis de anmoder om det.

Parlamentsudvalg tilstræber at fastholde deres forslag til dagsorden og dagsorden.

Ændrer et parlamentsudvalg sit forslag til dagsorden eller sin dagsorden, underrettes Kommissionen øjeblikkeligt herom.

Hvis der ikke udtrykkeligt er anmodet om et kommissionsmedlems tilstedeværelse på et parlamentsudvalgsmøde, sikrer Kommissionen, at den er repræsenteret ved en kompetent embedsmand på et passende niveau.

VI. AFSLUTTENDE BESTEMMELSER

41. De to institutioner forpligter sig til at styrke deres samarbejde på informations- og kommunikationsområdet.

42. De to institutioner foretager regelmæssigt en evaluering af gennemførelsen af denne rammeaftale og af dens bilag, og den tages på anmodning af en af institutionerne op til revision på grundlag af de praktiske erfaringer.

43. Denne rammeaftale tages op til revision efter ikrafttrædelsen af traktaten om en forfatning for Europa.

BILAG 1
TILSENDELSE AF FORTROLIGE OPLYSNINGER TIL EUROPA-PARLAMENTET

1. Anvendelsesområde

1.1. I dette bilag fastsættes bestemmelser om Kommissionens tilsendelse til Parlamentet af fortrolige oplysninger og disses behandling som led i udøvelsen af Parlamentets beføjelser inden for lovgivnings- og budgetproceduren, dechargeproceduren samt den generelle udøvelse af Parlamentets kontrolbeføjelser. De to institutioner handler i overensstemmelse med deres gensidige pligt til loyalt samarbejde og med fuld gensidig tillid, samt under nøje overholdelse af traktaternes relevante bestemmelser, særlig EU-traktatens artikel 6 og 46 og EF-traktatens artikel 276.
1.2. Ved oplysninger forstås alle skriftlige eller mundtlige oplysninger, uanset medium og ophavsmand.

1.3. Kommissionen sikrer, at Parlamentet får adgang til oplysninger i overensstemmelse med bestemmelserne i dette bilag, når den fra et af de i punkt 1.4. nævnte parlamentsorganer modtager en anmodning om tilsendelse af fortrolige oplysninger.

1.4. I dette bilags forstand kan Parlamentets formand, formændene for de berørte parlamentsudvalg, samt Præsidiet og Formandskonferencen anmode Kommissionen om fortrolige oplysninger.

1.5. Bestemmelserne i dette bilag omfatter ikke oplysninger om traktatbrudsprocedurer og konkurrencesager, for så vidt der endnu ikke foreligger en endelig kommissionsafgørelse på det tidspunkt, hvor anmodningen fra et af parlamentsorganerne modtages.

1.6. Disse bestemmelser berører ikke afgørelse 95/167/EF, Euratom, EKSF truffet af Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen den 19. april 1995 om de nærmere vilkår for udøvelse af Europa-Parlamentets undersøgelsesbeføjelse og de relevante bestemmelser i Kommissionens afgørelse af 28. april 1999 om oprettelse af Det Europæiske Kontor for Bekæmpelse af Svig (OLAF) .

2. Generelle bestemmelser

2.1. Efter anmodning fra et af de i punkt 1.4. nævnte organer sender Kommissionen hurtigst muligt det pågældende organ alle de fortrolige oplysninger, der er nødvendige, for at Parlamentet kan udøve sine kontrolbeføjelser. De to institutioner respekterer inden for deres respektive beføjelser og ansvarsområder:

— grundlæggende menneskerettigheder, herunder retten til retfærdig rettergang og retten til beskyttelse af privatlivet
— bestemmelser vedrørende retslige og disciplinære procedurer
— beskyttelse af forretningshemmeligheder og kommercielle forbindelser
— beskyttelse af Unionens interesser, særlig i tilknytning til offentlig sikkerhed, internationale forbindelser, valutastabilitet og finansielle interesser.

I tilfælde af uenighed forelægges spørgsmålet for de to institutioners formænd, således at de kan løse tvisten. Fortrolige oplysninger fra en stat, en institution eller en international organisation videregives kun med dennes samtykke.

2.2. Hersker der tvivl om en oplysnings fortrolige karakter, eller er det nødvendigt at fastlægge de relevante nærmere betingelser for dens meddelelse i overensstemmelse med punkt 3.2., indleder formanden for det ansvarlige parlamentsudvalg, om nødvendigt sammen med ordføreren, omgående drøftelser med det ansvarlige kommissionsmedlem. Opnås der ikke enighed, forelægges spørgsmålet for de to institutioners formænd, således at de kan bilægge tvisten.

2.3. Hersker der efter afslutning af proceduren, jf. punkt 2.2., stadig uenighed, opfordrer Parlamentets formand efter begrundet anmodning fra det berørte parlamentsudvalg Kommissionen til inden for den behørigt angivne passende frist at fremsende den pågældende fortrolige oplysning og angiver, hvilke af de nærmere betingelser i afsnit 3 i dette bilag der skal opfyldes. Inden denne frists udløb meddeler Kommissionen skriftligt Parlamentet sin endelige holdning, som Parlamentet i givet fald forbeholder sig ret til at gøre indsigelse imod.

3. Nærmere regler for adgang til og behandling af fortrolige oplysninger

3.1. De fortrolige oplysninger, der meddeles efter procedurerne i punkt 2.2. og i givet fald punkt 2.3., sendes på kommissionsformandens eller et kommissionsmedlems ansvar til det parlamentsorgan, der har anmodet herom.

3.2. Med forbehold af bestemmelserne i punkt 2.3. fastsættes de nærmere regler for adgang til oplysningerne og bevarelse af deres fortrolige karakter efter fælles overenskomst mellem det ansvarlige kommissionsmedlem og det pågældende parlamentsorgan, behørigt repræsenteret ved sin formand, som vælger en af følgende muligheder:

— Oplysninger forbeholdt formanden og ordføreren for det relevante parlamentsudvalg

— Begrænset adgang til oplysningerne for alle medlemmer af det relevante parlamentsudvalg under iagttagelse af passende forholdsregler, eventuelt med indsamling af dokumenterne efter behandlingen og forbud mod at tage kopier

— Behandling i det relevante parlamentsudvalg for lukkede døre under iagttagelse af forholdsregler, der svarer til graden af fortrolighed, og i overensstemmelse med principperne i bilag VII til Parlamentets forretningsorden

— Meddelelse af tekster, hvori alle personoplysninger er slettet

— I tilfælde, der er begrundet i absolut ekstraordinære forhold, oplysninger udelukkende forbeholdt Parlamentets formand.

— De pågældende oplysninger må ikke offentliggøres eller videregives til nogen anden modtager.

3.3. Overholdes disse nærmere regler ikke, finder sanktionsbestemmelserne i bilag VII til Parlamentets forretningsorden anvendelse.

3.4. Med henblik på gennemførelse af ovennævnte bestemmelser sikrer Parlamentet effektiv indførelse af følgende foranstaltninger:

— et sikkert arkiveringssystem for dokumenter, der er klassificeret som fortrolige,

— en sikret læsesal (uden fotokopimaskiner, telefoner, fax, scanner eller anden teknik til reproduktion eller videresendelse af dokumenter m.m.)

— sikkerhedsregler for adgang til læsesalen med registrering i et adgangsregister og en erklæring på tro og love om, at de behandlede fortrolige oplysninger ikke videregives.

3.5. Kommissionen træffer de nødvendige foranstaltninger til gennemførelse af bestemmelserne i dette bilag.

BILAG 2

TIDSPLAN FOR KOMMISSIONENS LOVGIVNINGS- OG ARBEJDSPROGRAM

1. I februar måned forelægger Kommissionens formand og/eller næstformand med ansvar for interinstitutionelle forbindelser afgørelsen om den politiske strategi for det efterfølgende år for Formandskonferencen.

2. Under mødeperioden i februar-marts deltager de berørte institutioner i en debat om de overordnede retningslinjer for de politiske prioriteter på grundlag af afgørelsen om den politiske strategi for det efterfølgende år.

3. Efter denne debat fører de kompetente parlamentsudvalg og de relevante kommissionsmedlemmer i løbet af året en løbende bilateral dialog for at evaluere gennemførelsen af det igangværende lovgivnings- og arbejdsprogram og drøfte udarbejdelsen af det kommende program inden for deres specifikke områder. Hvert parlamentsudvalg aflægger regelmæssigt beretning til Udvalgsformandskonferencen om resultaterne af disse møder.

4. Udvalgsformandskonferencen udveksler regelmæssigt synspunkter med Kommissionens næstformand med ansvar for interinstitutionelle forbindelser for at evaluere gennemførelsen af det igangværende lovgivnings- og arbejdsprogram, drøfte udarbejdelsen af det kommende program og gøre status over den løbende bilaterale dialog mellem de berørte parlamentsudvalg og de relevante kommissionsmedlemmer.

5. I september måned forelægger Udvalgsformandskonferencen en sammenfattende rapport for Formandskonferencen, som underretter Kommissionen herom.
6. Under mødeperioden i november forelægger Kommissionens formand i en redegørelse til Parlamentet, med deltagelse af kollegiet, Kommissionens lovgivnings- og arbejdsprogram for det efterfølgende år. I redegørelsen indgår en evaluering af gennemførelsen af det igangværende program. Redegørelsen følges op af vedtagelsen af en parlamentsbeslutning under mødeperioden i december.

7. Kommissionens lovgivnings- og arbejdsprogram ledsages af en liste over lovgivningsmæssige og ikke-lovgivningsmæssige forslag for det kommende år i en form, der senere vil blive truffet beslutning om . Programmet sendes til Parlamentet i god tid før den mødeperiode, hvor det skal drøftes.

8. Denne tid
splan finder anvendelse på enhver regelmæssig programcyklus, bortset fra parlamentsvalgår, som falder sammen med afslutningen af Kommissionens mandatperiode.

9. Denne tidsplan er ikke til hinder for fremtidige aftaler om interinstitutionel planlægning

Parlamentets afgørelse af 26.5.2005.
EUT L 44 af 15.2.2005, s. 1.
EFT C 121 af 24.4.2001, s. 122.
EFT L 184 af 17.7.1999, s. 23.
EFT L 256 af 10.10.2000, s. 19.
EFT L 113 af 19.5.1995, s. 2.
EFT L 136 af 31.5.1999, s. 20.

Der oplyses bl.a. om tidsplan og eventuelt retsgrundlag og budgetmæssige konsekvenser.

RÅDET

RÅDSERKLÆRING I FORBINDELSE MED RAMMEAFTALE OM FORBINDELSERNE MELLEM EUROPA-PARLAMENTET OG KOMMISSIONEN[34]

(2005/C 161/01)

Under henvisning til Europa-Parlamentets og Kommissionens undertegnelse den 26. maj 2005 af rammeaftalen om forbindelserne mellem Europa-Parlamentet og Kommissionen henstiller Coreper til Rådet, at det optager følgende erklæring i sin mødeprotokol og offentliggør den i C-udgaven af Den Europæiske Unions Tidende:

»Rådet har noteret sig den rammeaftale om forbindelserne mellem Europa-Parlamentet og Kommissionen, der blev undertegnet den 26. maj 2005 af de to institutioner på trods af ånden i erklæringen (nr. 3) vedrørende artikel 10 i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, der foreligger i slutakten til Nicetraktaten.

Rådet henviser til sin erklæring af 10. juli 2000, og giver udtryk for sin betænkelighed ved, at flere bestemmelser
i denne nye rammeaftale har til formål på en endnu mere markant måde end i rammeaftalen fra 2000 at opnå en forskydning af den institutionelle ligevægt, således som den følger af de gældende traktater.

Det beklager, at det ikke tidligere som udtryk for loyalt samarbejde er blevet informeret om forhandlingen af denne nye rammeaftale. Rådet beklager også, at de to berørte institutioner ikke har fundet det nødvendigt at tage hensyn til de betænkeligheder, som det gav udtryk for i de kompetente instanser forud for undertegnelsen af denne aftale.

Rådet erindrer navnlig om, at i henhold til EF-traktaten (artikel 201) kan et forslag om mistillidsvotum vedrørende Kommissionens virksomhed kun angå samtlige medlemmer af Kommissionen som kollegium og ikke et enkelt medlem af Kommissionen. Artikel 217 fastslår princippet om kollegialitet i Kommissionens arbejde. Rådet understreger desuden, at den flerårige planlægningsproces for drøftelserne blev fastlagt på Det Europæiske Råds møde i juni 2002 i Sevilla. Endelig erindres det om, at de procedurer, der gør det muligt at inddrage Europa-Parlamentet i internationale forhandlinger, er omfattet af artikel 300 i EF-traktaten, og at der i 1998 blev

34 EU-Tidende C 161 af 1. juli 2005, s. 1

vedtaget praktiske retningslinjer vedrørende Europa-Parlamentets medlemmers deltagelse i Fællesskabets delegationer eller i delegationer, som repræsenterer Den Europæiske Union på internationale konferencer.

Rådet understreger, at de forpligtelser, som disse institutioner har påtaget sig, under ingen omstændigheder kan gøres gældende over for Rådet. Det forbeholder sig ret til at udøve sine rettigheder og navnlig til at træffe enhver passende foranstaltning, såfremt anvendelsen af rammeaftalens bestemmelser skulle påvirke de beføjelser, som traktaterne har tillagt institutionerne, og den institutionelle ligevægt, som de indebærer.«

EUROPA-PARLAMENTET
RÅDET
KOMMISSIONEN

INTERINSTITUTIONEL AFTALE OM BUDGETDISCIPLIN OG FORSVARLIG ØKONOMISK FORVALTNING[35]

(2006/C 139/01)

EUROPA-PARLAMENTET, RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION OG KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER,

herefter "institutionerne",

HAR INDGÅET FØLGENDE AFTALE:

1. Formålet med nærværende aftale er at gennemføre budgetdisciplin og forbedre den årlige budgetprocedures forløb og det interinstitutionelle samarbejde på budgetområdet samt at sikre en forsvarlig økonomisk forvaltning.

2. Budgetdisciplin dækker i denne aftale alle udgifter. Den er bindende for alle institutionerne i hele den periode, hvor denne aftale gælder.

3. Aftalen berører ikke de forskellige institutioners respektive budgetmæssige beføjelser, således som de er fastsat i traktaterne. Hvor der henvises til dette punkt, træffer Rådet afgørelse med kvalificeret flertal og Europa-Parlamentet med et flertal af dets medlemmers stemmer og med tre femtedele af de afgivne stemmer, i overensstemmelse med de afstemningsregler, der er fastsat i artikel 272, stk. 9, i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab (i det følgende benævnt "EF-traktaten").

4. Ændres traktaten i løbet af den flerårige finansielle ramme 2007 — 2013 (herefter "den finansielle ramme"), med virkning for budgettet, foretages de tilpasninger, der som følge heraf er nødvendige.

35 EU-Tidende C 139 af 14. juni 2006, s. 1–17.

5. Aftalen kan ikke ændres uden samtykke fra samtlige institutioner. Ændringer af den finansielle ramme skal foretages efter de procedurer, der er fastsat herfor i denne aftale.

6. Aftalen består af tre dele:

— Del I indeholder en definition af og gennemførelsesbestemmelser til den finansielle ramme og gælder i den finansielle rammes gyldighedsperiode.

— Del II vedrører forbedringen af det interinstitutionelle samarbejde under budgetproceduren.

— Del III indeholder bestemmelser vedrørende en forsvarlig økonomisk forvaltning af EU's midler.

7. Kommissionen forelægger, når den finder det nødvendigt, og i hvert fald samtidig med, at den fremsætter forslag til en ny finansiel ramme i medfør af punkt 30, en rapport om gennemførelsen af denne aftale, om nødvendigt ledsaget af forslag til ændringer.

8. Nærværende aftale træder i kraft den 1. januar 2007 og afløser:

— den interinstitutionelle aftale af 6. maj 1999 mellem Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen om budgetdisciplin og forbedring af budgetproceduren [1]

— den interinstitutionelle aftale af 7. november 2002 mellem Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen om finansieringen af Den Europæiske Unions Solidaritetsfond, som supplerer den interinstitutionelle aftale af 6. maj 1999 om budgetdisciplin og forbedring af budgetproceduren[36].

DEL I
FINANSIEL RAMME DEFINITION OG GENNEMFØRELSESBESTEMMELSER

A. Indhold og rækkevidde af den finansielle ramme

9. Den finansielle ramme er anført i bilag I. Den udgør referencerammen for den interinstitutionelle budgetdisciplin.

36 EF-Tidende C 172 af 18. juni 1999, s. 1–22

10. Den finansielle ramme skal sikre, at Den Europæiske Unions udgifter, opdelt i hovedkategorier, på mellemlang sigt udvikler sig på en ordnet måde og inden for grænserne af de egne indtægter.

11. I den finansielle ramme fastsættes der for hvert år i perioden fra 2007 til 2013 og for hvert udgiftsområde eller underområde, udgiftsbeløb til forpligtelsesbevillinger. Desuden fastsættes der årlige samlede udgiftsbeløb både for så vidt angår forpligtelsesbevillinger og betalingsbevillinger.

Alle disse beløb er udtrykt i 2004-priser.

I den finansielle ramme tages der ikke hensyn til budgetposter finansieret af formålsbestemte indtægter som omhandlet i artikel 18 i finansforordningen af 25. juni 2002 vedrørende De Europæiske Fællesskabers almindelige budget [3], i det følgende benævnt "finansforordningen".

Oplysninger vedrørende transaktioner, der ikke er medtaget i Den Europæiske Unions almindelige budget og i den forudsete udvikling i de forskellige kategorier af Fællesskabets egne indtægter, anføres vejledende i separate tabeller. Disse oplysninger ajourføres årligt i forbindelse med den tekniske justering af den finansielle ramme.

12. Institutionerne anerkender, at hvert af de beløb, der er fastsat i absolutte tal i den finansielle ramme, skal betragtes som et årligt udgiftsloft for Den Europæiske Unions almindelige budget. Med forbehold af de ændringer, der måtte blive foretaget i disse lofter i overensstemmelse med denne aftale, forpligter institutionerne sig hver især til at udøve deres respektive beføjelser således, at de under hver budgetprocedure og gennemførelsen af budgettet for det pågældende regnskabsår kan overholde de forskellige årlige udgiftslofter.

13. Ved indgåelsen af denne aftale accepterer budgetmyndighedens to parter stigningssatserne for ikke-obligatoriske udgifter, der fremgår af de budgetter, der er opstillet under overholdelse af de lofter, der er fastsat i den finansielle ramme 2007-2013 i hele aftalens varighed.

Med undtagelse af underudgiftsområde 1B "Samhørighed med henblik på vækst og beskæftigelse" skal institutionerne, med henblik på en forsvarlig økonomisk forvaltning, under budgetproceduren og ved vedtagelsen af budgettet så vidt muligt sørge for, at der under lofterne for de forskellige udgiftsområder er tilstrækkelige margener.

14. Den finansielle iværksættelse af en retsakt vedtaget af Europa-Parlamentet og Rådet efter den fælles beslutningsprocedure eller en retsakt vedtaget af Rådet, som overskrider de disponible bevillinger på budgettet eller de beløb, der er fastsat i den finansielle ramme, jf. punkt 12, kan først finde sted, når budgettet er blevet

ændret, eller den finansielle ramme om nødvendigt er blevet revideret på passende måde efter den procedure, der gælder i hvert af disse tilfælde.

15. For hvert af de regnskabsår, der er omfattet af den finansielle ramme, kan de samlede nødvendige betalingsbevillinger, efter den årlige justering og i givet fald under hensyntagen til andre tilpasninger og revisioner, ikke føre til, at opkrævningssatsen for egne indtægter overstiger det loft, der er fastsat for sådanne indtægter.

Om nødvendigt kan budgetmyndighedens to parter, i overensstemmelse med punkt 3, beslutte at nedsætte lofterne i den finansielle ramme for at sikre, at loftet for egne indtægter overholdes.

B. Årlige justeringer af den finansielle ramme

Tekniske justeringer

16. Hvert år foretager Kommissionen, forud for budgetproceduren for regnskabsåret n + 1, følgende tekniske justeringer af den finansielle ramme:

a) opskrivning til år n+1-priser af lofterne og af de samlede tal for forpligtelsesbevillinger og betalingsbevillinger

b) beregning af den disponible margen under loftet for egne indtægter.

Kommissionen foretager disse tekniske justeringer på grundlag af en fast deflator på 2 % årligt.

Resultaterne af disse tekniske justeringer og de underliggende økonomiske prognoser meddeles budgetmyndighedens to parter.

Der foretages ikke andre tekniske justeringer for det pågældende år, hverken i løbet af regnskabsåret eller i følgende regnskabsår i form af efterfølgende korrektioner.

17. I forbindelse med sin tekniske justering for 2011 vil Kommissionen, hvis det konstateres, at en medlemsstats kumulerede BNI for årene 2007-2009 afviger mere end +/- 5 % fra den kumulerede BNI, der blev anslået ved udfærdigelsen af denne aftale, tilpasse de beløb, der er tildelt den pågældende medlemsstat for perioden, af midlerne til støtte for samhørighed. Den samlede nettovirkning af disse justeringer, uanset om den er positiv eller negativ, må ikke overstige 3 mia. EUR. Hvis nettovirkningen er positiv, må de samlede yderligere ressourcer ikke overstige de ikke udnyttede margener under lofterne for underudgiftsområde 1B for årene 2007-2010. De nødvendige justeringer vil blive fordelt ligeligt over årene 2011-2013, og de tilsvarende lofter vil blive ændret i overensstemmelse hermed.

Tilpasninger i forbindelse med budgetgennemførelsen

18. Samtidig med meddelelsen om den tekniske justering af den finansielle ramme forelægger Kommissionen budgetmyndighedens to parter et forslag til de tilpasninger af de samlede betalingsbevillinger, den skønner nødvendige under hensyntagen til budgetgennemførelsen, for at sikre en ordnet udvikling i forhold til forpligtelsesbevillingerne. Europa-Parlamentet og Rådet træffer afgørelse om disse forslag inden den 1. maj i år n, i overensstemmelse med punkt 3.

Ajourføring af overslag over betalingsbevillinger efter 2013

19. Kommissionen ajourfører i 2010 overslagene over betalingsbevillinger efter 2013. Ved denne ajourføring tages der hensyn til den faktiske udnyttelse af budgettets forpligtelses- og betalingsbevillinger samt overslagene over den fremtidige bevillingsudnyttelse. Der tages også hensyn til de regler, der er fastsat for at sikre, at betalingsbevillingerne udvikler sig på en ordnet måde sammenlignet med forpligtelsesbevillingerne og overslagene over væksten i Den Europæiske Unions bruttonationalindkomst (BNI).

Justeringer i forbindelse med uforholdsmæssigt store offentlige underskud

20. I tilfælde af, at suspensionen af de budgetmæssige forpligtelser vedrørende Samhørighedsfonden hæves i forbindelse med proceduren for uforholdsmæssigt store offentlige underskud, kan Rådet efter forslag fra Kommissionen og i overensstemmelse med den relevante basisretsakt træffe afgørelse om at overføre de suspenderede forpligtelser til de følgende år. Suspenderede forpligtelser for år n kan ikke genopføres på budgettet efter år n+2.

C. Revision af den finansielle ramme

21. Ud over de regelmæssige tekniske justeringer og justeringer som følge af ændrede gennemførelsesvilkår kan den finansielle ramme, i tilfælde af uforudsete omstændigheder, revideres på forslag af Kommissionen under overholdelse af loftet for egne indtægter.

22. Som hovedregel skal et forslag om revision efter punkt 21 forelægges og vedtages inden påbegyndelsen af budgetproceduren for det regnskabsår eller det første af de regnskabsår, revisionen vedrører.

En revision af den finansielle ramme på indtil 0,03 % af Den Europæiske Unions BNI inden for margenen for uforudsete udgifter vedtages ved fælles afgørelse af budgetmyndighedens to parter i overensstemmelse med punkt 3.

En revision af den finansielle ramme på over 0,03 % af Den Europæiske Unions BNI inden for margenen for uforudsete udgifter vedtages ved fælles afgørelse af budgetmyndighedens to parter, idet Rådet træffer afgørelse med enstemmighed.

23. Institutionerne undersøger mulighederne for omfordeling af udgifterne mellem de programmer, der henhører under det af revisionen berørte udgiftsområde, især under hensyn til enhver forventet manglende udnyttelse af bevillingerne, jf. dog punkt 40. Målsætningen i denne forbindelse skal være, at et betydeligt beløb, både i absolutte tal og som procentdel af den nye påtænkte udgift, skal ligge inden for loftet for det pågældende udgiftsområde.

Institutionerne undersøger mulighederne for at udligne en forhøjelse af loftet for ét udgiftsområde ved at nedsætte loftet for et andet udgiftsområde.

En revision af den finansielle ramme for så vidt angår de obligatoriske udgifter må ikke bevirke, at det disponible beløb til ikke-obligatoriske udgifter nedsættes.

I forbindelse med enhver revision skal det sikres, at der er et rimeligt forhold mellem forpligtelser og betalinger.

D. Konsekvenserne af, at der ikke træffes fælles afgørelse om justering eller revision af den finansielle ramme

24. Kan Europa-Parlamentet og Rådet ikke nå til enighed om en af Kommissionen foreslået justering eller revision af den finansielle ramme, anvendes de tidligere fastsatte beløb, efter den årlige tekniske justering, fortsat som lofter for udgifterne for det pågældende regnskabsår.

E. Nødhjælpsreserve

25. Nødhjælpsreserven skal gøre det muligt at reagere hurtigt på tredjelandes specifikke behov for nødhjælp som følge af begivenheder, der ikke kunne forudses, da budgettet blev opstillet, først og fremmest til humanitære aktioner, men også, hvis omstændighederne kræver det, til civil kriseforvaltning og civilbeskyttelse. Det årlige beløb, som indgår i reserven, er fastsat til 221 mio. EUR i faste priser for den periode, som den finansielle ramme vedrører.

Reserven opføres på Den Europæiske Unions almindelige budget som en hensættelse. De tilsvarende forpligtelsesbevillinger opføres på budgettet, om nødvendigt ud over de lofter, der blev aftalt i forbindelse med den finansielle ramme som fastsat i bilag I.
Når Kommissionen finder, at der er behov for at anvende denne reserve, forelægger den budgetmyndighedens to parter et forslag om overførsel fra reserven til de relevante budgetposter.

Inden Kommissionen forelægger et forslag om overførsel med henblik på anvendelse af nødhjælpsreserven, skal der dog foretages en undersøgelse af mulighederne for omfordeling af bevillinger.

Samtidig med, at Kommissionen forelægger sit forslag om overførsel, indleder den en trepartsprocedure, om nødvendigt i forenklet form, for at sikre, at budgetmyndighedens to parter er enige i, at det er nødvendigt at anvende reserven, og kan tilslutte sig det beløb, der anmodes om. Overførslerne foretages i overensstemmelse med artikel 26 i finansforordningen.

F. Den Europæiske Unions Solidaritetsfond

26. Den Europæiske Unions Solidaritetsfond skal give mulighed for hurtig finansiel bistand i tilfælde af, at der opstår en større katastrofe på en medlemsstats eller et ansøgerlands område, som defineret i den relevante basisretsakt. Der er et loft på 1 mia. EUR (i løbende priser) over det årlige beløb, der er til rådighed for fonden. Pr. 1. oktober hvert år skal mindst en fjerdedel af det årlige beløb stadig være til rådighed til dækning af behov, der måtte opstå indtil årets udgang. Den del af det årlige beløb, der ikke er opført på budgettet, kan ikke fremføres til de følgende år.

I undtagelsestilfælde, og hvis de resterende finansielle midler, der er til rådighed under fonden i det år, hvor den pågældende katastrofe, som defineret i den relevante basisretsakt, indtræffer, ikke er tilstrækkelige til at dække det bistandsbeløb, som budgetmyndigheden anser for nødvendigt, kan Kommissionen foreslå, at forskellen finansieres gennem de beløb, der er til rådighed for det følgende år. Det beløb fra fonden, der hvert år opføres på budgettet, må under ingen omstændigheder overstige 1 mia. EUR.

Når betingelserne for anvendelse af fonden som fastsat i den relevante basisretsakt er opfyldt, forelægger Kommissionen et forslag om dens anvendelse. Hvis der er mulighed for reallokering af bevillinger inden for det udgiftsområde, hvor der er behov for yderligere midler, tager Kommissionen hensyn hertil, når den udfærdiger det nødvendige forslag, i overensstemmelse med finansforordningen, ved hjælp af det relevante budgetinstrument. Beslutningen om at anvende fonden træffes i fællesskab af budgetmyndighedens to parter i overensstemmelse med punkt 3.

De tilsvarende forpligtelsesbevillinger opføres på budgettet om nødvendigt ud over lofterne i de relevante udgiftsområder som fastsat i bilag I.

Samtidig med, at Kommissionen forelægger sit forslag om anvendelse af fonden, indleder den en trepartsprocedure, om nødvendigt i forenklet form, for at sikre, at budgetmyndighedens to parter er enige i, at det er nødvendigt at anvende fonden, og kan tilslutte sig det beløb, der anmodes om.

G. Fleksibilitetsinstrumentet

27. Fleksibilitetsinstrumentet med et årligt loft på 200 mio. EUR (i løbende priser) skal inden for det angivne beløb gøre det muligt i et bestemt regnskabsår at finansiere nøje fastlagte udgifter, der ikke kan finansieres inden for de disponible lofter under et eller flere udgiftsområder.

Den del af beløbet, der ikke anvendes, kan overføres indtil år n+2. Tages fleksibilitetsinstrumentet i anvendelse, udnyttes først de fremførte beløb i den rækkefølge, hvori de er
blevet fremført. Den del af det årlige beløb fra år n, der ikke anvendes i år n+2, bortfalder.

Kommissionen forelægger, efter at have undersøgt alle muligheder for omfordeling af bevillingerne under det udgiftsområde, hvor der er behov for yderligere midler, forslag om at bringe fleksibilitetsinstrumentet i anvendelse.

Forslaget skal vedrøre princippet om anvendelse af fleksibilitetsinstrumentet og skal indkredse de behov, der skal dækkes, og beløbet. Det kan forelægges under budgetproceduren for det regnskabsår, som det vedrører. Kommissionens forslag indgår i det foreløbige budgetforslag eller ledsages, i overensstemmelse med finansforordningen, af det relevante budgetinstrument.

Beslutningen om at anvende fleksibilitetsinstrumentet træffes i fællesskab af budgetmyndighedens to parter i overensstemmelse med punkt 3. Enighed herom søges opnået gennem den samrådsprocedure, der er omhandlet i del C i bilag II.

H. Den Europæiske Fond til Globaliseringstilpasning

28. Den Europæiske Fond til Globaliseringstilpasning skal anvendes til supplerende støtte til arbejdstagere, der er ramt af følgerne af større strukturændringer i verdenshandelsmønstrene, med henblik på deres reintegrering på arbejdsmarkedet.

Fonden kan ikke overstige et årligt beløb på 500 mio. EUR (i løbende priser), som kan hentes fra enhver eksisterende margen under det samlede udgiftsloft for det foregående år, og/eller fra annullerede forpligtelsesbevillinger fra de to foregående år, eksklusive forpligtelsesbevillinger i relation til udgiftsområde 1B i den finansielle ramme.

Bevillingerne opføres i Den Europæiske Unions almindelige budget som en hensættelse via den normale budgetprocedure, når Kommissionen har fundet tilstrækkelige margener og/eller annullerede forpligtelsesbevillinger i henhold til andet afsnit.

Når betingelserne i den relevante basisretsakt for at anvende fonden er opfyldt, forelægger Kommissionen et forslag om dens anvendelse. Beslutningen om at an-

vende fonden træffes i fællesskab af budgetmyndighedens to parter i overensstemmelse med punkt 3.

Samtidig med, at Kommissionen forelægger sit forslag om anvendelse af fonden, indleder den en trepartsprocedure, om nødvendigt i forenklet form, for at sikre, at budgetmyndighedens to parter er enige i, at det er nødvendigt at anvende fonden, og kan tilslutte sig det beløb, der anmodes om, og forelægger budgetmyndighedens to parter et forslag om overførsel til de relevante budgetposter.

Overførslerne i forbindelse med fonden foretages i overensstemmelse med artikel 24, stk. 4, i finansforordningen.

De tilsvarende forpligtelsesbevillinger opføres på budgettet under det relevante udgiftsområde, om nødvendigt ud over de pågældende lofter som fastsat i bilag I.

I. Justering af den finansielle ramme med henblik på udvidelse

29. Såfremt nye medlemsstater tiltræder Den Europæiske Union i løbet af den periode, der dækkes af den finansielle ramme, justerer Europa-Parlamentet og Rådet, der træffer afgørelse på forslag fra Kommissionen og i overensstemmelse med punkt 3, i fællesskab den finansielle ramme for at tage hensyn til de udgiftsbehov, der følger af resultatet af tiltrædelsesforhandlingerne.

J. Den finansielle rammes gyldighedsperiode og følgerne af, at der ikke fastlægges en finansiel ramme

30. Kommissionen forelægger inden den 1. juli 2011 forslag til en ny finansiel ramme på mellemlang sigt.

Kan budgetmyndighedens to parter ikke nå til enighed om en ny finansiel ramme, foretages der, medmindre en af institutionerne udtrykkeligt bringer den finansielle ramme til ophør, en justering af lofterne for det sidste år, for hvilket den finansielle ramme gælder, i overensstemmelse med punkt 16, så 2013-lofterne videreføres uændret udtrykt i faste priser. Hvis nye medlemsstater tiltræder Den Europæiske Union efter 2013, tilpasses den videreførte finansielle ramme, hvis det skønnes nødvendigt, for at tage hensyn til resultaterne af tiltrædelsesforhandlingerne.

DEL II
FORBEDRING AF DET INTERINSTITUTIONELLE SAMARBEJDE UNDER BUDGETPROCEDUREN

A. Proceduren for interinstitutionelt samarbejde

31. Institutionerne indfører en procedure for interinstitutionelt samarbejde på budgetområdet. De nærmere bestemmelser om dette samarbejde er anført i bilag II.

B. Budgettets opstilling

32. Kommissionen forelægger hvert år et foreløbigt budgetforslag, der viser Fællesskabets faktiske finansieringsbehov.
Kommissionen tager i denne forbindelse hensyn til:

a) overslag vedrørende strukturfondene, forelagt af medlemsstaterne

b) mulighederne for at udnytte bevillingerne, idet den bestræber sig på at sikre en nøje afpasning mellem forpligtelsesbevillinger og betalingsbevillinger

c) mulighederne for at iværksætte nye politikker via forsøgsprojekter og/eller nye forberedende foranstaltninger eller for at videreføre flerårige foranstaltninger, der er ved at være afsluttede, efter at have vurderet mulighederne for at sikre vedtagelsen af en basisretsakt, jf. finansforordningens artikel 49 (definition af en basisretsakt, nødvendigheden af en basisretsakt af hensyn til gennemførelse og undtagelser)

d) behovet for at sikre, at enhver ændring i udgifterne i forhold til foregående regnskabsår er i overensstemmelse med de begrænsninger, der sættes af budgetdisciplinen.

Det foreløbige budgetforslag ledsages af aktivitetsrapporter, der skal indeholde de oplysninger, der kræves i artikel 27, stk. 3, og artikel 33, stk. 2, litra d), i finansforordningen (målsætninger, indikatorer og information om evalueringer).

33. Institutionerne sørger så vidt muligt for at undgå, at der på budgettet opføres budgetposter med ubetydelige aktionsudgifter.

Budgetmyndighedens to parter skal ligeledes tage hensyn til, hvorledes Kommissionen i sine foreløbige forslag og under gennemførelsen af det løbende budget vurderer mulighederne for at gennemføre budgettet.
Forud for Rådets andenbehandling sender Kommissionen et brev til formanden for Europa-Parlamentets Budgetudvalg, med kopi til budgetmyndighedens anden part,

med Kommissionens bemærkninger til gennemførligheden af de ændringsforslag til budgettet, som Europa-Parlamentet har vedtaget under førstebehandlingen.

Budgetmyndighedens to parter tager hensyn til disse bemærkninger under den samrådsprocedure, der er omhandlet i del C i bilag II.

For at fremme en forsvarlig økonomisk forvaltning og på grund af virkningen af større ændringer i budgetkontoplanens afsnit og kapitler om Kommissionens tjenestegrenes forpligtelser til at redegøre for forvaltningen, forpligter budgetmyndighedens to parter sig til at drøfte enhver sådan større ændring med Kommissionen under samrådsproceduren.

C. Klassificering af udgifter

34. Institutionerne anser de udgifter som obligatoriske, der nødvendigt følger af traktaterne eller af retsakter udstedt i henhold til disse.

35. Det foreløbige budgetforslag skal indeholde et forslag til klassificering af enhver ny budgetpost og enhver budgetpost, hvis retsgrundlag er blevet ændret.

Hvis Europa-Parlamentet eller Rådet ikke kan godkende den klassificering, der foreslås i det foreløbige budgetforslag, undersøger de klassificeringen af den pågældende budgetpost på grundlag af bilag III. Enighed søges opnået gennem den samrådsprocedure, der er omhandlet i del C i bilag II.

D. Den maksimale forhøjelsessats for ikke-obligatoriske udgifter,

hvis der ikke er vedtaget en finansiel ramme

36. Institutionerne er — uden at dette berører punkt 13, første afsnit — enige om følgende:

a) Europa-Parlamentets autonome "aktionsmargen" efter EF-traktatens artikel 272, stk. 9, fjerde afsnit, hvis størrelse andrager halvdelen af maksimalsatsen, anvendes fra det budgetforslag, som Rådet vedtager under førstebehandlingen, under hensyntagen til eventuelle ændringsskrivelser.

Maksimalsatsen gælder for det årlige budget, herunder ændringsbudgetter. Uden at dette berører fastsættelsen af en ny sats, holdes den eventuelt uudnyttede del af maksimalsatsen til rådighed for eventuel anvendelse i forbindelse med behandlingen af et forslag til ændringsbudget.

b) Uden at dette berører litra a), hvis det under budgetproceduren viser sig, at denne formodentlig kun kan afsluttes, hvis der efter fælles aftale fastsættes en ny sats for forhøjelsen af de ikke-obligatoriske udgifter, der skal anvendes på betalingsbevillingerne, og/eller en ny sats for forpligtelsesbevillingerne —

denne sats kan fastsættes på et andet niveau end den første — bestræber institutionerne sig på at nå frem til en aftale mellem budgetmyndighedens to parter gennem den samrådsprocedure, der omhandles i del C i bilag II.

E. Indføjelse af finansielle bestemmelser i retsakter

37. Retsakter vedrørende flerårige programmer vedtaget efter den fælles beslutningsprocedure omfatter en bestemmelse, hvori den lovgivende myndighed fastlægger finansieringsrammen for programmet.
Dette beløb udgør det primære referencegrundlag for budgetmyndigheden under den årlige budgetprocedure.

Budgetmyndigheden forpligter sig, ligesom Kommissionen ved forelæggelsen af det foreløbige budgetforslag, til ikke at afvige mere end 5 % fra dette beløb i hele det pågældende programs varighed, medmindre der foreligger nye omstændigheder af objektiv og varig karakter, der kan begrundes særskilt og detaljeret, idet der tages hensyn til de resultater, der er opnået ved programmets gennemførelse, især på grundlag af evalueringer. En eventuel forøgelse som følge af sådanne omstændigheder skal holdes inden for det eksisterende loft for det pågældende udgiftsområde, uden at dette påvirker anvendelsen af de instrumenter, der er nævnt i nærværende aftale.

Dette punkt gælder ikke for bevillinger til samhørighedsprogrammer vedtaget efter den fælles beslutningsprocedure og på forhånd allokeret til de enkelte medlemsstater, som indeholder et finansielt rammebeløb for hele programmets varighed.

38. Retsakter om flerårige programmer, som ikke vedtages efter den fælles beslutningsprocedure, indeholder ikke et "beløb, som skønnes nødvendigt".

Ønsker Rådet at indføre et finansielt referencegrundlag, betragtes dette kun som et udtryk for den lovgivende myndigheds ønske og berører ikke budgetmyndighedens beføjelser i henhold til EF-traktaten. Dette anføres i samtlige retsakter, der indeholder et sådant finansielt referencegrundlag.

Er det pågældende beløb aftalt som led i den samrådsprocedure, der er indført ved Europa-Parlamentets, Rådets og Kommissionens fælles erklæring af 4. marts 1975 [4], betragtes beløbet som referencebeløb i henhold til punkt 37 i nærværende aftale.

39. Finansieringsoversigten, der udarbejdes i henhold til artikel 28 i finansforordningen, er det finansielle udtryk for det foreslåede programs mål og indeholder en tidsplan for den periode, programmet varer. Den ajourføres om nødvendigt i forbindelse med udarbejdelsen af det foreløbige budgetforslag på baggrund af programmets gennemførelse. Den ajourførte finansieringsoversigt sendes til budgetmyndigheden ved forelæggelsen af det foreløbige budgetforslag og efter budgettets vedtagelse.

40. Under overholdelse af de maksimale forhøjelsessatser for ikke-obligatoriske udgifter, der er defineret i første afsnit af punkt 13, forpligter budgetmyndighedens to parter sig til at overholde de tildelinger af forpligtelsesbevillinger, der er fastsat i de relevante forordninger om strukturforanstaltninger, udvikling af landdistrikterne og Den Europæiske Fiskerifond.

F. Udgifter vedrørende fiskeriaftaler

41. Institutionerne er enige om at finansiere udgifterne til fiskeriaftaler i overensstemmelse med bilag IV.

G. Finansiering af den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik (FUSP)

42. Hvad angår de FUSP-udgifter, der i henhold til artikel 28 i traktaten om Den Europæiske Union skal afholdes over De Europæiske Fællesskabers almindelige budget, søger institutionerne hvert år under den samrådsprocedure, der er omhandlet i del C i bilag II, og på grundlag af det foreløbige budgetforslag, som Kommissionen har opstillet, at nå til enighed om det aktionsudgiftsbeløb, der skal afholdes over fællesskabsbudgettet, og om fordelingen af dette beløb på de artikler i budgettets kapitel om FUSP, som foreslås i dette punkts fjerde afsnit. Opnås der ikke enighed, opfører Rådet og Europa-Parlamentet det beløb, som blev opført på det tidligere budget, eller det beløb, der foreslås i det foreløbige budgetforslag, hvis dette er lavere.

Samtlige aktionsudgifter vedrørende FUSP opføres under ét og samme kapitel i budgettet ("FUSP") og fordeles på dette kapitels artikler som foreslået i fjerde afsnit i dette punkt. Beløbet skal dække de reelle, forudsigelige behov, som de vurderes i forbindelse med udarbejdelsen af det foreløbige budgetforslag på grundlag af Rådets årlige overslag og en rimelig margin for uforudsete aktioner. Der hensættes ikke midler som reserve. Hver artikel omfatter instrumenter, der allerede er vedtaget, planlagte, men endnu ikke vedtagne instrumenter og alle fremtidige, det vil sige ikke-planlagte, instrumenter, der skal vedtages af Rådet i det pågældende regnskabsår.

Da Kommissionen ifølge finansforordningen har beføjelse til selvstændigt at foretage overførsler af bevillinger mellem artikler inden for samme kapitel i FUSP-budgettet, må den smidighed, der er nødvendig til hurtig udførelse af aktioner under FUSP, betragtes som sikret. Hvis det i et regnskabsår viser sig, at de bevillinger, der er afsat i budgetkapitlet vedrørende FUSP, er utilstrækkelige til dækning af de nødvendige udgifter, vil Europa-Parlamentet og Rådet, på forslag af Kommissionen, forsøge hurtigst muligt at finde en løsning, under hensyntagen til punkt 25.
Inden for budgetkapitlet vedrørende FUSP kan de artikler, hvorunder FUSP-aktionerne skal opføres, affattes som følger:

— krisestyringsoperationer, konfliktforebyggelse, -løsning og –stabilisering, overvågning og gennemførelse af freds- og sikkerhedsprocesser

— ikke-spredning og nedrustning
— aktioner af hastende karakter
— forberedelses- og opfølgningsforanstaltninger
— særlige repræsentanter for Den Europæiske Union.
Institutionerne er enige om, at der skal afsættes mindst 1740 mio. EUR til FUSP i tidsrummet 2007-2013, og at beløbet til foranstaltninger under den artikel, der er nævnt i tredje led, ikke kan overstige 20 % af det samlede beløb afsat under budgetkapitlet vedrørende FUSP.

43. Rådets formandskab hører hvert år Europa-Parlamentet om et fremadrettet dokument, som Rådet fremsender senest den 15. juni det pågældende år, vedrørende de vigtigste aspekter og de grundlæggende valg inden for FUSP, herunder deres finansielle virkninger for Den Europæiske Unions almindelige budget og en evaluering af de foranstaltninger, der blev lanceret i år n-1. Desuden vil Rådets formandskab inden for rammerne af den regelmæssige politiske dialog om FUSP holde Europa-Parlamentet informeret ved at holde fælles konsultationsmøder mindst fem gange om året, som aftales senest på det samrådsmøde, der skal holdes før Rådets andenbehandling. Deltagelsen i disse møder vil være som følger:

— Europa-Parlamentet: de pågældende to udvalgs formandskaber
— Rådet: ambassadøren (formand for Den Udenrigs- og Sikkerhedspolitiske Komité).
— Kommissionen inddrages og deltager i disse møder.

Hver gang Rådet på FUSP-området vedtager en afgørelse, der medfører udgifter, forelægger det øjeblikkeligt og under alle omstændigheder senest fem arbejdsdage efter den endelige afgørelse Europa-Parlamentet et overslag over de forventede udgifter (”finansieringsoversigt”), navnlig udgifter i forbindelse med tidsplan, personaleforbrug, anvendelse af lokaler og anden infrastruktur, transportmidler, uddannelsesbehov og sikkerhedsforanstaltninger.

En gang i kvartalet informerer Kommissionen budgetmyndigheden om gennemførelsen af FUSP-aktioner og om de finansielle overslag for resten af regnskabsåret.

DEL III
EN FORSVARLIG ØKONOMISK FORVALTNING AF EU'S MIDLER

A. Sikre en effektiv og integreret intern kontrol med fællesskabsmidlerne

44. Institutionerne er enige om betydningen af at styrke den interne kontrol uden at øge den administrative byrde, hvilket forudsætter, at den tilgrundliggende lovgivning forenkles. I den forbindelse vil en forsvarlig økonomisk forvaltning med henblik på en positiv revisionserklæring for midler, der er omfattet af delt forvaltning, blive prioriteret. De bestemmelser, der i den forbindelse er nødvendige, kan fastsættes i de pågældende basisretsakter. De relevante revisionsmyndigheder i medlemsstaterne foretager som en del af deres øgede ansvar for strukturfondene og i overensstemmelse med de nationale forfatningsretlige bestemmelser en vurdering af, hvorvidt forvaltnings- og kontrolordningerne er i overensstemmelse med Fællesskabets lovgivning.

Medlemsstaterne forpligter sig derfor til på det relevante nationale plan at fremlægge en oversigt over de foreliggende revisioner og erklæringer.

B. Finansforordningen

45. Institutionerne er enige om, at denne aftale og budgettet skal gennemføres på grundlag af en forsvarlig økonomisk forvaltning, der er baseret på principperne om sparsommelighed, effektivitet, beskyttelse af finansielle interesser, rimelige administrative omkostninger og brugervenlige procedurer. Institutionerne træffer passende foranstaltninger med henblik herpå, navnlig i finansforordningen, der forventes vedtaget efter samrådsproceduren, der er indført ved Europa-Parlamentets, Rådets og Kommissionens fælles erklæring af 4. marts 1975, i den ånd, der gjorde det muligt at indgå en aftale i 2002.

C. Finansiel programmering

46. Kommissionen fremlægger to gange om året — første gang i maj/juni (sammen med de dokumenter, der ledsager det foreløbige budgetforslag) og anden gang i december/januar (efter vedtagelsen af budgettet) en fuldstændig finansiel programmering for udgiftsområde 1A, 2 (miljø og fiskeri), 3A, 3B og 4 i den finansielle ramme. I dette dokument, der er struktureret efter udgiftsområde, politikområde og budgetpost, bør anføres:

a) gældende ret med en sondring mellem flerårige programmer og årlige aktioner:

— i forbindelse med de flerårige programmer bør Kommissionen angive den procedure, i henhold til hvilken de vedtages (fælles beslutningstagning og

samråd), deres varighed, referencebeløb og den andel, der afsættes til administrative udgifter

— i forbindelse med de årlige aktioner (pilotprojekter, forberedende foranstaltninger, agenturer) og aktioner, der finansieres i medfør af Kommissionens beføjelser, bør Kommissionen fremlægge flerårige overslag og (for pilotprojekter og forberedende foranstaltninger) angive margenerne under de tilladte lofter, der er fastsat i del D i bilag II

b) lovgivningsforslag, der er under behandling: de forslag fra Kommissionen, der er under behandling, opstillet efter budgetpost (laveste niveau), kapitel og politikområde. Der bør findes en mekanisme til ajourføring af tabellerne, hver gang et nyt forslag vedtages for at evaluere de finansielle virkninger heraf.

Kommissionen bør overveje, hvordan der kan skabes krydsreferencer mellem den finansielle programmering og den lovgivningsmæssige programmering for at sikre mere præcise og pålidelige overslag. For hvert forslag til retsakt skal Kommissionen angive, om det er medtaget i programmeringen for maj-december eller ej. Budgetmyndighederne skal navnlig informeres om følgende:

a) alle nye retsakter, der vedtages, men som ikke er omfattet af dokumentet for maj-december (med de tilsvarende beløb)

b) alle lovgivningsforslag, der er under behandling, som er fremsat, men som ikke er omfattet af dokumentet for maj-december (med de tilsvarende beløb)

c) lovgivning, der er planlagt i lovgivningsdelen i Kommissionens årlige arbejdsprogram med angivelse af, om foranstaltningerne vil få finansielle virkninger eller ej (ja/nej).

Når det er nødvendigt, bør Kommissionen angive, om der er tale om en omprogrammering som følge af nye lovgivningsforslag.

På grundlag af Kommissionens oplysninger bør der gøres status ved hvert trepartsmøde i overensstemmelse med denne aftale.

D. Agenturer og Europaskoler

47. Kommissionen vurderer ved udformningen af sit forslag til oprettelse af et nyt agentur de budgetmæssige følger for det pågældende udgiftsområde. På grundlag af disse oplysninger og uden at det påvirker de lovgivningsmæssige procedurer for oprettelse af agenturet, forpligter budgetmyndighedens to parter sig til inden for rammerne af det budgetmæssige samarbejde i tide at indgå en aftale om finansiering af agenturet.

Der anvendes en tilsvarende procedure, når det påtænkes at oprette en ny Europa-skole.

E. Tilpasning af strukturfondene, Samhørighedsfonden, udvikling af landdistrikterne og Den Europæiske Fiskerifond i lyset af forholdene omkring deres gennemførelse

48. Hvis nye regler for eller programmer vedrørende strukturfondene, Samhørighedsfonden, udvikling af landdistrikterne og Den Europæiske Fiskerifond vedtages efter 1. januar 2007, forpligter budgetmyndighedens to parter sig til efter forslag fra Kommissionen at tillade en overførsel til efterfølgende år, ud over de tilsvarende udgiftslofter, af bevillinger, der ikke blev udnyttet i 2007.

Europa-Parlamentet og Rådet træffer afgørelse om Kommissionens forslag vedrørende overførsel af uudnyttede bevillinger i 2007 inden 1. maj 2008 i overensstemmelse med punkt 3.

F. Nye finansielle instrumenter

49. Institutionerne er enige om, at det er nødvendigt at indføre samfinansieringsmekanismer for at styrke løftestangseffekten af Den Europæiske Unions budget ved at øge incitamentet til at tilvejebringe finansiering.

De er enige om at fremme udviklingen af passende flerårige finansielle instrumenter, der fungerer som katalysatorer for offentlige og private investorer.

Ved forelæggelsen af det foreløbige budgetforslag skal Kommissionen rapportere til budgetmyndigheden om de aktiviteter, som Den Europæiske Investeringsbank, Den Europæiske Investeringsfond og Den Europæiske Bank for Genopbygning og Udvikling har finansieret til støtte for investering i forskning og udvikling, transeuropæiske netværker og små og mellemstore virksomheder.

Udfærdiget i Strasbourg, den 17. maj 2006.
(underskrifter)

BILAG I

FINANSIEL RAMME FOR 2007-2013[37]

(mio. EUR i faste 2004-priser)

Forpligtelses-bevillinger	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	i.alt 2007-2013
1. Bæredygtig vækst	**50.865**	**53.262**	**54.071**	**54.860**	**55.400**	**56.866**	**58.256**	**383.580**
1a Konkurrenceevne for vækst og beskæftigelse	8.404	9.595	10.209	11.000	11.306	12.122	12.914	75.550
1b Samhørighed for vækst og beskæftigelse	42.461	43.667	43.862	43.860	44.094	44.744	45.342	308.030
2. Beskyttelse for forvaltning af naturressourcer	**51.962**	**54.685**	**54.017**	**53.379**	**52.528**	**51.901**	**51.284**	**369.756**
heraf: markedsrelaterede udgifter og direkte betalinger	43.120	42.697	42.279	41.864	41.453	41.047	40.645	293.105
3. Unionsborgerskab, frihed, sikkerhed og retfærdighed	**1.199**	**1.258**	**1.380**	**1.503**	**1.645**	**1.797**	**1.988**	**10.770**
3a Frihed, sikkerhed, retfærdighed	600	690	790	910	1.050	1.200	1.390	6.630
3b Unionsborgerskab	599	568	590	593	595	597	598	4.140
4. EU som global partner	**6.199**	**6.469**	**6.739**	**7.009**	**7.339**	**7.679**	**8.029**	**49.463**
5. Administration(1)	**6.633**	**6.818**	**6.973**	**7.111**	**7.255**	**7.400**	**7.610**	**49.800**
6. Kompensationer	**419**	**191**	**190**					**800**
Forpligtelsesbevillinger i alt	**117.277**	**122.683**	**123.370**	**123.862**	**124.167**	**125.643**	**127.167**	**864.169**
i procent af BNI	1,08%	1,09%	1,07%	1,05%	1,03%	1,02%	1,01%	1,048%
Betalingsbevilliger i alt	**115.142**	**119.805**	**112.182**	**118.549**	**116.178**	**119.659**	**119.161**	**820.676**
i procent af BNI	1,06%	1,06%	0,97%	1,00%	0,97%	0,97%	0,95%	1,00%
Disponibel margen	0,18%	0,18%	0,27%	0,24%	0,27%	0,27%	0,29%	0,24%
Loft for egne indtægter i procent af BNI	**1,24%**	**1,24%**	**1,24%**	**1,24%**	**1,24%**	**1,24%**	**1,24%**	**1,24%**

(1) De udgifter til pensioner, der er medtaget under loftet for dette udgiftsområde, er beregnet med fradrag af personalets bidrag til ordningen inden for en grænse af 500 mio. EUR i 2004-priser for perioden 2007-2013.

37 Bilag 1 er ændret senest ved Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse af 29. april 2008 om ændring af den interinstitutionelle aftale af 17. maj 2006 om budgetdisciplin og forsvarlig økonomisk forvaltning for så vidt angår justering af den flerårige finansielle ramme, EU-Tidende L 128 af 16. maj 2008, s. 8–9

BILAG II

BUDGETSAMARBEJDET MELLEM INSTITUTIONERNE

A. Efter den tekniske justering af den finansielle ramme for det kommende regnskabsår, under hensyntagen til den årlige politikstrategi forelagt af Kommissionen og forud for dennes afgørelse om det foreløbige budgetforslag, indkaldes der til et trepartsmøde for at drøfte mulige prioriteter for budgettet for det pågældende år. Der vil blive taget skyldigt hensyn til institutionernes beføjelser og til den forventede udvikling i behovene i det kommende regnskabsår og de efterfølgende år, der er omfattet af den finansielle ramme. Der vil også blive taget hensyn til nye elementer, der måtte være dukket op siden vedtagelsen af den oprindelige finansielle ramme, og som vil kunne få væsentlig og varig indflydelse på Den Europæiske Unions budget.

B. For de obligatoriske udgifter specificerer Kommissionen ved forelæggelsen af sit foreløbige budgetforslag:

a) hvilke bevillinger der har forbindelse med ny eller planlagt lovgivning
b) hvilke bevillinger der følger af anvendelsen af den lovgivning, der gjaldt ved det foregående budgets vedtagelse.

Kommissionen udarbejder et nøjagtigt overslag over de finansielle følger af Fællesskabets forpligtelser i henhold til lovgivningen. Den ajourfører om nødvendigt disse overslag i løbet af budgetproceduren. Den stiller al fornøden dokumentation til rådighed for budgetmyndigheden.

Kommissionen kan, hvis den skønner det nødvendigt, forelægge budgetmyndighedens to parter en ad hoc-ændringsskrivelse for at ajourføre de tal, der ligger til grund for overslaget over landbrugsudgifterne i det foreløbige budgetforslag og/eller for, på grundlag af de senest tilgængelige oplysninger vedrørende fiskeriaftaler gældende pr. 1. januar i det pågældende regnskabsår, at korrigere beløbene og fordelingen mellem de bevillinger, der er opført på aktionskonti vedrørende de internationale fiskeriaftaler, og bevillingerne opført under reserven.

Denne ændringsskrivelse skal forelægges budgetmyndigheden før udgangen af oktober.

Hvis den forelægges for Rådet mindre end en måned før Europa-Parlamentets førstebehandling, behandler Rådet almindeligvis ad hoc-ændringsskrivelsen under andenbehandlingen af budgetforslaget.

Budgetmyndighedens to parter søger derfor, før Rådets andenbehandling af budgetforslaget, at opfylde betingelserne for, at ændringsskrivelsen kan vedtages ved én enkelt behandling i hver af de involverede institutioner.

C. 1. Der indføres en samrådsprocedure for samtlige udgifter.

2. Formålet med samrådsproceduren er at:

a) fortsætte drøftelsen af den generelle udvikling i udgifterne og, i den forbindelse, af hovedlinjerne i budgettet for det kommende regnskabsår, i lyset af Kommissionens foreløbige budgetforslag

b) nå frem til en aftale mellem budgetmyndighedens to parter vedrørende

— de bevillinger, der omhandles i del B, litra a) og b), herunder bevillinger foreslået i ad hoc-ændringsskrivelsen, jf. del B,
— de bevillinger, der skal opføres på budgettet til dækning af ikke-obligatoriske udgifter, jf. punkt 40 i nærværende aftale, og
— især, spørgsmål, hvor der i denne aftale henvises til denne procedure.

3. Proceduren indledes med et trepartsmøde indkaldt i så god tid, at institutionerne har mulighed for at forsøge at nå til enighed senest på den dag, som Rådet har fastsat for fastlæggelsen af sit budgetforslag.

Resultaterne af trepartsmødet drøftes under et samråd mellem Rådet og en delegation fra Europa-Parlamentet, hvori også Kommissionen deltager.

Samrådsmødet afholdes, medmindre der træffes anden beslutning under trepartsmødet, under det sædvanlige møde, der finder sted med de samme deltagere på den dag, som Rådet har fastsat for fastlæggelsen af budgetforslaget.
4. Der kan om nødvendigt afholdes et nyt trepartsmøde inden Europa-Parlamentets førstebehandling, efter skriftligt forslag fra Kommissionen eller skriftlig anmodning fra enten formanden for Europa-Parlamentets Budgetudvalg eller formanden for Rådet (budgetspørgsmål). Beslutningen om, hvorvidt et sådant trepartsmøde skal afholdes, træffes af institutionerne efter vedtagelsen af Rådets budgetforslag og inden afstemningen om ændringsforslagene efter førstebehandlingen i Europa-Parlamentets Budgetudvalg.

5. Institutionerne fortsætter samrådet, efter at budgetmyndighedens to parter hver især har gennemført førstebehandlingen af budgettet, for at nå til en aftale om de ikke-obligatoriske og obligatoriske udgifter og især for at drøfte ad hoc-ændringsskrivelsen, jf. del B.

Med henblik herpå afholdes der et trepartsmøde efter Europa-Parlamentets førstebehandling.

Resultaterne af trepartsmødet drøftes under andet samrådsmøde, der afholdes samme dag som Rådets andenbehandling.

Institutionerne kan om nødvendigt fortsætte deres drøftelser om de ikke-obligatoriske udgifter efter Rådets andenbehandling.

6. Under trepartsmøderne ledes institutionernes delegationer af henholdsvis formanden for Rådet (budgetspørgsmål), formanden for Europa-Parlamentets Budgetudvalg og det medlem af Kommissionen, der har ansvaret for budgettet.

7. Hver af budgetmyndighedens parter træffer de nødvendige forholdsregler for at sikre, at de resultater, der måtte blive opnået under samrådsproceduren, følges under hele den løbende budgetprocedure.

D. For at Kommissionen rettidigt kan vurdere gennemførligheden af de ændringsforslag, der overvejes af budgetmyndigheden vedrørende indførelse af nye eller forlængelse af allerede eksisterende forberedende foranstaltninger/pilotprojekter, informerer hver af budgetmyndighedens to parter inden midten af juni Kommissionen om deres hensigter i så henseende, så en første drøftelse kan finde sted allerede under samrådsmødet i forbindelse med Rådets førstebehandling. De følgende trin i samrådsproceduren, som er anført i del C, finder også anvendelse, og det samme gælder bestemmelserne om gennemførlighed som nævnt i punkt 36 i denne aftale.

Desuden er institutionerne enige om, at de samlede bevillinger til pilotprojekter i et givet regnskabsår begrænses til 40 mio. EUR. De er også enige om, at de samlede bevillinger til nye forberedende foranstaltninger i et givet regnskabsår begrænses til 50 mio. EUR, og at de samlede bevillinger, for hvilke der faktisk indgås forpligtelser til forberedende foranstaltninger, begrænses til 100 mio. EUR.

BILAG III

KLASSIFIKATION AF UDGIFTER

UDGIFTSOMRÅDE 1	Bæredygtig vækst	
1A	Konkurrenceevne for vækst og beskæftigelse	(IOU[38])
1B	Samhørighed for vækst og beskæftigelse	IOU
UDGIFTSOMRÅDE 2	Beskyttelse og forvaltning af naturressourcer	IOU
	Undtagen:	
	— Udgifter til den fælles landbrugspolitik vedrørende markedsforanstaltninger og direkte støtte, herunder markedsforanstaltningerfor fiskeri og fiskeriaftaler indgået med tredjelande	(OU)[39]

38 IOU: Ikke-obligatoriske udgifter

39 OU: Obligatoriske udgifter

UDGIFTSOMRÅDE 3	Unionsborgerskab, frihed, sikkerhed ogretfærdighed	IOU
3A	Frihed, sikkerhed og retfærdighed	IOU
3B	Unionsborgerskab |	IOU
UDGIFTSOMRÅDE 4	EU som global partner	IOU
	Undtagen:	
	— Udgifter som følge af internationale aftaler indgået af Den Europæiske Union med tredjelande	OU
	— Deltagelse i organisationer eller internationale institutioner	OU
	— Bidrag til opfyldelse af lånegarantifonden	OU
UDGIFTSOMRÅDE 5	Administration	IOU
	Undtagen:	
	— Pensioner og udtrædelsespenge	OU
	— Forskellige godtgørelser i forbindelse med endeligt ophør af tjeneste	OU
	— Procesomkostninger	OU
	— Skadeserstatninger	OU
UDGIFTSOMRÅDE 6	Kompensationer	OU

BILAG IV

FINANSIERING AF UDGIFTER I FORBINDELSE MED FISKERIAFTALER

A. Udgifterne i forbindelse med fiskeriaftaler finansieres over to konti henhørende under politikområdet "fiskeri" (i henhold til den aktivitetsbaserede kontoplan):

a) internationale fiskeriaftaler (11 03 01)
b) bidrag til internationale organisationer (11 03 01).

Alle beløb vedrørende aftaler med tilhørende protokoller, der er i kraft pr. 1. januar i det pågældende regnskabsår, opføres under konto 11 03 01. Beløb vedrørende alle nye eller forlængede aftaler, der træder i kraft efter den 1. januar i det pågældende regnskabsår, opføres under konto 40 02 41 02 — Reserver/opdelte bevillinger (obligatoriske udgifter).

B. Under den i del C i bilag II omhandlede samrådsprocedure forsøger Europa-Parlamentet og Rådet på forslag af Kommissionen at nå til enighed om det beløb, der skal opføres under budgetkontiene og reserven.

C. Kommissionen skal regelmæssigt holde Europa-Parlamentet informeret om forberedelsen af forhandlingerne og disses forløb, herunder deres indvirkninger på budgettet.
Institutionerne forpligter sig til som led i lovgivningsprocessen vedrørende fiskeriaftalerne at sørge for, at alle procedurer gennemføres hurtigst muligt.

Hvis bevillingerne vedrørende fiskeriaftalerne, herunder reserven, viser sig at være utilstrækkelige, forelægger Kommissionen budgetmyndigheden de oplysninger, der er nødvendige for under et — eventuelt forenklet — trepartsmøde at kunne udveksle synspunkter om grundene til denne situation, samt om foranstaltninger, der kan vedtages efter gældende procedurer. Kommissionen foreslår om nødvendigt passende foranstaltninger.

Kommissionen forelægger hvert kvartal budgetmyndigheden detaljerede oplysninger om gennemførelsen af gældende aftaler og om de finansielle overslag for resten af året.

ERKLÆRINGER

1. KOMMISSIONENS ERKLÆRING VEDRØRENDE VURDERINGEN AF, HVORDAN DEN INTERINSTITUTIONELLE AFTALE FUNGERER

Ifølge punkt 7 i den interinstitutionelle aftale udarbejder Kommissionen inden udgangen af 2009 en rapport om, hvordan den interinstitutionelle aftale fungerer, der om nødvendigt skal ledsages af relevante forslag.

2. ERKLÆRING OM PUNKT 27 I DEN INTERINSTITUTIONELLE AFTALE

Inden for rammerne af den årlige budgetprocedure meddeler Kommissionen budgetmyndigheden, hvor stort et beløb der er til rådighed for fleksibilitetsinstrumentet i henhold til punkt 27 i den interinstitutionelle aftale.

Alle beslutninger om at mobilisere fleksibilitetsinstrumentet for et beløb på over 200 mio. EUR vil afstedkomme en beslutning om fremførsel.

3. ERKLÆRING OM GENNEMGANGEN AF DEN FINANSIELLE RAMME

1. I Det Europæiske Råds konklusioner opfordres Kommissionen til at foretage en fuldstændig, vidtgående gennemgang af alle aspekter af EU's udgifter, herunder den fælles landbrugspolitik, og indtægter, herunder Det Forenede Kongeriges rabatordning, og aflægge rapport i 2008-2009. Gennemgangen bør ledsages af en vurdering af, hvordan den interinstitutionelle aftale fungerer. Europa-Parlamentet inddrages i gennemgangen i alle faser på grundlag af følgende bestemmelser:

— i undersøgelsesfasen efter Kommissionens fremlæggelse af gennemgangen sikres det, at de nødvendige drøftelser finder sted med Europa-Parlamentet på grundlag af den almindelige politiske dialog mellem institutionerne, og at der tages behørigt hensyn til Europa-Parlamentets holdning
— i overensstemmelse med Det Europæiske Råds konklusioner fra december 2005 kan Det Europæiske Råd træffe beslutning om alle emner, der er omfattet af gennemgangen. Europa-Parlamentet deltager i overensstemmelse med de relevante procedurer og under fuld respekt for dets fastsatte rettigheder i alle formelle opfølgende foranstaltninger.

2. Som led i samrådsproceduren og overvejelserne forud for gennemgangen forpligter Kommissionen sig i forbindelse med analysen af situationen til at tage hensyn til dens indgående drøftelser med Europa-Parlamentet. Kommissionen noterer sig også, at Europa-Parlamentet har til hensigt at afholde en konference, der involverer Europa-Parlamentet og de nationale parlamenter for at gennemgå dets ordning for egne indtægter. Resultatet af en sådan konference vil blive betragtet som et bidrag til denne samrådsprocedure. Det er underforstået, at Kommissionen fremlægger sine forslag fuldt og helt på eget ansvar.

4. ERKLÆRING OM DEMOKRATISK KONTROL OG SAMMENHÆNG I FORANSTALTNINGERNE UDADTIL

Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen anerkender, at der er behov for en rationalisering af de forskellige instrumenter vedrørende foranstaltninger udadtil. De er enige om, at en sådan rationalisering af instrumenterne skal sikre større sammenhæng i forbindelse med Den Europæiske Unions indsats og muligheder for at reagere hurtigere, men den må ikke mindske hverken lovgivningsmyndighedens — navnlig dens politiske kontrol med de strategiske valg — eller budgetmyndighedens beføjelser. De relevante forordninger skal afspejle disse principper, have det nødvendige politiske indhold og indeholde en vejledende opdeling af indtægterne og om nødvendigt en revisionsklausul med henblik på at vurdere gennemførelsen af forordningen senest tre år efter.

For så vidt angår basisretsakter, der er vedtaget ved fælles beslutningstagning, informerer Kommissionen systematisk og rådfører sig med Europa-Parlamentet og Rådet ved at fremsende udkast til nationale, regionale og temabaserede strategidokumenter.

Hvis Rådet beslutter i løbet af det tidsrum, som den interinstitutionelle aftale dækker, at potentielle kandidatlande skal overgå til at være førtiltrædelseslande, ændrer Kommissionen og giver Europa-Parlamentet og Rådet meddelelse om en vejledende flerårig ramme, jf. artikel 4 i forordningen om oprettelse af et instrument til førtiltrædelsesbistand (IPA), for at tage hensyn til udgiftsbehovene som følge heraf.

Kommissionen medtager i det foreløbige udkast til budget en kontoplan, der sikrer budgetmyndigheden beføjelser for så vidt angår foranstaltninger udadtil.

5. KOMMISSIONENS ERKLÆRING OM DEMOKRATISK KONTROL OG SAMMENHÆNG I FORANSTALTNINGERNE UDADTIL

Kommissionen forpligter sig til at indgå i en regelmæssig dialog med Europa-Parlamentet om indholdet af udkast til nationale, regionale og temabaserede strategidokumenter og at tage behørigt hensyn til Europa-Parlamentets holdning, når den gennemfører strategierne.

Denne dialog omfatter en drøftelse af potentielle kandidatlandes overgang til at blive førtiltrædelseslande i det tidsrum, som den interinstitutionelle aftale dækker.

6. ERKLÆRING OM REVISION AF FINANSFORORDNINGEN

Inden for rammerne af revisionen af finansforordningen forpligter institutionerne sig til at forbedre gennemførelsen af budgettet og øge synligheden af Fællesskabets støtte og sikre, at den i højere grad kommer borgerne til gavn, uden at der derved rejses tvivl om de fremskridt, der er opnået efter ændringen af finansforordningen i 2002. De bestræber sig desuden så vidt muligt på i den afsluttende fase af forhandlingerne om revisionen af finansforordningen og gennemførelsesbestemmelserne hertil at skabe den rette balance mellem beskyttelsen af de finansielle interesser, princippet om rimelige administrative omkostninger og brugervenlige procedurer.

Revisionen af finansforordningen foretages på grundlag af et ændret forslag fra Kommissionen efter den samrådsprocedure, der er indført ved Europa-Parlamentets, Rådets og Kommissionens fælles erklæring af 4. marts 1975, i den ånd, der gjorde det muligt at indgå en aftale i 2002. Institutionerne bestræber sig desuden på at sikre et tæt og konstruktivt interinstitutionelt samarbejde for at sikre en hurtig vedtagelse af gennemførelsesbestemmelserne og forenkle finansieringsprocedurerne, samtidig med at der sikres en høj grad af beskyttelse af Fællesskabets finansielle interesser.

Europa-Parlamentet og Rådet er fast besluttet på at afslutte forhandlingerne om finansforordningen, således at den om muligt kan træde i kraft den 1. januar 2007.

7. KOMMISSIONENS ERKLÆRING OM REVISIONEN AF FINANSFORORDNINGEN

Inden for rammerne af revisionen af finansforordningen forpligter Kommissionen sig til:

— at informere Europa-Parlamentet og Rådet, hvis den i et forslag til retsakt finder det nødvendigt at afvige fra bestemmelserne i finansforordningen, og at anføre årsagerne hertil

— at sikre, at der regelmæssigt i forbindelse med vigtige forslag til retsakter og væsentlige ændringer heraf gennemføres vurderinger af retsakternes virkninger under behørigt hensyn til subsidiaritetsprincippet og proportionalitetsprincippet.

8. ERKLÆRING OM NYE FINANSIELLE INSTRUMENTER

Europa-Parlamentet og Rådet opfordrer Kommissionen og Den Europæiske Investeringsbank (EIB) til på deres respektive kompetenceområder at fremsætte forslag:

— i overensstemmelse med Det Europæiske Råds konklusioner fra december 2005 om at øge EIB's kapacitet for så vidt angår lån og garantier til forskning og udvikling til 10 mia. EUR i tidsrummet 2007-2013, idet EIB bidrager med op til 1 mia. EUR fra reserverne til finansieringsinstrumentet for risikodeling
— at styrke instrumenterne til fordel for transeuropæiske netværker og små og mellemstore virksomheder med et omtrentligt beløb til lån og garantier på henholdsvis 20 mia. EUR og 30 mia. EUR, hvor EIB bidrager med op til henholdsvis 0,5 mia. EUR fra reserverne (transeuropæiske netværker) og op til 1 mia. EUR (konkurrenceevne og innovation).

9. EUROPA-PARLAMENTETS ERKLÆRING OM FRIVILLIG GRADUERING

Europa-Parlamentet noterer sig Det Europæiske Råds konklusioner fra december 2005 om frivillig graduering fra markedsrelaterede udgifter og direkte betalinger i den fælles landbrugspolitik til udvikling af landdistrikterne med op til højst 20 % og en mindskelse af markedsrelaterede udgifter. Når bestemmelserne for denne graduering er fastsat i de relevante retsakter, vurderer Europa-Parlamentet, hvorvidt disse bestemmelser kan gennemføres under hensyntagen til EU's principper, f.eks. konkurrencereglerne; Europa-Parlamentet forbeholder sig på nuværende tidspunkt sin holdning til resultatet af denne procedure. Det finder, at det vil være nyttigt at vurdere samfinansieringen af landbruget i lyset af revisionen i 2008-2009.

10. KOMMISSIONENS ERKLÆRING OM FRIVILLIG GRADUERING

Kommissionen noterer sig punkt 62 i Det Europæiske Råds konklusioner fra december 2005, hvorefter medlemsstaterne kan overføre supplerende beløb fra markedsrelaterede udgifter og direkte betalinger i den fælles landbrugspolitik til udvikling af landdistrikterne med op til højst 20 % af de beløb, der tilkommer dem fra markedsrelaterede udgifter og direkte betalinger.

Ved fastsættelsen af bestemmelserne for denne graduering i de relevante retsakter bestræber Kommissionen sig på at gøre en frivillig graduering mulig, samtidig med at den gør sit yderste for at sikre, at en sådan mekanisme mest muligt afspejler basisreglerne for politikken for udvikling af landdistrikterne.

11. EUROPA-PARLAMENTETS ERKLÆRING OM NATURA 2000

Europa-Parlamentet udtrykker bekymring over den del af Det Europæiske Råds konklusioner fra december 2005, der vedrører en formindskelse af markedsrelaterede udgifter og direkte betalinger i den fælles landbrugspolitik og følgerne heraf for fællesskabsfinansieringen af Natura 2000. Det opfordrer Kommissionen til at vurdere følgerne af disse bestemmelser, inden den fremsætter nye forslag. Det finder, at integrationen af Natura 2000 i strukturfondene og udviklingen af landdistrikterne skal gives den nødvendige prioritet. Som en del af lovgivningsmyndigheden forbeholder det sig på nuværende tidspunkt sin holdning til resultatet af denne procedure.

12. EUROPA-PARLAMENTETS ERKLÆRING OM PRIVAT SAMFINANSIERING OG MOMS TIL AT SKABE SAMHØRIGHED MED HENBLIK PÅ VÆKST OG BESKÆFTIGELSE

Europa-Parlamentet noterer sig Det Europæiske Råds konklusioner fra december 2005 om anvendelsen af reglen om automatisk frigørelse i år n + 3 i en overgangsperiode; Europa-Parlamentet opfordrer Kommissionen til, når sidstnævnte fastsætter bestemmelserne for anvendelsen af denne regel i de relevante retsakter, at sikre fælles regler for privat samfinansiering og moms til at skabe samhørighed med henblik på vækst og beskæftigelse.

13. EUROPA-PARLAMENTETS ERKLÆRING OM FINANSIERING AF ET OMRÅDE MED FRIHED, SIKKERHED OG RETFÆRDIGHED

Europa-Parlamentet finder, at Kommissionen ved fremlæggelsen af det foreløbige udkast til budget bør foretage en omhyggelig vurdering af de planlagte aktiviteter på området frihed, sikkerhed og retfærdighed, og at finansieringen af disse aktiviteter bør drøftes inden for rammerne af de procedurer, der er omfattet af bilag II i den interinstitutionelle aftale.

REGISTER

A

Acquis communautaire
Se gældende fællesskabsret

Afgifter
Se fiskale bestemmelser

Afgifter med tilsvarende virkning
- Forbud mod afgifter med tilsvarende virkning . . . . . Art. 25 EF

Afskedigelse
- Afskedigelse af et medlem af Kommissionen . . . . . Art. 216 EF
- Kommissionen: Frivillig fratræden og afskedigelse . . . . . Art. 215 EF

Almindelige og afsluttende bestemmelser
- Se Traktaten om De Europæiske Fællesskaber
- Se Traktaten om Den Europæiske Union

Afsluttende bestemmelser
- Se Traktaten om De Europæiske Fællesskaber
- Se Traktaten om Den Europæiske Union

Afstemning
- Europa-Parlamentet: Afstemningsregler . . . . . Art. 198 EF
- Forstærket samarbejde. . . . . Art. 42 EU
- Fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik . . . . . Art. 23 EU
- Kommissionen: Afstemning i Kommissionen, beslutningsdygtighed. . . . . Art. 219 EF
- Rådet: Afstemning, stemmeregler , simpelt og kvalificeret flertal . . . . . Art. 205 EF

Aftaler med stater eller internationale organisationer
- Almindelige og afsluttende bestemmelser . . . . . Art. 300 EF
- Fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik . . . . . Art. 24 EU

Aftaler om associering med tredjelande
- Almindelige og afsluttende bestemmelser . . . . . Art. 310 EF

Aktindsigt
(se også åbenhed)

- Aktindsigt i dokumenter fra Europa-Parlamentet,
Rådet og Kommissionen . . . . . Art. 255 EF
- Beslutninger træffes så åbent som muligt
og tæt på borgerne som muligt . . . . . Art. 1 EU
- COREPER, Generalsekretariatet, Rådets forretningsorden, aktindsigt . . . Art. 207 EF

Alder
- Forbud mod forskelsbehandling . . . . . Art. 13 EF

Ambassader
- EU-borgeres ret til hjælp fra andre medlemsstaters
ambassader i tredjelande . . . . . Art. 20 EU

Andragender til EU's institutioner
- Unionsborgernes ret til at indgive andragender . . . . . Art. 194 EF
- Unionsborgeres ret til indgivelse af andragender til EU's institutioner . . . Art. 21 EF

Arbejdskontrakt
- Ophævelse af en arbejdskontrakt . . . . . Art. 137 EF

Arbejdskraften: . . . . . .TEF - TREDJE DEL, AFSNIT III, Kapitel 1
Art. 39-42 EF
- Fri bevægelighed og ophold . . . . . Art. 39 EF
- Procedure for vedtagelse af direktiver og forordninger
om fri bevægelighed . . . . . Art. 40 EF
- Social tryghed for vandrende arbejdstagere og deres pårørende . . . . . Art. 42 EF
- Vedtagelse af foranstaltninger til gennemførelse
af den frie bevægelighed . . . . . Art. 41 EF

Arbejdsløshed
(se Beskæftigelse)

Arbejdsmarkedet
- Dialogen på arbejdsmarkedet . . . . . Art. 136 EF
- Samordnet strategi for beskæftigelse . . . . . Art. 125 EF

Arbejdsmarkedets parter
- Arbejdsmarkedets parters ansvar . . . . . Art. 126 EF
- Aftaler, der indgås på fællesskabsplan. . . . . Art. 139 EF
- Beskæftigelsesudvalgets høring af arbejdsmarkedets parter . . . . . Art. 130 EF
- Dialogen mellem arbejdsmarkedets parter . . . . . Art. 138 EF
- Gennemførelse af direktiver af arbejdsmarkedets parter . . . . . Art. 137 EF
- Iværksættelse af aftaler . . . . . Art. 139 EF
- Konsultation af arbejdsmarkedets parter . . . . . Art. 138 EF
- Udvalget om social beskyttelse . . . . . Art. 144 EF

Arbejdsmarkedspolitik
- Samarbejde inden for social- og arbejdsmarkedspolitikken ..... Art. 140 EF

Arbejdsmiljø
- Miljøgarantien: Beskyttelse af arbejdsmiljøet ..... Art. 95 EF
- Forbedring af arbejdsmiljøet ..... Art. 137 EF

Arbejdsretten
- Samarbejde inden for social- og arbejdsmarkedspolitikken..... Art. 140 EF

Arbejdsstyrke
- Samordnet strategi for beskæftigelse ..... Art. 125 EF

Arbejdstagere
- Afskaffelse af forskelsbehandling af arbejdstagere ..... Art. 39 EF
- Beskæftigelse på en anden medlemsstats område ..... Art. 44 EF
- Information og høring af arbejdstagerne ..... Art. 137 EF
- Sikring af vandrende arbejdstagere..... Art. 42 EU
- Social tryghed for vandrende arbejdstagere ..... Art. 42 EU
- Udveksling af unge arbejdstagere ..... Art. 41 EF

Arbejdstagernes grundlæggende arbejdsmarkedsmæssige og sociale rettigheder
- Bekræftelse af betydning ..... Præambel, EU
- Målsætninger og beskæftigelsesfremme og forbedring
af leve- og arbejdsvilkår ..... Art. 136 EF

Arbejdstagernes sikkerhed og sundhed
- Indsatsområder til virkeliggørelse af målsætningerne ..... Art. 137 EF

Arbejdsulykker
- Forebyggelse af arbejdsulykker og erhvervssygdomme..... Art. 140 EF

Arbejdsvilkår ..... Art. 137 EF
- Afskaffelse af forskelsbehandling pga. nationalitet ..... Art. 39 EF
- Målsætninger om beskæftigelsesfremme og
forbedring af leve- og arbejdsvilkår ..... Art. 136 EF
- Indsatsområder til virkeliggørelse af målsætningerne ..... Art. 137 EF
- Samarbejde inden for social- og arbejdsmarkedspolitikken..... Art. 140 EF

Associering med ikke-europæiske lande og territorier
- De oversøiske landes og territoriers associering ..... Art. 182 EF

Associeringsaftaler
- Samarbejde med tredjelande ..... Art. 181 A EF

Asyl

- Asyl, flygtninge, indvandring, tredjelandsstatsborgere ..... Art. 63 EF
- Foranstaltninger vedrørende asyl..... Art. 63 EF
- Indførelse af et område med frihed, sikkerhed og retfærdighed ..... Art. 61 EF
- Passende foranstaltninger..... Art.2 EU
- Unionens mål.....Art.2 EU

B

Banker
- Tjenesteydelser vedr. Transport, banker og forsikringsselskaber ..... Art. 51 EF

Begrundelsespligt af vedtagne retsakter
- Fælles bestemmelser for flere institutioner ..... Art. 253 EF

Begrundet udtalelse (Kommissionens)
- Traktatkrænkelsesprocedure iværksat af Kommissionen ..... Art. 226 EF

Benelux-landene
- Unionen mellem Benelux-landene ..... Art. 306 EF

Beskyttelsesforanstaltninger
- Midlertidige beskyttelsesforanstaltninger over for tredjelande..... Art. 59 EF
- Beskyttelsesforanstaltninger ved pludselig betalingsbalancekrise ..... Art. 120 EF
- Den fælles handelspolitik..... Art. 134 EF
- Indførelse af strengere nationale beskyttelsesforanstaltninger ..... Art. 176 EF

Beskyttelsesniveau
- Harmoniseringsforanstaltninger..... Art. 95 EF
- Harmoniseringsforanstaltninger..... Art. 174 EF

Beskæftigelse..... TEF - TREDJE DEL, AFSNIT VII, AFSNIT VIII
Art. 125-130 EF
- Fællesskabets mål og opgaver .....Art. 2 EF
- Medlemsstaternes beskæftigelsespolitikker beskæftigelsesfremme .. Art. 126 EF
- Målsætning om et højt beskæftigelsesniveau ..... Art. 127 EF
- Retningslinjer for medlemsstaternes beskæftigelsespolitikker ..... Art. 128 EF
- Det rådgivende beskæftigelsesudvalg ..... Art. 130 EF
- Samordnet beskæftigelsesstrategi..... Art. 3 EF
- Samordnet strategi for beskæftigelse ..... Art. 125 EF
- Tilskyndelsesforanstaltninger på beskæftigelsesområdet ..... Art. 129 EF
- Unionens mål om et højt beskæftigelsesniveau..... Art. 2 EU

Beskæftigelsesfremme
- Målsætninger om beskæftigelsesfremme ..... Art. 136 EF

Beskæftigelsespolitik
- Medlemsstaternes beskæftigelsespolitikker . . . . . Art. 126 EF
- Målsætning og aktiviteter . . . . . Art. 3 EF
- Retningslinjer for medlemsstaternes beskæftigelsespolitikker. . . . . Art. 128 EF

Beskæftigelsesudvalget
- Retningslinjer for medlemsstaternes beskæftigelsespolitikker . . . . . Art. 128 EF

Beslutninger
- Fælles bestemmelser for flere institutioner . . . . . Art. 249 EF

Bistandsprogrammer
- Samordning af Fællesskabets og medlemsstaternes politikker . . . . . Art. 180 EF

Borgerskab
Se unionsborgerskab

Budget
Se Finansielle bestemmelser

Budgetdisciplin
- Finansielle bestemmelser. . . . . Art. 270 EF
-Overholdelse af budgetdisciplinen . . . . . Art. 104 EF

Budgetsituation
- Overvågning af medlemsstaternes budgetsituation . . . . . Art. 104 EF

Bæredygtig udvikling
- Fællesskabets mål og opgaver . . . . . .Art. 2 EF
- Integration af miljøbeskyttelseskravet i Fællesskabets principper. . . . . .Art. 6 EF
- Princippet om bæredygtig udvikling . . . . . Præambel, EU
- Unionens mål. . . . . Art. 2 EU

Bøder
- ECB: Pålæggelse af bøder eller tvangsbøder. . . . . Art. 110 EF
- Bøder og tvangsbøder (artikel 81, stk. 1, og artikel 82) . . . . . Art. 83 EF
- Opfyldelse af domme, tvangsbøder . . . . . Art. 228 EF

Børn
- Målsætning for politisamarbejde og retligt samarbejde i kriminalsager. . . Art. 29 EU

C

Cabotage
- Fælles regler for transportområdet . . . . . Art. 71 EF

Centralbanker
Se Monetære politik

Civilbeskyttelse
- Målsætninger og aktiviteter . . . . . Art. 3 EF

Civilretligt samarbejde
- Indførelse af et område med frihed, sikkerhed og retfærdighed . . . . . Art. 61 EF
- Civilretligt samarbejde med grænseoverskridende virkning . . . . . Art. 65 EF

COREPER (de faste repræsentanters komité)
- Rådet . . . . . Art. 207 EF

D

Danmark
- Erklæring fra Danmark, Tyskland, Nederlandene og Østrig om artikel 161 i Traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab . . . . . Erklæring 3
- Protokoller om UK, Irland og Danmarks stilling . . . . . Art. 69 EF
- Protokol om Danmarks stilling . . . . . Protokol nr. 5
- Protokol om ejendomserhvervelse i Danmark . . . . . Protokol nr. 16
- Protokol om visse bestemmelser vedrørende Danmark . . . . . Protokol nr. 26
- Protokol vedrørende Danmark. . . . . Protokol nr. 22

Databeskyttelse
- Beskyttelse af personoplysninger, databeskyttelse . . . . . Art. 286 EF

Datterselskaber
- Fri etableringsret og forbud mod restriktioner. . . . . Art. 43 EF
- Procedure for vedtagelse af direktiver om etableringsret . . . . . Art. 44 EF

Decharge
- Finansielle bestemmelser. . . . . Art. 276 EF

Demokrati
- EU's principper. . . . . Art.6 EU
- Fællesskabets mål og opgaver . . . . . Art. 6 EF
- Fællesskabets mål og opgaver . . . . . Præambel, EF

- Institutionernes demokratiske og effektive virkemåde ..... Præambel, EU
- Målsætninger for udviklingssamarbejde ..... Art. 177
- Målsætninger, medlemsstaternes loyalitet og solidaritet ..... Art. 11 EU
- Principperne om frihed, demokrati og respekt
  for menneskerettighederne ..... Præambel, EU
- Samarbejde med tredjelande ..... Art. 181 A EF

Deponering
- Ratifikation, deponering og ikrafttræden ..... Art. 52 EU
- Traktatens officielle sprog ..... Art. 314 EF
- Traktatens ratifikation og ikrafttrædelse ..... Art. 313 EF
- Traktaternes officielle sprog ..... Art. 53 EU

Diplomatiske og konsulære missioner
- Samarbejde mellem diplomatiske og konsulære missioner ..... Art. 20 EU

Direktiver ..... Art. 249 EF

Diskriminerende afgifter
- Forbud mod diskriminerende afgifter ..... Art. 90 EF

Dominerende stilling
- Forbud mod misbrug af dominerende stilling ..... Art. 82 EF
- Medlemsstaternes lovgivning indtil
  ikrafttrædelsen af art. 81, stk. 3 og art 82 ..... Art. 84 EF
- Virksomheders misbrug af en dominerende stilling ..... Art. 82 EF

Domme
- Fuldbyrdelse af domme ..... Art. 244 EF
- Institutionernes pligt til opfyldelse af domme ..... Art. 233 EF
- Opfyldelse af domme, tvangsbøder ..... Art. 228 EF

Dommere
- Fastsættelse af lønninger, godtgørelser og pensioner ..... Art. 210 EF
- Retten i Første Instans dommere justitssekretæren ..... Art. 224 EF
- Udnævnelse af dommere, generaladvokater, nybesættelse ..... Art. 223 EF

Domstolen: ..... TEF - FEMTE DEL, AFSNIT I, Kapitel 1, 4. Afdeling
Art. 220-245 EF
- Annulationssøgsmål fra medlemsstater, EF-institutioner m.v. ..... Art. 230 EF
- Domstolens beføjelser ..... Art. 220 EF
- Domstolens prøvelse af sanktioner fastsat i forordninger ..... Art. 229 EF
- Domstolens sammensætning, organisation ..... Art. 221 EF
- Domstolens statut og procesreglement ..... Art. 245 EF
- Foreløbige forholdsregler ..... Art. 243 EF
- Forordningers anvendelighed ..... Art. 241 EF

- Fuldbyrdelse af domme . . . . . Art. 244 EF
- Generaladvokater . . . . . Art. 222 EF
- Hjemsted . . . . . Protokol nr. 8
- Institutioner . . . . . Art. 7 EF
- Institutionernes pligt til opfyldelse af domme . . . . . Art. 233 EF
- Nationale domstolen kompetence i tvister . . . . . Art. 240 EF
- Opfyldelse af domme, tvangsbøder . . . . . Art. 228 EF
- Oprettelse af særlige retsinstanser . . . . . Art. 225 A EF
- Opsættende virkning . . . . . Art. 242 EF
- Passivitetssøgsmål mod Rådet, EP eller Kommissionen . . . . . Art. 232 EF
- Personalesager tvister mellem Fællesskabet og dets ansatte . . . . . Art. 236 EF
- Præjudicielle spørgsmål, Domstolens kompetence . . . . . Art. 234 EF
- Retsvirkninger . . . . . Art. 231 EF
- Retten i Første Instans, kompetence,
procesreglement, særlige retsinstanser . . . . . Art. 225 EF
- Retten i Første Instans dommere justitssekretæren . . . . . Art. 224 EF
- Søgsmål mod Fællesskabet vedr. erstatning uden for kontraktforhold . Art. 235 EF
- Søgsmål vedr. EIB og ESCB . . . . . Art. 237 EF
- Tillæggelse af nye kompetence . . . . . Art. 229 A EF
- Traktatkrænkelsesprocedure iværksat af en medlemsstat . . . . . Art. 227 EF
- Traktatkrænkelsesprocedure iværksat af Kommissionen . . . . . Art. 226 EF
- Udnævnelse af dommere, generaladvokater, nybesættelse . . . . . Art. 223 EF
- Voldgiftsbestemmelser i Fællesskabets aftaler . . . . . Art. 238 EF
- Voldgiftssager mellem medlemsstater . . . . . Art. 239 EF

Dyrebeskyttelse og dyrevelfærd . . . . . Protokol nr. 33

E

ECB
Se Monetære politik

Ecuen
- Ecu-kurvens sammensætning. . . . . Art. 118 EF
- Indførelse af en fælles valuta . . . . . Art. 4 EF

Ejendomserhvervelse i Danmark. . . . . Protokol nr. 16

Ejendomsretlige ordninger i medlemsstaterne
- Almindelige og afsluttende bestemmelser . . . . . Art. 295 EF

Eksamensbeviser
- Anerkendelse af eksamensbeviser . . . . . Art. 149 EF

EKSF- og Euratom-Traktaten
- Traktatens forhold til EKSF- og Euratom-Traktaten. . . . . Art. 305 EF

EKSF-traktaten og om Kul- og Stålforskningsfonden finansielle konsekvenser af udløbet af
- Protokol nr. 34

Enekompetence
- Domstolen enekompetence i de søgsmål . . . . . Art. 51 EF
- Forstærket samarbejde. . . . . Art. 43 EU
- Områder, som ikke hører ind under dets enekompetence . . . . . .Art. 5 EF

Energi. . . . . .
- Oprettelse og udvikling af transeuropæiske net på transport, telekommunikations- og energiinfrastrukturområdet. . . . . Art. 154 EF

Energiinfrastruktur
- Transeuropæiske net. . . . . Art. 154 EF

EP
Se Europa-Parlamentet

Erhvervssygdomme
- Forebyggelse af arbejdsulykker og erhvervssygdomme. . . . . Art. 140 EF

Erhvervsuddannelse
Art. 150 EF
- Målsætningen vedr. Erhvervsuddannelse . . . . . Art. 150 EF
- Uddannelse, erhvervsuddannelse og ungdom . . . . . Art. 149 EF; Art. 150 EF

ESF
Se Europæiske socialfond

ESCB
Se Europæiske System af Centralbanker

Etableringsfrihed
- Gennemførelse af etableringsfriheden. . . . . Art. 44 EF

Etableringsretten: . . . . . TEF - TREDJE DEL, AFSNIT III, Kapitel 2, Art. 43-48 EF
- Fri etableringsret og forbud mod restriktioner . . . . . Art. 43 EF
- Lige stilling af selskaber i EU med statsborgere i EU . . . . . Art. 48 EF
- Procedure for vedtagelse af direktiver om etableringsret . . . . . Art. 44 EF
- Procedure for vedtagelse af direktiver om gensidig anerkendelse af eksamensbeviser m.v. . . . . Art. 47 EF

- Særlige regler for fremmede statsborgere begrundet
i offentlig orden, sikkerhed og sundhed . . . . . Art. 46 EF
- Udøvelse af offentlig myndighed undtagne erhverv . . . . . Art. 45 EF

Etnisk oprindelse
- Foranstaltninger mod forskelsbehandling pga.
Køn, race, etnisk oprindelse m.v.. . . . . Art. 13 EF
- Forbud mod forskelsbehandling . . . . . Art. 13 EF

EU:
- EU's institutionelle ramme . . . . . Art. 3 EU
- EU's mål. . . . . Art. 2 EU
- EU's oprettelse og grundlag . . . . . Art. 1 EU
- EU's principper. . . . . Art. 6 EU

EUGFL
- Europæiske Udviklings- og Garantifond for
Landbruget, Udviklingssektionen . . . . . Art. 159 EF

EU-medlemskab
- Ansøgning om EU-medlemskab procedure og vilkår for optagelse . . . . . Art. 49 EU

Eurojust
Se Europæiske politienhed

Europa-Kommissionen
Se Kommissionen

Europa-Parlamentet: . . . . . TEF - FEMTE DEL, AFSNIT I, Kapitel 1, 1. Afdeling
Art. 189-201 EF
- Afholdelse af årlig og ekstraordinære sessioner . . . . . Art. 196 EF
- Afstemningsregler . . . . . Art. 198 EF
- Antallet af medlemmer i EP udøvelse af beføjelser . . . . . Art. 189 EF
- Borgernes ret til at indgive andragender . . . . . Art. 194 EF
- Deltagelse i lovgivningsprocessen og anmodning om retsakter . . . . . Art. 192 EF
- Europa-Parlamentets forretningsorden offentliggørelse af aktstykker . Art. 199 EF
- Europa-Parlamentets sammensætning direkte valg. . . . . Art. 190 EF
- Fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik. . . . . Art. 21 EU
- Institutioner . . . . . Art. 7 EF
- Mistillidsvotum til Kommissionen . . . . . Art. 201 EF
- Nedsættelse af undersøgelsesudvalg . . . . . Art. 193 EF
- Ombudsmandens udnævnelse og opgaver . . . . . Art. 195 EF
- Politisamarbejde og retligt samarbejde i kriminalsager . . . . . Art. 191 EF
- Politiske partier på europæisk plan . . . . . Art. 191 EF
- Udpegelse af Europa-Parlamentets formand . . . . . Art. 197 EF
- Åben drøftelse af Kommissionens årlige beretning . . . . . Art. 200 EF

Europarådet
- Samarbejde med internationale institutioner . . . . . Art. 149 EF
- Samarbejdet med Europarådet. . . . . Art. 303 EF

Europol
- Politisamarbejde og retligt samarbejde i kriminalsager . . . . . Art. 30 EU

Europæiske Centralbank
- Principperne. . . . . Art. 8 EF

Europæiske Fond for Regionaludvikling. . . . . Art. 159 EF

Europæiske Fællesskab
- Oprettelse af Det Europæiske Fællesskab. . . . . .Art. 1 EF
- Fællesskabets mål og opgaver . . . . . .Art. 2 EF
- Målsætninger og aktiviteter . . . . . .Art. 3 EF

Europæiske politienhed
- Europæiske Enhed for Retligt Samarbejde. . . . . Art. 29 EU
- Retligt samarbejde i kriminalsager. . . . . Art. 31 EU

Europæiske socialfond (ESF). . . . . .Art. 3 EF

Europæiske System af Centralbanker
- Oprettelse . . . . . .Art. 8 EF
- ESCB's opgaver, prisstabilitet, høring af ECB. . . . . Art. 105 EF
- ESCB's organisation, ESCB-statutten . . . . . Art. 107 EF

Europæiske Union
- EU's institutionelle ramme . . . . . Art. 3 EU
- EU's mål. . . . . Art. 2 EU
- EU's oprettelse og grundlag . . . . . Art. 1 EU

Europæiske Investeringsbank, Den. . . . . TEF - FEMTE DEL, AFSNIT I, Kapitel 5
Art. 266-267 EF
- EIB's opgaver . . . . . Art. 267 EF
-Juridisk status, medlemmer, vedtægter . . . . . Art. 266 EF
- Principperne. . . . . Art. 9 EF
- Søgsmål vedr. EIB og ESCB. . . . . Art. 237 EF
- Vedtægterne. . . . . Protokol nr. 11

Europæiske Monetære Institut (EMI)
- Oprettelse af Det Europæiske Monetære Institut (EMI) . . . . . Art. 117 EF
- Statut . . . . . Protokol nr. 19

Europæiske retlige netværk
- Europæiske retlige netværk . . . . . Art. 31 EU

Europæiske Råd, Det . . . . . Art. 4 EU
- Forelæggelse af sag (Forstærket samarbejde) . . . . . Art. 11 EF
- Forelæggelse af sag (forstærket samarbejde) . . . . . Art. 40 A EU
- Forelæggelse af sag (FUSP) . . . . . Art. 23 EU
- Stedet for Det Europæiske Råds møder . . . . . .Erklæring 22

Europæiske Socialfond , Den . . . TEF - TREDJE DEL, AFSNIT VII, AFSNIT XI, Kapitel 2
Art. 146-148 EF
- Administration af fonden . . . . . Art. 147 EF
- Oprettelse af Den Europæiske Socialfond (ESF) . . . . . Art. 146 EF
- Vedtagelse af gennemførelsesbestemmelser vedr. ESF . . . . . Art. 148 EF

Europæiske System af Centralbanker
- Søgsmål vedr. EIB og ESCB. . . . . Art. 237 EF
- Status Protokol nr. 18

Europæiske Udviklings- og Garantifond for Landbruget, Udviklingssektionen
- Strukturfondene . . . . . Art. 159 EF

EU-Tidende
- Fælles bestemmelser for flere institutioner . . . . . Art. 254 EF

F

Familiesammenføring
- Asyl, flygtninge, indvandring, tredjelandsstatsborgere . . . . . Art. 63 EF

Fast ejendom
- Erhvervelse af ejendom i andre medlemslande . . . . . Art. 44 EF
- Farmaceutisk virksomhed . . . . . Art. 47 EF
- Investering . . . . . Art. 57 EF

Finansielle bestemmelser. . . . . TEF - FEMTE DEL, AFSNIT II,
Art. 268-280 EF
- Bekæmpelse af svig m.v. . . . . Art. 280 EF
- Bevilling af udgifter og overførsel af bevillinger . . . . . Art. 271 EF
- Budgetdisciplin . . . . . Art. 270 EF
- Budgettet . . . . . Art. 268 EF
- Decharge . . . . . Art. 276 EF
- Fællesskabets egne indtægter . . . . . Art. 269 EF
- Gennemførelse af budgettet . . . . . Art. 274 EF

- Midlertidigt budget, tolvtedele ..... Art. 273 EF
- Procedure for vedtagelse af budgettet ..... Art. 272 EF
- Regningsenhed ..... Art. 277 EF
- Regnskab ..... Art. 275 EF
- Regnskabsregulativer m.v ..... Art. 279 EF
- Valutatransaktioner og finansielle transaktioner ..... Art. 278 EF

Fiskale bestemmelser: ..... TEF - TREDJE DEL, AFSNIT VI, Kapitel 2
Art. 90-93 EF
- Forbud mod diskriminerende afgifter ..... Art. 90 EF
- Forbud mod godtgørelse for interne afgifter ved udførsel af varer ..... Art. 91 EF
- Godkendelse af godtgørelse af afgifter ved udførsel til andre medlemsstater ..... Art. 92 EF
- Procedure for vedtagelse af bestemmelser om harmonisering af indirekte skatter ..... Art. 93 EF

Fiskeripolitik
- Fælles politik på landbrugs- og fiskeriområdet ..... Art. 3 EF

Fjernundervisning
- Tilskynde til udvikling af fjernundervisning ..... Art. 149 EF

Fleksibilitet (se tættere samarbejde)
- Generelle krav til forstærket samarbejde, "fleksibilitet". ..... Art. 43 EU

Flygtninge
- Asyl, flygtninge, indvandring, tredjelandsstatsborgere ..... Art. 63 EF
- Tredjelandsstatsborgeres opnåelse af status som flygtninge ..... Art. 63 EF

FN
Se Forenede Nationer

Folkesundhed ..... TEF - TREDJE DEL, AFSNIT XIII
Art. 152 EF
- Målsætning og procedure for vedtagelse af foranstaltninger ..... Art. 152 EF

Forbrugerbeskyttelse ..... TEF - TREDJE DEL, AFSNIT XIV
Art. 153 EF
- Højt beskyttelsesniveau. ..... Art. 95 EF
- Målsætninger og aktiviteter ..... Art. 3 EF
- Målsætning og procedure for vedtagelse af foranstaltninger ..... Art. 153 EF

Forbud mod kvantitative restriktioner mellem medlemsstaterne: .....
.....TEF - TREDJE DEL, AFSNIT I, Kapitel 2
Art. 28-31 EF
- Forbud mod kvantitative indførelsesrestriktioner ..... Art. 28 EF

- Forbud mod kvantitative udførelsesrestriktioner ..... Art. 29 EF
- Statslige handelsmonopoler, forbud mod forskelsbehandling ..... Art. 31 EF
- Undtagelser fra forbudet mod handelsrestriktioner ..... Art. 30 EF

Forenede Nationer
- Kommissionens forbindelser med FN og andre organisationer ..... Art. 302 EF
- Overensstemmelse med principperne i FN-pagten ..... Art. 11 EU
- Sikkerhedsråd ..... Art. 19 EU

"Forligsproceduren"
- Fælles beslutningstagen med Europa-Parlamentet, forligsudvalget .... Art. 251 EF

Forligsudvalget
- Fælles beslutningstagen med Europa-Parlamentet, forligsudvalget .... Art. 251 EF

Formandskabet for Rådet
- Formandskabets rolle (FUSP) ..... Art. 18 EU
- Repræsentation af Unionen i anliggender vedr. FUSP ..... Art. 18 EU
- Rådets sammensætning og formandskab ..... Art. 203 EF

Forordning
- Definition ..... Art. 249 EF
- Forordningers uanvendelighed ..... Art. 241 EF

Forretningsorden
- Europa-Parlamentet ..... Art. 199 EF
- Kommissionen ..... Art. 218 EF
- Regionsudvalget ..... Art. 264 EF
- Revisionsretten ..... Art. 248 EF
- Rådet ..... Art. 207 EF
- Økonomiske og Sociale Udvalg ..... Art. 260 EF

Forsigtighedsprincippet
- Miljøpolitik ..... Art. 174 EF

Forskning og teknologisk udvikling ..... TEF - TREDJE DEL, AFSNIT XVIII
Art. 163-173 EF
- Forsknings- og udviklingsprogrammer med deltagelse
  af flere medlemsstater ..... Art. 169 EF
- Iværksættelse af aktioner og programmer ..... Art. 164 EF
- Kommissionens årsrapport om aktiviteter vedr.
  forskning og teknologisk udvikling m.v. ..... Art. 173 EF
- Målsætningen om styrkelse af det videnskabelige
  og teknologiske grundlag ..... Art. 163 EF
- Oprettelse af fællesforetagender m.v. ..... Art. 171 EF
- Procedure for vedtagelse af bestemmelser ..... Art. 172 EF

- Procedure for vedtagelse af flerårige rammeprogrammer ..... Art. 166 EF
- Rammeprogrammer med deltagelse af flere medlemsstater ..... Art. 168 EF
- Samarbejde med tredjelande vedr. forskning og teknologisk udvikling .. Art. 170 EF
- Samordning af nationale politikker med Fællesskabet ..... Art. 165 EF
- Virksomheders og universiteters deltagelse i rammeprogrammer ..... Art. 167 EF

Forstærket samarbejde. ..... TEU - Afsnit VII
Art. 43-45 EU
- Afholdelse af udgifter vedr. gennemførelsen af
et forstærket samarbejde ..... Art. 44 A EU
- Forhandlinger og vedtagelser vedr. forstærket samarbejde ..... Art. 44 EU
- Forstærket samarbejde som "sidste udvej" ..... Art. 43 A EU
- Generelle krav til forstærket samarbejde, "fleksibilitet" ..... Art. 43 EU
- Indførelse af et forstærket samarbejde ..... Art. 11 EF
- Indførelse af forstærket samarbejde. ..... Art. 27 C EU
- Iværksættelse af forstærket samarbejde ..... Art. 27 E EU
- Medlemmernes deltagelse i forstærket samarbejde ..... Art. 43 B EU
- Sammenhæng med Unionens og Fællesskabets politikker ..... Art. 45 EU
- Øvrige medlemsstaters deltagelse i forstærket samarbejde ..... Art. 11 A EF

Forsvar
- Fælles forsvar ..... Præambel, EU

Forsvarspolitik
- Gradvis udformning af en fælles forsvarspolitik. ..... Præambel, EU

Forureneren betaler-princippet
- Princippet om, at forureneren betaler ..... Art. 174 EF; Art. 175 EF

Frankrig ..... Protokol nr. 27

Fred
- Bevarelse af freden og styrkelse af den internationale sikkerhed ..... Art. 11 EU
- Styrkelse af freden og friheden ..... Præambel, EF

Fredsbevarende opgaver
- Krisestyring ..... Art. 17 EU

Fri bevægelighed
- Arbejdskraft ..... Art. 39-42 EF
- Direktiver og forordninger om fri bevægelighed ..... Art. 40 EU
- Etableringsret ..... Art. 43 EF
- Generelle bestemmelser ..... Art. 61-69 EF
- Indre og ydre grænser ..... Art. 62 EF
- Kapital ..... Art. 56-60 EF
- Lovgivning, procedure ..... Art. 95 EF

- Målsætning ..... Art. 2 EU
- Personer ..... Art.2 EU
- Procedure for vedtagelse af direktiver og forordninger
om fri bevægelighed ..... Art. 40 EF
- Vedtagelse af foranstaltninger til gennemførelse af
den frie bevægelighed..... Art. 41 EF
- Visum, asyl ..... Art. 61 EF

Fri bevægelighed for arbejdskraften fra visse lande og territorier
- De oversøiske landes og territoriers associering ..... Art. 186 EF

Fri bevægelighed for personer, tjenesteydelser og kapital .....
.....TEF - TREDJE DEL, AFSNIT III
Art. 39 – 60 EF

Fri bevægelighed og ophold
- Arbejdskraften ..... Art. 39 EF
- Bestemmelser om politisamarbejde og retligt
samarbejde i kriminalsager..... Art. 39 EU

Fri etablering
- Hindring af fri etablering..... Art. 43 EF

Fri etableringsret og forbud mod restriktioner
- Etableringsretten ..... Art. 43 EF

Fri omsætning af varer fra tredjelande
- Frie varebevægelser..... Art. 24 EF

Fri udveksling af tjenesteydelser og forbud mod restriktioner
- Tjenesteydelser ..... Art. 49 EF

Frie kapitalbevægelser og forbud mod restriktioner
- Kapital og betalinger ..... Art. 56 EF

Frie varebevægelser .....TEF - TREDJE DEL, AFSNIT I
Art. 23-31 EF
- Forbud mod told og andre afgifter mellem medlemsstaterne ..... Art. 25 EF
- Fri omsætning af varer fra tredjeland ..... Art. 24 EF
- Toldunion ..... Art. 23 EF

Frihed
- Betalt frihed..... Art. 142 EF
- Unionens principper..... Art.6, stk. 1 EU

Frihed, sikkerhed og retfærdighed

- Et område med frihed, sikkerhed og retfærdighed ..... Art.2 EU
- Højt tryghedsniveau for borgerne ..... Art. 29 EU
- indføring af et område med frihed, sikkerhed og retfærdighed ..... Art. 61 EF
- Visum, asyl, indvandring og andre politikker i forbindelse
  med den fri bevægelighed for personer ..... Art. 61 EF

Frihedsrettigheder
- Grundlæggende frihedsrettigheder..... Præambel, EU
- Respekt for de grundlæggende frihedsrettigheder..... Art. 11 EU

FUSP
Se Fælles Udenrigs- og Sikkerhedspolitik

Fælles aktioner
- Vedtagelse af fælles aktioner ..... Art. 14 EU
- Vedtagelse af Rådet ..... Art. 14 EU
- Virkeliggørelse af målene i Art. 11 EU..... Art. 12 EU

Fælles aktioner og fælles holdninger
- Forstærket samarbejde fælles aktioner og fælles holdninger ..... Art. 27 B EU

Fælles beslutningstagen..... Art. 251 EF

Fælles bestemmelser for flere institutioner . . TEF - FEMTE DEL, AFSNIT I, Kapitel 2
Art. 249-256
- Aktindsigt i dokumenter fra Europa-Parlamentet,
  Rådet og Kommissionen ..... Art. 255 EF
- Begrundelsespligt for vedtagne retsakter ..... Art. 253 EF
- Forordninger, direktiver, beslutninger, henstillinger m.v. ..... Art. 249 EF
- Fælles beslutningstagen med Europa-Parlamentet, forligsudvalget .... Art. 251 EF
- Kommissionens ændring eller tilbagetrækning af forslag ..... Art. 250 EF
- Offentliggørelse og ikrafttrædelse EU-Tidende ..... Art. 254 EF
- Rådets ændring af Kommissionens forslag ..... Art. 250 EF
- Samarbejdsprocedure med Europa-Parlamentet ..... Art. 252 EF
- Tvangsfuldbyrdelse af Rådets og Kommissionens beslutninger ..... Art. 256 EF

Fælles forfatningsmæssige traditioner ..... Art. 6 EU

Fælles forsvar
- Udformning af en fælles forsvarspolitik..... Art. 17 EU

Fælles forsvarspolitik
- Gradvis udformning af en fælles forsvarspolitik..... Art.2 EU
- Udformning af en fælles forsvarspolitik..... Art. 17 EU

Fælles handelspolitik ..... TEF - TREDJE DEL, AFSNIT VII, AFSNIT IX

Art. 131-134 EF
- Beskyttelsesforanstaltninger ..... Art. 134 EF
- Harmonisering af medlemsstaternes støtteordninger om eksport til tredjelande ..... Art. 132 EF
- Procedure for vedtagelse af bestemmelser vedr. den fælles handelspolitik ..... Art. 133 EF
- Toldunionen og målsætningen for handelspolitikken ..... Art. 131 EF

Fælles holdninger
- Forstærket samarbejde fælles aktioner og fælles holdninger ..... Art. 27 B EU
- fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik ..... Art. 15 EU
- Vedtagelse af Rådet ..... Art. 15 EU
- Virkeliggørelse af målene i Art. 11 EU ..... Art. 12 EU

Fælles landbrugspolitik
Art. 32-38 EF
- Formål med den fælles landbrugspolitik ..... Art. 33 EU
- Kommissionens rolle ..... Art. 37 EF
- Landbrugsprodukter ..... Art. 32 EF
- Landbrugsstøtte ..... Art. 36 EF
- Målsætning ..... Art. 33 EF
- Rådets rolle ..... Art. 37 EF
- Råvareimport ..... Art. 37 EF
- Udligning af konkurrenceforstyrrende nationale regler ..... Art. 38 EF

Fælles landbrugsprojekter
- Bestemmelser om politisamarbejde og retligt samarbejde i kriminalsager ..... Art. 35 EU

Fælles landbrugsprojekter og –foranstaltninger
- Landbruget ..... Art. 35 EF

Fælles markedsordning for landbrugsprodukter
- Landbruget ..... Art. 34 EF

Fælles markedsordning for landbrugsprodukter garantifonde
- Bestemmelser om politisamarbejde og retligt samarbejde i kriminalsager ..... Art. 34 EU

Fælles penge- og valutakurspolitik
- fælles penge- og valutakurspolitik ..... Art. 4 EF

Fælles penge- og valutapolitik
- Samordning af økonomiske politikker, fælles penge- og valutapolitik, fælles valuta ..... Art. 4 EF

Fælles politik på landbrugs- og fiskeriområdet . . . . . .Art. 3 EF

Fælles politik på transportområdet . . . . . .Art. 3 EF

Fælles politikker
- Iværksættelsen af fælles politikker. . . . . .Art. 2 EF

Fælles regler om konkurrence m.v.
Art. 81 - 97 EF

Fælles strategier
- Virkeliggørelse af målene i Art. 11 EU . . . . . Art. 12 EU

Fælles transportpolitik
- Transport . . . . . Art. 70 EF

Fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik Bestemmelser om en . . . . . TEU - Afsnit V
Art. 11-28 EU
- Fastlæggelse af principper og overordnede
retningslinjer fælles strategier og mål . . . . . Art. 13 EU
- Finansiering af udgifter og anvendelse af bestemmelser i TEF . . . . . Art. 28 EU
- Formandskabets rolle . . . . . Art. 18 EU
- Forslag fra medlemsstater og Kommissionen . . . . . Art. 22 EU
- Forstærket samarbejde til beskyttelse af de fælles værdier . . . . . Art. 27 A EU
- Forstærket samarbejde: fælles aktioner og fælles holdninger . . . . . Art. 27 B EU
- Høring og underretning af Europa-Parlamentet . . . . . Art. 21 EU
- Internationale aftaler . . . . . Art. 24 EU
- Kommissionens rolle . . . . . Art. 27 EU
- Målsætninger, medlemsstaternes loyalitet og solidaritet . . . . . Art. 11 EU
- Orientering af Rådet og EP om forstærket samarbejde . . . . . Art. 27 D EU
- Procedure for indførelse af forstærket samarbejde . . . . . Art. 27 C EU
- Procedure for iværksættelse af forstærket samarbejde . . . . . Art. 27 E EU
- Rækkevidden for den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik . . . . . Art. 17 EU
- Rådets generalsekretær, den højtstående repræsentant . . . . . Art. 26 EU
- Samarbejde mellem diplomatiske og konsulære missioner . . . . . Art. 20 EU
- Samordnet og konvergent optræden . . . . . Art. 16 EU
- Samordnet optræden i internationale sammenhænge . . . . . Art. 19 EU
- Stemmeregler, konstruktiv afståelse, henvisning til Det Europæiske Råd Art. 23 EU
- Den Udenrigs- og sikkerhedspolitiske komité . . . . . Art. 25 EU
- Vedtagelse af fælles aktioner . . . . . Art. 14 EU
- Vedtagelse af fælles holdninger . . . . . Art. 15 EU
- Virkeliggørelse af målene . . . . . Art. 12 EU

Fælles valuta
- Indførelse af en fælles valuta . . . . . Art. 4 EF
- Legalitet, subsidiaritet og fælles valuta . . . . . Art. 5 EF

- Oprettelse af ESCB og ECB indførelse af den fælles valuta. . . . . Art. 123 EF
- Samordning af økonomiske politikker, fælles penge-
og valutapolitik, fælles valuta . . . . . Art. 4 EF

Fællesskabspagten
- Fællesskabspagten (1989). . . . . Art. 136 EF

Fællesskabspagten om arbejdstagernes grundlæggende arbejdsmarkedsmæssige
og sociale rettigheder . . . . . Præambel, EU

Fællesskabsret
- Indførelse af forstærket samarbejde. . . . . Art. 43 EU
- Opretholdelse af gældende fællesskabsret . . . . . Art. 2 EU
- Overholdelse og udbyggelse af gældende fællesskabsret . . . . . Art. 3 EU
- Påvirkning af fællesskabsrettens ensartede
anvendelse eller sammenhæng . . . . . Art. 225 EF

Fællesskabsstatistikker
- Almindelige og afsluttende bestemmelser . . . . . Art. 285 EF

G

Generaladvokat
- Domstolen . . . . . Art. 222 EF
- Udnævnelse af dommere, generaladvokater, nybesættelse . . . . . Art. 223 EF

Generalsekretariatet
- COREPER, Generalsekretariatet, Rådets forretningsorden, aktindsigt . . . Art. 207 EF

Generalsekretæren for Rådet
- Fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik . . . . . Art. 18 EU

Genève-konventionen
- Genève-konventionen om flygtninges retsstilling . . . . . Art. 63 EF

Gensidig anerkendelse af eksamensbeviser m.v.
- Procedure for vedtagelse af direktiver om gensidig
anerkendelse af eksamensbeviser m.v . . . . . Art. 47 EF

Geografisk udstrækning
- Traktatens geografiske udstrækning . . . . . Art. 299 EF

Grundlæggende arbejdsmarkedsmæssige og sociale rettigheder
- Præambel, EU

Grundlæggende frihedsrettigheder
- Respekt for de grundlæggende frihedsrettigheder . . . . . Art. 11 EU
- Unionens principper . . . . . Art.6 EU

Grænser
Se indre grænser
Se ydre grænser

Grønland
- Særlige bestemmelser vedr. Grønland . . . . . Art. 188 EF
- Særlige ordning for Grønland . . . . . Protokol nr. 15

Gældende fællesskabsret
- Art. 3 EU Art. 2 EF

H

Handelspolitik
Se fælles handelspolitik

Handelspolitiske beskyttelsesforanstaltninger
- Fælles handelspolitik . . . . . Art. 133 EF

Handelspolitiske foranstaltninger
- Gennemførelse af de handelspolitiske foranstaltninger . . . . . Art. 134 EF

Handelsrestriktioner
- Forbud mod kvantitative indførelsesrestriktioner . . . . . Art. 28 EF
- Forbud mod kvantitative udførelsesrestriktioner . . . . . Art. 29 EF
- Undtagelser fra forbudet mod handelsrestriktioner . . . . . Art. 30 EF

Handicap
- Foranstaltninger mod forskelsbehandling pga.
  køn, race, etnisk oprindelse m.v. . . . . Art. 13 EF
- Forbud mod forskelsbehandling . . . . . Art. 13 EF

Harmonisering
- Procedure for vedtagelse af direktiver om harmonisering af
  medlemsstaternes love og bestemmelser med direkte indvirkning
  på det fælles markeds funktion . . . . . Art. 94 EF
- Procedure for vedtagelse af foranstaltninger om harmonisering af
  medlemsstaternes love og bestemmelser vedr. det fælles markeds
  funktion, miljøgaranti . . . . . Art. 95 EF

Harmonisering af medlemsstaternes støtteordninger vedr. eksport til tredjelande
- Den fælles handelspolitik . . . . . Art. 132 EF

Hasteforanstaltninger over for tredjelande
- Kapital og betalinger . . . . . Art. 60 EF

Helsingfors-slutakten . . . . . Art. 11 EU

Henstillinger
- Fælles bestemmelser for flere institutioner . . . . . Art. 249 EF

Historie
- Respekterer for [landenes] historie, kultur og traditioner . . . . . Præambel, EU

Hjemstedet for institutioner
- Almindelige og afsluttende bestemmelser . . . . . Art. 289 EF
- Hjemstedet for EU's institutioner og for visse af Fællesskabernes organer og tjenester samt Europol. . . . . Protokol nr. 8

Humanitære opgaver
- Krisestyring . . . . . Art. 17 EU

Hæftelse for medlemsstaternes gæld
- Forbud mod hæftelse for medlemsstaternes gæld. . . . . Art. 103 EF

Højtstående repræsentant
- Fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik . . . . . Art. 18 EU ; Art. 26 EU
- Rådets generalsekretær, den højtstående repræsentant . . . . . Art. 26 EU
- Transport . . . . . Art. 79 EF

I

Identitet
- Identitet i internationale sammenhænge. . . . . Art.2 EU
- Styrkelse af den europæiske identitet . . . . . Præambel, EU

Indre grænser
- Afskaffelse af kontrol ved indre grænser. . . . . Art. 62 EF
- Det indre marked – et område uden indre grænser . . . . . Art. 14 EF

Indre marked
- Område uden indre grænser med fri bevægelighed for varer, personer, tjenesteydelser og kapital . . . . . Art. 14 EF

- Procedure for vedtagelse af direktiver om harmonisering af medlemsstaternes love og bestemmelser med direkte indvirkning på det fælles markeds funktion . . . . . Art. 94 EF
- Procedure for vedtagelse af foranstaltninger om harmonisering af medlemsstaternes love og bestemmelser vedr. det fælles markeds funktion, miljøgaranti . . . . . Art. 95 EF

Indre sikkerhed og nødsituationer
- Visum, asyl, indvandring og andre politikker i forbindelse med den fri bevægelighed for personer . . . . . Art. 64 EF

Indrejse og færden i det indre marked
- Personers indrejse og færden i det indre marked. . . . . .Art. 3 EF

Indrejse og ophold
- foranstaltninger vedrørende indvandringspolitikken. . . . . Art. 63 EF

Industri. . . . . TEF - TREDJE DEL, AFSNIT XV
Art. 157 EF
- Målsætninger og procedure for vedtagelse af beslutninger . . . . . Art. 157 EF

Industriens konkurrenceevne . . . . . Art. 157 EF
- fremme af industriens internationale konkurrenceevne . . . . . Art. 163 EF

Industriområder i tilbagegang
- omstillingen af industriområder i tilbagegang. . . . . Art. 160 EF

Initiativret
- Fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik . . . . . Art. 22 EU
- Kommissionen . . . . . Art. 211 EF
- traktatændringer . . . . . Art. 48 EU

Institutionelle ramme
- EU's institutionelle ramme . . . . . Art. 3 EU

Institutioner . . . . . TEF - FEMTE DEL, Art. 189 – 256 EF
Se de enkelte institutioner

Integration af miljøhensyn i EU's politikker
- Principperne. . . . . .Art. 6 EF

Integrationsproces
- Europæiske integrationsproces, Den. . . . . Præambel, EU
- Forstærket samarbejde. . . . . Art. 43 EU

Irland

- Protokoller om UKs, Irlands og Danmarks stilling . . . . . Art. 69 EF

Italien . . . . . Protokol nr. 12

J

Juridisk person
- Europæisk Centralbank . . . . . Art. 107 EF

Juridisk status
- Fællesskabets juridiske status . . . . . Art. 281 EF

Juridisk status, medlemmer, vedtægter
- Den Europæiske Investeringsbank . . . . . Art. 266 EF

Justitssekretæren
- Retten i Første Instans, dommere, justitssekretæren. . . . . Art. 224 EF
- Domstolen . . . . . Art. 223 EF

K

Kampstyrkers opgaver
- Krisestyring . . . . . Art. 17 EU

Kapital og betalinger: . . . . . .TEF - TREDJE DEL, AFSNIT III, Kapitel 4
Art. 56-60 EF
- Begrænsninger i frie kapitalbevægelser til og fra tredjelande . . . . . Art. 57 EF
- Frie kapitalbevægelser og forbud mod restriktioner . . . . . Art. 56 EF
- Hasteforanstaltninger over for tredjelande . . . . . Art. 60 EF
- Medlemsstaternes ret til at anvende egne bestemmelser
  i skattelovgivningen . . . . . Art. 58 EF
- Midlertidige beskyttelsesforanstaltninger over for tredjelande . . . . . Art. 59 EF

Kollektive forhandlinger . . . . . Art. 140 EF

Kommissionen: . . . . . TEF - FEMTE DEL, AFSNIT I, Kapitel 1, 3. Afdeling
Art. 211-219
- Afskedigelse af et medlem af Kommissionen . . . . . Art. 216 EF
- Afstemning i Kommissionen, beslutningsdygtighed . . . . . Art. 219 EF
- Beføjelser ved overtrædelser (regler for virksomhederne) . . . . . Art. 85 EF
- Budgettet . . . . . Art. 272 EF
- Forslag fra medlemsstater og Kommissionen. . . . . Art. 22 EU

- Frivillig fratræden og afskedigelse . . . . . Art. 215 EF
- Indhentning af oplysninger
(almindelige og afsluttende bestemmelser) . . . . . Art. 284 EF
- Initiativretten . . . . . Art. 211 EF
- Institutioner . . . . . .Art. 7 EF
- Kommissionens rolle vedr. den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik . . . . Art. 27 EU
- Kommissionens tilknytning vedr. FUSP . . . . . Art. 27 EU
- Mistillidsvotum til Kommissionen . . . . . Art. 201 EF
- Opgaver vedr. toldunionen . . . . . Art. 27 EF
- Organisation. formand, næstformænd . . . . . Art. 217 EF
- Samarbejdet med Rådet, Kommissionens forretningsorden . . . . . Art. 218 EF
- Sammensætning og uafhængighed . . . . . Art. 213 EF
- Traktatændringer . . . . . Art. 48 EU
- Udnævnelse og godkendelse . . . . . Art. 214 EF
- Udøvelse af beføjelser. . . . . .Art.5 EU
- Årlig beretning om Fællesskabets virksomhed . . . . . Art. 212 EF

Kommissionens forbindelser med FN og andre organisationer
- Almindelige og afsluttende bestemmelser . . . . . Art. 302 EF

Kommunale valg
- Valgret og valgbarhed ved kommunalvalg og EP-valg. . . . . Art. 19 EF

Konkurrence
- Forbud . . . . . Art. 81-82 EF
- Fordrejning . . . . . Art. 96 EF
- Implementering af forbud . . . . . Art. 83 EF
- Industri . . . . . .Art. 3 EF
- Konkurrencen inden for det indre marked . . . . . .Art. 3 EF
- Offentlige virksomheder . . . . . Art. 86 EF

Konkurrencebegrænsende aftaler
- Forbud mod konkurrencebegrænsende aftaler . . . . . Art. 81 EF

Konkurrenceevne
- Industriens konkurrenceevne . . . . . Art. 157 EF
- Høj konkurrenceevne. . . . . .Art. 2 EF

Konkurrenceforvridende aftaler . . . . . Art. 81 EF

Konkurrencereglerne. . . . . TEF - TREDJE DEL, AFSNIT VI, Kapitel 1

Konkurrencevilkår
- Fordrejning af konkurrencevilkårene . . . . . Art. 298 EF

Konstruktiv afståelse (Fælles udenrigs- og Sikkerhedspolitik)
- Stemmeregler, konstruktiv afståelse, henvisning til Det Europæiske Råd Art. 23 EU

Konsulære myndigheder
- Samarbejde vedr. overholdelse af fælles holdninger og fælles aktioner . . Art. 20 EU
- Unionsborgeres beskyttelse hos andre landes konsulære myndigheder. . Art. 20 EF

Kriminalitet
- Forebyggelse og bekæmpelse af kriminalitet . . . . . Art.2 EU

Kriminalsager
- Retligt samarbejde i kriminalsager . . . . . Art. 31 EU

Kultur . . . . . .TEF - TREDJE DEL, AFSNIT VII, AFSNIT XII
Art. 151 EF
- Medlemsstaternes kulturer . . . . . .Art. 3 EF
- Målsætning og procedure for vedtagelse af
tilskyndelsesforanstaltninger . . . . . Art. 151 EF
- Respekterer for [landenes] historie, kultur og traditioner . . . . . Præambel, EU

Kulturarv
- Fælles kulturarv . . . . . Art. 151 EF

Kvalificeret flertal
- Fælles Udenrigs- og Sikkerhedspolitk, afvigelse . . . . . Art. 23 EU
- Rådet . . . . . Art. 205 EF

Kvantitative indførelsesrestriktioner
- Forbud mod kvantitative indførelsesrestriktioner . . . . . Art. 28 EF
- Forbud mod kvantitative restriktioner mellem medlemsstaterne . . . . . Art. 28 EF

Kvantitative restriktioner mellem medlemsstaterne
- Forbud mod kvantitative restriktioner mellem medlemsstaterne . . . Art. 28 – 31 EF

Kvantitative udførelsesrestriktioner
- Forbud mod kvantitative udførelsesrestriktioner. . . . . Art. 29 EF
- Forbud mod kvantitative udførelsesrestriktioner. . . . . Art. 29 EU
- Forbud mod kvantitative udførselsrestriktioner. . . . . Art. 29 EF

Køn
- Foranstaltninger mod forskelsbehandling pga. Køn, race,
etnisk oprindelse m.v. . . . . Art. 13 EF
- Forbud mod forskelsbehandling . . . . . Art. 13 EF

L

Landbruget ..... **TEF - TREDJE DEL, AFSNIT II**
Art. 32-38 EF
- Fælles landbrugsprojekter og -foranstaltninger ..... Art. 35 EF
- Fælles markedsordning for landbrugsprodukter ..... Art. 34 EF
- Handelen med landbrugsvarer ..... Art. 32 EF
- Målsætningen for den fælles landbrugspolitik ..... Art. 33 EF
- Retningslinjer for landbrugspolitikken fælles ordning
  for landbrugsprodukter ..... Art. 37 EF
- Udligningsafgifter ..... Art. 38 EF
- Undtagelser fra de fælles konkurrenceregler (landbrugsstøtte) ..... Art. 36 EF

Landdistrikter
- Økonomisk og social samhørighed..... Art. 158 EF

Leve- og arbejdsvilkårene
- forbedring af leve- og arbejdsvilkårene..... Art. 136 EF

Levestandard
- højnelse af levestandarden og livskvaliteten ..... Art. 2 EF

Levevilkår
- Forbedring af levevilkår.....Præambel, EF

Lige løn og ligebehandling
- Sociale bestemmelser ..... Art. 141 EF

Lige løn til mænd og kvinder
- princippet om lige løn til mænd og kvinder ..... Art. 141 EF
- lige muligheder for mænd og kvinder på arbejdsmarkedet..... Art. 137 EF

Ligestilling af selskaber i EU med statsborgere i EU
- Etableringsretten ..... Art. 48 EF

Ligebehandling i arbejdet ..... Art. 137 EF

Ligestilling af statsborgere ved kapitalanbringelser
- Almindelige og afsluttende bestemmelser ..... Art. 294 EF

Ligestilling mellem mænd og kvinder .....Art. 2 EF

Livskvalitet
- Højnelse af levestandarden og livskvaliteten..... Art. 2 EF

Lov og orden
- Opretholdelse af lov og orden . . . . . Art. 33 EU
- Opretholdelse af lov og orden og beskyttelse af den indre sikkerhed . . . . Art. 64 EF

Luxembourg
- 1. Erklæring fra Luxembourg (Erklæring som konferencen har noteret sig)

Løn
- Ligeløn . . . . . Art. 141 EF
- Lønninger, godtgørelser og pensioner . . . . . Art. 210 EF

Løn og pension til medlemmer af Kommissionen og Domstolen
- Rådet . . . . . Art. 210 EF

M

Markedsøkonomi
- Åben markedsøkonomi med fri konkurrence . . . . . Art. 4 EF; Art. 98 EF

Medlemmer
- Domstolen . . . . . Art. 221 EF
- Europa-Parlamentet . . . . . Art. 189 EF; Art. 190 EF
- Europæisk System af Centralbanker . . . . . Art. 107 EF
- Europæiske Centralbank . . . . . Art. 112 EF
- Europæiske Investeringsbank . . . . . Art. 266 EF
- Kommissionen . . . . . Art. 213 EF
- Regionsudvalget . . . . . Art. 263 EF
- Revisionsretten . . . . . Art. 247 EF
- Rådet . . . . . Art. 203 EF
- Økonomiske og Sociale Udvalg . . . . . Art. 258 EF

Medlemmernes deltagelse i forstærket samarbejde
- Bestemmelser om forstærket samarbejde . . . . . Art. 43 B EU

Medlemskab
- Ansøgning om EU-medlemskab procedure og vilkår for optagelse . . . . . Art. 49 EU
- ansøgning om at blive medlem af Unionen . . . . . Art. 49 EU

Medlemsstater
- Procedure for de øvrige medlemsstaters deltagelse . . . . . Art. 40 B EU
- Procedure for de øvrige medlemsstaters deltagelse i
  forstærket samarbejde . . . . . Art. 11 A EF

Menneskehandel . . . . . Art. 29 EU

Menneskelige ressourcer
- Udvikling af de menneskelige ressourcer . . . . . Art. 136 EF

Menneskerettigheder
- Respekt for menneskerettighederne . . . . . Art. Præambel, EU; Art. 11 EU

Menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder
- Den europæiske konvention til beskyttelse af menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder (1950) . . . . . Art.6 EU

Miljø . . . . . TEF - TREDJE DEL, AFSNIT XVIX
Art. 174-176 EF
- Indførelse af strengere nationale beskyttelsesforanstaltninger . . . . . Art. 176 EF
- Målsætninger på miljøområdet . . . . . Art. 174 EF
- Procedure for vedtagelse af retsakter m.v. på miljøområdet . . . . . Art. 175 EF

Miljøbeskyttelse
- Højt niveau for miljøbeskyttelse . . . . . Art. 2 EF
- Øget samhørighed og miljøbeskyttelse . . . . . Præambel, EU

Miljøgarantien
- Procedure for vedtagelse af foranstaltninger om harmonisering af medlemsstaternes love og bestemmelser vedr. på det fælles markeds funktion, miljøgaranti . . . . . Art. 95 EF, stk. 4-10

Miljøhensyn
- Ikke-økonomiske miljøhensyn . . . . . Art. 174 EF
- Integration af miljøhensyn i EU's politikker . . . . . Art. 6 EF

Miljøkvalitet
- Bevarelse, beskyttelse og forbedring af miljøkvaliteten . . . . . Art. 174 EF
- Forbedring af miljøkvaliteten . . . . . Art. 2 EF

Miljøskader
- Princippet om indgreb over for miljøskader ved kilden . . . . . Art. 174 EF

Mindre begunstigede områder
- Økonomisk og social samhørighed . . . . . Art. 158 EF

Mistillidsvotum til Kommissionen
- Europa-Parlamentet . . . . . Art. 201 EF

Monetære Institut (EMI)
- Oprettelse af Det Europæiske Monetære Institut (EMI) . . . . . Art. 117 EF

Monetær politik:. . . . . .TEF - TREDJE DEL, AFSNIT VII, Kapitel 2
Art. 105-111 EF
- ECB og de nationale centralbankers uafhængighed . . . . . Art. 108 EF
- ECB's opgaver . . . . . Art. 110 EF
- ESCB's opgaver, prisstabilitet, høring af ECB . . . . . Art. 105 EF
- ESCB's organisation, ESCB-statutten . . . . . Art. 107 EF
- Internationale aftaler om valutakurser i valutakurspolitik . . . . . Art. 111 EF
- Medlemsstaternes lovgivning om nationale centralbanker . . . . . Art. 109 EF
- Udstedelse af pengesedler og mønter . . . . . Art. 106 EF

Monopollignende virksomheder
- Regler for offentlige og monopollignende virksomheder . . . . . Art. 86 EF

Mønter
- Udstedelse af mønter . . . . . Art. 106 EF

N

Narkotikahandel
- Ulovlig narkotikahandel. . . . . Art. 29 EU

National forskelsbehandling
- Forbud mod national forskelsbehandling . . . . . Art. 12 EF

National identitet . . . . . Art. 6 EU, stk. 3

Nationale centralbanker
- Forbud mod overtræk i nationale centralbanker. . . . . Art. 101 EF
- Medlemsstaternes lovgivning om nationale centralbanker. . . . . Art. 109 EF
- ECB og de nationale centralbankers uafhængighed . . . . . Art. 108 EF

Nationale foranstaltninger
- Indførelse af nationale foranstaltninger som kan fordreje
  konkurrencevilkårene . . . . . Art. 97 EF

Nationale parlamenters rolle i Den Europæiske Union. . . . . Protokol nr. 9

Nationale politikker
- Samordning af nationale politikker med Fællesskabet . . . . . Art. 165 EF

Nationale statsborgerskab
- Nationale statsborgerskab . . . . . Art. 17 EF

Nationalitet
- Forbud mod forskelsbehandling . . . . . Art. 12 EF

NATO . . . . . Art. 17 EU

Naturressourcer
- Forsigtig og rationel udnyttelse af naturressourcerne . . . . . Art. 174 EF

Nordatlantiske traktat
- Overholdelse af medlemsstaters forpligtelser . . . . . Art. 17 EU

Nærhedsprincippet
- Subsidiaritetsprincippet . . . . . Præambel, EU
- Træffelse af beslutningerne så nært på borgerne som muligt . . . . . Præambel, EU
- Subsidiaritetsprincippet Art. 1 EU Art. 5 EF
- Anvendelsen af nærhedsprincippet og proportionsalitetsprincippet . . . . . Protokol nr. 30

Nødsituationer
- Indre sikkerhed og nødsituationer . . . . . Art. 64 EF

O

OECD
- Samarbejdet med OECD . . . . . Art. 304 EF

Offentlige finanser
- sunde offentlige finanser . . . . . Art. 4 EF

Offentlige underskud
- Overvågning og sanktioner mht. uforholdsmæssigt store offentlige underskud . . . . . Art. 104 EF
- Uforholdsmæssigt store offentlige underskud. . . . . Art. 104 EF

Offentlige virksomheder
- Regler for offentlige og monopollignende virksomheder . . . . . Art. 86 EF

Offentliggørelse og ikrafttrædelse, EU-Tidende
- Fælles bestemmelser for flere institutioner . . . . . Art. 254 EF

Offentlig radio- og tv-virksomhed i medlemsstaterne. . . . . Protokol (nr. 32)

Ombudsmanden
- Ombudsmandens udnævnelse og opgaver . . . . . Art. 195 EF

Operationel aktion
- Behov for operationel aktion . . . . . Art. 14 EU

Ophold
- Fri bevægelighed og ophold . . . . . Art. 39 EF

Opsættende virkning
- Domstolen . . . . . Art. 242 EF; Art, 243 EF

Organisationsretten . . . . . Art. 140 EF

Organiseret kriminalitet
- Forebyggelse og bekæmpelse af organiseret kriminalitet . . . . . Art. 29 EU

Orientering af Rådet og EP om forstærket samarbejde
- Fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik . . . . . Art. 27 D EU

Overenskomster og aftaler på fællesskabsplan
- Overenskomstmæssige forbindelser . . . . . Art. 139 EF
- Sociale bestemmelser . . . . . Art. 139 EF

Overgangen til tredje fase af Den Økonomiske
og Monetære Union . . . . . Protokol (nr. 24)

Oversøiske landes og territoriers associering, De . . . . . TEF - FJERDE DEL
Art. 182-188 EF
- Associering med ikke-europæiske lande og territorier med
særlige forbindelser med EU-lande . . . . . Art. 182 EF
- Foranstaltninger ved omlægning af samhandelen . . . . . Art. 185 EF
- Fri bevægelighed for arbejdskraften fra disse lande og territorier . . . . . Art. 186 EF
- Indførelse af toldfri varer fra disse lande . . . . . Art. 184 EF
- Målsætninger . . . . . Art. 183 EF
- Oversøiske landes og territoriers associering med Fællesskabet . . . . . Art. 187 EF
- Særlige bestemmelser vedr. Grønland . . . . . Art. 188 EF

P

Paris-chartret . . . . . Art. 11, stk. 1 EU

Passivitetssøgsmål mod Rådet, EP eller Kommissionen
- Domstolen . . . . . Art. 232 EF

Pengesedler og mønter

- Udstedelse af pengesedler og mønter . . . . . Art. 106 EF

Personalesager tvister mellem Fællesskabet og dets ansatte
- Domstolen . . . . . Art. 236 EF

Personkontrol ved de ydre grænser . . . . . Art. 62 EF

Personoplysninger
- Beskyttelse af personoplysninger . . . . . Art. 30 EU

POLITIKKER, FÆLLESSKABETS . . . . . TEF - TREDJE DEL
Art. 23-38 EF

Politisamarbejde og retligt samarbejde i kriminalsager,
Bestemmelser om . . . . . TEU - Afsnit VI
Art. 29-42 EU
- Domstolens kompetence . . . . . Art. 35 EU
- Finansiering af udgifter og anvendelse af bestemmelser i TEF . . . . . Art. 41 EU
- Forstærket samarbejde inden for politi- og retsområde . . . . . Art. 40 EU
- Høring og underrettelse af Europa-Parlamentet . . . . . Art. 39 EU
- Internationale aftaler . . . . . Art. 38 EU
- Koordinationsudvalget . . . . . Art. 36 EU
- Lov og orden og den indre sikkerhed . . . . . Art. 33 EU
- Medlemsstaternes udtalelser i internationale sammenhænge . . . . . Art. 37 EU
- Myndighedsudøvelse på en anden medlemsstats område . . . . . Art. 32 EU
- Målsætning . . . . . Art. 29 EU
- Overførelse af områder til EF-samarbejdet om fri bevægelighed . . . . . Art. 42 EU
- Politisamarbejde Europol . . . . . Art. 30 EU
- Procedure for de øvrige medlemsstaters deltagelse . . . . . Art. 40 B EU
- Procedure for indførelse af forstærket samarbejde . . . . . Art. 40 A EU
- Retligt samarbejde i kriminalsager . . . . . Art. 31 EU
- Samarbejde mellem medlemsstaternes kompetente tjenester . . . . . Art. 34 EU

Politiske partier på europæisk plan
- Europa-Parlamentet . . . . . Art. 191 EF

Principper
Art. 1 - 16 EF
- Europæisk Centralbank . . . . . Art. 8 EF
- Europæisk Investeringsbank . . . . . Art. 9 EF
- Europæiske Fællesskab . . . . . Art. 1 EF
- Fare for overtrædelse af principperne . . . . . Art. 7 EU
- Foranstaltninger mod forskelsbehandling pga. køn, race,
  etnisk oprindelse m.v. . . . . Art. 13 EF
- Forbud mod national forskelsbehandling . . . . . Art. 12 EF
- Frihed, demokrati og respekt for menneskerettigehderne . . . . . Art. 6 EU

- Fællesskabets Institutioner ..... Art. 7 EF
- Fællesskabets opgaver ..... Art. 2 EF
- Grov overtrædelse af principperne ..... Art. 7 EU
- Grundlæggende rettigheder ..... Art. 6 EU
- Integration af miljøhensyn i EU's politikker ..... Art. 6 EF
- Legalitet, subsidiaritet og fælles valuta ..... Art. 5 EF
- Medlemsstaternes foranstaltninger og loyalitet ..... Art. 10 EF
- Midlertidige undtagelser med mindst mulige forstyrrelser
  for det indre markeds funktion ..... Art. 15 EF
- Målsætninger og aktiviteter ..... Art. 3 EF
- Oprettelse af det indre marked med fri bevægelighed
  for varer, personer, tjenesteydelser og kapital ..... Art. 14 EF
- Overtrædelse af principperne ..... Art. 7 EU
- Procedure for de øvrige medlemsstaters deltagelse i
  forstærket samarbejde ..... Art. 11 A EF
- Procedure for indførelse af et forstærket samarbejde ..... Art. 11 EF
- Retsstatsprincippet ..... Art. 6 EU
- Samordning af økonomiske politikker, fælles penge- og
  valutapolitik, fælles valuta ..... Art. 4 EF
- Tjenesteydelser af almen økonomisk interesse ..... Art. 16 EF

Privilegeret adgang til finansiering
- Forbud mod privilegeret adgang til finansiering ..... Art. 102 EF

Privilegier og immuniteter
- Almindelige og afsluttende bestemmelser ..... Art. 291 EF

Procesreglement
- Domstolen ..... Art. 245 EF
- Retten i Første Instans, kompetence, procesreglement
  særlige retsinstanser ..... Art. 225 EF

Proportionalitetsprincippet ..... Art. 5 EF

Præjudicielle spørgsmål
- Domstolens kompetence ..... Art. 234 EF
- Gyldigheden og fortolkningen af afgørelser og konventioner ..... Art. 35 EU

R

Race
- Foranstaltninger mod forskelsbehandling pga. køn, race,
  etnisk oprindelse m.v. ..... Art. 13 EF
- Forbud mod forskelsbehandling ..... Art. 13 EF

Racisme og fremmedhad
- Forebyggelse og bekæmpelse af racisme og fremmedhad . . . . . Art. 29 EU

Rammeafgørelser Art. 34 EU

Rammeprogram
- Forskning og teknologisk udvikling . . . . . Art. 166 EF ff.
- Procedure for vedtagelse af flerårige rammeprogrammer . . . . . Art. 166 EF
- Rammeprogrammer med deltagelse af flere medlemsstater . . . . . Art. 168 EF
- Virksomheders og universiteters deltagelse i rammeprogrammer . . . . . Art. 167 EF

Rammeprogrammer med deltagelse af flere medlemsstater
- Forskning og teknologisk udvikling . . . . . Art. 168 EF

Ratifikation . . . . . Art. 313 EF
- Ratifikation, deponering og ikrafttræden . . . . . Art. 52 EU

Regeringskonference
- Traktatrændringer og afholdelse af regeringskonferencer . . . . . Art. 48 EU

Regionalfonden . . . . . Art. 159 EF
- Målsætning for Den Europæiske Regionalfond . . . . . Art. 160 EF
- Procedure for gennemførelsesbeslutninger vedr. Regionalfonden . . . . . Art. 162 EF

Regionsudvalget. . . . . TEF - FEMTE DEL, AFSNIT I, Kapitel 4
Art. 263-265- EF
- Høring, udtalelse på eget initiativ . . . . . Art. 265 EF
- Sammensætning, beskikkelse, uafhængighed m.v . . . . . Art. 263 EF
- Valg af formand og præsidium, forretningsorden . . . . . Art. 264 EF

Regler for offentlige og monopollignende virksomheder
- Regler for virksomhederne . . . . . Art. 86 EF

Regler for virksomhederne
Art. 81-86 EF
- Forbud mod konkurrencebegrænsende aftaler . . . . . Art. 81 EF
- Forbud mod misbrug af dominerende stilling . . . . . Art. 82 EF
- Kommissionens kompetence ved overtrædelser . . . . . Art. 85 EF
- Medlemsstaternes regler indtil ikrafttrædelsen
af art. 81, stk. 3 og art 82. . . . . Art. 84 EF
- Procedure for vedtagelse af direktiver og forordninger
vedr. Anvendelsen af art. 81 og 82 . . . . . Art. 83 EF
- Regler for offentlige og monopollignende virksomheder . . . . . Art. 86 EF

Regningsenhed

- Finansielle bestemmelser . . . . . Art. 277 EF

Religion
- Foranstaltninger mod forskelsbehandling pga. køn, race, etnisk oprindelse m.v. . . . . Art. 13 EF
- Forbud mod forskelsbehandling . . . . . Art. 13 EF

Retligt samarbejde i kriminalsager . . . . . Art. 29 EU

Retsakter
- Begrundelse . . . . . Art. 253 EF
- Beslutning . . . . . Art. 249 EF
- Direktiv . . . . . Art. 249 EF
- Forordning . . . . . Art. 249 EF
- Henstilling . . . . . Art. 249 EF
- Offentliggørelse og ikrafttrædelse . . . . . Art. 254 EF
- Udtalelse . . . . . Art. 249 EF

Retsanmodninger . . . . . Art. 31 EU

Retsforfølgende myndigheder
- Koordinering mellem medlemsstaternes nationale retsforfølgende myndigheder . . . . . Art. 31 EU

Retsinstanser
- Oprettelse af særlige retsinstanser . . . . . Art. 225 A EF

Retskilder og fælles bestemmelser . . . . . Art. 249-256 EF

Retspleje . . . . . Art. 31 EU

Retsstatsprincippet
- Unionens principper . . . . . Art.6 EU

Retsvirkninger
- Domstolen . . . . . Art. 231 EF

Retten i Første Instans
Se Domstolen

Rettigheder
- Statsborgeres rettigheder . . . . . Art.2 EU

Revisionsretten: . . . . . TEF - FEMTE DEL, AFSNIT I, Kapitel 1, 5. Afdeling
Art. 246-248 EF
- Beføjelser . . . . . Art. 246 EF

- Rettens sammensætning, udnævnelse, uafhængighed ..... Art. 247 EF
- Revisionens omfang og grundlag, årsberetninger forretningsorden ..... Art. 248 EF
- Institutioner ..... Art. 7 EF
- Udøvelse af beføjelser..... Art.5 EU

Rådet: ..... TEF - FEMTE DEL, AFSNIT I, Kapitel 1, 2. Afdeling
Art. 202-210 EF
- Afstemning, stemmeregler , simpelt og kvalificeret flertal ..... Art. 205 EF
- Anmodning til Kommissionen om undersøgelser ..... Art. 208 EF
- COREPER Generalsekretariatet Rådets, forretningsorden, aktindsigt ... Art. 207 EF
- Fastsættelse af vedtægter for udvalg ..... Art. 209 EF
- Fuldmagt til at stemme på anden medlemsstats vegne ..... Art. 206 EF
- Indkaldelse af Rådet ..... Art. 204 EF
- Institutioner ..... Art. 7 EF
- Løn og pension til medlemmer af Kommissionen og Domstolen ..... Art. 210 EF
- Rådets beføjelser ..... Art. 202 EF
- Rådets sammensætning og formandskab ..... Art. 203 EF
- Udøvelse af beføjelser..... Art.5 EU

Rådets generalsekretær
- Bistand til Rådet vedr. FUSP ..... Art. 26 EU

Rådets generalsekretær, den højtstående repræsentant
- Fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik ..... Art. 26 EU

Rådgivende beskæftigelsesudvalg
- Det rådgivende beskæftigelsesudvalg ..... Art. 130 EF

Rådgivende udvalg
- Art. 7 EF

Rådgivende udvalg for social beskyttelse
- Sociale bestemmelser ..... Art. 144 EF

S

Samarbejdsprocedure med Europa-Parlamentet
- Fælles bestemmelser for flere institutioner ..... Art. 252 EF

Samhørighed
- Øget samhørighed og miljøbeskyttelse ..... Præambel, EU
- Økonomisk og social samhørighed..... Art. 2 EF Art.2 EU

Sammenslutning
- Stadig snævrere sammenslutning mellem de europæiske folk . . . . . Præambel, EF

Schengen-reglerne i Den Europæiske Union, Integration af . . . . . Protokol nr. 2

Seksuel orientering
- Forbud mod forskelsbehandling . . . . . Art. 13 EF

Skattelovgivning
- Medlemsstaternes ret til at anvende egne bestemmelser
i skattelovgivningen . . . . . Art. 58 EF

Snævrere sammenslutning
- Snævrere sammenslutning mellem de europæiske folk. . . . . Præambel, EU

Social- og arbejdsmarkedspolitikken
- Samarbejde inden for social- og arbejdsmarkedspolitikken. . . . . Art. 140 EF

Social sikring . . . . . Art. 140 EF

Social tryghed for vandrende arbejdstagere
- Bestemmelser om politisamarbejde og retligt
samarbejde i kriminalsager. . . . . Art. 42 EU

Social udstødelse
- Bekæmpelse af social udstødelse . . . . . Art. 136 EF; Art. 137 EF

Sociale bestemmelser: . . . . . TEF - TREDJE DEL, AFSNIT VII, AFSNIT XI, Kapitel 1
Art. 136-145 EF
- Betalt frihed . . . . . Art. 142 EF
- Det rådgivende udvalg for social beskyttelse . . . . . Art. 144 EF
- Fællesskabets indsatsområdet til virkeliggørelse af målsætningerne . . Art. 137 EF
- Kommissionens rapport om gennemførelsen af målene i art. 136 . . . . . Art. 143 EF
- Kommissionens årlige rapport (jf. Art 143) . . . . . Art. 145 EF
- Konsultation med arbejdsmarkedets parter . . . . . Art. 138 EF
- Lige løn og ligebehandling . . . . . Art. 141 EF
- Målsætninger om beskæftigelsesfremme og
forbedring af leve- og arbejdsvilkår . . . . . Art. 136 EF
- Overenskomster og aftaler på fællesskabsplan . . . . . Art. 139 EF
- Samarbejde inden for social- og arbejdsmarkedspolitikken . . . . . Art. 140 EF

Sociale sikring
- Arbejdstagernes sociale sikring . . . . . Art. 137 EF

Socialfond
Se Europæiske Socialfond, Den

Socialpagt
- Europæiske socialpagt, Den. . . . . Præambel, EU Art. 136 EF

Socialpolitik
- Politik på det sociale og arbejdsmarkedsmæssige område. . . . . Art. 3 EF

Solidaritet
- Solidaritet mellem Europa og de oversøiske lande . . . . . Præambel, EF
- Solidaritet mellem medlemsstaterne . . . . . Art. 2 EF
- solidariteten mellem [Europas] folk præambel, EU

Sprog
- Almindelige og afsluttende bestemmelser . . . . . Art. 290 EF
- Traktatens officielle sprog . . . . . Art. 53 EU
- Undervisning i og udbredelse af medlemsstaternes sprog . . . . . Art. 149 EF

Stats- og regeringscheferne
- Europæiske Råd, Det . . . . . Art.4 EU

Statsborgeres rettigheder
- Beskyttelse af statsborgernes rettigheder og interesser . . . . . Art.2 EU
- Nationale statsborgerskab . . . . . Art. 17 EF

Statslige handelsmonopoler, forbud mod forskelsbehandling
- Bestemmelser om politisamarbejde og retligt
samarbejde i kriminalsager. . . . . Art. 31 EF
- Forbud mod kvantitative restriktioner mellem medlemsstaterne . . . . . Art. 31 EF

Statsstøtte: . . . . . TEF - TREDJE DEL, AFSNIT VI, Kapitel 1, 2. Afdeling
Art. 87-89 EF
- Forbud mod statsstøtte og undtagelser fra forbudet . . . . . Art. 87 EF
- Procedure for vedtagelse af retsakter mht.
anvendelsen af art. 88, stk. 3 m.v. . . . . Art. 89 EF
- Procedure for vedtagelse af retsakter om
statsstøtte Kommissionens beføjelser . . . . . Art. 88 EF

Statutten for Domstolen . . . . . Protokol nr. 6

Stemmevægte
- Europa-Parlamentet . . . . . Art. 190 EF
- Fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik . . . . . Art. 23, stk. 2 EU
- Protokol om udvidelsen af Den Europæiske Union og tilhørende erklæringer
- Rådet . . . . . Art. 205 EF, stk. 2

Strafferetlige regler

- Tilnærmelse af medlemsstaternes strafferetlige regler . . . . . Art. 29 EU

Strengere nationale beskyttelsesforanstaltninger
- Indførelse af strengere nationale beskyttelsesforanstaltninger . . . . . Art. 176 EF

Strukturfondene, procedure for vedtagelse af særlige aktioner
- Økonomisk og social samhørighed. . . . . Art. 159 EF

Studerendes og læreres mobilitet . . . . . Art. 149 EF

Subsidiaritetsprincippet
- Iagttagelse af Subsidiaritetsprincippet . . . . . Art.2 EU
- Legalitet, subsidiaritet og fælles valuta . . . . . Art. 5 EF
- Subsidiaritetsprincippet . . . . . Præambel, EU
- Træffelse af beslutningerne så nært på borgerne som muligt . . . . . Præambel, EU

Sundhed
- Beskyttelse af menneskers sundhed . . . . . Art. 174 EF

Sundhedsbeskyttelse . . . . . .Art. 3 EF

Suspension af en medlemsstats rettigheder
- Overtrædelse af principperne i artikel 6 . . . . . Art.7 EU

Suspension af stemmerettigheder i EF-traktaten
- Almindelige og afsluttende bestemmelser . . . . . Art. 309 EF

Svig
- Finansielle bestemmelser. . . . . Art. 280 EF

Søjle 1-samarbejdet
- EF-traktaten

Søjle 2-samarbejdet
- Afsnit 5 i EU-traktaten, Art. 11 – 28 EU

Søjle 3-samarbejdet
- Afsnit 6 i EU-traktaten, Art. 29 – 42 EU

T

Tavshedspligt
- Almindelige og afsluttende bestemmelser . . . . . Art. 287 EF

Teknologisk udvikling. . . . . Art. 163 EF

Telekommunikation
- Oprettelse og udvikling af transeuropæiske net på transport, telekommunikations- og energiinfrastrukturområdet. . . . . Art. 154 EF
- Transeuropæiske net. . . . . Art. 154 EF

Terrorisme. . . . . Art. 29 EU

Tidsmæssig udstrækning
- Afsluttende bestemmelser . . . . . Art. 51 EU
- Traktatens tidsmæssige udstrækning . . . . . Art. 312 EF

Tilnærmelse af lovgivningerne: . . . . . TEF - TREDJE DEL, AFSNIT VI, Kapitel 3
Art. 94-97 EF
- Fjernelse af bestående forskelle som forvansker konkurrencevilkårene . . Art. 96 EF
- Indførelse af nationale foranstaltninger som kan fordreje konkurrencevilkårene. . . . . Art. 97 EF
- Procedure for vedtagelse af direktiver om harmonisering af medlemsstaternes love og bestemmelser med direkte indvirkning på det fælles markeds funktion . . . . . Art. 94 EF
- Procedure for vedtagelse af foranstaltninger om harmonisering af medlemsstaternes love og bestemmelser vedr. på det fælles markeds funktion, miljøgaranti . . . . . Art. 95 EF

Tjenesteydelser: . . . . . .TEF - TREDJE DEL, AFSNIT III, Kapitel 3
Art. 4-55 EF
- Anvendelse af bestemmelserne om etableringsfrihed . . . . . Art. 55 EF
- Definition af tjenesteydelser . . . . . Art. 50 EF
- Fri udveksling af tjenesteydelser og forbud mod restriktioner . . . . . Art. 49 EF
- Overgangsregler . . . . . Art. 54 EF
- Procedure for vedtagelse af direktiver om liberalisering af tjenesteydelser. . . . . Art. 52 EF
- Tjenesteydelser vedr. transport, banker og forsikringsselskaber . . . . . Art. 51 EF
- Videregående liberaliseringer . . . . . Art. 53 EF

Toldsamarbejde . . . . . .TEF - TREDJE DEL, AFSNIT VII, AFSNIT X
Art. 135 EF
- Styrkelse af toldsamarbejdet . . . . . Art. 135 EF

Toldunionen: . . . . . .TEF - TREDJE DEL, AFSNIT I, Kapitel 1
Art. 24-26 EF
- Forbud mod told og andre afgifter mellem medlemsstaterne . . . . . Art. 25 EF
- Kommissionens opgaver . . . . . Art. 27 EF
- Vedtagelser af toldsatser i den fælles toldtarif . . . . . Art. 26 EF

Traktaten om oprettelse af Det Europæiske Kul- og Stålfællesskab
- Ændring af Euratom-traktaten . . . . . Art. 9 EU

Traktatkrænkelsesprocedure
- Iværksat af en medlemsstat . . . . . Art. 227 EF
- Iværksat af Kommissionen. . . . . Art. 226 EF

Traktatrændringer og afholdelse af regeringskonferencer
- Afsluttende bestemmelser . . . . . Art. 48 EU

Traktatændring . . . . . Art. 48 EU

Transeuropæiske net . . . . . TEF - TREDJE DEL, AFSNIT XIV
Art. 154-156 EF
- Målsætninger og prioriteter . . . . . Art. 155 EF
- Oprettelse og udvikling af transeuropæiske net på transport, telekommunikations- og energiinfrastrukturområdet . . . . . Art. 154 EF
- Procedure for vedtagelser af foranstaltninger . . . . . Art. 156 EF

Transport . . . . . TEF - TREDJE DEL, AFSNIT V
Art. 70-80 EF
- Afskaffelse af forskelsbehandling vedr. transportpriser og -vilkår . . . . . Art. 75 EF
- Foranstaltninger vedr. transportpriser og -vilkår . . . . . Art. 74 EF
- Forbud mod national understøttelse eller beskyttelse af virksomheder . Art. 76 EF
- Fælles transportpolitik . . . . . Art. 70 EF
- Høring af et rådgivende udvalg i transportspørgsmål . . . . . Art. 79 EF
- Nedbringelse af afgifter og gebyrer ved grænsepassage . . . . . Art. 77 EF
- Overgangsregler . . . . . Art. 72 EF
- Procedure for vedtagelse af fælles regler for transportområdet . . . . . Art. 71 EF
- Særlige støtteforanstaltninger der er forenelige med traktaten . . . . . Art. 73 EF
- Særregel for Tyskland . . . . . Art. 78 EF
- Transportafsnittets anvendelse på transport med jernbane, ad landeveje og vandveje . . . . . Art. 80 EF

Transportinfrastruktur
- Transeuropæiske net. . . . . Art. 154 EF, art. 155 EF

Transportpolitik
- Fælles politik på transportområdet . . . . . Art. 3 EF
- Fælles transportpolitik . . . . . Art. 70 EF
- Mål inden for rammerne af en fælles transportpolitik. . . . . Art. 70 EF

Tredjelande
- Samarbejde med tredjelande og procedure for vedtagelse af foranstaltninger . . . . . Art. 181 A EF
- Sammenhæng i Unionens optræden udadtil. . . . . Art.3 EU

Tredjelande og internationale organisationer
- Samarbejde med tredjelande og internationale organisationer ..... Art. 181 EF

Tredjelandsstatsborgere
- Asyl, flygtninge, indvandring, tredjelandsstatsborgere ..... Art. 63 EF

Tredjelandsstatsborgeres rettigheder
- Beskyttelse af tredjelandsstatsborgeres rettigheder ..... Art. 61 EF

Tro
- Foranstaltninger mod forskelsbehandling pga. køn, race, etnisk oprindelse m.v. ..... Art. 13 EF
- Forbud mod forskelsbehandling ..... Art. 13 EF

Turisme .....Art. 3 EF

Tvangsbøder
- Opfyldelse af domme, tvangsbøder ..... Art. 228 EF

Tvangsfuldbyrdelse af Rådets og Kommissionens beslutninger
- Fælles bestemmelser for flere institutioner ..... Art. 256 EF

Tvister Afgørelse af
- Almindelige og afsluttende bestemmelser ..... Art. 292 EF

Tyskland
- Særregel for Tyskland ..... Art. 78 EF

U

Uddannelse, erhvervsuddannelse og ungdom..... TEF - TREDJE DEL, AFSNIT VII, AFSNIT XI, Kapitel 3
Art. 149-150 EF
- Målsætningen vedr. Erhvervsuddannelse ..... Art. 150 EF
- Målsætningen vedr. Uddannelse ..... Art. 149 EF

Udenrigs- og sikkerhedspolitik
- Kommissionens tilknytning vedr. FUSP ..... Art. 27 EU
- Afståelse af handlinger som strider mod Unionens intsresser..... Art. 11 EU
- Medlemsstaternes loyalitet og gensidige solidaritet ..... Art. 11 EU
- Mål ..... Art. 11 EU

Udenrigs- og sikkerhedspolitisk komité

- Fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik . . . . . Art. 25 EU

Udenrigs- og sikkerhedspolitiske spørgsmål
- Effektiv udøvelse af Unionens indflydelse . . . . . Art. 16 EU

Udlevering mellem medlemsstaterne
- Udleveringsbegæringer. . . . . Art. 31 EU

Udviklingssamarbejde. . . . . TEF - TREDJE DEL, AFSNIT XX
Art. 177-181 EF
- Hensyn til udviklingslandene i Fællesskabets politikker . . . . . Art. 178 EF
- Målsætninger . . . . . Art. 177 EF
- Procedure for vedtagelse af foranstaltninger . . . . . Art. 179 EF
- Samarbejde med tredjelande og internationale organisationer . . . . . Art. 181 EF
- Samordning af Fællesskabets og medlemsstaternes politikker, herunder bistandsprogrammer . . . . . Art. 180 EF

Ungdom
- Uddannelse, erhvervsuddannelse og ungdom . . . . . Art. 149; Art. 150 EF

Unge arbejdstagere
- Fremmer af udvekslingen af unge arbejdstagere. . . . . Art. 41 EF
- Udveksling af unge arbejdstagere . . . . . Art. 41 EU

Unionen
- Grundlag . . . . . Art.1 EU
- Mål . . . . . Art.2 EU
- Stadig snævrere union mellem de europæiske folk. . . . . Art.1 EU
- Unionens principper . . . . . Art.6 EU

Unionen mellem Benelux-landene
- Almindelige og afsluttende bestemmelser . . . . . Art. 306 EF

Unionens fremskridt
- Skriftlig årsrapport om Unionens fremskridt. . . . . Art.4 EU

Unionens fremtid . . . . . Erklæring nr. 23 vedtaget af konferencen

Unionens principper
Art. 1-7 EU
- Brud på principperne . . . . . Art. 7 EU
- Frihed, demokrati, menneskerettigheder, retsstatspricip . . . . . Art. 6 EU
- Unionens grundlag . . . . . Art. 1 EU
- Unionens institutionelle ramme . . . . . Art. 3 EU
- Unionens målsætning . . . . . Art. 2 EU

Unionens værdier
- Fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik . . . . . Art.26 EU

Unionsborgeres beskyttelse hos andre landes konsulære myndigheder
- Unionsborgerskabet . . . . . Art. 20 EF

Unionsborgeres ret til indgivelse af andragender til EU's institutioner
- Unionsborgerskabet . . . . . Art. 21 EF

Unionsborgernes ret til fri bevægelighed og opholdsret
- Unionsborgerskabet . . . . . Art. 18 EF

UNIONSBORGERSKAB . . . . . TEF - ANDEN DEL
Art. 17-22 EF
- Indførelse af et unionsborgerskab . . . . . Art. 17 EF
- Procedure for vedtagelser om unionsborgerskab . . . . . Art. 22 EF
- Unionsborgeres beskyttelse hos andre landes konsulære myndigheder . Art. 20 EF
- Unionsborgeres ret til indgivelse af andragender til EU's institutioner . . . Art. 21 EF
- Unionsborgernes ret til fri bevægelighed og opholdsret . . . . . Art. 18 EF
- Valgret og valgbarhed ved kommunalvalg og EP-valg . . . . . Art. 19 EF

Uopsættelig afgørelse
- Fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik . . . . . Art. 22, stk. 2 EU

V

Valgret og valgbarhed ved kommunalvalg og EP-valg
- Unionsborgerskabet . . . . . Art. 19 EF

Valuta
Se fælles valuta . . . . . Art. 123 EF

Valutakurspolitik
- Medlemsstaternes valutakurspolitik. . . . . Art. 124 EF

Valutatransaktioner og finansielle transaktioner
- Finansielle bestemmelser. . . . . Art. 278 EF

Vandrende arbejdstagere
- Sikring af vandrende arbejdstagere. . . . . Art. 42 EF
- Social tryghed for vandrende arbejdstagere . . . . . Art. 42 EU

Vedtægten for tjenestemænd
- Almindelige og afsluttende bestemmelser . . . . . Art. 283 EF

Vedtægterne for Den Europæiske Investeringsbank
- Protokoller . . . . . .Protokol (nr. 11)

Vekselkurser
- Uigenkaldelig fastlåsning af vekselkurserne. . . . . Art. 4 EF

Verdenshandel
- Udvikling af verdenshandelen. . . . . Art. 131 EF

Vesteuropæiske Union, Den (WEU)
- Medlemsstaternes bilaterale samarbejde . . . . . Art. 17 EU

Viden
- Opnåelse af det højst mulige vidensniveau . . . . . Præambel, EF

Videnskab og teknologi
- Målsætningen om styrkelse af det videnskabelige og teknologiske grundlag. . . . . Art. 163 EF

Videregående liberaliseringer
- Tjenesteydelser . . . . . Art. 53 EF

Virksomhederne, Regler for . . . TEF - TREDJE DEL, AFSNIT VI, Kapitel 1, 1. Afdeling
- Forbud mod konkurrencebegrænsende aftaler . . . . . Art. 81 EF
- Forbud mod misbrug af dominerende stilling . . . . . Art. 82 EF
- Kommissionens beføjelser ved overtrædelser . . . . . Art. 85 EF
- Medlemsstaternes lovgivning indtil ikrafttrædelsen af art. 81, stk. 3 og art 82. . . . . Art. 84 EF
- Procedure for vedtagelse af retsakter om anvendelsen af art. 81 og 82 . Art. 83 EF
- Regler for offentlige og monopollignende virksomheder . . . . . Art. 86 EF

Visum, asyl, indvandring og andre politikker i forbindelse med den fri bevægelighed for personer . . . . . TEF - TREDJE DEL, AFSNIT IV
Art. 61-69 EF
- Afskaffelse af kontrol ved indre grænser, passage af ydre grænser visumregler . . . . . Art. 62 EF
- Asyl, flygtninge, indvandring, tredjelandsstatsborgere . . . . . Art. 63 EF
- Civilretligt samarbejde med grænseoverskridende virkning . . . . . Art. 65 EF
- EF-Domstolens kompetence . . . . . Art. 68 EF
- Indførelse af et område med frihed, sikkerhed og retfærdighed . . . . . Art. 61 EF
- Indre sikkerhed og nødsituationer . . . . . Art. 64 EF
- Procedurer for vedtagelser, overgangsperiode på fem år . . . . . Art. 67 EF
- Protokoller om UKs, Irlands og Danmarks stilling . . . . . Art. 69 EF
- Samarbejde mellem landenes administrationer . . . . . Art. 66 EF

Værdier
- Forstærket samarbejde til beskyttelse af de fælles værdier..... Art. 27 A EU

Våbenhandel
- Ulovlig våbenhandel ..... Art. 29 EU

W

WEU, Den Vesteuropæiske Union (WEU)
- Medlemsstaternes bilaterale samarbejde ..... Art. 17 EU

Y

Ydre grænser
- Kontrol ved de ydre grænser ..... Art.2 EU
- Medlemsstaternes forbindelser med tredjelande med hensyn til passage af de ydre grænser ..... Protokol (nr. 31)
- personkontrol ved de ydre grænser..... Art. 62 EF

Ø

Økonomisk og social samhørighed ..... TEF - TREDJE DEL, AFSNIT XVII
Art. 158-162 EF
- Målsætning for Den Europæiske Regionalfond ..... Art. 160 EF
- Målsætninger ..... Art. 158 EF
- Procedure for gennemførelsesbeslutninger vedr. Regionalfonden ..... Art. 162 EF
- Strukturfondene, procedure for vedtagelse af særlige aktioner ..... Art. 159 EF
- Strukturfondens opgaver Samhørighedsfonden ..... Art. 161 EF

Økonomisk, finansielt og teknisk samarbejde med tredjelande ..... TEF - TREDJE DEL, AFSNIT XXI
- Samarbejde med tredjelande og procedure for vedtagelse af foranstaltninger ..... Art. 181 A EF

Økonomiske og monetære politik , Den ..... TEF - TREDJE DEL, AFSNIT VII
Institutionelle bestemmelser: ..... TEF - TREDJE DEL, AFSNIT VII, Kapitel 3
- Deltagelse i ECB's og Rådets møder ..... Art. 113 EF
- ECB's styringsråd ..... Art. 112 EF
- Henstillinger og forslag vedr. Art 99, stk. 4 ..... Art. 115 EF
- Oprettelse af Det Økonomiske og Finansielle Udvalg ..... Art. 114 EF

Økonomisk og Monetær Union
Art. 98-124 EF
- Anden fase ..... Art. 116 EF
- Betalingsbalanceproblemer ..... Art. 119 EF Art. 120 EF
- Bod .....Art. 104 EF, stk. 11
- Budgetdisciplin, kontrolmidler ..... Art. 104 EF
- Konvergenskriterier ..... Art. 121 EF, stk. 1
- Koordinering af økonomiske politikker .....Art. 98 EF Art. 99 EF
- Kredit ..... Art. 101 EF
- Oprettelse af en Økonomisk og Monetær Union.....Art. 2 EF
- Organisation ..... Art. 112 EF Art. 113 EF
- Overordnet formål .....Art. 2 EU Art. 2 EF
- Seddeludstedelse, monopol på ..... Art. 106 EF
- Tilpasning af national lovgivning ..... Art. 109 EF
- Tilpasning til særlige omstændigheder og vanskeligheder ..... Art. 100 EF
- Tredje fase ..... Art. 117 EF
- Tredje fase ..... Art. 121 EF
- Tredje fase ..... Art. 123 EF
- Uafhængighed ..... Art. 108 EF
Overgangsbestemmelser: .....TEF - TREDJE DEL, AFSNIT VII, Kapitel 4
- Anden fase af ØMU'en, 1. Januar 1994 ..... Art. 116 EF
- Beretning om medlemsstaternes opfyldelse af
forpligtelserne vedr. ØMU'en ..... Art. 121 EF
- Beskyttelsesforanstaltninger ved pludselig betalingsbalancekrise ..... Art. 120 EF
- Ecu-kurvens sammensætning ..... Art. 118 EF
- Medlemsstater med dispensation stemmerettigheder ..... Art. 122 EF
- Medlemsstaternes valutakurspolitik ..... Art. 124 EF
- Oprettelse af Det Europæiske Monetære Institut (EMI) ..... Art. 117 EF
- Oprettelse af ESCB og ECB indførelse af den fælles valuta ..... Art. 123 EF

Økonomiske og Sociale Udvalg, Det ..... TEF - FEMTE DEL, AFSNIT I, Kapitel 3
Art. 257-262 EF
- Antallet af medlemmer, beskikkelse og uafhængighed ..... Art. 258 EF
- Faglige sektioner, underudvalg ..... Art. 261 EF
- Hjemsted ..... Protokol nr. 8
- Høring, udtalelse på eget initiativ ..... Art. 262 EF
- Udnævnelsesprocedure, embedsperiode ..... Art. 259 EF
- Valg af formand og præsidium, forretningsorden ..... Art. 260 EF
- ØSU's sammensætning ..... Art. 257 EF

Økonomisk politik .....TEF - TREDJE DEL, AFSNIT VII, Kapitel 1
Art. 98-104 EF
- Forbud mod hæftelse for medlemsstaternes gæld..... Art. 103 EF
- Forbud mod overtræk i nationale centralbanker..... Art. 101 EF
- Forbud mod privilegeret adgang til finansiering ..... Art. 102 EF
- Målsætninger for den økonomiske politik ..... Art. 98 EF

- Overvågning og sanktioner vedr. uforholdsmæssigt store offentlige underskud . . . . . Art. 104 EF
- Samordning af medlemsstaternes økonomiske politikker . . . . . Art. 99 EF
- Vedtagelse af foranstaltninger i tilfælde af vanskeligheder i en medlemsstat . . . . . Art. 100 EF

Økonomiske interesser
- Forbrugerbeskyttelse . . . . . Art. 153 EF

Økonomiske og Finansielle Udvalg
- Oprettelse af Det Økonomiske og Finansielle Udvalg . . . . . Art. 114 EF

Økonomiske og sociale fremskridt
- Fremme af økonomiske og sociale fremskridt. . . . . Art.2 EU Præambel, EU

Økonomiske sanktioner over for tredjelande (fælles holdning eller fælles aktion)
- Almindelige og afsluttende bestemmelser . . . . . Art. 301 EF

ØMU
- Anden fase af ØMU'en, 1. Januar 1994 . . . . . Art. 116 EF
- Beretning om medlemsstaternes opfyldelse af forpligtelserne vedr. ØMU'en . . . . . Art. 121 EF

ØSU
Se Økonomiske og Sociale Udvalg

Å

Åbenhed
- Beslutningerne træffes så åbent som muligt . . . . . Art.1 EU
- Åben drøftelse af Kommissionens årlige beretning. . . . . Art. 200 EF

Årlig beretning om Fællesskabets virksomhed
- Kommissionen . . . . . Art. 212 EF